

Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!

LENIN

TEOKSET

11

JULKAISTAAN
VKP(b):n IX EDUSTAJAKOKOUKSEN
JA SNTL:n NEUVOSTOJEN
II EDUSTAJAKOKOUKSEN
PÄÄTÖKSEN PERUSTEELLA

ИНСТИТУТ МАРКСИЗМА-ЛЕНИНИЗМА
при ЦК КПСС

В. И. ЛЕНИН
СОЧИНЕНИЯ

Издание четвертое

ГОСУДАРСТВЕННОЕ ИЗДАТЕЛЬСТВО
ПОЛИТИЧЕСКОЙ ЛИТЕРАТУРЫ
МОСКВА

NKP:n KARJALAN ALUEKOMITEAN PUOLUEHISTORIAN
INSTITUUTTI — NKP:n KK:n MARXISMIN-LENINISMIN
INSTITUUTIN FILIAALI

V. I. LENIN

TEOKSET

*Suomennos neljännestä
venäjänkielisestä painoksesta*

KARJALAN ASNT:n
VALTION KUSTANNUSLIIKE
PETROSKOI — 1956

V. I. LENIN

II
OSA

Kesäkuu 1906—tammikuu 1907

ESIPUHE

Yhdestoista osa sisältää ne V. I. Leninin tuotteet, jotka hän on kirjoittanut vuoden 1906 kesäkuun ja vuoden 1907 tammikuun välisenä aikana. Suuri osa tässä osassa olevista tuotteista on omistettu kysymyksille, jotka liittyvät I Valtakunnanduuman sosialidemokraattisen ryhmän toimintaan, Duuman hajottamiseen ja II Duuman vaalikampanjan alkamiseen.

Artikkelit „Moskovan kapinan opetukset”, „Kädet irti!” ja „Sissisota” on omistettu aseellisen kapinan järjestämisen ja taktiikan kysymyksille.

Kirjoituksissa „Duumaryhmämme julkilausuman johdosta”, „Kuka kannattaa liittoja kadettien kanssa?”, „Kadettien säästäjät”, „Poliittinen kriisi ja opportunistisen taktiikan epäonnistuminen” sekä „Duuman hajottaminen ja proletariaatin tehtävät” Lenin paljastaa menshevikkien taktiikan — kadettilaisen Duuman tukemisen sekä kadeteista muodostetun duumaministeristön tunnuksen tukemisen, antaa poliittisen arvion I Duuman hajottamisesta sekä määrittelee puolueen tehtävät tällä kaudella.

Teokset „Sosialidemokratia ja vaaliliitot”, VSDTP:n Yleisvenäläiselle marraskuun konferenssille esitetty „Eriävä mielipide”, „Vetoomus valitsijoille. Luonnos”, „Kadettien kanssa tehtävistä blokeista”, „Sosialidemokratia ja Duuman vaalit” sekä „„Kun kuulet tyhmyrin tuomion”... (Sosialidemokraattisen lehtimiehen muistiinpanoista)” on omistettu II Duuman vaalikampanjakysymyksille.

Kirjoituksissa „Venäjän poliittisten puolueiden luokittelun yritys”, „Eserräläiset menshevikit” ja „Poroporvarillisuutta vallankumouksellisten keskuudessa” on tehty luokkanalyysi Venäjän poliittisista puolueista.

Ensi kerran otetaan V. I. Leninin Teoksiin lentolehtinen „Ketä on valittava Valtakunnanduumaan?“, kirjoitus „Bundin ja Venäjän sosialidemokraattisen työväenpuolueen yhteenliittyminen” ja artikkeli „Työväenpuolueen tehtävät ja talonpoikaisto”, joka selittää bolshevikkien päätunnusta vaalikampanjassa — proletariaatin luokkapolitiikan täydellisestä itsenäisyydestä ja siitä, että vaaliliitot kadettien kanssa ovat sallimattomia.

AATTONA¹

Poliittinen tilanne selvenee hämmästyttävän nopeasti.

Muutama kuukausi sitten ei voitu varmuudella sanoa, kokoontuuko Valtakunnanduuma ja minkälainen se tulee olemaan? Vielä muutama viikko sitten eivät ainakaan laajat kansanjoukot nähneet, millä alalla ja missä muodossa tulee vapaustaistelun seuraava vaihe purkautumaan. Herkkäuskoinen talonpoika, joka ei voinut ajatellakaan, että kaikkien kansan lähettämien hodokien, edusmiesten, hartaat pyynnöt ja anomukset raukeaisivat tyhjiin, luotti Duumaan; porvarillinen liberaali, joka yritti „hyvällä” saada hallituksen tekemään myönnytyksiä, luotti Duumaan. Ei ole liioiteltua sanoa, että tuo luottamus, kansanjoukkojen, sellaisten ihmisten luottamus, joiden kaikki edut pitivät heissä yllä ja lujittivat tuota luottamusta, on luhistunut silmiemme edessä muutamassa päivässä. Ne luottivat siksi, että tahtoivat luottaa, luottivat siksi, että poliittinen lähitulevaisuus oli vielä hämärän peitossa, luottivat siksi, että poliittinen hämäryys jätti tilaa kaikenlaiselle kaksimielisyydelle, kaikenlaiselle horjunnalle ja kaikenlaiselle mielialan lamaanuokselle.

Nyt käy kaikki jälleen selväksi. Duuman vaalien kaudella ja Duuman ensimmäisinä päivinä joiltain hassuilta pessimisteiltä näyttäneiden henkilöiden ennakkoaavistus käy toteen. Duuma on ollut koolla viisi kuusi viikkoa, ja sellaiset henkilöt, jotka ovat pyrkineet kaikesta sydämeästään kehittämään ja järjestämään toimintaa Duumassa ja Duuman liepeillä, tunnustavat jo suoraan ja rehellisesti suuren tosiasian: „Kuinka kansa on väsynyt odottamiseen”.

Se ei väsynyt odottamiseen vuosikymmeniin, mutta nyt se on väsynyt muutamassa viikossa; se ei väsynyt

odottamiseen, kunnes se nukkui tai oli horrostilassa, kunnes sen ulkonaiset elämänotot olivat vailla seikkoja, jotka olisivat viipymättä kääntäneet ylösalaisin sen olemassaolon, sen mielialan, sen tietoisuuden ja tahdon; se on väsynyt odottamiseen muutamassa viikossa, kun siinä itsessään on uskomattoman nopeasti herännyt kiihkeä toiminnanhalu, ja kaikkein tulisimmat ja miellyttävimmät sanat, niinkin korkealta kuin Duuman puhujalavalta lausuttuina, ovat alkaneet tuntua himmeiltä, ikäviltä ja mielenkiinnottomilta; työväki on väsynyt odottamiseen, lakkoaalto on alkanut nousta yhä korkeammalle; talonpojat ovat väsyneet odottamiseen, eivätkä mitkään vainot ja kidutukset, jotka ylittävät kaikki keskiaikaisen inkvisition kauhut, voi pysäyttää heidän taisteluaan maan ja vapauden puolesta; matruusit Kronstadtissa ja Sevastopolissa, jalkaväki Kurskissa, Poltavassa, Tulassa ja Moskovassa ja kaartilaiset Krasnojoeselossa ovat väsyneet odottamiseen, jopa kasakatkin ovat väsyneet odottamiseen. Nyt kaikki näkevät, missä ja miten on syttymässä uusi suuri taistelu, kaikki käsittävät sen kiertämättömyyden, kaikki tuntevat, miten äärimmäisen välttämätöntä on proletariaatin ja talonpoikaiston lujuus, sitkeys ja valmentuneisuus sekä samanaikainen ja yhdenmukainen toiminta. He tuntevat, että sitä varten on odotettava... Me elämme suurten historiallisten tapahtumien aattoa, me olemme Venäjän vallankumouksen toisen suuren vaiheen kynnyksellä. Sosialidemokratia, proletariaatin luokkataistelun tietoinen edustaja, tulee yhtenä miehenä seisomaan taistelupaikallaan ja se täyttää velvollisuutensa loppuun saakka.

„Rabotnik” № 1,
kesäkuun 8 pnä 1906
Allekirjoitus: N. L e n i n

Julkaistaan „Rabotnik” lehden
tekstin mukaan

YLHÄÄLLÄ HORJUNTA, ALHAALLA PÄÄTTÄVÄISYYTTÄ

Kaiken todennäköisyyden mukaan me elämme erästä vallankumouksen tärkeintä ajankohtaa. Vanhaa järjestelmää vastaan suunnatun laajan ja joukkoluontoisen liikkeen uusi nousu on hahmottunut jo kauan sitten. Nyt tämä nousu lähenee kehityksensä korkeinta kohokohtaa. Duuman vaalit ja oppositio-Duuman ensimmäinen istunto- ja työviikko olivat sinä „halpana kynttilänä”, joka sai aikaan palon koko maassa. Palavaa ainesta osoittautui olevan vielä sellainen paljous, ilmapiiri osoittautui vielä niin „hehkuvaksi”, etteivät mitkään ehkäisytoimenpiteet auttaneet.

Ja nyt on jokaiselle käynyt jo silminnähtävän selväksi, että palo on todellakin vallannut koko maan. On noussut todellakin uusia kerroksia — sekä proletariaattia, vieläpä selläistakin, joka puoli vuotta sitten antoi keskuudestaan mustasotnialaisia, että varsinkin talonpoikaistoa. Armeija, joka on sidottu kaikkein takapajuisimpiin talonpoikaiskerroksiin ja joka on vartavasten valikoitu niin, että kaikki elävä ja raikas tulisi viskatuksi pois, lannistetuksi ja tukahdutetuksi, — vieläpä armeijakin on melkein kokonaan liekkien vallassa. Tietoja „mellakoista” ja leimahduksista sotaväessä lentelee joka puolelta kuin kipinöitä suuressa tulipalossa.

Sanomalehtireportterit, joilla on joitakin yhteyksiä virkavaltaan, tiedottavat, että sotaministeri varoittaa hajottamasta Duumaa, sillä siinä tapauksessa hän ei pidä armeijan luotettavuutta mahdollisena.

Ei ole ihme, että asiain ollessa näin hallitus horjuu. Tosin hallitus horjuessaan kuitenkin valmistautuu ilman mitään kaksimielisyyttä tukahduttamaan vallankumouksen verisesti.

Provokaatiot voimistuvat. Vapaalle lehdistölle on julistettu sota elämästä ja kuolemasta. Vasemmistolehtiä „takavari- koidaan vastoin kaikkia lakeja”. Kronstadt on tulvillaan sinne vartavasten lähetettyä sotaväkeä. Belostokin pogromi on vastavallankumouksellisen toiminnan ja sitä paitsi aseellisen toiminnan suoranaista alkua. Hallitus horjuu, sen riveistä kuuluu varoittavia ääniä, kadettien kanssa sopimuk- sen tekoon kehottavia ääniä, mutta tuosta horjunnasta huolimatta, tuosta „aprikoinnista” huolimatta se ei unohda hetkeksikään vanhaa, totuttua ja kokeiltua suoranaisen väki- vallan politiikkaansa.

Taantumukselliset ovat toimen miehiä, on Lassalle sano- nut. Meidän taantumuksellisemme vastaavat täydellisesti noita sanoja. Ne aprikoivat, punnitsevat ja horjuvat, olisiko heti siirryttävä yleiseen hyökkäykseen uuden linjan mukaan (s.o. olisiko Duuma hajotettava). Mutta ne *valmistelevat* hyökkäystä irtaantumatta tuosta „toimesta” hetkeksikään. Sellaisten petojen näkökannalta, jotka ovat joutuneet jo silmukkaan, joka vetäytyy yhä kireämmälle kaulaan, ne päättelevät oikein. Olisiko annettava perään kadeteille, jotka lupaavat „voimakasta valtaa”? vai onko nujerrettava tulella ja miekalla? Lykätäkäämme ensimmäistä mahdolli- suutta,—päättävät ne tänään,—lykätäkäämme, sillä *se* ehditään tehdä huomennakin, mutta toista mahdollisuutta on joka tapauksessa valmisteltava. Monet niistä epäile- mättä päättelevät myös näin: ensin kokeilemme toistakin mahdollisuutta valiten mahdollisimman sopivan hetken. Kadeteille taas ehdimme antaa perään viime hetkessä, kun olemme varmasti vakuuttuneet siitä, ettei joukkoveren- vuodatuksella voida *kaikkea* palauttaa!

Petojen päätelmäksi se on aivan oikea. Ilman hurjaa ja säälimätöntä taistelua ne eivät tietenkään antaudu. Ja huo- noimman lopputuloksen varalta ne tietysti valmistelevat itselleen perääntymistietä sopimukseen kadettien kanssa, liittoon näiden kanssa sen „voimakkaan vallan” ohjelman pohjalla, josta hra Struve niin sopivaan aikaan muistuttaa niille. Taantumukselliset valmistavat vakavaa ja ratkaise- vaa taistelua pitäen sopimusta kadettien kanssa taistelun epäonnistuneen lopputuloksen sivutuotteena.

Proletariaatin on katsottava vallankumouksen tehtäviin selkeästi ja suoraan. Suurten kysymysten „toimekkaassa” asettelussa se ei anna perään taantumuksellisille. Sen on

suunnattava koko huomionsa, koko huolenpitonsa ja kaikki ponnistelunsa ratkaisevaan taisteluun, joka on kiertämätön huomenna tai ylihuomenna,— ja katsottava hallituksen sopimukseteko kadettien kanssa vallankumouksen erään mahdollisen vaiheen sivutuotteeksi. Proletariaatilla ei ole syytä pelätä tuota sopimusta: siihen kompastuvat sekä Trepovit että maltilliset liberaalit. Proletariaatin ei pidä missään tapauksessa suoraan eikä välillisesti tukea tuota sopimusta, ei pidä tukea vaatimusta Duuman enemmistöön nojaavan vastuuvollisen ministeristön muodostamisesta. Meidän ei tarvitse nyt *ehkäistä* tuota sopimusta, mutta emme me tule sitä tukemaankaan. Me kuljemme *omaa* tietämme, me pysymme edistyneimmän luokan puolueena, luokan, joka ei anna joukoille *ainoatakaan* kaksimielistä tunnusta, ei sido itseään suoranaisesti eikä välillisesti yhteenkään porvariston likaiseen tekoon ja pystyy kaikissa olosuhteissa ja kaikissa taistelun lopputuloksen luomissa tilanteissa puolustamaan vallankumouksen etuja.

Eräänä vallankumouksen *erillisenä* välikohtauksena hallituksen kompromissi Duuman kanssa ei ole mahdoton. Sosialidemokratian ei pidä tällä hetkellä propagoida tuota kompromissia, ei kannattaa sitä eikä „ehkäistä” sitä. Sosialidemokratia keskittää koko huomionsa ja joukkojen huomion tärkeimpään ja oleellisimpaan eikä sivuseikkaan, toisarvoiseen asiaan. Se käyttää viimeiseen pisaraan saakka hyväkseen kaikkia ja kaikenlaisia porvariston ja vanhan vallan välisiä kompromisseja, kaikkea ylhäällä ilmenevää horjuntaa. Mutta se tulee aina varoittamaan työväenluokkaa ja talonpoikaistoa „ystävyydestä” kadettien kanssa. Sen tulee asettaa ylhäällä olevaa horjuntaa vastaan rajaton päättäväisyys alhaalla ja torjuen provokaatiot koota varmasti ja sitkeästi voimiaan ratkaisevaa hetkeä varten.

„Vperjod” № 13,
kesäkuun 9 p:nä 1906

Julkaistaan „Vperjod” lehden
tekstin mukaan

YHTENÄISYYTEEN!

Me olemme Valtakunnanduuman sosialidemokraattisen parlamenttiryhmän esiintymisen kynnyksellä. Ei ole epäilystäkään siitä, etteikö tämä ryhmä voisi päättävällä ja johdonmukaisella esiintymisellään tuottaa nyt työväenliikkeen asialle ja vallankumouksen asialle suurta hyötyä julistamalla ehdottoman määrätysti *johdonmukaisen* demokratian ja sosialismin puolesta käytävän *proletaarisen* luokkataistelun vaatimuksia ja tunnuksia. Nyt, kun Venäjän sosialidemokraattisen työväenpuolueen Yhdistävä edustajakokous on ratkaissut kysymyksen sosialidemokraattien esiintymisestä Duumassa, ei tästä ole kahdenlaista mielihoidettua sosialidemokraattien keskuudessa. Ja mielestämme kaukasialaiset toverimme menettelivät aivan oikein allekirjoittaessaan Valtakunnanduuman jäsenten kuuluisan „juhlallisen lupauksen”² ja antaessaan samalla tunnetun julkilausuman lehtiin,— allekirjoitamme „voidaksemme täyttää kansan meille antaman tehtävän ja korostamme, ettemme tunnusta mitään muita kuin kansaan nähden otettuja poliittisia sitoumuksia”.

Mitä tärkeämpää puolueellemme on sen edustajien esiintyminen Valtakunnanduumassa, sitä välttämättömämpää on punnita mahdollisimman huolellisesti sosialidemokratian tämän hetken taktiikan periaatteet. Ja täytyy myöntää, että muutaman viime viikon aikana tavattomasti kiihtynyt poliittisten tapahtumien kulku luo runsaasti valoa vielä eilen epäselviin kysymyksiin, auttaa määrittelemään selvästi ja tarkoin kannanoton, poistaa monia erimielisyyksiä puolueemme oikeisto- ja vasemmistosiiven väliltä.

Tässä suhteessa meidän on erikoisella tyydytyksellä korostettava entisten menshevikkiverien päätelmiä, jotka

on esitetty tämänpäiväisessä „Kurjerin”³ numerossa. Pääkirjoitus „Duuman „lait”” tosin alkaa hieman kaksimielisellä otteella sitä vastaan, että Duuman lakien laatimista nimitetään jonninjoutavaksi jaaritteluksi. Mutta kysymys onkin siitä, että toverit eivät suotta ota sanaa „lait” lainausmerkkeihin. He puolustavat — ja siinä he ovat tuhat kertaa oikeassa — sellaisten lakien laadintaa, jotka eivät saa olla lakeja, vaan „deklaraatio”, „kansan vapautta koskevien oikeuksien julistus”, „vanhojen esteiden poistamisen julistus”.

Tällaisia „lakeja” voitaisiin ehkä oikeammin sanoa vetoomukseksi kansalle eikä laeiksi. Mutta ei ole järkevää korostaa sanallista eroavaisuutta, kun asian olemuksen kannalta mielipiteet käyvät yhteen. Ja mielipiteet käyvät todellakin täydellisesti yhteen. „On aivan järjetöntä ja *vahingollista*”, kirjoittaa „Kurjer” lehti, „jättää Duumalle tarkoin ja yksityiskohtaisesti laadittuja lakiesityksiä, joissa on kymmeniä ja satoja pykälää, huomautuksia y.m.” (kursivointi kaikkialla meidän). Juuri niin. Sellainen työ, jota käytännössä vakiintuneen sanonnan mukaan nimitetään „elimelliseksi” työksi, on todellakin *vahingollista*. *Vahingollista* „siksi, että selvän ja kaikille käsitettävän vastakkain asetteluun asemesta sellaiset lakiesitykset pakoittavat kansan ajattelun *harhailemaan toivottomasti* artiklojen ja pykäläien tiheiköissä”.

Aivan oikein sanottu. Kansan ajattelu todellakin *harhailee toivottomasti* „elimellisen” lainsäädäntöhaihattelun tiheiköissä. Tuo haihattelu sumentaa, tylsistyttää ja turmelee kansan ajattelua, sillä „käytäntöön noita lakeja ei kuitenkaan oteta. Jotta nuo lait voitaisiin ottaa käytäntöön, on ensin *temmattava valta* niiden käsistä, jotka sitä nykyään pitävät. Ja vallan voi temmata *vain* sellainen kansan liike, joka asettaa itse Duuman tilalle *paljon määräysvaltaisemman ja demokraattisemman laitoksen*, jonka ei tarvitse ollenkaan välittää Duuman laatimista „laeista””. Tämä kansan huomion kiinnittäminen vallan ottamisen ehdottomaan välttämättömyyteen, „paljon määräysvaltaisempaan” laitokseen, joka ei välitä kadettilaisen Duuman laeista, huomioi aivan oikein vallankumouksellisen proletariaatin perustehtävät ja nykyhetken vaatimukset.

„Kurjeria” julkaisevat toverit ruoskivat samassa kirjoituksessa mainiosti kadetteja siitä, etteivät nämä käsitä noita

tehtäviä. Kadetit kirjoittelevat lakiluonnoksiaan „kuin oikeat lainsäätäjät, mutta unohtavat, että todellisuudessa *heillä ei ole lainsäädäntövaltaa hituistakaan*”. „He kirjoittelevat „lakiesityksiään” aivan sillä tavoin kuin oikeuselinten jo huomenna pitäisi käsitellä kansalaisten edesottamuksia uusien kadettilaisten lakien mukaan”.

On häpeällistä olla tuollaisella katsantokannalla, opettaa „Kurjer” kadetteja. Tästä kolmasti oikeasta opetuksesta voidaan tehdä vain yksi johtopäätös, ja tuo johtopäätös juontuu itsestään. Vallankumouksellinen sosialidemokratia ei voi eikä sen tule tukea vaatimusta Duuman enemmistöön nojaavan vastuuvollisen ministeristön nimittämisestä! Sellainen ministeristöhan tulee olemaan kadettiministeristö, ja sen on todellakin *jo huomenna* määrättävä rangaistuksia vapauden väärinkäyttämistä. Sellainen ministeristö voi nykyään, kun valtaa ei vielä ole riistetty tähtikamarilta ⁴, olla vain vanhan vallan liberaalisena verhona. Sellainen ministeristö voi nyt olla vain uutena kaapuna, jolla samat pogromimiehet väliaikaisesti itsensä verhoavat! Me paljastamme tietysti tuon verhon ja hyvin pian. Me käytämme kaikin keinoin hyväksemme tuota uutta tilannetta, kun se muodostuu ja kun ei vain vanha valta, vaan myös kadetit sen mukana sotkeutuvat uuteen kaapuun ja aalto pyyhkäisee ne pois. Mutta meidän ei pidä välittömästi eikä välillisesti, ei julkilausumalla eikä vaitiololla ottaa itsellemme, proletariaatin puolueelle, hituistakaan vastuuta tästä vanhan vallan uudelleenpukemisesta. Meidän ei pidä antaa joukoille sellaista tunnusta, että me tuemme vaatimusta vastuuvollisen ministeristön muodostamisesta Duuman enemmistöstä. Riippumatta tahdostamme sellainen tunnus tulisi kiertämättä nykyisen poliittisen tilanteen objektiivisten ehtojen vuoksi merkitsemään sitä, että proletariaatin puolueelle lankeaa osa vastuuta tuosta uudelleenpukemisesta, tuosta porvariston ja vanhan vallan välisestä sopimuksesta. Sellainen tunnus hyväksyy välillisesti kadettien „lakiesitykset”, joita „Kurjer” on niin mainiosti arvostellut; eihän todellakaan voida kieltää olevan yhteyttä sillä, minkälaisia esityksiä kadetit tekevät vapauden väärinkäyttämisen rankaisemiseksi, ja sillä, miten he suunnittelevat saavansa ministeristön muodossa hiukkasen valtaa käyttäkseen noita rangaistuksia,— saavansa hiukkasen valtaa vanhalta vallalta vanhan vallan lujittamiseksi, *tekemällä*

sopimuksen vanhan vallan kanssa ja käyttäen sitä suojaavana verhona kansan rynnistäessä vanhaa valtaa *vastaan*.

Eikä työväenpuolue lainkaan tarvitse tuollaista tunnusta. Koko propaganda- ja agitaatiotyönsä joukkojen keskuudessa sekä työnsä laajojen järjestöjen luomiseksi se voi tehdä vielä paremmin, johdonmukaisemmin, järjestelmällisemmin ja rohkeammin ilman tuota tunnusta asettamalla pogromimiesten julkeutta ja kadettien „lakiesityksiä” vastaan meidän sosialidemokraattiset „dekreettimme”, „julistuksemme”, vetoomuksemme kansalle sosialidemokraattisen duumaryhmän (ja tietyissä olosuhteissa sen kanssa myös trudovikkien⁵⁾ kautta ja lopuksi myös ne „väestön kehotukset muodostaa kansanmiliisi, joka yksin pystyy suojelemaan kansan elämää ja kunniaa”,— ne kehotukset, joita me suosittelimme „Vperjodin” *⁶ 9. numerossa, joita Bundin äänenkannattaja „Volkszeitung” ** suosittelee ja jotka „Kurjer” aivan oikein hyväksyy.

Yhtenäisyyteen, toverit! Proletariaatin poliittisten esiintymisten yhtenäisyys muovautuu vastustamattomalla voimalla koko vallankumouksellisen ilmapiirin painostuksesta. Älkäämme vaikeuttako tuota yhtenäisyyttä ottamalla taktikkaamme sellaisia tunnuksia, jotka eivät ole välttämättömiä, vaan kiistanalaisia. Käyttäkäämme hyväksemme ilmaantunutta mahdollisuutta täydellisen yhteisymmärryksen saavuttamiseen kaikkien sosialidemokraattien kesken tällaisena hetkenä, joka on oleva ehkä tärkein hetki Venäjän suuressa vallankumouksessa!

„Vperjod” № 14,
kesäkuun 10 pnä 1906

Julkaistaan „Vperjod” lehden
tekstin mukaan

* Ks. Teokset, 10. osa, ss. 516—517. *Toim.*

** — „Kansanlehti”. *Toim.*

DUUMA JA KANSA

Valtakunnanduuman sosialidemokraattisen edustajan toveri Ramishvilin puheessa on eräitä erittäin oikeaan osuvia huomautuksia, jotka määrittelevät oikein sosialidemokratian taktiikan. Puhuja ei ainoastaan leimannut häpeällä pogromi miesten hallitusta oikean proletariaatin edustajan tarmokkuudella. Puhuja ei ainoastaan nimittänyt hallituksen edustajia „kansan vihollisiksi”,— jota paitsi Duuman kadettilaisen puheenjohtajan tekemä uusi sananvapauden rajoittamisyritys nostatti äärimmäisen vasemmiston laillisen vastalauseen. Sen lisäksi puhuja asetti puheensa lopussa myös yleisen kysymyksen Duuman suhteesta kansaan.

Sosialidemokraattinen edustaja lausui tästä kysymyksestä seuraavaa:

„Lopetan huomautukseen, että meidän takanamme on kansa. Elämässä tapahtuu jotain muuta, muttei sitä, mitä me täällä, tässä salissa teemme. Siellä on kokonaan toisenlainen ilmapiiri, täällä se on paljon lauhkeampi, täällä on mieliala paljon *sovinnoisempi*. Ehkäpä *me* kuukauden kuluttua *ryhdymme itse ratkaisemaan asioitamme*... Elämä puhuu *paljon kovemmin*, kuin me täällä, siitä, mitä ympärillä tapahtuu. Minä sanon, että me olemme hallituksen ja kansan välissä. Duuma on *vaarallinen paikka*. Oikealle meneminen tai vasemmalle meneminen merkitsee *sovinnon tekoa jonkun kanssa tai välien katkaisemista jonkun kanssa*... Mutta ei pidä unohtaa, että *kansa itse saa aikaan* sen, mitä Duuma ei voi saada aikaan *horjuntansa ja epäröintinsä* takia. Sanon, että tällä kansalla on toisenlainen mieliala kuin meillä täällä”...

Erikoisen tärkeät kohdat tästä puheesta olemme merkinneet kursiivilla. Siinä on sanottu oikein, että elämä puhuu *paljon kovemmin* kuin Duuma, että elämässä ei ole sellaista

„sovinnollisuutta”, että „kansalla on toisenlainen mieliala”. Se on epäilemätön totuus. Ja tästä totuudesta seuraa sellainen johtopäätös, että väärässä ovat ne, jotka puhuvat, että kansa tukee Duumaa. Kansaa menee jo nyt Duuman edelle, puhuu kovemmin, on vähemmän sovinnollinen, *taistelee tarmokkaammin*. Siis ainoa oikea sosialidemokratian tehtävän määritelmä on selittää mitä laajimmille kansanjoukoille, että Duuma ilmaisee kansan vaatimuksia vain *arasti ja epätäydellisesti*. Vain tällainen sosialidemokratian taktiikkaa koskevan kysymyksen asettelu poistaa proletariaatin puolueelta vastuunalaisuuden kadettien häilyväisyydestä. Vain tällainen asettelu, joka ottaa täydellisesti huomioon talonpoikaisjoukkojen tietoisuuden, päättäväisyyden ja valmiuden kehitysasteen, vastaa nykyhetken suurten tehtävien tasoa,— sellaisen hetken tasoa, josta sosialidemokraattisen proletariaatin valitsevat edustajat sanovat suoraan: „ehkäpä me kuukauden kuluttua ryhdymme itse ratkaisemaan asioitamme”. Jotta ne voitaisiin *ratkaista*, on jo nyt muun muassa tehtävä täydellinen pesäero kaikista joko petollisista tai harkitsemattomista yrityksistä päästä „sovinnolliseen” lopputulokseen.

Ja тов. Ramishvili oli aivan oikeassa sanoessaan Duuman puhujalavan korkeudesta: „Duuma on vaarallinen paikka”. Miksi? Siksi, että siinä ilmenee „horjuntaa ja epäröintiä”. Horjunta ja epäröinti taas tällaisena hetkenä, jolloin jo ehkä kuukauden kuluttua kansan itsensä on ratkaistava asiansa, on suorastaan rikollista. Jokainen, jossa nämä ominaisuudet ilmenevät, olkoot hänen aikeensa kuinka vilpittömät tahansa, joutuu *tällaisena hetkenä kiertämättä* hyvin vilpilliseen asemaan. Se, että tällaisena hetkenä meitä ympäröivien tosiolojen kaikista taloudellisista ja poliittisista ehdoista kasvaa kiertämättä esiin kansan päättävä taistelu vanhaa valtaa vastaan, ei riipu meidän tahdostamme. Ken horjuu nähdessään tämän lähestyvän taistelun, hänen on todellakin väistämättä „*tehtävä sovinto jonkun kanssa tai katkaistava välit jonkun kanssa*”. Kadetit ovat juuri sellaisessa asemassa. Liberaalinen porvaristo niittää sitä, mitä se on vuosien mittaan kylvänyt kaksimielisellä ja horjuvalla politiikallaan, loikkimisellaan vallankumouksen puolelta vastavallankumouksen puolelle. Sovinnon tekeminen vanhan vallan kanssa merkitsee välien katkaisemista taistelevaan kansaan. Välien katkaiseminen

vanhaan valtaan — sitä tarvittaisiin sovinnon tekemiseksi taistelevan kansan kanssa.

Duuman enemmistö on tehnyt ja tekee kaiken, määrätäkseen kantansa tässä kiertämättömässä valinnassa. Tämä kadettilainen, ja osittain jopa pahempikin kuin kadettilainen, enemmistö valmisteleo poliitiikkansa jokaisella askeleella välien katkaisemista taistelevaan kansaan, valmisteleo sovinnon tekoa vanhan vallan kanssa. Nuo askeleet ovat vähäisiä, sanotaan meille. Ne ovat kuitenkin todellisen poliitiikan todellisia askeleita, vastaamme me. Nuo askeleet vastaavat liberaalisen porvariston kaikkia perimmäisiä luokkaetuja. Juuri tällainen „sovinnollisuuden” luonne on epäilemättä *myös kadettien* vaatimuksella muodostaa Duuman ministeristö, jonka vanha valta nimittää.

Me emme väsy toistamaan, että tämän vaatimuksen tukeminen työväenpuolueen taholta on järjetöntä ja vahingollista. Järjetöntä, sillä vanhan vallan todellisen heikkenemisen saa aikaan vain kansan taistelu, kansan, joka menee arastelevaa Duumaa pitemmälle. Vahingollista, sillä se kylvää mieliin petosta ja levottomuutta. Eilen mainitsimme, miten oikein toverit „Kurjer” lehdestä myönsivät kadettien lakiesitysten järjettömyyden ja vahingollisuuden *. Tänään täytyy valittaa, että samat toverit puolustavat duumaministeristön kannattamista, s.o. ministeristön, joka toteuttaisi näitä järjettömiä ja vahingollisia lakiesityksiä!

Näihin „Kurjerin” horjahteluihin ehkä pysähdymme joskus toiste yksityiskohtaisemmin. Toistaiseksi riittää, kun viittaa niihin: itse horjuntujen olemassaolo tällaisella tärkeällä hetkellä osoittaa horjuvien asenteen täydellistä hataruutta.

„Vperjod” № 15,
kesäkuun 11 pnä 1906

Julkaistaan „Vperjod” lehden
tekstin mukaan

* Ks. tätä osaa, ss. 6—9. Toim.

TAISTELU VALLASTA JA „TAISTELU“ ALMUISTA

Kaikille on tunnettua, että sosialidemokraattien puolue on jo ohjelmassaan esittänyt järkkymättömän vakaumuksensa siitä, että kansanjoukkojen ajankohtaisten tarpeiden todelliseksi tyydyttämiseksi on *täydellinen kansanvalta* välttämätön. Elleivät kansanjoukot pidä käsissään valtiovaltaa *täydellisesti*,— jos valtiossa jää olemaan edes jonkinlainen valta, jota kansa ei ole valinnut ja jota ei voida vaihtaa ja joka on kansasta kokonaan riippumaton, niin ajankohtaisten ja kaikkien tajuamien tarpeiden todellinen tyydyttäminen on *mahdotonta*.

Tätä eittämätöntä totuutta sosialidemokraattinen puolue on aina kaikin voimin levittänyt proletariaatin ja koko kansan keskuuteen. Todellinen taistelu, s.o. joukkotaistelu vapauden puolesta on kulkenut ja tulee aina kulkemaan mitä erilaisimpien ja useinkin odottamattomien vaiheiden kautta: muuten ei voi ollakaan, koska taistelu on äärettömän vaikeaa, sen tehtävät monimutkaisia ja taistelevien kokoonpano vaihteleva. Johtaessaan proletariaatin taistelua kaikissa tämän taistelun kehitystasteissa ja kaikissa olosuhteissa sosialidemokratian on työväenluokan pyrkimysten tietoisena ilmaisijana pidettävä jatkuvasti mielessään tämän kokonaisuudessaan otetun taistelun yleis- ja perusedut. Sosialidemokratia opettaa, että työväenluokan erillisetujen takia ei saa unohtaa yleisetuja, taistelun eri asteiden erikoisuuksien takia ei saa unohtaa kokonaisuudessaan otetun taistelun perustehtäviä.

Vallankumouksellinen sosialidemokratia on aina käsittänyt tehtävänsä nykyisessä Venäjän vallankumouksessa juuri näin. Vain tällainen käsitys vastaa edistyneimmän luokan, proletariaatin, asemaa ja tehtäviä. Liberaalinen porvaristo taas on aina asetellut tehtävänsä taistelussa poliittisen vapauden puolesta aivan toisin, porvariston erikoisten luokkaetujen mukaisesti. Porvaristo tarvitsee poliittista vapautta, mutta se pelkää täydellistä kansanvaltaa, sillä jo taistelussa kehittynyt ja yhteenliittynyt proletariaatti käyttäisi tuota kansanvaltaa porvaristoa vastaan. Senpä takia porvaristo poliittiseen vapauteen pyrkiessään haluaa samanaikaisesti säilyttää paljon vanhan vallan jätteitä (vakituisen armeijan, valitsemattoman virkamiehistön ja niin edespäin).

Proletariaatin taistelu poliittisen vapauden puolesta on *vallankumouksellista*, sillä tämä taistelu tavoittelee täydellistä kansanvaltaa. Porvariston taistelu vapauden puolesta on *opportunistista*, sillä tuo taistelu tähtää almujen saantiin, vallan jakamiseen itsevaltiuden ja omistavien luokkien kesken.

Tämä peruseroavaisuus proletariaatin vallankumouksellisen taistelun ja porvariston opportunistisen taistelun välillä kulkee punaisena lankana kautta koko vallankumouksemme historian. Proletariaatti taistelee, porvaristo hiipii salakähmää valtaan. Proletariaatti hajottaa itsevaltiutta taistelemalla, porvaristo tarrautuu heikentyvän itsevaltiuden almuihin. Proletariaatti kohottaa koko kansan edessä korkealle taistelulipun, porvaristo — pikku myönnytysten, sopimusten ja tinkimisen lipun.

Proletariaatti käyttää hyväkseen jokaista aukkoa, kaikkinaista vallan heikkenemistä, jokaista myönnytystä ja almua vieläkin laajemman, joukkoluontoisemman, päättävemmän ja kärkevämmän taistelun käymiseen,— porvaristo taistelun vähittäiseen vaimentamiseen, rauhoittamiseen ja heikentämiseen, taistelun tehtävien tyypistämiseen ja muotojen lieventämiseen.

Palauttakaapa mieleenne eräitä vapauden puolesta käymämme taistelun vaiheita. Porvaristo „taistelee” siitä, että esivalta luottaisi zemstvoon („oikeudet ja määräysvaltainen zemstvo”) ja kansaan (kuluva vuosikymmenen alku). Proletariaatti nostaa taistelulipun itsevaltiuden kukistami-

seksi. Hallitus julistaa „luottamuksen” aikakauden (Svjaatopolk-Mirski). Porvaristo pitää loppumattomasti puheita juhlapidoissa,— proletariaatti lyö uusia aukkoja sorron linnakkeeseen antaen henkensä kaduilla tammikuun 9 päivänä ja laajentaen mahtavaa lakkoliikettä.

Vuoden 1905 kesä. Porvaristo lähettää vapausedustajistonsa. Syksyllä lahjoitetaan Bulyginin Duuma⁷. Porvaristo on liikuttunut. Yleistä huutoa: menkää Duumaan. Sosialidemokratian opportunistit horjuvat. Proletariaatti jatkaa taisteluaan. Maailmassa ennennäkemätön koko maata käsittävä lakko lakaisee pois Duuman. Proletariaatti valtaa vapauden ja puolustaa sitä verellään taantumuksen hyökäyksiltä.

Ensimmäisessä taistelussa proletariaatti lyödään. Porvaristo herjaa voitettuja ja tarrautuu orjamaisesti Duumaan. Proletariaatti kokoaa voimia uutta rynnäkköä varten. Se kantaa edelleenkin ylväänä täydellisen kansanvallan puolesta käynnissä olevan taistelun lippua. Rynnäkkö ei onnistu ennen Duuman koollekutsumista. Porvaristo jälleen mاتهlee, heittäen yli laidan perustavan kokouksen tunnuksen, rai-voten „esiintymisiä” vastaan, saarnaten sovintoa, sopimuksen tekoa, kadettiministeristön nimittämistä korkeimman vallanpitäjän toimesta.

Proletariaatti käyttää uutta tilannetta hyväkseen samoin kuin se käytti vuoden 1904 „luottamusta” ja vuoden 1905 lokakuun 17 päivän „luottamusta”. Se täytti vallankumouksellisen velvollisuutensa, teki kaikkensa lakaistakseen pois Witten Duuman⁸ samoin kuin Bulyginin Duuman. Ei onnistuttu porvariston petosten, työväenluokan ja talonpoikaiston riittämättömän järjestäytyneisyyden ja mobilisoinnin takia. Proletariaatti jatkaa taistelua käyttäen hyväkseen kaikkia „Duumassa” ja Duuman liepeillä syntyviä selkkauksia tehdäkseen niistä vieläkin laajemman ja päättävämmän joukkoliikkeen lähtökohdan.

Uusi taistelu on nousemassa. Sitä ei kukaan kiellä. Tähänastista tuntuvasti laajemmat proletaarien, talonpoikien, kaupunkiköyhälistön, sotaväen y.m. joukot nousevat. Kukaan ei kiellä, että se tulee olemaan taistelua Duuman ulkopuolella. Nykyisen tilanteen objektiivisten ehtojen johdosta se tulee olemaan taistelua, joka välittömästi murtaa vanhan vallan. Missä määrin sen murtaminen tulee tapahtumaan, sitä ei voi kukaan edeltä käsin sanoa. Mutta

proletariaatti etumaisena luokkana pyrkii tässä taistelussa vielä tiukemmin täydelliseen voittoon ja poistamaan kokonaan vanhan vallan.

Proletariaatti pysyykin johdonmukaisena, se hylkää porvariston opportunistiset tunnukset, porvariston, joka on joutanut osan sosialidemokraatteja harhaan. Ei ole totta, että muka kadettiministeristön nimittäminen merkitsee „vallan tempaamista” hovin suosikkikunnalta. Se on porvarillinen valhe. Itse asiassa sellaisen ministeristön nimittäminen tulee olemaan nyt hovin suosikkikunnan uutena liberaalisena verhona. Ei ole totta, että muka kadettiministeristön nimittäminen tulee muuttamaan näennäisen perustuslain todelliseksi. Se on porvarillinen valhe. Itse asiassa tuollainen ministeristö olisi vain itsevaltiuden pukemista uuteen valeperustuslailliseen pukuun. Ei ole totta, että kadettiministeristö-vaatimus on muuttumassa koko kansan vaatimukseksi. Se on porvarillinen valhe. Itse asiassa se on vain kadettilaisen Duuman vaatimus. Itse asiassa ne, jotka eivät ole kadetteja, toistavat tuota vaatimusta vain väärinkäsityksen takia, käsittäen sillä jotain paljon suurempaa. Itse asiassa *koko kansan* vaatimukset tähtäävät paljon pitemmälle kuin kadettilaisen Duuman vaatimukset. Ja vihdoin sekään ei ole totta, että muka kadettiministeristö-vaatimuksen „kannattaminen” (tai — mikä on aivan samaa — kadettiministeristön kannattaminen) päätöslauselmien, evästysten y.m. avulla on todellista taistelua vanhaa valtaa vastaan. Se on porvarillinen valhe. Proletariaatin taholta tällainen „kannattaminen” on vain taistelusta luopumista, se on vain vapauden asian luovuttamista horjuville liberaaleille.

Proletariaatti taistelee ja tulee taistelemaan vanhan vallan nujertamiseksi. Se panee kaiken propaganda-, agitaatio- ja organisaatiotyönsä sekä joukkojen mobilisoinnin palvelemaan tätä tehtävää. Ellei täydellinen nujertaminen onnistu, niin proletariaatti käyttää hyväkseen osittaistakin hävittämistä. Mutta proletariaatti ei tule milloinkaan propagoimaan osittaista, kaunistelemaan sitä eikä kehottamaan kansaa kannattamaan sitä. Todellisen taistelun todellinen kannatus annetaan niille, jotka pyrkivät suurempaan (saavuttaen epäonnistumisen sattuessa pienemmän), eikä niille, jotka *ennen taistelua* typistävät opportunistisesti tämän taistelun tehtäviä.

Se, jota fraasien räiske ei lumoa, huomaa helposti, että kansa ei *todellisuudessa* tule ollenkaan taistelemaan kadetti-ministeristön puolesta, vaan vanhan vallan poistamisen puolesta. Byrokratian edut vaativat tämän taistelun todellisen kantavuuden *tylsistämistä*. Proletariaatin edut vaativat sen *laajentamista* ja kärjistämistä.

„Vperjod” № 17,
kesäkuun 14 pnä 1906

Julkaistaan „Vperjod” lehden
tekstin mukaan

DUUMARYHMÄMME JULKILAUSUMAN JOHDOSTA ⁹

Nyt ei yksikään sosialidemokraatti epäile sitä, että puolueemme jäsenten esiintyminen Duumassa voi nykyoloissa tuottaa melkoisesti hyötyä proletariaatin asialle ja koko kansan asialle.

Olemme tervehtineet kaukasialaisten tovereiden vaali-voittoja*. Pidämme velvollisuutenamme todeta heidän menestyksensä Duumassa ja arvostella asiallisesti heidän virheitään.

Pidämme menestyksenä tov. Ramishvilin puhetta Duuman ja sen „sovinmallisuuden” „vaarallisuudesta”. Pidämme menestyksenä myös hänen päätöslauselmaansa Belostokin pogromin johdosta¹⁰. Pidämme menestyksenä kadettien ehdottaman kokouksia koskevan lakiluonnoksen mainiota arvostelua ja oikeaa kysymyksen asettelua yleensä kadettien haihattelusta. Tästä menestyksestä toivomme vielä saavamme tilaisuuden kertoa lukijoille yksityiskohtaisemmin.

Pidämme virheenä sosialidemokraattiemme vaikenemista Duumassa silloin, kun Aladjin „söi” Nabokovin päätöslauselmavääristelyn elintarvikekysymyksen johdosta¹¹. Sosialidemokraattien olisi pitänyt esittää vastalauseensa ja oma päätöslauselmansa. Tov. Gomartelin vastauspuhe teeskentelijä Fedorovskille, jolloin sosialidemokraatti myönsi, ettei armeijan vetäminen politiikkaan ole suotavaa, oli virhe. Se on hyvin suuri, mutta vielä korjattavissa oleva virhe. Pidämme vihdoin virheenä myös ryhmän hyväksymää julkilausuman tekstiä. Sitä ei voida enää korjata. Meidän tulee nyt pysähtyä käsittelemään tätä virhettä, mutta ei kaivel-

* Ks. Teokset, 10. osa, ss. 424—426. *Toim.*

laksemme — tovereiden työ Duumassa on vaikeaa ja virheet ovat alussa kiertämättömiä,— vaan koko puolueen ja koko proletariaatin poliittisen kasvattamisen vuoksi.

Sosialidemokraattisen duumaryhmämme jäsenille oli ehdotettu entisten bolshevikkien leiristä toista julkilausuman luonnosta. Esitämme tässä tuon luonnoksen eräin... lyhennyksin (meillä on sanomalehdellä vähemmän sanavapautta kuin edustajalla Duumassa):

„Valtakuntamme kaikkien kansakuntien tietoisien proletariaatin puolue, Venäjän sosialidemokraattinen työväenpuolue, puhuu ryhmämme kautta Valtakunnanduuman puhujalavalta koko kansalle.

Puolueemme on eräs sosialidemokraattisen proletariaatin kansainvälisen armeijan joukko-osasto. Järjestynyt ja luokkaetunsa tajunnut proletariaatti on kaikkialla maailmassa noussut taisteluun. Se taistelee pääoman iestä vastaan. Se pyrkii vapauttamaan täydellisesti kaikki työtätekevät oikeudettomuuden, kurjuuden, sorron ja työttömyyden ikeestä. Se pyrkii järjestämään yhteiskunnan sosialistisesti, mikä hävittää kaikkinaisen jakaantumisen riistäjiin ja riistettyihin. Sosialidemokratia kutsuu riveihinsä kaikkia työtätekeviä ja riistettyjä, ei ainoastaan palkkatyöläisiä, vaan pienomistajiakin, jos he ovat tajunneet, että heillä on yhteisiä etuja proletariaatin kanssa ja elleivät he etsi pelastusta yksilöllisen pientalouden lujittamisesta, vaan yhteisestä taistelusta työväenluokan kanssa porvariston herruuden kukistamiseksi täydellisesti. Yksimielisellä ja järkähtämättömällä taistelullaan kansainvälinen sosialistinen proletariaatti saavuttaa päämääränsä.

Mutta meillä Venäjällä ei nyt käydä taistelua sosialismin puolesta, vaan poliittisen vapauden puolesta. Venäjän suuri vallankumous on täydessä käynnissä. Itsevaltiuden harjoittama sorto on tehnyt mahdolliseksi maan kaiken kehityksen. Edesvastuuttomien virkamiesten mielivalta ja tilanherrojen harjoittama talonpoikaisjoukkojen barbaarinen riistäminen on herättänyt koko kansan suuttumuksen. Proletariaatti on taistellut kansan johdossa. Sankarillisella lokakuun lakolla se pakoitti vihollisen tunnustamaan vapauden. Sankarillisella joulukuun kapinalla se poisti kaikki mahdollisuudet pitkittää kansanedustuslaitoksen koollekutsumista. Ja niin kovasti kuin itsevaltiutus vääristelikin vaalilakia, piinasi ja pieksi parhaita vapaustaistelijoita ja

näännytti heitä vankiloissa, niin kuitenkin Valtakunnanduuma osoittautui itsevaltiuden vastustajaksi.

Nyt kansa on uuden suuren taistelun kynnyksellä. Itsevaltiutava kansanedustuslaitosta, tekee pilkkaa sen vaatimuksista. Työväen, talonpoikain ja sotilaiden suuttumus yhä kasvaa. Venäjän suuren vallankumouksen lopputulos riippuu eri yhteiskuntaluokkien käyttäytymisestä.

Liberaalinen porvaristo, jota Valtakunnanduudessa edustaa erittäin vaikutusvaltainen kadettien puolue, pyrkii kiertämättä siihen, että Venäjällä tapahtuvassa demokraattisessa kumouksessa rajoitettaisiin mahdollisuuksien mukaan vähävaraisten ja varsinkin proletariaatin oikeuksia ja siten rajoitettaisiin niiden taistelua täydellisen eikä yksistään vain poliittisen vapauden puolesta. Tämä liberaalisen porvariston pyrkimys synnyttää yhtä kiertämättömästi sen epäjohdonmukaisuuden ja epäröinnin taistelussa vapauden puolesta, sen horjumisen kansaannoitumispyrkimyksen ja kansan vallankumouksellisen itsetoiminnallisuuden aiheuttaman pelon välillä. Vapauden etujen ja sosialismin etujen nimessä me tulemme käymään mitä säälimättömintä taistelua tuota horjuntaa vastaan. Meidän taholtamme tullaan mitä päättävimmän torjumaan kaikki yritykset — olkootpa ne lähtöisin mistä tahansa — hämätä kansan etujen leppymätön vihollisuus vanhaa järjestelmää kohtaan sekä proletariaatin etujen leppymätön vihollisuus porvariston eduille. Me tulemme suuntaamaan kaikki voimamme sellaisia pyrkimyksiä vastaan, joilla koetetaan jarruttaa kansan liikettä pettämällä kansaa paperimyönnytyksillä, valheella siitä, että vallankumouksellinen, s.o. ainoa vilpiton ja johdonmukainen demokratia voidaan sovittaa yhteen taantumuksen rosvojen kanssa. Tämän johdonmukaisuuden koetinkivenä tule meillä olemaan varsinkin pyrkimys ja valmius järjestää vapaa, todella yleiskansallinen ja joukkoluontoinen, millään poliisiesteillä rajoittamaton liike laajan taistelun käymiseksi Duuman ulkopuolella poliittisen ja taloudellisen vapautuksen puolesta.

Talonpoikaista me pidämme tärkeimpänä proletariaatin mahdollisista liittolaisista vapaustaistelun loppuun viemisessä. Kaikesta sydämestämme me tuemme loppuun saakka talonpoikaiston taistelua puolittain maaorjuudellista tilanherrain maanomistusta vastaan ja Venäjällä vallitsevaa aasialaista poliittista järjestelmää vastaan. Hyväksymättä

utopiaa mahdollisesta maankäytön tasanuhtaisuudesta kapitalismin vallitessa ja sallimatta missään määrin hämätä proletaarin ja pienomistajan etujen eroavaisuutta me tulemme vaatimaan kaikkien hallitsijasuvulle kuuluvien maiden, kirkon, luostarien ja *kaikkien tilanherrojen* maiden pakkoluovuttamista. Me tulemme vastustamaan *lunastusmaksua* — tuota silmukkaa, jonka liberaalinen porvaristo heittää talonpoikaisköyhälistön kaulaan. Kunnes ei ole vielä saavutettu vallankumouksen voittoa, kunnes ei ole kokonaan päästy todella demokraattiseen valtioon tulemme me varoittamaan talonpoikia luovuttamasta maata poliisi- ja porvarisvallan — saman tekevää, paikallisen tai keskuvallan — elinten käsiin. Demokraattisen valtion toteuduttua käytännössä täydellisesti me tulemme kannattamaan kaiken maan luovuttamista paikallisten itsehallintoelinten käsiin. Me tulemme mitä päättävimmän varoittamaan talonpoikia, etteivät he jättäisi maakysymyksen ratkaisemista epädemokraattisille paikalliskomiteoille, sellaisille kuin kadettipuolueen ehdottamat virkamies- ja tilanherrakomissiot.

Koko vallankumouksen kulussa me tulemme tiukasti kannattamaan työväen taistelua 8 tunnin työpäivän puolesta, palkan korottamisen puolesta, sakkujen lakkauttamisen puolesta, sanalla sanoen puolueemme minimiohjelman kaikkien vaatimusten puolesta. Proletariaatin liitossa kaupunki- ja maaseutuköyhälistön laajojen joukkojen kanssa me näemme vallankumouksen uuden voiton takeen. Valtakunnanduuma on kelvoton laitos tämän voiton saavuttamiseen ja varmentamiseen. Vain vallankumouksellista tietä koolle kutsuttu yleiskansallinen perustava kokous, jonka valitsevat kaikki kansalaiset sukupuolesta, uskontunnustuksesta ja kansallisuudesta riippumatta yleisellä, yhtäläisellä, välittömällä ja salaisella äänestyksellä ja jolla on täydellisesti käsissään valtiovalta, — vain tämä perustava kokous kykenee toteuttamaan käytännössä täydellisen vapauden. Vain se luo Venäjällä... vaihtaa vakinaisen armeijan yleiseen kansan aseistamiseen, hävittää virkamiehistö, jota kansa ei ole valinnut ja joka ei ole sille vastuuvollinen, toteuttaa täydellisen ja rajoittamattoman poliittisen vapauden.

Nykyisessä vallankumouksessa me tulemme pyrkimään järkähtämättä tähän päämäärään. Tämän päämäärän saavuttamista on Valtakunnanduumanakin palveltava. Sen on

autettava kansaa järjestäytymään ja tajuamaan täydellisesti ja loppuun asti, että on välttämätöntä kukistaa... valta. Sen on selitettävä kansalle „kansanedustuslaitoksen”, tuon vanhan itsevaltiuden uuden verhon, koko voimattomuus ja sen koko viheliäinen osuus. Sen ei pidä harrastaa poliittista haihattelua eikä kuolleina syntyneiden „lakiluonnosten” laadintaa,— sen on käännyttävä kansan puoleen, osoitettava sille säälimättä koko totuus,— paljastettava sille säälimättä kaikki sen koplan rikokset... Venäjän hallitukseksi,— kehoitettava kansaa taisteluun, johdonmukaiseen, järkähtämättömään, sitkeään ja yksimieliseen taisteluun. Ja ellei koko Valtakunnanduuma voi tai rohkene suorittaa tätä tehtävää, niin sen suoritamme me liitossa Duuman todella vallankumouksellisten ryhmien tai jäsenten kanssa.

Kansan voitto ei ole kaukana. Vapauden asia on varmoissa käsissä. Proletariaatti seisoo vartiopaikallaan kooten voimiaan, heittäen ylväänä luotaan viheliäiset provokaattorit, jotka pyrkivät haastamaan sen yksinään taisteluun,— se liittää ja ryhmittää ympärilleen miljoonia ja kymmeniä miljoonia sorrettuja ja riistettyjä, jotka *ovat aina tehneet työtä ja aina olleet puutteessa*.

Niin heikko ja vähälukuinen kuin meidän ryhmämme Valtakunnanduumassa onkin, niin me tiedämme, että tämän ryhmän takana seisoo ja yhdessä sen kanssa taistelee monimiljoonainen proletariaatti, kaikkien työtätekevien ja riistettyjen joukkojen etujoukko. Se voittaa taistelussaan. Se ei jätä kiveä kiven päälle Venäjää raatelevan itsevaltiuden hirmurakennuksesta”.

Menettelivätkö meidän edustajatoverimme Duumassa oikein hyljätessään tämän luonnoksen?

Muodollisesti katsoen he menettelivät oikein. Sääntöjen mukaan heidän oli otettava huomioon Keskuskomitean eikä „sivullisten” mielipide.

Ryhmäkuntalaiselta näkökannalta katsoen he menettelivät oikein. Toinen luonnos oli lähtöisin „vieraasta” (entisten fraktioiden mukaan katsoen) leiristä.

Entä puoluenäkökannalta? Oliko oikein hyljätä viittaukset siihen, että on suotavaa määritellä selvemmin puolueen sosialistiset päämäärät ja sen kansainvälinen luonne? — viittaukset liikkeeseen Duuman ulkopuolella? — siihen, että on osoitettava kansalle selvä ero Duuman puolueiden välillä? — että on välttämätöntä tehdä tarkka ero proleta-

risen ja pikkuporvarillisen opin välillä? — että työväenpuolueelle on tärkeää puolustaa talonpoikia kadeteilta? — että on selvemmin ja täydellisemmin esitettävä lähimmät vaatimuksemme?

Menettelivätkö toverimme tai Keskuskomiteamme oikein sanoessaan julistuksessa, että „Duumasta on tehtävä yleiskansallisen liikkeen elin” edustajakokouksen vahvistaessa sanamuodoksi: Duumasta on tehtävä *vallankumouksen ase?*

Menettelivätkö he oikein, ottaessaan kaikissa edellä osoitetuissa kohdissa ilmeisen *askeleen oikeaan* puolueemme Yhdistävän edustajakokouksen päätöslauseelmista ja päätöksistä?

Ajatelkoot tätä seikkaa tarkoin kaikki puolueemme järjestöt ja jäsenet.

„Eho” № 1,
kesäkuun 22 pnä 1906

Julkaistaan „Eho” lehden
tekstin mukaan

„MINKÄ TEET, TEE PIAN!“

Tänään kaksi sanomalehteä, nimittäin: „Nasha Zhizn” ja „Mysl”¹², jotka eivät kuulu humpuukiuutisille persoon katu-lehdistöön, kertovat tärkeitä uutisia siitä, että vihdoinkin on ratkaistu Goremykinin ministeristön ero. Uuden hallituksen kokoonpano on suunniteltu seuraavanlaiseksi: Jermolov — pääministeri; Urusov — sisäasiain ministeri; Herzenstein — finanssiministeri; Timirjazev — kauppaministeri; Stahovitsh — maatalousministeri; Kuzmin-Karavajev — oikeusministeri; Nabokov — ulkoasiain ministeri. Kansanvalistuksen „ottaa” luultavasti Heiden ja kulkulaitosministeriön — nykyinen ministeri tai Nikolain rautatien päällikkö Shuhtan.

Näin siis vanhat byrokraatit ovat liitossa lokakuulaisten ja oikeistokadettien kanssa, jotka ovat etupäässä virkamieskuntaa, s.o. eilisiä byrokraatteja (Urusov on entinen sisäasiain apulaisministeri, Kuzmin-Karavajev ja Nabokov — kenraali ja kamarijunkkari).

Molemmat yllämainitut lehdet tiedottavat myös siitä, että Valtakunnanneuvoston „keskustapuolueen” (s.o. mustasotnialaisten ja oikeusjärjestyspuolueen¹³ välisen keskitason virkamiesten porukan) ja kadettien välillä on viime aikoina käyty vilkkaita neuvotteluja.

Olettakaamme, että tuo kaikki on totta. Niin kauan kuin ei ole todistettu päinvastaista, *tulee* meidän olettaa, että se on totta, sillä tietolähde on verrattain luotettava ja tosiasia juontuu kiertämättä kaikista edelläkäyneistä tapahtumista.

Kuinka on, kenen mielipidettä tuo tuollainen ministeristön kokoonpano tai -nuo tuollaiset neuvottelut kadettien ja pogromimiesten välillä varmistavat? Muistakaapa, miten sosialinarodnikki hra Mjakotin joukkokokouksessa Paninan talossa (9 p:nä toukokuuta)¹⁴ väitti sosialidemokraattia vastaan, että ei ole oikeudenmukaista syyttää kadetteja näiden *sopimuksesta* pogromimiesten kanssa. Muistakaapa, miten

oikeistosiiven sosialidemokraattimme, Plehanov heidän etunenässä, huusivat, että puheet petoksesta ja sopimuksesta ovat perättömiä ja ennenaikaisia.

Neuvottelut ovat sopimuksen alku, vastasi silloin sosialidemokraatti hra Mjakotinille. Sopimus merkitsee jo päätyneitä neuvotteluja *. Ja nyt on neuvottelujen tosiasia varmistettu. Sopimusta hierotaan.

Mutta minne on joutunut täydellinen amnestia, vapauksien turvaaminen ja Valtakunnanneuvoston hävittäminen? Puhuttiinko *siitä* kadettien ja pogromimiesten välisissä neuvotteluissa? Lehdet vaikenevat siitä. Ja kaikkihan me tiedämme, että „kansan vapauden” ritarit *eivät ole koskaan asettaneet ultimatiivisia* ehtoja siitä, että *ensin* on turvattava nuo toimenpiteet ja sitten vasta muodostettava kadettien hallitus. On muka nostettava etualalle juuri se, mikä on vähemmän tärkeää, mikä tehdään salaa kansalta, mikä antaa salkkuja ja virkapaikkoja. On muka siirrettävä syrjään juuri se, mikä on tärkeää kansalle. Kadetit tulevat ministeristössä „taistelemaan” amnestian ja vapauden puolesta — tällaisella vastauksella tullaan nyt tukkimaan suu naiiveilta hölmöliineiltä, jotka ovat heittäneet kansan keskuuteen tunnuksen „vastuuvelvollisen” ministeristön tukemisesta. Tuo ministeristö tulee edelleenkin olemaan vastuuvelvollinen laeille, jotka pysyvät entisinä lakeina, pogromilakeina, sekä sen nimittäneelle tähtikamarille tai hovin suosikkikunnalle. „Taistelulla” amnestian ja vapauden puolesta kadetit käsittivät eilen ja tulevat huomennaikin käsittämään Roditshevien neuvotteluja Nabokovien kanssa, Nabokovien neuvotteluja Urusovien kanssa, Urusovien neuvotteluja Goremykinien kanssa, Goremykinien neuvotteluja Trepovien kanssa.

Mutta ei ole sellaista pahaa, ettei siinä olisi hyvääkin. Pogromilais-lokakuulais-kadettilainen ministeristö on sysäävä asioita nopeasti eteenpäin, nimittäin: kadetteja poliittiseen romahdukseen; kansaa vapautumaan vielä yhdestä vahingollisesta harhakuvitelmasta; poliittisten tapahtumain kulkua vallankumoukselliseen ratkaisuun.

* Ks. Teokset, 10. osa, s. 408. Toim.

HYÖDYLLISTÄ POLEMIIKKIA

Goremykinin hallituksen pitkästä tiedotuksesta „toimenpiteistä talonpoikaiston olojen parantamiseksi” on enemmän kuin puolet omistettu polemiikille talonpoikaiston katsantokantoja ja kansan mielipiteitä (goremykinilaisten ylenkatseellisen sanonnan mukaan „huhuja”) vastaan. Tuo polemiikki on erittäin hyödyllistä. Goremykinin hallitus väittelee „venäläisen talonpoikaiston” kanssa, sanoo sen katsantokantoja „vääriksi” ja todistelee talonpojille, että heidän vaatimuksensa ja suunnitelmansa „ovat ennen kaikkea itsensä talonpoikaiston etujen vastaisia”.

Siitä te, herrat Goremykinit, ansaitsette kiitokset, että yritätte vaikuttaa vakuuttavalla sanalla! Niin olisi pitänyt tehdä jo aikoja sitten. Tosiaankin, kääntyisitte talonpoikaiston puoleen argumentein, eikä raipoin ja nagaikoin, kuulin ja kiväärinperin. Hallituksen tiedotuksen julkaisevat melkein kaikki lehdet, sen lukevat talonpojille sekä papit että zemstvopäälliköt, sekä kunnanvanhimmat että poliisit. Ja talonpojat harkitsevat tuota tiedotusta. Talonpojat saavat hallitukselta ymmärrystä älytäkseen todelliset etunsa. Ja harkittuaan asiaa ja otettuaan hallitukselta oppia talonpojat ratkaisisivat äänen enemmistöllä, kuka on oikeassa. Olisi hyvä, jos asia olisi näin. Mutta sehän on kerrassaan huonosti, kun Goremykinit ja heidän palvelijansa toisella kädellä pieksävät, ruhjovat ja surmaavat talonpoikia ja toisella kädellään tukkivat heidän suutaan „tiedotuksilla” talonpoikien etujen oikein ymmärtämisestä. Talonpoikaislehtiä lakkautetaan, talonpoikain lähettämät edusmiehet ja Talonpoikaissliiton¹⁵ jäsenet istuvat vankiloissa tai Siperiassa, kylät ovat tulvillaan sotaväkeä aivan kuin vihollis-

alueet,— mutta Goremykinin hallitus työntää ruoskitulle ja hakatulle talonpoikaistolle tiedotuksen siitä, että heitä ruoskitaan ja hakataan heidän omaksi hyödykseen!

Hyödyllinen tiedotus! Se tekee mainion vaikutuksen talonpoikiin. Hallitus on ottanut itselleen osasen Duuman Työryhmän eli talonpoikaisryhmän työstä. Tuon ryhmän pitäisi kääntyä kansan puoleen, kertoa sille talonpoikaisedustajien esittämistä vaatimuksista Duumassa maan antamisesta talonpojille, kertoa, miten hallitus vastasi noihin vaatimuksiin. Työryhmä ei ole vielä tullut sitä tehneeksi. Hallitus on tullut sille avuksi. Meillä on viisas hallitus. Se on itse julkaissut tiedotuksen koko kansalle ja kertonut talonpoikain vaatimuksista.

Nyt kaikkein syrjäisimmissäkin kylissä, sellaisissakin, missä ei ole kuultu Talonpoikaisliitosta ja talonpoikain edustajista Duumassa (jos sellaisia kyliä on — muuten, saattaa niitä ollakin, onhan maamme takapajuinen), jopa sielläkin pappi tai kunnanvanhin lukee hallituksen tiedotuksen. Talonpojat kokoontuvat, kuuntelevat vaiteliaina ja hajaantuvat. Mutta sitten kerääntyvät yksinään, ilman esivaltaa. Ja alkavat pohtia. Alkavat pohtia hallituksen vakuuttelua, etteivät virkamiehet ja hallitus puolusta tilanherrojen etuja. Naureskelevat. Sanovat: kyllä kissa tietää, keneltä se on lihan varastanut! Keskustelevat siitä, että maiden vapaaehtoinen luovuttaminen tilanherrojen taholta ja kaiken lisäksi virkamiesten välityksellä on muka talonpojalle edullisempaa kuin pakkoluovutus (ehkäpä ilman lunastusmaksuakin). Naureskelevat. Sanovat: kuinka me hölmöt emme ole tähän saakka huomanneet, että meidän on edullisempaa kuunnella tilanherroja ja virkamiehiä kuin itse päättää kaikista asioista?

Ehkäpä talonpojat eivät ainoastaan naureskele? Ehkäpä he alkavat ajatella vielä jotain muutakin, eivätkä ainoastaan naureskellen, vaan suuttumuksella? Ehkäpä he eivät tee itselleen johtopäätöstä ainoastaan siitä, missä on totuus ja missä valhe, vaan myös siitä, miten totuus voidaan saavuttaa?..

Meillä on viisas hallitus!

Muuten, Valtakunnanduuman kadettilainen puheenjohtaja hra Muromtsev ei kehota käyttämään tätä sanaa: hallitus. Se ei ole nähkääs oikea sana. Duuma on myös osa hallitusta. Pitää sanoa: ministeristö. Silloin se on „kuin kelpo

herroilla” konsanaan: Duuma laatii lakeja, ministeristö panee ne täytäntöön; Duuma on osa hallitusta.

Rakastettava hra Muromtsev! Rakastettavat kadetit! He ovat pöntänneet niin huolellisesti päähänsä saksalaiset valtio-oikeustieteen oppikirjat. He tietävät asiat paremmin kuin Goremykin, joka tiedotuksessaan *ei ole maininnut sanaakaan Duumasta*, vaan on puhunut koko ajan *hallituksesta*. Kuka on oikeassa: Goremykin vai Muromtsev? Miten olisi sanottava: ministeristö vaiko hallitus?

Goremykin on oikeassa. Hänelle kuuluvalla ominaisuudella... hm! hm! hänelle ominaisella teräväjärkisyydellä — ...hän on vahingossa sanonut totuuden. Muromtsevit puhuvat heille ominaisella professorimaisella oppineisuudella säädyllistä valhetta.

Talonpojat tulevat oppimaan järkeä Goremykinilta eikä Muromtsevilta. He eivät halua olla tekemisissä ministeristön, vaan hallituksen kanssa. Ja he tulevat olemaan oikeassa.

„Eho” № 1,
kesäkuun 22 pnä 1906

Julkaistaan „Eho” lehden
tekstin mukaan

NÄLKÄÄKÄRSIVIEN AUTTAMINEN JA DUUMAN TAKTIikka

Tämänpäiväiset lehdet tiedottavat, että keskiviikkona, kesäkuun 21 päivänä, pidettiin Valtakunnanduuman yhdistettyjen budjetti- ja elintarvikevaliokuntien istunto. Käsiteltävänä oli sisäasiain ministerin ja finanssiministerin ehdotus 50 miljoonan suuruisen määrärahan myöntämisestä nälkääkärsivien auttamiseen. „Valiokunta päätti tehdä Valtakunnanduumalle ehdotuksen 15 miljoonan ruplan määrärahan myöntämisestä lähimpiin tarpeisiin ja niiden lainaamisesta juoksevilta tileiltä sekä kehottaa ministeristöä jättämään ehdotuksensa voimassaolevan tulo- ja menoarvion edellyttämien menojen supistamisesta mainitulla summalla. Ministeristön tekemä ehdotus 50 miljoonan ruplan suuruisesta kotimaisesta lainasta hyljättiin” („Retsh”¹⁶, kesäkuun 22 pltä).

Kysymyksellä varojen myöntämisestä nälkääkärsivien auttamiseen on tavattoman suuri merkitys. Jokaisen tietoisien kansalaisen on seurattava heikkenemättömällä huomiolla tämän kysymyksen kaikkia vaiheita.

Ennen kaikkea palautamme mieleen, että Valtakunnanduumassa syntyi alussa seuraavanlainen kysymys: voidaanko pogromimiesten hallitukselle antaa rahaa vai olisiko Duuman itsensä otettava nälkääkärsivien auttaminen kokonaan omiin käsiinsä? Edustaja Aladjin oli alussa kysymyksen oikean ratkaisun, s.o. jälkimmäisen ratkaisun kannalla. Hän ehdotti, että on valittava Duuman valiokuntia, lähetettävä Duuman edustajia paikkakunnille, käännyttävä „vapaiden järjestöjen” puoleen, keskitettävä niihin sekä varat että koko nälkääkärsivien auttamistyö. Ei kopeekkaan herroille Gurkolle ja Durnovolle! sanoi Aladjin

Duuman vasemmiston taputtaessa käsiä ja „oikein” huutojen raikuessa. Aladjin, kuten tunnettua, ei pysynyt oikeissa asemissa. Hän lensi korkealle, mutta istuutui kadettien kanakopin orrelle. Sosialidemokraattiset edustajat tekivät virheen, kun eivät pitäneet jymy puhetta tästä kysymyksestä. Duuma hyväksyi kadettien sanamuodon siirtymisestä päiväjärjestykseen.

Se oli tärkeän periaatteellisen kysymyksen kadettimainen, tilanherramainen, liberaalimainen ratkaisu. Duuma kieltäytyi olemasta vallankumouksen aseena tässä kysymyksessä. Duuma säikähti kansaa, pelkäsi kansan puoleen kääntymistä. Periaatteessa Duuma suostui jättämään nälkääkärsivien auttamisasian herroille Gurkolle ja pogromiministereille. Kadettilainen Duuma osoitti täten, ettei se halua yhdessä kansan kanssa taistella pogromimiehiä vastaan, vaan ainoastaan painostaa kansan avulla pogromimiehiä, ainoastaan hillitä hiukan pogromimiehiä syrjäyttämättä heitä kokonaan.

On koittanut kysymyksen toinen vaihe. Kuinka kadetit nyt tulevat painostamaan pogromimiehiä? Duuman valiokunnan ja ministerien välillä on alkanut tinkiminen. Valiokunnan istuntoon kesäkuun 21 p:nä saapuivat sisäasiain ministeri ja finanssiministeri. Duuma, joka ei halunnut olla tekemisissä kansan eikä „vapaiden järjestöjen” kanssa eikä halunnut niiden kanssa neuvotella, on ryhtynyt neuvottelemaan näiden ministerien kanssa. „Ei kopeekkaakaan herroille ministreille” — jäi pelkäsi fraasiksi. Tositeoksi on tullut neuvottelu herrojen ministerien kanssa. Ministerit pyysivät lainalupaa. Duuman valiokunta hylkäsi pyynnön. Se vaati, että rahat on otettava kuluvan vuoden tulo- ja menosäännöstä, t.s. että on supistettava eräitä *vahingollisia* menoja ja siten koottava nälkäisten auttamiseen tarvittava summa. Tällä taktillisella otteella, tällä kiertoliikkeellä Duuma saa jonkin verran oikeutta valtion budjetin valvontaan. Budjetti on vahvistettu ilman kansan edustajia, mutta nyt saadaan välillisesti aikaan sen tarkistus vahingollisten menojen supistamiseksi ja rahojen hankkimiseksi hyödyllisiin menoihin.

Tällainen on kysymyksen toinen vaihe. Kadetit, s.o. liberaalisten tilanherrojen ja liberaalisten porvarien puolue, haluavat kontrolloida vanhan vallan elimiä, haluavat alis-

taa ne vaikutusvaltaansa, haluavat sukia, pestä ja pukea niitä, vaihtaa Stolypinit Nabokoveihin, mutta eivät halua vaihtaa *kaikkia* noita vanhan, poliisi- ja maaorjuudellisen vallan elimiä ja laitoksia kansan *vapaisiin laitoksiin*, koko kansan vapaasti valitsemiin toimihenkilöihin. Miten voidaan saada varat nälkääkärsivien auttamiseen? Kenelle on uskottava noiden miljoonien käyttäminen? Kolme tärkeintä vastausta tähän kysymykseen saadaan nykyajan kolmelta tärkeimmältä poliittiselta voimalta. Poliisipogromimiesten hallitus vastaa: varat on otettava uudesta lainasta, ettei tarvitsisi kajota meidän, poliisi- ja pogromimiesten budjettiin. Rahat on annettava meidän, poliisien ja pogromimiesten hoitoon. Työväenluokka ja koko tietoinen talonpoikaisto vastaa: kansan itsensä on kerättävä varat ja itsensä myös käytettävä ne sellaisten „vapaiden järjestöjen” kautta, jotka ovat todella kaikkien valitsemia eivätkä todellakaan ole yhteydessä likaiseen poliisiin. Näitä vapaita järjestöjä käyttämällä on kehitettävä laaja joukkoliike, joka tavoittelee valtion koko vallan ja koko „kruununrahaston” siirtämistä kansan käsiin. Liberaaliset tilanherrat ja liberaaliset porvarit („kadetit”) vastaavat: me emme halua „vapaita järjestöjä”, me pelkäämme niitä. Kansa menee silloin „liian” pitkälle. On parempi jäädä vanhojen pogromimiesten seuraan puhdistellen ja kuurailten niitä hiukan. Varat on otettava heidän budjetistaan supistaen vahingollisia menoja. Rahat on annettava tuon saman pogromimiesten hallituksen hoitoon ja koetettava saada se meidän, liberaalisten tilanherrojen valvontaan.

Selviä vastauksia. Hallituksen, porvariston ja proletariaatin selvä asenne. Mutta kenen mukaan talonpoikaisto lähtee?

Liberaalinen porvaristo — kadetit — horjuu hallituksen ja kansan välillä. Horjuvien asema on kaksinainen. On helppo sanoa: rahat on otettava kuluvan vuoden tulo- ja menosäännöstä supistamalla vahingollisia menoja! Rahat ovat tarpeen heti, mutta edellä sanottuun toimenpiteeseen tarvitaan Valtakunnanpuoleiston ja valtakunnan päämiehen suostumus. Kadetit siis toivovat saavansa korkeimpien virkaherrojen ja hovin suosikkikunnan vapaaehtoisen suostumuksen. Mihin nämä kadettien laskelmat perustuvat? *Mahdolliseen sopimukseen*, kun tulee kysymys *uuden ministeristön kokoonpanosta*.

Todellisuutta on katsottava suoraan silmiin. Ei pidä teeskennellä. Ei pidä olla kuuropiilosilla. Määrärahojen myöntäminen nälkääkärsivien auttamiseen on aiheena kauppojen hierontaan kadettien ja pogromimiesten hallituksen välillä, kadettien ja hovin suosikkikunnan välillä. Antakaa meille perään, herrat pogromimiehet, nimittäkää Muromtsev pääministeriksi Jermolovin asemesta, — me puolestamme annamme perään teille ja annamme ehkä 15 tai ehkäpä kaikki 50 miljoonaa nälkääkärsivien auttamiseen ilman „vaarallista” (sekä teille pogromimiehille että meille tilanherroille vaarallista) kääntymistä kansan „vapaiden järjestöjen” puoleen.

Juuri tällainen on Duuman nykyisten tapahtumien ajatus. Juuri tällainen ajatus on tämänpäiväisessä kadettien „Retsh” lehdessä julkaistussa hra Jeshtshinin artikkelissa, jolle „Retshin” pääartikkeli — vähäisin varauksin — on antanut erikoisen hyväksymisen ja jossa todistellaan, että Duuman on annettava rahaa pogromimiesten hallitukselle „asettaen tämän määrärahan myöntämisen yhteydessä kaikki ne ehdot, joita Duuma voi asettaa”.

Poliittinen tilanne on selvä. Duumassa oleville sosialidemokraattisille edustajillemme tulee hyvin vakava tehtävä. Ensiksikin, heidän on ryhdyttävä ratkaisevaan taisteluun kadetteja vastaan budjetti- ja elintarvikevaliokunnan selostusta Duumassa käsiteltäessä. Heidän on vaadittava Duumaa kääntymään kansan „vapaiden järjestöjen” puoleen, saatava talonpojat ymmärtämään, miksi kadetit, joiden joukossa on niin paljon tilanherroja, pelkäävät kansaa, joka tarvitsee *kaiken* maan, maksamatta *mitään* lunastusmaksuja, sekä täyden vapauden. Heidän on vaadittava, että heidän päätöslauselmaehdotuksensa tästä kysymyksestä äänestetään, varmentaan siten proletariaatin puolueelle kaikkien työtätekevien joukkojen myötätunnon ja osoittaakseen siten kaikille julkisesti ja selvästi liberaalisten tilanherrojen koko häilyväisyyden ja pelkuruuden.

Toiseksi, kun kadetit äänestävät kumoon ehdotuksen vapaiden järjestöjen puoleen kääntymisestä, sosialidemokraattien on aloitettava uusi taistelu heitä vastaan seuraavalla linnoitusvyöhykelinjallamme. On vaadittava selitystä, miksi valiokunta (budjetti- ja elintarvikevaliokunta yhdessä) ei ole julkaissut *kaikkia* yksityiskohtia neuvotteluista kunnianarvoisain herrojen sisäasiain ministerin ja

finanssiministerin kanssa. Pitää valmistautua kunnollisesti arvostelemaan koko budjettia paljon yksityiskohtaisemmin ja päättävämmin kuin mitä kadetit tekivät valiokunnassa. Duuman puhujalavalta on silloin kuuluva ääniä, jotka tuovat säälimättä esille kadettien kaksimielisen pelin ja paljastavat venäläisen poliisipogromi miesten budjetin kaikki „salaisuudet”, — budjetin, jossa heitetään kymmeniä ja satoja miljoonia maanomistajien ja kapitalistien auttamiseen, sotaseikkailuihin, vakoilijain ja santarmien „auttamiseen”, kaikenlaisten Mantsurian tragedian korkearvoisten sankarien palkitsemiseen sekä kansaa ryöstävän ja ahdistavan virkamieslauman ylläpitoon. Duuman puhujalavalta on kantautuva ääniä, jotka laskevat *vahingollisia* menoja olevan paljon enemmän kuin 15 ja 50 miljoonaa.

Kadetit haluavat vain hieman moitiskella hallitusta. Sekä pogromimiehet — ensi kädessä — että itse herrat kadetit joutuvat vastaamaan sosialidemokraateille siitä, että pyrkivät hämäämään hovin suosikkikunnan ja kansan välillä olevan kuilun syvyiden.

„Eho” № 2,
kesäkuun 23 pnä 1906

Julkaistaan „Eho” lehdessä
tekstin mukaan

NEUVOTTELUT MINISTERISTÖSTÄ

Eilen kerroimme lehti uutisia odotettavasta Jermolovin, Urusovin, Nabokovin, Heidenin y.m. ministeristöstä*. Tänäpä „Retsh” kirjoittaa tuosta luettelosta seuraavaa: „Kadettipuolueen jäsenet on merkitty luetteloon nähtävästi vain sen laatijain arvelujen nojalla; todellisuudessa kadettipuolue ei tule osallistumaan tämänluontoiseen ministeristöön”.

Mainiota, herrat kadetit! Mutta mistä „Retsh” tietää, että kadettipuolue ei tule osallistumaan tuollaiseen ministeristöön?

Kuinka niin „mistä”, kysyy lukija. Onhan „Retsh” kadettien pää-äänenkannattaja? Oikein. Mutta me juuri haluammekin kiinnittää huomion siihen, että sellaisen puolueen kuin on kadettien puolue, joka pitää julkisia edustajakokouksia, joka on vallitsevana Valtakunnanduumassa, rikkaan, „valistuneen” ja liberaalisen puolueen *on sopimatonta*, kerrassaan sopimatonta olla kuuropiilosilla. Eikö ole aika sanoa, että „Retsh” on puolueen virallinen ja pää-äänenkannattaja? Eikö ole aika julkaista kadettipuolueen Keskuskomitean päätöksiä? Jompikumpi, hyvät herrat: *joko* teidän puolueenne ei ole virallisesti käsitellyt kysymystä, minkälaiseen ministeristöön se „tulee osallistumaan”. Siinä tapauksessa se on sanottavakin suoraan. Silloin „Retsh” lehden ei pidä puhua kadettipuolueen nimessä, vaan omassa nimessään, t.s. „*olemme vakuuttuneita*, että kadettipuolue ei tule osallistumaan” j.n.e.

Tahi puolueenne on käsitellyt virallisesti tuon kysymyksen. Siinä tapauksessa on julkaistava tuon käsittelyn pöytä-

* Ks. tätä osaa, ss. 24—25. *Toim.*

kirjat, sillä vaikenemiseen on varmistava sen, että te käytte suljettuja neuvotteluja kansan selän takana.

„Tänään puhutaan jo paljon puhtaamman tyyppin luettelosta”, kirjoittaa samoin „Retsh”, mainiten vain Jermolovin, Timirjazevin, Heidenin ja Stahovitshin, t.s. virkamiehiä ja lokakuulaisia ilman kadetteja. Siis *neuvotteluja on käyty*. Kadeteilta on kysytty — ehkäpä Valtakunnanneuvoston „keskustapuolueen” välityksellä — tuletteko tällaiseen ministeristöön? Kadetit ovat vastanneet: ei, sellaiseen emme tule.

Niinkö, herrat kadetit? Onko vai eikö ole käyty neuvotteluja? Oletteko vai ettekö ole puhuneet siitä, mitkä ovat *teidän* ehtonne? Ovatko nuo ehdot koskeneet vain määrättyjen henkilöiden nimittämistä ministereiksi vai myös täydellistä amnestiaa, vapauden takaamista, Valtakunnanneuvoston hävittämistä ja suostumista yleiseen äänioikeuteen?

Niin kauan kuin kadettien puolue ei anna virallisesti näihin kysymyksiin täydellistä ja aivan tarkkaa vastausta, emme me väsy toistamaan kansalle: kansalaiset, varokaat! „Kansan vapauden” puolueen jäsenet käyvät kansan selän takana „epävirallisia” neuvotteluja kansan vapauden myymisestä kohtuulliseen hintaan.

SANOMA- JA AIKAKAUSLEHTIEN PARISSA

Tov. N. Rahmetov järkeilee „Golos Truda”¹⁷ lehdessä „Venäjän sosialidemokratian poliittisista tehtävistä”. Kirjoituksessa on omistettu neljä palstaa sen todistamiseen, että

„proletariaatille eräänä Venäjän toimivana luokkana ei ole lainkaan edullista jättää Duumaa oman onnensa nojaan: se merkitsisi itsensä poispyyhkimistä elävien poliittisten voimien luettelosta, se johtaisi ainoastaan siihen, ettei proletariaatti käyttäisi hyväkseen Venäjän porvarillista vallankumousta läheskään kaikessa sille mahdollisessa täydellisyydessä”.

„Ei tarvitse muuta kuin asettelee kysymyksen tällä tavalla”, sanoo N. Rahmetov, „niin huomaa, ettei siihen voi olla kahta vastausta”. Aivan oikein, tov. Rahmetov, mutta koko pulma on siinä, ettei tuo ole mitään „kysymyksen asettelua”, vaan yksinkertaisesti kulunut lauseparsi.

Eihän „kysymystä” ole koskaan *niin* aseteltukaan. Nimenomaan *miten* kysymys on aseteltu — ja asetellaan, — sen tov. Rahmetov kuitenkin ilmeisesti tietää, koska aivan odottamatta tekee yllämainitusta lauselmasta seuraavan johtopäätöksen:

„Proletariaatti on velvollinen — sekä itseään kohtaan että koko maata kohtaan — ei ainoastaan olemaan kannattamatta passiivista puolueettomuutta Duuman käydessä taistelua itsevaltiutta vastaan, vaan asettumaan *tässä taistelussa* rohkeasti ja päättävästi *Duuman puolelle hallitusta vastaan*”.

Kas tässä alkaa jo „kysymys”. Ja tov. Rahmetov käsittää sen itsekin, sillä ennustaa, että

„sanomalehti „Svetotsj”* on todennäköisesti suhtautuva hyvin skeptillisesti tällaiseen taktiikkaan. Tämä lehti kirjoittaa: „Moitteetonta dialektiikan kaavaa „vallankumous Duuman kautta” vaivaa vain erään arkipäiväisen proosallisen tosiasian unohtaminen: sen tosiasian, että nykyinen Duuma on laitos, jonka enemmistön muodostavat vallankumousta pelkäävät ja sen vuoksi sille vihamieliset porvarilliset ainekset”. Tuollaiset päätelmät voivat olla parhaana esimerkkinä siitä, miten sosialidemokraatin ei pidä päätellä koskaan eikä missään tapauksessa. Sosialidemokraatin pitää tietää, että proletariaatin poliittista taktiikkaa ei sanele muiden yhteiskunnallisten ryhmien *mielliala*, vaan se objektiivinen historiallinen prosessi, joka *pakoittaa* nuo ryhmät määrättyihin *toimintoihin*. Sosialidemokraatin pitää tietää ja ottaa huomioon, mitä *ovat pakoitettuja* tekemään ne luokat, joiden kanssa hän joutuu tekemisiin. Ja asettellessaan kysymyksen tällä tavalla hän tulee vakuuttuneeksi seuraavasta: ilmaisten olevansa valmis tukemaan vallankumouksellisesti Duumaa tsarismia vastaan proletariaatti pakoittaa *siten* Duuman suurempaan vallankumoukselliseen aktiivisuuteen. Tarvitaan huomattava annos poliittista kypsymättömyyttä, jotta voidaan olla ymmärtämättä tätä yksinkertaista „totuutta”.

Kummallista järkeilyä! Tov. Rahmetovin mukaan asia on niin, että vaikka porvaristomme mielliala onkin vastavallankumouksellinen, niin se voidaan kuitenkin pakottaa tulemaan vallankumoukselliseksi.

Sitä varten kuulemma on „Duuma ympäröitävä vallankumouksellisen painostuksen tulikehällä”. Silloin Duuman eteen nousee „kysymys”: „joko täytyy palaa loppuun tahi sulautua yleiseen liekkiin”, „kysymys elämästä tai kuolemasta”.

Pelkäämme tavattomasti tov. Rahmetovin puolesta; kumpi vain tov. Plehanov ei tönäisisi häntä metafysiisistä „kysymyksen asettelusta”, siitä, ettei hän osaa asetella tärkeää poliittista kysymystä dialektisesti. Ovathan entiset menshevikit ja tov. Plehanov niin usein protestoineet tuollaista „joko — tahi” vastaan poliittisissa kysymyksissä. Minkä vuoksi ehdottomasti „joko täytyy palaa loppuun tahi sulautua yleiseen liekkiin”? Luuleeko tov. Rahmetov todellakin, ettei herrojen Herzensteinien ja Nabokovien ryhmällä ole kolmatta ulospääsyä? Mutta mikseivät he voisi liitossa „säädylisempien” byrokraattien kanssa yrittää esim. murtaa tuota „vallankumouksellisen painostuksen tulikehää”?

Me esimerkiksi arvelemme, että jos voitokkaasti kasvava vallankumouksen aalto pakottaakin kadettipuolueen johtavia aineksia johonkin, niin juuri tuohon kolmanteen

* Moskovan sosialidemokraattinen lehti, jonka hallitus on nyt lakkauttanut¹⁸.

ulospääsyyn, s.o. yksinkertaisesti sopimukseen byrokraattien kanssa.

Se, että „kansan vapauden puolue” nykyisessä asussaan saattaa „palaa loppuun” tuossa yrityksessä, on varsin todennäköistä, mutta milloin toverit Rahmetovit lopultakin käsittävät, että koko kansanvapauden melu oli kadeteilla yksinkertaisesti ponnahtuslautana ministerisalkuille, eikä ollenkaan siihen „taisteluun tsarismia vastaan”, jota toverit Rahmetovit yrittävät niin huonolla menestyksellä heille tyrkyttää. Ja yleensä: Duuman isäntänä on — toistaiseksi — kadettikeskusta; te haluatte „ympäröidä vallankumouksellisen painostuksen tulikehällä” *tämän* Duuman. Se on mainiota, se on ehdottomasti tärkeää ja välttämätöntä. Mutta eikö tämän ohella sietäisi alinomaan varoittaa „painostajia”, että painostuksellaan he kiertämättä... sysäävät nykyiset Duuman isännät byrokraattien syliin? Eikö sietäisi, tov. Rahmetov?

„Eho” № 2,
kesäkuun 23 pnä 1906

Julkaistaan „Eho” lehden
tekstin mukaan

KUKA KANNATTA LIITTOJA KADETTIEN KANSSA?

Joskus tapahtuu niin, että kokeneet ja varovaiset poliittiset toimihenkilöt, jotka käsittävät hyvin sen vakavan vastuunalaisuuden, jonka jokainen hiukankin tärkeä poliittinen askel säilyttää, lähettävät edelle, ikään kuin tiedusteluun, nuoria ja varomattomia sotureita. „Siellä ei viisasta tarvita”, tuumivat itsekseen sellaiset toimihenkilöt antaessaan maitoparroille tilaisuuden lörpötellä jotain liikaakin tutkiakseen siten maaperää.

Tov. N. Rahmetov „Golos Truda” lehdessä vaikuttaa juuri tuollaiselta hänelle hahmoteltua tehtävää täyttävältä maitoparralta. Ja juuri tämän takia sellainen kerrassaan epävakaa artikkeli, kuin tov. Rahmetovin artikkeli — teimme siitä pilaa jo eilen* — saa eräältä määrättyltä kannalta ehdottomasti poliittisen merkityksen. Kun oikeistosiiven sosialidemokraattien sellainen vaikutusvaltainen lehti kuin „Golos Truda” julkaisee ilman pienintäkään toimituksen huomautusta artikkeleja, joissa kehoitetaan sosialidemokratiaa liittoon kadettien kanssa, — merkitsee se, että puoluetamme vaivaa vakava tauti. Peitelkööt varovaiset, kokeneet ja ovelat henkilöt tuon taudin oireita kuinka tahansa, tauti tulee kuitenkin ilmi. Olisi suuri rikos vaieta siitä.

Sosialidemokratian opportunistien perusvirhe on siinä, etteivät he käsitä, mitä merkitsee porvarillisen vallankumouksen ratkaiseva voitto. Madaltaen, kuten muutkin opportunistit, vallankumouksellisen marxilaisuuden oppia ja proletariaatin merkitystä etujoukkona meidän venäläiset opportunistimme eksyvät alinomaan siihen virheelliseen

* Ks. tätä osaa, ss. 36—38. *Toim.*

ajatukseen, että porvarillisen vallankumouksen „isäntänä” on kiertämättömästi liberaalinen porvaristo. He eivät käsitä lainkaan sanokaamme esim. Konventin historiallista merkitystä proletariaatin ja pikkuporvariston yhteiskunnallisten pohjakerrosten diktatuurina Ranskan suuressa vallankumouksessa. He eivät käsitä lainkaan proletariaatin ja talonpoikaiston diktatuurin aatetta, diktatuurin, joka on ainoa mahdollinen yhteiskunnallinen tuki täysin voitokkaalle Venäjän porvarilliselle vallankumoukselle.

Opportunismien olemuksena on proletariaatin pysyvien ja pitkäaikaisten etujen uhraaminen sen näennäisille ja hetkellisille eduille. Porvarillisen vallankumouksen kaudella sosialidemokratian opportunisti unohtaa porvarillisen demokratian vallankumouksellisen siiven merkityksen ja kumartelee orjamaisesti tuon saman porvarillisen demokratian epävallankumouksellisen siiven saavutuksille. Häneltä jää huomaamatta liberaalis-monarkistisen porvariston (kadetit, d.r.p.¹⁹, j.n.e.) ja vallankumouksellisen, varsinkin talonpoikaisporvarillisen demokratian välinen oleellinen eroavaisuus. Olemme osoittaneet oikeistosiipeen kuuluville tovereillemme tuon eron satoja, ellei tuhansia kertoja. Edustajakokoukselle laaditussa bolshevikkien päätösehdotuksessa * sanottiin aivan selvästi, ettei se ole liberaaliselta porvaristolta sattuma, vaan sen peruseduista johtuvaa, kun se pyrkii sopimukseen vanhan vallan kanssa, horjuu vallankumouksen ja taantumuksen välillä, pelkää kansaa, pelkää sen toiminnan vapaata ja kaikinpuolista kehitystä. On käytettävä hyväksi tuon porvariston demokraattisia fraaseja, sanoimme me, käytettävä hyväksi sen arastellen ottamia askeleita unohtamatta hetkeksikään sen „sopimukseteko”- ja petturipyrkimyksiä. Talonpoikaisdemokratia päinvastoin on niiden objektiivisten ehtojen vuoksi, joihin talonpoikaisjoukot ovat joutuneet, pakoitettu menettelemään vallankumouksellisesti siitä huolimatta, vaikka sen rivit eivät olekaan täysin tietoisia. *Tämän* porvarillisen demokratian perusedut eivät sysää sitä nykyään sopimuksen tekoon, vaan pakoittavat sitä taistelemaan päättävästi vanhaa valtaa vastaan. Ettei tulisi uhratuksi proletariaatin perusetuja porvarillis-demokraattisessa vallankumouksessa, on tehtävä selvä ero liberaalisen eli „kadettilaisen” ja

* Ks. Teokset, 10. osa, s. 150. *Toim.*

Голь 1-й изданий.

Редация и Главная контора, Покосарой н. д. 7, н. 2

Подписка съём.

За три года — 1 рублею-5 коп.
За полугодие — 75 коп.

Плата за объявление:

Простая строка на один день 1 рубль.
Простая строка на 5 дней 5 руб.
Простая строка на 10 дней 10 руб.
Простая строка на 20 дней 18 руб.
Простая строка на 30 дней 25 руб.
Простая строка на 40 дней 32 руб.
Простая строка на 50 дней 38 руб.
Простая строка на 60 дней 45 руб.
Простая строка на 70 дней 52 руб.
Простая строка на 80 дней 60 руб.
Простая строка на 90 дней 68 руб.
Простая строка на 100 дней 75 руб.

№ 3. Суббота, 24 июня 1906 г. № 3.

ОТКРЫТА ПОДПИСКА

„ЭХО“

Подписка прекращается съ аврѣла числа издавшаго изданія

Всѣмъ желающимъ въ Петербургѣ и въ провинціи, въ Россіи и за границею, въ случаѣ желанія подписаться на „Эхо“ съ аврѣла 1906 года, просимъ обратиться въ редакцію по адресу: Покосарой н. д. 7, н. 2, въ контору „Эхо“.

И в ж а д о будутъ выходить въ свѣтъ „Эхо“ въ воскресенье по объявленію Ловкоушевскаго и Календа, возобновляя съ 1-го числа изданія „Эхо“.

Что за сады съ зелеными?

Зеленые сады съ саженцами и саженцами, выходящими въ свѣтъ, продаются въ саду „Эхо“ по адресу: Покосарой н. д. 7, н. 2, въ контору „Эхо“.

Вопросы дня.

Возвращаются ли мы?

Вопросъ, возвращаются ли мы въ отечество, является въ настоящее время въ русскомъ обществѣ въ связи съ возвращеніемъ въ родину нашихъ солдатъ, вернувшихся изъ плѣна въ концѣ прошлаго года. Этотъ вопросъ является въ связи съ возвращеніемъ въ родину нашихъ солдатъ, вернувшихся изъ плѣна въ концѣ прошлаго года. Этотъ вопросъ является въ связи съ возвращеніемъ въ родину нашихъ солдатъ, вернувшихся изъ плѣна въ концѣ прошлаго года.

Убийца газетъ и журналистовъ.

Дураки бьются въ газетѣ

Вопросъ, бьются ли газетчики въ газетѣ, является въ настоящее время въ русскомъ обществѣ въ связи съ возвращеніемъ въ родину нашихъ солдатъ, вернувшихся изъ плѣна въ концѣ прошлаго года. Этотъ вопросъ является въ связи съ возвращеніемъ въ родину нашихъ солдатъ, вернувшихся изъ плѣна въ концѣ прошлаго года.

Государственный Аудит.

Вопросъ, бьются ли газетчики

Вопросъ, бьются ли газетчики, является въ настоящее время въ русскомъ обществѣ въ связи съ возвращеніемъ въ родину нашихъ солдатъ, вернувшихся изъ плѣна въ концѣ прошлаго года. Этотъ вопросъ является въ связи съ возвращеніемъ въ родину нашихъ солдатъ, вернувшихся изъ плѣна въ концѣ прошлаго года.

Вопросъ, бьются ли газетчики, является въ настоящее время въ русскомъ обществѣ въ связи съ возвращеніемъ въ родину нашихъ солдатъ, вернувшихся изъ плѣна въ концѣ прошлаго года. Этотъ вопросъ является въ связи съ возвращеніемъ въ родину нашихъ солдатъ, вернувшихся изъ плѣна въ концѣ прошлаго года.

Вопросъ, бьются ли газетчики, является въ настоящее время въ русскомъ обществѣ въ связи съ возвращеніемъ въ родину нашихъ солдатъ, вернувшихся изъ плѣна въ концѣ прошлаго года. Этотъ вопросъ является въ связи съ возвращеніемъ въ родину нашихъ солдатъ, вернувшихся изъ плѣна въ концѣ прошлаго года.

Вопросъ, бьются ли газетчики, является въ настоящее время въ русскомъ обществѣ въ связи съ возвращеніемъ въ родину нашихъ солдатъ, вернувшихся изъ плѣна въ концѣ прошлаго года. Этотъ вопросъ является въ связи съ возвращеніемъ въ родину нашихъ солдатъ, вернувшихся изъ плѣна въ концѣ прошлаго года.

Вопросъ, бьются ли газетчики, является въ настоящее время въ русскомъ обществѣ въ связи съ возвращеніемъ въ родину нашихъ солдатъ, вернувшихся изъ плѣна въ концѣ прошлаго года. Этотъ вопросъ является въ связи съ возвращеніемъ въ родину нашихъ солдатъ, вернувшихся изъ плѣна въ концѣ прошлаго года.

Kesäkuun 24 pñä 1906 ilmestyneen „Eho“ lehden 3. numeron etusivu, jossa on V. I. Leninin pääkirjoitus „Kuka kannattaa liittoja kadettien kanssa?“

talonpoikaisen eli vallankumouksellisen porvarillisen demokratian välillä.

Juuri tätä sosialidemokratian opportunistit eivät haluaakaan käsittää. Mutta tapahtumat ovat kuitenkin todistaneet loistavasti ja todistavat edelleenkin, että tekemämme jako on oikea. Duumassa erottautuu talonpoikaisdemokratia, jonka on pakko lähentyä vallankumousta ja pyrkiä vapautumaan kadettien ikeestä. Kadetit ja lokakuulaiset trudovikkeja ja sosialidemokraatteja vastaan — siinä ryhmittymä, joka on jo muodostunut niin paikallisia valinnallisia maakomiteita koskevassa kysymyksessä kuin myös kokoon-tumisvapauden kadettilaista „hillitsemistä” koskevassa kysymyksessä.

Socialidemokratian oikeistosiipeen kuuluvat toverit ovat kuuroja näille tosiasioille. Viehättyneinä tämän hetken tilanteeseen he ovat taipuvaisia samaistamaan nimenomaan Duumassa vallitsevassa asemassa olevan puolueen, s.o. kadettien puolueen, yleensä porvarillisen demokratian kanssa. N. Rahmetov toistaa erittäin naiivisti tuon menshevikkien vanhan virheen. Mutta samaan aikaan, kun „vanhat ketut” kiertävät taitavasti vääristä edellytyksistä johtuvia epämieluisia johtopäätöksiä, poikaset lörpöttelevät ja lörpötellössään heiltä luiskahtaa liikoja. Jos kadetit todellakin edustavat yleensä porvarillista demokratiaa (eikä yksistään porvariston huonoimpia ja sitä paitsi suppeita, ylimpiä kerroksia), niin luonnollisesti proletariaatille välttämätön taisteluliitto porvarillisen demokratian kanssa on oleva liitto kadettien kanssa. Proletariaatti voi olla ja sen pitää olla eturivin taistelijana porvarillisen vallankumouksen voiton puolesta samalla varjellen tarkoin omaa luokkaitseenäisyyttään. Mutta ilman porvarillista demokratiaa se ei voi viedä tuota vallankumousta päätökseen. Kenen kanssa sitten on „kuljettava erikseen ja iskettävä yhdessä”? — liberaalisen vaiko talonpoikaisdemokratian kanssa?

Liberaalien kanssa, kadettien kanssa, livertelee Rahmetov. Mitä aprikoimista siinä on? Kadetit ovat korkealla, he ovat paremmin näkyvissä, he loistavat ja pitävät melua! Kadettien, tietenkin kadettien kanssa! „Silloin”, julistaa Rahmetov, „kun kadetit saavat vastaansa yleisen pahansuopaisuuden, heidän on parempi hoiperrella ja kiemurrella kuin silloin, kun heitä lähestytään tavoitellen poliittista

liittoutumista... Suuntaamalla yhteiskunnallisen mielipiteen painostuksen kadetteihin (lähettämällä Duumaan päätöslauselmia, evästyksiä, pyyntöjä ja vaatimuksia, järjestämällä vastalausekokouksia, *neuvotteluja työläisryhmän ja kadettien välillä*) voidaan saada aikaan paljon enemmän kuin — karkeaa sanontaa käyttäksemme — järjestömällä ja siksi hyödyttömällä räyhäämisellä". (Kursivointi meidän.)

Kas siinä on eheä johtopäätös, josta Rahmetov varmasti ansaitsee kiitoskirjan omistuskirjoituksin: „kiitollisilta bolshevikeilta". Poliittiset liitot kadettien kanssa, sosialidemokraattien neuvottelut heidän kanssaan — kuinka selvä ja täsmällinen tunnus se onkaan! Tehtäväksemme jää vain huolehtia siitä, että tuo menshevikkien tunnus tulisi levitettyksi mahdollisimman laajalti työväenpuolueen keskuuteen ja asetetuksi työväelle kysymys: *kuka kannattaa liittoja kadettien kanssa?* — Sille, joka vähänkin tuntee proletaariaattia, on selvää, mikä on oleva vastaus.

„Golos Truda" lehden samassa numerossa on julkaistu sisällöltään oikea VSDTP:n Keskuskomitean varoitus sosialidemokraattien ja trudovikkien yhteensulauttamista vastaan. Mutta „Golos Truda" on tehnyt karhunpalveluksen puolueemme Keskuskomitealle ottamalla Keskuskomitean varoituksen verhoksi, jonka takana saarnataan sosialidemokraattien ja kadettien liittoa! Sosialidemokratiaa ei olisi millään saatu huonompaan valoon kuin tuolla teolla: sitomalla yhteen (toistamme vielä kerran: sisällöltään oikean) sosialidemokraattien ja vallankumouksellisen porvariston *yhteensulauttamista vastaan* tähdätyn lausunnon ja sosialidemokraattien ja opportunistisen porvariston välisen liiton saarnaamisen!

Ja millä ajankohdalla menshevikkimme ovat alkaneet saarnata tuota liittoa? Ajankohdalla, jolloin vallankumouksellisen ja opportunistisen porvariston liitto, trudovikkien ja kadettien välinen liitto *on hajoamistilassa*. Totta tosiaan, oikeaan aikaanpa meidän kunnan N. Rahmetov on sonnustautunut retkelle. Juuri silloin, kun trudovikit — eikä ilman sosialidemokraattien apua — ovat alkaneet eristäytyä kadeteista, heittää harteiltaan heidän iestään, äänestää kadetteja vastaan, yhtyä kadettien ja lokakuulaisten „liittoa" vastaan. Ja moiset Rahmetovit puhuvat vielä tärkeän näköisinä

Duuman vallankumouksellistamisesta, palvelen itse asiassa tämän Duuman kadettimaista madaltamista!

Painakaa mieleenne, hyvät herrat: liitot kadettien kanssa, neuvottelujen käyminen heidän kanssaan on huonoin tapa painostaa heitä. Todellisuudessa se ei tule merkitsemään sosialidemokraattien harjoittamaa painostusta heidän suhteensa, vaan sosialidemokraattien itsenäisen taistelun tylsistämistä. Duumaa vallankumouksellistaa ja kadetteja „painostaa” juuri se, joka paljastaa säälimättä niiden jokaisen harha-askeleen. Kun noiden harha-askeleiden takia kieltäydytään antamasta kannatusta, niin se painostaa kadettilaista Duumaa paljon enemmän kuin kadettien kanssa käytävät neuvottelut heidän tukemisestaan. Työläisryhmä kieltäytyi äänestämästä vastausadressin puolesta: kadetit olivat typistäneet sen. Työläisryhmä kieltäytyi kannattamasta kadetteja. Siten se halvensi kadettien arvoa kansan silmissä ja siirsi moraalisesti kansan huomion keskiön kadeteista Duuman „vasemmisto”-yttimeen. Leimaten säälimättä häpeällä *kadettilaisen* Duuman puolinaisuuden me vallankumouksellistamme siten sekä Duumaa että myös — mikä on vieläkin tärkeämpää — Duumaan luottavaa kansaa. Siten me kehotamme suistamaan alas kadettien ikeen, kehotamme toimimaan rohkeammin, päättävämmin ja johdonmukaisemmin. Siten me hajotamme myös kadetteja; saaden aikaan sosialidemokraattien ja trudovikkien yhteisellä painostuksella horjuntaa kadettien riveissä.

Me noudatamme proletariaatin politiikkaa pitäen proletariaattia vallankumouksen eturivin taistelijana eikä liberaalisen porvariston arimpien ja viheliäisimpien huippukerrostien perässälaahustajana.

KADETTIDUUMA MYÖNTÄNYT RAHAA POGROMIMIESTEN HALLITUKSELLE

Sen piti tapahtuman ja se on tapahtunut. Eilisestä päivästä lähtien on pogromimiesten itsevaltiudellisen hallituksen budjetissa sellainen osanen, joka on, luvallanne sanoen, „kansan” edustajien *vahvistama*. Vain ensi askel on vaikea, sanoo ranskalainen sananparsii. Tahii venäjäksi: первая рюмочка колом, вторая соколом, остальные — мелкими пташечками *. Kadetit ovat juoneet ensimmäisen ryypyn itsevaltiuden kannattajien seurassa.

Palauttakaamme tarkemmin mieleen koko tuon historiallisen tapahtuman kulku. Sisäasiain ministeri ja finanssi-ministeri pyysivät Duumaa myöntämään 50 miljoonaa ruplaa nälkääkärsivien auttamiseen. Ilman Duuman päätöstä — „*lain nojalla*” — ministerit eivät olisi voineet saada noita varoja, eivät olisi voineet ottaa käsiinsä elintarvikekampanjaa. Kenen pitää hoitaa tuota kampanjaa, sitä eivät ministerit Duumalta kysyneet: „*lain nojalla*” tuo asia on jo muutenkin pogromimiesten hallituksen käsissä. Siitäkään, mistä nuo varat olisi otettava, ministerit eivät ehdotuksessaan puhuneet: „valtuutetaan finanssiministeri hakemaan varat” ja siinä kaikki. Vasta valiokunnassa ministerit esittivät nimenomaan lainaa varojenhankkimiskeinoksi. Mutta eilen Duuman istunnossa finanssiministeri sanoi suoraan: „Valtakunnanduuman toimivaltaan kuuluu valtuuksien antaminen varalähteiden etsimiseen, mutta etsintäjärjestys (siteeraamme „Retshii” emmekä vastaa tyylistä) kuuluu korkeimmalle hallitusvallalle”. Ministerit oikeastaan tarvit-

* — ensimmäinen ryppy kangertaa, toinen sujahtaa kuin haukka, loput menevät kuin pikku linnut. *Suom.*

sivat Duumalta vain yleensä määrärahasuostumuksen, mutta varalähteistä he eivät erikoisemmin huolehtineet.

Duumassa hahmottui heti kaksi kysymyksen perusratkaisutapaa, joista toissa päivänä kerroimme*. Kadetit ehdottivat 15 miljoonan ruplan määrärahan myöntämistä, vaatiens tilintekoa varojen käytöstä ja merkiten tämän summan vuoden 1906 tulo- ja menosäännön „odotettavista säästöistä” saatavaksi. Ja siinä kaikki. Finanssiministeri vastasi kadeteille hyvin kylmäverisesti: „jos Valtakunnanduuma tekee päätöksen 15 miljoonan ruplan myöntämisestä, niin finanssiministeriö antaa nuo varat, mutta *ei säästöjen laskuun*, vaan muiden katettujen menojen laskuun”. Annettuun varat ministeri „tulee kuitenkin Valtakunnanduumaan ja sanoo: te pakoititte meidät suorittamaan menon, jonka kattamiseen me emme löytäneet varaylijäämiä”.

Asia on siis selvääkin selvempi. Ministeri suorastaan sylkäisi kadettilaisen Duuman silmille: teidän antamanne luvan 15 miljoonan ruplan ottamisesta me käytämme hyväksemme, mutta „säästöihin” nähden teidän päätöksenne on pelkkää lorua. Ministeri ei häikäile sanoessaan, ettei säästöjä tule. Ministeri ei häikäile sanoessaan, että Duuman myöntämät varat hän suostuu ottamaan, mutta Duuman neuvoille „säästöjen” suhteen hän sylkäisee.

Minkälaista osaa kadettilainen Duuma sitten *tosiasiassa* on näytellyt? Se on näytellyt poliisin toimesta kutsuttujen *vierasmiesten* osaa, joiden on pitänyt hyväksyä poliisin teot kansalta ryöstettyjen varojen käytössä. „Lain mukaan” tarvitaan vierasmiesten allekirjoitus määrärahan myöntämiseen. Poliisi vaati sitä. Kadetti-Duuma allekirjoitti. Muuta poliisi ei tarvinnutkaan. Ja sillä, että vierasmiehet niskottelivat, ei ole merkitystä.

Poliisin vierasmiesten osaa näytteli nimenomaan *kadettilainen* Duuma. Sosialidemokraattiset edustajat ottivat aivan toisen, oikean kannan. Heidän esiintymisensä tapahtui juuri siinä hengessä kuin me toissa päivänä osoitimme. „Minä sanon, herrat, että jos me myönnämme hallitukselle yhdenkin rovon, niin kansalle tuo ropo ei milloinkaan joudu”, sanoi tov. Rämishvili erinomaisesti. Ja päätöslauselmassaan, jonka me julkaisimme eilen, sosialidemokraatit julistivat aivan oikein, että varojen myöntämistä

* Ks. tätä osaa, ss. 29—33. *Toim.*

itsevaltiudelliselle hallitukselle ei saa sallia, että Valtakunnanduuman on muodostettava *oma* elintarvikevaliokuntansa, lähetettävä jäseniään paikkakunnille ja saatava mukaan „vapaat yhteiskunnalliset järjestöt”. Sosialidemokraatit tekivät päätöslauselmastaan vallankumouksellisen vetoamuksen kansalle, vetoamuksen, jossa hallitus leimataan „todelliseksi sylliseksi nälänhätään”, sylliseksi, joka ryöstää kansan rahoja ja heittää nuo rahat sotaan kansaa vastaan. Sosialidemokraatit vaativat santarmilaitoksen, valtiollisen poliisin, strazhnikkojen y.m. ylläpitoon tarkoitettujen menojen *poistamista*, vaativat korkea-arvoisten tyhjäntoimittajien palkkojen ja eläkkeiden *supistamista* sekä valtion kassan käteisvarojen ja tilien *tarkastamista*. He vaativat aivan oikein myös hovin, hallitsijasuvun, kirkon ja luostarien maatilojen antamien tulojen käyttämistä nälkääkärsvien auttamiseen. Sosialidemokraatit esittivät suoranaisen syytöksen yleensä koko vanhaa valtaa ja sen kaikkia elimiä vastaan ja arvostelivat koko budjettia.

Ja miten sitten äänestettiin? Kadetit tietysti voittivat. Trudovikit äänestivät sosialidemokraattien puolesta, kuten useat lehdet yksimielisesti toteavat (*valitettavasti* ei suoritettu nimiäänestystä). Poliittinen ryhmittäminen ilmenee taaskin selvästi. Lokakuulaiset ja kadetit kannattavat sopimuksen tekoa vanhan vallan kanssa. Sosialidemokraatit ja trudovikit ovat jyrkästi sitä vastaan. Tarmokkaalla esiintymisellään sosialidemokraatit eivät ainoastaan saaneet puolelleen talonpoikia, vaan vieläpä saivat aikaan jonkin verran hajaannusta kadettien keskuudessa: ei ainoastaan vasemmistolainen Galetski, vaan myös oikeistolainen Kuzmin-Karavajev häpesi poliisin vierasmiehen osaa. Kadetit, vain kadetit varmistivat häpeällisesti „kansanedustajain” puumerkillä määrärahan myöntämisen pogromimiehille.

Tuolla kadettilaisen Duuman puumerkin panemisella on tavattoman suuri periaatteellinen merkitys. Naiivit ihmiset ja lyhytnäköiset poliitikot hyvin usein sanovat: on aiheetonta ja ennen aikaista syyttää kadetteja petturuudesta ja sopimuksen teosta byrokratian kanssa. Mutta määrärahan myöntäminen pogromimiesten hallitukselle on nimenomaan tällainen sopimus, eikä se ole ensimmäinen, jos ollaan tarkkoja. Katsokaa, miten halpamaisilla verukkeilla kadetit puolustelevat itseään. Se on kompromissi, huutaa „Nasha Zhizn”, mutta sen puolustuksena ovat väliaikaiset asian-

haarat.— Tietysti, hyvät herrat, kaikki porvariston ja poliisi-itsevaltiuden väliset kompromissit on aina selitetty väliaikaisista asianhaaroista johtuviksi.

Mutta talonpoikia on autettava viipymättä! — Eivätköhän talonpoikaisedustajat ole pettäneet talonpoikia, vai kuinka, herrat kadetit? Talonpoikaisedustajathan äänestivät vastaan tietäen paremmin kuin te, mihin varat poliisin käsien kautta joutuvat. Ja miksi Valtakunnanduuma itse ei voinut ottaa asiaa hoidettavakseen?

Se on utooppista, se ei käy päinsä, on kunnioitettava olemassaolevaa järjestystä niin kauan kuin sitä ei ole lain nojalla vaihdettu,— huutavat yhteen ääneen Heidenit, Kokovtsovit, Miljukovit ja vieläpä „Nasha Zhiznin” bernsteiniläisetkin.— Aivan niin, hyvät herrat, porvaristo on aina pitänyt kaikkien vanhan vallan elinten poistamista utopiana, sillä porvaristo tarvitsee noita elimiä proletariaattia ja vallankumouksellista talonpoikaistoa vastaan. Poliisi- ja luokkavaltiossa tulee aina olemaan loputon määrä „lykkäystä sietämättömiä” menoja: täytyyhän elättää virkamiehet, jotka on aikoinaan palkattu, täytyyhän maksaa tehdyt tilaukset j.n.e. y.m.s. Aina tulee olemaan myös „olemassaoleva järjestys” (nimittäin: poliisi- ja virkamiesjärjestys), jota „ei voida” vaihtaa heti, ilman Valtakunnan-neuvoston suostumusta j.n.e. y.m.s.

Tällaisia verukkeita tulee aina olemaan. Tällaisia verukkeita liberaaliset porvarit kaikkialla maailmassa syöttävät herkkäuskaiselle väelle. Tällaiset verukkeet ovat luonnollinen verho, jolla porvaristo peittelee kansan vapauden asian peittämistä.

Proletariaatti tulee aina esiintymään kaikkea tuollaista teeskentelevää peliä vastaan. Se tulee kehottamaan kansaa taisteluun kaikkia vanhan vallan elimiä ja laitoksia vastaan, taisteluun työväenluokan ja vallankumouksellisen talonpoikaiston vapaiden järjestöjen avulla.

„Eho” № 4,
kesäkuun 25 p:nä 1906

Julkaistaan „Eho” lehdessä
tekstin mukaan

KADETTIEN SÄESTÄJÄT

Eilen julkaisimme Puolan sosialidemokratian viidennen edustajakokouksen tärkeimmät päätöslauselmat²⁰. Puolalaiset toverit, lukumäärältään 25.000—30.000 puolueen jäsentä, jotka nyt kuuluvat puolueeseemme, esiintyivät päättävästi sitä taktiikkaa vastaan, jota Keskuskomitea noudattaa Valtakunnanduuman suhteen. Tuomiten yleensä tuon taktiikan he eivät edes pitäneet tarpeellisena kajota väärästä taktiikasta johtuviin erillisiin virheisiin, kuten surullisenkuuluista kadettiministeristön tukeminen. Mutta on itsestään selvää,— ja puolalaisten edustajakokoukseen osallistuneet varsin hyvin tietävät sen,— että tuohon „tukemiseen” puolalaiset sosialidemokraatit suhtautuvat ehdottoman kielteisesti. Myös Pietarin kaikkien sosialidemokraattien konferenssi hylkäsi päättävästi kadettiministeristön tukemisen²¹. Samoin Moskovan keskusseudun sosialidemokraattien aluekonferenssi esiintyi sitä vastaan²².

Pietarin konferenssissa oli edustettuna noin 4 tuhatta puolueen jäsentä, Moskovan aluekonferenssissa noin 14 tuhatta. Näin ollen noin 20 tuhatta puolueen jäsentä, s.o. enemmän kuin puolet puolueesta (viime edustajakokouksessa oli edustettuna 31—33 tuhatta jäsentä), *tuomitsi Keskuskomitean taktiikan duumaministeristön tukemista koskevassa kysymyksessä*. Puolueen enemmistö on tukemista vastaan. Puolueemme ministeristö, s.o. puolueemme Keskuskomitea ei enää ilmennä puolueen tahtoa: sen alkeellisimpänä poliittisena velvollisuutena on jouduttaa pikaisen ylimääräisen edustajakokouksen koollekutsumista. Muussa tapauksessa se joutuu samanlaiseen asemaan kuin ryhmä henkilöitä, jotka pitävät kiinni puolueen

hallintovallasta *muodollisten* seikkojen ja vitkuttelujen avulla vastoin *itse asiassa* jo ilmi tullutta puolueen tahtoa. Joka tapauksessa puolue on nyt saava edustajakokouksen koolle.

Puolueen enemmistön tuomitsemaa duumaministeristön, s.o. *kadettiministeristön* tukemisen taktiikkaa puolustavat edelleenkin menshevikit (vaikkakin osa heistä, kuten väitetyt Pietarissa ovat osoittaneet, on pystynyt ottamaan tässä kysymyksessä itsenäisen kannan ja kääntämään selkensä opportunistisille). Tarkastelkaamme vielä kerran oikeisto-siiven sosialidemokraattien keskuudessa levinneitä perusteluja.

Meille sanotaan, että duumaministeristön aikaansaaminen merkitsee „vallan riistämistä pois hovin suosikkikunnalta”, „toimeenpanevan vallan saattamista vastuuvolliseksi kansan edustuslaitokselle”; se on „siirtymistä valeperustuslaillisesta järjestelmästä todelliseen perustuslakiin” („Golos Truda”, № 5).

Se on *mitä suurin valhe*. Duumaministeristön, s.o. kadettiministeristön tulee nimittämään (jos kadettien vaatimus tyydytetään) nimenomaan *hovin suosikkikunta*. Mutta voidaanko hovin suosikkikunnan suorittamaa liberaalisten ministerien nimittämistä sanoa vallan riistämiseksi? Nimitäessään ministerejä oman tahtonsa mukaan hovin suosikkikunta voi millä hetkellä hyvänsä erottaa ne: hovin suosikkikunta ei luovuta valtaa, vaan *leikkii vallan jakoa*, hovin suosikkikunta *kokeilee*, sopivatko sille liberaaliset lakeijat vai eivät sovi. Hovin suosikkikunnan viisaat jäsenet, kuten esim. Pobedonostsev ja Trepov (eräiden lehtitietojen mukaan), laskelmoivatkin juuri niin: meidän on sopivinta nimittää virkaan liberaalisia ministereitä. Siten me emme rauhoita ainoastaan kadetteja (s.o. Duuman enemmistöä), vaan myös kadettilaishenkiset sosialidemokraatit. Ja epämieluisista ministereistä on paljon helpompi selviytyä, kuin esimerkiksi Duumasta. Me voitamme aikaa, sotkemme kortit, saamme Duuman oikeiston, s.o. enemmistön keskuudessa aikaan suuren sekasorron, keskinäisen epäluottamuksen ja riidan ministeripaikoista, me samennamme veden, vedämme kadetteja nenästä samoin kuin vedimme heitä nenästä nälkääkärsivien auttamista koskevassa kysymyksessä. Me pakoitimme heidät esittämään siellä „vapaaehtoisesti” poliisin vierasmiesten osaa — aivan samoin me

pakoitamme heidät ministerinpaikalla esittämään poliisin lakeijain osaa.

Ken tuntee hiukankin venäläisten kadettien, kuin myös muiden maiden „kadettien” historiaa, hän tietää, että hovin suosikkikunta on aina onnistunut vetämään nenästä liberaalis-monarkistisia porvareita. Sen ehkäisemiseksi on olemassa vain yksi keino: proletaarien ja vallankumouksellisten talonpoikain *itsenäisen* poliittisen tietoisuuden kehittäminen. Ja juuri tuota tietoisuutta oikeistososialidemokraatit sumentavat ja tahraavat. Juuri siksi, että vallankumouksellisissa luokissa saataisiin säilymään poliittisen tietoisuuden täydellinen selvyys ja taistelun täydellinen itsenäisyys, meidän sosialidemokraattien on jätettävä kadetit yksinään toikkerehtimaan hovin suosikkikunnan jaloissa, tavoittelemaan ministerinpaikkoja. Proletariaatin sotkeminen tuohon puuhaan olisi proletariaatin etujen ja vallankumouksen etujen kavaltamista.

Jos hovin suosikkikunta nimittäisi kadetteja ministereiksi, niin se tekisi „toimeenpanevan vallan vastuuvolliseksi kansan edustuslaitokselle” („Golos Truda”).

Se on mitä suurin valhe. Kun kadettiprofessorit puhuvat sellaista, niin jumala antaa sen heille anteeksi. Kun sosialidemokraatit toistavat sen, on se anteeksiantamatonta. Kunnioitettavat säestäjät, toimeenpanovalta ei ole vastuuvollinen „kansan edustuslaitokselle”, vaan *lainsäädäntövallalle*. Muistakaa tämä. Nyt selitämme teille edelleen. Kenelle Venäjällä nykyään kuuluu lainsäädäntövalta? 1) Korkeimmalle vallanpitäjälle; 2) Valtakunnanneuvostolle; 3) Valtakunnanduudumalle.

Käsitätkö nyt harhalaukauksenne? Kadettiministerit tulevat olemaan vastuuvollisia sekä Duumalle että Valtakunnanneuvostolle kuin myös hovin suosikkikunnalle. Kun asia esitetään siten, että he ovat vastuuvollisia vain Duumalle, merkitsee se kansan *peittämistä*.

Menkäämme edelleen. Minkälainen olisi mitä erilaisimmille laitoksille vastuuvollisten ministerien asema? Se olisi teennäinen asema. Ministerien pitäisi *noudattaa ja suojella* kaikkia voimassaolevia lakeja, kunnes kaikki kolme edellä mainittua lakiasäättävää instanssia muuttaisi ne. Siksipä Roditshevin tapaiset kadettilavertelijat jo nyt vakuuttamalla vakuuttavat ja huutavat Duumassa, eivätkä turhaan, että he ovat hallitsijasuvun kilpi. Kadetit tietävät,

missä kalat kutevat. Mutta oikeistososialidemokraatit veisaavat vierasta virttä eivätkä ymmärrä asiaa.

Miksi kadettien agitaation keskiöksi on nyt tullut ministeristö? Miksi he eivät huuda yhtä innokkaasti, yhtä usein ja kuuluvasti: alas Valtakunnanneuvosto? alas *ne ja ne lait*, jotka estävät kansan edustuslaitosta tulemasta lakiasäättäväksi vallaksi? Miksi he agitoivat täydellisen amnestian, täydellisen vapauden ja yleisen vaalioikeuden puolesta *tuhat kertaa heikommin* kuin ministerinpaikkojen puolesta? Oletteko sitä ajatelleet? Ette, sitä te ette ole ajatelleet. Kadetit kolkuttavat ennen kaikkea takaoveen, sillä he *eivät halua* täydellistä vapautta (muistakaapa heidän tekemiään lakiesityksiä kokouksista), *eivät halua* täydellisesti hävittää Valtakunnanneuvostoa (muistakaa yläkamariala *heidän* ohjelmassaan), jolle he *myös* tulevat olemaan vastuuvellollisia ja *aivan samoin* kuin Duumallekin ja *niin edespäin*. Kadetit eivät halua esittää vaatimusta siitä, että *ensin* on annettava täydellinen amnestia, *ensin* on hävitettävä Valtakunnanneuvosto, *ensin* on saatava aikaan täydellinen vapaus, *ensin* on myönnettävä yleinen j.n.e. vaalioikeus, ja *sitten* nimitettävä heidät ministereiksi. Miksi kadetit eivät halua tätä? Siksi, että he tietävät, missä kalat kutevat, mutta kadettien säestäjät eivät sitä tiedä.

Kadetit sanovat: kun meistä tulee ministerejä, niin sitten *me* rupeammekin *taistelemaan* kaikkien noiden vapauksien puolesta! Eihän kaikkea kerralla. Ja säestäjä uskoo ja yrittää...

Kadetti käsittää, että ministeri on vastuuvellollinen samalle vanhalle venäläiselle poliisikomennon laille, vastuuvellollinen sekä Duumalle että hovin suosikkikunnalle kuin myös Valtakunnanneuvostolle. Siksipä ministeristä ei ole mitään ottamistakaan: minä tekisin mielelläni, tekisin kaikista sydämestäni, mutta „siellä” nähkääs ei suostuta, Valtakunnanneuvosto nähkääs vielä vähän niskottelee. Malttakaa, hyvät herrat: eihän kukaan pysty kolkuttamaan hovin suosikkikunnan ja Valtakunnanneuvoston omaatuntoa paremmin kuin minä, kadetti.

Painakaa mieleen, säestäjä: jos tahdotaan taistella tuota kadettien petturuustaktiikkaa vastaan, niin ei pidä säestää heitä, vaan on säilytettävä täydellinen itsenäisyys, s.o. *varoitettava* proletariaattia ja talonpoikaistoa luottamasta kadetteihin, toistamasta kadettien tunnuksia. Mutta

taktiikallanne te *vaikeutatte* työväenluokan ja vallankumouksellisen talonpoikaiston itsenäistä taistelua. Te myytte vallankumouksellisen esikoisoikeuden kadettilaisen reformismiin hernerokasta.

Meidän ei tarvitse selittää yhtä tarkoin *kolmatta valhetta*, että muka hovin suosikkikunnan suorittama kadettiministerien nimittäminen olisi „jyrkkä murros”, olisi siirtymistä „todelliseen perustuslakiin”. Lukija huomaa nyt itsekin, että siitä, kun Trepov nimittää Roditshevin ministeriksi, ei muutu edes *kirjoitettu* perustuslaki. Kun taas puhutaan siitä, että tuon nimittämisen johdosta tulee muutos *todelliseen* perustuslakiin, niin se merkitsee, kuten sanotaan, jo ihan perättömien puhumista.

Seuraavalla kerralla käsittelemme toista levinyttä argumenttia: „ja kuitenkin kadettiministeristö on oleva parempi. Ei ole valinnan varaa. Täytyy tukea sitä, mikä on parempi”. Saamme nähdä, onko tuo argumentti sosialidemokraattinen ja mitä arvoa sillä on.

„Eho” № 5,
kesäkuun 27 pnä 1906

Julkaistaan „Eho” lehden
tekstin mukaan

VIELÄKIN DUUMAMINISTERISTÖSTÄ

„Täytyy valita” — tällä päätelmällä ovat opportunistit aina puolustelleet ja puolustelevat itseään. Jotain suurta ei saada kerralla aikaan. On taisteltava pienestä, mutta saavutettavissa olevasta. Mutta mikä määrittelee sen, mikä on saavutettavissa? Se, minkä poliittisten puolueiden tai „vaikutusvaltaisimpien” poliitikkojen enemmistö hyväksyy. Mitä suurempi osa poliittisista toimihenkilöistä hyväksyy jonkin pienen parannuksen, sitä helpommin se voidaan saavuttaa, sitä paremmin se on saavutettavissa. Ei pidä olla utopisti ja tavoitella suurta. Pitää olla asiallinen poliitikko ja osata yhtyä vaatimaan pientä, ja tuo pieni *helpottaa taistelua* suuren puolesta. Me pidämme pientä *varmimpana vaiheena* taistelussa suuren puolesta.

Näin päättelevät kaikki opportunistit, kaikki reformistit, toisin kuin vallankumoukselliset. Nimenomaan näin päättelevät oikeistosiiven sosialidemokraatit duumaministeristöstä. Perustava kokous on suuri vaatimus. Sitä ei voida nyt saavuttaa. Tätä vaatimusta eivät kaikki kannata vielä läheskään tietoisesti *. Mutta duumaministeristöä kannattaa koko Valtakunnanduuma, siis poliittisten toimihenkilöiden valtava enemmistö,— siis „koko kansa”. *On tehtävä valinta* nykyisen pahan ja tämän pahan *kaikkein pienimmän* parantamisen välillä, sillä „kaikkein pienintä” parantamista kannattaa suurin määrä niistä, jotka yleensä ovat tyytymättömiä olemassaolevaan pahaan. Ja saavutettuumme pienen me helpotamme taisteluamme suuren puolesta.

Toistamme: tämä on koko maailman kaikkien opportunistien perusluontoinen, tyypillinen mielipide. Millaiseen

* Tätä vaatimusta kannattaa Duuman vähemmistöosa.

johtopäätökseen tämä mielipide kiertämättä johtaa? Sellaiseen johtopäätökseen, ettei tarvita mitään vallankumouksellista ohjelmaa, vallankumouksellista puoluetta eikä vallankumouksellista taktiikkaa. Tarvitaan *reformoja*, eikä muuta. Ei tarvita vallankumouksellista sosialidemokratiaa. Tarvitaan demokraattisten ja sosialististen reformien puolue. Eikö tosiaankin ole selvää, että maailmassa tulee *aina* olemaan ihmisiä, jotka tajuavat olemassaolevan epätyytyväisyyden? Tietysti, aina. Eikö ole myös selvää, että tuon epätyytyttävän tilanteen *pienimmäinkin* parantamisen puolesta tulee *aina* esiintymään kaikkein *suurin* määrä tyytymättömiä? Tietysti, aina. Siis meidän tehtävämme, etumais-ten ja „tietoisten” ihmisten tehtävä on *aina* kannattaa *kaikkein pienimpiäkin* pahan parantamisvaatimuksia. Se on kaikkein varmintä ja käytännöllisintä työtä, kun taas kaikenlaiset puheet joistain „perustavaa laatua” olevista vaatimuksista j.n.e. ovat pelkkiä „utopistien” puheita, pelkkiä „vallankumouksellisia fraaseja”. *Täytyy tehdä valinta* — ja aina on valittava joko olemassaoleva paha tai sen korjaamista tavoitteleva pienin yleisesti tunnettu luonnos.

Juuri näin ovat päätelleet saksalaiset sosialidemokraattiset opportunistit. On nähkääs olemassa sosialiliberaalinen virtaus, joka vaatii sosialistivastaisten poikkeuslakien kumoamista, työpäivän lyhentämistä, sairausvakuutusta y.m. Näitä vaatimuksia kannattaa melkoinen osa porvaristoakin. Älkää työntäkö sitä luotanne tahdittomalla käyttäytymiselläne, ojentakaa sille kätenne, tukekaa sitä, teistä tulee silloin asiallisia poliitikkoja, te tuotatte työväenluokalle vaikkakin pientä, mutta silti reaalista hyötyä, ja teidän taktiikastanne kärsivät vain tyhjänpäiväiset sanat „vallankumouksesta”. Vallankumousta te nyt kuitenkin ette tee. *Täytyy valita* joko taantumus tai reformi, joko Bismarckin politiikka tai „sosiaalisen keisarikunnan” politiikka.

Bernsteiniläisten tapaan ovat järkeilleet myös ranskalaiset ministerisocialistit. *Täytyy valita* joko taantumus tai porvarilliset radikaalit, jotka lupaavat useita käytännöllisesti toteutettavissa olevia reformeja. Näitä radikaaleja täytyy tukea, heidän ministeristöjään täytyy tukea, mutta fraasit yhteiskunnallisesta vallankumouksesta ovat vain „blanquillaisten”, „anarkistien”, „utopistien” y.m. lorua.

Mikä on kaikkien näiden opportunististen järkeilyjen perusvirhe? Se, että näissä järkeilyissä luokkataistelun

socialistinen teoria ainoana *reaalisena* historian liikkeellepanijana vaihdetaan *tosiasiallisesti* „solidaarisen”, „yhteiskunnallisen” edistyksen porvarilliseen teoriaan. Sosialismin opin mukaan, s.o. marxilaisen opin mukaan (ei-marxilaisesta sosialismista ei nykyään voida vakavasti puhuakaan) historian todellisena liikkeellepanijana on luokkien vallankumouksellinen taistelu; reformit ovat tämän taistelun sivutuote, sivutuote siksi, että ne ilmaisevat tämän taistelun epäonnistuneita heikentämis- ja tylsistämisyrytyksiä j.n.e. Porvarillisten filosofien opin mukaan edistyksen liikkeellepanijana on yhteiskunnan kaikkien ainesten solidaarisuus, ainesten, jotka ovat tajunneet jonkin laitoksen „epätäydellisyyden”. Ensimmäinen mainittu oppi on materialistinen, jälkimmäinen on idealistinen. Ensimmäinen on vallankumouksellinen. Jälkimmäinen on reformistinen. Ensimmäinen mainittu perustelee proletariaatin taktiikkaa nykyisissä kapitalistisissa maissa. Jälkimmäinen — porvariston taktiikkaa.

Jälkimmäisestä opista juontuu porvarillisten tusina-edistysmiesten taktiikka: kannata aina ja kaikkialla sitä, „mikä on parempi”; tee valinta taantumuksen ja tälle taantumukselle oppositiossa olevien voimien äärimmäisen oikeiston välillä. Ensimmäinen mainitusta opista juontuu etumaisen luokan itsenäinen vallankumouksellinen taktiikka. Me emme missään tapauksessa tyypistä tehtäväämme reformistisen porvariston laajimmin levinneiden tunnusten tukemiseen. Me harjoitamme itsenäistä politiikkaa ja esitämme tunnuksia *vain* sellaisista reformeista, jotka ovat *ehdottomasti* edullisia vallankumoustaistelun intresseille ja jotka kohottavat *ehdottomasti* proletariaatin itsenäisyyttä, tietoisuutta ja taistelukykyä. Vain tällaisella taktiikalla me *teemme vahingottomiksi* ylhäältä käsin tulevat reformit, jotka ovat aina puolinaisia, aina ulkokultaisia ja aina porvarillisilla tai poliisin ansoilla varustettuja.

Eikä siinä kaikki. Vain tällaisella taktiikalla me viemme todellakin eteenpäin vakavien reformien asiaa. Se tuntuu paradoksilta, mutta koko kansainvälisen sosialidemokratian historia varmistaa tämän paradoksin: reformistien taktiikka turvaa kaikkein *huonoimmin* reformien toteuttamisen sekä niiden reaalisuuden. Vallankumouksellisen luokkataistelun taktiikka turvaa parhaiten molemmat. *Käytännössä* reformeja kiristetään nimenomaan vallankumouksellisella

luokkataistelulla, sen itsenäisyydellä, sen joukkovoimalla ja sitkeydellä. Vain sikäli, mikäli tuossa taistelussa on voimaa, ovat reaalisia reformitkin, jotka ovat *aina* vilpillisiä, kaksinaisia, zubatovilaisen hengen läpitunkemia. Yhdistämällä tunnuksemme reformistisen porvariston tunnuksiin me *heikennämme* vallankumouksen asiaa ja *siis myös reformien asiaa*, sillä me heikennämme siten vallankumouksellisten luokkien itsenäisyyttä, lujutusta ja voimaa.

Joku lukijoista voi ehkä sanoa: miksi toistetaan noita kansainvälisen vallankumouksellisen sosialidemokratian aakkosia? Siksi, että „Golos Truda” ja monet menshevikkiverit ovat unohtaneet ne.

Duuma- eli kadettiministeristö on juuri tuollainen vilpillinen, kaksinainen, zubatovilainen reformi. Kun unohdetaan sen reaalinen merkitys kokeena kadettien ja itsevaltiuden välisestä sopimuksesta, niin se merkitsee marxilaisuuden vaihtamista liberaalis-porvarilliseen edistysfilosofiaan. Kannattamalla *tuollaista* reformia, ottamalla sen *omien* tunnustemme joukkoon me *heikennämme* proletariaatin vallankumouksellisen tietoisuuden selvyyttä, proletariaatin itsenäisyyttä ja sen taistelukykyä. Kannattamalla *täydellisesti* vanhoja vallankumouksellisia tunnuksiamme me *voimistamme* todellista taistelua, siis voimistamme myös reformin todennäköisyyttä ja *mahdollisuutta suunnata se* vallankumouksen eikä taantumuksen hyödyksi. Kaiken, mitä tuossa reformissa on vilpillistä ja ulkokultaista, me heitämme kadeteille ja kaiken mahdollisen myönteisen sen sisällöstä *käytämme* itse. Vain tällaista taktiikkaa noudattaen me voimme käyttää herrojen Trepovien ja Nabokovien toisilleen tekemiä jalkakampeja suistaaksemme nuo molemmat kunnianarvoiset akrobaatit kuoppaan. Vain siinä tapauksessa, kun taktiikka on tällainen, sanoo historia meistä niin kuin Bismarck sanoi saksalaisista sosialidemokraateista: „Ellei olisi sosialidemokraatteja, ei olisi yhteiskunnallista reformiakaan”. Ellei olisi *vallankumouksellista* proletariaattia, ei olisi ollut lokakuun 17 päivää. Ellei olisi ollut joulukuuta, ei olisi ehkäisty kaikkia Duuman koollekutsumisesta kieltäytymisen yrityksiä. Tulee vielä toisenkinlainen joulukuu, joka määrittelee vallankumouksen tulevat kohtalot...

Jälkisanat. Tämä artikkeli oli jo kirjoitettu, kun luimme „Golos Truda” lehden 6. numeron pääkirjoituksen. Toverit parantavat tapojaan. He haluavat, että duumaministeristö

ennen ministerisalkkujen ottoa vaatisi ja saisi aikaan niin sotatilan ja kaikenlaisten suojelujoukkojen poistamisen kaikkialta kuin myös täydellisen amnestian ja kaikkien vapauksien palauttamisen. Erinomaista, toverit! Pyytäkää Keskuskomiteaa liittämään nämä ehdot päätöslauselmaansa, joka koskee duumaministeristöä. Koettakaa tehdä se itse,— silloin teille käy näin: *ennen* kuin tuetaan duuma- eli kadettiministeristöä, on vaadittava ja päästävä siihen, että Duuma eli kadetit astuisivat vallankumoukselliselle tielle. *Ennen* kuin tuetaan kadetteja, on vaadittava ja päästävä siihen, että kadetit lakkaisivat olemasta kadetteja.

„Eho” № 6,
kesäkuun 28 pnä 1906

Julkaistaan „Eho” lehden
tekstin mukaan

SANOMA- JA AIKAKAUSLEHTIEN PARISSA

Eilen me osoitimme, että koska kadetit ottavat talonpojilta heille luovutettavasta maasta sievoiset rahat „oikeudenmukaisen hinnoittelun mukaan”, niin ei Trepovilla ole järkisyytä olla eri mieltä kadettien kanssa pelkästään sen takia, ettei maiden pakollinen luovutus talonpoikien hyväksi ole periaatteellisesti sallittavaa. Tänään „Slovo”²³ kirjoittaa:

„Maareformi on kulmakivenä kaikissa niissä huhuissa, jotka koskevat uuden ministeristön muodostamista Duuman enemmistöstä. Muista lähteistä tietoomme tulleissa huhuissa on sinä *maaperänä, jolla voidaan saada aikaan sopimus kysymyksessä duumaministeristön muodostamisesta, uuden lainan muodostama maaperä.*

Lainan tarkoituksena on ennen kaikkea ratkaista polttavaksi käynyt maakysymys. Tämän kysymyksen ratkaisemiseen, kun ei oteta huomioon sopimatonta pakollisen luovutuksen aatetta, suoritettujen laskelmien mukaan tarvitaan kaksi miljardia ruplaa. Toinen puoli lainasta on myönnettävä sota- ja meriministeriöiden kontrolloimattomaan käyttöön armeijan ja laivaston taisteluvalmiuden voimistamista varten”.

Asia luistaa siis kuin rasvattu: kahdesta miljardista, jotka annetaan korvaukseksi pakkoluovutettaville tilanherroille ja muille, ynnä kahdesta miljardista sota- ja meriministeriöiden kontrolloimattomaan käyttöön Trepov suostuu asettamaan kadetit valtaan välittämättä enää periaatteesta. Ei hän paljon pyydä, eikö totta, herrat kadetit?

* * *

„Nasha Zhizn” on levoton puolueemme uutta edustajakokousta koskevan ajatuksen johdosta. Se koettaa kuvata tulevan edustajakokouksen jonkinlaiseksi katastrofiksi, jonkinlaiseksi parantumattoman puoluetaudin oireeksi. „Taas

edustajakokous!”, kauhistelee se. Aivan niin, taas edustajakokous — kiertämättömänä ulospääsynä puolueessa muodostuneesta tilanteesta, jolloin KK ja sen ohjeet ovat joutuneet ristiriitaan koko puolueen tietoisuuden kanssa. Puolue on nyt uudestijärjestetty demokraattisille perustoille, ja me haluaisimme kysyä „Nasha Zhiznin” demokraateilta, miten muuten voidaan tuoda julki demokraattisen puolueen järjestyntynyt mielipide, ellei edustajakokouksen kautta. Mainitut herrat lainaavat lehteensä „Ehossa”²⁴ julkaistuja tietoja niiden järjestöjen ja äänien määrästä, jotka ovat esiintyneet KK:n politiikkaa vastaan, ja samalla kauhistelevat edustajakokousta.

Ei, uutta edustajakokousta koskeva ajatus ei ole katastrofi, se on elonmerkki puolueessa, merkki yleisen mielipiteen voimasta puolueessa, merkki siitä, että puolue löytää yksinkertaisesti ja helposti ulospääsyn olosuhteiden muodostamasta vaikeasta tilanteesta. Olemme varmoja siitä, ettei kukaan puolueessa, saatikka sitten vastuuvollinen ministeristömme — Keskuskomitea — voi pitää edustajakokousta katastrofina. Puolueelle on edustajakokous tällä hetkellä välttämättömyys, Keskuskomitealle se on velvollisuus, kadeteille ja heidän säestäjilleen se saattaa olla epämieluisen seikka. Mutta mikä keinoksi! Me tiedämme, että olkoon edustajakokous kenen voitto tahansa — porvaristoille se tulee olemaan hyvin epämieluisen.

* * *

„Golos Truda” lehdessä (№ 7) kirjoitetaan:

„*Toimitukselta.* Olemme saaneet тов. K. P—ilta²⁵ kirjeen тов. N. Rahmetovin artikkelin johdosta. Katsomme tarpeelliseksi ilmoittaa, ettemme hyväksy aivan täydellisesti eräitä Rahmetovin mielipiteitä, muun muassa emme hyväksy ollenkaan hänen mielipidettään „poliittisesta kokoomuksesta” kadettien kanssa.

Annoimme тов. Rahmetoville oikeuden sanoa vapaasti mielipiteensä. Itse me olemme Amsterdamin päätöslauselman kannalla ja olemme tuoneet sen riittävän selvästi ja määrätysti julki johtavissa kirjoituksissa mitä erilaisimmista päivänpolitiikkaa koskevista kysymyksistä heti, kun kadetti puolue ilmestyi poliittisen elämän areenalle”.

Emme tiedä, mitä тов. K. P—v oikeastaan on kirjoittanut „Golos Truda” lehden toimitukselle, mutta olemme väkisin joutuneet ymmälle: pitikö toimituksen todellakin saada

tuo kirje „ymmärtääkseen” N. Rahmetovin artikkelin? Mutta jos se ilman tov. K. P—viakin ymmärsi olevansa eri mieltä N. Rahmetovin kanssa, niin kuinka voidaan julkaista periaatteellisia johtavia kirjoituksia tekemättä varausta siitä, ettei toimitus ole niistä samaa mieltä? Sitä paitsi artikkelin koko, artikkelin, joka itse asiassa on mielenkiintoinen vain purevuutensa sekä johtopäätöstensä ja tunnustensa „äärimäisyyden” vuoksi, on saanut vietelleyksi melkoisesti lukijoita, jotka ovat päätelleet, että sen kirjoittaja on lähellä puolueen johtavia piirejä. Mutta ymmälle joutumiseen meillä liittyy kuitenkin eräänlaisen tyydytyksen tunne: „Golos Trudalta” meni, totta kyllä, viikko, ennen kuin se kieltäytyi N. Rahmetovista, mutta kuitenkin — parempi myöhään kuin ei milloinkaan.

„Eho” № 7,
kesäkuun 29 pnä 1906

Julkaistaan „Eho” lehden
tekstin mukaan

„PUOLUEETTOMIEN“ BOIKOTIN KANNATTAJIEN VIRHEELLISIÄ MIELIPITEITÄ

Sanomalehti „Mysl” yritti äskettäin pääartikkelissaan todistaa, että Valtakunnanduumassa olevaa Työryhmää ei saa „hajottaa” muodostamalla puolueryhmiä. Duuman boikotti on nähkääs edeltä käsin ratkaissut, ettei äärimmäisillä puolueilla tule olemaan omia ryhmiään Duumassa. Ja Työryhmä nimenomaan puolueettomana järjestönä tuottaa eniten hyötyä, kun sillä on niin ikään puolueeseen kuulumattomat „tukiryhmät” paikkakunnilla.

Tällaiset mielipiteet ovat perinjuurin vääriä. Puolueeton vallankumouksellisuus on välttämätön ja kiertämätön ilmiö porvarillis-demokraattisen vallankumouksen kaudella. Bolševikkisocialidemokraatit ovat todenneet sen jo monta kertaa. Puoluekantaisuus on korkealle kehittyneiden luokkavastakohtien tulos ja poliittinen ilmaus. Niiden kehittymättömyys juuri muodostaakin porvarillisen vallankumouksen luonteenomaisen ominaisuuden. Tällaisen vallankumouksen kaudella puolueiden ulkopuolella olevat vallankumoukselliset demokraattiset piirit kiertämättä kasvavat ja laajenevat.

Tietoisien proletariaatin edustajina socialidemokraatit eivät voi edeltäkäsinkin kieltäytyä osallistumisesta erilaisiin puolueiden ulkopuolella oleviin vallankumouksellisiin liittoihin. Sellaisia olivat esim. työväen edustajain Neuvostot, Talonpoikaisliitto, osittain opettajien ja rautatieläisten liitot y.m.s. Osallistumista niihin meidän on pidettävä socialidemokratian väliaikaisina taisteluliittoina vallankumouksellisen porvarillisen demokratian kanssa. Vain silloin, kun asiat järjestetään näin, saattavat proletariaatin elintärkeät ja perimmäiset edut, marxilaisten ehdottoman itsenäisen socialistisen katsantokannan puolustaminen ja

sosialidemokraattien itsenäisten puoluejärjestöjen perustaminen — mikäli siihen ilmaantuu pieninkin mahdollisuus — olla kärsimättä.

Kun tällaisten itsenäisten sosialidemokraattisten järjestöjen perustaminen katsotaan puolueen ulkopuolella olevien vallankumouksellisten järjestöjen „hajottamiseksi”, merkitsee se ensiksikin puhtaasti porvarillisen näkökannan ilmaisemista ja toiseksi vilpillisyyden tai ajattelemattomuuden osoittamista puolueettomuutensa puolustelemisessa. Vain porvarilliset ideologit voivat tuomita sosialistien eroamisen erilliseksi puolueeksi ja pitää sitä „hajottamisena”. Vain vilpilliset henkilöt, s.o. sellaiset, jotka salaa pelkäävät *peitellyä* puoluekantaisuuttaan, tai sellaiset, jotka eivät syvenny kysymykseen, voivat pitää puoluejärjestöjen perustamista puolueeseen kuulumattomien järjestöjen „hajottamisena”. Mutta sehän on tökeröä, hyvät herrat. Puolueettomuushan on neutraalisuutta suhteessa erilaisiin (yleisten, vallankumouksellisdemokraattisten tarkoituksien puitteissa) puolueisiin. Mutta puoluekantaisuuden tuomitseminen, joka ilmaistaan sanalla „hajottaminen”, on jo neutraalisuudesta ja puolueettomuudesta poikkeamista, on jo selvää puoluekantaisuutta. Te joko teeskentelette, hyvät herrat, tai sitten harkitsette huonosti: itse asiassa teidän melunne hajottamista vastaan ja puolueettomuuden puolesta peittää pelkoanne, jota te tunnette *oman* puoluekantaisuutenne vuoksi. Todella puolueeseen kuulumaton perustavan kokouksen kannattaja esimerkiksi ei pitäisi hajottamisena sitä, että osa hänen kanssaan samoin ajattelevista, täysin hyväksyen tuon vaatimuksen, perustaa itsenäisen puolueen.

Kehittäkööt siis puolueeseen kuulumattomat vallankumousmiehet puolueen ulkopuolella olevia vallankumouksellisia järjestöjä. Onneksi olkoon! Mutta pitäkööt he vähän vähemmän melua sellaisten puoluekantaisten vallankumouksellisten johdosta, jotka „hajottavat” puolueetonta vallankumouksellisuutta.

Ja nyt boikotista. Olemme vakuuttuneita siitä, ettei boikotti ollut virhe. Vuoden 1906 alkupuolen konkreettisessa historiallisessa tilanteessa se oli välttämätön ja oikea. Bulyginin Duuman ehkäisemisen ja joulukuun tapahtumien jälkeen sosialidemokraattien velvollisuus oli nostaa yhtä korkealle taistelulippu perustavan kokouksen puolesta ja ponnistaa *kaikki* voimansa ehkäistäkseen samalla tavoin

Witten Duuman. Me täytimme vallankumouksellisen velvollisuutemme. Ja kaikista panetteluista ja myöhästyneistä katumuksista huolimatta boikotti antoi erittäin paljon vallankumouksellisen hengen ja sosialidemokraattisen tietoisuuden tukemiseksi työvään keskuudessa. Parhain tunnustus siitä: 1) boikottia tukivat alimmat, työläiskerrokset, 2) boikotin loistava toimeenpano erittäin sorretuilla syrjäseuduilla ja 3) hallitus julkaisi erikoisen lain boikottia vastaan ²⁶.

Mielipide, että boikotti oli virhe ja hyödytön puuha, on väärä ja lyhytnäköinen. Boikotti ei ollut hyödyksi ainoastaan moraalisesti ja poliittisesti, vaan myös aivan reaalisesti, välittömästi. Se veti hallituksen koko huomion ja kaikki voimat juuri taisteluun boikotinharjoittajia vastaan. Se asetti hallituksen naurettavaan, hullunkuriseen ja meille edulliseen asemaan: Duuman koollekutsumisen puolesta taistelevan asemaan. Siten se heikensi äärettömästi hallituksen huomiota Duuman kokoonpanoon. Se oli, jos sallitaan käyttää sotilaallista vertausta, rintamahyökkäys tai rintamahyökkäyksen demonstraatio, *eikä* ilman sitä *olisi voitu* tehdä kiertoliikettä vihollisen selustaan. Ja kävi nimenomaan niin, että me vallankumousmiehet demonstroimme rintamahyökkäyksen, jota sanomattoman idioottimaisen lain antanut hallitus kauheasti pelkäsi. Liberaaliset porvarit taas ja puolueen ulkopuolella olevat vallankumousmiehet käyttivät hyväkseen tuota rintamahyökkäystä ja vihollisen voimien keskittymistä keskukseen ja tekivät kiertoliikkeen. He kiersivät vihollisen selustaan, hiipivät salavihkaa Duumaan, tunkeutuivat valepuvussa vihollisen leiriin.

Kullekin omansa. Proletariaatti taistelee, porvaristo hiipii.

Ja nyt me olemme sälyttäneet poliittisen vastuun hovin suosikkikunnan koollekutsumasta, suosikkikunnan tahtoon alistuvasta ja suosikkikunnan kanssa kauppaa hierovasta Duumasta *kokonaan* kadeteille. Se meidän oli ehdottomasti tehtävä, sillä Duuman kokoonpanossa ja koko sen toiminnan luonteessa on kaksinaisuutta: siinä on jotain sellaista, jota meidän on tuettava, ja jotain sellaista, jota vastaan meidän on päättävästi taisteltava. Vain porvarilliset poliitikot unohtavat tuon kaksinaisuuden tai eivät halua sitä huomata. Vain porvarilliset poliitikot itsepintaisesti jättävät

huomioionottamatta Duuman osuuden proletariaattia ja talonpoikaistoa vastaan tähdätyn, itsevaltiuden ja liberaalis-monarkistisen porvariston välisen vastavallankumouksellisen sopimuksen elimenä. Onnistutaanko tuollainen sopimus tekemään edes joksikin aikaa ja mitkä ovat sen seuraukset, se on vielä tuntematonta. Se riippuu loppujen lopuksi Duuman ulkopuolisen kansanliikkeen voimasta, järjestyneisyydestä ja tietoisuudesta. Mutta että Duumassa ovat enemmistönä sen luokan edustajat, *joka voi* tuon sopimuksen *tehdä*, ja että tällä hetkellä käydään neuvotteluja tuosta sopimuksesta ja otetaan valmistelevia, koeaskeleita — se on *tosiasia*. Mitkään kadettien „kumoavat lausunnot” eikä mikään menshevikkien vaitiolo voi tätä tosiasiaa peittää.

Jos asia on näin — ja se on epäilemättä näin — niin on selvää, että proletariaatin luokkataistelun edut ovat vaatineet proletariaattia ehdottomasti säilyttämään täydellisen poliittisen itsenäisyyden. Sen ei ole pitänyt matkia liberaalista porvaristoa, joka on ollut ilomielin valmis tarrautumaan jokaiseen almuun. Proletariaatin on pitänyt kaikella energiallaan varoittaa kansaa siitä ansasta, jota sille hovin suosikkikunta valmisteli. Sen on pitänyt tehdä kaikkensa ehkäistäkseen väärennetyn, kadettilaisen „kansanedustuslaitoksen” koollekutsumisen. Kaikki tämä juuri saavutettiin boikotilla.

Tämän vuoksi ovat niiden oikeistosiiven sosialidemokraatit, jotka porvariston huviksi kieltäytyvät nyt boikotista ja kiroavat eilistä menettelyään, järkeilyt äärettömän kevytmielisiä ja hämmästyttävän epähistoriallisia. Sillä *olivathan* menshevikitkin *boikotin kannattajia*: he halusivat boikotoida Duumaa vain toisessa vaiheessa. Tarvitsee vain palauttaa mieleen *kaksi* historiallista tosiasiaa, joiden unohtaminen olisi anteeksiantamatonta vähänkin menneisyyttä kunniottaville sosialidemokraateille. *Ensimmäinen* tosiasia: puolueemme Yhdistetyn Keskuskomitean, joka muodostettiin tasan bolshevikeista ja menshevikeistä, julkaisemassa lehtisessä on sanottu suoraan, että molemmat osapuolet hyväksyvät boikottiaatteen ja ovat eri mieltä vain siitä, missä vaiheessa boikotti olisi tarkoituksenmukaisempaa. *Toinen* tosiasia: yhdessäkään menshevikkien painotuotteessa ei kukaan heistä ole kehottanut osallistumaan itse Duumaan, ei edes „päättäväinen” tov. Plehanov ole rohjennut sitä tehdä. Kun sosialidemokraatit kieltäytyvät boikotista, niin

se merkitsee, että he käsittävät puolueen eilisen historian väärin.

Mutta johtuuko boikotista, että *on ehdottomasti* kieltäydüttävä muodostamasta Duumassa omaa puolueeryhmää? Eipä tietenkään. „Myslin” tapaan näin ajattelevat boikotin kannattajat erehtyvät. Meidän oli tehtävä ja me teimme kaikkemme ehkäistäksemme väärennetyn edustuslaitoksen koollekutsumisen. Se on niin. Mutta jos tuo laitos kaikista ponnisteluistamme huolimatta on kutsuttu koolle, emme me saa kieltäytyä sen hyväksikäyttämisestä. Tätä voivat pitää epäloogillisena vain porvarilliset poliitikot, jotka eivät anna arvoa vallankumoustaistelulle ja taistelulle vallankumouksen täydellisen menestyksen puolesta. Palautamme mieliin esimerkin Liebknechtistä, joka vuonna 1869 leimasi häpeällä, piiskasi ja hylkäsi Saksan valtiopäivät, mutta vuoden 1870 jälkeen osallistui niihin. Liebknecht osasi antaa arvoa vallankumoustaistelulle vallankumouksellisen eikä porvarillisen, petturimaisen kansanedustuslaitoksen puolesta. Liebknecht ei kieltäytynyt pikkumaisesti menneisyydestään. Hän sanoi täysin oikeutetusti: minä panin kaiken taisteluun tällaisia valtiopäiviä vastaan, taisteluun parhaan lopputuloksen puolesta. Tulos osoittautui huonommaksi. Pystyn käyttämään hyväkseni sitäkin luopumatta vallankumouksellisista perinteistäni.

Niinpä siis boikotista ei saa juontaa kieltäytymistä käyttämästä Duumaa ja kieltäytymistä muodostamasta siinä puolueeryhmää. Kysymys asettuu toisin: tarvitaan erittäin suurta varovaisuutta (juuri *näin* bolshevikit asettivatkin Yhdistävässä edustajakokouksessa tämän kysymyksen, mistä jokainen tulee vakuuttuneeksi lukemalla heidän päätöslauselmaluonnoksensa *). On katsottava, voidaanko Duumaa *nyt* käyttää hyväksi tekemällä työtä sen sisällä, onko tähän tarkoitukseen sopivia sosialidemokraatteja ja sopivat ulkonaiset ehdot?

Käsittääksemme on. Olemme osoittaneet eräitä virheitä duumaedustajiemme menettelyssä, mutta yleensä ja kokonaisuudessaan he ovat ottaneet oikean asenteen. Duuman sisällä *on muodostunut* ryhmitys, joka vastaa todella vallankumouksellista tilannetta: lokakuulaiset ja kadetit oikealla, sosialidemokraatit ja trudovikit (tai oikeammin

* Ks. Teokset, 10. osa, ss. 287—288. Toim.

parhaat trudovikit) vasemmalla. Tällaista ryhmittymistä me voimme ja meidän tulee käyttää hyväksemme nimenomaan varoittaaksemme kansaa kadettilaisen Duuman vaarallisesta puolesta, nimenomaan kehittääksemme vallankumousliikettä, jota eivät rajoita Duuman, duumataktiikan, Duuman tarkoitusperien y.m.s. puitteet. Tällaisen ryhmittymisen oloissa — menetellessämme oikein — me käytämme hyväksemme myös puolueettomia vallankumouksellisia demokraatteja ja samalla esiinnyimme täysin määrätietoisesti ja päättävästi sosialidemokraattisena, proletaarisena puolueena.

„Eho” № 9,
heinäkuun 1 pnä 1906

Julkaistaan „Eho” lehden
tekstin mukaan

PORVARISTON MUISTUTUKSET JA PROLETARIAATIN TAISTELUKUTSU

Belostokin pogromia koskevien selostusten käsittely Valtakunnanduumassa on päättymässä. Hallituksen rikokset on paljastettu mitä suurimmalla, voitaneen sanoa, joskus vieläpä pedanttisella tarkkuudella. Valtakunnanduuman yksimielisyys paikallisen ja keskuksen hallintovallan mitä katalimpien tekojen tuomitsemisessa näytti mitä täydellisimmältä. Henkilöt, jotka saattavat sanoa, että Duuma muka „kietoo luokkien taistelun yhteen”, voisivat juhlia tällaisen yksimielisyyden johdosta.

Mutta heti, kun asiassa päästiin *käytännöllisiin* johtopäätöksiin niiden toimenpiteiden suhteen, joita tarvitaan *taistelu varten* pogromimiesten joukkion mitä katalimpia rikoksia vastaan, niin tuo teennäinen ja pintapuolinen yksimielisyys hajosi heti kuin tuhka tuuleen. Heti osoittautui, että porvaristo ja proletariaatti — niin kovasti kuin „luokkien taistelu kietoutuukin yhteen” — ajavat vapaustaistelussaan takaa *olemukseltaan* erilaisia tarkoituksiperiä. Porvaristo haluaa antaa hallitukselle „muistutuksen” voidakseen itse ryhtyä *rauhottamaan* vallankumousta. Proletariaatti haluaa *kutsua* kansaa vallankumoukselliseen taisteluun.

Tämä eroavaisuus tuli selvästi ilmi kahdessa Belostokin pogromin johdosta ehdotetussa päätöslauselmassa. Porvariston (kadettipuolueen) sanamuoto: 1) ruuskii hallitusta; 2) vaatii ministeristön eroamista ja 3) korostaa sitä, että „hallitus tajuaa *voimattomuutensa* taistelussa vallankumousta vastaan”. Porvaristo haluaa *voimakasta* hallitusta *taistelussa vallankumousta vastaan*.

Proletariaatin (sosialidemokraattien puolueen) sanamuoto on toisenlainen: 1) se ruuskii hallitusta — yksinkertaisten

poliitikkojen huomio tavallisesti rajoittuukin tähän proletariaatin ja porvariston „yksimielisyyteen”; 2) julistaa, että „kansalaisten hengen ja omaisuuden *ainoana* suojeleminen *voi olla itsensä kansan aseistaminen*”; 3) „kehottaa *väestöä* ottamaan henkensä ja omaisuutensa suojelemisen *omiin käsiinsä*” ja „*antamaan vastaiskun kansallisuusvainolle*”.

Porvariston ja proletariaatin *etujen* eroavaisuus tulee selvästi ilmi näissä kahdessa erilaisessa sanamuodossa. Porvaristo haluaa sammuttaa vallankumouksen. Proletariaatti haluaa aseistaa vallankumouksen. Porvaristo kaipaa virkamiesten tuomioistuinta. Proletariaatti vetoaa kansan tuomioistuimeen („kansan tuomioistuin ei jätä rankaisematta näitä rikollisia ja *heidän suojelejoitaan*” — sosialidemokraattisen duumaryhmämme sanamuodosta). Porvaristo kehottaa ainoastaan *ministereitä*, kehottaa heitä *tekemään myönnytyksiä*. Proletariaatti kehottaa *väestöä*, kehottaa aseistautumaan ja *antamaan vastaiskun*.

Toverimme Duumassa ovat ottaneet tässä kysymyksessä oikean sävyn. Toivomme heidän vast'edeskin asettavan yhtä selvästi, tuntuvasti ja leppymättömästi vastakkain vallankumouksellisen proletariaatin julistukset ja opportunistisen porvariston fraasit.

„Eho” № 9,
heinäkuun 1 pnä 1906

Julkaistaan „Eho” lehden
tekstin mukaan

ARMEIJA JA KANSA

Kaikissa lehdissä vilisee edelleenkin tietoja liikehtimisestä sotaväessä. Kuinka monessa rykmentissä tai sotaväen joukko-osastossa on ollut levottomuuksia ja kapinalemahduksia Duuman kaksikuukautisen „työskentelyn” aikana, sitä on nyt jo vaikea laskea. Paljon puhuttu rauhallinen parlamenttitoiminta, jonka naiivit (ei sentään aina naiivit) porvarilliset poliitikot ovat keksineet, on sotilasalallakin johtanut kaikkea muuta kuin rauhanomaisiin ja parlamenttitoiminnalle ominaisiin taistelumenetelmiin ja liikkeen muotoihin.

Esittäessään tosiasioita ja tietoja liikehtimisestä sotaväen keskuudessa liberaalis-porvarillinen lehdistömme käyttää tuota aineistoa tavallisesti vain hallituksen pelottelemiseen. Palo laajenee — näin järkeilevät tavallisesti kadettilehdet — katsokaa eteenne, varokaa, herrat ministerit, antakaa meille perään, ennen kuin se on myöhäistä. Ministerit taas vastaavat siten, että („Novoje Vremjan” ja muiden lakeijalehtien kautta) pelottelevat kadetteja: katsokaa eteenne, herrat, palo laajenee, tehkää sovinto kanssamme ennen kuin se on myöhäistä. Sekä kadetit että hallitus pitävät liikehtimisiä sotaväessä sellaisena asiana, jonka vuoksi on ryhdyttävä kiireellisiin toimenpiteisiin vallankumouksen sammuttamiseksi. Kadettien ja hallituksen katsantokantojen lyhytnäköisyys, joka on kiinteässä yhteydessä niiden etujen omahyötyisyyteen, estää niitä näkemästä, että tämä liikehtiminen on eräs suurimmista vallankumouksemme *todellisen* luonteen, sen *todellisten* pyrkimysten osoittamista. Niin kadetit kuin hallituskin tavoittelevat omaa hyötyään armeijaa koskevassa kysymyksessä. Pogromimiehet tarvitsevat

armeijaa pogromiaseena. Liberaaliselle porvaristolle se on tarpeen porvarillisen monarkian suojelemiseksi talonpoikien ja varsinkin työläisten „ylenpalttisilta” väkivaltayrityksiltä ja vaatimuksilta. Typerä, ulkokultainen ja vilpillinen doktriini: „armeijan on oltava politiikan ulkopuolella” on erittäin sopiva hämäämään porvariston todellisia pyrkimyksiä tässä kysymyksessä.

Mutta katsokaapa sotilaslevottomuuksien luonnetta ja sotamiesten vaatimuksia. Koettakaapa silmäillä sotamiehiä, jotka menevät „tottelemattomuudesta” ammuttavaksi,— silmäillä niin kuin eläviä ihmisiä, joilla on itsenäiset pyrkimyksensä, silmäillä niin kuin kansan osaa, yhteiskuntamme tiettyjen luokkien ajankohtaisiksi käyneiden vaatimusten ilmaisijoita. Te huomaatte, että sotamiehet, jotka ovat poliittisesti vähimmin kehittyntä talonpoikaistoa lähinnä, joita päällystö alinomaan ahdistaa, tylsistää ja treenaa,— että sotamiehet, tuo „hurskas lauma”, *menevät* vaatimuksissaan *paljon pitemmälle* kuin kadettien ohjelmat!

Kadettien ja kadettilaisen Duuman tapana on esittää itsensä koko kansan vaatimusten ilmaisijaksi. Monet yksinkertaiset ihmiset uskovat siihen. Mutta katsokaapa tosiasioita, laajojen kansanjoukkojen todellisia vaatimuksia, todellista taistelua,— niin huomaatte, että kadetit ja kadettilainen Duuma *typistävät* yhteiskunnan vaatimuksia, vääristelevät niitä.

Katsokaapa tosiasioita. Preobrazhenskin rykmentin sotamiehet esittivät vaatimuksen — tuettava Työryhmää taistelussa maan ja vapauden puolesta. Pankaa merkille: ei ole tuettava Duumaa, vaan on tuettava Työryhmää,— sitä samaa ryhmää, jota kadetit syyttivät Valtakunnanduuman „karkeasta loukkaamisesta”, kun esitettiin 33:n agraariluonnos maan yksityisomistuksen poistamisesta²⁷! On ilmeistä, että sotamiehet menevät kadetteja pitemmälle: „valistumaton lauma” haluaa *enemmän* kuin valistunut porvaristo...

Erään Pietarissa sijaitsevan jalkaväkirykmentin vaatimukset kuuluvat: „...Valtakunnanduumaan on valittava meidän, sotamiesten keskuudesta edustajia, jotka puolustaisivat meidän, sotamiesten tarpeita”. Sotamiehet eivät halua jäädä politiikan ulkopuolelle. Sotamiehet ovat toista mieltä kuin kadetit. Sotamiehet esittävät sellaisen vaatimuksen, joka johtaa selvästi säätyarmeijan, kansasta erillään olevan

armeijan hävittämiseen ja sen vaihtamiseen täysvaltaisten kansalaisten armeijaan. Ja sehän merkitseekin vakituisen armeijan hävittämistä ja kansan aseistamista.

Varsovan piirikunnan sotamiehet vaativat perustavaa kokousta. He vaativat kokoontumis- ja yhdistymisvapautta *sotamiehille* „ilman mitään upseerien lupaa ja läsnäoloa”. He vaativat „sotapalveluksen suorittamista sotamiehen kotipaikkakunnalla”, oikeutta kantaa palveluksen ulkopuolella siviilipukua, oikeutta asettaa *sotamiesten valitsemissa valtuusmiehiä* sotamiesten huoltoasioita hoitamaan sekä sotamiesten rikkomuksia käsitteleviin tuomioistuimiin.

Mitä tämä on? muistuttaako tämä kadettien käsitystä sotilasreformista? Vai onko se aivan lähellä yleiskansallisen ja täysin demokraattisen miliisin perustamista?

Sotamiehet ilmaisevat kansan valtavan enemmistön tukemia todella kansanomaisia vaatimuksia paremmin kuin herrat valistuneet porvarit. Sotaväen keskuudessa olevan liikehtimisen luonne ja perusominaisuudet ilmentävät todenperäisemmin nykyoloissa esiintyvien vapaustaistelun tärkeimpien, perusmuotojen olemusta kuin kadettien taktiikka. Työläis- ja talonpoikaisliike todistaa sen vieläkin selvemmin. Eikä tehtävänämmä ole rajoittaa tuota liikettä kadettien vaivaisen politiikan ahtaisiin puitteisiin eikä madaltaa sitä sovittamalla kadettien vaivaisiin tunnuksiin, vaan tukea, laajentaa ja kehittää sitä todella johdonmukaisen, päättävän ja taistelumielisen demokratismen hengessä.

SANOMA- JA AIKAKAUSLEHTIEN PARISSA

Herrat kadetit ovat edelleenkin viattoman „ymmärtämättömiä”. Ehkenpä itsepintaisimmin heistä pysyy „ymmärtämättömänä” hra Izgojev. Loukatun viattomuuden äänensävyllä hän ilmaisee suuttumuksensa „herroille bolsheviikeille” siitä, että nämä hyökkäilevät kadetteja vastaan.

„„Kansan vapauden” puolue ei rupea ketään petkuttamaan. Kenelläkään ei ole oikeutta vaatia siltä enempää kuin mitä on sanottu puolueen edustajakokousten hyväksymässä ohjelmassa ja taktiikassa. Tuossa ohjelmassa ja taktiikassa ei ole enempää aseellista kapinaa kuin monarkian kukistamistakaan. Bolshevikkien on huomioitava se puolue, joka on olemassa todellisuudessa, ja on hieman kummallista, kun he vihoittelevat ihmisille, jotka puhuvat heille totta eivätkä halua toimia heidän käskynsä mukaan”.

Aivan niin, hra Izgojev; me juuri „huomioimmekin sen puolueen, joka on olemassa todellisuudessa”. Ettekö vielä-kään „ymmärrä”? Asiahan on yksinkertainen: „kansan vapauden puolueen” *ohjelma* on porvarilliselle puolueelle vallan mukiinmenevä. Huomatkaa, me sanomme tämän aivan vakavissamme.

Siinä (*ohjelmassa*, hra Izgojev!) on esimerkiksi sananvapaus, kokoontumisvapaus, siinä on hyvin paljon erinomaisia asioita. Mutta tämä ei ole estänyt kadetteja laatimasta kuristavia lakiluonnoksia sekä sananvapautta *vastaan* että kokoontumisvapautta *vastaan* kuin myös muita erinomaisia asioita vastaan.

Ja mitä taktiikkaan tulee...

On totta, että puolueen edustajakokoukset ovat kernaasti hyväksyneet taktiikan: „joko kilven kanssa tai kilven päällä”, „kuolo kunnialla tai kuolo häpeällä”. Mutta kadet-

tien taktiikka — ei edustajakokouksissa, vaan käytännössä — haiskahtaa jollekin muulle. Te siis olette aseellista kapinaa vastaan? Siihen teillä, hyvät herrat, on täysi oikeus, mutta tähän kannatatte *järkkymätöntä, leppymätöntä oppositiota*, tähän kannatatte vallan siirtymistä kansalle säilyttäen monarkin, joka on valtaistuimella, mutta ei hallitse? Miksi te sitten *hierotte kauppoja* ministerinsalkuista? Siinähan se onkin, hra Izgojev, me nimenomaan „huomioimme sen puolueen, joka on olemassa todellisuudessa” eikä paperilla. Jos te taistelisivte *täydessä määrin* siten kuin „puolueen edustajakokousten hyväksymät” ohjelmanne ja taktiikkanne teiltä vaativat, niin silloin me puhuisimme kanssanne toisella tavalla.

Hra Izgojevin artikkelissa on vielä paljon mielenkiintoista. Mutta yleensä puhuen se on tov. A. L—in²⁸ kirjallista omaisuutta. Tarkoituksenamme ei ole kajota siihen.

„Eho” № 10,
heinäkuun 2 pnä 1906

Julkaistaan „Eho” lehden
tekstin mukaan

JOUKKOJEN JÄRJESTÄMISESTÄ JA TAISTELUHETKEN VALINNASTA ²⁹

Julkaisemme tänään toveri Hrustaljovin artikkelin, jossa käsitellään kysymystä työväen edustajain Neuvostojen muodostamisen ajankohtaisuudesta. Meidän ei tarvitse puhua siitä, että artikkelin kirjoittajan nimi takaa sen, että hän tuntee tämän kysymyksen mitä läheisimmin. Sen tietävät kaikki Pietarin työläiset. He tietävät myös, että nimenomaan tällä hetkellä kysymys työväen edustajain Neuvoston muodostamisesta kiinnostaa pääkaupungin proletariaattia erikoisen suuresti.

Tov. Hrustaljovin polemiikki puolueemme Pietarin komitean päätöstä vastaan saa näissä olosuhteissa huomattavan merkityksen.

Me emme voi olla samaa mieltä tov. Hrustaljovin kanssa. Suotta hän, ikään kuin Pietarin komiteaa vastaan, puolustaa työväen edustajain Neuvostojen aatetta yleensä ja niiden historiallista osuutta vuoden 1905 lopulla. Suotta hän jättää panematta joulukuuta Neuvoston tilille. Me olisimme epäroimättä tehneet sen,— mutta emme tietenkään olisi merkinneet joulukuuta „debet”-puolelle, vaan „kredit”-puolelle. Me pidämme työväen edustajain Neuvostojen suurena eikä vielä läheskään täydellisesti arvostettuna ansiona nimenomaan niiden taisteluosuutta.

Mutta työväen edustajain Neuvosto oli *omalaatuinen* taistelujärjestö, eikä yleisillä puheenparsilla järjestön hyödyllisyydestä edistetä hituistakaan kysymystä tämän *omalaatuisen* järjestön hyödyllisyydestä *tällä* hetkellä. „Neuvosto oli vallankumouksellisen proletariaatin vallankumouksellinen parlamentti”, kirjoittaa tov. Hrustaljov.

Oikein. Nimenomaan tämä, ei lainkaan taisteluteknillinen, osuus on luonteenomaista Neuvostolle. Neuvoston osuus ammattiliittojen järjestäjänä, kyselyjen alkuunpanijana, sovintokamarina y.m.s. oli aivan sivutehtävä, toisarvoinen tehtävä. Näiden tehtävien täyttäminen on ajateltavissa vallan hyvin ilman Neuvostoakin. Mutta ilman joukkoluontoista, puolueen ulkopuolella olevaa lakkokomiteaa on yleislakko tuskin ajateltavissa. Neuvosto kasvoi esiin *välittömän* joukkotaistelun tarpeista, sen elimenä. Se on tosiasia. Vain tämä tosiasia selittää meille Neuvoston *omalaatuisen* osuuden ja sen todellisen merkityksen. Sana „taisteluhenkilinen” Pietarin komitean päätöslauselmassa viittaa juuri tähän tosiasiaan.

Ei kenenkään päähän olisi pälkähtänyt muodostaa työväen edustajain Neuvostoa kyselyjen suorittamista, ammattiliittojen kehittämistä y.m.s. varten. *Neuvoston muodostaminen merkitsee proletariaatin välittömän joukkotaistelun elinten muodostamista.* Tällaisia elimiä ei saa muodostaa milloin tahansa, kun taas ammattiliitot ja poliittiset puolueet ovat *aina ja ehdottomasti* välttämättömiä ja niitä voidaan ja täytyy perustaa kaikissa olosuhteissa. Sen takia on suuri virhe väittää Pietarin komiteaa vastaan vetoamalla järjestön merkitykseen yleensä. Tämän vuoksi on myös virheellistä vedota siihen, että kaikki sosialidemokraatit puolustavat talonpojista muodostettujen maankäyttöjärjestelykomiteain ajatusta: näitä komiteoita suunnitellaan nimenomaan maareformin yleisen käsittelyn *yhteydessä*, parhaillaan kasvavan agraariliikkeen *yhteydessä*.

Mutta nämäkin komiteat saattavat johtaa „ennenaikaiseen” esiintymiseen! — sanoo тов. Hrustaljov ironisesti. Siinähan se kysymys onkin, että talonpoikain ja työläisten esiintymisten välillä on nimenomaan tällä ajankohdalla oleellinen ero. Laaja talonpoikaiston esiintyminen tällä ajankohdalla *ei voi* osoittautua „ennenaikaiseksi”, mutta laaja työväen esiintyminen saattaa hyvinkin osoittautua. Syy on selvä: työväenluokka on poliittisessa kehityksessään *mennyt edelle* talonpoikaistosta, mutta talonpoikaisto *ei ole vielä saavuttanut* työväenluokkaa valmiudessaan yleisvenäläiseen vallankumoukselliseen esiintymiseen. Talonpoikaisto on koko ajan joulukuun jälkeen ja huomattavalta osalta joulukuun ansiosta pyrkinyt tavoittamaan työväenluokan (puhukoot mitä hyvänsä pikkumaiset pedantit, jotka ovat

taipuvaisia aliarvioimaan joulukuuta tai jopa sanoutumaan irti joulukuusta). Paikallisten maakomiteoiden avulla talonpoikaisto tulee *vielä nopeammin* tavoittamaan työväenluokkaa. On ehdottoman hyödyllistä eikä missään suhteessa riskeerattua hoputtaa sellaista jälkijoukkoa, joka viime taistelussa ei ehtinyt kärkijoukon avuksi. On ehdottoman riskeerattua hoputtaa sellaista kärkijoukkoa, jolle jälkijoukko ei ehtinyt viime taistelussa avuksi, ja on harkittava seitsemän kertaa ennen kuin ruvetaan hoputtamaan.

Nimenomaan tätä omalaatuista poliittista tilannetta тов. Hrustaljov ei ole mielestämme ottanut huomioon. Hän on tuhat kertaa oikeassa arvioidessaan Neuvostojen ansioita ja merkitystä yleensä. Hän ei ole oikeassa arvioidessaan nykyhetkeä ja talonpoikaiston ja työväen esiintymisen keskinäistä suhdetta. Hän on nähtävästi unohtanut Pietarin komitean toisessa päätöslauselmassa tehdyn toisen ehdotuksen: on tuettava aatetta toimeenpanevan komitean muodostamisesta Duuman vasemmistoryhmistä oma-aloitteisten kansanjärjestöjen toiminnan yhdistämiseksi *. Tällaisessa komiteassa voitaisiin määritellä tarkemmin koko talonpoikaiston valmiuden ja päättäväisyyden taso ja siitä riippuen asettaa käytännölliselle pohjalle myös työväen edustajain Neuvostojen muodostaminen. Toisin sanoen: Pietarin komitea tavoittelee nyt suurempaa kuin yksistään proletariaatin taistelujärjestöjen muodostamista, se tavoittelee niiden koordinoimista, niiden *toiminnan yhteensovittamista* talonpoikaiston taistelujärjestöjen kanssa j.n.e. Tällä hetkellä Pietarin komitea ei *lykkää* tuonnetuksi työväen edustajain Neuvostojen muodostamista siksi, ettei se pitäisi arvossa niiden suurta merkitystä, vaan siksi, että se haluaa ottaa huomioon vielä erään uuden, nyt erikoisen havainnollisesti ilmenevän *menestymisehdon*, nimittäin vallankumouksellisten talonpoikien ja työläisten yhteisen esiintymisen. Pietarin komitea ei siis ollenkaan sido käsiään eikä missään määrin ratkaise edeltäkäs in huomispäivän takitiikkaa. Pietarin komitea neuvoo *tällä hetkellä* kärkijoukkoa: älä lähde taisteluun, lähetä ensin edustajat jälkijoukkoon; huomenna jälkijoukko tulee lähemmäksi, rynnistys tulee olemaan tehokkaampi, huomenna me ehdimme antaa paljon ajankohtaisemman toimintatunnuksen.

* Ks. Teokset, 10. osa, s. 521. *Toim.*

Lopetamme. Toveri Hrustaljov on esittänyt ylipäänsä mitä vakuuttavimpia argumentteja Neuvostojen perustamisen puolesta. Neuvostojen yleisen merkityksen hän on arvostanut erinomaisesti. Hänen taistelunsa on suunnattu pääasiassa Neuvoston osuuden väheksymistä vastaan, vallankumouksellisten esiintymisten merkityksen väheksymistä vastaan yleensä, ja tässä taistelussa tov. Hrustaljov on aivan oikeassa. Tällaisia „väheksyjä” meillä on kylliksi muidenkin kuin kadettien keskuudessa. Mutta tov. Hrustaljov, jolla pyövelien ja pogromimiesten takia ei ole vaki-tuista ja läheistä yhteyttä proletariaattiin, ei ole voinut täysin arvioida *nykyhetkeä* eikä vallankumouksellisten voimien *nykyistä* „ryhmitystä”. *Tänään* ei karkijoukon pidä kiinnittää päähuomiotaan välittömään esiintymiseen, vaan läheisen yhteyden lujittamiseen ja laajentamiseen jälkijoukkoon ja kaikkiin muihin joukkoihin.

„Eho” № 11,
 heinäkuun 4 pnä 1905

Julkaistaan „Eho” lehden
 tekstin mukaan

SANOMA- JA AIKAKAUSLEHTIEN PARISSA

Huomautuksemme „Ehossa” № 9 boikotin historiallisen osuuden arvioimisesta ja puolueen ulkopuolella olevien vallankumouksellisten järjestöjen merkityksestä * ovat aiheuttaneet luonteenomaisia vastauksia porvarillisen demokratian äärimmäisen oikeistosiiven ja äärimmäisen vasemmistosiiven taholta.

Sanomalehti „Mysl”, kuten saattoi odottaakin, on loukkaantunut sanasta: „porvarillinen demokratia” ja suuttuneena kiertää kysymyksen olemuksen. Lehti kirjoittaa:

„Vieläpä „työväen edustajain Neuvostoissakin”, puhtaasti proletaarisessa, luokkajärjestössä, „Eho” näkee „porvarillista demokratiaa”... Pitemmälle ei nähdäksemme voida mennä”.

Palauttakaapa mieleenne, herrat radikaalit, että työväen edustajain Neuvostot eivät suurimmalta osaltaan pysyneet „puhtaasti proletaarisina”. Ne ottivat kokoonpanoonsa useinkin sotamiesten, matruusien, palveluskuntalaisten ja talonpoikien edustajia. Eikö olisi parempi sanoa *suoraan*, miksi te ette pidä käsitteestä: „porvarillinen demokratia”, kuin kiertää erimielisyys piikittelemällä?

„Retsh” lehti on suuttunut silmittömästi. Meitä vastaan suunnatun kirjoituksen alussa kadetti esiintyy valkoisissa hansikkaissa, „haluamatta sanoa mitään loukkaavaa”. Siinäpä vasta gentlemannejal Mutta kirjoituksen lopussa kadetti sättiä kuin... kuin poliisikonstaapeli. Meidän antamamme boikotin arviota nimitetään „narrimaisuudeksi tai perimmäiseksi tylsyydeksi”. Voi sitä kadettilaista gentlemannaisuuttal

* Ks. tätä osaa, ss. 63—68. *Toim.*

„Retsch” kirjoittaa:

„Joka tapauksessa merkitsemme muistiin, että bolshevikkien taktiikka on *asettanut tarkoitukseensa* taistella Duuman koollekutsumisen puolesta. Ja kaikki tuo rintoihinsa lyöminen sen johdosta, että boikotti on välttämätön, *oli tarkoitettu* harhauttamaan hallituksen”.

Riittää jo, herrat gentlemannit! Te käsittite aivan hyvin, että ajatuksemme oli aivan toisenlainen. Boikotin tarkoituksena oli saada Witten duuma ehkäistyksi samoin kuin ehkäistiin Bulyginin duuma. Saavuttamatta *omaa*, s.o. suoranaista ja välitöntä tarkoituseränsä, boikotti tuotti *välillistä* hyötyä muun muassa sillä, että veti puoleensa hallituksen huomion. Vallankumouksellinen taktiikka on tässäkin, kuten aina, kehittänyt parhaiten proletariaatin tietoisuutta ja taistelukykyä, varmentaan välillisesti puolinaiset reformit, ellei täydellistä voittoa saavuteta.

„Eho” № 11,
heinäkuun 4 p:nä 1906

Julkaistaan „Eho” lehden
tekstin mukaan

ROHKEA RYNNISTYS JA ARKA PUOLUSTUS

Jo kauan sitten on ollut tunnettua, että taantumukselliset ovat rohkeaa väkeä, mutta liberaalit pelkureita.

Uutta varmistusta tuolle vanhalle totuudelle antaa kadettien laatima ja kansalle tarkoitettu maakysymystä koskeva Valtakunnanduuman vetoituksen luonnos. Valitettavasti ei trudovikkienkaan luonnos ole kadettilaista parempi: trudovikit kulkevat tällä kertaa aivan avuttomina liberaalisen porvariston hännillä. Elleivät sitten Duumassa olevat sosialidemokraatit pelasta tilannetta?

Muistelkaapa, miten syntyi koko kysymys tuosta Valtakunnanduuman vetoituksesta kansalle. Vastausadressissaan Valtakunnanduuma ehdotti yksityisomistuksessa olevien maiden pakollista luovuttamista talonpoikien hyväksi. Goremykinin ministeristö vastasi lyhyesti ja selvästi, erinomaisen järkkymättömästi ja päättävästi: „*sallimatonta*”.

Ministeristö ei kuitenkaan rajoittunut tuohon poliisimaisesti karkeaan kieltoon. Ei, vallankumous on opettanut ministereille yhtä ja toista. Ministerit eivät halua rajoittaa velvollisuuksissaan siihen, että antavat muodollisen vastauksen Duuman muodollisiin kysymyksiin. Taantumukselliset eivät ole muodollisuuksien, vaan toimen miehiä. He tietävät, että todellinen voima ei ole Duumassa, vaan kansassa. He haluavat tehdä agitaatiota *kansan keskuudessa*. He laativat viipymättä, kallista aikaa hukkaamatta, *vetoituksen kansalle*. Tuo hallituksen tiedotus (kesäkuun 20 pnä) herättikin ajatuksen, että Duuman on julkaistava vetoitus kansalle. Hallitus näytti tien. Duuma laahautui hallituksen perässä, sillä se ei ollut aikaisemmin kyennyt

astumaan todellisen kansanedustuslaitoksen arvon mukaiselle tielle.

Miten sitten oli laadittu hallituksen tiedotus? Kuten taantumuksellisen monarkistisen puolueen aito taistelumanifesti. Niin, taantumukselliset eivät häikäile! He osaavat kirjoittaa terävin sanoin. He puhuvat „tiedotuksessaan” suoraan *hallituksen* nimessä. Todellakin, mitäpä siinä kursailemaan? Nuo liberaaliset professorit vakuuttelevat, että me elämme perustuslaillisessa järjestelmässä, että Duuma on myös osa hallitusta. Lörpötelköt professorit omiaan! Tuudittakoot kansaa perustuslaillisilla huvituksilla! Me, taantumukselliset, olemme toimen miehiä. Me tiedämme, että *todellisuudessa* hallitus olemme me. Me sanommekin niin, ja näiden liberaalisten pedanttien vehkeilyille ja muodollisuuksille me annamme palttua. Me sanomme suoraan ja avoimesti: talonpojat, te ette käsitä omaa etuanne. Maan pakollinen luovuttaminen ei ole teille edullista *emme* me, hallitus, *salli* sitä. Kaikki talonpoikien puheet maasta ovat valhetta, petosta. Parhaiten huolehtii talonpoikaistosta hallitus. Se haluaa nytkin heittää anti-paloja. Ja tietäköt talonpojat, ettei heidän ole odotettava parannusta „mellakoista ja väkivallasta”, vaan „rauhanomaisesta työstä” (työstä tilanherroille, pitäisi lisätä) ja meidän itsevaltiudellisen hallituksemme alituisesta talonpoikaistoon kohdistuvasta huolenpidosta.

Sellainen oli hallituksen tiedotus. Se on todellista sodan julistamista vallankumoukselle. Se on taantumuksellisen itsevaltiuden aito manifesti kansalle: en salli! muserran!

Kadetit ja tällä kertaa kokonaan heidän pauloihinsa joutuneet trudovikit ovat nyt hankkiutuneet antamaan vastauksen hallituksen haasteeseen. Tänäpä on julkaistu kadettien luonnos ja trudovikkien luonnos. Kuinka kurjan, todella viheliäisen vaikutuksen nuo molemmat luonnokset tekevätkään!

Taantumuksellinen hovin suosikkikunta ei häikäile repiä lakia ja julistaa hallituksen muodollista *osasta* hallituksen reaalisiksi *kokonaisuudeksi*. Kadetit ja trudovikit piiloutuvat kuin Shtshedinin kuvaamat viisaat rantatöröt lain levänlehtien alle: meitä lyödään laittomuudella, valittelevat nuo — suotakoon tämä sanonta anteeksi — „kansan” edustajat, mutta me puolustaudumme lailla! Duuma toimii lain mukaan ja on maan pakollisen luovuttamisen kannalla.

Lain mukaan „mikään hallituksen lakiehdotus ei voi tulla voimaan” ilman Duuman suostumusta. Meillä on lainmukainen suuri valiokunta, 99 henkeä... Se laatii „tarkoin harkitun ja oikein muovaillun lain”... Väestö „odotelkoon rauhassa ja levollisena tuon lain laadinnan päätökseen saattamista” (trudovikit ovat heittäneet pois tuon kerrassaan sopimattoman, orjamaisen lopun! Omatunto on alkanut vaivata. Mutta sen sijaan he ovat ottaneet viittauksen „paikallisten maavirastojen” järjestämiseen ja *vaienneet petturimaisesti* siitä, että Duuma, se tahtoo sanoa sen kadettienemmistö, haluaa tietoisesti noiden virastojen järjestämistä *tilanherrojen ja virkamiesten toimesta*).

Suuri häpeä, herrat kansanedustajat! On häpeä teeskennellä, ettei ymmärrä sitä, minkä ymmärtää nyt syrjäseudun venäläinen talonpoikakin, nimittäin: että paperilaki ja elämän totuus ovat Venäjällä tehneet perusteellisen pesäeron toisistaan, että näennäisesti perustuslaillisen, tiukasti lakiin nojautuvan työn rauhallista tietä *on mahdotonta* saada aikaan käytännössä koko maan siirtymistä talonpojille ja täyttä vapautta koko kansalle. Ei olisi pitänyt ryhtyä laatimaan vastausta ministeristölle, kun teillä ei ole ollut eikä ole päättäväisyyttä kirjoittaa yhtä tiukasti, sanoa yhtä avoimesti omaa, vallankumouksellista totuutta vastaukseksi hovin suosikkikunnan taantumukselliseen *totuuteen*. Vetoamista kansaan ei ole edellytetty Duumaa koskevissa laeissa: istukaa siis alallanne, te, kaikkiviisaat lain palvojat omine „kyselyinenne” älkääkään työntäkö nenäänne sellaiselle alalle, missä teillä ei ole rohkeutta, suorasukaisuutta eikä taitoa kilpailla taantumuksellisten kanssa, toimen miesten kanssa, taistelun miesten kanssa!

Ja jos kirjoitetaan vetoamus kansalle, niin pitää kirjoittaa totuus, koko totuus, kaikkein katkerin ja mitenkään kaunistelematon totuus. Pitää sanoa kansalle:

Talonpojat! Ministeristö on julkaissut vetoamuksensa teille. Ministerit eivät halua antaa teille maata eikä vapautta. Ministerit puhuvat häikäilemättä koko hallituksen nimessä, puhuvat Duumaa vastaan, vaikka paperilla Duuma katsotaan hallituksen osaksi.

Talonpojat! Ministerit ovat todellisuudessa nimenomaan Venäjän itsevaltiudellinen hallitus. Teidän kansanedustajillenne Duumassa he eivät anna mitään arvoa, tekevät heistä pilkkaa ja pitkittävätkin asiaa poliisimaisella lainpalvonta-

vehkeilyllä. He solvaavat kansan vaatimuksia jatkaen, aivan kuin ei olisi mitään tapahtunutkaan, vanhaa murhien, väkivallan, ryöstöjen ja pogromien politiikkaa.

Talonpojat! Tietäkää, että Duuma on voimaton antamaan teille maata ja vapautta. Duuma on käsistään ja jaloistaan sidottu poliisihallituksen laeilla. On päästävä siihen, että kansanedustajilla olisi täysi valta, täydellinen valtiovalta käsissään. Haluatteko te maata ja vapauden? Saakaa aikaan yleiskansallinen perustava kokous, saakaa aikaan kaikkialla vanhan vallan täydellinen syrjäyttäminen ja täysin vapaat vaalit!

Talonpojat! Tietäkää, ettei teitä vapauta kukaan, ellette te itse vapauta itseänne. Työväki on tämän käsittänyt ja taistelullaan se on temmannut lokakuun 17 päivän myönnytykset. Käsittäkää tekin tämä. Vasta silloin teistä tulee vallankumouksellista kansaa, s.o. kansaa, joka tietää, minkä puolesta pitää taistella, kansaa, jolla on taistelutaitoa, kansaa, jolla on taitoa voittaa sortajansa. Käyttäkää siis hyväksi edustajianne Duumassa, Duumaan lähettämiänne hodokeja, edusmiehiä, liittykää tiukemmin ja yksimielisemmin yhteen koko Venäjällä ja valmistautukaa suureen taisteluun. Ilman taistelua ei tule olemaan maata eikä vapautta. Ilman taistelua teidät pakoitetaan maksamaan köyhdyttävät lunastusmaksut, teille annetaan pakolla tilanherrojen ja virkamiesten maakomiteat, jotka vetävät teitä nenästä ja ryöväävät teidät samoin kuin vuonna 1861.

Talonpojat! Me teemme Duumassa kaikki, minkä voimme tehdä teidän hyväksenne. Teidän itsenne on vietävä asianne päätökseen, jos te todellakin tahdotte, ettei Venäjällä olisi tällaista komentoa, joka on olemassa vielä nytkin, Duuman jälkeen.

* * *

Mutta tällaista vetoomusta olisi naurettavaa ehdottaa-kin Duumalle.

Todellako? Mutta eikö päinvastoin ole naurettavaa kirjoittaa „vetoomuksia kansalle” sillä piintyneen venäläisen asianajajan kankealla kielellä, jolla kadetit ja (tulsoon heidän häpeäkseen sanotuksi) trudovikit kirjoittavat? Kansako Duumaa vai Duumako kansaa varten? Vapausko Duumaa varten vai Duumako vapautta varten?

* * *

Luettakoon missä talonpoikain kokouksessa tahansa kadettien vetoamus, trudovikkien vetoamus ja meidän vetoamuksemme! Katsotaan sitten, mitä talonpojat vastaavat kysymykseen, missä on totuus?

„Eho” № 12,
heinäkuun 5 pnä 1906

Julkaistaan „Eho” lehden
tekstin mukaan

DUUMAPUOLUEET JA KANSA

Eilinen keskustelu Duumassa kansalle tarkoitetun vetoomuksen johdosta antoi erinomaisen arvokasta aineistoa laajojen joukkojen poliittista kasvattamista varten.

Kysymys vetoomuksesta kansalle osoittautui olevan niin lähellä elämää, että eri poliittisten puolueiden todellinen olemus paljastui sellaisella selvyydellä, ettei parempaa voida toivoa. Tässä kysymyksessä Duuma joutui pihteihin taantumuksellisen itsevaltiuden („hallituksen tiedotus”) ja vallankumouksellisen kansan välillä; Duuman ulkopuolinen kansan taistelu tunkeutui, voidaan sanoa, Taurian palatsin kaikkiin loviin ja läpiin. Heti keskustelun alettua alkoi kysymys siirtyä hillittömästi muodollisuuksista ja yksityisseikoista asian ytimeen.

Mitä varten tarvitaan vetoamus kansalle? Tämä kysymys nousi vaativasti Duuman eteen. Se antoi väriä kaikille puheenvuoroille. Se johti kaikki puheenvuorot juuri sille pohjalle, jolle me asetimme tämän kysymyksen eilisessä pääartikkelissa *: onko ministeristön taisteluhenkiseen julkilausumaan vastattava myös taisteluhenkisellä Duuman julkilausumalla? vai eikö pidä ollenkaan vastata? vai onko yritettävä tasoittaa ristiriidat ja lieventää elämän aiheuttama jyrkkyyttä, kysymyksen asettelun jyrkkyyttä?

Aloitteentekijänä oli Duuman oikeisto. Oikeistokadetti Petrazhitski yritti saada lykätyksi kysymyksen käsittelyn. Lokakuulaiset tietysti kannattivat oikeistokadettia. Oli ilmeistä, että vastavallankumous pelkää Duuman vetoamista kansaan.

* Ks. tätä osaa, ss. 82–86. *Toim.*

Selvällä esiintymisellään taantumus on auttanut Duuman koko vasemman puolen yhteenliittymistä. Ehdotus käsittelyyn lykkäämisestä on hylätty. Puheenvuoroista on tullut täysin selvästi esiin kolme perussuuntaa Duumassa. „Oikeisto” (lokakuulaiset ja osa kadetteja) on talonpoikaisliikkeen „rauhottamisen” kannalla ja siksi *vastustaa* mitä vetoomusta tahansa. „Keskusta” (kadetit ja luultavasti enemmistö puolueeseen kuulumattomista) on talonpoikaisliikkeen „rauhottamisen” kannalla ja siksi *kannattaa rauhoittavan* vetoomuksen julkaisemista. „Vasemmisto”-suunta (trudovikit, nähtävästi vain osa heistä, ja sosialidemokraatit) on sillä kannalla, että kansalle on selitettävä, *ettei se voi* „rauhassa ja toimettona odottaa”, minkä vuoksi „vasemmisto” kannattaa *vallankumouksellista* eikä „rauhottavaa” vetoomusta.

Tämän viimeksi mainitun suunnan mielipiteitä esittivät selvimmin trudovikki Zhilkin, puolalainen Lednitski ja sosialidemokraatti Ramishvili. „Väestö tarrautuu viimeisiin, melkeinpä lapsellisiin toiveisiin”, sanoi Zhilkin. „Minä en puhu rauhasta, hiljaisuudesta enkä levollisuudesta, puhun järjestyneestä taistelusta vanhaa valtaa vastaan... Onko Valtakunnanduuma sitten ilmaantunut rauhan ja levollisuuden ansiosta?” Ja muistuttaen lokakuun taisteluista puhuja huudahti vasemmiston osoittaessa suosiotaan: „Ja tätä „mellakkaa” meidän on kiittäminen siitä, että olemme täällä”. „Tässä yleisessä mielessä”, sanoi puhuja aivan oikein, „kansalle tarkoitettu vetoomus, jonka valiokunta meille esitti, on laadittu varsin epätydyttävästi” (pitäisi vain lisätä: epätydyttävä on myös trudovikkien luonnos, jossa ei ole niitä ajatuksia ja väittämiä, mitä oli Zhilkinin puheessa). „On korostettava ja lopussa ilmaistava sellainen ajatus, että joukkoja ei voi järjestää rauha ja levollisuus, vaan levottomuus tämän sanan hyvässä ja suuressa merkityksessä”...

Lednitski käytti jopa erästä meidän eilen käyttämääme räikeintä sanaa nimittäen ehdotettua vetoomusta „*viheliäiseksi*”. Ja Ramishvili, joka esiintyi sitä vastaan, että „kehoitettaisiin rauhallisesti ja levollisesti odottamaan kysymyksen ratkaisua”, sanoi: „*vain vallankumouksellinen tie on oikea tie*” (siteeraamme „Nasha Zhizn” lehden selostusta). Hän sanoi myös siitä, että on välttämätöntä mainita maiden siirtämisestä *ilman lunastusmaksua*.

Kadettien ja „puolueeseen kuulumattomien” enemmistö esiintyi nimenomaan „rauhottavan” vetoamuksen puolesta, tuomitsi vallankumoukselliset askeleet (Kotljarevski Lednitskiä vastaan), todisteli vetoamuksen hyötyä „maanomistajain näkökannalta” (kadetti Jakushkin).

Mustasotnialainen Volkonski yhdessä Skirmuntin ja oikeistokadetti Petrazhitskin kanssa todisteli vetoamuksen „vaarallisuutta”, sillä se saattaa sytyttää vallankumouksen; he vetosivat *lakiin*, jonka mukaan on vielä saatava viedyksi agraariluonnos Duuman läpi, esitettävä se Valtakunnan-neuvostolle j.n.e., j.n.e., j.n.e.

Suunnat ovat tulleet näkyviin erinomaisesti. Taaskin kerran on käynyt selville, että kadetit horjuvat taantumuksen ja vallankumouksen välillä, vanhan vallan ja kansan välillä. Tapahtumat ovat taaskin kerran osoittaneet, kuinka lyhytnäköistä ja järjetöntä on „kadettien tukemisen” taktiikka, joka vain heikentää sosialidemokratian ja vallankumouksellisen demokratian vallankumouksellista asennetta Duumassa. Tapahtumat ovat taaskin kerran osoittaneet, että esiintyessään itsenäisesti sosialidemokraatit voivat saada puolelleen myös osan trudovikeista ja vieläpä hajottaa vississä määrin kadettejakin.

Poliittinen tilanne sinänsä määrittelee väistämättömällä voimalla sosialidemokraattisen puolueen taktiikan. Oikeisto-siiven sosialidemokraattien pinnistelyistä huolimatta tähän saakka *ei ole saatu aikaan* mitään kadettien tukemista, vaan onneksi on saatu aikaan proletariaatin itsenäinen politiikka, jota osa talonpoikaisedustajista kannattaa. Ei ole saatu aikaan opportunistien keksimää, teennäistä jakoa: oikeistolaiset yhteenliittyneitä kadetteja, trudovikkeja ja sosialidemokraatteja vastaan. On saatu aikaan *vallankumouksellinen* jako: sosialidemokraatit ja trudovikit oikeistolaisia vastaan kadettien ollessa aivan horjuvalla kannalla.

Socialidemokraattiset edustajamme valitettavasti eivät ole käyttäneet täydellisesti hyväkseen erittäin suotuisaa tilannetta. Heidän olisi ehdottomasti pitänyt yleisen väittelyn aikana esittää kansalle tarkoitetun vetoamuksen *oma*, sosialidemokraattinen luonnos. Vasta silloin heidän politiikkansa olisi ollut proletariaatin *luokkapuolueen* — tuon vallankumouksen *etujoukon* — edustajain loppuun saakka ja täydellisesti *itsenäistä* politiikkaa. Vasta silloin Ramishvilin, Zhilkinin ja Lednitskin oikeat ajatukset eivät olisi

hukkuneet keskusteluissa, vaan olisivat tulleet yhdistetyiksi, varmennetuiksi ja muovatuiksi vallankumouksellisen sosialidemokratian päättäväksi ja selväksi ohjelmaksi.

Tehtäväksemme jää toivoa, että sosialidemokraattinen duumaryhmämme ottaisi huomioon yhä useammin ja useammin muodostuvien duumaryhmittymien opetukset, että se asettuisi tähänastista päättävämmin täysin itsenäisen proletaarisen politiikan kannalle ja käsiteltäessä vetoomuksen luonnosta pykälittäin korjaisi asian edes osittain, s.o. esittäisi itsenäisiä, johdonmukaisen vallankumouksellisia määritelmiä.

Kansalle tarkoitetun sosialidemokraattisen vetoomuksen luonnoksella olisi siinäkin tapauksessa, vaikka se jäisi vain Duumassa luetuksi luonnokseksi, erittäin edullinen vaikutus vallankumouksellisen taistelun yhteenliittämiseen ja kehittämiseen ja se saisi vallankumouksellisen talonpoikaiston parhaat ainekset sosialidemokratian puolelle.

„Eho” № 13,
heinäkuun 6 p:nä 1906

Julkaistaan „Eho” lehden
tekstin mukaan

TAANTUMUKSEN SALALIITOT JA POGROMIMIESTEN UHKAUKSET

Sanomalehti „Rossija” saa pogromimiesten hallitukselta apurahaa siitä, että se ajaa tuon hallituksen katsantokantoja.

Kansalle tarkoitetun duumavetoomuksen luonnoksen johdosta hallituksen lehtipahasen äänensävy käy hyvin uhkaavaksi. Lehtipahanen pelottelee Duumaa todistellen suunnitellun askeleen laittomuutta, sen „epäjärkyyttä” ja „vallankumouksellisuutta” j.n.e. Kadettilainen „Retsh” on tänään jo kokonaan kääntänyt rintamaa ja esiintyy vetoomusta vastaan; se on nähtävästi pelästynyt hallituksen edessä matelevassa lehdistössä olleita uhkailuja.

Uhkailuja satelee tuhkatieheään. Tänään „Rossija” kirjoittaa kadettiministeristöä koskevasta kysymyksestä: „Jos Vladimir Kauniille Auringolle ehdotettaisiin Venäjän hallitsemisen uskomista Solovei-rosvolle järjestyksen palauttamisen keinona, niin hän nähtävästi ehdottaisi paljon yksinkertaisemman keinon — tehtävä loppu Solovei-rosvosta Ilja Muromilaisen avulla. *Se, kuten tiedetään, auttoikin*”.

Osoittautuu, että tuo „Ilja Muromilainen”, joka aikoo „tehdä lopun” vallankumouksesta Venäjällä, ei ole mikään muu kuin *kansainvälinen vastavallankumouksellinen armeija*. Artikkelissa: „Ulkovaltat ja asiointila Venäjällä” („Rossija” № 170) hallituksen lehtipahanen *selittää* saman uhkailun mielessä eikä naiivisuudessaan kysymystä ulkovaltojen aktiivisesta sekaantumisesta Venäjän sisäisiin asioihin.

Hallituksen lehtipahasen selitys on erittäin opettavainen ja hirveän hyödyllinen. Kansainvälinen vastavallankumous seuraa tarkasti tapahtumia Venäjällä, kartuttaa ja valmistee sitä vastaan voimia „kaiken varalta”. „Saksan keisarikallinen hallitus”, kirjoittaa „Rossija”, „käsittää täydellisesti tämän tilanteen (nimittäin: että „nykyinen asiointila Venäjällä on ennen kaikkea rajantakaisten vallankumouksellisten ainesten vaikutuksen seurausta”) ja siksi se on ryhtynyt useisiin asianvaatimiin toimenpiteisiin, jotka varmasti johtavat toivottuihin tuloksiin”.

Noihin toimenpiteisiin sisältyy Saksan sotavoimien valmistaminen yhdessä Itävallan kanssa Venäjälle suoritettavaan hyökkäykseen, jos vapauden asia voittaa tai alkaa päästä voitolle. Berliinin hallitus on tästä kysymyksestä jo ottanut yhteyden Itävallan hallitukseen. Kumpikin on myöntänyt, että „aktiivinen sekaantuminen Venäjän sisäisiin asioihin tuon (s.o. vallankumouksellisen) liikkeen tukahduttamiseksi tai rajoittamiseksi voisi tiettyjen ehtojen vallitessa olla toivottavaa ja hyödyllistä”. Samalla todettiin, että sekaantumiseen tarvitaan suoraan ja selvästi lausuttu Venäjän hallituksen toivomus.

Itävallassa, Galitsiassa, Venäjän rajalla, missä pelätään myös venäläismallisen agraariliikkeen leviämisen mahdollisuutta, on keskitetty kolme armeijakuntaa. Galitsian käskynhaltija, joka on sitä paitsi venäläinen tilanherra, antoi kesäkuun 26 päivänä väestölle julistuksenkin, jossa hän varoitti, että kaikki levottomuudet tullaan tukahduttamaan mitä päättävimmän.

Kansainvälisen vastavallankumouksen salaliiton olemassaoloa ei siis voida epäillä. Venäjän hallitus kutsuu ulkomaalaista sotaväkeä avukseen Venäjän kansaa vastaan. Neuvotteluja siitä on käyty ja käydään, ja ne ovat jo johtaneet kyllin määrättyyn sopimukseen.

Tietäkööt siis työläiset ja talonpojat, että hallitus kavaltaa synnyinmaan turvatakseen pogromimiesten joukkion herruuden. Niin on aina ollut ja niin tulee aina olemaan. Historia opettaa, että hallitsevat luokat ovat aina, kun asia on koskenut sorrettujen luokkien vallankumouksellisen liikkeen tukahduttamista, uhranneet kaiken, kerrassaan kaiken: uskonnon, vapauden, synnyinmaan. Ei ole vähintäkään epäilyä siitä, etteivätkö venäläiset valtaa pitävät

pogromimiehet tekisi aivan samoin, etteivätkö he jo valmistelisi sellaista askelta.

Mutta älkööt työläiset ja talonpojat pelätkö tuota askelta. Venäjän hallituksella on kansainvälinen reservi: Saksan, Itävallan y.m. maiden taantumukselliset hallitukset. Mutta meillä myös on mahtava kansainvälinen vallankumouksellinen reservi: Euroopan sosialistinen proletariaatti, joka on järjestynyt 3-miljoonaiseksi puolueeksi Saksassa ja voimakkaiksi puolueiksi kaikissa Euroopan maissa. Me tervehdimme hallituksemme vetoamista taantumuksen kansainväliseen reserviin: tuo vetoaminen ensiksikin avaa Venäjällä kaikkein tietämättömimpienkin ihmisten silmät ja tekee meille parhaimman palveluksen uskon horjuttamiseksi monarkiaa kohtaan, ja toiseksi tällainen vetoaminen laajentaa parhaiten Venäjän vallankumouksen perustaa ja toimikenttää, muuttaen tämän vallankumouksen yleismaailmalliseksi vallankumoukseksi.

Lykkyä tykö, herrat Trepovit! Ampukaa vain! Kutsukaa vain itävaltalaisia ja saksalaisia rykmenttejä Venäjän talonpoikia ja työläisiä vastaan! Me kannatamme taistelun laajentamista, me kannatamme kansainvälistä vallankumousta!

* * *

Mutta kansainvälisen salaliiton *yleisen* merkityksen arvioinnin takaa ei saa unohtaa Venäjän pogromimiesten vähäisempiä *erillispäämääriä*. Olemme jo maininneet, ettei „Rossijan” artikkeliä julkaistu naiivisuuden takia. „Mysl” erehtyy arvellessaan niin. Se ei ole „naiivisuutta”, ei „kyynillisyyttä” eikä „lörpöttelyä”. Se on harkittua *kadettien uhkailua*. Pogromimiesten hallitus pelkää Duuman vetoamista kansaan ja *uhkailee kadetteja*: „uskaltakaapa! hajotan silloin Duuman ja kutsun itävaltalaiset ja saksalaiset rykmentit! Olen jo valmiina”.

Kadettihölmöliineille on jo mennyt hätä housuihin, ja he ovat kääntyneet halpamaisesti ympäri, kuten tämänpäiväinen „Retsh” lehti todistaa. Kadetteja tarvitsee vain pelotella, ja he ovat valmiit kääntymään takaisin...

Proletariaatti ei pelästy pogromimiesten hallituksen kurjia uhkailuja. Proletariaatti säilyttää *itsenäisen* taistelulu-

asenteensa eikä anna pelotella itseään pelästyneen kadetin haamalla.

Vielä kerran: ampukaa vain, herrat Trepovit! Laajentakaa vallankumouksen taistelukenttää! Kansainvälinen proletariaatti ei jää toimeettomaksi!

*„Eho” № 14,
heinäkuun 7 pnä 1906*

*Julkaistaan „Eho” lehden
tekstin mukaan*

**DUUMAN HAJOTTAMINEN
JA PROLETARIAATIN TEHTÄVÄT ³⁰**

Kirjoitettu heinäkuussa 1906

*Julkaistu heinäkuussa 1906
erillisenä kirjasena
kustannusliikkeessä „Novaja Volna“*

*Julkaistaan kirjasen
tekstin mukaan*

Duuman hajottaminen asettaa työväenpuolueelle koko joukon hyvin tärkeitä kysymyksiä. Mainitsemme tärkeimmät niistä: 1) tämän poliittisen tapahtuman yleinen arvio vallankumouksemme kulussa; 2) tulevan taistelun sisällön ja niiden tunnusten määrittelyminen, joita seuraten tuota taistelua tulee käydä; 3) tämän tulevan taistelun muotojen määrittelyminen; 4) taisteluhetken valinta, tai oikeammin, niiden olosuhteiden huomioiminen, jotka voisivat auttaa oikean hetken valinnassa.

Tarkastelemme lyhyesti näitä kysymyksiä.

I

Duuman hajottaminen on osoittanut mitä havainnollisimmin ja selvimmin, että katsantokannoiltaan oikeassa olivat ne, jotka varoittivat viehättymästä Duuman „perustuslailliseen” ulkoasuun ja Venäjän politiikan perustuslailliseen, jos niin voidaan sanoa, ulkokuoreen vuoden 1906 toisella neljänneksellä. „Suuret sanat”, joita meidän kadettimme (ja kadettimieliset) ovat puhuneet mahdottomia määriä Duumassa, Duuman johdosta ja Duuman yhteydessä, on elämä nyt paljastanut kaikessa niiden mitättömyydessä.

Pankaa merkille mielenkiintoinen tosiasia: Duuma on hajotettu *ehdottoman perustuslaillisella pohjalla*. Ei mitään „hajalle ajamista”. Ei mitään lakien rikkomista. Päinvastoin, ehdottomasti lain mukaan, kuten ainakin „perustuslaillisessa monarkiassa”. Korkein vallanpitäjä on hajottanut kamarin „perustuslain” nojalla. Tämä „kamari” on hajotettu sen ja sen pykälän perusteella, *ja samalla asetuksella*

(riemuitkaa, lain palvojat!) on määrätty uudet vaalit tai uuden Duuman koollekutsumisen määräaika.

Mutta juuri tässä tulikin heti ilmi se Venäjän perustuslain illusorisuus, kotimaisen parlamentarismien näennäisyys, johon vasemmistosiiven sosialidemokraatit niin itsepintaisesti ovat viitanneet vuoden 1906 koko alkupuoliskon ajan. Eivätkä nyt enää vain jotkin „ahdasmieliset ja fanaattiset” „bolshevikit”, vaan kaikkein rauhallisimmat legalisti-liberaalikitkin ovat myöntäneet, ovat *käytöksellään* myöntäneet tämän Venäjän perustuslain erikoistuneen luonteen. Sen ovat kadetit tunnustaneet siten, että ovat vastanneet Duuman hajottamiseen joukkoluontoisella „pakenemisella ulkomaille”, Viipuriin, vastanneet lainvastaisella julistuksella³¹,— ovat vastanneet ja vastaavat artikkeleilla vallan maltillisessa „Retsh” lehdessä, jonka on myönnettävä, että kysymys on *todellisuudessa* itsevaltiuden palauttamisesta, että Suvorin lörpöttelee vahingossa julki totuuden kirjoittaessaan, että tuskin hän elää enää uuden Duuman kokoontumiseen saakka³². Kadettien kaikki toiveet siirtyvät heti „perustuslaista” vallankumoukseen — ja se on tulosta yhdestä ainoasta korkeimman vallanpitäjän täysin perustuslaillisesta toimenpiteestä. Mutta vielä eilen kadetit kerskuivat Duumassa, että he ovat „hallitsijasuvun kilpi” ja tiukan perustuslaillisuuden kannattajia.

Elämän logiikka on vahvempi kuin perustuslain oppikirjojen logiikka. Vallankumous opettaa.

Kaikki se, mitä „bolshevikki”-socialidemokraatit kirjoittivat kadettien voitoista (verratkaa N. Leninin kirjasta: „Kadettien voitto ja työväenpuolueen tehtävät”)*, on saanut loistavan varmistuksen. Kadettien koko yksipuolisuus ja lyhytnäköisyys on ilmeistä. Perustuslailliset illuusiot — tuo pelätin, jonka avulla kivenluja bolshevikki tunnettiin — ovat tulleet kaikkien silmissä nimenomaan illuusioksi, aaveeksi, harhanäyksi.

Duumaa ei ole! kirkuvat mielettömän riemun vallassa „Moskovskije Vedomosti”³³ ja „Grazhdanin”³⁴. Perustuslakia ei ole! toistavat allapäin perustuslakimme hienot tuntijat, kadetit, jotka ovat niin taitavasti vedonneet siihen, märehineet niin sen pykäliä. Sosialidemokraatit eivät tule riemuitsemaan (me olemme ottaneet Duumaltakin omamme)

* Ks. Teokset, 10. osa, ss. 191—270. Toim.

eivätkä lannistumaankaan. Kansan voittona on se, sanovat he, että siltä on hävinnyt yksi harhakuvitelmistaan.

Niin, koko Venäjän kansa ottaa oppia kadettipuolueen kautta, eikä se ota oppia kirjasta, vaan omasta, itsensä kehittämästä vallankumouksesta. Sanoimme kerran, että kadettien kautta kansa vapautuu ensimmäisistä porvarillisista vapausilluusioistaan ja trudovikkien kautta se vapautuu viimeisistä porvarillisista vapausilluusioistaan*. Kadetit haaveilivat vapautumisesta maaorjuudesta, mielivaltaasta, typerästä ylitiöpäisyydestä, aasialaisuudesta ja itsevaltiudesta ilman vanhan vallan kukistamista. Kadettien rajoittuneet haaveet ovat jo menneet myttyyn. Trudovikit haaveilevat, että joukot vapautuvat kurjuudesta, ihmisen harjoittamasta toisen ihmisen riistosta *ilman* tavaratalouden poistamista: heidän haaveensa menevät vielä myttyyn,— ja aivan lähitulevaisuudessa, jos vallankumouksemme pääsee vallankumouksellisen talonpoikaistomme täydelliseen voittoon saakka.

Kadettien nopea kukoistukseen pääsy, heidän päätähuimaavat voittonsa vaaleissa, heidän riemujuhlaansa kadetti-Duumassa, heidän äkillinen romahduksensa tuloksena yhdestä ainoasta kynänpiirrosta, jonka teki heidän „rakastamansa monarkki” (joka suoraan sanoen sylkäisi hänelle rakkaudentunnustustaan tehnyttä Roditshevia päin naamaa)— kaikki ne ovat vakavan poliittisen merkityksen omaavia tapahtumia, kaikki ne ovat *kansan* vallankumouksellisen kehityksen etappeja. Kansaa, s.o. laajat väestöjoukot, ei ollut vielä vuoteen 1906 mennessä enemmistöltään kasvanut tietoisien vallankumouksellisuuden tasolle. Tietoisuus itsevaltiuden sietämättömyydestä kävi yleiseksi, samoin tietoisuus virkamieshallituksen kelpaamattomuudesta ja niin ikään tietoisuus kansan edustuslaitoksen välttämättömyydestä. Mutta kansa ei vielä voinut tajuta ja tuntea sitä, että vanha valta ei sopeudu yhteen *määräysvaltaisen* kansanedustuslaitoksen kanssa. Sitä varten se tarvitsi vielä, kuten on osoittautunut, erikoisen kokeen, kadetti-Duuman kokeen.

Lyhyenä elinkautenaan kadetti-Duuma osoitti kansalle *havainnollisesti* koko sen eron, mikä on *määräysvaltaa* *vailla olevan* ja *määräysvaltaisen* kansanedustuslaitoksen

* Ks. Teokset, 10. osa, s. 463. *Toim.*

välillä. Meidän tunnuksemme, perustava kokous (s.o. *täysivaltainen* kansanedustuslaitos), osoittautui tuhat kertaa oikeaksi, mutta käytäntö, s.o. vallankumous, vei sitä kohti paljon pitempiä ja sekavampia teitä, kuin me saatoimme olettaa.

Luokaapa yleissilmäys Venäjän suuren vallankumouksen perusetappeihin, niin te näette, miten kansa *käytännön kautta* lähestyi askelma askelmalta perustavan kokouksen tunnusta. Ottakaamme „luottamuksen” kausi, vuoden 1904 loppu. Liberaalit ovat hurmioissaan. He valtaavat koko etunäyttämön. Ne sosialidemokraatit, jotka eivät ole erikoisen lujia, puhuvat jopa tuon hetken *kahdesta* perusvoimasta: liberaaleista ja hallituksesta. Mutta sitten *kansa* omaksuu „luottamuksen” aatteen, kansa menee tammikuun 9 päivänä „luottavaisesti” Talvipalatsille. „Luottamuksen” kausi nostaa esiin *kolmannen* voiman, proletariaatin, ja panee alulle kansan sanomattoman suuren *epäluottamuksen* itsevaltiudellista hallitusta kohtaan. „Luottamuksen” kausi päättyy siihen, että kansa lakkaa uskomasta hallituksen *sanoihin* „luottamuksesta”.

Seuraava etappi. On luvattu Bulyginin Duuma. Luottamus saa varmistuksen teossa. Kansan edustajat kutsutaan koolle. Liberaalit ovat hurmioissaan, kehottavat osallistumaan vaaleihin. Liberaaliset professorit, kuten näille porvariston „aatteellisille” häntyreille sopiikin, kehottavat ylioppilaita opiskelemaan eikä harrastamaan vallankumousta. Vähemmän lujat sosialidemokraatit myöntyvät liberaalien argumentteihin. Kansa nousee näyttämölle. Proletariaatti pyyhkäisee pois lokakuun lakolla Bulyginin Duuman ja tempaa vapauden, valloittaa manifestin, muodoltaan ja sisällöltään täysin perustuslaillisen manifestin. Kansa tulee kokemuksesta vakuuttuneeksi, ettei ole riittäväää saada vapauslupausta, on vielä *oltava voimaa* vapauden *valtaamiseen*.

Edelleen. Joulukuussa hallitus riistää pois vapaudet. Proletariaatti nousee kapinaan. Ensimmäinen kapina lyödyään. Mutta sitkeä ja vimmatu taistelu ase kädessä Moskovan kaduilla tekee Duuman koollekutsumisen kiertämättömäksi. Boikotti proletariaatin taholta epäonnistuu. Proletariaatilla ei riitä voimia Witten Duuman alas suistamiseen. Kadetit täyttävät sen. Kansan edustuslaitos on tapahtunut tosiasia.

Kadetit ovat hurmioissaan. Heidän riemunsa on rajaton. Proletariaatti odottaa skeptillisenä.

Duuma aloittaa työnsä. Kansa käyttää vähäistä vapauden laajenemista kymmenen kertaa paremmin hyväkseen kuin kadetit. Kadetti-Duuma jää mielialoissaan ja päättäväisyydessään kohta *jälkeen* kansasta. Kadetti-Duuman kausi (touko- ja kesäkuu 1906) osoittautuu *vasemmalla* kadeteista olevien puolueiden suurimpien menestysten kaudeksi: tru-dovikit sivuuttavat kadetit Duumassa, moittivat kansan kokouksissa kadetteja pelkuruudesta, sosialidemokraattien ja sosialistivallankumouksellisten (eserrien) lehdistö kasvaa, vallankumouksellinen talonpoikaisliike ja kuohunta sotaväessä voimistuu, joulukuun näännyttämä proletariaatti elpyy. Kadettilaisen perustuslaillisuuden kausi ei olekaan kadettilaisen ja perustuslaillisen liikkeen, vaan vallankumouksellisen liikkeen kausi.

Tämä liike *pakoittaa* hajottamaan Duuman. Kokemus osoittaa, että kadetit ovat vain „vaahtoa”. Heidän voimansa on johdannainen vallankumouksen voimasta. Ja vallankumoukseen hallitus vastaa olemukseltaan vallankumouksellisella (vaikkakin muodoltaan perustuslaillisella) Duuman hajottamisella.

Kansa tulee *käytännössä* vakuuttuneeksi siitä, että ellei kansan edustuslaitos ole *täysivaltainen*, jos sen on kutsunut koolle vanha valta ja jos vanha valta on sen rinnalla vielä koskemattomana, niin kansan edustuslaitos on nolla. Tapah-tumain objektiivinen kulku ei enää aseta päiväjärjestykseen kysymystä lakien tai perustuslain tuosta tai tästä sanamuodosta, vaan kysymyksen *vallasta*, reaalisesta vallasta. Kaikki lait ja kaikki valitut valtuusmiehet ovat *nolla*, ellei niillä ole valtaa. Sellaisen *opetuksen* on kadettilainen Duuma antanut kansalle. Veisatkaamme siis edesmenneelle ikuista muistoa ja ottakaamme visusti varteen sen antama opetus!

II

Olemme niin ollen tulleet välittömästi toiseen kysymykseen: kysymykseen edessä olevan taistelun objektiivisesta, historian sanelemasta sisällöstä ja niistä tunnuksista, jotka meidän on tuolle taistelulle asetettava.

Vähemmän lujat sosialidemokraatit, menshevikit, ovat jo tässäkin ehtineet osoittaa horjuntaa. Heidän ensimmäinen

tunnuksensa kuului: taistelu *Duuman istuntojen uudelleen aloittamisesta* tarkoituksena kutsua koolle perustava kokous. Pietarin komitea esittää vastalauseen. Tunnuksen typeryys on kovin silmiinpistävä. Se ei ole enää opportunistia, vaan yksinkertaisesti järjettömyyttä. Keskuskomitea ottaa askeleen eteenpäin. Tunnus: *taistelu hallitusta vastaan Duuman suojelemiseksi tarkoituksena kutsua koolle perustava kokous*. Se on tietysti parempi. Se ei ole enää kaukana tunnuksesta: taistelu itsevaltiudellisen hallituksen *kukistamiseksi* ja perustavan kokouksen koollekutsumiseksi vallankumouksellista tietä. Duuman hajottaminen on epäilemättä oleva aiheena yleiskansalliselle taistelulle *määräysvaltaisen* kansanedustuslaitoksen puolesta: tässä mielessä tunnus „Duuman suojelemisesta” ei ole kokonaan kelpaamaton. Mutta siinähan se juttu onkin, että *tässä mielessä* tunnus sisältyy jo siihen, että me tunnustamme Duuman hajottamisen olevan *aiheena* taistelulle. Sitä vastoin sanamuoto: „Duuman suojelemiseksi”, ellei sitä erikoisesti tulkita *tässä* (s.o. juuri osoittamassamme) mielessä, jää epäselväksi ja voi saattaa ymmälle, palauttaa takaisin vanhaan, jo määrättyssä mielessä ylielettyyn, *kadettilaiseen* Duumaan, sanalla sanoen tuollainen sanamuoto synnyttää eräitä virheellisiä ja vahingollisia, „takapajuisia” ajatuksia. Se, mikä tuossa sanamuodossa on oikeaa, sopii täydellisesti ja kokonaan taistelua koskevan päätöksemme *vaikuttimiin*, siihen *selitykseen*, miksi Duuman hajottaminen katsotaan riittävän painavaksi syyksi.

Marxilainen ei saa missään tapauksessa unohtaa, että *välittömästi* edessä olevan taistelun tunnusta ei voida ottaa yksinkertaisesti ja suoraan tietyn ohjelman *yleisestä* tunnuksesta. Ohjelmaamme vetoaminen (ks. lopussa: itsevaltiuden kukistaminen ja perustava kokous j.n.e.) ei ole riittävää määrittelemään *välittömästi tällä hetkellä*, vuoden 1906 kesällä tai syksyllä edessä olevan taistelun tunnusta. Sitä varten on huomioitava *konkreettinen* historiallinen tilanne, tarkasteltava vallankumouksen koko kehitys ja koko sen kulku johdonmukaisessa järjestyksessä, eikä tehtäviamme ole juonnettava yksistään ohjelman periaatteista, vaan liikkeen *edellisistä* askeleista ja vaiheista. Vain tällainen analyysi on oleva todella historiallinen analyysi, mikä on välttämätöntä dialektiselle materialistille.

Ja juuri tällainen analyysi osoittaa meille, että objektiivinen poliittinen tilanne *on* nyt *nostanut* esiin kysymyksen siitä, onko kansan edustuslaitos *määräysvaltainen*, eikä siitä, *onko* tuo edustuslaitos *olemassa*.

Kadetti-Duuman tuhon objektiivinen syy ei ole siinä, ettei se pystynyt ilmaisemaan kansan tarpeita, vaan siinä, ettei se pystynyt täyttämään *vallankumouksellista* tehtävää — taistelua *vallasta*. Kadetti-Duuma kuvitteli olevansa perustuslaillinen elin, mutta todellisuudessa se *oli* vallankumouksellinen elin (kadetit soimasivat meitä siitä, että me pidimme Duumaa vallankumouksen vaiheena tai aseena, mutta elämä on osoittanut, että *meidän katsantokantamme* oli aivan oikea). Kadetti-Duuma kuvitteli olevansa *ministeristöä* vastaan taisteleva elin, mutta todellisuudessa se oli koko vanhan vallan *kukistamisesta* käytävän taistelun elin. Näin kävi todellisuudessa, sillä sitä vaati nykyinen taloudellinen tilanne. Ja juuri *tätä* taistelua varten sellainen elin, kuin kadettien Duuma, *osoittautui* „kelpaamattomaksi”.

Tietämättömimmänkin maamiehen tietoisuuteen kolkuttaa nyt kuin nuijalla lyöden ajatus: Duumalla ei ole mitään merkitystä, millään Duumalla ei ole mitään merkitystä, *ellei kansalla ole valtaa*. Mutta miten saadaan valta? *On kukistettava* vanha valta ja pystytettävä uusi, kansanomainen, vapaa, valinnallinen valta. On *joko* kukistettava vanha valta *tai* sitten myönnettävä, ettei vallankumouksen tehtäviä voida toteuttaa siinä laajuudessa, kuin ne asettaa talonpoikaisto ja proletariaatti.

Näin on asettanut kysymyksen itse *elämä*. Näin on asettanut kysymyksen vuosi 1906. Näin on kadettilaisen Duuman hajottaminen asettanut kysymyksen.

Me emme tietysti voi mennä takuuseen siitä, että vallankumous ratkaisee tämän kysymyksen heti, että taistelu tulee olemaan helppoa ja mutkatonta ja voitto täysin ja ehdottomasti taattu. Ei kukaan voi mennä milloinkaan takuuseen mistään tällaisesta ennen taistelun alkua. Tunnus ei ole tae yksinkertaisesta ja helposta voitosta. Tunnus osoittaa sen *päämäärän*, joka on saavutettava *kyseessä olevien* tehtävien täyttämiseksi. Aikaisemmin näihin välittömiin, kyseessä oleviin tehtäviin kuului yleensä kansan edustuslaitoksen luominen (tai koollekutsuminen). Nyt on tehtävänä: varmentaa *valta* kansan edustuslaitokselle. Ja se merkitsee vanhan

vallan poistamista, hävittämistä, *kukistamista*, itsevaltiudellisen hallituksen kukistamista.

Ellei tätä tehtävää ratkaista *täydellisesti*, ei kansan edustuslaitoksellakaan voi olla täyttä valtaa, eikä siis voi olla riittäviä takeita siitäkään, etteikö tälle uudelle kansan edustuslaitokselle tulisi kadetti-Duuman kohtalo.

Objektiivinen asiointila ei nyt aseta päiväjärjestykseen taistelua kansan edustuslaitoksen puolesta, vaan sellaisten ehtojen luomisesta, jolloin ei voida ajaa hajalle tai hajottaa kansan edustuslaitosta eikä myöskään tehdä siitä komediaa, niin kuin Trepovit ja kumpp. tekivät kadetti-Duumasta komedian.

III

Edessä olevan taistelun todennäköinen muoto määräytyy osittain sen sisällön, osittain kansan vallankumouksellisen taistelun ja itsevaltiuden vastavallankumouksellisen taistelun edellisten muotojen mukaan.

Mitä tulee taistelun sisältöön, niin olemme jo osoittaneet, miten se on kahden vallankumousvuoden aikana tähän hetkeen mennessä keskittynyt vanhan vallan kukistamiseen. Tämän tarkoituksperän täydellinen saavuttaminen on mahdollista vain koko kansan aseellisen kapinan avulla.

Mitä tulee edellisiin taistelumuotoihin, niin siinä suhteessa joukkoluontoisen ja koko kansan liikkeen „viimeisenä sanana” Venäjällä ovat yleislakko ja kapina. Vuoden 1905 viimeinen neljännes ei voinut olla jättämättä lähtemättömiä jälkiä proletariaatin, talonpoikaiston, sotaväen tietoisien osan ja erilaisten ammatillisten intelligenttiliittojen demokraattisen osan tietoisuuteen ja mielialoihin. Sen vuoksi on aivan luonnollista, että ensimmäinen ajatus, mikä heräsi taistelukykyisten ainesten laajoilla joukoilla Duuman hajottamisen jälkeen, oli: yleislakko. Kukaan ei ikään kuin tunnut epäilevänsäkään sitä, etteikö vastauksena Duuman hajottamiseen tulisi kiertämättä olla yleisvenäläisen lakon.

Tällaisen mielipiteen yleisyys tuotti määrättyä hyötyä. Vallankumoukselliset järjestöt melkein kaikkialla *pidättivät* tietoisesti ja järjestelmällisesti työläisiä alkuvoimaisista ja erillisistä purkauksista. Sellaisia tietoja saapuu aivan eri puolilta Venäjää. Loka- ja joulukuun kokemus epäilemättä auttoi keskittämään kaikkien huomion enemmän kuin koskaan ennen *yleiseen* ja *samanaikaiseen* esiintymiseen.

Tämän lisäksi on pantava merkille vielä yksi erittäin luonteellinen seikka: eräistä suurista työväenliikkeen keskuksista, esim. Pietarista, saapuneiden tietojen mukaan työläiset eivät ainoastaan ole omaksuneet helposti ja pian yleisen ja samanaikaisen esiintymisen välttämättömyyden aatetta, vaan sitä paitsi ovat kannattaneet järkähtämättä päättävää ja taisteluhenkistä esiintymistä. Epäonnistunut ajatus *mielenosoitus*lakon (päivän tai kolme päivää kestävä) julistamisesta Duuman hajottamisen johdosta,— ajatus, joka heräsi erällä pietarilaisilla menshevikkeillä,— sai vastaansa päättävän opposition työläisten taholta. Monia vakavia taisteluja käyneen väen varma luokkavaisto ja kokemus sanoi sille heti, että nyt ei enää ole ollenkaan kysymys mielenosoituksesta. Me emme lähde mielenosoitukseen, sanoivat työläiset. Me lähdemme vimmattuun, ratkaisevaan taisteluun silloin, kun yleisen esiintymisen hetki koittaa. Tällainen oli kaikkien tietojen mukaan Pietarin työläisten yleinen mielipide. Työläiset käsittivät, että erilliset esiintymiset ja varsinkin mielenosoitukset olisivat naurettavia kaikkea sen jälkeen, mitä Venäjä on saanut kokea vuodesta 1901 (laajan mielenosoitusliikkeen alkuvuosi) lähtien, että poliittisen kriisin kärjistyminen sulkee pois mahdollisuuden „aloittaa taas alusta”, että hallitukselle, joka tyydytyksekseen „pääsi veren makuun” joulukuussa, olisivat rauhalliset mielenosoitukset enemmän kuin edullisia. Ne heikentäisivät proletariaattia tuottamatta minkäänlaista hyötyä, ne auttaisivat harjaannuttamaan poliiseja ja sotamiehiä käymään aseettomien kimppuun kaappaamalla näitä kiinni ja ampumalla. Ne antaisivat vain tiettyä varmistusta Stolypinin kerskunnalle, että hän on voittanut vallankumouksen, koska hän on saanut hajotetuksi Duuman kärjistämättä hallituksenvastaista liikettä. Nyt kaikki pitävätkin tuota kerskuntaa vain tyhjänpäiväisenä kerskuntana, sillä kaikki tietävät ja tuntevat, että taistelu on vielä edessä. Silloin „mielenosoitus” tulkittaisiin taisteluksi, siitä tehtäisiin (toivoton) taistelu, ja mielenosoituksen lopettaminen kuulutettaisiin koko maailmalle uutena tappiona.

Ajatus mielenosoituslakosta sopii vain meikäläisille kadettipuolueeseen kuuluville Ledru-Rollineille³⁵, sillä he yliarvioivat parlamentarismia yhtä lyhytnäköisesti kuin Ledru-Rollin vuonna 1849. Proletariaatti hylkäsi tuon ajatuksen heti ja teki mainiosti, kun hylkäsi sen. Työläiset,

jotka ovat aina olleet kiinteässä yhteydessä vallankumoustaisteluun, arvioivat vihollisen taisteluvalmiuden ja päättävän taisteluesiintymisen välttämättömyyden paremmin kuin eräät intelligentit.

Kysymys taisteluesiintymisistä on puolueessamme valitettavasti jäänyt hunningolle sen johdosta, että sen venäläisessä osassa on nykyään sosialidemokraattien oikeistosiipi vallitsevana. Venäjän sosialidemokratian Yhdistävä edustajakokous viehättyi kadettien voittoihin, se ei pystynyt arvioimaan nykyhetken vallankumouksellista merkitystä ja kiersi kaikkien johtopäätösten tekemistä loka- ja joulukuun kokemuksista. Mutta tuon kokemuksen varteenottamisen välttämättömyys nousi puolueen eteen paljon pikemmin ja paljon karkevammin kuin monet parlamentarismen ihailijat osasivat kuvitellaan. Hämminki, jota puolueemme keskustelutoksissa ilmeni vakavalla hetkellä, oli kiertämätön tulos tuollaisesta asiaintilasta.

Poliittisen joukkolakon ja aseellisen kapinan yhdistämisen on taaskin sanellut koko asiaintila. Itsenäisenä taistelukeinona esiintyvän lakon heikot puolet tulevat tällöin erittäin havainnollisesti esiin. Kaikki ovat tulleet vakuuttuneiksi siitä, että erittäin tärkeänä poliittisen lakon menestymisen ehtona on sen äkillisyys, mahdollisuus yllättää hallitus. Nyt se on mahdotonta. Hallitus oppi joulukuussa taistelemaan lakkoa vastaan ja tällä kertaa se on valmistautunut hyvin perusteellisesti tähän taisteluun. Kaikki viittaavat rautateiden erittäin suureen merkitykseen yleislakossa. Jos rautatieliikenne pysähtyy, niin lakolla on kaikki edellytykset tulla yleislakoksi. Ellei rautatieliikennettä onnistuta pysäyttämään kokonaan, ei lakosta — se on melkein varmaa — tule yleislakkoa. Rautatieläisten on erittäin vaikea ryhtyä laksoon: rankaisujunat seisovat täysin valmiina; aseistettuja sotaväen osastoja on siroteltu pitkin linjaa, asemille ja joskus vieläpä juniinkin. Tällaisissa oloissa lakko voi merkitä — enemmänkin: useimmissa tapauksissa se tulee kiertämättä merkitsemään — suoranaista ja välitöntä yhteentörmäystä aseellisen voiman kanssa. Veturimies, sähköttäjä ja vaihdemies joutuvat heti valitsemaan: joko tulla ammutuksi itse paikalla (Goluvino, Ljubertsy y.m. Venäjän rautatieverkoston asemat eivät ole turhan takia jo tulleet vallankumouksellisesti tunnetuiksi koko kansan keskuudessa) tai sitten ryhtyä työhön ja rikkoo lakko.

On itsestään selvää, että meillä on oikeus odottaa mitä suurinta sankaruutta hyvin, hyvin monilta rautatietyöläisiltä ja -toimitsijoilta, jotka ovat *teoilla* todistaneet uskollisuutensa vapaudelle. On itsestään selvää, että me olemme kaukana sellaisesta ajatuksesta, että kieltäisimme rautatielakon mahdollisuuden ja menestymisen edellytykset. Mutta meillä ei ole oikeutta salata itseltämme tehtävän *todellista* vaikeutta: tällaisista vaikeuksista vaikeneminen olisi kaikkein huonointa politiikkaa. Mutta kun katsotaan todellisuutta suoraan silmiin, kun ei piiloteta päätä siiven sujaan, niin käy selväksi, että lakko kasvaa *kiertämättä* aseelliseksi kapinaksi, ja se tapahtuu heti paikalla. Rautatielakko on kapinaa, se on joulukuun jälkeen kiistatonta. Mutta ilman rautatielakkoa rautatielennätin ei pysähdy eikä kirjeiden kuljettaminen rautateitse lakkaa eikä siis posti- ja lennätinlakkokaan ole mahdollinen laajemmassa mitassa.

Lakon alistettu merkitys kapinaan verrattuna johtuu näin ollen ehdottoman kiertämättömästi nykyisestä asiointilasta sellaisena, kuin se on muodostunut vuoden 1905 joulukuun jälkeen. Tahdostamme riippumatta, mistään „määräyksistä” piittaamatta kärjistynyt vallankumouksellinen tilanne muuttaa mielenosoituksen lakoksi, vastalauseen taisteluksi, lakon kapinaksi. On itsestään selvää, että kapina aseellisena joukkotaisteluna voi leimahtaa liekkiin vain sotaväen joidenkin osien ottaessa siihen aktiivisesti osaa. Tämän takia sotaväen lakko, kieltäytyminen ampumasta kansaa, voi epäilemättä johtaa joissain tapauksissa yksin rauhallisenkin lakon voittoon. Mutta tuskin tarvitsee todistella, että tällaiset tapaukset olisivat vain yksityisiä välikohtauksia erinomaisessa menestyksellisessä kapinassa ja että tällaisten tapausten taajentamista, niihin mahdollisimman suuressa määrässä lähentymistä varten on olemassa vain yksi keino: menestyksellinen valmistautuminen kapinaan, ensimmäisten kapinaintoimien tarmokkuus ja voima, sotaväen demoralisoiminen uhkarohkeiden hyökkäysten tai suurten armeijan-osien poisloikeamisen ansiosta j.n.e.

Sanalla sanoen, nykyisessä asiointilassa, sellaisessa, kuin se on nyt, Duuman hajottamisen hetkellä, ei voi olla mitään epäilystä siitä, etteikö aktiivinen taistelu johtaisi suoraan ja välittömästi kapinaan. Asiointila saattaa muuttua, ja silloin tämä johtopäätös on tarkistettava, mutta tällä kertaa se on aivan kiistaton. Sen vuoksi olisi suorastaan rikosta

hipovaa kevytmielisyyttä kehottaa yleisvenäläiseen lakkoon kehottamatta samalla kapinaan, selittämättä lakon erottamatonta yhteyttä kapinaan. Sen vuoksi on suunnattava kaikki voimat selittämään agitaatiotyössä molempien taistelumuotojen välistä yhteyttä, valmistelemaan ehtoja, jotka auttaisivat kolmen taisteluvirtauksen: työväen purkauksen, talonpoikaiskapinan ja sotilas-„mellakan” — sulautumista yhdeksi vyöryksi. Jo kauan sitten, viime vuoden kesästä, kuuluisasta „Potjomkinin” kapinasta lähtien ovat nämä todella kansanomaisen, s.o. *joukkoluontoisen*, äärettömän kaukana salaliitosta olevan aktiivisen liikkeen, itsevaltiutta alas suistavan *kapinan kolme muotoa* hahmottuneet täysin selvästi. Näiden kolmen kapinauoman yhtymisestä ehkä eniten riippuu yleisvenäläisen kapinan menestys. Ei ole epäilystäkään siitä, etteikö sellainen taistelun alkuvaikutin kuin Duuman hajottaminen auttaisi kovasti tuota yhteensulautumista, sillä talonpoikaiston takapajuisin osa (ja siis myös meidän, pääasiassa talonpoikaistosta kokoonpannun sotaväkemme osa) pani suuria toiveita Duumaan.

Johtopäätös sanotusta: on käytettävä voimaperäisesti juuri Duuman hajottamista alkuvaikuttimena keskitettyyn agitaatioon, joka kutsuu koko kansaa kapinaan. On selitettävä poliittisen lakon yhteyttä kapinaan. On suunnattava kaikki ponnistukset siihen, että saataisiin työläiset, talonpojat, matruusit ja sotamiehet yhtymään ja yhteisesti nousemaan aktiiviseen, aseelliseen taisteluun.

Lopuksi, liikkeen muodosta puhuttaessa on erikoisesti mainittava myös talonpoikaiston taistelusta. Tässä on lakon ja kapinan yhteys erittäin selvä. Selvää on sekin, että kapinan tarkoituksena tässä ei tule olla ainoastaan kaikkien ja kaikenlaisten paikallisten vallanelinten kokonaan hävittäminen tai poistaminen ja niiden vaihtaminen uusiin, kansavallanelimiin (mikä on jokaisen kapinan yhteinen tarkoitus, saman tekevää, onko kysymys kaupungista, maaseudusta, sotaväestä j.n.e.),— vaan myös *tilanherrojen karkottaminen ja tilanherrojen maiden valtaaminen*. Talonpoikien on epäilemättä jo ennen yleiskansallisen perustavan kokouksen päätöstä pyrittävä hävittämään *tosiasiallisesti* tilanherrain maanomistus. Tästä ei tarvitse paljon puhua, sillä tuskinpa kukaan saattaisi kuvitellakaan talonpoikaiskapinaa ilman tilanherrojen nujertamista ja maiden pois ottamista. Ymmärrettävää on, että mitä tietoisempi ja järjestyneempi

tuokapina tulee olemaan, sitä harvemmin tulee ilmenemään rakennusten, omaisuuden, karjan y.m.s. tuhoamista. Vissien sotilaallisten tarkoituserien saavuttamiseksi tuhoaminen — esim. rakennusten ja joskus omaisuudenkin polttaminen — on sotilaalliselta kannalta katsoen määrättyissä tapauksissa täysin laillinen ja välttämätön toimenpide. Vain pedantit (tai kansan petturit) voivat erikoisesti surkutella sitä, että talonpojat turvautuvat aina tällaisiin keinoihin. Mutta ei ole syytä salata itseltä, että omaisuuden tuhoaminen on joskus vain seuraus järjestyttömyydestä, siitä, ettei vihollisen omaisuutta osata tuhoamisen asemesta *ottaa itselle* ja pitää itsellä, — tai seurausta *heikkoudesta*, jolloin sotiva *kostaa* viholliselle, kun ei riitä voimia sen *tuhoamiseen*, murskaamiseen. Meidän on tietysti agitaatiossamme kaikin mahdollisin keinoin selitettävä talonpojille toisaalta, että *säälimätön* taistelu vihollista vastaan aina omaisuuden tuhoamiseen saakka on täysin laillista ja välttämätöntä, ja toisaalta osoitettava, että järjestyneisyyden tasosta riippuu paljon järkevemmän ja edullisemmän ulospääsyn mahdollisuus: vihollisen (tilanherrojen ja virkamiesten, varsinkin poliisin) tuhoaminen ja kaiken omaisuuden luovuttaminen kansan haltuun tai talonpoikien haltuun ilman mitään omaisuuden tärvelystä (tai mahdollisimman vähän tärveltyä).

IV

Taistelumuotoa koskevaan kysymykseen liittyy läheisesti kysymys taistelujärjestyksestä.

Vuoden 1905 loka—joulukuun suuri historiallinen kokemus on tässäkin suhteessa jättänyt lähtemättömät jäljet nykyiseen vallankumoukselliseen liikkeeseen. Työväen edustajain Neuvostoilla ja analogisilla laitoksilla (talonpoikaiskomiteoilla, rautatiekomiteoilla, sotilaiden edustajain Neuvostoilla y.m.) on suuri ja täysin ansaittu arvovalta. Nykyään olisi vaikea löytää sosialidemokraattia tai muihin puolueisiin ja suuntauksiin kuuluvaa vallankumouksellista, joka ei tuntisi myötätuntoa tuollaisia järjestöjä kohtaan yleensä eikä muun muassa suosittelisi niiden järjestämistä tällä hetkellä.

Tämän suhteen ei nähtävästi ole erimielisyyksiä tai ei ainakaan hiukankaan vakavia erimielisyyksiä. Siksi ei ole syytä pysähtyä varta vasten tähän kysymykseen.

Mutta asiassa on eräs puoli, johon on pysähdyttävä erikoisella huomiolla, sillä se jätetään varsin usein huomioon ottamatta. Asia on niin, että työväen edustajain Neuvostojen osuus (puhukaamme niistä lyhyiden vuoksi kaikkien tämänlaatuisten järjestöjen *tyyppinä*) antoi loka- ja joulukuun suurina päivinä näille järjestöille sellaista tenhovoimaa, että niitä joskus pidetään miltei fetisheinä. Kuvitellaan, että nämä elimet ovat vallankumoukselliselle joukko- liikkeelle aina ja kaikissa olosuhteissa „välttämättömiä ja riittäviä”. Siitä johtuu epäkriittinen suhtautuminen tällaisten järjestöjen muodostamishetken valintaan, kysymykseen siitä, mitkä ovat niiden toiminnan menestyksen reaaliset ehdot.

Loka—joulukuun kokemus antoi tässä suhteessa mitä opettavimpia osviittoja. Työväen edustajain Neuvostot ovat *välttömän joukkotaistelun elimiä*. Ne syntyivät *lakkotaistelun* eliminä. Välttämättömyyden pakosta niistä tuli hyvin pian *gleisvallankumouksellisen* taistelun elimiä taistelussa hallitusta vastaan. Ne muuttuivat *vastustamattomasti*, tapahtumien kehityksen ja lakosta kapinaan siirtymisen takia, *kapinaelimeksi*. On aivan kiistaton tosiasia, että useilla „neuvostoilla” ja „komiteoilla” oli joulukuussa juuri tällainen osuus. Ja tapahtumat ovat kerrassaan havainnollisesti ja vakuuttavasti osoittaneet, että näiden elinten voima ja merkitys taistelukaudella riippuu *kokonaisuudessaan* kapinan voimasta ja menestyksestä.

Ei mikään teoria eivätkä kenenkään kehotukset, ei kenenkään keksimä taktiikka eikä puoluedoktriini, vaan tapahtumain voima johdatti nämä puolueettomat joukkoelimet kapinan välttämättömyyteen ja teki niistä kapinaelimiä.

Ja tälläkin kertaa tällaisten elinten perustaminen merkitsee kapinaelinten muodostamista, ja kun kehoitetaan perustamaan niitä, niin se merkitsee kapinaan kehottamista. Tämän unohtaminen tai peittäminen laajoilta kansanjoukoilta olisi mitä anteeksiantamattominta lyhytnäköisyyttä ja huonointa politiikkaa.

Kun asia on näin,— ja se on epäilemättä näin,— niin siitä juontuu selvästi sekin johtopäätös, että kapinan järjestämiseksi „neuvostot” ja niiden kaltaiset joukkojärjestöt ovat vielä *riittämättömiä*. Ne ovat tarpeen joukkojen tiukkaan yhteenliittämiseen, taistelukantaiseen yhdistymiseen, puolueen (tai puolueiden sopimuksesta esitettyjen) poliittis-

ten johtotunnusten antamiseen joukoille, joukkojen kiinnostuttamiseen, herättämiseen ja mukaanvetämiseen. Mutta ne eivät ole riittäviä *välittömään taisteluvoimien* järjestämiseen, *kapinan järjestämiseen* tämän sanan ahtaimmassa merkityksessä.

Pieni havainnollinen esimerkki. Työväen edustajain Neuvostoja on usein nimitetty työväenluokan parlamenteiksi. Mutta yksikään työläinen ei suostu kutsumaan koolle *omaa* parlamenttiaan luovuttaakseen sen poliisien käsiin. Jokainen myöntää, että oman „parlamenttinsa” suojelemiseen on viipymättä saatava *voiman järjestö, sotilaallinen* järjestö, sellainen järjestö, joka koostuu aseistettujen työläisten osastoista.

Nyt, kun hallitus on kokemuksen nojalla perin juurin vakuuttunut, mihin „neuvostot” johtavat ja mitä laitoksia ne ovat, kun se on kiireestä kantapäähän aseistautunut ja odottaa tuollaisten laitosten muodostamista hyökätäkseen vihollisen kimppuun antamatta sille aikaa tointua ja kehittää toimintaansa,—nyt meidän on agitaatiotyössämme erikoisesti selitettävä, kuinka välttämätöntä on tarkastella asioita järkevästi, kuinka välttämätön on *sotilaallinen järjestö* neuvostojen järjestämisen rinnalla niiden suojelemiseksi, sellaisen kapinan toimeenpanemiseksi, jota ilman kaikki neuvostot ja kaikki joukkojen valitsevat edustajat ovat voimattomia.

Näiden puheena olevien „sotilaallisten järjestöjen”, jos niin voidaan sanoa, on pyrittävä saamaan mukaan joukot, mutta ei valittujen henkilöiden ominaisuudessa, vaan katu-taistelujen ja kansalaissodan välittömien osanottajien joukot. Näiden järjestöjen soluina tulee olla hyvin pienet, vapaat liitot, kymmeniköt, viisiköt ja vieläpä mahdollisesti kolmikotkin. On mitä voimaperäisimmin julistettava, että nyt lähestyy taistelu, jossa jokainen rehellinen kansalainen on velvollinen kantamaan uhrinsa ja taistelemaan kansan sortajia vastaan. Vähemmän muodollisuuksia, vähemmän kankeutta, enemmän yksinkertaisuutta järjestössä, jonka tulee olla mahdollisimman liikuntakykyinen ja joustava. Kaikkien, jokaisen, joka haluaa olla vapauden puolella, on viipymättä yhdistyttävä taistelu-„viisikkoihin” — saman ammattialan tai samassa tehtaassa työskentelevien henkilöiden vapaisiin liittoihin, tai sellaisten henkilöiden vapaisiin liittoihin, joita sitoo toveruus, puolueyhteydet tai

vihdoin vaikkapa asuinpaikka (sama kylä, sama talo kaupungissa tai sama asunto). Näiden liittojen tulee olla sekä puolueeseen kuuluvia että puolueettomia, saman välittömän vallankumouksellisen tehtävän — kapinan hallitusta vastaan — sitoessa niitä toisiinsa. Näitä liittoja on perustettava mitä laajimmassa mitassa ja välttämättä ennen aseiden saantia, aseksymyksestä *riippumatta*.

Mikään puoluejärjestö ei „aseista” joukkoja. Päinvastoin, joukkojen järjestyminen pieniin joustavasti liikkeisiin taisteluliittoihin tekee liikkeen aikana äärettömän suuren palveluksen aseita hankittaessa.

Vapaat taisteluliitot, „druzhinalaisten” liitot, jos käytetään nimitystä, jonka suuret joulukuun päivät Moskovassa nostivat kunniaan, tuottavat äärettömän suuren hyödyn purkauksen hetkellä. Aseenkäyttötaitoisten druzhina riisuu aseista poliisin, hyökkää äkkiarvaamatta partion kimppuun ja hankkii itselleen aseet. Sellaisten henkilöiden druzhina, jotka eivät osaa käyttää asetta tai eivät ole saaneet hankituksi aseita, auttaa barrikadien rakentamisessa, tiedustelussa, yhteydenpidossa, vihollisen väijymisessä, sellaisten rakennusten polttamisessa, joihin vihollinen on pesiytynyt, asuntojen varaamisessa kapinallisten mahdollisia tukikohtia varten, — sanalla sanoen sellaisten henkilöiden, jotka ovat päättäneet taistella elämästä tai kuolemasta, jotka tuntevat mainiosti paikkakunnan ja joilla on kaikkein läheisin yhteys väestöön, muodostamat vapaat liitot voivat suorittaa tuhansittain mitä erilaisimpia tehtäviä.

Kajahtakoon jokaisessa tehtaassa, jokaisessa ammattiliitossa, jokaisessa kylässä tällaisten vapaiden taisteluosastojen järjestämiskutsu. Henkilöt, jotka tuntevat hyvin toisensa, perustavat niitä edeltä käsin. Henkilöt, jotka eivät tunne toisiaan, perustavat viisikkoja ja kymmenikköjä taistelupäivänä tai taistelun aattona, taistelupaikalla, jos tällaisten liittojen perustamisaate leviää laajalle ja joukot todella omaksuvat sen.

Tällä hetkellä, jolloin Duuman hajottaminen on saanut liikkeelle yhä uusia ja uusia kerroksia, tavataan usein vähimmin järjestyneen, yleisiltä piirteiltään eniten „mustasotnialaisen” yksinkertaisen kaupunkilaisväestön tavallisten edustajien keskuudessa peräti vallankumouksellisia mielipiteitä ja lausuntoja. Huolehtikaamme siitä, että he kaikki saisivat tietää etumaisten työläisten ja talonpoikien pää-

töksestä nousta piakkoin taisteluun maan ja vapauden puolesta, että he kaikki saisivat tietää, että on valmistettava taistelijain osastoja, että heihin kaikkiin syöpyisi varmuus kapinan kiertämättömyydestä ja sen kansanomaisesta luonteesta. Silloin me pääsemme siihen — se ei ole ollenkaan utopiaa, — että jokaisessa suuressa kaupungissa tulee olemaan tuhansia ja taas tuhansia taisteluosastolaisia, eikä vain satoja, kuten Moskovassa joulukuussa. Silloin *eivät mitkään kuularuiskut kestä*, kuten väki Moskovassa sanoi viitatessaan siihen, että sikäläiset taisteluosastot eivät oleuksensa ja kokoonpanonsa puolesta olleet riittävän joukkoluontoisia ja riittävän läheisiä kansaan.

Niinpä siis: on järjestettävä kaikkialla työväen edustajain neuvostoja, talonpoikaiskomiteoita ja muita samankaltaisia laitoksia ja harjoitettava samalla laajaa propagandaa ja agitaatiota samanaikaisen kapinan välttämättömyydestä, siitä, että on valmistettava viipymättä voimat kapinaa varten ja järjestettävä joukkoluontoisia vapaita „druzhinalais”-osastoja.

* * *

P. S.* Tämä luku oli jo kirjoitettu, kun saimme tietää uudesta „käänteestä” Keskuskomiteamme tunnuksissa: perustavan kokouksen *koolle kutsuvana elimenä* esiintyvän Duuman puolesta.

Kysymystä järjestöstä täydennetään näin ollen kysymyksellä väliaikaisen vallankumousohallituksen järjestämisestä, sillä laitos, joka todella pystyy kutsumaan koolle perustavan kokouksen, olisi itse asiassa sellainen hallitus. Ei pidä kuitenkaan unohtaa, kuten meidän kadettimielisillämme tapana on, että väliaikainen hallitus on ennen kaikkea *kapinaelin*. Haluaako edesmennyt Duuma olla kapinaelimenä? haluavatko kadetit olla kapinaelimenä? Herrat, tehkää hyvin! *taistelussa* me iloitsemme kaikista liittolaisista, jotka saadaan porvarillisen demokratian leiristä. Jos teidän liitonne olisi meille — suokaa anteeksi — vaikkapa samaa, kuin liitto Ranskan kanssa on ollut Venäjälle (s.o. varojen lähde), niin sittenkin olisimme hyvin iloisia; me olemme reaalisia poliitikkoja, hyvät herrat. Mutta jos teidän,

* — Postscriptum — jälkikirjoitus. *Toim.*

kadettien, osallistuminen kapinaan on vain yksinkertainen ja tyhjänpäiväinen menshevikkien haave,—niin sanomme vain: kuinka pikkumaisia ja matalia ovatkaan teidän haaveenne, toverit menshevikit. Kunpa vain ette joutuisi tuhon omiksi „onnettomasta rakkaudestanne” kadetteihin, jotka eivät pysty kruunaamaan intohimoanne...

Kysymys väliaikaisesta hallituksesta on teoreettiselta kannalta selvitelty monta kertaa. Sosialidemokraattien osallistumisen mahdollisuus on todistettu. Mutta nyt on mielenkiintoisempaa tämän kysymyksen asettaminen toisin, *käytännöllisesti*, niin kuin sen on *asettanut* loka—joulukuu. Olivathan työväen edustajain Neuvostot y.m. *todellisuudessa* väliaikaisen hallituksen ituja; jos kapina olisi voittanut, niin valta olisi *kiertämättä* joutunut niille. Päähuomio on siirrettävä juuri näiden, historiallisten tosiasioiden, uuden vallan ituelinten tutkimiseen, niiden työskentelyehtojen ja *menestyksen* tutkimiseen. Se olisi tällä hetkellä asiallisempaa ja mielenkiintoisempaa kuin ennustella „yleensä” väliaikaisesta vallankumoushallituksesta.

V

Tarkasteltavaksemme jää kysymys esiintymisajasta. Hellä rakkaus kadetti-Duumaa kohtaan on saanut oikeisto-siiven sosialidemokraatit vaatimaan viipymätöntä esiintymistä. Tämä aate on kärsinyt juhlallisen fiaskon. Työväenluokan ja kaupunkilaisväestön joukkojen suhde on yleensä osoittanut, että tilanteen vakavuus tajutaan tai tunnetaan. Taistelua ei todellisuudessa ole tietenkään odotettavissa lainkaan Duuman puolesta, vaan vanhan vallan *kukistamisen* puolesta. Lykkäys on ollut tulosta yleisestä mielialasta, halusta valmistautua todella päättävään ja tuimaan taisteluun ja saada aikaan toiminnan yhdenmukaisuus.

On mahdollista ja luultavasti todennäköisintä, että uusi taistelu puhkeaa yhtä luonnonvoimaisesti ja odottamatta kuin edellisetkin taistelut tuloksena mielialan noususta ja jostain kiertämättömästä purkauksesta. Jos asia lähtee kulkemaan näin, jos tällainen kehityskulku hahmottuu kiertämättömäksi, niin silloin meidän ei tarvitse edes ratkaista kysymystä esiintymisajasta, silloin meidän tehtävämme on kymmenkertaistaa agitaatiota ja organisaatiotyötä kaikkiin ylempänä osoiteltuihin suuntiin.

On kuitenkin mahdollista, että tapahtumat vaativat meiltä johtajia ja esiintymisajan määräämistä. Jos näin kävisi, niin kehottaisimme määräämään yleisvenäläisen esiintymisen, lakon ja kapinan ajaksi kesän loppupuolen tai alkusyksyn, elokuun puolivälin tai lopun. Olisi tärkeää käyttää hyväksi rakennustöiden aikaa kaupungeissa ja kesäisten peltotöiden lopettamisen aikaa. Jos *kaikkien* vaikutusvaltaisten vallankumouksellisten järjestöjen ja liittojen välillä onnistuttaisiin saamaan aikaan sopimus esiintymisajasta, niin silloin sen toimeenpanomahdollisuus osoittamallamme ajankohdalla ei olisi suljettu pois. Taistelun alkamisen samanaikaisuus koko Venäjän mitassa olisi tavattoman suuri plus. Vieläpä lakon määrääjän saattamisella hallituksen tietoon ei luultavasti olisi turmiollista merkitystä; eihän se ole salaliitto eikä sotarynnäkö, jotka vaativat äkillisyyttä. Sotaväki koko Venäjällä olisi todennäköisesti eniten demoralisoitua silloin, kun sitä viikko-kausia kalvaisi ajatus taistelun kiertämättömyydestä ja kun sitä pidettäisiin taisteluvalmiina, mutta kaikki ja kaikenlaiset järjestöt „puolueettomien” vallankumouksellisten suuren joukon rinnalla harjoittaisivat yhä toimekkaammin agitaatiota. Duuman vaikutusvaltaiset jäsenet sosialidemokraattien ja trudovikkien keskuudesta voisivat myös auttaa samanaikaisen esiintymisen menestymistä.

Sotilas-„mellakoiden” ja toivottomien talonpoikaiskapinoiden tapaiset erilliset ja aivan hyödyttömät purkaukset onnistuttaisiin mahdollisesti ehkäisemään, jos koko vallankumouksellinen Venäjä uskoisi, että tämä suuri yhteinen taistelu on kiertämätön.

Toistamme kuitenkin, että se on mahdollista vain siinä tapauksessa, jos *kaikki* vaikutusvaltaiset järjestöt pääsevät täydelliseen sopimukseen. Muussa tapauksessa jää jäljelle vanha, mielialan luonnonvoimaisen kohoamisen tie.

VI .

Teemme lyhyet yhteenvedot.

Duuman hajottaminen on täyskäännös itsevaltiuden puoleen. Koko Venäjän samanaikaisen esiintymisen mahdollisuus kasvaa. Kaikkien erilliskapinain yhteen sulauttamisen todennäköisyys voimistuu. Laajat väestökerrokset tuntevat

paremmin kuin koskaan ennen, että poliittinen lakko ja kapina taisteluna vallasta ovat kiertämättömiä.

Meidän tehtävämme on kehittää mahdollisimman laaja agitaatio yleisvenäläisen kapinan puolesta, selittää sen poliittisia ja organisatorisia tehtäviä, tehdä kaikkemme sen hyväksi, että kaikki tajuaisivat sen kiertämättömyyden, näkisivät yleisen rynnistyksen mahdollisuuden ja kulkisivat jo taisteluun vallasta, taisteluun hallituksen kukistamiseksi, eikä „mellakoihin”, „mielenosoituksiin” ja tavallisiin lakkoihin ja hävityksiin.

Koko asiaintila edistää tämän tehtävän täyttämistä. Proletariaatti valmistautuu asettumaan taistelun johtoon. Vallankumouksellisen sosialidemokratian suoritettavana on vastuunalainen ja vaikea, mutta suuri ja kiitollinen tehtävä: auttaa työväenluokkaa, tätä yleisvenäläisen kapinan etujoukkoa.

Tämä kapina kukistaa itsevaltiuden ja luo todella määräysvaltaisen kansanedustuslaitoksen, s.o. perustavan kokouksen.

P. S. Tämä artikkeli on kirjoitettu *ennen* Viaporin kapinan alkua³⁶.

VALTUUSKUNNAN LÄHETTÄMISESTÄ VIAPORIIN

VSDTP:n PIETARIN KOMITEAN TOIMEENPANEVAN KOMISSION PÄÄTÖS

VSDTP:n Pietarin komitean Toimeenpaneva komissio, saatuaan Viaporin³⁷ kaupungista kiireellisiä tietoja tässä kaupungissa vallitsevan tilanteen äärimmäisestä kärjistymisestä ja viipymättömän purkauksen mahdollisuudesta, päättää:

1) lähettää viipymättä Viaporiin valtuuskunta, johon kuuluvat toverit NNNN;

2) velvoittaa tämä valtuuskunta ryhtymään kaikkiin toimenpiteisiin tarkan selvyyden saamiseksi asiointilasta itse paikalla;

3) velvoittaa se vaikuttamaan paikallisiin puolueen jäseniin, vallankumousmiehiin ja väestöön siinä mielessä, että esiintyminen saataisiin lykättyksi, jos se on suinkin mahdollista ilman äärimmäisiä uhreja väestön taholta siinä mielessä, että hallitus pidättää jo merkillepanemansa henkilöt;

4) velvoittaa sama valtuuskunta siinä tapauksessa, jos purkauksen estäminen on kerrassaan mahdotonta, osallistumaan mitä toimekkaimmin liikkeen johtamiseen, s.o. auttamaan taisteluun ryhtyneitä joukkoja järjestäytymään itsenäisesti, riisumaan aseista ja tuhoamaan taantumuksen, ryhtymään asiaankuuluvan valmistelun jälkeen päättäviin hyökkäystoimiin ja antamaan oikeat ja todella vallankumoukselliset tunnukset, jotka pystyvät tempaamaan mukaansa koko kansan.

Kirjoitettu heinäkuun 16 (29) pnä 1906

*Julkaistu ensi kerran
„Pravda” lehdessä № 349
joulukuun 20 pnä 1930*

*Julkaistaan
käsil kirjoituksen mukaan*

MYRSKYN EDELLÄ

Valtakunnanduuman hajottamisesta on kulunut kuukausi. Sotilaskapinoiden ja kapinallisten tukemiseksi järjestettyjen lakkojen ensimmäinen kausi on mennyt. Esivallan into on alkanut siellä täällä jo laimentua, esivallan, joka on pannut toimeen hallituksen „voimistetun” ja „poikkeuksellisen suojelun” kansalta. Vallankumouksen kuljetun vaiheen merkitys tulee yhä selvemmin esiin. Uusi aalto lähenee lähenemistään.

Venäjän vallankumous kulkee raskasta ja vaikeaa tietä. Jokaista nousua, jokaista osittaista menestystä seuraa tappio, verenvuodatus, itsevaltiuden pilkanteko vapaustaitelijoista. Mutta jokaisen „tappion” jälkeen liike laajenee entisestään, taistelu syvenee ja taistelun mukaantempaamien ja siihen osallistuvien luokkien ja kansanryhmien joukko suurenee entisestään. Jokaista vallankumouksen rynnistystä, jokaista eteenpäin otettua askelta taistelevien demokraattisten piirien järjestämisessä seuraa suorastaan raivoisa taantumuksen rynnistys, seuraa askel eteenpäin kansan mustasotnialaisten aineiden järjestämisessä, ja olemassaolonsa puolesta vimmoissaan taistelevan vastavallankumouksen häikäilemättömyys kasvaa. Mutta taantumuksen voimat kaikista sen ponnisteluista huolimatta heikkenevät jatkuvasti. Vallankumouksen puolelle asettuu yhä suurempi osa työläisiä, talonpoikia ja sotilaita, jotka vielä eilen olivat välinpitämättömiä tai mustasotnialaisia. Toinen toisensa jälkeen särkyvät ne harhakuvat, toinen toisensa jälkeen sortuvat ne ennakkoluulot, jotka olivat tehneet Venäjän kansasta luottavaisen, kärsivällisen, avosydämisen, nöyrän, kaikki sietävän ja kaikki anteeksi antavan.

ПРОЛЕТАРИИ

Ціна 5 коп. Москва. № 1.
РОССИЙСКАЯ СОЦИАЛДЕМОКРАТИЧЕСКАЯ РАБОЧАЯ ПАРТИЯ
Пролетарии всех стран соединитесь!
Понедельник, 21-го августа 1906 г.

ОРГАНЪ МОСКОВСКАГО И С.-ПЕТЕРБУРГСКАГО КОМИТЕТОВЪ Р. С.-Д. П. Ц.

Перед бурей.

Прочли вы уже вчерашнюю газету Государственной Думы. Прочли вы даже почти все статьи и заметки, которые написаны поднимать настроение? Но вы знаете уже все! Все статьи прочтены, все вы знаете, что надо. Но вы знаете, что надо? Да вы знаете, что надо? Да вы знаете, что надо? Да вы знаете, что надо? Да вы знаете, что надо?

...и тогда вы увидите, что вы знаете, что надо. Да вы знаете, что надо? Да вы знаете, что надо? Да вы знаете, что надо? Да вы знаете, что надо? Да вы знаете, что надо?

...и тогда вы увидите, что вы знаете, что надо. Да вы знаете, что надо? Да вы знаете, что надо? Да вы знаете, что надо? Да вы знаете, что надо? Да вы знаете, что надо?

...и тогда вы увидите, что вы знаете, что надо. Да вы знаете, что надо? Да вы знаете, что надо? Да вы знаете, что надо? Да вы знаете, что надо? Да вы знаете, что надо?

...и тогда вы увидите, что вы знаете, что надо. Да вы знаете, что надо? Да вы знаете, что надо? Да вы знаете, что надо? Да вы знаете, что надо? Да вы знаете, что надо?

...и тогда вы увидите, что вы знаете, что надо. Да вы знаете, что надо? Да вы знаете, что надо? Да вы знаете, что надо? Да вы знаете, что надо? Да вы знаете, что надо?

КНИЖКА НАЦИОНАЛЬНО-СОЦИАЛДЕМОКРАТИЧЕСКОМУ КОМИТЕТУ ПОДЪЯВЛЕНАГО РАБОЧИМЪ МЕСЯЦЕМЪ КЪ РАБОЧЕМЪ ВСЕЛЕНЪ СТРАНЪ

...и тогда вы увидите, что вы знаете, что надо. Да вы знаете, что надо? Да вы знаете, что надо? Да вы знаете, что надо? Да вы знаете, что надо? Да вы знаете, что надо?

...и тогда вы увидите, что вы знаете, что надо. Да вы знаете, что надо? Да вы знаете, что надо? Да вы знаете, что надо? Да вы знаете, что надо? Да вы знаете, что надо?

Etisuvu elokuvan 21 pñä 1906 ilmestyneen „Proletari“ lehden 1. numerosta, jossa julkaistiin V. I. Leninin kirjoitukseen „Myrskyn edellä“, „Boikotista“ ym.

Pienennetty

Itsevaltiutta on monasti haavoitettu, mutta sitä ei ole vielä tuhottu. Itsevaltius on yltympäri kiedottu siteisiin ja kääreisiin, mutta se on vielä hengissä, se korisee vielä ja raivostuukin sitä enemmän, mitä kovemmin siitä vuotaa veri. Kansan vallankumoukselliset luokat proletariaatin johdolla käyttävät jokaista taukoa uusien voimien kokoamiseen, yhä uuden iskun antamiseen viholliselle, Venäjää myrkyttävän aasialaisuuden ja maaorjuuden kirotn mätäpaiseen repäisemiseen lopultakin pois juurineen.

Kaikkinaisen pelkuruuden voittamiseen ja kaikenlaisten ahtaiden, yksipuolisten ja pikkumaisen arastelevien, vallankumouksemme tulevaisuutta koskevien mielipiteiden kumoamiseen ei ole tepsivämpää keinoa kuin luoda yleiskatsaus vallankumouksen menneisyyteen. Venäjän vallankumouksen historia on vielä lyhyt, mutta se on jo riittävästi todistanut ja osoittanut meille, että vallankumouksellisten luokkien voimat ja niiden historiallisen luomistyön runsaus on paljon suurempi, kuin miltä se taukokausina näyttää. Jokainen vallankumouksessa eletyn nousun aalto osoittaa näkymättöntä ja suhteellisen hiljaisesti tapahtuvaa voimien karttumista uuden ja paljon korkeamman tehtävän ratkaisemista varten, ja noiden karttuneiden voimien purkaus on joka kerta kumonnut kaikki poliittisten tunnusten lyhytnäköiset ja pelkurimaiset arviot.

Vallankumouksemme kolme perusvaihetta on tullut selvästi näkyviin. Ensimmäinen vaihe — „luottamuksen” kausi, perustuslain välttämättömyyttä koskevien joukko- luontoisten pyyntöjen, hakemusten ja anomusten kausi. Toinen vaihe — perustuslaillisten manifestien, aktien ja lakien kausi. Kolmas vaihe — perustuslaillisuuden toteuttamisen alku, Valtakunnanduuman kausi. Ensin tsaarilta pyydettiin perustuslakia. Sitten tsaari pantiin voimalla tunnustamaan juhlallisesti perustuslaki. Nyt... nyt Duuman hajottamisen jälkeän käytännön tietä vakuuttaudutaan, että tsaarin lahjoittamalla, tsaarin lakien tunnustamalla ja tsaarin virkamiesten täytäntöönpanemalla perustuslailla ei ole mitään arvoa.

Me näemme, että kaikkina noina kausina on ensin etunäyttämöllä meluisa, kerskaileva, poroporvarillisesti rajoitunut ja poroporvarillisesti itsetyytyväinen liberaalinen porvaristo, joka on edeltäkäsän varma „perintöoikeudetaan” ja joka opettaa suopeasti „nuoremmalle veljelleen”

rauhallista taistelua, lojaalia oppositiota ja kansan vapauden sovinnollisuutta tsaarivallan suhteen. Ja joka kerta tuo liberaalinen porvaristo on saanut hämilleen joitakin sosialidemokraatteja (oikeistosiipeen kuuluvia), saanut heidät alistumaan poliittisiin tunnuksiinsa ja poliittiseen johtoonsa. Mutta käytännössä liberaalisen politikoinnin varjossa ovat vallankumoukselliset voimat kasvaneet ja kypsyneet alimmissa kerroksissa. Proletaarit ovat joka kerta käytännössä ottaneet historian esille nostaman poliittisen tehtävän *ratkaisemisen* itselleen vetäen mukaansa valveutuneen talonpoikaiston, astuen kaduille, heittäen pois kaikki vanhat lait ja vanhat puitteet ja rikastuttaen maailmaa suoranaisen vallankumouksellisen taistelun uusilla muodoilla, menetelmillä ja keinojen yhdistelmillä.

Palauttakaapa mieleenne tammikuun yhdeksäs päivä. Miten odottamatta kaikille työläiset sankarillisella esiintymisellään tekivät lopun tsaarin kansaa kohtaan osoittaman ja kansan tsaaria kohtaan osoittaman „luottamuksen” kaudesta! Ja miten työläiset heti nostivat koko liikkeen uudelle, korkeammalle askelmalle! Mutta ulkonaisesti tammikuun 9 päivä oli täydellinen tappio. Tuhansia kaatuneita ja haavoittuneita proletaareja, rankaisutoimien riehunta, Venäjän ylle noussut trepovilaisuuden synkkä pilvi.

Liberaalit täyttivät taas etunäyttämön. He järjestivät loistavia edustajakokouksia ja vaikuttavia lähetystöjä tsaarin luo. He tarrautuivat molemmin käsin heille heitettyyn almuun: Bulyginin Duumaan. He alkoivat jo murista vallankumoukselle aivan kuin lihavan palan nähneet koirat ja kehottivat ylioppilaita opiskelemaan eikä harrastamaan politiikkaa. Ja vallankumouksen kannattajien keskuudessa olevat arkaluontoiset alkoivat puhua: menkäämme Duumaan, „Potjomkinin” jälkeen aseellinen kapina on toivoton, rauhan solmimisen jälkeen on taisteluhenkinen joukkoesiintyminen epätodennäköistä.

Seuraavan historiallisen tehtävän todellisen ratkaisun suoritti taaskin vain proletariaatin vallankumouksellinen taistelu. Perustuslaillisen manifestin tempasi lokakuun yleisvenäläinen lakko. Talonpoikaan ja sotamieheen tuli eloa ja he alkoivat työläisen jäljessä tavoitella vapautta ja valoa. Koittivat lyhyet vapauksien viikot, ja niiden jälkeen pogromien, mustasotnialaisen petomaisuuden, taistelun hirveän kärjistyksen, ennenkuulumattoman veristen vaino-

jen viikot, vainojen, joiden uhreiksi joutuivat kaikki ne, jotka olivat tarttuneet aseisiin puolustukseen tsaarilta pakolla otettuja vapauksia.

Sitten liike kohotettiin taas korkeammalle askelmalle, mutta ulkonaisesti proletariaatti kärsi taas täydellisen tappion. Vimmatuja rankaisutoimia, täpötäydet vankilat, loputtomat teloitukset, kapinasta ja vallankumouksesta kieltäytyneiden liberaalien halpamaista ulinaa.

Lojaalisen liberalismien poroporvarit taas täyttävät etunäyttämön. He tekevät itselleen pääomaa tsaariin luottavien talonpoikien viimeisestä ennakkoluulosta. He vakuutelevat, että demokratian voitto vaaleissa saa Jerikon muurit sortumaan. He ovat johtoasemassa Duumassa ja alkavat taas käyttäytyä proletariaatin ja vallankumouksellisen talonpoikaiston suhteen samoin kuin kylläiset kartanokoirat „kerjäläisten” suhteen.

Duuman hajottaminen merkitsee vallankumousta jarruttaneen ja madaltaneen liberaalisen hegemonian loppua. Duumasta on saanut eniten oppia talonpoikaisto. Talonpoikaisto on nyt hyötynyt sen, että se kadottaa mitä vahingollisimmat harhansa. Ja koko kansa on muuttunut duumakokeesta toiseksi kuin mitä se oli ennen. Edessäoleva tehtävä on arvioitu konkreettisemmin ja siihen on päästy kärsimysten kautta siksi, että edustuslaitos, johon monet panivat kaikki toivonsa, on epäonnistunut. Duuma auttoi punnitsemaan voimat tarkemmin, se keskitti ainakin eräitä kansanliikkeen aineksia, se osoitti käytännössä, miten eri puolueet käyttäytyvät, se kuvasi yhä uusille joukoille liberaalisen porvariston ja talonpoikaiston puoluekasvot tähänastista paljon selvemmin.

Kadettien paljastaminen ja trudovikkien yhteenliittäminen — sellainen on eräs duumankauden tärkeimmistä saavutuksista. Kadettien valedemokratismi on kymmeniä kertoja leimattu häpeällä itse Duumassa ja sen ovat sitä paitsi tehneet sellaiset henkilöt, jotka ovat valmiit luottamaan kadetteihin. Valistumaton venäläinen talonpoika on lakanut olemasta poliittinen sfinksi. Vaalivapauden kaikista vääristelyistä huolimatta se on pystynyt tuomaan itsensä esiin ja luomaan uuden poliittisen trudovikkityypin. Nyt on vallankumouksellisiin manifesteihin³⁸ tullut vuosikymmenien kuluessa muodostuneiden järjestöjen ja puolueiden allekirjoitusten rinnalle Työryhmän allekirjoitus, ryhmän,

joka on muodostunut muutamassa viikossa. Vallankumouksellinen demokratia on saanut lisää uuden järjestön, jonka katsantokannoissa on tietysti paljon pientuottajalle ominaisia harhoja, mutta joka nykyisessä vallankumouksessa epäilemättä edustaa pyrkimystä säälimättömään ja joukko- luontoiseen taisteluun aasialaista itsevaltiutta ja tilanherrain maaorjamaanomistusta vastaan.

Vallankumoukselliset luokat ovat selviytyneet duumakokeesta entistä tiukemmin yhteen liittyneinä, entistä läheisempinä toisilleen, entistä paremmin yleiseen rynnistykseen pystyvinä. Itsevaltius on saanut vielä yhden haavan. Se on vieläkin enemmän eristetty. Se on vieläkin avuttomampi niiden tehtävien edessä, joiden ratkaiseminen on sille kokonaan ylivoimaista. Mutta nälänhätä ja työttömyys yhä suurenee. Talonpoikaiskapinoita puhkeaa yhä useammin.

Viapori ja Kronstadt ovat osoittaneet sotaväen mielialan. Kapinat on tukahdutettu, mutta kapina elää, laajenee ja kasvaa. Kapinallisten tukemiseksi puhjenneeseen lakkoon liittyi paljon mustasotnialaisia aineksia. Eturivin työläiset lopettivat tuon lakon, ja he olivat oikeassa, sillä lakosta syntyi mielenosoitus, mutta todellisuudessa oli tehtävänä käydä suureen ja ratkaisevaan taisteluun.

Eturivin työläiset huomioivat ajankohdan oikein. He vaihtoivat nopeasti virheellisen strategisen liikkeen ja säästivät voimia tulevaan taisteluun. He käsittivät vaistomaisesti kapinalakon kiertämättömyyden ja mielenosoituslakon vahingollisuuden.

Kaikista merkeistä päätellen mieliala nousee. Purkaus on väistämätön ja se on mahdollisesti lähellä. Viaporin ja Kronstadtin teloitukset, talonpoikain rankaisut, Duuman jäsenistöön kuuluvien trudovikkien vainot — kaikki tuo vain lietsoo vihaa, kylvää päättäväisyyttä ja keskittynyttä valmiutta taisteluun. Enemmän rohkeutta, toverit, enemmän uskoa uutta kokemusta kartuttaneiden vallankumouksellisten luokkien ja ennen kaikkea proletariaatin voimaan, enemmän itsenäistä aloitteellisuutta! Kaikki merkit viittaavat siihen, että me olemme suuren taistelun kynnyksellä. Kaikki voimat on suunnattava siihen, että tuo taistelu olisi samanaikainen, keskittynyt, täynnä sitä joukkojen sankaruutta, josta kaikki Venäjän suuren vallankumouksen suuret etapit ovat kuuluisia. Viittailkoot liberaalit pelkurimaisesti

tuohon tulevaan taisteluun yksistään vain uhkaillakseen hallitusta, pankoot nuo ahdasmieliset poroporvarit kaikki „järjen ja tunteen” voimat uusien vaalien odottamiseen,— proletariaatti valmistautuu taisteluun, kulkee yksimielisesti ja reippaasti myrskyä kohti, pyrkii innokkaasti kuumimpaan otteluun. Riittääköön jo pelkurimaisten kadettien, noiden „tyhmien pingviinien”, hegemoniaa, kadettien, jotka arkoina „kätkee rasvaruhonsa rantakouruun”.

„Iske voimakkaammin, myrsky!”³⁹

„Proletari” № 1.
elokuun 21 pnä 1906

Julkaistaan „Proletari” lehdessä
tekstin mukaan

BOIKOTISTA

Vasemmistosiiven sosialidemokraattien on tarkistettava Valtakunnanduuman boikottia koskeva kysymys. Ei saa unohtaa, että me olemme aina asettaneet tämän kysymyksen konkreettisesti, määrätystä poliittisesta tilanteesta riippuen. Esimerkiksi jo „Proletari” (Genevessä ilmestynyt)⁴⁰ kirjoitti, että „olisi naurettavaa vannoutua olemaan käyttämättä hyväksi vaikkapa Bulyginin Duumaa” * — jos sellainen olisi voinut syntyä. Ja kirjasta „Valtakunnanduuma ja sosialidemokratia” (tekijät N. Lenin ja F. Dan) saamme lukea Witten Duuman johdosta N. Leninin kirjoituksesta: „Meidän on välttämättä käsiteltävä taktiikkakysymys uudelleen, kaikella asiallisuudella... Tilanne ei ole nykyään sama” kuin Bulyginin Duuman aikana (ks. siteeratun kirjasen 2. sivua)**.

Vallankumouksellisen ja opportunistisen sosialidemokratian välinen peruseroavaisuus boikottikysymyksessä on seuraava. Opportunistit rajoittuvat soveltamaan kaikkiin tapauksiin yleistä kaavaa, joka on otettu saksalaisen sosialismin erikoiselta kaudelta. Meidän on käytettävä hyväksemme edustuslaitoksia, — Duuma on edustuslaitos, — näin ollen boikotti on anarkismia ja on mentävä Duumaan. Menshevikkimme ja varsinkin Plehanovin kaikki järkeilyt tästä aiheesta ovat aina rajoittuneet tällaiseen lapsellisen yksinkertaiseen syllogismiin. Menshevikkien päätöslauselma edustuslaitosten merkityksestä vallankumouskaudella (ks. „Partinyje Izvestija”⁴¹ № 2) osoittaa tavattoman selvästi tuon heidän järkeilynsä kaavamaisen, historianvastaisen luonteen.

* Ks. Teokset, 9. osa, s. 169. *Toim.*

** Ks. Teokset, 10. osa, s. 95. *Toim.*

Vallankumoukselliset sosialidemokraatit päinvastoin siirtävät kysymyksen pääpainon juuri konkreettisen poliittisen tilanteen tarkkaan huomioimiseen. Kun kopioidaan viime ajalta yksipuolisesti otettuja saksalaisia kaavoja, unohtaen vuosien 1847—1848 opetukset, niin on mahdotonta käsittää Venäjän vallankumouksikauden tehtäviä. On mahdotonta saada mitään käsitystä meidän vallankumouksemme kulusta, jos rajoitutaan pelkkään „anarkistisen” boikotin ja sosialidemokraattien vaaleihin osallistumisen vastakkain asetteluun. Ottakaapa, herrat, oppia Venäjän vallankumouksen historiasta!

Tämä historia on todistanut, että Bulyginin Duuman boikotti oli ainoa oikea taktiikka, ja tapahtumat ovat sen täydellisesti varmistaneet. Ken tämän unohtaa, ken puhuu boikotista sivuuttaen Bulyginin Duuman opetukset (kuten menshevikit ovat ne aina sivuuttaneet), hän todistaa perinjuurin olevansa köyhä, todistaa olevansa kykenemätön selittämään ja ottamaan huomioon erästä tärkeintä ja tapahtumarikkainta kautta Venäjän vallankumouksessa. Boikottitaktiikka Bulyginin Duuman suhteen huomioi oikein sekä vallankumouksellisen proletariaatin mielialan että hetken objektiiviset erikoisuudet, jotka tekivät lähellä olevan yleisen purkauksen kiertämättömäksi.

Siirtykäämme historian *toiseen* opetukseen — Witten kadettilaiseen Duumaan. Nykyään ovat hyvin levinneitä sosialidemokraattisten intelligenttien katumuspuheet mainitun Duuman boikotoinnin johdosta. Sitä tosiasiaa, että Duuma kokoontui ja epäilemättä teki välillisesti palveluksen vallankumoukselle, pidetään riittävänä perustana sille, että tunnustetaan katuvaisesti Witten Duuman boikotti virheelliseksi.

Mutta tällainen katsantokanta on äärimmäisen yksipuolinen ja lyhytnäköinen. Se ei ota huomioon monia äärettömän tärkeitä tosiasioita Witten Duumaa edeltäneeltä kaudelta, sen olemassaolon ja sen hajottamisen jälkeiseltä kaudelta. Palauttakaa mieleenne, että laki tämän Duuman vaaleista annettiin joulukuun 11 päivänä⁴², jolloin kappalliset kävivät aseellista taistelua perustavan kokouksen puolesta. Palauttakaa mieleenne, että *jopa menshevistinen „Natshalo”* kirjoitti silloin: „Proletariaatti pyyhkäisee pois Witten Duuman *samoin* kuin se pyyhkäisi Bulygininkin Duuman”. Tällaisissa olosuhteissa proletariaatti ei voinut

eikä saanut luovuttaa tsaarille ilman taistelua Venäjän ensimmäisen edustuslaitoksen koollekutsumista. Proletariaatin oli taisteltava sitä vastaan, että itsevaltiutta lujitetaan lainalla, jolle Witten Duuma antaa takuun. Proletariaatin oli taisteltava niitä perustuslaillisia illuusioita vastaan, joille keväällä 1906 perustuivat *kokonaisuudessaan* kadettien vaalikampanja ja vaalit talonpoikaiston keskuudessa. Siihen aikaan, Duuman merkityksen ylenpalttisen paisuttamisen kaudella tällainen taistelu ei ollut mahdollista muuten kuin boikotin avulla. Kuinka kiinteästi oli perustuslaillisten illuusioiden *levittäminen* sidottu vaalikampanjaan ja vaaleihin osallistumiseen keväällä 1906, se näkyy parhaiten menshevikkimme esimerkistä. Riittää, kun palauttaa mieleen, että VSOT:n neljännen (Yhdistävän) edustajakokouksen päätöslausemassa bolshevikkien varoituksista huolimatta Duumaa nimitettiin „vallaksi”! Toinen esimerkki: rahtuakaan empimättä Plehanov kirjoitti: „Kun Duuma hajotetaan, *suistuu* hallitus pohjattomaan kuiluun”. Kuinka pian kävivätkään toteen silloin häntä vastaan lausutut sanat: on valmistauduttava *suistamaan* vihollinen pohjattomaan kuiluun eikä pantava kadettien tapaan toiveita siihen, että se „suistuu” pohjattomaan kuiluun itsestään*.

Proletariaatin oli kaikin voimin puolustettava omaa, itsenäistä taktiikkaansa vallankumouksessamme, nimittäin: yhdessä tietoisien talonpoikaisten kanssa, horjuvaa ja petturimaista liberaalis-monarkistista porvaristoa vastaan. Witten Duuman vaalien aikana tämä taktiikka oli *mahdoton* useiden niin objektiivisten kuin subjektiivistenkin syiden takia,— syiden, jotka johtivat siihen, että vaaleihin osallistuminen valtavassa enemmistössä Venäjän paikkakuntia merkitsi työväenpuolueen antamaa mykkää kannatusta kadeteille. Proletariaatti ei voinut eikä se saanut hyväksyä puolinaista ja keinotekoisesti kuka ties mitä varten keksittyä „viekkauten” ja hämminkiin rakentuvaa vaalitaktiikkaa Duuman vaaleja, muttei Duumaa varten. Mutta tämähän on historiallinen tosiasia, jota menshevikkien mikään vaitiolo, mitkään väistelyt ja verukkeet eivät tee tyhjäksi,— on tosiasia, *ettei kukaan* heistä, ei edes Plehanov, *voinut* lehdistössä kehottaa menemään Duumaan. On tosiasia, *ettei* lehdistössä *kertaakaan* kehotettu menemään Duumaan. On

* Ks. Teokset, 10. osa, s. 480. Toim.

tosiasia, että VSDTP:n yhdistetyn Keskuskomitean lehtisessä menshevikit itse tunnustivat julkisesti boikotin ja kävivät väittelyä *vain* siitä, missä vaiheessa olisi boikotitava. On tosiasia, että menshevikit eivät asettaneet pääpainoa *Duuman* vaaleihin, vaan vaaleihin *sinänsä*, jopa vaaliprosessiin järjestäytymisenä kapinaa *varten*, *Duuman* poispyyhkäisemistä *varten*. Mutta samaan aikaan tapahtumat todistivat juuri sen, että joukkoagitaation harjoittaminen vaalien aikana on mahdotonta ja että joukoissa voidaan tietyllä tavalla harjoittaa agitaatiota vain itse *Duumasta* käsin.

Ken koettaa todella huomioida kaikki nämä monimutkaiset, luonteeltaan sekä objektiiviset että subjektiiviset tosiseikat, hän huomaa, että *Kaukasia* oli vain poikkeus, joka vahvisti yleisen säännön. Hän huomaa, että katumuspuheet ja boikotin selittäminen „nuoruuden innosta” johtuvaksi on mitä ahdasmielisintä, pintapuolisinta ja lyhytnäköisintä tapahtumien arviointia.

Duuman hajottaminen on nyt havainnollisesti osoittanut, että boikotti vuoden 1906 kevään oloissa oli yleensä puhuen epäilemättä oikeaa taktiikkaa ja tuotti hyötyä. *Vain* boikotin avulla saattoi sosialidemokratia *silloisessa* tilanteessa täyttää velvollisuutensa: nimittäin antaa kansalle tsaarin perustuslain suhteen ne välttämättömät varoitukset ja kadettien harjoittamasta peijauksesta vaalien aikana sen välttämättömän arvostelun, mitkä (arvostelun sekä varoitukset) *Duuman* hajottaminen vahvisti niin loistavasti.

Tässä pieni esimerkki edellä sanotun havainnollistamiseksi. Hra Vodovozov, tuo puolikadetti ja puolimenshevikki, oli keväällä 1906 täydellisesti vaalien ja kadettien kannattamisen puolesta. Eilen (elokuun 11 pnä) hän kirjoitti „*Tovarishtsh*”⁴³ lehdessä, että kadetit „haluavat olla parlamentaarisenä puolueena parlamenttia vailla olevassa maassa ja perustuslaillisena puolueena perustuslakia vailla olevassa maassa”, että „kadettipuolueen koko olemuksen on määritellyt perusteellinen ristiriita radikaalisen ohjelman ja kerrassaan epäradikaalisen taktiikan välillä”.

Bolshevikit eivät ole voineet toivoakaan suurempaa voittoa kuin tämä vasemmistokadetin tai oikeistoplehanovilaisen tunnustus.

Torjuessamme jyrkästi arkaluontoiset ja lyhytnäköiset katumuspuheet, torjuessamme sen typerän selityksen, että

boikotti johtui „nuoruuden innosta”, me olemme kuitenkin kaukana siitä, että kieltäisimme kadettilaisen Duuman *uudet* opetukset. Noiden uusien opetusten suoraan tunnustamisen ja huomioimisen pelko olisi pedanttisuutta. Historia on osoittanut, että kun Duuma kokoontuu, niin käy mahdolliseksi harjoittaa hyödyllistä agitaatiota sen sisältä käsin ja sen ympärillä; — että kadetteja vastaan suunnattu vallankumoukselliseen talonpoikaistoon lähentymisen taktiikka on mahdollista Duuman sisällä. Se tuntuu paradoksilta, mutta sellainen on epäilemättä historian ironia: juuri kadettilainen Duuma on erittäin havainnollisesti osoittanut joukoille, että tämä, sanoaksemme lyhyesti, „kadettivastainen” taktiikka on oikea. Historia on kumonnut säälimättä kaikki perustuslailliset illuusiot ja kaiken „uskon Duumaan”, mutta historia on eittämättä todennut, että tällaisesta laitoksesta on vallankumoukselle vissi, vaikkakin vaatimaton, hyöty agitaatiopuhujalavana poliittisten puolueiden todellisen „olemuksen” paljastamiseksi j.n.e.

Johtopäätös tästä. On naurettavaa sulkea silmänsä todellisuudelta. Nyt on juuri koittanut aika, jolloin vallankumouksellisten sosialidemokraattien pitää lopettaa boikotin kannattaminen. Me emme kieltäydy menemästä toiseen Duumaan, kun (tai: „jos”) se tullaan koollekutsumaan. Me emme kieltäydy käyttämästä tätä taistelunäyttämöä, vaikkakaan emme ollenkaan liioittele sen vaatimatonta merkitystä, vaan päinvastoin alistamme sen kokonaan historian jo antaman kokemuksen perusteella muille taistelumuodoille — lakko-, kapina- y.m. taistelulle. Me kutsumme koolle viidennen puoluekokouksen; päätämme siinä, että *jos vaalit tulevat*, tarvitaan muutamaksi viikoksi vaaliliitto trudovikkien kanssa (ilman puolueen viidennen edustajakokouksen koollekutsumista on yksimielinen vaalikampanja mahdoton, ja kaikki „liitot muiden puolueiden kanssa” on neljännen edustajakokouksen päätöksellä ehdottomasti kielletty). Ja silloin lyömme kadetit perinpohjaisesti.

Mutta tähän johtopäätökseen ei vielä lähestulkoonkaan sisälly edessämme oleva tehtävä kaikessa monimutkaisuudessaan. Sanat: „*jos vaalit tulevat*” j.n.e. me olemme alleviivanneet tarkoituksella. Me emme vielä tiedä, kutsutaanko koolle toinen Duuma, milloin vaalit toimitetaan ja millainen on vaalioikeus; millainen tilanne silloin tulee olemaan. Näin ollen johtopäätöksemme vikana on sen

äärimmäinen yleisyys: se on tarpeen tehdäksemme yhteenvedon menneestä, ottaaksemme huomioon tuon menneen opetukset ja asettaaksemme oikein tulevaisuuden taktiikkakysymykset, mutta se on vielä kokonaan riittämätön lähimmän taktiikan konkreettisten tehtävien ratkaisemiseksi.

Vain kadetit ja kaikenlaiset „kadetinkaltaiset” voivat tällä hetkellä tyytyä tällaiseen johtopäätökseen, luoda itselleen uuden Duuman kaipuusta „tunnuksen”, todistella hallitukselle, että Duuman pikainen koollekutsuminen olisi suotavaa, y.m.s. Vain tietoiset tai tiedottomat vallankumouksen petturit voivat *nyt* ponnistaa kaikki voimansa sen hyväksi, että mielialan ja kiihtymyksen uusi kiertämätön nousu muodostuisi nimenomaan vaaleiksi eikä taisteluksi yleislakkoa ja kapinaa käyttämällä.

Olemme päässeet sosialidemokratian nykyistä taktiikkaa koskevan kysymyksen ytimeen. Kysymyksen olemus ei ole nyt lainkaan siinä, onko yleensä osallistuttava vaaleihin. Kun tähän sanotaan: „kyllä” tai „ei”, merkitsee se, ettei ole sanottu vielä yhtään mitään hetken perustehtävästä. Poliittinen tilanne elokuussa 1906 on päältä katsoen samanlainen kuin tilanne elokuussa 1905, mutta tänä aikana on otettu valtava askel eteenpäin: on määritelty paljon tarkemmin kummankin taistelevan puolen voimat, taistelumuodot sekä eräät aikamäärät, jotka tarvitaan jonkin, jos niin voidaan sanoa, strategisen liikkeen suorittamiseen.

Hallituksen suunnitelma on selvä. Hallitus on laskenut aivan oikein määrätessään Duuman koollekutsumisajan ja jättäessään määräämättä, *vastoin lakia*, vaalien määrääjän. Hallitus haluaa pitää kätensä vapaina ja korttinsa salassa. Ensiksikin, se voittaa aikaa mieltäkseen vaalilain muuttamista. Toiseksi — ja tämä on tärkeintä — se pitää vaalien määrääjän määräämistä varalla sellaista hetkeä varten, jolloin voidaan määritellä tarkoin uuden nousun luonne ja voima. Hallitus haluaa määrätä uudet vaalit juuri sellaiseen aikaan (ja ehkä myös sellaisessa muodossa, s.o. tuollaiset tai tällaiset vaalit), että voisi *pirstoa ja näännyttää alkavan kapinan*. Hallitus päättelee oikein: jos kaikki on rauhallista, niin ehkäpä emme lainkaan kutsu koolle Duunaa tai palaamme Bulyginin lakeihin. Mutta jos alkaa voimakas liikehtiminen, niin voidaan yrittää pirstoa se määräämällä väliaikaisesti vaalit ja viekoittelemalla näillä

vaaleilla joitakin pelkureita tai yksinkertaisia ihmisiä pois välittömästi vallankumoustaistelusta.

Liberaaliset hölmöliinit (ks. „Tovarishtsh” ja „Retsh” lehtiä) käsittävät tilannetta niin vähän, että työntyvät itse hallituksen asettamiin verkkoihin. He pinnistävät kaikkensa saadakseen „todistetuksi” Duuman välttämättömyyden ja että nousun suuntaaminen vaaleihin on suotavaa. Mutta hekään eivät voi kieltää, että kysymys lähimmän taistelun muodosta on vielä avoin. Tämänpäiväinen „Retsh” (12. elokuuta) tunnustaa: „mitä talonpojat sanovat syksyllä... ei toistaiseksi vielä tiedetä”. „Ennen syys—lokakuuta, kun talonpoikien mieliala ei vielä ole lopullisesti selvinnyt, on vaikea ennustella mitään yleisesti”.

Liberaaliset porvarit ovat uskollisia itselleen. He eivät halua eivätkä voi vaikuttaa aktiivisesti taistelumuotojen valintaan ja talonpoikien mielialan muovaamiseen puoleen tai toiseen. Porvariston edut eivät vaadi vanhan vallan kukistamista, vaan ainoastaan sen heikentämistä ja liberaalisen ministeristön nimittämistä.

Proletariaatin edut vaativat vanhan, tsaristisen vallan täydellistä kukistamista ja täysvaltaisen perustavan kokouksen koollekutsumista. Sen edut vaativat mitä aktiivisinta sekaantumista talonpoikaiston mielialan muovaamiseen, mitä jyrkimpien taistelumuotojen ja parhaimman taisteluhetken valintaan. Meidän ei pidä missään tapauksessa poistaa eikä hämätä tunnusta: perustavan kokouksen koollekutsuminen vallankumouksellista tietä, s.o. väliaikaisen vallankumoushallituksen kautta. Meidän on suunnattava kaikki voimat kapinan ehtojen selville saamiseen,— sen yhdistämiseen lakkotaisteluun, kaikkien vallankumouksellisten voimien yhteenliittämiseen ja valmentamiseen tuota tarkoituspäätä varten j.n.e. Meidän on astuttava ehdottoman päättävästi sille tielle, joka on osoitettu tunnetuissa vetoimuksissa „Armeijalle ja laivastolle” sekä „Koko talonpoikaistolle”, vetoimuksissa, jotka on allekirjoittanut kaikkien vallankumouksellisten järjestöjen „blokki”, Työryhmä mukaanluettuna. Meidän on vihdoin pidettävä erikoinen huoli siitä, ettei hallitus missään tapauksessa onnistuisi pirstomaan, pysäyttämään tai heikentämään alkavaa kapinaa määräämällä vaalit. Tässä suhteessa meidän on pidettävä ehdottoman välttämättöminä kadettilaisen Duuman opetuksia, jotka sanovat, että duumakampanja on

alistettu, toisarvoinen taistelumuoto, että perusmuotona — hetken objektiivisten ehtojen vuoksi — pysyy laajojen kansanjoukkojen välitön vallankumouksellinen liike.

Tietysti tällaista duumakampanjan alistamista päätaistellulle, tuon kampanjan asettamista toiselle tilalle siltä varalta, että taistelu epäonnistuu tai lykkääntyy toisen Duuman kokeeseen saakka, — tällaista taktiikkaa voidaan nimittää, jos niin haluatte, vanhaksi boikottitaktiikaksi. Muodollisesti tällaista nimitystä voidaan puolustaa, sillä „valmistautuminen vaaleihin” — aina välttämättömän agitaatio- ja propagandatyön ohella — on aivan pientä teknillistä valmistelua, jota ani harvoin voidaan suorittaa paljon ennen vaaleja. Emme halua väitellä sanoista, mutta itse asiassa se on vanhan taktiikan johdonmukaista *kehittämistä*, mutta ei sen *toistamista*, johtopäätös entisestä boikotista, mutta ei entistä boikottia.

Teemme yhteenvedot. On otettava huomioon kadettilaisen Duuman kokemus ja levitettävä sen opetuksia joukkoihin. On todistettava Duuman „kelpaamattomuus”, perustavan kokouksen välttämättömyys, kadettien horjuvaisuus, vaadittava trudovikkien vapauttamista kadettien ikeestä, tuettava edellisiä jälkimmäisiä vastaan. On heti tunnustettava sosialidemokraattien ja trudovikkien välisen vaaliliiton välttämättömyys uusien vaalien varalta. On kaikin voimin vastustettava hallituksen suunnitelmaa kapinan pirstomisesta määräämällä vaalit. Tukien koettuja vallankumouksellisia tunnuksiaan entistä voimaperäisemmin on sosialidemokratian ponnistettava kaikki voimansa liittääkseen mahdollisimman tiukasti yhteen kaikki vallankumoukselliset ainekset ja luokat, muuttaakseen nousun, joka lähiaikoina on todennäköinen, yleiskansalliseksi aseelliseksi kapinaksi tsaarihallitusta vastaan.

Kirjoitettu elokuun 12 (25) pnä 1906

Julkaistu elokuun 21 pnä 1906
„Proletari” lehdessä 1. numerossa

Julkaistaan sanomalehden
tekstin mukaan

POLIITTINEN KRIISI JA OPPORTUNISTISEN TAKTIIKAN EPÄONNISTUMINEN

I

Duuman hajottaminen merkitsi epäilemättä suurta poliittista kriisiä Venäjän vallankumouksen kulussa. Kuten jokainen kriisi, se kärjisti heti erittäin kovasti kaikkia poliittisia ristiriitoja, paljasti monien ilmiöiden olemuksen ja asetti kansalle koko mitassaan tehtäviä, jotka siihen mennessä olivat vain hahmottuneet, mutta eivät olleet syöpyneet laajojen joukkojen tietoisuuteen. Kuten jokainen kriisi, joka tekee yhteenvedon koko edelläkäyneestä kehityskaudesta, Duuman hajottamisen tuli kiertämättä olla taktillisissa katsantokannoissa ilmenevien eri suuntausten kokeilun ja tarkistamisen koetinkivenä. Toisaalta kriisi vie päätökseen tietyn kehitysjakson ja antaa siten mahdollisuuden määritellä havainnollisesti, onko tuon kehityksen yleinen arvio ollut oikea vai väärä. Toisaalta kriisi pakoittaa antamaan viipymättä vastaukset useisiin kärkevästi esiintyviin kysymyksiin, jota paitsi tapahtumien nopean kulun ansiosta vastaukset tarkistetaan useinkin heti, niin sanoaksemme itse paikalla.

Duuman hajottaminen osoittautui juuri tällaiseksi Venäjän sosialidemokratiassa jo kauan sitten hahmottuneiden „kahden taktiikan” „koetinkiveksi”. „Duumakauden” aikana me väittelimme noista kahdesta taktiikasta enemmän tai vähemmän rauhallisesti, sillä poliittinen tilanne ei aiheuttanut tarvetta ottaa viipymättä suuria poliittisia askeleita. Duuman hajottaminen herätti heti tuollaisen tarpeen. „Kaksi taktiikkaa” asetettiin *kokeiltavaksi* poliittisen kriisin edessä. On tarpeen tarkkailla kaikella huolella tämän kokeilun tuloksia.

II

Puolueemme Keskuskomitea on oikeistosiiven sosialidemokraattien käsissä. Heiltä vaaditaan nyt nopeita, tarkkoja ja selviä vastauksia uusiin taktillisiin kysymyksiin. Minkälaisia ovat nuo vastaukset?

Peruskysymykseen edessä olevan taistelun yleisestä luonteesta KK vastasi antamalla seuraavanlaisia tunnuksia: ensin „Duuman istuntojen uudestaan aloittamisen puolesta”. Kadetit tarttuvat tähän tunnukseen (ks. „Retshiä” ja hra Kedrinin haastattelua „Oko” lehdessä). Sosialidemokraattien puolue hylkää sen. KK:n bolshevistiset jäsenet panevat vastalauseen, puolueen Pietarin Komitea panee vastalauseen. KK luopuu ensimmäisestä tunnuksesta ja esittää toisen: „suojelemaan Duumaa hovin suosikkikuntaa vastaan perustavan kokouksen koollekutsumiseksi”. Ja vihdoin tästä toisesta tunnuksesta syntyy viimeinen, kolmas: „valtaelimenä esiintyvän ja perustavan kokouksen koolle kutsuvan Duuman puolesta”. Vasemmistosiiven sosialidemokraattien vastalauseista huolimatta KK tyytyy tähän tunnukseen. Tunnuksia koskevan kysymyksen suhteen vallitsee täydellinen hämminki.

Toinen kysymys: mitä taistelumuotoa olisi suositeltava? KK kallistuu ennen kaikkea mielenosoituslakon kannalle. Se haluaisi kehottaa alkamaan viipymättä lakon, mutta se on kaikkien vallankumouksellisten puolueiden ja järjestöjen joukossa yksinäisenä. Silloin KK allekirjoittaa vetoamukset, jotka kehottavat *kapinaan* (vetoamukset „Armeijalle ja laivastolle” sekä „Koko Venäjän talonpoikaistolle”). Mutta otettuaan askeleen eteenpäin mielenosoituslakosta kapinalakkoon se kiiruhtaa sitten ottamaan askeleen taaksepäin ja kehottaa „osittaisiin joukkoluontoisiin vastalauseen ilmauksiin”.

Kolmas peruskysymys: kenen kanssa olisi mentävä taisteluun? Mihin porvarillisen demokratian kerroksiin olisi pantava laskemat tai mitkä niistä otettava etupäässä huomioon? Minkä puolueiden tai järjestöjen kanssa olisi etsittävä lähentymistä? KK sovittaa, kuten näimme, niin tunnukseensa kuin suositteluunsa taistelumuodotkin „Duuma kokonaisuudessaan” tason mukaan, kadettien tason mukaan. Mutta — „kun karkotat luonnon ovesta ulos, niin se lentää ikkunasta sisään”! KK on pakoitettu allekirjoittamaan

vetoomukset sekä sotaväelle että talonpoikaistolle kuin myös „Koko kansalle” *yksinomaan* yhdessä vallankumouksellisten järjestöjen kanssa, *yksinomaan* yhdessä *trudovikkien* (Duuman sirpaleita) kanssa. *Pohtiessaan* taktiikkaa KK, kuten kaikki menshevikit, vetää rajalinjan kadettien ja lokakuulaisten välille: oikealla — „he”, vasemmalla — „me” („me” kadettien kanssa). Taktillisissa *toimintakehotuksissaan*, taistelukehotuksissaan KK vetää rajalinjan kadettien ja *trudovikkien* välille: kadetit joutuvat joko oikeistoon tai puolueettomiin taistelussa. „Me” — *osoittautuu*, että se merkitsee „me” *trudovikkien* kanssa ilman kadetteja. Osoittautuu, että „me” on *kaikkien* vallankumouksellisten järjestöjen informaatio- ja koordinaatiotoimisto „Työryhmän komitea” mukaanluettuna, mutta ilman kadetteja. Näin siis „halu on hyvä, mutta kohtalo kova”. Oikeistososialidemokraateilla on hyvä halu kulkea yhdessä ja rakkaudessa kadettien kanssa, mutta kohtalo on kova, sillä kadetit poikkeavat taisteluosopimuksista, jotka ovat tapahtumain kulun sanelemia.

Sellainen on pääpiirteissään Duuman hajottamisen jälkeen seuranneen menshevikien taktiikan todellinen historia. Tämä historia on ikuistettu muutamassa asiakirjassa. Lukekaa KK:n „kirjeet” (№ 4 ja № 5) puoluejärjestöille ja vetoomukset „Armeijalle ja laivastolle” (sosialidemokraattinen ryhmä ja Työryhmän komitea), „Koko Venäjän talonpoikaistolle” (Työryhmän komitea, sosialidemokraattinen ryhmä, Yleisvenäläinen talonpoikaisliitto, sosialistivallankumouksellisten puolueen KK, samoin sosialidemokraattien KK, Yleisvenäläinen rautatieläisten liitto, Yleisvenäläinen opettajain liitto), „Koko kansalle” (samat järjestöt paitsi kolmea liittoa, mutta lisäksi Puolan sosialistinen puolue PPS ja Bund), lukekaa vihdoin KK:n 3 jäsenen vastalause (julkaistu „vain puolueen jäsenille”)⁴⁴, niin te olette tutustuneet koko aineistoon sosialidemokraattien opportunistisesta taktiikasta Duuman hajottamisen jälkeen.

Mikä on tämän menshevikien taktillisten direktiivien todellisen, ulkoisen historian yleinen yhteenveto? Tämä yhteenveto on selvä: horjunta liberaalis-monarkistisen porvariston ja vallankumouksellisen porvarillisen demokration välillä. Todellakin, mitä on KK:n horjunta tunnusta koskevassa kysymyksessä? Horjuntaa yksinomaisena,

ainoana tienä pidetyn legaalisen perustuslaillisen tien (tunnus: „Duman istuntojen uudestaan aloittaminen”) ja vallankumouksellisen tien tunnustamisen tai mahdollisena pitämisen välillä (tunnus: „perustava kokous”, jota heikentää ehdoton Duman liittäminen). Se on horjuttaa kadettien (jotka ovat täydellisesti hyväksyneet ja hyväksyvät „istuntojen uudestaan aloittamisen”) ja vallankumouksellisen talonpoikaiston välillä (trudovikit, eserrät, talonpoikais-, rautatieläis- ja opettajaliitot, jotka ovat yhdessä VSDTP:n Keskuskomitean kanssa allekirjoittaneet kehotuksen ryhtyä kapinaan perustavan kokouksen puolesta). Meidän Keskuskomiteamme tai meidän opportunistisosialdemokraattimme ovat hiukan vasemmalla kadeteista ja huomattavasti oikeammalla vallankumouksellisista porvarillisista demokraattisista piireistä. Tällainen on yleinen yhteenveto, joka johtuu KK:n horjunnasta niin tunnuksia koskevassa kysymyksessä kuin taistelumuotoja ja myös poliittisten puolueiden ryhmittymistä koskevassa kysymyksessä.

Taktillisiin erimielisyyksiin sosialidemokratian oikeisto- ja vasemmistosiiven välillä tuli koko duumakauden aikana yhä enemmän selvyttä ja ne johtivat yhä lähemmäksi peruskysymystä — rajalinjan vetämistä porvarillisten demokraattisten piirien sisällä eli kysymystä siitä, kenen kanssa olisi kuljettava. Oikeistosiiven sosialidemokraatit tekivät kaikkensa kulkeakseen yhdessä kadettien kanssa (koko Duman kannattaminen, duumaministeristön nimittämistä koskevan vaatimuksen kannattaminen). Vallankumoukselliset sosialidemokraatit päinvastoin suuntasivat taktiikkansa irroittamaan vallankumoukselliset porvarilliset demokraattiset piirit kadeteista, vapauttamaan niiden ainekset kadettien ikeestä ja liittämään ne taistelutarkoituksia silmällä pitäen yhteen proletariaatin kanssa. Duman hajottaminen teki yhteenvedon duumankaudesta. Ja mikä on tulos? Tulos on se, että oikeistosiiven sosialidemokraattien oli pakko loitota kadeteista ja liittyä vallankumouksellisiin demokraattisiin piireihin. Kadettilaisiksi jäivät vain tunnetut lisäliitteet heidän tunnuksiinsa. Elämä pakoitti vetämään rajalinjan juuri siihen, mihin vasemmistosiiven sosialidemokraatit olivat aina osoittaneet. KK:n tunnusten epäjohdonmukaisuus ja „tyhjänpäiväisyys” tuli erittäin selvästi esiin.

III

Tarkastelkaamme nyt KK:n päätelmiä. Täydellisimmin ne on esitetty 4:nnessä „kirjeessä puolueen järjestöille” (tässä kirjeessä ei ole päiväystä eikä numeroa, mutta sitä seuraava kirje on merkitty viidenneksi). Tuo kirje on todella erinomainen mallinäyte opportunistisesta ajattelusta: se kannattaisi julkaista yhä uudestaan, ottaa sosialismin lukukirjoihin ja oppikirjoihin havainnollisena esimerkkinä siitä, miten sosialidemokraattien *ei* pidä pohtia kysymystä taktiikasta.

Kirjeen ytimenä on se, että eritellään kysymystä, jonka kirjoittajat itse ovat muotoilleet näin: „kenen käsiin valta voi nyt siirtyä?”.

„Kuka on — sanotaan kirjeessä edelleen — tai voi olla tällä hetkellä 140-miljoonaisen kansan *silmissä* tsaarihallituksen käsistä temmatun valtiovallan luonnollinen perijä?.. Sillä kun alkaa yleiskansallinen liike valtiovallan valtaamiseksi, niin pitää yleiskansallisessa *tietoisuudessa* olla myös *käsitys* siitä, kuka asettuu kukistetun hallituksen paikalle... Liikkeen jokaisella kyseessä olevalla kaudella tulee jonkin kollektiivin tai järjestön näytellä yleiskansallisessa *tietoisuudessa* tuollaista osaa”.

Olemme alleviivanneet siteeratuista päätelmistä ne kohdat, jotka heti osoittavat päätelmien täyden pätemättömyyden. Vallan *valtaamiskysymyksessä* KK asettuu heti poroporvarillis-idealisticelle eikä proletaris-materialisticelle näkökannalle. KK juontaa vallan „luonnollisen periytyvääsyyden” laajimmin levinneen „tietoisuuden” (kansan „*silmissä*”) mukaan eikä reaalisten taisteluhtojen mukaan. Se ei käsitä, että „luonnollisena perijänä” ei ole se, joka „näyttelee sellaista osaa” kenen „*tietoisuudessa*” hyvänsä, vaan se, joka todellisuudessa *kukistaa* hallituksen, se, joka todellisuudessa *valtaa* vallan ja joka *voittaa* taistelussa. Taistelun lopputulos ei määräydy „yleiskansallisen tietoisuuden” mukaan, vaan niiden tai näiden yhteiskuntaluokkien ja -ainesten *voiman* mukaan.

Näin ollen KK poikkeaa heti kysymyksestä kokonaan syrjään. Sen sijaan, että kiinnittäisi huomion todellisen taistelun ehtoihin ja siihen, miten tuota taistelua on käyty ja käydään, se alkaa mitä huonoimmalla, idealisticella tavalla keinotella „tietoisuudella” ja „käsityksellä” siitä,

kuka „asettuu kukistetun paikalle”, eikä siitä, kuka *ryhtyy kukistamaan* ja *kukistaa*. Opportunististen johtopäätösten juontamiseksi oli heitettävä syrjään koko marxilainen metodi, joka vaatii tutkimaan, minkä luokkien mitkä edut vaativat vallan *kukistamista* ja mitkä sen rajoittamista; mitkä aineelliset olosuhteet *synnyttävät* vallankumouksellisen taistelun („kukistamisen”) ja mitkä — kukistettavan ja kukistajien perustuslaillisen yhdyselämän. Ellei KK olisi unohtanut marxilaisuuden aakkosia, niin se olisi nähnyt vaikkapa Venäjän vallankumouksen kokemuksen perusteella, mitkä luokat meillä *ovat* itse liikkeen kulun vuoksi ja usein niiden „tietoisuudesta” riippumatta (ja jopa niiden monarkistista tietoisuutta vastaan) *pakoitettuja kukistamaan* tielänsä olevat vallan elimet. *Työväen- ja talonpoikaishiikkeen* historia Venäjällä XX vuosisadalla antaisi Keskuskomiteallemme riittävästi esimerkkejä osittaisesta ja paikallisesta vallanelinten *kukistamisesta*, jotta se voisi päätellä marxilaisesti eikä Ledru-Rollinin malliin yleisestä ja täydellisestä keskusvallan kukistamisesta.

Astuttuaan väärälle tielle Keskuskomitea sotkeentuu seuraavissa päätelmissään tästä kysymyksestä yhä enemmän ja enemmän. Se alkaa valikoida „väliaikaisen vallankumoushallituksen” kokoonpanon mahdollisia ja todennäköisiä sommitelmia.

Keskuskomitea julistaa työväen edustajain Neuvostot kuin myös Työryhmästä ja sosialidemokraattisesta duumaryhmästä muodostetun toimeenpanevan komitean kelvottomiksi. Ensin mainittujen puolesta ei lähde „satamiljoonainen talonpoikaisto”, jälkimmäisen puolesta ei lähde „valtava osa kaupungin pieneläjiä, keskiporvaristoa, sotamiehiä, kasakkoja, upseeristo j.n.e. Mutta olisi kuitenkin mitä vaarallisin harhakäsitys luulla, että uusi valtiovalta voidaan pystyttää kaikkien noiden ainesten tahtoa vastaan”.

Kehotamme lukijaa vertaamaan tämän päätelmän ensimmäistä osaa bolshevistiseen päätösluonnokseen väliaikaisesta hallituksesta (ks. „Partinyje Izvestija” № 2 maaliskuun 20 piltä 1906, julkaistu toistamiseen Leninin „Selostuksessa edustajakokouksesta”, s. 92)*⁴⁵. Tuossa luonnoksessa on suorastaan lueteltu ne järjestöt, jotka *todellisuudessa*

* Ks. Teokset, 10. osa, ss. 313—380. *Toim.*

näyttelivät joulukuun kapinassa vallankumouksellisten val-lanelinten osaa. Työväen edustajain Neuvostojen lisäksi siinä on tietysti mainittu myös sotilaiden, rautatieläisten ja *talonpoikain* komiteat sekä valinnalliset maalaiselimet Kaukasiassa ja Itämerenmaissa. Historia on niin muodoin jo vastannut siihen kysymykseen, jota KK nyt niin avuttomaan yrittää ratkaista. Historia on jo osoittanut, mitkä luokat ja mitkä väestöainekset *osallistuvat* kapinaan ja *luovat* kapinaelimiä. Mutta sosialidemokratian opportunistit eivät ainoastaan unohda (tai eivät pysty käsittämään) vallankumouksen eilistä menneisyyttä, vaan eivät yleensä-kään käsitä, mitä on väliaikainen vallankumoushallitus. Tarvitsee vain hiukan ajatella vakuuttuakseen siitä, että sellainen hallitus on kapinaelin (eikä vain kapinan seuraus, kuten menshevistisessä päätösluonnoksessa väliaikaisesta hallituksesta virheellisesti edellytetään — ks. samaa „Selostusta”, s. 91 tai „Partinyje Izvestija” № 2).

Edelleen, siteeratun päätelmän toinen osa on vieläkin virheellisempi. Se on rakennettu opportunistien tavallisen menetelmän mukaan: todistellaan maltillisimman tunnuk-sen suurinta järkevyyttä sen vuoksi, että sen kannattajiksi voidaan yhdistää suurin määrä yhteiskunnallisia aineksia. Bernstein on sanonut: yhteiskunnallista vallankumousta kannattaa vain osa proletariaattia, mutta yhteiskunnallista reformia kannattaa suuri määrä sosialiliberaalisia aineksia. Älkää rakentako harhakuvitelmia, että sosialismi muka voidaan pystyttää vastoin niiden tahtoa! Muuttukaapa mieluummin demokraattis-socialististen reformien puo-lueeksi! Menshevikit sanovat: vallankumouksemme todel-lista voittoa kannattaa vain proletariaatti ja pikkuporvaris-ton vallankumouksellinen osa (etupäässä talonpoikaisto). Mutta vanhan monarkian liberaalista rajoittamista kannattaa „sekä keskiporvaristo että upseeristo j.n.e.”. Nimittäkäämme siis vallankumouksen voitoksi liberaalien sopimusta tsaarin kanssa, vaihtakaamme kapinaelimenä esiintyvä todella vallankumouksellinen hallitus Duumaan!

Ei, toverit. Poliittinen aritmetiikka tuntee hiukan moni-mutkaisempia menetelmiä, kuin *kaikkien* „oppositio”-aines-ten yksinkertainen laskelmiin ottaminen. Horjuvan ja petokseen taipuvan opposition lisääminen todella taistele-viin vallankumouksellisiin aineksiin ei aina johda myönteiseen, vaan useimmiten kielteiseen tulokseen. Ne, joiden

edut *pakoittavat* tavoittelemaan monarkian rajoittamista ja pelkäämään monarkian murskaamista, eivät missään tapauksessa kykene luomaan tarmokasta ja rohkeaa kapinaelintä. Yritys kaavailla tuleva kapinaelin etukäteen noiden kadettiainesten mittojen mukaan merkitsee samaa kuin kaavailla Euroopan yhteiskunnallista vallankumousta jonkin Naumannin tai Clemenceaun mittojen mukaan.

Miten koomilliseen ristiriitaan meidän opportunistimme ovat itse sulloutuneet! He haluavat liittoa keskiporvariston ja upseeriston kanssa, sanalla sanoen kadettipuolueeseen kuuluvien aineiden kanssa. Mutta silloin on heitettävä kokonaan pois perustavaa kokousta koskeva tunnus, sillä kadetit heittävät sen pois! Nostetaan esiin keskiporvaristolle ja upseeristolle sopimaton tunnus perustavasta kokouksesta ja samalla yritetään vetää niitä omalle puolelle tyrkyttämällä maltilliselle ja lojaalille Duumalle mitä vallankumouksellisinta osaa (kukistettava hallitus ja aseuttava väliaikaiseksi vallankumousohallitukseksi!)— sellaiseen järjettömyyteen on Keskuskomiteamme päätenyt.

Muuten, järjettömyyksien suhteen KK:n kirjeessä on vieläkin ihmeellisempiä kukkasia. Kuulkaa: „Ellei tällä hetkellä todellakaan voitaisi esittää vallanpitäjäksi mitään muuta kuin työväen edustajain Neuvostot, niin voidaan edeltä käsin sanoa, että jos hallitus voitetaan *taistelussa vallasta* (ja tämän voiton saavuttaminen eittämättä edellyttää armeijan osallistumista tähän taisteluun), niin se ei johtaisi mihinkään muuhun kuin „kansan puolelle” siirtyneen armeijan *sotilasdiktatuuriin*”. (Kursivointi alkuperäisessä.)

Ajatelkaapa vain tätä hirveää katkelmaa: jos työväen edustajain Neuvostot *voittaisivat* hallituksen armeijan osan avulla, niin tällainen armeijan siirtyminen „kansan puolelle” * johtaisi sotilasdiktatuuriin!! En tiedä, löytyisikö edes kadettikirjallisuudesta näytteitä tällaisesta taistelun voitokkaalla lopputuloksella pelottelusta? En tiedä, olisiko edes hra Struve mennyt sanoissaan noin pitkälle, kun hän „Osvobozhdenijessa”⁴⁶ kesällä 1905 ja „Poljarnaja Zvezdassa”⁴⁷ keväällä 1906 ruoski aseellisen kapinan aatetta sen takia, että se muka lähentelee sotilasdiktatuurin aatetta? Jos KK olisi ottanut selvän vaikkapa niistä

* Lainausmerkit tarkoittanevat KK:mme ironiaa!

tavallisista sotamiesten ja matruusien vaatimuksista, joita nämä ovat esittäneet monilukuisissa „mellakoissa” kuluneen vuoden aikana, niin se olisi tullut huomaamaan, että nämä vaatimukset sisältävät *itse asiassa* sen, että kastiarmeija on muutettava kansanarmeijaksi, s.o. miliisiksi. Sotamiehet ja matruusit eivät ole aina eivätkä vielä suuorimmalta osaltaan osanneet muotoilla vaatimustensa yhteenvetoja, mutta tuskinpa kenellekään on epäselvää, että sotapalveluksen suorittaminen kotipaikkakunnalla kokoontumisvapauden oloissa j.n.e. merkitsee juuri samaa kuin miliisin perustaminen? Onkohan KK jo siinä määrin kadottanut alkeellisen vallankumouksellisen vaiston, että se ei käsitä eroa dekabristien aatelisvallankumouksellisuuden,— narodnajavoljalais-upseerien raznotshinets-intelligenttisen vallankumouksellisuuden,— ja XX vuosisadan Venäjän sotamiesten ja matruusien syvästi demokraattisen, proletaarisen ja talonpoikaisen vallankumouksellisuuden välillä? Eiköhän se ole koskaan huomannut perinpohjaista eroavaisuutta upseerien vallankumouksellisuudessa Narodnaja Voljan aikakaudella, jolloin sotamiesmassat pysyivät melkein kokonaan välinpitämättöminä, ja upseeriston nykyisessä taantumuksellisuudessa, jolloin on käynnissä mahtava liike juuri tietämättömien sotamiesmassojen keskuudessa? Kun luullaan, että nykyisen venäläisen sotamiehen tai matruusin siirtyminen työväen edustajain Neuvostojen puolelle taistelussa hallitusta vastaan saattaa olla siirtymistä sotilasdiktatuuriin,— kun upseeriston vetämistä mukaan maltillisella „Duuman puolesta”-tunnuksella pidetään keinona tuota siirtymistä vastaan,— niin on joko täytynyt kadottaa kokonaan todellisuudentaju tai mennä oikealle pitemmälle kuin hra Struve ja kumpp.! Sosialidemokraattisen puolueen Keskuskomitea haluaa taistella venäläisen sotamiehen sotilasdiktatuuripyrkimystä vastaan vetämällä omalle puolelleen upseeriston: näin pitkälle ovat opportunistit meidät vieneet.

Keskuskomitea yrittää puolustaa toivotonta asennettaan edelleen sillä, että muka ei ole syytä etsiä keinotekoisesti uutta hallitusta, koska Duuma tai sen rippeet ovat olemassa, ne „voivat julistaa itsensä Valtakunnanduumaksi”, ja „kansan mielipide, joka ei pengo kirjoitetun perustuslain tarkkuuksia, on pitänyt ja pitää Valtakunnanduumaa vallanelimenä... Jos sotaväki, joka kieltäytyy tsaarihallitusta

tottelemasta, voi asettua uutta hallitusta palvelemaan, niin tuo uusi hallitus on Valtakunnanduuma”.

Suurenmoista! Jos „kansan mielipide” tunnustaa huomenna jonkin muun lainalaisen laitoksen „vallaksi”, niin meidän on sitouduttava levittämään tuota ennakkoluuloa,—todellakin, kelpo käsitys vallankumouksellisen puolueen tehtävistä. Ymmärtäkää vihdoinkin, kalliit toverit, että valta on otettava voimalla, taistelulla, kapinalla. Ovatko kadetit siihen suostuvaisia? Jos vastaus on myönteinen, niin olkaa hyvä, me emme hyljeksi mitään liittolaista taistelussa. Mutta jos vastaus on kielteinen, jos he pelkäävät *kehottaa-kin suoraan* kapinaan (tällainen kehoitus olisi kuitenkin, kehottajien ollessa vilpittömiä, ensimmäisenä askeleena asiaan, ja tämän askeleen ovat ottaneet koko Duumasta vain sosialidemokraatit ja trudovikit),—niin silloin kaikki puheet Duumasta „vallanelimenä, joka kutsuu koolle perustavan kokouksen”, ovat pelkästään vahingollista manilovilaisuutta, pelkkää kansan pettämistä.

Toisenlaisessa ilmapiirissä Duuman rippeet menettelisivät toisin, sanoo KK, puolustaen kadetteja, jotka ovat pelästyneet jopa Viipurin julistusta.—Niin, se on totta, ne menettelisivät toisin. Mitä tästä seuraa? Tästä seuraa, että meidän on pyrittävä luomaan tuo *toisenlainen* ilmapiiri. Miten siihen on pyrittävä? Tekemällä taistelukykyisistä aineksista vallankumouksellisesti tietoisia, kohottamalla niiden tietoisuuden kadettilaista tasoa korkeammalle, kadettilaisia tunnuksia korkeammalle. Mutta te *puolustelette* kadettilaista arkuutta epävallankumouksellisella ilmapiirillä ja samaan aikaan *madallatte* tuota ilmapiiriä vaihtamalla vallankumoukselliset tunnukset kadettilaisiin!

IV

Keskuskomitean käytännöllinen johtopäätös sen tunnetussa 4. kirjeessä kuuluu: „Nyt heti on järjestettävä kaikkialla paikallisia joukkoluontoisia vastalauseilmaisuja”. Niiden tarkoitus on määritelty kirjaimellisesti näin: „On luotava piakkoin koittavan ratkaisevan taistelun valmistelun ilmapiiri”... Ei ole valmistauduttava piakkoin koittavaan ratkaisevaan taisteluun, vaan luotava valmistautumisen ilmapiiri!..

Puolueemme on jo harvinaisen yksimielisesti tuominut ja hyljännyt tuon KK:n tunnuksen. Sen kampanja „erillisine joukkoluontoisine vastalauseilmaisuineen” on jo epäonnistunut. Ennenkuulumattomiin mittasuhteisiin kärjestyneen kansalaissodan oloissa on mielenosoitusten järjestämisen ja vastalauseiden panemisen järjettömyys liiankin ilmeistä. Tässä numerossa julkaisemamme useiden puoluekomiteain ja -konferenssien päätöslauselmat⁴⁸ osoittavat riittävän selvästi, minkälaista suuttumusta tuo KK:n tunnus ja koko sen politiikka Duuman hajottamisen jälkeen on aiheuttanut. Sen vuoksi emme rupea tuhlaamaan tarpeettomasti sanoja kumotaksemme jo elämän kumoamaa ja puolueen hylkäämää KK:n tunnusta. On vain ensiksikin huomioitava Keskuskomitean virheen periaatteellinen merkitys ja toiseksi ne kömpelöt yritykset, joita Keskuskomitea on kirjeessä № 5 tehnyt selviytyäkseen siitä mahdottomasta tilanteesta, johon se on joutunut.

Periaatteelliselta kannalta KK:n virhe on siinä, ettei se käsitä ollenkaan mielenosoituslakon ja kapinalakon välistä eroa. Joulukuun jälkeen on tällainen ymmärtämättömyys kerrassaan anteeksiantamatonta. Se voidaan selittää vain ottaen huomioon, ettei KK ole yhdessäkään kirjeessä maininnut mitään suoranaisesti aseellisesta kapinasta. Opporunistimme ovat kauan ja alituisesti pyrkineet välttämään kapinakysymyksen suoraa asettelua, ja se johtuu kiertämättä heidän kannanotostaan kokonaisuudessaan. Tuo pyrkimys selittää meille, miksi KK puhuu sitkeästi vain mielenosoituslakosta ja vaikenee kapinalakosta.

Ottaessaan tällaisen asenteen KK joutui ehdottomasti häntäpäähän kaikista muista vallankumouksellisista puolueista ja järjestöistä. Voidaan sanoa, että *kaikki*, paitsi sosialidemokratian opportunisteja, ovat tajunneet kapinakysymyksen asettamisen kiertämättömyyden. Yleisvenäläinen rautatieliitto on kiinnittänyt siihen erikoista huomiota, kuten odottaa sopikin (ks. tässä numerossa julkaisemaamme rautatieliiton päätöslauselmaa ja byroon selostusta)⁴⁹. Se käy vallan selvästi ilmi useista julistuksista, jotka on allekirjoittanut useampi vallankumouksellinen järjestö (edellä mainitut julistukset: „Armeijalle ja laivastolle”, „Koko Venäjän talonpoikaistolle” y.m.). Keskuskomiteamme on allekirjoittanut nuo julistukset aivan kuin vastoin tahtoaan, aivan kuin vastoin vakaumustaan!

Todellakin: on suorastaan mahdotonta noita julistuksia allekirjoittaessa olla huomaamatta eroa mielenosoituslakon ja kapinalakon välillä. KK:n käyttäytymisen ristiriitaisuus, sen häilyväisyys on silmiinpistävä: omista tuotteistaan (kirjeet № 4 ja № 5) se ei mainitse sanallakaan kapinasta. Mutta esiintyessään yhdessä muiden vallankumouksellisten järjestöjen kanssa Keskuskomitea allekirjoittaa kapinakehotuksia! Ollessaan yksin KK:me luisuu kiertämättä kadettien kannalle ja kuluttaa kaikki voimansa siihen, että keksii kadeteille sopivia tai sopivilta tuntuvia tunnuksia. Kulkiessaan rivissä ja rintamassa toisten vallankumouksellisten järjestöjen kanssa KK „ryhdistäytyy”, häpeää kadettilaisia tunnuksiaan ja käyttäytyy säädyllisesti.

Venäjän sosialidemokraattinen työväenpuolue on ensi kerran joutunut tällaiseen arvolleen sopimattomaan asemaan. Ensi kerran sitä kaikkien nähden kuljetetaan talutusnuorassa. Ensi kerran se on jälkijoukossa. Meidän velvollisuutemme, VSDTP:n kaikkien jäsenten velvollisuus, on hinnalla millä hyvänsä ja mitä pikimmin saada aikaan, että tämä olisi ensimmäinen ja *viimeinen* kerta.

Se, ettei kyetä ymmärtämään heinäkuun (viimeisen) lakon epäonnistumisen syitä, juontuu kokonaan edellä mainitusta periaatteellisesta virheestä. Jokainen voi erehtyä taisteluhetken määräämisessä. *Siitä* emme lainkaan aio syyttää Keskuskomiteaa. Mutta on anteeksiantamatonta erehtyä esiintymisen *luonteen* suhteen, erehtyä niiden useiden järjestöjen varoituksista huolimatta, joiden kanssa KK yhdessä allekirjoitti kapinakehotukset.

Kirjeessä № 5 Keskuskomitea käy jotain pintapuolista ja pikkumaista polemiikkia eserriä vastaan (todistaen vain sen, että trudovikkien edustaja päätteli asioista johdonmukaisemmin kuin nämä,— sitä paitsi voiko tämä kaikki olla mielenkiintoista ja kenelle se voi olla mielenkiintoista?) ja ihmettelee, että juuri etumaiset, tietoiset työläiset eivät vastanneet kehotukseen ryhtyä heinäkuun lakkoon. Takapajuiset työläiset vastasivat, mutta etumaiset eivät vastanneet! Ja KK on tyytymätön, se on kiukuissaan, melkein pä sadattelee.

Muuten, jos KK ei olisi ottanut perin juurin virheellistä asennetta eikä olisi *periaatteellisesti* eronnut proletariaatin etujoukosta, niin se olisi helposti käsittänyt, mistä on

kysymys. Saattoi olla, etteivät takapajuiset työläiset vielä tienneet eroa mielenosoituslakon ja kapinalakon välillä, mutta etumaiset tiesivät tuon eron mainiosti. Kun oli toivoa tukea Viaporissa ja Kronstadtia niiden *kapinassa*,— ja sellainen hetki oli,— silloin oli yleiskansallisen lakon julistaminen luonnollista. Mutta tuon lakon tarkoituksena ei tietysti olisi ollut vastalauseen esittäminen Duuman hajottamista vastaan (kuten KK luuli), vaan sen tarkoituksena olisi ollut (*ja se oli*) kapinaan nousseiden tukeminen ja kapinan *laajentaminen*.

Mutta sitten parin päivän kuluttua selvisi lopullisesti, että kapina Viaporissa ja Kronstadtissa on *tällä kertaa* tukahdutettu. Lakko kapinaan nousseiden tukemiseksi osoittautui sopimattomaksi, mutta vastalauseelakkoa, mielenosoituslakkoa etumaiset työläiset eivät koko aikana *halunneet*. He puhuivat koko ajan mitä selvimmin ja päättävimmän (ja vain meidän Keskuskomiteamme on saattanut olla tietämättä tai käsittämättä sitä), että he lähtevät yleiseen, ratkaisevaan taisteluun, mutta eivät missään tapauksessa lähde lakkoon mielenosoitusta varten.

Näin ollen heinäkuun lakon epäonnistuminen, niin sanoaksemme, ajoi karille sosialidemokratian opportunistien taktiikan. Mielenosoituslakon aate meni täydellisesti ja lopullisesti myttyyn. „Erillisten joukkoluontoisten vastalauseilmausten” tunnus meni täydellisesti ja lopullisesti myttyyn.

Mutta sille, ken tuntee vähänkin Venäjän suurten keskusten työläisten mielialaa, ken seuraa sitä, mitä parhaillaan tapahtuu talonpoikaiston keskuudessa,— hänelle on täysin selvää, etteivät kapinalakkoate ja kapinaanvalmistautumistunnus ole menettäneet merkitystään, eivät ole himmentyneet, vaan päinvastoin ne kypsyvät ja vahvistuvat kaikkialla.

V

Teemme yhteenvedot Duuman hajottamisen jälkeen seuranneiden kriittisten päivien menshevistisen taktiikan lyhyestä erittelystä.

Koko Duuman olemassaolon ajan menshevikit saarnasivat koko Duuman tukemista, kadettien tukemista (duumaministeristön nimittämistä koskevan vaatimuksen varjolla).

Bolshevikit irrottivat voimaperäisesti trudovikkeja kadeteista ja kannattivat „Duuman vasemmistoryhmien toimeenpanevan komitean” perustamisajatusta.

Kenen taktiikka on nyt, Duuman hajottamisen jälkeen, saanut varmistusta? Yhdessä kadettien kanssa onnistuttiin julkaisemaan vain arka Viipurin vetoamus. Kadetit *puolueena* eivät tukeneet sitä, eivät ottaneet osaa enempää sen puolesta käytävään puolueagitaatiotyöhön kuin *tämän* luonnoksen työn jatkamiseenkaan. Tuon vetoamuksen riittämättömyyden myönsivät heti meidän menshevikkimme. Aran viipurilaisen vetoamuksen jälkeen seurasi muita, määrätietoisia ja rohkeampia vetoamuksia. Eräiden entisten Duuman jäsenten yksitellen yhteenliittymisen jälkeen yhtyivät *kahden* duumaryhmän „komiteat”, jotka allekirjoittivat eräitä vetoamuksia ja osallistuivat eräisiin vallankumouksellisiin neuvottelukokouksiin, joista *tuli* vallankumouksen *sotaneuvosto*.

Mitkä olivat ne kaksi ryhmää, jotka ryhminä, kollektiivina säilyivät Duuman hajottamisen yhteydessä, jotka eivät kadonneet, vaikka niiden jalkain alta hävisikin „perustuslaillinen” maaperä?

Ne olivat sosialidemokraatit ja *trudovikit*. „Vasemmistoryhmien toimeenpaneva komitea”, jota bolshevikit propagoivat kannattaessaan tuollaisen komitean perustamisajatusta,— *toteutui*. Työryhmä *synnytti* uuden *vallankumouksellisen* järjestön, jolla on *uusia* yhteyksiä talonpoikaistoon, mutta kadetit kuolivat poliittisesti — aivan prikulleen niin kuin bolshevikit olivat ennustaneet korostaessaan, että „madot viihtyvät ruumiiden luona eivätkä elävien ihmisten parissa” *.

Sosialidemokraattien taistelusuostimuksesta trudovikkien, eserrien y.m. kanssa on tullut *tosiasia*, josta yllä mainitut julistukset ovat kirjallisena todisteena. Me olemme vain menettäneet ja luonnollisesti menettäneet paljon siksi, että tartuimme *myöhään* tähän asiaan harkitsematta sitä ennemmin, valmistamatta maaperää vähitellen, kuten bolshevikit olivat jo Yhdistävälle edustajakokoukselle esittämässään päätösluonnoksessa neuvoneet tekemään.

Volentem ducunt fata, nolentem trahunt,— mikä käännetyinä merkitsee likipitäen: tietoinen poliitikko kulkee

* Ks. Teokset, 10. osa, s. 258. *Toim.*

tapahtumien edellä, kehittymätöntä ne raahaavat peräsään. Bolshevikit ovat jo kuukausia, ellei jo vuoden, itsepintaisesti puhuneet, että taistelususopimukset juuri vallankumouksellisen demokratian kanssa ovat *kiertämättömiä* ja proletariaatin taisteluhenkisen lähentyminen juuri etumaisen talonpoikaiston kanssa on tärkeää. Duuman hajottaminen on *pakoittanut* astumaan tuolle tielle, jota paitsi menshevikit, kuten jo osoitimme Keskuskomitean taktiikan kaikkia vaiheita käsitellessämme, osoittautuivat tapahtumien „odottamattoman” käänteen takia valmistumattomiksi, „mukaan vedetyiksi” vastoin heidän tahtoaan ja tietoisuuttaan.

Ottakaa kapinakysymys. Menshevikit yrittävät „sanoutua siitä irti” kaikin mokomin. He hyväksyivät Yhdistävässä edustajakokouksessa päätöslauselmankin aseellista kapinaa vastaan. Nyt he *vaikenevat* kapinasta „kirjeissä” № 4 ja № 5, jotka on kirjoittanut KK itse ilman toisten vallankumouksellisten järjestöjen neuvoja. Mutta kun se kirjoittaa jotain *yhdessä* niiden kanssa, niiden neuvosta, niin silloin saamme lukea suoranaisia ja päättäviä kapinakehotuksia. Silloin tunnuksetkin ovat vallankumouksellisia. Silloin ei enää sanota sanaakaan enempää Duuman istuntojen uusimisesta kuin myöskään perustavan kokouksen koollekutsumisesta Duuman kautta. Päinvastoin, silloin saamme lukea (vetoamus „Koko kansalle”): „*Ei määräysvaltaa vailta oleva* Duma, vaan täysivaltainen perustava kokous j.n.e. äänestyksen perustalla, siinä se päämäärä, joka kansan on asetettava itselleen. *Eikä tsaarin ministerien, vaan vallankumoukselliseen kansaan nojautuvan vallan* on kutsuttava koolle tuo kokous” (kursivointi meidän). Tällaista pontevaa kieltä Keskuskomiteamme käyttää silloin, kun se on pikkuporvarillisten vallankumousmiesten, sellaisten kuin Työryhmän komitean ja Puolan sosialistisen puolueen seurassa!

Ottakaa vihdoin kysymys väliaikaisesta vallankumoushallituksesta. Meidän menshevikkimme Plehanovin johdolla vakuuttelivat puolentoista vuoden ajan, että sosialidemokraattien osallistuminen siihen porvarillisten vallankumouksellisten kanssa ei ole sallittavaa ja että väliaikaisen vallankumoushallituksen perustamistunnuksen esittäminen merkitsee blanquillaisuutta, jakobiinilaisuutta ja kaikkia muita kuolemansyntejä.

Entä miten kävi? Duuma hajotettiin, ja KK:n oli pakko asettaa kysymys *nimenomaan* väliaikaisesta vallankumoushallituksesta, siitä, kenestä se pitäisi panna kokoon. Täydellinen valmentumattomuus tähän kysymykseen ilmenee heti: ei ole edes käsitystä siitä, että väliaikainen vallankumoushallitus on *kapinaelin*. KK ehdottaa julistamaan Duuman rippeet: sosialidemokraatit, trudovikit ja osan kadetteja, väliaikaiseksi vallankumoushallitukseksi. Mutta mitä siitä oikeastaan syntyykään, toverit, katsokaapa: *tehän kehotatte sosialisteja osallistumaan väliaikaiseen vallankumoushallitukseen yhdessä porvarillisten vallankumousmiesten kanssa!* Ja te teette niin siitä huolimatta, että sosialidemokraatit ovat trudovikkien ja vasemmistokadettien keskuudessa *mitättömänä vähemmistönä!* Oh-hoh! Doktrinäärinen jaarittelu siitä, että sosialidemokraattien osallistuminen väliaikaiseen hallitukseen yhdessä porvarillisten vallankumousmiesten kanssa *ei ole sallittavaa*, hajoaa tomuksi todellisuuden ensimmäisestä kosketuksesta. Kaikki pinnistykset, joilla koetettiin puolustella tuota väärää päätöstä viittaamalla virheellisesti Marxiin, haihtuvat kuin tuhka tuuleen. Eikä siinä kaikki: porvarillisten *vallankumousmiesten* (trudovikit, eserrät, Puolan sosialistinen puolue, osa talonpoikais-, rautatieläis- ja opettajaliitoista) lisäksi meidän „ankarat” muka-marxilaiset raahaavat sopivilla ja sopimattomilla keinoilla tulevaan väliaikaiseen hallitukseen myös porvarillisia *sovittelijoita* (kadetteja)!

Niin, tuskin voidaan kuvitella täydellisempää opportunistisen taktiikan romahdusta, kuin minkä meidän Keskuskomiteamme on joutunut kokemaan Duuman hajottamisen jälkeen. Puolueemme on vedettävä pois tuosta suosta, ennen kuin se on myöhäistä.

PÄIVÄN TAPAHTUMIEN JOHDOSTA

„Verinen päivä” Varsovassa ja muissa Puolan kaupungeissa ⁵⁰, murhayritys Stolypinia vastaan, Minin murha ⁵¹ — kaikki tuo on herättänyt yleistä mielenkiintoa kysymykseen „sissiesiintymisistä”, — käytämme tätä sanontaa, joka on tullut käytäntöön puolueessa ja vahvistettu Yhdistävän edustajakokouksen päätöslauselmassa.

Toimitus aikoo lähi aikoina julkaista yhden tai useampia artikkeleja, joissa käsitellään yksityiskohtaisesti ja mahdollisen monipuolisesti tätä äärettömän tärkeää kysymystä *. Tällä kertaa teemme ainoastaan seuraavat lyhyet huomautukset, etteivät lukijamme jäisi epätietoisiksi katsantokantojemme suhteen, ja myöhemmissä artikkeleissa näitä huomautuksia tullaan kehrittelemään yksityiskohtaisemmin ja antamaan niistä tarkempi määritelmä.

Ensimmäinen huomautus. Äärimmäisyydet eivät ole hyviä missään; kukaan sosialisti ei epäile sitä, etteikö sissiesiintymisiä järjestettäessä olisi otettava huomioon laajojen joukkojen mielialaa. Senpä takia pidämme ehdottoman välttämättömänä ottaa huomioon Varsovan työoloja ja sikäläisten joukkojen mielialoja tuntevan (puolalaisten sosialidemokraattienkin kanssa luultavasti solidaarisen) Bundin mielipiteen, nimittäin sen mielipiteen, että Puolan sosialistinen puolue „on mennyt liian pitkälle”. Onko se mennyt liian pitkälle, se on tosiasiakysymys, emmekä me ole päteviä ratkaisemaan tuota kysymystä. Liian pitkälle meneminen ei ole milloinkaan sopivaa, mutta olisi väärin tehdä erillisistä „äärimmäisyys”-tapauksista sellainen johtopäätös, että tunnettu taistelumuoto on kelpaamaton.

* Ks. tätä osaa, ss. 197—207. *Toim.*

Yleensä ja kokonaisuutena me pidämme sissitaistelun kärjistymistä Venäjällä Duuman hajottamisen jälkeen myönteisenä ilmiönä. Tuhoava ja säälimätön sissitaistelu hallituksen väkivallankäyttäjiä vastaan on mielestämme ajankohtaista ja tarkoituksenmukaista.

Toinen huomautus. Puolueemme Keskuskomitea on ehdottomasti ja kokonaan väärässä sanoessaan huomautuksessa 4. (puoluejärjestöille osoitettuun) „kirjeeseen”: „on itsestään selvää, että puolue edelleenkin hylkää niin kutsutut „sissi”-taisteluesiintymiset”.

Se ei ole totta. Me alistumme edustajakokouksen päätöksiin emmekä *missään tapauksessa* Keskuskomitean määräyksiin, *joilla rikotaan* noita päätöksiä. Jokainen, joka vaivautuu lukemaan huolellisesti Yhdistävän edustajakokouksen päätöslauselman, jonka otsikkona on: „Sissitoiminnoista”, huomaa helposti, että puolueemme *hylkää* sissitoimintojen yhden muodon, *tunnustaa* toisen ja *suosittelee* kolmatta muotoa.

Puolue hylkää kokonaan yksityisen omaisuuden pakko-luovuttamisen. Se *ei hylkää* valtionvarojen pakkoluovuttamista, mutta asettaa sille *erittäin tiukat* ehdot („siinä tapauksessa, kun kyseisellä paikkakunnalla perustetaan vallankumouksellisen vallan elimet” j.n.e.).

Edelleen, edustajakokouksen päätöslauselma *tunnustaa* sissitoiminnot *ilman* omaisuuden pakkoluovuttamista, s.o. *tunnustaa „terrorin”,* tunnustaa sissitoiminnot vihollisen tuhoamistarkoituksessa. Tämä tunnustaminen on selvästi, ilman mitään kaksimielisyyttä, ilmaistu heti päätöslauselman varsinaisen päätösoosan ensimmäisissä sanoissa:

„Edustajakokous päättää: 1) todeten, että *sen rinnalla* (kursivointi kaikkialla meidän), kun työväenjoukkojen järjestämisen perustalla valmistellaan vallankumouksellisia voimia tulevaan kapinaan, *on kiertämätöntä aktiivinen taistelu hallituksen harjoittamaa terroria ja mustasotnia-laisten harjoittamaa väkivaltaa* vastaan, täytyy”... (edelleen seuraa varastamisen, yksityisten varojen anastamisen y.m.s. kielto).

Lainauksemme *edustajakokouksen päätöksestä* on aivan selvä. „Rinnan” joukkojen keskuudessa suoritettavan työn kanssa tunnustetaan „aktiivinen taistelu” väkivallantekijöitä vastaan, s.o. epäilemättä niiden tuhoaminen „sissitoimintojen” avulla.

Tätä sissitoimintojen toista lajia (väkivallantekijäin tuhoamista) päätöslauselmassa rajoittaa vain seuraava: „on vältettävä rauhallisten kansalaisten henkilökohtaisen omaisuuden loukkaamista, lukuunottamatta (kuulkaa!) niitä tapauksia, jolloin se on hallitusta vastaan käytävän taistelun tahtomatonta seurausta tai kun se johtuu välittömän taistelun vaatimuksista esimerkiksi barrikadeja rakennettaessa”.

Siis silloin, kun välitön taistelu vaatii, on myös yksityisomistuksen loukkaaminen, esim. ajopelien y.m.s. ottaminen barrikadeja varten, sallittua. Ellei ole välitöntä taistelua, niin edustajakokous määrää välttämään „rauhallisten” kansalaisten henkilöllisen turvallisuuden loukkaamista, mutta samassa edustajakokous osoittaa poikkeuksen: nimittäin kun henkilöllisen turvallisuuden „tahtomaton” loukkaaminen on seurausta hallitusta vastaan käytävästä taistelusta, ei edustajakokous pidä sitä sissitoimintoihin osallistuneiden rikoksena.

Lopuksi, edustajakokous suorastaan suosittelee puolueelle sissitoimintolajia, kun se päättää ilman varauksia ja rajoituksia: „hallitukselle kuuluvia aseita ja ampumatarvikkeita on kaapattava aina tilaisuuden tarjoutuessa”.

Esimerkiksi: katupoliiseilla on aseita, jotka kuuluvat hallitukselle. „Tilaisuus tarjoutuu”...

Kolmas huomautus. Me neuvomme puolueemme kaikkia monilukuisia taisteluryhmiä lopettamaan toimettomuutensa ja suorittamaan lukuisia sissitoimintoja tarkoin edustajakokouksen päätösten mukaisesti, s.o. ilman mitään omaisuuden pakkoluovuttamista, „loukaten” mahdollisimman vähän rauhallisten kansalaisten „henkilökohtaista turvallisuutta” ja loukaten mahdollisimman laajassa mitassa vakoilijain, aktiivisten mustasotnialaisten sekä poliisi-, sotaväen- ja laivastopäällystön henkilökohtaista turvallisuutta ja niin edespäin ja niin pois päin. Sitä vastoin „hallitukselle kuuluvia aseita ja ampumatarvikkeita on kaapattava aina tilaisuuden tarjoutuessa”.

„TYÖVÄEN EDUSTAJAKOKOUKSESTA“

LYHYT HUOMAUTUS

Sanomalehti „Tovarishtsh” on julkaissut uutisen, että tov. Axelrod agitoi „työväen edustajakokouksen” puolesta. Meilläkin on sellaisia tietoja, että menshevikit todellakin harjoittavat tuollaista agitaatiota. Mielestämme puoluevelvollisuus vaatii tämänluontoisten kysymysten avointa käsittelyä. Vai pitääkö kaikkein huomatuimpien menshevikien harjoittaa agitaatiota *avoimen* työläisedustajakokouksen puolesta *salassa* puolueelta? Ellei Axelrodilla ole mahdollisuutta julkaista esitystä mielipiteistään, niin voimme tarjota hänelle lehtemme palstoja.

„Proletari” № 1,
elokuun 21 pnä 1906

Julkaistaan „Proletari” lehden
tekstin mukaan

MOSKOVAN KAPINAN OPETUKSET

Kirja: „Moskova joulukuussa 1905” (Moskova, 1906) on ilmestynyt kerrassaan oikeaan aikaan. Joulukuun kapinan kokemuksen omaksuminen on työväenpuolueen ajankohtainen tehtävä. Valitettavasti tämä kirja on hunajatyynyri, jossa on lusikallinen tervaa: epätäydellisyydestään huolimatta mitä mielenkiintoisin aineisto — ja johtopäätökset uskomattoman huolimattomia, uskomattoman matalamielisiä. Näistä johtopäätöksistä tulemme puhumaan erikseen *, mutta nyt tarkastelemme nykyhetken päivänpolttavaa poliittista kysymystä, Moskovan kapinan opetuksia.

Moskovan joulukuun liikkeen päämuotona oli rauhallinen lakko ja mielenosoitukset. Työväenjoukkojen valtava enemmistö otti aktiivisesti osaa ainoastaan näihin taistelu-muotoihin. Mutta juuri Moskovan joulukuun tapahtumat osoittivat silminnähtävästi, että yleislakko taistelun itsenäisenä, päämuotona oli aikansa elänyt, että liike tempautuu valtoimella, hillittömällä voimalla ulos näistä ahtaista puitteista ja synnyttää taistelun korkeimman muodon, kapinan.

Julistaessaan lakon kaikki vallankumoukselliset puolueet, kaikki liitot Moskovassa tajusivat ja vieläpä tunsivatkin, että lakko muuttuu kiertämättömästi kapinaksi. Työväen edustajain Neuvosto päätti joulukuun 6 päivänä, että „lakko on pyrittävä muuttamaan aseelliseksi kapinaksi”. Mutta tosiasiaassa olivat kaikki järjestöt valmistautumattomia siihen, vieläpä taisteluryhmien kokoomusneuvostokin ⁵² puhui (*joulukuun 9 pnä!*) kapinasta kuin jostain kaukai-

* Ks. tätä osaa, ss. 172—176. *Toim.*

sesta, ja katutaisteluja käytiin ilmeisesti neuvoston mielihäilyttä kysymättä ja ilman sen osanottoa. Järjestöt *jäivät jälkeensä* liikkeen kasvusta ja laajuudesta.

Lakko kasvoi kapinaksi ennen kaikkea niiden objektiivisten ehtojen painosta, jotka olivat muodostuneet lokakuun jälkeen. Hallitusta ei voitu enää yllättää yleislakolla, se oli jo järjestänyt sotatoimiin valmiin vastavallankumouksen. Niin Venäjän vallankumouksen yleinen kulku lokakuun jälkeen kuin myös tapahtumien järjestys Moskovassa joulukuun päivinä vahvistivat ihmeteltävän sattuvasti Marxin erään syvällisen perusväittämän: vallankumousta vie eteenpäin se, että vallankumous synnyttää tiukasti yhteen liittyneen ja vankan vastavallankumouksen, s.o. pakoittaa vihollisen turvautumaan yhä räikeämpiin puolustautumiskeinoihin ja kehittää siten yhä tehokkaampia hyökkäyskeinoja⁵³.

Joulukuun 7 ja 8 pnä: rauhallinen lakko, joukkojen rauhallisia mielenosoituksia. 8 pnä illalla: Akvariumin piiritys. 9:nä, päivällä: rakuunat pieksävät väkijoukkoa Strastnaja-torilla. Illalla: Fiedlerin talon hävittäminen. Mieliala kohoaa. Kaduilla liikehtivä järjestymätön väkijoukko rakentaa aivan vaistonvaraisesti ja epäröiden ensimmäiset barrikadit.

10 pnä: alkaa barrikadien ja kaduilla olevien väkijoukkojen tykistötulitus. Barrikadien rakentaminen varmistuu, sitä ei tehdä enää yksityistapauksissa, vaan ehdottomasti yleisenä joukkoilmiönä. Koko väestö on kaduilla; koko kaupungin tärkeimmät keskuskohtat peittää barrikadiverkko. Muutamana päivänä kuluessa kehkeytyy taisteluryhmien sitkeä sissitaistelu sotaväkeä vastaan, taistelu, joka uuvuttaa sotaväen ja pakoittaa Dubasovin rukoilemaan apujoukkoja. Vasta joulukuun 15 päivänä hallituksen joukkojen ylivoima tulee täydelliseksi, ja 17 päivänä semjonovilaiset nujertavat Presnjan, kapinan viimeisen tukikohtan.

Lakosta ja mielenosoituksista yksinäisiin barrikadeihin. Yksinäisistä barrikadeista barrikadien joukkoluontoiseen rakentamiseen ja katutaisteluun sotaväkeä vastaan. Järjestön johdon ohittaen proletaarinen joukkotaistelu muuttui lakosta kapinaksi. Siinä on Venäjän vallankumouksen suuri historiallinen voitto, joka hankittiin vuoden 1905 joulukuun avulla, voitto, joka jouduttiin lunastamaan, kuten kaikki edelliseltäkin, hyvin raskailla uhreilla. Liike kohosi

poliittisesta yleislakosta korkeimmalle asteelle. Se pakoitti taantumuksen menemään *äärimmäisyyteen* vastarinnassaan ja lähensi siten äärettömästi sitä hetkeä, jolloin myös vallankumous tulee äärimmäisyyteen saakka käyttämään hyökkäyskeinojaan. Taantumus *ei voi* mennä pitemmälle kuin tulittaa tykistöllä barrikadeja, taloja ja kaduilla olevaa väkijoukkoa. Vallankumous voi mennä pitemmälle kuin mitä olivat taisteluryhmät Moskovassa, sillä on vielä hyvin, hyvin paljon tilaa laajentumiselle ja syvenemiselle. Joulukuun jälkeen vallankumous on kulkenutkin pitkän matkan eteenpäin. Vallankumouksellisen kriisin perusta on laajentunut suunnattomasti,— terä on hiottava nyt entistä terävämmäksi.

Taistelun objektiivisten ehtojen muuttumisen, joka vaati siirtymistä lakosta kapinaan, proletariaatti tunsikin aikaisemmin kuin sen johtajat. Kuten aina, käytäntö kulki teorian edellä. Rauhallinen lakko ja mielenosoitus lakkasivat heti tyydyttämästä työläisiä, jotka kysyivät: mitä edelleen? — ja vaativat aktiivisempia tekoja. Barrikadien rakentamista koskeva ohje tuli piireihin tavattomasti myöhästyneenä, kun keskikaupungilla jo rakennettiin barrikadeja. Työläiset kävivät joukolla asiaan käsiksi, mutta *eivät tyytyneet siihenkään*, vaan kysyivät, mitä edelleen? — ja vaativat aktiivisia tekoja. Me proletariaatin sosialidemokraattiset johtajat osoittauduimme joulukuussa sen sotapäällikön kaltaisiksi, joka sijoitti rykmenttinsä niin älyttömästi, että suurin osa hänen sotajoukoistaan ei osallistunut aktiivisesti taisteluun. Työväenjoukot etsivät, mutta eivät löytäneet aktiivisia joukkotoimintoja koskevia ohjeita.

Näin ollen ei ole mitään lyhytnäköisempää kuin kaikkien opportunistien sieppaama Plehanovin näkökanta, ettei olisi pitänyt alkaa ennen aikaista lakkoa, että „ei olisi pitänyt tarttua aseisiin”. Päinvastoin, olisi pitänyt päättävämmiin, tarmokkaammiin ja hyökkäävämmiin tarttua aseisiin, olisi pitänyt selittää joukoille pelkän rauhallisen lakon mahdottomuutta sekä pelottoman ja säälimättömän aseellisen taistelun välttämättömyyttä. Ja nyt meidän pitää vihdoinkin tunnustaa avoimesti ja kaikkien kuullen poliittisten lakkojen riittämättömyys, agitaatiota pitää harjoittaa aseellisen kapinan puolesta mahdollisimman laajoissa joukoissa peittelemättä tätä kysymystä millään „edeltävillä asteilla” ja hämäämättä sitä mitenkään. Vimmatun ja verisen

hävityssodan, tuon tulevan esiintymisen välittömän tehtävän, välttämättömyyden salaaminen joukoilta olisi sekä itsensä että kansan pettämistä.

Tällainen on joulukuun tapahtumien ensimmäinen opetus. Toinen opetus koskee kapinan luonnetta, sen suorittamiskeinoa ja sotaväen kansan puolelle siirtymisen ehtoja. Keskuudessamme, puolueen oikeassa siivessä, on hyvin laajalle levinnyt äärimmäisen yksipuolinen kanta tämän siirtymisen suhteen. Nykyaikaista sotaväkeä vastaan ei muka voida taistella, sotaväen täytyy tulla vallankumoukselliseksi. Ellei vallankumouksesta tule joukkoluontoista ja ellei se tempaa mukaansa itse sotaväkeä, ei silloin tietenkään voi olla puhettakaan vakavasta taistelusta. Toiminta sotaväen keskuudessa on tietenkin välttämätöntä. Mutta eihän tätä sotaväen siirtymistä voida kuvitella miksikään yksinkertaiseksi, kerralla tapahtuvaksi, toisaalta vakuuttamisen ja toisaalta tietoisuuden tuloksena tapahtuvaksi asiaksi. Moskovan kapina osoittaa meille havainnollisesti tuollaisen katsantokannan kaavamaisuuden ja elottomuuden. Jokaisessa todellisessa kansanliikkeessä kiertämätön sotaväen horjunta johtaa tosiasiallisesti vallankumouksellisen taistelun kärjistyessä todelliseen *taisteluun sotaväestä*. Moskovan kapina on osoituksena juuri mitä vimmatuimmasta, mitä hurjimmasta taantumuksen ja vallankumouksen välisestä taistelusta sotaväestä. Dubasov itse sanoi, että Moskovan 15.000 sotamiehestä ainoastaan 5.000 on luotettavia. Hallitus koetti pidättää horjuvia puolellaan mitä erilaisimmilla ja epätoivoisimmilla keinoilla: niitä koetettiin saada vakuuttuneiksi, niitä mielisteltiin ja lahjottiin jakelemalla kelloja, rahaa y.m.s., niille juotettiin viinaa, niitä petkutettiin, niitä peloteltiin, niitä teljettiin kasarmeihin, niiltä riisuttiin aseet, niiden joukosta temmattiin petoksella tai väkikapolla pois ne sotamiehet, joita pidettiin kaikkein epäluotettavimpina. Ja meillä täytyy olla rohkeutta tunnustaa suoraan ja avoimesti, että me jäimme tässä suhteessa jälkeen hallituksesta. Me emme kyenneet käyttämään hallussamme olevia voimia yhtä aktiiviseen, rohkeaan, kekseliääseen ja hyökkäävään taisteluun horjuvan sotaväen valtaamiseksi kuin mihin hallitus ryhtyi ja minkä se toteutti. Me olemme valmistelleet ja tulemme entistä tarkomkammin valmistelemaan sotajoukkojen aatteellista „muokkaamista”. Mutta me olemme viheliäisiä pedantteja,

jos unohtamme, että kapinan hetkellä tarvitaan fyysillistäkin taistelua kamppailussa sotaväestä.

Moskovan proletariaatti antoi meille joulukuun päivinä erinomaisia opetuksia sotajoukkojen aatteellisesta „muokkaamisesta”, — esim. joulukuun 8 päivänä, kun väkijoukko Strastnaja-torilla ympäröi kasakat, sekaantui näiden joukkoon, veljeili näiden kanssa ja kehotti kääntymään takaisin. Tahi 10 pnä Presnjassa, kun kaksi työläistyttöä kantoi punaista lippua kymmentuhantisessa väkijoukossa ja syöksyi kasakoita vastaan huutaen: „tappakaa meidät! elävinä emme anna lippua!”. Kasakat joutuivat hämmingin valtaan ja nelistivät tiehensä väkijoukon huutaessa: „eläköön kasakat!”. Näiden rohkeuden ja urhoollisuuden mallinäytteiden pitää ainiaaksi painua proletariaatin tietoisuuteen.

Tässä taas on esimerkkejä siitä, kuinka me jäimme jälkeen Dubasovista. Joulukuun 9 pnä marssi Bolshaja Serpuhovskaja katuja marseljeesia laulavia sotamiehiä, jotka olivat aikeissa yhtyä kapinallisiin. Työläiset lähettivät valtuutettuja heidän luokseen. Malahov nelisti itse suin päin sotamiesten luo. Työläiset myöhästyiivät, Malahov tuli ajoissa. Hän piti tulisen puheen, sai sotilaat epäröimään, piiritytti heidät rakuunoilla, vei kasarmiin ja sulki sinne. Malahov ehti tulla paikalle, mutta me emme ehtineet, vaikka meidän kutsustamme oli kahden päivän kuluessa noussut 150.000 miestä, jotka olisivat voineet ja joiden olisi pitänyt järjestää partiopalvelu kaduilla. Malahov piiritytti sotilaat rakuunoilla, mutta me emme piirittäneet Malahoveja pommimiehillä. Me olisimme voineet tehdä sen, ja meidän olisi pitänyt se tehdä, ja sosialidemokraattinen sanomalehdistö (vanha „Iskra”) oli kauan sitten osoittanut, että kapinan aikana meidän velvollisuutenamme on hävittää säälimättömästi siviili- ja sotapäälystystä. Se, mitä Bolshaja Serpuhovskaja kadulla tapahtui, toistui nähtävästi pääpiirteissään myös Nesvizhskiin ja Krutitskin kasarmien edessä, proletariaatin yrittäessä „ottaa pois” jekaterinoslavilaiset, lähetettäessä valtuutettuja Aleksandroviin sapöörien luo, palautettaessa takaisin Rostovin tykistö, joka aiottiin lähettää Moskovaan, aseistariisuttaessa sapööreitä Kolomnassa ja niin edespäin. Kapinan hetkellä me emme olleet tehtävän tasolla taistelussa horjuvasta sotaväestä.

Joulukuu vahvasti havainnollisesti vielä erään, Marxin esittämän syvällisen, mutta opportunistien unohtaman perusväittämän; Marx kirjoitti, että kapina on taitoa ja että tämän taidon pääsääntönä on hurjan rohkea ja tinkimättömän päättävä *hyökkäys*⁵⁴. Me emme ole omaksuneet riittävässä määrin tätä totuutta. Me emme ole riittävästi itse oppineet emmekä opettaneet joukoille tätä taitoa, tätä sääntöä, että on hyökättävä hinnalla millä hyvänsä. Nyt meidän on kaikella tarmolla korvattava laiminlyöntimme. Ryhmittymiset poliittisiin tunnuksiin suhtautumisen mukaan eivät ole riittäviä, tarvitaan vielä ryhmittyminen aseelliseen kapinaan suhtautumisen mukaan. Ken on sitä vastaan, ken ei valmistaudu siihen, hänet pitää säälimättä heittää vallankumouksen kannattajien joukosta, heittää sen vastustajain, kavaltajain tai pelkureiden joukkoon, sillä lähenee päivä, jolloin tapahtumien voima, jolloin taistelutilanne pakottaa meidät erottamaan viholliset ystävästä tämän tunnusmerkin mukaan. Meidän ei pidä propagoida passiivisuutta eikä pelkkää „odottelua”, että sotaväki „siirtyy”,— ei, meidän täytyy kaikin voimin julistaa rohkean hyökkäyksen ja ase kädessä ryntäämisen välttämättömyyttä, sitä, että tällöin on tuhottava esivallan edustajia ja taisteltava mitä tarmokkaimmin horjuvan sotaväen valloittamiseksi puolellemme.

Kolmas suuri opetus, jonka Moskova antoi meille, koskee taktiikkaa ja voimien järjestämistä kapinaa varten. Sotataktiikka riippuu sotatekniikan saavuttamasta tasosta,—tämän totuuden Engels on jauhanut valmiiksi ja pannut marxilaisten suuhun⁵⁵. Nykyään sotatekniikka ei ole samaa, mitä se oli XIX vuosisadan puolivälissä. Olisi typerää toimia tykistöä vastaan väkijoukkona ja puolustaa barrikadeja revolvereilla. Kautsky oli oikeassa kirjoittaessaan, että Moskovan tapahtumien jälkeen on aika tarkistaa Engelsin johtopäätökset ja että Moskova loi „uuden barrikaditaktiikan”⁵⁶. Tämä taktiikka oli sissisotataktiikkaa. Tästä taktiikasta johtuvana organisaationa olivat nopealiikkeiset ja hyvin pienet osastot: kymmeniköt, kolmikot, vieläpä kaksikotkin. Meillä voidaan nykyään tavata useasti sosialidemokraatteja, jotka nauraa hihittävät, kun tulee puhe viisikoista ja kolmikoista. Mutta hihittäminen on vain hyvin halpa-arvoinen keino, jolla suljetaan silmät näkemästä *uutta* taktiikka- ja organisaatiokysymystä, jonka katutaistelu nykyaikaisen sotatekniikan vallitessa on

herättänyt. Syventykää siihen, mitä kerrotaan Moskovan kapinasta, hyvät herrat, ja te ymmärrätte, mikä yhteys „viisikoilla” on kysymykseen „uudesta barrikaditaktiikasta”.

Moskova nosti sen esiin, mutta ei lähestulkoonkaan kehittänyt, lähestulkoonkaan laajentanut sitä edes jossain määrin tuntuviin, todella joukkoluontoisiin mittasuhteisiin. Taisteluryhmien jäseniä oli vähän, työväenjoukot eivät saaneet rohkeiden päällekkäisten tunnusta eivätkä soveltaneet sitä käytännössä, sissiryhmien luonne oli liian yksipuolinen, niiden aseet ja otteet riittämättömiä, niillä ei ollut juuri nimeksikään väkijoukon johtamiskykyä. Meidän täytyy korjata tämä kaikki, ja me korjaammekin sen ottamalla oppia Moskovan antamista kokemuksista, levittämällä näitä kokemuksia joukkoihin, herättämällä joukoissa itsessään luomiskykyä tämän kokemuksen edelleen kehittämiseksi. Ja se sissisota, se joukkoterrori, joka on ollut käynnissä kaikkialla Venäjällä joulukuun jälkeen melkein yhtäjaksoisesti, auttaa epäilemättä opettamaan joukoille oikeaa taktiikkaa kapinan hetkellä. Sosialidemokratian täytyy tunnustaa ja ottaa taktiikkaansa tämä joukkoterrori, tietysti järjestellen ja valvoen sitä, alistaen sen työväenliikkeen ja yleisen vallankumoustaistelun etujen ja ehtojen alaiseksi, työntäen armottomasti syrjään ja tehden mahdottomaksi tämän sissitaistelun „sakilaismaisen” vääristelyn, josta tehtävästä moskovalaiset niin mainiosti ja kovakouraisesti suoriutuivat kapinan päivinä ja lättiläiset kuuluisain lättiläisten tasavaltojen päivinä.

Sotatekniikka on aivan viime aikoina ottanut vielä uusia edistysaskeleita. Japanin sota toi käytäntöön käsikranaatin. Asetehdas on laskenut markkinoille automaattisen kiväärin. Kumpakin niistä on jo alettu menestyksellisesti käyttää Venäjän vallankumouksessa, muttei läheskään riittävästi. Me voimme ja meidän tulee käyttää hyväksemme tekniikan parantamista, opettaa työläisosastoja valmistamaan joukkomitassa pommeja, auttaa niitä sekä taisteluryhmiämme räjähdysaineiden, sytytinten ja automaattisten kiväärien hankinnassa. Kun työväenjoukot ottavat osaa kaupunkikapinaan, kun joukkona hyökätään vihollista vastaan, kun käydään päättävään, taitavaan taisteluun sotaväestä, joka Duuman, Viaporin ja Kronstadtin jälkeen horjuu entistä enemmän, kun maaseudun osanotto yleiseen

taisteluun tulee olemaan varma, niin seuraavassa yleisvenäläisessä aseellisessa kapinassa voitto on oleva meidän!

Kehittäkäämme laajemmaksi työtämme ja asettakaamme rohkeammin itsellemme tehtäviä ottamalla oppia Venäjän vallankumouksen suurista päivistä. Työmme pohjana on luokkien etujen ja yleiskansallisen kehityksen nykyhetken vaatimusten oikea huomioiminen. Tsaarivallan kukistaminen ja perustavan kokouksen koollekutsuminen vallankumoushallituksen toimesta — tämän tunnuksen ympärille me kokoamme nyt ja tulemme vastedeskin kokoamaan yhä suuremman osan proletariaattia, talonpoikaista ja sotaväkeä. Joukkojen tietoisuuden kehittäminen pysyy, kuten aina, kaiken työmme pohjana ja pääsisältönä. Mutta älkäämme unohtako, että sellaiset hetket, joita Venäjä nykyään elää, lisäävät tähän yleiseen, pysyvään ja perustehtäväämme erikoisia tehtäviä. Älkäämme muuttuko pedanteiksi ja poroporvareiksi, älkäämme pyrkikö syrjään näistä hetken erikoistehtävistä, näistä kyseisten taistelumuotojen aiheuttamista erikoistehtävistä tekemällä sisällyksettömiä viittauksia ainasiin, kaikissa olosuhteissa ja kaikkina aikoina muuttumattomiin velvollisuuksiimme.

Muistakaamme, että suuri joukkotaistelu lähenee. Se on oleva aseellinen kapina. Sen pitää tapahtua, mikäli mahdollista, samanaikaisesti. Joukkojen pitää tietää, että ne menevät aseelliseen, veriseen ja vimmattuun taisteluun. Kuoleman halveksumisen pitää levitä joukkojen keskuuteen ja taata voitto. Vihollista vastaan täytyy hyökätä mahdollisimman voimakkaasti; joukkojen tunnuksena pitää olla hyökkäys eikä puolustus, niiden tehtävänä on oleva sääli-mätön vihollisen hävittäminen; muodostuu nopealiikkeinen ja joustava taisteluorganisaatio; sotaväen horjuvat ainekset vedetään mukaan aktiiviseen taisteluun. Tietoisen proletariaatin puolueen tulee täyttää velvollisuutensa tässä suuressa taistelussa.

„Proletari” № 2,
elokuun 29 pnä 1906

Julkaistaan „Proletari” lehdessä
tekstin mukaan

HORJUNTA TAKTIIKAN KYSYMYKSISSÄ

Olemme saaneet Plehanovin „Dnevnikin” 6. numeron — kaksitoista sivua, jotka on painettu Genevessä. Olemme mieluisasti yllättyneet siitä, että venäläinen liberaalisporvarillinen lehdistö on tällä kertaa, poikkeuksena, pidätynyt ylistämästä Plehanovia. Nähtävästi Duuman hajottaminen on haihduttanut tov. Plehanovin optimismin — ajattelimme me lukiessamme liberaalisista lehdistä „Dnevnikin” 6. numeron ilmestymistä koskevia uutisia, joissa ei ollut tavanomaisia myötämielisiä lainauksia.

Ja todellakin, „Dnevnikin” 6. numerossa tov. Plehanov luopuu menshevismin äärimmäisen oikeistosiiven asemista, joissa hän oli (yhdessä tov. Rahmetovin kanssa) Duuman aikana. Hän on jäänyt aivan vieraaksi menshevikkien pyrkimykselle, jonka tarkoituksena on *heikentää* vallankumouksellista tunnusta: „perustavan kokouksen puolesta” tekemällä lisäyksen: „Duuman kautta” ja „Duuman puolesta” y.m. Plehanov todistaa aivan oikein, että tunnukseksi voi olla vain perustavan kokouksen koollekutsuminen, ja arvostelee aivan oikein Viipurin manifestia siitä, ettei siinä ole tätä tunnusta. Plehanov on jäänyt aivan vieraaksi myös menshevistiselle pyrkimykselle liittää „esiintyminen” välttämättä Duumaan, vaikkapa osittainkin esiintyminen yleisen esiintymisen asemesta, vaikkapa heti tapahtuva ja valmistamaton myöhemmän ja ajankohtaisemman asemesta. Lopuksi Plehanov ei vain ole tällä kertaa sovittelematta sosialidemokratian tunnuksia kadettien tunnuksiin, ei vain ole samaistamatta näitä viimeksi mainittuja porvarillisen demokratian kanssa yleensä, vaan päinvastoin arvostelee suoraan ja avoimesti kadettien puolinaisuutta (siksipä

kadettien lehdet vaikenivatkin Plehanovista!), asettaa mitä päättävimminkin *niitä* vastaan „työtätekevän” talonpoikaiston.

Kaikki tämä ilahduttaa meitä tavattomasti. Mutta on valitettavaa, että Plehanovilla on edelleenkin taktillisissa kysymyksissä koko joukko keskeneräisiä sanontoja ja horjuntaa.

Plehanov moittii aivan oikein Viipurin julistuksen kirjoittajia siitä, että nämä ovat „rajoittuneet” kehotukseen olla maksamatta veroja ja antamatta rekryyttejä, että nämä ovat pyrkineet säilyttämään laillisuuden pohjan. Hän huomauttaa, että olisi pitänyt sanoa: „Valmistautukaa, sillä hetki lähestyy”. Oli pitänyt antaa tunnus perustavasta kokouksesta.

Mutta kieltäytyminen veronmaksusta y.m. on taistelukeino. Perustavan kokouksen koollekutsuminen on taistelun lähin *päämäärä*. Kun kadetteja moititaan siitä, että he pyrkivät rajoittumaan vain yhteen keinoon, niin pitäisi *osoittaa* muita keinoja ja käsitellä niiden käyttöehtoja, niiden merkitystä j.n.e. Ei ole oikein kiertää tätä kysymystä, kuten Plehanov tekee huomauttamalla, että „kunakin päivänä omat huolensa”. Sosialidemokratia on velvollinen johtamaan proletariaattia ei vain oikeiden tunnusten asettamisessa, vaan myös päättävimpien ja tarkoituksenmukaisimpien taistelukeinojen valinnassa. Venäjän vallankumouksen kokemus on jo antanut meille melkoisesti aineistoa siitä, miten yhdessä taistelutehtävien laajenemisen, taisteluun osallistuvien joukkojen kasvun kanssa muuttuvat myös taistelukeinot, -menetelmät ja -menetelmät, jotka käyvät yhä päättävämmiksi ja hyökkäävämmiksi. Niin ollen tällaisena, nykyisenlaisena hetkenä me emme saa vaieta, vaan meidän pitää erittäin huolellisesti tutkia kysymystä erilaisista taistelukeinoista, kuten: poliittisesta lakosta, aseellisesta kapinasta j.n.e. Nämä ovat aktuaalisia kysymyksiä, ja eturivin työläiset aivan oikein vaativat meiltä vastausta niihin.

Käsitellessään kysymystä siitä, missä suhteessa eri luokien edut ovat perustavaa kokousta koskevaan vaatimukseen, Plehanov tekee eron *kolmen* luokan välillä. (1) Proletariaatin suhteen hän toteaa, että sen luokkaedut käyvät täydellisesti yhteen yleiskansallisten etujen kanssa. (2) „Työtätekevän talonpoikaiston” suhteen hän osoittaa sellaisen mahdollisuuden, että tiettyjen ehtojen vallitessa

sen edut eriävät yleiskansallisista eduista, mutta korostaa, että „sen luokkaetu” vaatii perustavan kokouksen koollekutsumista. (3) „Kadettipuolueen edustamien” kerrosten suhteen Plehanov myöntää, että niiden „luokkaedut” pakoittavat niitä suhtautumaan epäluuloisesti perustavan kokouksen koollekutsumiseen, että sitä todistaa niiden „sopeutuminen” herrojen Stolypinien tekoihin, niiden pelko, että tilanherrojen maat menevät ilman mitään korvausta j.n.e. Ja Plehanov sanoo, että hän „ei halua ruveta ennustelevaan” sitä, pääseekö kadeteilla luokkaetu voitolle yleiskansallisista eduista vaiko päinvastoin.

Ennustetaan tulevaisuutta, mutta kadettien kieltäytymisen perustavan kokouksen tunnuksesta ja vallankumouksellisesta taistelusta sen puolesta on nykyisyyttä. Vaikeneminen siitä ei ainoastaan ole hyödytöntä, vaan vahingollista. Ja ellei siitä vaieta, niin on ilmeisesti tunnustettava: „Proletariaatti *yhdessä* tietoisien työtätekevän talonpoikaiston kanssa epäluotettavia ja horjuvia kadetteja *vastaan*”. Plehanov on tullut aivan lähelle tätä taktillista ohjetta, joka kiertämättä johtuu siitä, miten hän on nyt asetellut kysymyksen.

Hän kirjoittaa: „Kaikkien niiden puolueiden, jotka osallistuvat tähän liikkeeseen (taisteluun perustavan kokouksen puolesta), pitäisi viipymättä sopia keskenään keskinäisestä avusta tässä asiassa”. Oikein! Mitkä sitten ovat näitä puolueita? Ne, jotka ovat kadeteista *vasemmalla* ja joita on nimitettävä porvarillisen ja pikkuporvarillisen *vallankumouksellisen* demokratian puolueiksi (sillä perustavan kokouksen tunnus on *vallankumouksellinen* tunnus toisin kuin kadettien oppositiotunnus, „lojaali” tunnus: „pikemmin uusi Duuma”). Siis *proletariaatin puolueen taistelusuopimus vallankumouksellisen demokratian puolueiden kanssa*.

Se on juuri sitä, mitä me olemme koko ajan vaatineet. Voidaan vain toivoa, että Plehanov tästä lähtien noudattaisi johdonmukaisesti tuota katsantokantaa. Sen noudattamiseksi *johdonmukaisesti* on tuollaisen taistelusuopimuksen *ehdoksi* asetettava ei vain *vallankumouksellis-*demokraattisen tunnuksen (perustava kokous) hyväksyminen, vaan myös sen vallankumouksellisen taistelukeinon tunnustaminen, jonka tasolle meidän liikkeemme on jo kasvanut ja jota sen on kiertämättä käytettävä taistelussa perustavan kokouksen puolesta, s.o. *yleiskansallisen kapinan* tunnusta-

minen. Edelleen on asetettava kysymys myös *väliaikaisesta vallankumoushallituksesta*, jotta perustavan kokouksen tunnus tulisi todella selitetyksi eikä vain toistetuksi. Kun Plehanov ei aseta tätä kysymystä, ei hän vedä oikein rajaa „työtätekevän” talonpoikaiston etujen ja „kadettipuolueen edustamien kerrosten” luokkaetujen välille. Kun Plehanov ei aseta tätä kysymystä, jättää hän ammottavan aukon propagandaamme ja agitaatioomme, sillä jokaiselta agitaattorilta kysytään: kenen pitää työväenpuolueen mielestä kutsua koolle perustava kokous?

Kuten olemme jo osoittaneet, Plehanov sivuuttaa aivan perusteettomasti kysymyksen kapinasta, samoin kuin kysymyksen taistelukeinoista yleensä. Hän kirjoittaa: „Tällä hetkellä kapina saattaisi olla vain kansan suuttumuksen leimaus, vain mellakka, jonka viranomaiset tukahduttaisivat helposti; mutta me emme tarvitse mellakoita, leimahduksia; me tarvitsemme voittoisan vallankumouksen”.

Se on aivan samaa, kuin jos Nogi olisi elokuussa v. 1905 sanonut: „Me *emme* tarvitse rynnäköitä Port-Arthuria vastaan, *vaan* Port-Arthurin valloittamista”. Voidaan asettaa vastakkain väärällä ja oikealla ajankohdalla tehdyt rynnäköt, valmistamattomat ja valmistetut rynnäköt, mutta ei voida asettaa vastakkain rynnäköä ja yleensä linnoituksen „valloittamista”. Se on virhe. Se merkitsee, että kierretään kysymys linnoituksen valloittamiskeinoista. Toveri Plehanov tekee juuri tämän virheen.

Hän joko jättää jotain sanomatta tai sitten kysymys ei ole hänelle itselleenkaan selvä.

Mielenosoituslakon ja kapinalakon välinen ero on selvä. „Erillisten joukkoluontoisten vastalauseilmausten” ja yleisen ja yleisvenäläisen esiintymisen välinen ero on selvä. Erillisten ja paikallisten kapinoiden ja yleisen, yleisvenäläisen, *kaikkien* vallankumouksellisten puolueiden ja ainesten tukeman kapinan välinen ero on myös selvä. Jos te nimitätte mielenosoituksia, erillisiä vastalause-esiintymiä, erillisiä kapinoita „leimahduksiksi”, niin teidän ajatukseennekin käy selväksi, ja teidän vastalauseenne „leimahdusleikkiä” vastaan on täysin oikeutettua.

Mutta kun sanotaan: „me *emme* tarvitse leimahduksia, *vaan* voittoisan vallankumouksen”, niin se merkitsee, ettei sanota mitään. Enemminkin: se merkitsee, että tyhjämpäiväinen pannaan näyttämään suurimerkitykselliseltä. Se

merkitsee lukijan *huumaamista* vaikuttavan, mutta sisällyksettömän fraasin helinällä. On kovin vaikea löytää kahta järkeään menettämätöntä vallankumousmiestä, jotka *eivät olisi yhtä mieltä* siitä, ettemme me tarvitse „leimahduksia, vaan voittoisan vallankumouksen”. Mutta samalla ei ole kovinkaan helppoa löytää kahta täysin tervejärkistä vallankumousmiestä, jotka *olisivat yhtä mieltä* siitä, *nimenomaan* mikä taistelukeino ja nimenomaan millä *hetkellä* olisi varma *askel* voittoisaa vallankumousta kohti, eikä „leimahdus”. Toistaessaan vaikuttavan näköisenä sitä, mitä kukaan ei epäile, ja kiertäessään sen, mikä on todella kysymyksen vaikeutena, Plehanov ei pääse pitkällekään eteenpäin.

Lopuksi ei voida olla mainitsematta, että Plehanov koettaa tietenkin ohimennen „nivistää” bolshevikkeja: he ovat sekä blanquillaisia, sillä he boikotoivat Duumaa, että „kevytmielisiä”, sillä he eivät muka tienneet (ennen tov. Plehanovin antamaa opetusta „Dnevnikin” 6. numerossa), että voimaperäinen työ sotaväen keskuudessa on välttämätöntä. On riittävää vain mainita noista nipistelyistä,— niihin ei kannata vastata. Jos tov. Plehanov luulee, että hän *nykyisellä* taktillisella asenteellaan voimistaa menshevikkejä puolueessamme ja heikentää bolshevikkeja, niin meillä ei ole mitään sitä vastaan, että hän jäisi tuon miellyttävän erehdyksen valtaan.

HALLITUKSEN POLITIIKKA JA EDESSÄOLEVA TAISTELU

Eräs saksalaisten sosialidemokraattien humoristinen lehti julkaisi puolisentoista vuotta sitten pilakuvan Nikolai toisesta. Tsaari oli kuvattu sotilaspukaiseksi, naama nauravaksi. Hän hännäsi ryysyistä talonpoikaa leipäviipaleella milloin työntäen sen melkein suuhun, milloin nykäisten takaisin. Ryysyisen talonpojan kasvoissa kuvastui milloin tyytyväisyyden hymy, milloin taas synkkä suuttumus, kun leipäviipale, jonka hän oli juuri saamaisillaan, nykäistiin takaisin. Tuossa leipäviipaleessa oli kirjoitus: „perustuslaki”. Viimeinen „näytös” kuvasi talonpoikaa, joka oli pinnistänyt kaikki voimansa haukatakseen leipäpalan, mutta haukkasikin Nikolai Romanovilta pään.

Pilakuva oli sattava. Itsevaltius on todellakin jo monta vuotta „hännännyt” Venäjän kansaa perustuslailla, tuo perustuslaki on jo ollut tulemaisillaan „melkein kokonaan”, mutta sitten kerralla palautetaan koko entinen mielivalta, kaikki poliisin omavaltaisuudet ja laittomuudet monin verroin katkerammassa muodossa. Pitkähkö aika siitä on kulunut, kun meillä oli miltei maailman demokraattisin „parlamentti”? Pitkähkö aika siitä on kulunut, kun koko lehdistö käsitteli kysymystä kadettiministeristöstä aivan lähi ajan reaalisenä mahdollisuutena? On vaikea uskoa, että kaikki tuo oli vain pari kolme kuukautta sitten. Tarvittiin vain pari asetusta, manifestia ja määräystä — ja entinen itsevaltius taas hallitsee, pieni ryhmä kaikkien tuomitsemia, huonoon huutoon joutuneita ja julkisesti häväistyjä kruununvarkaita, pyöveleitä ja pogromimiehiä jälleen täyttä päätä tekee pilkkaa kansasta, järjestää jälleen pogromeja, ryövää, patukoi, tukkii suut ja pilaa ilman sietämättömällä maa-orjuudellisella löyhkällä.

Yleiskansallisen vallankumoustaistelun kehityksen näkökannalta tämä lyhyiden „vapauden päivien” pikainen vaihtuminen pitkiksi hurjan taantumuksen kuukausiksi johtuu siitä voimien tasapainosta, joka syntyi taistelevien osapuolien välillä viime vuoden syksynä. Itsevaltiut *ei enää* pysty hallitsemaan kansaa, kansa *ei vielä* pysty suistamaan todenteolla pois harteiltaan pogromimiesten hallitusta. Molemmat sotivat puolet seisovat vastakkain kuin kaksi vihollisarmeijaa, milloin leväten väliaikaisesti taistelusta ja kooten voimiaan, milloin rynnäten uuteen taisteluun vihattua vihollistaan vastaan.

Kadettilaisen ja novojevremjalaisen lehdistön publisistit ovat itse asiassa yhtä mieltä näiden heilahtelujen *moralisoivassa* arvioinnissa. Molemmat tuomitsevat ja surevat hallituksen heilahteluja, epäröintiä ja horjuntuja ja kehoittavat sitä olemaan „lujana” — toiset lujana rankaisuissa, toiset lujana luvattun perustuslain toteuttamisessa. Kummatkaan eivät käsitä luokkataistelua, joka muuttaa yhteiskunnallisten voimien todellisia suhteita.

Tämän taistelun kehityskulussa on tietoisuuden ja yhteenliittymisen kasvu vallankumouksen riveissä ja taantumuksen riveissä kiertämätöntä, siirtyminen yhä kärkevämpiin ja säälimättömämpiin taistelumuotoihin on kiertämätöntä. Pikaiset siirtymiset „vapauden päivistä” „ampumisten kuukausiin” ovat omiaan vähentämään passiivisten ja välinpitämättömien lukumäärää, vetämään taisteluun yhä uusia kerroksia ja aineksia, kehittämään joukkojen tietoisuutta näyttämällä niille erilaisten yleisvenäläisten kokeilujen pohjalla erittäin selvästi itsevaltiuden milloin puolelta milloin toiselta. Mitä nopeampia ja jyrkempiä nuo siirtymiset ovat, sitä pikemmin asia päättyy siihen viimeiseen lopputulokseen, jonka kiertämättä määrää vapauden puolella olevien yhteiskunnallisten voimien ylivoima.

Ja tietoiset työläiset voivat tämän vuoksi täysin rauhallisina katsella itsevaltiuden tyrmistyttävän nopeaa „edistystä” rankaisujen käyttämisessä. Jatkakaa samassa hengessä, herrat Romanovit, Trepovit, Ignatjevit ja Stoly-pinit! Mitä innokkaammin kuljette tätä tietä, sitä pikemmin käytätte loppuun viimeiset reservinne. Te uhkaillette sotilas-diktatuurilla, sotatilan julistamisella koko Venäjällä? Mutta sellaisesta sotatilasta ehdottomasti voittaa eniten vallankumous. Sotilasdiktatuuri ja sotatila pakoittavat mobilisoi-

maan uusia sotaväenmassoja, mutta kuitenkin jo nyt on „luotetuimman” sotaväen, kasakkojen, lisämobilisaatio voimistanut suuresti kuohuntaa köyhtyneissä kasakkastanisoiissa ja suurentanut tuon sotaväen „epäluotettavuutta”. Sotatila maksaa rahaa, mutta itsevaltiuden rahatilanne on jo nyt epätoivoinen. Sotatila aiheuttaa agitaation voimistumista sotamiesten keskuudessa ja totuttaa väestöä olemaan pelkäämättä „kauheimpiakaan” rankaisumuotoja; Puola ja Itämerenmaakunta ovat mainio todiste siitä.

Sanoimme, että taantumus „uhkaa” sotilasdiktatuurilla. Se ei oikeastaan ole niin, sillä nyt, kun on otettu käytäntöön kenttäoikeudet kaikissa niissä lääneissä, joissa on „reuna-alueita”, s.o. keisarikunnan 82:ssa läänissä 87:stä, on naurettavaa puhua sotilasdiktatuurista tulevaisuuden asiana. Se on jo nykyisyyttä, eikä nimen muuttaminen, „pelottavamman” sanan käyttäminen („diktatuuri” „erikoisen suojelustilan” asemesta) ja yhden diktaattorin nimittäminen voi enää lisätä kerrassaan mitään joukko- vangitsemisiin, karkotuksiin ilman oikeuden päätöstä, rankaisuretkikuntiin, ruumiintarkastuksiin kadulla ja ampmisiin upseerien langettaman tuomion perusteella. Venäjällä on jo nyt vallalla sotilas- ja poliisidiktatuuri. Rankaisut ovat jo nyt menneet niin pitkälle, että Pleven ajoilta lähtien moiseen „kohteluun” tottuneet vallankumousmiehet kärsivät noista rankaisuista suhteettoman vähän, kun taas rankaisujen koko paino pusertaa „rauhallista” väestöä, jota herrat Stolypinit „agitoivat” kaikkea hyväksymistä ansaitsevalla menestyksellä.

Talvella suoritettut rankaisut seurasivat todellista vallankumouksellista kapinaa, jolle liberaalis-monarkistinen porvaristo ei ollut myötämielinen, mutta siitä huolimatta nuo rankaisut valmistivat läpeensä oppositiohenkisen Duuman, josta vallankumouksellisille aineksille koitui eniten hyötyä. Syksyllä suoritettut rankaisut seuraavat legaalisen „perustuslaillisuuden” vyöhykettä. Ei ole mahdollista, että ne valmistaisivat ainoastaan entistä vasemmistolaisemman Duuman.

Pogromimiesten joukkio tuntee rankaisujen tehottomuuden ja etsii mielettömänä tukea. Toisaalta ne yritykset, joita tehtiin lokakuulaisten kanssa sopimiseksi, epäonnistuivat. Toisaalta taas Pobedonostsev ja kumpp. valmistelevat yleensä koko „perustuslain” täydellistä lakkauttamista.

Toisaalta avataan yliopistoja, ja lahjottava lehdistö kirkuu vankan liberalismiin välttämättömyydestä. Toisaalta taas kielletään jopa kadettipuolueen edustajakokous (kylläpä Stolypinit auttavat noita kadetteja!), ja lehdistöä vainotaan pahemmin kuin Durnovo vainosi. Toisaalta kenttäoikeudet. Toisaalta taas laajalti suunniteltu yritys päästä sopimukseen maalaisporvariston kanssa ⁵⁷.

Hallitus tuntee, että sen ainoana pelastuksena on talonpojista kasvavan maalaisporvariston lujittaminen yhteisön sisällä voidakseen nojautua siihen toimenpiteissään talonpoikaisjoukkoja vastaan. Mutta siihen päämäärään, johon Gutshkovit olisivat menneet viisaasti ja varovasti, johon kadetit hiipivät hienosti ja taitavasti, poliisi-derzhimordat työntyvät niin raa'asti, tyhmästi ja kömpelösti, että koko heidän „kampanjansa” myttyynmeneminen tuntuu kaikkein todennäköisimmältä. Talonpoikaisporvariston ainekset maa-seudulla ovat vähälukuisia, mutta taloudellisesti erittäin voimakkaita. Tilanherrojen y.m. maiden lunastaminen kadettien maareformin malliin olisi hipaissut koko talonpoikaiston huulia ja saavuttanut mainiosti sen päämäärän, johon itsevaltius „murtautuu” karhumaisen kömpelösti, nimittäin: se olisi tavattomasti lujittanut talonpoikaisporvaristoa ja tehnyt siitä „järjestyksen” tuen.

Mutta Romanovit, Trepovit, Ignatjevit ja Stolypinit ovat liian tyhmiä ymmärtääkseen sitä. Maa-asian suhteen he vastasivat talonpojille Duumassa tyllällä kiellolla, mutta nyt *myyvät* virkamiesten kautta hallitsijasuvun ja valtion maita. Seuraako siitä todella maalaisporvariston vaikutusvaltaisten kerrosten siirtyminen *nykyisen* hallituksen puolelle, se on hyvin kyseenalaista, sillä virkamieskopla tulee vanhaan tapaan vitkuttamaan asiaa, ryöväämään ja ottamaan lahjuksia, niin kuin Romanovit ja heidän joukkionsa ovat aina tehneet. Mutta on varmaa, että tieto hallitsijasuvun ja valtion maiden lunastamisesta „sytyttää” entistä enemmän talonpoikaisjoukkoja. Maiden myynti tulee merkitsemään hyvin monissa tapauksissa talonpojilta perittävien maksujen *korottamista*, sillä vuokramaksut muuttuvat lunastusmaksuiksi. Ja talonpojilta maasta perittävien maksujen korottaminen on parasta, mitä hallitus saattoi keksiä meidän hallitusvastaisen agitaatiomme helpottamiseksi. Se on mainio keino talonpoikien ärsyttämiseksi entisestään ja heidän saamiseen *meidän* tunnuksemme puolelle: täydellinen

kieltäytyminen *kaikista* maksuista maasta, jonka tulee vallankumouksen voittaessa *kokonaan* siirtyä talonpojille.

Hallitus on järjestänyt noin tyhmästi talonpoikaisporvariston mielistelystä osittain jokaiselle poliisihallitukselle ominaisen typeryyden takia ja osittain äärimmäisen rahapulan takia. Rahatilanne on äärettömän huono. Uhkaa romahdus. Ulkomailta ei anneta rahaa. Sisäinen laina ei mene kaupaksi. Sitä on pakkokeinoin ja *salaa* sijoitettava säästökassojen pääomaan, — *salaa*, sillä säästökassojen säästöpanijat olisivat nyt kaikkein vähiten taipuvaisia ostamaan valtion korkoa. Itsevaltiuden lakeijat alkavat jo haistaa kiertämätöntä kultakannan romahdusta ja siirtymistä yhä uudelleen rajattomaan paperirahan liikkeellelaskuun.

Jatkakaa samaan suuntaan, herrat Stolypinit! Te teette mainiosti työtä meidän hyväksemme! Te kiihotatte väestöä paremmin kuin mitä me olisimme voineet tehdä. Te olette vieneet rankaisutoimenpiteet loppuun saakka ja osoittaneet siten havainnollisesti, että on välttämätöntä viedä myös vallankumoustaistelu loppuun saakka.

„Proletari” № 3,
syyskuun 8 pnä 1906

Julkaistaan „Proletari” lehden
tekstin mukaan

KÄDET IRTTI!

Kirja: „Moskova joulukuussa 1905” on omistettu tapahtumille, joilla on valtava merkitys Venäjän vallankumouksen historiassa. Myönteiset johtopäätökset, jotka juontuvat Moskovan kapinasta, olemme pääpiirteissään esittäneet edellisessä numerossa *. Tässä kirjoituksessa pysähdymme tuon tärkeän, mutta huonosti kirjoitetun kirjan niihin puoliin, jotka koskevat erittäin läheisesti moskovalaisia sosialidemokraatteja.

Kirjan „tekijät” sanovat esipuheessa, että he ovat käyttäneet sosialidemokraattisten järjestöjen aineistoa, mutta niillä kuitenkin „sinänsä ei ole mitään tekemistä tämän kirjan kanssa”. On itsestään selvää, että tällainen aineiston luovuttaminen sosialidemokraattisista järjestöistä henkilöille, jotka eivät ole vastuuvollisia näille järjestöille, on kerrassaan epänormaali ilmiö. Työväenpuolueen järjestöt ovat nyt epäilemättä joutuneet epämukavaan asemaan sen vuoksi, että niiden antama aineisto on käsitelty huolimattomasti ja „koristeltu” matalamielisyyksien kimpulla. Moskovan sosialidemokraattien *kaikkien* järjestöjen ja ensi sijassa tietysti niiden johtavan järjestön, Moskovan komitean, on mielestämme käsiteltävä tämä asia ja ryhdyttävä toimenpiteisiin, ettei mainitsemamme epänormaali ilmiö voisi toistua.

Tässä eräs niistä monista näytteistä, jotka osoittavat, miten kirjan anonyymit tekijät „muokkaavat” sosialidemokraattisilta järjestöiltä samaansa aineistoa. Puhe on vallankumouksellisten järjestöjen osuudesta Moskovan

* Ks. tätä osaa, ss. 154—161. *Toim.*

tapahtumiin, muun muassa VSDTP:n Moskovan komitean Taistelujärjestön vetoomuksesta, joka julkaistiin „Izvestija Soveta Rabotshih Deputatov” lehden ⁵⁸ 5. numerossa joulukuun 11 päivänä. Antamatta mitään ehjää selitystä tämän „Izvestijan” sisällöstä ja luonteesta kirjoittajat harjaannuttavat syvämietteisyyttään seuraavanlaisella arvostelulla. He siteeraavat 5. numeroa: „Taistelu käy yhä kuumemmaksi. Moskovan kaduilla käydään monien tuntien kuluessa useita kapinaan nousseen kansan verisiä taisteluja tsaarin sota-väkeä vastaan”. Kirjoittajat „arvostelevat”: „Meidän tiedos-samme on, että Moskovan kaduilla oli vain kahakoita sota-väen ja pienilukuisten taisteluryhmäläisosastojen välillä”. Ja teennäisellä intomielisyydellä he moittivat sitä, että „joukko-taistelu vaihdettiin (sic! *) aseistettujen pikkuryhmien tais-teluun”, ja huudahtavat: „Missä sitten olisi joukkojen pitänyt olla, miten niiden aktiivisuus olisi voinut ilmetä?” j.n.e., y.m.s.

Mitä tämä tällainen on?? Voidaanko noita pinnistelyjä, joiden tarkoituksena on näyttää syvämietteisyyttään tuollai-sin „arvostelu”-menetelmin, sanoa tieteelliseksi analyysiksi?? Ajatelkaahan vain: vakavassa historiallisessa teok-sessa, erikoisessa luvussa vallankumouksellisten järjestöjen osuudesta kirjoittajat yltyvät takertumaan siihen, että jou-lukuun **11** päivänä, s.o. muutamaa päivää *ennen* kriisiä, heti kohta, kun alettiin käyttää *uusia* taistelumenetelmiä, työ-väen edustajain Neuvosto rohkeni puhua „kapinaan nous-seesta kansasta”! Sen olisi nähtävästi pitänyt puhua syvä-miettein suopeus naamallaan „pienilukuisista taistelu-ryhmäläisosastoista”, eikä kehottaa kansaa ja joukkoja tukemaan alkavaa taistelua? Kuinka noita doktrinäärisen „viisastelun” yrityksiä, noita sanakoukkuja voisi olla nimittämättä viheliäisiksi, kun noilla samoilla „kirjoitta-jilla” on kirjassa *koko joukko* sellaisia kohtia, joissa puhu-taan yleensä kansasta, „koko väestön” lähtemisestä kaduille? Koettakaa ymmärtää, te viheliäiset ihmiset, että vain mustasotniaiset tai sielullisesti aivan tyhjät pedantit, sellaiset kuin Pollak Leonid Andrejevin teoksesta „Tähtiä kohti”, olisivat saattaneet olla joulukuun 11 päivänä vallan-kumouksellisessa järjestössä Moskovassa *eikä puhua* kapi-naan nousseesta kansasta!

* — sillä tavalla! Toim.

Menkäämme edelleen. Samassa „Izvestijan” 5. numerossa julkaistun Taistelujärjestön vetoomuksen johdosta kirjoittajat hihittävät: „Vetoomuksen laatijain mielestä olisi 3—4 henkilöä käsittävien osastojen pitänyt lahjoittaa (!) kansalle väkivallan harjoittajain vuosisataisesta herruudesta vapautettu pääkaupunki”. „Taistelujärjestö päätteli, että joukkojen ei ole syytä toimia”.

Katsokaamme vetoomusta. Kirjan laatijat *eivät* ole ottaneet sitä kirjaansa *kokonaisuudessaan*, vaan ainoastaan otteita. Mutta jo noiden „tutkimustyöntekijäin” valitsemista otteistakin saamme lukea Taistelujärjestön *suoranaisen* kehotuksen: „*Olkoon näitä osastoja mahdollisimman paljon*”. Näin siis ajatus jonkin „lahjoittamisesta” kansalle, ajatus siitä, „että joukkojen *ei ole syytä toimia*”, pannaan niiden kontolle, jotka heti aseellisen taistelun ensimmäisenä päivänä kehottavat „mahdollisimman suurta” työläismäärää liittymään taisteluosastoihin...

Mitä tämä on? kirjallista huolimattomuutta vaiko tyhmänjulkeaa kirjallisuutta?

Kirjoittajat eivät tee pienintäkään yritystä selvittää kysymystä sotilasjärjestön yhteydestä sotatekniikkaan, välittömän aseellisen taistelun ja aputoimenpiteiden osuudesta niiden keskinäisen suhteen kannalta katsoen. He eivät yritä luoda katsetta menneisyyteen, he unohtavat, että niin yleislakot Venäjällä kuin myös mielenosoitukset alkoivat — nykyisen mittapuun mukaan laskien — varsin vähälukuisella osanottajamäärällä. Kirjassa ei ole hajuakaan vakavasta historiallisesta tutkimuksesta, on vain hyökkäilyjä, jotka herättävät suorastaan inhon tunteen. Taistelujärjestön vetoomuksen sisällön vääristelemiseksi se on otettu sivulle 145 vain osittain; vasta myöhemmin ohimennen huomauteaan, että sama vetoomus „kehottaa säälimään jalkaväkisotilaita” (s. 154), t.s. *suoranaisesti ottaa huomioon* joukkojen psykologian, tekee suoranaisen eron mustasotnia-laisen sotaväen ja horjuvan sotaväen välillä. Sitä vastoin lokakuulaisten vetoomus, jolla ei ole kerrassaan mitään yhteyttä Moskovan kapinan tutkimiseen, on otettu kirjaan *kokonaan!*

Sosialidemokraattiset järjestöt ovat uskoneet aineiston henkilöille, jotka painattavat lokakuulaisten vetoomuksen kokonaan ja repivät työväen edustajain Neuvoston Taistelujärjestön vetoomuksesta palasia matalamielisen

teräväjärkisyytensä matalamielistä harjaannuttamista varten...

Siirtykäämme herrojen laatijain yhteenvetoihin. „Masana proletariaatti ei esiintynyt” (s. 245). „Moskovan proletariaatti ei esiintynyt 9—10 pnä joulukuuta..., eikä seuraavinakaan päivinä. Ja se on kunniaksi sen tietoisuudelle ja järjestyneisyydelle” (244).

Kuuletteko, toverit työläiset: teidän „kunniaksenne” tästä lähin neuvotaan katsomaan se, etteivät joukot taistelleet *riittävästi!!* Se, etteivät työläisjoukot osallistuneet kyllin riittävästi aktiiviseen, hyökkäävään taisteluun, se on, nähkääs, myönteinen seikka. Mutta se, että työläisjoukot, ohittaen johtajansa, ryhtyivät joukkomitassa rakentamaan barrikadeja ja vaativat koko ajan johtajilta, että nämä antaisivat kehotuksen ryhtyä päättävämpään toimintaan, on luultavasti kielteinen seikka...

„Moskovan tapahtumat osoittavat,— kirjoittavat kirjan laatijat,— että nykyisellä historiallisella aikakaudella, jolle jättiläismäinen militarismen kehitys on luonteenomaista, on kapinaan nousseen kansan voiton välttämättömänä ehtona sotaväen huomattavan osan aktiivinen siirtyminen kapinallisen kansan puolelle tai sotaväenmassojen ehdoton kieltäytyminen käyttämästä aseita taisteluun kansaa vastaan”...

Meidän älypattimme eivät ole huomanneet eivätkä ymmärtäneet taistelua horjuvan sotaväen puolesta. He nähtävästi kuvittelevat kapinan mahdolliseksi ilman taistelua mustasotnialaista sotaväenosaa vastaan, ilman vallankumouksellisen kansan aktiivista taistelua, mikä saa aikaan hämmingin sotaväen riveissä. He ovat asettuneet kadettien näkökannalle, jotka ovat valmiit tervehtimään sotaväen „siirtymistä”, mutta julistavat aseellisen kapinan ja sen propagoimisen „järjettömäksi ja rikolliseksi”...

...,„Mutta tällainen menettely armeijan taholta on ajateltavissa vasta vallankumouksen lopussa (sic!), ja sitä paitsi sellaisen vallankumouksen, joka on luonteeltaan yleiskansallinen. Proletariaatin joulukuun kapinaa, jolle porvarilliset väestöjoukot olivat vain passiivisesti(?) myötämielisiä, ja proletariaatin *omien tunnustensa puolesta esiintymistä* (kursivointi meidän) ei armeija voinut (!) tukea, minkä takia „pyrkimys muuttaa yleislakko aseelliseksi kapinaksi” ei voinut olla menestyksellistä ja on se katsottava historialliseksi virheeksi”.

Siitä saatte opetuksen, Moskovan työläiset! Alkää esiintyä „omien tunnustenne puolesta”!..

On vaikea kuvitella, miten ihmiset ovat saattaneet vajota tuollaiseen pedanttisuuteen, tuollaiseen kadettimaiseen ajattelun kurjuuteen ja vakavasta historiallisesta aineistosta juontuvien johtopäätösten mataloittamiseen. Lausukoot moskovalaiset sosialidemokraatit suuttumuksensa kirjan tekijöille ja kehottakoot kaikkia puolueen jäseniä ja kaikkia vallankumouksen kannattajia keräämään aineiston uudelleen, jotta joulukuun kapinasta voitaisiin antaa oikea esitys ja vakava arvostelu. Paljastettakoon kaikki sen virheet ja puutteellisuudet säälimättä, opiksi taistelevalle proletariaatille, mutta kadeteille ja tyhmänjulkeille kirjailijoille proletariaatin puolueen on sanottava: kädet irti!

„Proletari” № 3,
syyskuun 8 pnä 1906

Julkaistaan „Proletari” lehden
tekstin mukaan

PUOLAN SOSIALISTISEN PUOLUEEN SISSIESIINTYMISESTÄ⁵⁹

Yhdistävä edustajakokouksemme hylkäsi epäilemättä päättävästi kaiken „pakkoluovuttamisen”, joten siinä suhteessa Puolan sosialistisen puolueen viittaaminen VSDTP:hen on kokonaan perusteetonta. Varmaa on sekin, että järjestäessään „esiintymisen” elokuun 2 (15) päivänä Puolan sosialistinen puolue ei ottanut huomioon sen tarkoituksenmukaisuutta, laajojen joukkojen mielialaa eikä työväenliikkeen ehtoja. Kaikkien näiden seikkojen huomioon ottamisen välttämättömyys on ilmeistä, ja sissitoimintaa koskevassa bolshevikkien päätöslauselmaluonnoksessa sitä korostetaan erikoisessa pykälässä. Mutta mielestämme on tuomittava sissiesiintymisten taktiikan *vääristely* Puolan sosialistisen puolueen taholta eikä itse tätä „taktiikkaa” yleensä. Sellaisen sissiesiintymisen, kuin Pietarin työläisten viime vuonna toimeenpanema mustasotnialaisen „Tverin”⁶⁰ hävittäminen, Puolan sosialidemokratiaan kuuluvat toverimme luultavasti hyväksyisivät.

„Proletari” № 3,
syyskuun 8 pnä 1906

Julkaistaan „Proletari” lehdessä
tekstin mukaan

BUNDIN JA VENÄJÄN SOSIALIDEMOKRAATTISEN TYÖVÄENPUOLUEEN YHTEENLIITTYMINEN

Äsken oli koolla Bundin, Venäjän juutalaisten sosialidemokraattisten työläisten järjestön, 7. edustajakokous. Bundin koko jäsenmäärä nousee tämän edustajakokouksen selostuksen mukaan 33.000:een 257:ssä järjestössä. Edustus edustajakokouksessa oli järjestetty demokraattisille perusteille, yksi edustaja 300 puoluejäsentä kohti. Vaaleihin osallistui noin 23.000 jäsentä, jotka lähettivät edustajakokoukseen 68 päätösvaltaista edustajaa.

Edustajakokouksen ratkaistavaksi asetettuna pääkysymyksenä oli kysymys Bundin yhteenliittämisestä VSDTP:n kanssa. Kuten tunnettua, VSDTP:n Yhdistävä edustajakokous kannatti yhteenliittymistä ja vahvisti tämän yhteenliittymisen ehdot. Bundin 7. edustajakokous on nyt hyväksynyt nuo ehdot. Yhteenliittyminen VSDTP:n kanssa hyväksyttiin 48 äänellä 20 vastaan. Näin siis Venäjän sosialidemokraattisesta työväenpuolueesta on vihdoinkin tullut todella yleisvenäläinen ja yhtenäinen. Puolueemme jäsenmäärä on nyt *yli 100.000 henkeä*: 31.000 oli edustettuna Yhdistävässä edustajakokouksessa, Puolan sosialidemokraatteja on noin 26.000, lätiläisiä noin 14.000 ja juutalaisia 33.000.

VSDTP:n Keskuskomiteaan on otettu Bundin Keskuskomitean edustajat. Edessä on vaikea työ, Bundin ja VSDTP:n järjestöjen yhdistämisen toimeenpano paikkakunnilla.

Toisena Bundin edustajakokouksen käsittelemänä kysymyksenä oli kysymys nykyhetken poliittisesta tilanteesta. Seikkaperäisessä päätöslauselmassa, joka hyväksyttiin valtavalla äänten enemmistöllä, Bundin 7. edustajakokous hyväksyi taktilliseksi tunnukseksi *perustavan kokouksen*

koollekutsumisen, hyljäten kaikki tuota tunnusta heikentävät varaukset, kuten „Duuman kautta” y.m.s. Duuman boikotti on hyljätty ehdollisesti, s.o. katsotaan välttämättömäksi osallistua vaaleihin siinä tapauksessa, jos proletariaatin puolue pystyy käymään itsenäisesti vaalikampanjaa.

Kolmantena kysymyksenä oli kysymys „sissiesiintymisistä”, jakamatta niitä „ekspropriaatioihin” ja terroritekoihin. Valtavalla äänten enemmistöllä hyväksyttiin päätöslauselma sissiesiintymisiä *vastaan*.

Viimeisenä kysymyksenä oli kysymys Bundin järjestö-rakenteesta. Hyväksyttiin järjestösääntö.

Rajoittuen toistaiseksi tähän lyhyeen uutiseen me toivomme voivamme lähiaikoina tutustuttaa lukijoita lähemmin Bundin 7. edustajakokouksen päätöksiin.

Kirjoitettu syyskuussa 1906

*Julkaistu ensi kerran v. 1937
XXX Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

ESERRÄLÄISET MENSHEVIKIT

Sosialidemokraatit osoittivat jo vuoden 1905 alussa, että eserrien („socialistivallankumouksellisten”) puolueen ohjelmaluonnos merkitsee ilmeistä siirtymistä „narodnikkilaaisuudesta marxilaisuuteen” *. Tätä siirtymistä suorittavan puolueen sisäisen hajoamisen kiertämättömyys oli ilmeistä.

Tuo eserrien puolueen aatteellinen ja poliittinen hajoaminen on nyt käynnissä. Kuluvana vuonna Pariisissa erillisenä kirjana ilmestyneissä „Eserrien puolueen ensimmäisen edustajakokouksen pöytäkirjoissa” ilmenivät selvästi tuon hajoamisen kaikki linjat. „Maksimalistien” ja syntymistilassa olevaa „kansansosialistista työpuoluetta” edustavien päivän poliittinen kirjallisuus on paljastanut lopullisesti hajoamisen täydellisyyden.

Sosialidemokratian sisällä tapahtuneet kaksi suurta kahtiajakoa,— kahtiajako „ekonomistien” ja vanhaiskralaisten välillä vuosina 1900—1903 ja kahtiajako „menshevikkien” ja „bolshevikkien” välillä vuosina 1903—1906, johtuivat kärkevästä taistelusta kahden koko kansainväliselle sosialismille ominaisen virtauksen välillä, nimittäin: opportunistisen virtauksen ja vallankumouksellisen virtauksen välillä niiden omalaatuisessa, Venäjän vallankumouksen tuota tai tätä vaihetta vastaavassa muodossa. Mutta eserrien puolue heti ensimmäisessä edes jossain määrin avoimessa ja edes jossain määrin todellisen puoluekantaisuuden olemassaoloa osoittavassa esiintymisyhteyksessään hajosi kolmeen virtaukseen: 1) vasemmisto — „maksimalistit”, 2) keskusta — vanhan tyypin eserrät ja 3) oikeisto —

* Ks. Teokset, 8. osa, ss. 68—75. Toim.

opportunistit (toisin sanoen: „legalistit”, „kansansosialistinen työpuolue” y.m.), joihin me tässä kirjoituksessa tartummekin. Eserrien puolueen I edustajakokouksen pöytäkirjoista näkyy selvästi kaikkien kolmen virtauksen ääri-
viivat. Nyt jo on olemassa „keskuksesta” eronneiden (tai eroavien?) virtausten selviä kirjallisia ilmentymiä. Maksimalistit ovat julkaisseet kirjasen „Suoraan päämäärään” ja hra Tag—inin⁶¹ perusteellisen ohjelmakirjansen: „Työperustateorian periaatteet”. Eserrien opportunistit ovat puhuneet suunsa melkein puhtaaksi hra Peshehonovin ja kumpp. sepustuksissa. „Keskustan” edustaja hra Tshernov on „Mysl” lehdessä (tai ehkä „Golos”, „Delo Naroda”⁶² lehdissä j.n.e.) nimittänyt maksimalisteja täysin perusteellisesti „vulgääreiksi sosialisteiksi”, mutta eserrien opportunisteista, ellemme erehdy, hän on painetussa sanassa toistaiseksi vaiennut. Eserräläisen „suon” ja eserräläisen „äärimmäisen oikeiston” vuodeyhteys yllämainituissa lehdissä ei nähtävästi ole mennyt hukkaan.

„Työperustan” kannattajien, Lavrovin ja Mihailovskin ihailijain, hajoaminen kolmeen virtaukseen on sinänsä suuri poliittinen tosiasia Venäjän pikkuporvarillisen radikalismien historiassa. Marxilaisten on suhtauduttava hyvin huolellisesti tuohon tosiasiaan, joka välillisesti luo valoa siihenkin, mihin poliittiseen suuntaan Venäjän heräävän talonpoikaiston ajattelu kehittyi.

Eserrien koko ohjelma-asenteen perusrivistäytymänä on horjunta narodnikkilaisuuden ja marxilaisuuden välillä. Marxilaisuus vaatii, että maksimiohjelma ja minimiohjelma erotetaan selvästi toisistaan. Maksimina on yhteiskunnan sosialistinen uudistaminen, joka on *mahdotonta* ilman tavaratuotannon hävittämistä. Miniminä ovat vielä tavara-
tuotannon puitteissa mahdolliset uudistukset. Näiden molempien toisiinsa sekottaminen johtaa kiertämättä proletarisen sosialismin kaikenlaisiin pikkuporvarillisiin ja opportunistisiin tai anarkistisiin vääristelyihin, *hämäröittä* kiertämättä yhteiskunnallisen vallankumouksen tehtävää, vallankumouksen, jonka proletariaatti suorittaa valloittamalla poliittisen vallan.

Entisen venäläisen narodnikkilaisuuden näkökannalta, Lavrovin, V. V:n, Mihailovskin ja kumpp. periaatteiden näkökannalta on maksimiohjelman ja minimiohjelman toisistaan erottaminen tarpeetonta ja käsittämätöntä, sillä

narodnikkilaisuuden teoria kieltää tavaratuotannon lakien ja kategorioiden soveltuvaisuuden venäläiseen talonpoikaistalouteen. Lavrovin ja Mihailovskin (kuin myös V. V:n ja Nikolai —onin⁶³ — nämä viimeksi mainitut unohdetaan aivan suotta, sillä *muuta taloustieteellisten* aatteiden lähde*tä ei nykyisillä narodnikeilla ole*) hiukankin johdonmukaisten kannattajien oli kiertämättä noustava kapinaan tätä marxilaista ohjelman maksimiin ja minimiin jakoa vastaan. Ja eserrien ensimmäinen yritys siirtyä kerhoilusta puoluekannalle toi heti esiin tuon kapinan voiman ja suunnan. Narodnikkilaisuuden vallankumouksellisten suuntausten kannattajat sanoivat: miksi pitäisi vaatia yksistään maan sosialisointia? Me vaadimme aivan samoin tehtaiden sosialisointia! Alas minimiohjelma! Me olemme maksimalisteja! Alas tavaratuotannon teoria!

Itse asiassa tuo maksimalistinen virtaus melkeinpä sulautuu yhteen, kuten oli odotettavissakin, anarkismin kanssa.

Narodnikkilaisuuden opportunististen virtausten kannattajat, 80-luvun narodnikit, alkoivat ulista: miksi minimiohjelma ja kaikenlaiset proletariaatin diktatuurit? Sosialismi on etäisyyteen häipyvä perspektiivi! Miksi *joukkoja* kauhistuttava nimi: „socialistivallankumoukselliset”? Miksi „tasavalta”-vaatimus? Miksi illegaalinen puolue? Alas kaikki se! Alas maksimiohjelma! Alas minimiohjelman „vaaralliset” kohdat! Otettakoon kaikenlaisten ohjelmien tilalle avoimen, julkisen, ei-tasavaltalaisen „kansansosialistisen työpuolueen” „toimintaohjelma”! *

Keskustan eserrät, vanhat eserrät, *eivät voi* puolustautua näiltä kahdelta virtaukselta muuten kuin vetoamalla tavaratuotannon lakeihin, muuten kuin asettumalla *itse asiassa* marxilaisuuden näkökannalle. Näin ollen ne syytökset marxilaisuudesta ja halusta kilvoitella sosialidemokraattien kanssa sekä sosialidemokraattien pillin mukaan tanssimisesta, joita eserrien puolueen I edustajakokouksessa kuului niin oikealta kuin vasemmaltakin eserräläistä keskustaa vastaan, olivat aivan oikeutettuja. Kysymys tuon keskustan siirtymisestä sosialidemokraattien puolelle on nyt vain ajan kysymys. Ja mitä pikemmin vallankumouksellis-

* Ks. lähinnä hra Peshehonovin artikkeleja „Russkoje Bogatstvo”⁶⁴ heinäkuun elokuun vihkossa sekä sanomalehti uutisia „kansansosialistisen työpuolueen” perustamisesta, sen organisaatiokomission tai Pietarin komitean istunnosta j.n.e.

ten puolueiden täysin julkisen olemassaolon kausi tulee, sitä pikemmin tuo aika koittaa. Mitkään ennakkoluulot marxilaista „dogmaattisuutta” kohtaan eivät kestä tapahtumien armottoman logiikan edessä.

Kadettiduuman lyhytaikainen olemassaolo oli aikakautta, jolloin talonpoikaisjoukkojen edustajat esiintyivät ensi kertaa yleisvenäläisellä poliittisella areenalla. Eserrien oli kiertämättä päästävä lähestymään noita edustajia ja yrittävä järjestää niitä poliittisesti oman ohjelmansa ympärille. Tällöin selvisi, että sosialidemokraatit muodostivat verrattain pian sosialidemokraattisen *puolueryhmän*. Eserrät sitävastoin saattoivat koko ajan toimia vain trudovikkien selän takana. Pientuottajan kyky poliittiseen yhtenäisyyteen osoittautui heti verrattomasti vähäisemmäksi kuin työväenluokan kyky. Eikä siinä kaikki: eserrät eivät kyenneet edes trudovikkien selän takana suorittamaan *yhtenäistä* poliittista kampanjaa. Talonpoikaistoa kiinnostavassa peruskysymyksessä, maakysymyksessä, tuli kahtiajako eserräläisten opportunistien ja keskustalaisten välillä esiin nopeasti. Ensin mainitut voittivat „parlamentti”-areenalla esiintyessään joukkojen edustajien edessä: he saivat opportunistisen agraarilakiluonnoksen puolelle 104 trudovikkia, kun taas sosialistivallankumouksellisten puolueen ohjelmaa lähentelevän lakiluonnoksen puolesta esiintyi myöhemmin vain 33 trudovikkia (samoista 104:stä).

Tämä avoimen poliittisen esiintymisen aikana koko kansan nähden tapahtunut kahtiajako johti kiertämättä niiden erimielisyyksien systematisointiin, jotka olivat tuon kahtiajaon aiheuttaneet. Hra Peshehonov, eräs eserräläisten opportunistien johtajista, on mennyt tässä systematisoinnissa pisimmälle. Kas tässä hänen katsantokantansa, hänen muotoilemansa... talonpoikaiskadettien „toimintaohjelman ääriviivat ja mittasuhteet”:

„Vallankumoukselliset vaatimukset on sovellettava ja yhdenmukaistettava vallankumouksellisten voimien kanssa” (s. 194, „Russkoje Bogatstvo” № 8). „Maan ja vapauden linjaa” ei siitä syystä saa „viedä liian pitkälle”. „Molempien sosialististen puolueiden: sosialidemokraattien ja eserrien” maksimiohjelman ja minimiohjelman asemesta pikkuporvari tarvitsee yhtenäisen „toimintaohjelman” „kampanjan suunnitelmana, joka ei ole tarkoitettu pitkäksi aikajaksoksi, aina sosialismiin saakka, vaan ainoastaan lähiajaksi”.

Muu osa tiestä lopulliseen päämäärään pääsemiseksi on „etäisyyteen häipyvä perspektiivi” (s. 196). Siitä syystä „toimintaohjelmasta” on *poistettava tasavalta*: „meidän on huomioitava psykologinen tekijä... Monarkian aate on liian lujasti syöpyntynyt kansan tietoisuuteen”... „Tuhat vuotta ei ole mennyt turhaan”... „Tämä laajojen joukkojen psykologia on huomioitava”... „Kysymys tasavallasta vaatii äärimmäistä varovaisuutta” (198). Samoin kansallisuuskysymys. „Meidän on taaskin huomioitava kansan psykologia, jonka kansan tuhatvuotinen historia on kasvattanut”... „Siksi me pidämme välttämättömänä, ettei joukkoihin mennä kansallisuuksien riippumattomuuden tunnuksin” (eikä niiden itse-määräämistunnuksin, sanoo tekijä toisessa paikassa ajatuksensa täydellisemmin), „vaan elämän asettamin vaatimuksin,— kansallisuuksien autonomiavaatimuksin”. Sanalla sanoen, hra Peshehonov asettaa kysymyksen suoraan: „Voidaanko ottaa koko vapaus?” ja vastaa suoraan: *ei voida*.

Edelleen hän asettaa kysymyksen: „Voidaanko ottaa kaikki maat?” ja vastaa samoin: *ei voida*. Varovaisuutta, varovaisuutta, varovaisuutta, herrat! Talonpoikaisedustajat Duumassa sanoivat hra Peshehonoville: „Meidät lähetettiin saamaan maata, eikä sitä antamaan”. Talonpojat eivät halua nyt maan sosialisoinnista (tasaamista) eikä maan kansallistamista. He pelkäävät sitä. He haluavat vain *lisää* maata. „Siksi olisi tarkoituksenmukaisempaa jättää ohjelmassa „maa”-linja viemättä loppuun saakka” (s. 206). „Minusta tuntuu vaaralliselta jopa herättääkin tällä kertaa kysymystä yleisestä tasaamisesta” (205). „Osuusmaat ja yksityiskäytössä olevat maat on jätettävä työnormin rajoissa nykyisille omistajilleen”, 104:n esittämän lakiluonnoksen mukaan, ja koko maan siirtäminen yleiskansalliseksi omaisuudeksi on lykättävä tuonnemmaksi,— luultavasti sekin „etäisyyteen häipyvänä perspektiivinä”.

Varovaisuutta, maltillisuutta ja säntillisyyttä tarvitaan niin taistelukeinoissa kuin organisaatiomenetelmissäkin. Aseellinen kapina? „Minä (Peshehonov) olen lakkaamatta puhunut: ottakaa pois meiltä tämä kalkki!.. Olisi kovin murheellista, jos joku kuvittelisi kapinaa ei vain surulliseksi mahdollisuudeksi, vaan myös kohtalokkaaksi välttämättömyydeksi”... „On vaarallista... käyttää sitä varomattomasti... koko liike saattaa pysähtyä” (№ 7, ss. 177—178). Lähiajan

tärkein tehtävä on „kansan voimien” järjestäminen. „Minä en oikein usko, että meillä olevat kaksi sosialistista puoluetta voisivat ratkaista tämän tehtävän hiukankaan tyydyttävästi. On aika vakuuttua siitä, että konspiratiivinen järjestö ei voi saada vaikutukseensa joukkoja. Kadettipuolue on myös julistanut olevansa kykenemätön tässä asiassa. Ilmeisesti siihen on ryhdyttävä vielä jonkun muun, ja sitä varten käsittääkseni tarvitaan julkinen sosialistinen puolue” (№ 7, ss. 179—180).

Kuten lukija näkee, hra Peshehonovin katsantokannasta ei puutu eheyttä, ryhdikkyyttä ja täydellisyyttä. Tällä monarkian puolustajalla, tällä politikoihsijalla, joka puolustelee piiskaa sillä perusteella, että tuolla piiskalla on tuhatvuotinen historia, ei ole jäljellä paljoakaan eserrien virallisesta ohjelmasta. Ja kun herrat „todelliset” eserrät * saattoivat koko duumakauden kuluessa kätkeä taitavasti *nämä tällaiset* erimielisyydet, kun he saattoivat jopa niiden peittämiseksi järjestäytyä yhteiseen työhön samoihin sanomalehtiin, niin se vain osoittaa meille, kuinka pitkälle voi *poliittinen teeskentely* mennä.

Mikä on eserräläisen opportunistimin yhteiskunnallistaloudellisena, luokkaperustana? Se, että hrat Peshehonovit ja kumpp. *sovittautuvat yrittäjätalonpojan etuihin*, mukailevat sosialismia tuon talonpojan etuja vastaavasti.

Ottakaamme pääkysymys: kysymys maasta. Hra Peshehonov toistaa kahdesti nautinnolla häntä kovasti miellyttäneitä trudovikkitalonpoikien sanontaa: „meidät lähetettiin saamaan maata, eikä sitä antamaan”. Nämä sanat ovat todellakin varsin merkillepantavia. Mutta nuo sanat kumoavat täydellisesti narodnikkien pikkuporvarilliset illuusiot ja varmistavat kaikki marxilaisten väittämät. Nuo sanat osoittavat havainnollisesti, että keskitalonpojan omistajavaistot *heräävät jo*. Mutta vain aivan sivistymättömät poliittisen taloustieteen ja länsieuroopan historian alalla voivat olla tietämättä, että nuo vaistot voimistuvat ja kehittyvät sitä enemmän, mitä laajempi on poliittinen vapaus ja kansanvalta.

Minkä johtopäätöksen pitäisi sellaisen henkilön, jolle sosialismi ei ole merkityksetön korulause, tehdä noista järkevän, „joukkojen” valitseman, yrittäjätalonpojan sanoista?

* Kaikkine pauhaavine vallankumouksellisine fraaseineen.

Ilmeisesti sen johtopäätöksen, että tuollainen pikkuisäntien luokka *ei voi* olla sosialismin kannattajana; että sosialistit voivat ja heidän on tuettava pikkuisäntien luokkaa näiden taistelussa tilanherroja vastaan *yksinomaan* tuon taistelun porvarillis-demokraattisen merkityksen ja porvarillis-demokraattisten tulosten takia; — että sosialistin velvollisuutena ei ole hämätä, vaan *paljastaa* ristiriita koko työläisjoukkojen ja noiden pikkuisäntien etujen välillä, jotka — pikkuisännät — haluavat voimistaa ja lujittaa *omaa* isännän asemaansa, ovat vihamielisiä kaikille sellaisille aatteille, että maata tai mitä muuta tahansa olisi „annettava” talouksettomien, köyhimysten ja repaleisten joukoille. „Me haluamme saada maata, emmekä antaa sitä!” Tuskin voidaan tämän selvemmin ilmaista pikkuporvarillisia omistajanvaistoja ja -tavoitteita?

Sosialidemokraatti tekee tästä johtopäätöksen: meidän on tuettava noita pikkuisäntiä heidän taistelussaan tilanherroja ja itsevaltiutta vastaan tuon taistelun vallankumouksellisen porvarillis-demokraattisen luonteen takia. Heidän voittaessaan paranee koko kansan asema, mutta se paranee *kapitalistisen* järjestelmän paranemisen ja kehityksen suuntaan. Siksi meidän ei tule imarrella tuon luokan omistajan- tai *isännän*vaistoja, vaan päinvastoin *nyt heti* alettava taistelu noita vaistoja vastaan selittäen niiden merkitystä proletariaatille, varoittaen proletariaattia ja järjestäen sitä itsenäiseen puolueeseen. Meidän agraariohjelmamme: on autettava pikkuisäntiä heittämään harteiltaan maaorjuuttajat vallankumouksellista tietä, osoitettava heille maan kansallistamisen — tämän kapitalismin oloissa parhaan mahdollisen agraarijärjestelmän — toimeenpanon ehdot sekä tehtävä selväksi koko se ero, mikä on olemassa proletariaatin ja pikkuisännän etujen välillä.

Pikkukauppiaan sosialismi tekee toisenlaisen johtopäätöksen: on „otettava lukuun” „joukkojen” (pikkuisäntien joukkojen eikä talouksettomien joukkojen) psykologia, on orjamaisesti kumarrettava isäntämiehen halulle „saada” tilanherralta, mutta ei antaa proletaarille, on lykättävä pikkuisännän mieliksi sosialismia hämärän peitossa olevaan „etäisyyteen”, on *tunnustettava* pikkuisännän pyrkimys isännänasemansa *lujittamiseen*; — sanalla sanoen „socialismiksi” on nimitettävä pikkuisäntien ahdasmielisen

omaneduntavoittelun palvontaa ja heidän ennakkoluulojensa palvelua.

Monarkistiset tunteet ovat ennakkoluuloja. Ehkä te luulette, että sosialistien tehtävänä on taistella ennakkoluuloja vastaan? Erehdytte: „työperusteisen sosialismin” on sopeuttava ennakkoluuloihin.

Ehkä te luulette, että monarkistisen ennakkoluulon pitkäikäisyys ja „vankkuus” (??) vaatii erikoisen sääli-mätöntä taistelua niitä vastaan? Erehdytte: „työperusteinen sosialismi” juontaa ruoskan pitkäikäisyydestä vain sen, että on oltava „erittäin varovainen” ruoskan suhteen.

Tosin kadetteja vastaan sotiva — näennäisesti sotiva — hra Peshehonov toistaa kokonaisuudessaan juuri kadettien mielipiteen monarkian puolustukseksi. Mutta mikä hätänä? Ettekö muka ole tähän saakka tienneet, että porvarillinen radikaali soti porvarillista liberaalia vastaan *vain* päästäkseen hänen paikalleen eikä lainkaan vaihtaakseen hänen ohjelmansa oleellisesti toisenlaiseen ohjelmaan? Oletteko muka unohtaneet ranskalaisten trudovikkisocialistien... ei kun: radikaalisocialistien jutun, kun nämä „sotivat” ranskalaisia kadetteja vastaan sitä varten, että saisivat ministe-reiksi päästyään menetellä aivan samoin kuin ranskalaiset kadetit? Ettekö te todellakaan huomaa, ettei hra Peshehonov eroa hra Struvesta yhtään enempiä kuin Bobtshinski Dobtshinskista?

Hra Peshehonov ehkä hoksaa, että halulla „saada maata, mutta *ei antaa sitä*” ja *monarkialla* on eräänlainen *aineellinen* yhteys. Voidakseen olla „antamatta”, on *suojeltava*. Ja monarkiahan ei ole mitään muuta kuin palkattu poliisivartiosto niitä varten, jotka haluavat olla „antamatta”, ja niitä vastaan, jotka kykenevät ottamaan *. Kadetit tarvitsevat monarkiaa suurporvariston suojelemiseen. „Työperusteiset sosialistit” tarvitsevat monarkiaa yrittäjätalonpoikien suojelemiseen.

On itsestään selvää, että „työperusteisten sosialistien” tuollaisesta maailmankatsomuksesta juontuu kiertämättä pedanttisen matalamielinen suhtautuminen kapinaan („surullinen mahdollisuus”; verratkaa hra Struven

* Omistavien toista poliisivartioston asetta sanotaan *vakinaiseksi armeijaksi*. Ja niinpä hra Peshehonov kirjoittaa: „Demokraattinen tasavalta käsittää... *ehkä*, vakinaisen armeijan vaihtamisen kansan aseistamiseen” (№ 8, s. 197). Herrat Lavrovin ja Mihailovskin kumartajat, olkaa niin hyvät ja selittäkää meille *avoimesti*, mitä tuo erinomainen „ehkä” merkitsee?

kirjoituksia „Osvobozhdenijessa” kesällä 1905 „mielettömästä ja rikollisesta kapinan propagoinnista”). Siitä johtuu myös ylevämielinen inho „konspiratiivista järjestöä” kohtaan ja — *elokuussa vuonna 1906* — „julkisen sosialistisen puolueen” kaipuu. Niistä objektiivisista historiallisista ehdoista, jotka tekevät kapinan *kierämättömäksi*, — jotka vastoin sivistymättömien joukkojen kaikkia ennakkoluuloja pakoittavat sen elinetujensa nimessä taisteluun juuri monarkiaa vastaan, — jotka muuttavat manilovilaisen „julkisen sosialistisen puolueen” kaipuun herrojen Ushakovien ⁶⁵ myllyyn valuvaksi vedeksi, — näitä objektiivisia historiallisia ehtoja herrat Peshehonovit eivät ajattele. Lavrovin ja Mihailovskin ihailijain on otettava lukuun kiusaantuneiden joukkojen psykologia eikä niitä objektiivisia ehtoja, jotka *uudistavat taistelevien* joukkojen psykologiaa.

Tehkäämme yhteenvedot. Nyt me tiedämme, mitä merkitsee olla työperusteinen kansansosialisti. Työperusteinen — merkitsee: madella pikkuisäntien pyyteiden edessä, isäntien, jotka haluavat „saada, mutta ei antaa”. Kansan — merkitsee: madella kansan monarkististen ennakkoluulojen edessä, kumarrella sitä shovinistista pelkoa, että Venäjstä eroaa joitain kansallisuuksia. Sosialisti — merkitsee: julistaa sosialismi etäisyyteen häipyväksi perspektiiviksi ja vaihtaa ahtaan, doktrinäärin ja politikoitsijoita rasittavan ohjelman laajaan, vapaaseen, joustavaan, liikuntakykyiseen, keveään, keveästi puettuun ja vieläpä aivan alastomaan „toimintaohjelmaan”. Eläköön „työperusteiset kansansosialistit”!

Herrat Peshehonovit ovat Venäjän talonpoikaistossa alkavan yhteiskunnallisen taantumuksen ensimmäisiä pääskysiä. Taivaan herra on lähettänyt alas maan päälle Peshehonovit havainnollistaakseen marxilaista määritelmää jokaisen pientuottajan kaksinaisesta luonteesta. Talonpojalla on järki ja ennakkoluulo, riistonalaisen ihmisen vallankumouksellisia kykyjä ja pikkuisännän taantumuksellisia haluja „saada, muttei antaa”. Herrat Peshehonovit ovat talonpoikaisten pikkuisäntien taantumuksellisten puolten aatteellisia ilmentäjiä. Herrat Peshehonovit ovat venäläisen talonpojan „*takamuksen*” katselijoita. Herrat Peshehonovit tekevät *aatteellisesti* sitä samaa työtä, jota herrat

Gurkot ja Stishinskit tekevät *karkean materiaalisesti* lahjoessaan talonpoikaisporvareita myymällä hallitsijasuvun ja valtion maita.

Mutta on vielä hyvin kyseenalaista, onnistutaanko tuollaisilla paikkatilkkuilla hiukankaan tuntuvasti heikentämään joukkojen väistämätöntä yhteentörmäystä kärkevässä taistelussa riistäjiään vastaan. On vielä hyvin kyseenalaista, onnistuuko perinteellinen ja kaikenlaisten opportunistien uusima talonpojan ennakkoluulo voittamaan vallankumouksen tullessa heräävän talonpoikaisköyhälistön järjen. Sosialidemokraatit täyttävät joka tapauksessa velvollisuutensa — talonpoikaiston *vallankumouksellisen* tietoisuuden kehittämisen ja selventämisen.

Olkoot herrat Peshehonovit varoituksena oikeistosiiven sosialidemokraateille. Arvostellessamme työperusteisia kansansosialisteja me voisimme silloin tällöin sanoa eräille sosialidemokraattisille menshevikeille: mutato nomine de te fabula narratur (tarina koskee sinua, nimi vain on muuttettu). Meilläkin on sellaisia, jotka kaipaavat julkista puolta, jotka ovat valmiit vaihtamaan ohjelman toimintasuunnitelmaan ja laskeutumaan joukkojen tasolle. Meillä on Plehanov, joka on antanut kuuluisan arvionsa joulukuun kapinasta: „Ei olisi pitänyt tarttua aseisiin”. Meillä on „Otkliki Sovremennosti”⁶⁶ nimisen aikakauslehden avustaja Malishevski, joka havitteli (*ei* kylläkään „Otkliki Sovremennosti” lehdessä) tasavallan poistamista ohjelmasta. Näille henkilöille ei olisi lainkaan pahitteeksi tarkastella huolellisesti herrojen Peshehonovien „luonnollista kauheutta”.

„Proletari” № 4,
syyskuun 19 p:nä 1906

Julkaistaan „Proletari” lehdessä
tekstin mukaan

UUTTA VALTIOKAAPPAUSTA VALMISTELLAAN!

Gutshkovin kirje Trubetskoille on pitkän aikaa kiinnostanut ja osittain kiinnostaa edelleenkin poliittista lehdistöämme, jos näin voidaan nimittää matelevia ja harvoja säilyneitä liberaalisia lehtiä. Tuolla kirjeellä on todellakin tietty merkitys. Se on suuri askel vastavallankumouksellisen suuntauksen kehityksessä Venäjän suurporvariston laajojen kerrosten keskuudessa. Noille kerroksille jo lokakuun poliittinen lakko merkitsi jyrkkää käännekohtaa. Suurporvari sanoi heti lokakuun 17 päivän jälkeen: „riittää!” Ja senpä vuoksi Venäjän vallankumouksen originelliksi — ja hyvin luonteenomaiseksi — piirteeksi on tullut se, että suurporvaristoainekset, jotka asettuivat uutta perustuslakia itsevaltiuteen mukaannuttamaan ryhtyneen tsaarihallituksen puolelle, käyttävät hyväkseen perustuslakimanifestin päivämäärää ottamalla sen puolueensa nimeksi. Lokakuu on tähän saakka ollut Venäjän vallankumouksen ainoan osittaisen voiton päivämäärä. Lokakuulaisiksi meillä nimitetään vastavallankumouksellisen suurporvariston puoluetta.

Tässä ristiriitaisessa rinnastuksessa ilmenevät selvästi Venäjän vallankumouksen luokkaristiriidat. Selityksen antaa marxilainen käsitys Venäjän nykyisestä vallankumouksesta. Se on porvarillinen vallankumous. Joka tapauksessa se raivaa maaperää tähänastista laajemmalle ja nopeammalle kapitalismin kehitykselle. Se, että vallankumouksellisen talonpoikaiston täydellistä voittoa taistelussa maan puolesta pidetään „työperustan” voittona, siirtymisenä „sosialisointiin”, on pelkkä pikkuporvarillinen illuusio. Mutta kiertämätön maaperän raivaaminen kapitalismille voi tapahtua kahta suurinjaa. Maaorjuudellisen

Venäjän porvarilliseksi muuttuminen on mahdollinen sellaisten ehtojen vallitessa, jotka turvaavat talonpoikais- ja proletaarijoukoille kapitalismin oloissa parhaan mahdollisen hyvinvoinnin. Se on mahdollinen myös ehdoilla, jotka turvaavat omistavien luokkien, tilanherrojen ja kapitalistien edut parhaiten. Tähän mennessä vallankumouksemme on kulkenut viimeksi mainittua tietä. Ja ellei se saavuta enää yhtään suurta voittoa, niin ei voi olla epäilystäkään siitä, etteivätkö Venäjän vallankumouksen testamentintoimeenpanijoiksi tulisi vastavallankumoukselliset porvarit, loka-kuulaiset, aivan samoin kuin Saksassa vuoden 1848 puolinaisen vallankumouksen testamentintoimeenpanijaksi tuli junkkari Bismarck.

Hra Gutshkov ei ole aivan tyhmä mies. Hän tuntee jo edeltäkäsikin nautintoa siitä, miten hän vallankumouksen lopullisen tappion jälkeen ottaa hallitusohjaket käsiinsä ja yhdistää asiallisen, liikemiesmäisen porvarillisen „liberalismin” ja tyytymättömiä „pohjakerroksia” vastaan tähdyt säälimättömät sotilas- ja poliisivainot. Käytännöllisenä ja aatteettomana porvarillisenä liikemiehenä hra Gutshkov käsittää paremmin todellisen poliittisen tilanteen kuin monet porvarillisen sivistyneistömme filosofit ja fraasi-keikarit. (L'ignorance est moins éloignée de la vérité que le préjugé! — sivistymättömyys ei ole niin kaukana totuudesta kuin ennakkoluulo.) Hra Gutshkov tuo maan päälle kadettien porvarilliset ihanteet. Siinä suhteessa ansaitsee erikoisen maininnan seuraava kohta hänen kirjeestään, jolle meidän orjalehdistömme ei ole antanut oikeaa arvoa:

„Nyt on epäilemätöntä”, kirjoittaa Gutshkov Trubetskoille, „että vallankumouksen voitto tai uusi vallankumouksellisen kriisin kärjistyminenkin hautaa sekä nuoren poliittisen vapautemme että kulttuurimme ja hyvinvointimme rippeet”.

Kapitalistin ja tilanherran etujen kannalta tämä on erittäin oikea ja erittäin osuva arvio nykyisestä poliittisesta tilanteesta. Hra Gutshkov tarttuu härkää sarvista. Nykyisen poliittisen tilanteen koko ydin on todellakin siinä, onko tulossa *uusi vallankumouksellinen kriisin kärjistyminen*. Kiitämme teitä avomielisyydestänne, hra Gutshkov! Me ymmärrämme vallan hyvin, että porvarillisille professoreille ja diplomaateille „Retsh” lehdestä ei ole mieleen teidän päättäväisyytenne, suorasukaisuutenne, nopeutenne ja painostuksenne, teidän — suokaa anteeksi rahvaanomaiset

sanontani — kykyne „mätkiä”, mutta me sosialistit olemme kovasti ihastuksissamme tuosta kyvystänne. Siitä on meille hyötyä.

Ken siis haluaa asettaa vakavasti kysymyksen nykyhetken poliittisesta tilanteesta, hänen on täysin selvästi määriteltävä suhteensa *vallankumouksellisen kriisin uuteen kärjistymiseen*. Hra Gutshkov tekeekin juuri niin. „Olen sitä vastaan”, julistaa hän koko kirjeellään. Minä panen kaikki palvelemaan taistelua tuota kärjistymistä vastaan, palvelemaan kaiken sen tukahduttamista, mikä tuota kärjistymistä aiheuttaa. Syy on selvä. Uusi kärjistyminen uhkaa tuoda *vallankumouksen voiton*, joka vuorostaan uhkaa... herrojen Gutshkovien, Romanovien, Stolypinien ja muun pogromimieskoplän kartanoiden „rippeitä”, proletariaatin tulevalta taistelulta suojaamaan pystyvien porvarillisten etuoikeuksien „rippeitä”, sanalla sanoen, „*meidän* (Gutshkovien, Romanovien, Stolypinien) hyvinvointimme rippeitä”.

Hra Gutshkov ajattelee oikein, paljon oikeammin ja johdonmukaisemmin kuin nykyään häntä vastaan kirkuvat kadetit, jotka kaikenlaisten Vinogradovien, Struvein, Izgojevien, Berdjajevien ja Miljukovien persoonassa ovat satoja kertoja itkeneet „vapauden ja kulttuurin” tulevaa hautaamista, kun „mielettömyyden vaistonvaraisuus” pääsee voitolle.

Vallankumousmiehillekään ei ole haitaksi opetella taantumukselta nykyhetken poliittista tilannetta, *toisin sanoen* „vallankumouksellisen kriisin uutta kärjistymistä”, koskevan kysymyksen johdonmukaista asettelua. Tuo kärjistyminen tulee väistämättä merkitsemään entistä joukkoluontoisempaa esiintymistä, jota Venäjän suuren vallankumouksen suuren vuoden kokemus on rikastuttanut. Ja tuon vuoden kokemus alkaen lokakuun lakosta joulukuun kapinaan, rauhallisen Duuman ja sen hajottamisen kautta johtaa yleisvenäläiseen hyökkäävään aseelliseen kapinaan, johon liittyy lakko taistelun sivu- ja apuvälineenä.

Hallitus on sovitellut koko politiikkansa tuon kaikkien odottaman vallankumouksellisen kriisin uuden kärjistymisen mukaan. Epäilemättä se jätti tahallaan määräämättä uuden Duuman vaaliajan voidakseen säilyttää toimintavapautensa, voidakseen yleiskansallisen taistelun kovasti kärjistyessä yrittää hajottaa tuota taistelua määräämällä äkkiä vaalit. Epäilemätöntä on sekin, että hallitus tutkii nyt

mitä huolellisimmin tuosta samasta näkökulmasta itse kysymystä siitä, pitäisikö kutsua koolle uusi Duuma ja *jättää vanha vaalilaki voimaan*. Ja tähän kysymykseen sosialidemokratialla on kaikkein vähimmin oikeutta suhtautua huolettomasti.

Hallituksen ratkaistavana on vaihtoehto: joko on yritettävä vielä kerran kutsua koolle Duuma voimassaolevan vaalilain nojalla voimistamalla vainoja, painostamalla vaaleja ja järjestämällä mustasotnialaisia,— tai on muutettava toisen Duuman vaalien *edellä* vaalilakia niin, että se turvaisi varmasti „työkykyisen”, s.o. mustasotnialaisen Duuman. Tilanherraluokan keskuudessa vallalla oleva taantumus, mustasotnialaisten tilanherrojen voitot zemstovossa, tyytymättömyyden ilmeinen kasvu kansassa,— kaikki se antaa hallitukselle suoran vihjauksen voimassaolevan vaalilain kumoamisesta viipymättä ja äänioikeuden rajoittamisesta palaamalla Witten Duuman mallista Bulyginin Duuman malliin tai vieläkin pahempaan, tahi sitten kutsua yksinkertaisesti zemstvojen valitsevat miehet toiseen Duumaan. Lehdistömme matelijat löpöttelevät jo julki tällaisten suunnitelmien olemassaolosta „ylemmissä piireissä”, s.o. hovikoplan keskuudessa, ja valmistelevat maaperää todistellen, että itsevaltiudella on „oikeus” säätää uusi vaalilaki ilman Duumaa.

Tarkastelkaamme, mikä näistä hallituspolitiikan „suuntauksista” on todennäköisin. Joulukuun 11 päivän vaalilain säilyttämisen puolella on perustuslakiin nojautuva „laillisuus”, poliittinen varovaisuus ja lojaalisuus. Kuten näette, nämä kaikki ovat „ideaalisia” näkökantoja, joille Romanovit ja Pobedonostsevit ovat tottuneet antamaan palttua. Ja onhan todellakin naurettavaa luulla, että henkilöt, jotka ovat kiireestä kantapähän veren ja lian tahrimia, jotka puolustavat viimeisessä, epätoivoisessa taistelussa orjanomistajanoikeuksiaan, ottaisivat huomioon tällaisia näkökantoja. On naurettavaa luulla, että tsaarin kopla kainostelisi „laillisuutta”, kun se ei kainostellut antaessaan juuri tuon samaisen joulukuun 11 päivän lain, helmikuun 20 päivän lain⁶⁷ j.n.e. eikä kainostele nykyistäkään lakkaamatonta „lain” häpäisemistä. Ei, nämä kaikki perustelut ovat mitättömiä!

Euroopan mielipide? Lainan saannin välttämättömyys? Tuo välttämättömyys on mitä pakoittavin. Ja eurooppalainen

pääoma antaa rahaa vain „järjestyksen” takeita vastaan. Mutta pääomalle on aivan samantekevää, minkälainen tuo „järjestys” on, ja vieläpä se pitää hautausmaajärjestystä muuta miellyttävämpänä. Mutta toinen kadetti-Duuma (tai, herra varjelloon, vieläkin vasemmistolaisempi!) lupaa uusia finanssipaljastuksia, uutta „epäjärjestystä”! Ei, kyllä nimenomaan eurooppalaisen lainan kannalta hallitukselle on eduksi kumota nykyinen vaalilaki saadakseen varmasti mustasotniaalaisen Duuman ja että tuo Duuma hyväksyy kaikki ja kaikenlaiset lainat.

Tietenkään ei saa unohtaa, että sopimus itsevaltiuden ja liberaalis-monarkistisen porvariston välillä on itse asiassa *välttämätön* mitä syvimpien taloudellisten ja poliittisten syiden takia. Ensimmäisen Duuman kautta tehdyn ensimmäisen sopimusyrityksen epäonnistuminen ei vielä lainkaan merkitse eikä voi merkitä kaikkien tällaisten yritysten epäonnistumista,— ja noita yrityksiä tulee vielä olemaan paljon, hyvin paljon. Mutta tuon sopimuksen aikaansaamista juuri kadetti-Duuman kautta ei nyt voida pitää (eikä itsevaltius voi pitää) erikoisen todennäköisenä.

Vallankumousmiehet ottavat oppia vallankumouksen kokemuksesta, mutta itsevaltiuskin ottaa siitä oppia ja ottaa oppia hyvin tarkkaavaisesti. Nykyisen vaalilain vallitessa on kerrassaan vähän toiveita saada Duumaan oikeistolaisempi kokoonpano, sen kaikki näkevät. Toisen Duuman koollekutsumisaika sattuu juuri lopputalveen, jolloin nälänhätä, työttömyys ja laajojen kansanjoukkojen puute käy tavallisesti erikoisen kärkeväksi. Kadetteja vasempana olevat puolueet ovat nyt epäilemättä paljon haluttomampia kuin ennen kulkemaan liberaalis-monarkistisen porvariston talutusnuorassa, ovat paljon kykenevämpiä itsenäisiin, päättäviin ja aktiivisiin poliittisiin toimintoihin. Ei! Me emme saa rakentaa itsellemme illuusioita, kuvitella vihollista kerrassaan tyhmäksi, hoksaamattomaksi ja varomattomaksi. Me emme saa epäillä sitä, etteivätkö mustasotniaalaisen hallituksen „ajattelun ja toiminnan urhot” jännittäisi nyt kaikkia voimiaan tehdäkseen kadetti-Duuman kokeen toistumisen mahdottomaksi.

Duuman hajottaminen osoitti hallitukselle, että viipymäntöntä kapinaa, laajaa ja yleiskansallista kapinaa ei puhjennut. Hiljaisuudessa ja salaa valmisteltu coup d'état (valtiokaappaus) miellytti „ylimpiä piirejä”. Ne ovat saaneet

voimakkaan vaikutelman siitä, mikä niistä näyttää onnistuneelta ja rohkealta rynnäköltä vallankumousta vastaan. He eivät voi nyt olla hautomatta ajatusta samanlaisen rynnäköön toistamisesta *ennakolta*, „vallankumouksellisen kriisin uuden kärjistymisen” ehkäisemiseksi. Tsaarin hoviylhäisö on sotilasväkeä. On lähdettävä hyökkäykseen, otettava omiin käsiin aloitteenteko sotatoimissa,— sellaisen taktiikan etevämmyyden se ymmärtää erinomaisesti. Olisiko kapinaa pelättävä? Mutta suuremmassa tai pienemmässä määrin se on kiertämätön — työläisten lakot, sotilaiden ja talonpoikien kapinat koko vuoden aikana ovat sen *todistaneet*. Toinen kadetti-Duuma luo kansalle vieläkin edullisemmän tilanteen kapinaan ryhtymiseksi: „sota- ja kenttäliberalismin” politiikan lopullinen romahdus, väestön uuvuttaminen rankaisuilla j.n.e., j.n.e. Jos „vallankumouksellisen kriisin uusi kärjistyminen” on kiertämätön, niin *meidän* on hyökättävä ensimmäisinä — näin päättelee Ignatjev, todennäköisesti näin. Ja hän hyökkää,— tsaari peruuttaa vaalien edellä joulukuun 11 päivän vaalilain ja antaa uuden lain, joka *turvaa* Duumalle mustasotnialaisen kokoonpanon.

Me emme pyri profeetoiksi emmekä laskemaan kaikkia mahdollisia lopputuloksia nykyisestä kerrassaan monimutkaisesta poliittisesta tilanteesta. Mutta sosialidemokratian on tarkoin punnittava kaikkien politiikkaan osallistuvien voimien tendenssit voidakseen suunnata järkevästi oman taktiikkansa. Sellainen punnitseminen johtaa ehdottomasti tällaiseen johtopäätökseen: työläiset! olkaa valmiit siihen, että hallitus ottaa vaaleihin mennessä käytäntöön mustasotnialaisen vaalilain! Talonpojat! tietäkää, että hallitus hautoo sellaista vaalilain muuttamisen suunnitelmaa, etteivät talonpoikaiston edustajat, *etteivät* trudovikit *voisi* päästä Duumaan!

Me emme saa sallia sitä, että hallitus yllättäisi meidät. Meidän on harjoitettava mitä tarmokkainta agitaatiota joukkojen keskuudessa ja selitettävä uhkaavaa vaaraa,— meidän on saatava hälvenemään lapsellinen usko vaalilain kestävyYTEEN „perustuslaillisena” laitoksena,— meidän on hajotettava perustuslailliset illuusiot,— meidän on mainittava esimerkkejä Euroopan vallankumouksista ja siellä usein tapahtuneista vaalilain muutoksista,— meidän on

kaikin voimin kehitettävä sellaista tietoisuutta, että nyt kärjistymistilassa oleva kriisi ei ole parlamentaarinen, ei perustuslaillinen kriisi, vaan vallankumouksellinen kriisi, jonka vain voima ratkaisee, jonka vain voittoisa aseellinen kapina selvittää.

*„Proletari” № 5,
syyskuun 30 pnä 1906*

*Julkaistaan „Proletari” lehden
tekstin mukaan*

SISSISOTA

Kysymys sissitoiminnoista kiinnostaa kovasti puoluetamme ja työläisjoukkoja. Olemme jo monta kertaa ohimennen kosketelleet tätä kysymystä ja nyt aiomme esittää lupaamamme täydellisemmän selityksen katsantokanssamme.

I

Aloitamme alusta. Mitä perusvaatimuksia jokaisen marxilaisen on asetettava taistelumuotoja koskevan kysymyksen käsittelylle? Ensiksikin, marxilaisuus eroaa kaikista sosialismin primitiivisistä muodoista siinä, että se ei sido liikettä johonkin yhteen määrättyyn taistelumuotoon. Marxilaisuus tunnustaa mitä erilaisimpia taistelumuotoja, sitä paitsi se ei „keksi” niitä, vaan ainoastaan yleistää, järjestää ja valaa tietoisuutta niihin vallankumouksellisten luokkien taistelumuotoihin, jotka syntyvät itsestään liikkeen kulussa. Ehdottoman vihamielisenä kaikille abstraktisille kaavoille, kaikenlaisille doktrinäärisille resepteille marxilaisuus vaatii suhtautumaan huomaavaisesti käynnissä olevaan *joukko*-taisteluun, joka liikkeen kehittyessä, joukkojen tietoisuuden kasvaessa, taloudellisten ja poliittisten kriisien kärjistyessä synnyttää yhä uusia ja yhä monipuolisempia puolustus- ja hyökkäyskeinoja. Senpä takia marxilaisuus ei ehdottomasti hylkää ennakolta mitään taistelumuotoja. Marxilaisuus ei missään tapauksessa rajoitu vain tällä hetkellä mahdollisiin ja käytännössä oleviin taistelumuotoihin, se tunnustaa uusien, nykyvaiheessa toimiville henkilöille tuntemattomien taistelumuotojen *kiertämättömyyden*, kun kyseessä-oleva yhteiskunnallinen konjunkturi muuttuu. Marxilaisuus

ottaa tässä suhteessa *oppia*, jos niin voidaan sanoa, joukkopraktiikasta ja on kaukana siitä, että pyrkisi *opettamaan* joukoille kabinetti-„systemaattikkojen” keksimiä taistelumuotoja. Me tiedämme,— sanoi esimerkiksi Kautsky käsitellessään yhteiskunnallisen vallankumouksen muotoja,— että edessä oleva kriisi tuo tullessaan uusia taistelumuotoja, joita me emme voi nyt edeltäkäs in nähdä.

Toiseksi, marxilaisuus vaatii ehdottomasti taistelumuotoja koskevan kysymyksen *historiallista* tarkastelua. Tämän kysymyksen asettaminen konkreettisesta historiallisesta tilanteesta irrallisena merkitsee, ettei käsitetä dialektisen materialismin aakkosia. Taloudellisen kehityksen erilaisina hetkinä erilaisista poliittisista, kansallis-kulttuurillisista, elämäntapoja koskevista y.m.s. ehdoista riippuen erilaiset taistelumuodot nousevat etutilalle, muuttuvat taistelun päämuodoiksi ja samalla muuttavat puolestaan muotoa myös taistelun toisarvoiset, sivumuodot. Kun määrättyä taistelukeinoa koskevaan kysymykseen yritetään vastata myönteisesti tai kielteisesti tarkastelematta yksityiskohtaisesti kyseisen liikkeen konkreettista tilannetta sen kyseessä-olevalla kehitysasteella — merkitsee se, että siirrytään kokonaan pois marxilaisuuden maaperältä.

Tällaisia ovat ne kaksi teoreettista perusväittämää, joita meidän on pidettävä ohjeenamme. Marxilaisuuden historia Länsi-Euroopassa antaa meille suunnattoman määrän esimerkkejä, jotka todistavat edellä sanotun. Euroopan sosialidemokratia pitää nykyisenä ajankohtana parlamentarismia ja ammatillista liikettä taistelun päämuotoina, ennen se tunnusti kapinan ja on aivan valmis tunnustamaan sen konjunktuurin muuttuessa tulevaisuudessa, välittämättä liberaalisten porvarien, sellaisten kuin venäläisten kadettien ja bezzaglavijalaisten⁶⁸, mielipiteestä. 70-luvulla sosialidemokratia ei tunnustanut yleislakkoa yhteiskunnallisena yleislääkkeenä, keinona, jolla porvaristo voidaan kukistaa heti epäpoliittista tietä,— mutta sosialidemokratia tunnustaa täydellisesti poliittisen joukkolakon (varsinkin Venäjällä vuonna 1905 saadun kokemuksen jälkeen) *erääksi* taistelukeinoksi, joka on *määrätyissä* olosuhteissa tarpeen. XIX vuosisadan 40-luvulla sosialidemokratia tunnusti barrikaditaistelun kaduilla,— hylkäsi sen tiettyjen seikkojen perusteella XIX vuosisadan lopulla,— ilmaisi olevansa ehdottoman valmis uudestitarkistamaan tämän viimeksi

mainitun mielipiteen ja tunnustamaan barrikaditaistelun tarkoituksenmukaisuuden Moskovan kokemuksen jälkeen, kokemuksen, joka nosti esiin, K. Kautskyn sanojen mukaan, uuden barrikaditaktiikan.

II

Selvitettyämme marxilaisuuden yleisen asenteen siirymme Venäjän vallankumoukseen. Palautamme mieleen sen esiin nostamien taistelumuotojen historiallisen kehityksen. Ensin työväen taloudelliset lakot (1896—1900), sen jälkeen työläisten ja ylioppilaiden poliittiset mielenosoitukset (1901—1902), talonpoikaismellakat (1902), poliittisten joukkolakkojen alku liittyen eri tavoin yhteen mielenosoitusten kanssa (Rostov 1902, lakot kesällä 1903, tammikuun 9 päivä 1905), yleisvenäläinen poliittinen lakko, johon liittyi paikallisia barrikaditaistelun tapauksia (lokakuu 1905), joukkoluontoinen barrikaditaistelu ja aseellinen kapina (1905, joulukuu), rauhallinen parlamenttitaistelu (huhti—kesäkuu 1906), osittaiset sotaväen kapinat (kesäkuu 1905 — heinäkuu 1906), osittaiset talonpoikaiskapinat (syksy 1905 — syksy 1906).

Näin ovat yleensä taistelumuotoja koskevat asiat syksyllä vuonna 1906. Itsevaltius käyttää taistelun „vasta”-muotona mustasotnialaista pogromia alkaen Kishinjovista keväällä 1903 ja päättyen Sedletsiin syksyllä 1906. Koko tänä aikana on mustasotnialaispogromeja ja juutalaisten, ylioppilaiden, vallankumousmiesten ja tietoisten työläisten pieksämisiä järjestetty yhä useammin, yhä täydellisemmin keinoin liittäen lahjotun roskajoukon harjoittamaan väkivaltaan mustasotnialaisen sotaväen harjoittaman väkivalan, käyttäen jopa tykistöä kylissä ja kaupungeissa, sulautuen yhteen rankaisuretkikuntien ja rankaisujunien kanssa ja niin edespäin.

Tällainen on kuvan pohjaväri. Tällä taustalla erottautuu,— epäilemättä jonain erillisenä, toisarvoisena, vivahevärinä,— se ilmiö, jonka tutkimiselle ja arvioinnille tämä artikkeli on omistettu. Mikä tuo ilmiö on? mitkä ovat sen muodot? sen syyt? syntymisaika ja levinneisyysaste? sen merkitys vallankumouksen yleisessä kulussa? sen suhde sosialidemokratian järjestämään ja johtamaan työväenluokan taisteluun? Siinä ovat ne kysymykset, joita meidän

on nyt, kuvan yleisen taustan luonnehtimisen jälkeen, ruvettava käsittelemään.

Meitä kiinnostava ilmiö on *aseellinen* taistelu. Sitä käyvät erilliset henkilöt ja pienehköt henkilöryhmät. Osa niistä kuuluu vallankumouksellisiin järjestöihin, osa niistä (eräillä Venäjän paikkakunnilla *suurimmalta* osaltaan) ei kuulu mihinkään vallankumoukselliseen järjestöön. Aseellinen taistelu tavoittelee kahta *erilaista* päämäärää, jotka on *jyrkästi* erotettava toisistaan; — nimittäin tuon taistelun tarkoituksena on ensiksikin yksityisten henkilöiden, sotilasma- ja poliisipalvelun esimiesten ja käsälyläisten surmaaminen; — toiseksi, rahavarojen konfiskointi niin hallitukselta kuin myös yksityisiltä henkilöiltä. Konfiskoidut varat menevät osittain puolueelle, osittain varta vasten kapinan aseistamiseen ja valmisteluun ja osittain niiden henkilöiden ylläpitämiseen, jotka käyvät luonnehtimaamme taistelua. Suuret pakkoluovutussummat (Kaukasiassa yli 200 tuhatta ruplaa, Moskovassa 875 tuhatta ruplaa) ovat nimenomaan joutuneet etupäässä vallankumouksellisille puolueille, pienemmät pakkoluovutussummat menevät etupäässä ja eräissä tapauksissa kokonaankin „pakkoluovuttajien” ylläpitoon. Tämä taistelumuoto on kehittänyt ja levinnyt laajoihin mittoihin epäilemättä vasta vuonna 1906, s.o. joulukuun kapinan jälkeen. Poliittisen kriisin kärjistymisen aseelliseksi taisteluksi ja varsinkin puutteen, nälänhädän ja työttömyyden kärjistymisen maaseudulla ja kaupungeissa ovat näytelleet suurta osaa niiden syiden joukossa, jotka ovat synnyttäneet kuvaamamme taistelun. Tämän taistelumuodon ovat omaksuneet pääasialliseksi, jopa *ainoaksi* yhteiskunnallisen taistelun muodoksi väestön ryysyläisaineokset, irtolaiset ja anarkistiset ryhmät. „Vasta”-taistelumuodoksi itsevaltiuden taholta on katsottava sotatila, uusien sotajoukkojen mobilisaatio, mustasotnialaisten toimeenpanemat pogromit (Sedlets) sekä kenttäoikeudet.

III

Käsittelemämme taistelun tavallinen arvio on seuraavanlainen: se on anarkismia, blanquilaisuutta, vanhaa terroria, joukoista eristyneiden yksilöiden toimintaa, mikä demoralisoi työväkeä, vieroittaa siitä pois laajat väestöpiirit,

hajottaa liikettä ja vahingoittaa vallankumousta. Tätä arviota varmistavia esimerkkejä löytää helposti sanomalehdissä joka päivä olevista uutisista.

Mutta ovatko nuo esimerkit todistuskelpoisia? Asian tarkastamiseksi otamme paikkakunnan, jossa käsittelemämme taistelumuoto on *eniten* kehittynyt — Latvian maakunnan. Sanomalehti „Novoje Vremja” (syyskuun 9 ja 12 pnä) valittelee Latvian sosialidemokratian toiminnan johdosta seuraavasti. Latvian sosialidemokraattinen työväenpuolue (VSDTP:n osa) julkaisee säännöllisesti lehteään 30.000 kappaleen painoksena. Virallisessa osastossa julkaistaan luetteloa vakoilijoista, joiden tuhoaminen on jokaisen rehellisen ihmisen velvollisuus. Poliisia auttavat henkilöt julistetaan „vallankumouksen vastustajiksi”, jotka on tuhottava ja jotka sitä paitsi vastaavat omaisuudellaan. Sosialidemokraatit kehottavat väestöä antamaan varoja puolueelle vain silloin, kun esitetään leimalla varustettu kuitti. Puolueen viimeisessä tiliselostuksessa on 48.000 ruplan suuruiseen vuositulojen summaan merkitty Libaun järjestöltä aseiden hankkimista varten saadut 5.600 ruplaa, jotka on saatu pakkoluovutuksen tietä. — „Novoje Vremja” tietysti syytää tulta ja tulikiveä tuota „vallankumouksellista lainsäädäntöä” vastaan, tuota „julmaa hallitusta” vastaan.

Tätä lättiläisten sosialidemokraattien toimintaa ei kukaan rohkene nimittää anarkismiksi, blanquilaiisuudeksi tai terrorismiksi. Entä miksi? Siksi, että tässä on *selvästi näkyvissä* uuden taistelumuodon yhteys joulukuussa olleeseen kapinaan, joka lähestyy uudelleen. Koko Venäjän suhteen tuo yhteys ei ole niin selvästi näkyvissä, mutta se on olemassa. „Sissi”-taistelun leviäminen nimenomaan joulukuun jälkeen sekä sen yhteys ei ainoastaan taloudellisen, vaan myös poliittisen kriisin kärjistymiseen on epäilemätöntä. Vanha venäläinen terrorismi oli intelligenttialialiittolaisen puuhaa; nyt käy sissitaistelua tavallisesti taisteluryhmään kuuluva työmies tai yksinkertaisesti työtön työmies. Blanquilaiisuus ja anarkismi tulevat helposti mieleen sellaisille ihmisille, jotka ovat taipuvaisia kaavoihin, mutta kapinatilanteessa, joka on niin selvä Latvian maakunnassa, pistää tuollaisten päähänpäntättyjen nimikilpien sopimattomuus silmään.

Lätkiläisten esimerkki osoittaa selvästi, että meillä niin tavallinen sissisodan analysoiminen irrallisena kapinatilanteesta on kerrassaan väärä, epätieteellinen ja epähistoriallinen analysoimistapa. On otettava huomioon tuo tilanne, on harkittava suurten kapinatapahtumien välisen ajan erikoisuuksia, on ymmärrettävä, mitä taistelumuotoja tällöin väistämättä syntyy, eikä kuitattava asiaa pähänpönttäjien sanojen kokoelmalla, jotka ovat samat niin kadetilla kuin novojevremjalaisellakin: anarkismi, ryöväys, ryysyläistävät!

Sanotaan: sissitoiminta hajottaa meidän työtämme. Soveltakaamme tätä päätelmää vuoden 1905 joulukuun jälkeen seuranneeseen tilanteeseen, mustasotnialaisten pogromien ja sotatilanteiden kauteen. Mikä *tällaisena* kautena hajottaa liikettä suuremmassa määrin: vastarinnan puuttuminen vaiko järjestynyt sissitaistelu? Verratkaa Venäjän keskiosaa sen läntisiin reunamaihin, Puolan ja Latvian maakuntiin. Epäilemätöntä on, että läntisissä reunamaissa sissitaistelu on levinnyt paljon laajemmalle ja kehittynyt korkeammalle kuin muualla. Ja samoin on epäilemätöntä, että yleensä vallankumouksellinen liike ja varsinkin sosialidemokraattinen liike *on enemmän desorganisointua* Venäjän keskiosassa kuin sen läntisissä reunamaissa. Meille ei tietysti juolahda mieleenkään tehdä siitä johtopäätöstä, että Puolan ja Latvian sosialidemokraattinen liike on vähemmän desorganisointua sissisodan *ansiosta*. Ei. Siitä johtuu vain, että sissisota ei ole syyssä sosialidemokraattisen työväenliikkeen desorganisaatioon Venäjällä vuonna 1906.

Tässä asiassa usein viitataan kansallisten ehtojen erikoisuuteen. Mutta tämä viittaus ilmaisee erittäin kirrkaasti noiden levinneiden todistelujen heikkouden. Jos kysymys on kansallisista ehdoista, niin silloin ei ole kysymys anarkismista, blanquilaisuudesta eikä terrorismista, jotka ovat yleisvenäläisiä ja vieläpä erikoisesti venäläisiä syntejä, vaan jostain muusta. Tarkastelkaa tuota jotain muuta *konkreettisesti*, herrat! Silloin te näette, että kansallisuussorto tai -antagonismi ei selitä mitään, sillä sitä on aina ollut läntisissä reunamaissa, mutta sissitaistelun on synnyttänyt vasta nykyinen historiallinen ajanjakso. On paljon paikkoja, missä on kansallisuussortoa ja -antagonismia, mutta ei ole sissitaistelua, joka kehittyy joskus ilman mitään

kansallisuussortoa. Asian konkreettinen käsittely osoittaa, että kysymys ei ole kansallisuussorrosta, vaan kapinan ehdoista. Sissitaistelu on kiertämätön taistelumuoto sellaisena ajankohtana, jolloin joukkoliike on jo käytännössä kehittynyt kapinaan saakka ja jolloin koittaa pitempiä tai lyhyempiä väliaikoja kansalaissodan „suurten taistelujen” välillä.

Liikettä eivät desorganisoi sissitoiminnot, vaan sellaisen puolueen heikkous, joka ei osaa *ottaa käsiinsä* noita toimintoja. Juuri tämän takia meillä venäläisillä sissiesiintymisten kiroamiseen liittyy tavallisesti todella puoluetta desorganisovia salaisia, satunnaisia ja järjestymättömiä sissitoimintoja. Ellemme me jaksaa ymmärtää, mitkä historialliset olosuhteet synnyttävät tuota taistelua, emme me myöskään pysty ehkäisemään sen huonoja puolia. Mutta siitä huolimatta taistelu jatkuu. Taistelun aiheuttajina ovat mahtavat taloudelliset ja poliittiset syyt. Me emme pysty poistamaan noita syitä ja tuota taistelua. Valittelumme sissitaistelun suhteen on valittelua puolueemme heikkoudesta kapinasiassa.

Se, mitä sanoimme desorganisaatiosta, koskee myös demoralisaatiota. Demoralisoijana ei ole sissisota, vaan sissiesiintymisten *järjestymättömyys*, sekavuus ja puoluekantaisuuden puuttuminen. Tästä *ehdottoman varmasta* demoralisaatiosta meitä eivät hituistakaan pelasta syytökset ja kiroukset sissiesiintymisten suhteen, sillä nuo syytökset ja kiroukset ovat aivan voimattomia tyrehtyttämään syvien taloudellisten ja poliittisten syiden synnyttämää ilmiötä. Väitetään vastaan: ellemme me pysty tyrehtyttämään epänormaalia ja demoralisoivaa ilmiötä, niin se ei ole argumentti sen puolesta, että *puolue* siirtyisi epänormaaleihin ja demoralisoiviin taistelukeinoihin. Mutta tällainen vastaväite olisi jo puhtaasti liberaalis-porvarillinen eikä marxilainen, sillä marxilainen ei voi pitää kansalaissotaa tai sissisotaa, joka on eräs kansalaissodan muodoista, *yleensä* epänormaalina ja demoralisoivana. Marxilainen on luokkataistelun eikä yhteiskunnallisen rauhan kannalla. Tietyillä kärkevien taloudellisten ja poliittisten kriisien kausilla luokkataistelu kehittyi suoranaisesti kansalaissodaksi, s.o. aseelliseksi taisteluksi kansan kahden osan välillä. Tällaisina kausina marxilaisen *velvollisuutena on* kannattaa kansalaissotaa. Mikä tahansa kansalaissodan moraalinen

tuomitseminen on marxilaisuuden kannalta kerrassaan sallimatonta.

Kansalaissodan kaudella on proletariaatin puolueen ihanteena *taisteleva puolue*. Se on ehdottoman kiistatonta. Me myönnämme täydellisesti, että kansalaissodan kannalta voidaan todistella ja todistaa joidenkin kansalaissodan muotojen *epätarkoituksenmukaisuus* jonakin ajankohtana. Me tunnustamme täydellisesti *sotilaallista tarkoituksenmukaisuutta* silmällä pitävän kansalaissodan eri muotojen arvostelun ja myönnämme ehdottomasti, että ratkaiseva sananvalta *tässä* kysymyksessä kuuluu kunkin paikkakunnan sosialidemokratian käytännönmiehille. Mutta marxilaisuuden periaatteiden nimessä me vaadimme ehdottomasti, ettei kansalaissodan olosuhteiden analyysia kuitattaisi kuluneilla ja kaavamaisilla fraaseilla anarkismista, blanquilaisuudesta ja terrorismista ja ettei mielettömiä sissitoimintamenetelmiä, joita jossain Puolan sosialistisen puolueen järjestössä on käytetty jonakin hetkenä, nostettaisi pelättimäksi kysymyksessä sosialidemokratian osallistumisesta itse sissisotaan yleensä.

On suhtauduttava kriittisesti viittauksiin sissisodan desorganisovasta vaikutuksesta liikkeeseen. *Jokainen* uusi taistelumuoto, johon liittyy uusia vaaroja ja uusia uhreja, „desorganisoi” väistämättä sellaisia järjestöjä, jotka eivät ole valmiit käyttämään tätä uutta taistelumuotoa. Meidän entisiä propagandistikerhojamme desorganisoi siirtyminen agitaatioon. Siirtyminen mielenosoituksiin desorganisoi myöhemmin meidän komiteoitamme. Jokainen sotaliike missä tahansa sodassa aiheuttaa jonkinlaista desorganisaatiota taistelevien riveissä. Tästä ei saa tehdä sellaista johtopäätöstä, ettei pitäisi sotia. Tästä on tehtävä johtopäätös, että *on opittava* sotimaan. Ja siinä kaikki.

Kun tapaan sosialidemokraatteja, jotka ylpeinä ja omahyväisinä julistavat: me emme ole anarkisteja, emme varkaita emmekä ryöväreitä, me olemme korkeammalla, me kiellämme sissisodan, niin kysyn itseltäni: käsittävätkö nuo ihmiset, mitä he puhuvat? Mustasotnialainen hallitus järjestää kaikkialla maassa aseellisia kahakoita ja otteluita väestöä vastaan. Tämä ilmiö on ehdottoman kiertämätön vallankumouksen kehityksen nykyisellä asteella. Väestö reagoi vaistonvaraisesti ja järjestymättömästi — ja juuri

siksi useinkin epäonnistuneissa ja *kelvottomissa* muodoissa — tähän ilmiöön myös aseellisin kahakoin ja hyökkäyksin. Minä käsitän, että järjestömme heikkouden ja valmentumattomuuden vuoksi me voimme määrätyllä paikkakunnalla ja määrätyllä hetkellä kieltää puolueen johdon *tältä* vaistonvaraiselta taistelulta. Käsitän, että tämä kysymys kuuluu paikallisten käytännönmiesten ratkaistavaksi ja että heikkojen ja valmentumattomien järjestöjen uudestimuokkaaminen ei ole helppo asia. Mutta kun näen, että sosialidemokratian teoreetikko tai publisisti ei ole huolestunut tuon valmentumattomuuden johdosta, vaan on ylpeän omahyväinen ja toistaa narkissosmaisena ihastuneena varhaisessa nuoruudessa opittuja fraaseja anarkismista, blanquilaisuudesta ja terrorismista, niin silloin tunnen itseni loukkaantuneeksi maailman vallankumouksellisimman doktriinin häpäisemisen johdosta.

Sanotaan: sissisota lähentää tietoista proletariaattia rappeutuneisiin juopporenttuihin, ryysyläisiin. Se on totta. Mutta tästä johtuu vain se, että proletariaatin puolue ei voi milloinkaan pitää sissisotaa ainoana tai edes tärkeimpänä taistelukeinona; että tämä keino on alistettava muille keinoille, sen on vastattava taistelun pääkeinoja ja sitä on jalostettava sosialismin valistavalla ja järjestävällä vaikutuksella. Ilman tätä *viimeistä* ehtoa *kaikki*, kirjaimellisesti kaikki taistelukeinot porvarillisessa yhteiskunnassa lähentävät proletariaattia erilaisiin ei-proletaarisiin, proletariaattia ylempänä tai alempana oleviin kerroksiin, ja vaistonvaraisen liikkeen varaan jätettyinä nuo taistelukeinot kuluvat, turmeltuvat ja prostituoituvat. Tapahtumien vaistonvaraisen kulun varaan jätetyt lakot turmeltuvat „Alliances'iksi” — työläisten ja isäntien välisiksi liitoiksi kuluttajia *vastaan*. Parlamentti turmeltuu porttolaksi, missä porvarillisten politikoitsijain kopa kauppa tukuttain ja vähittäin „kansan vapautta”, „liberalismia”, „demokratiaa”, tasavaltalaisuutta, antiklerikalismia, sosialismia ja muuta kaupaksi käyvää tavaraa. Sanomalehti turmeltuu muuttuen yleiseksi parittajaksi, joukkojenturmeluvälineeksi, väkijoukon alhaisen vaistojen karkean imartelun välineeksi j.n.e., j.n.e. Sosialidemokratia ei tunne universaalisia taistelukeinoja, sellaisia, jotka erottaisivat proletariaatin Kiinan muurilla niistä väestökerroksista, jotka ovat proletariaattia hiukan

ylempänä tai hiukan alempana. Sosialidemokratia käyttää eri aikoina erilaisia keinoja liittäen *aina* niiden käyttöön *tarkoin* määrätyt aatteelliset ja organisatoriset ehdot *.

IV

Euroopan porvarillisiin vallankumouksiin verraten ovat Venäjän vallankumouksen taistelumuodot äärettömästi monipuolisempia. Kautsky on osittain ennustanut tämän sanoessaan vuonna 1902, että tuleva vallankumous (hän lisäsi: *mahdollisesti* Venäjää lukuunottamatta) ei tule olemaan niinkään paljon kansan taistelua hallitusta vastaan kuin kansan kahden osan välistä taistelua. Venäjällä me näemme epäilemättä tämän *jälkimmäisen* taistelun kehittyneen paljon laajemmaksi kuin Lännen porvarillisissa vallankumouksissa. Kansan keskuudesta lähtöisin olevat vallankumouksemme viholliset ovat vähälukuisia, mutta ne järjestyvät taistelun kärjistyessä yhä paremmin ja saavat tukea porvariston taantumuksellisilta kerroksilta. Sen vuoksi on aivan luonnollista ja kiertämätöntä, että *tällaisella* kaudella, yleiskansallisten poliittisten lakkojen kaudella, *kapina* ei voi kehkeytyä vanhaan erillisten esiintymisten muotoon, esiintymisten, jotka rajoittuvat hyvin lyhyen aikamäärän ja hyvin suppean paikkakunnan puitteisiin. On aivan luonnollista ja väistämätöntä, että kapina saa paljon korkeampia ja monimutkaisempia, pitkäaikaisen ja koko maata käsittävän kansalaissodan, t.s. kansan kahden osan välisen aseellisen taistelun muotoja. Tällaista sotaa ei voida kuvitella muuksi kuin sarjaksi harvoja, toisistaan verrattain pitkän väliajan erottamia suuria taisteluja ja taajaksi joukkoja pieniä kahakoita näiden väliaikojen kuluessa. Kun asia on näin,— ja se on epäilemättä näin,— niin sosialidemokratian

* Bolshevikki-sosialidemokraatteja syytetään usein kevytmielisen intohimoisesta suhtautumisesta sissiesiintymisiin. Siksi ei liene liikaa muistuttaa, että päätöslauselmaehdotuksessa sissitoiminnoista („Partinye Izvestija” № 2 ja Leninin selostus edustajakokouksesta) se *osa* bolshevikkeja, joka puolustaa sissitoimintoja, ehdotti seuraavia ehtoja niiden tunnustamiselle: yksityisomaisuuden pakkoluovutuksia ei hyväksytty ollenkaan; valtion omaisuuden pakkoluovutuksia ei suositeltu, vaan ainoastaan *katsottiin mahdollisiksi* sillä ehdolla, että ne suoritetaan *puolueen valvonnan* alaisena ja varat luovutetaan *kapinan tarpeisiin*. Sissitoimintoja terrorin muodossa *suositeltiin käytettäväksi* väkivaltaa harjoittavia hallitusmiehiä ja *aktiivisia* mustasotnialaisia vastaan, mutta seuraavilla ehdoilla: 1) otettava huomioon laajojen joukkojen mieliala; 2) otettava huomioon työväenliikkeen olosuhteet kyseessä olevalla paikkakunnalla; 3) huolehdittava siitä, ettei proletariaatin voimia tuhlattaisi turhaan. Yhdistävässä edustajakokouksessa hyväksytty päätöslauselma eroaa käytännöllisesti tästä luonnoksesta *vain* siinä, ettei hyväksytty valtion omaisuuden pakkoluovutuksia.

on ehdottomasti otettava tehtäväkseen luoda sellaisia järjestöjä, jotka pystyisivät parhaalla mahdollisella tavalla johtamaan joukkoja sekä näissä suurissa taisteluissa että mahdollisuuksien mukaan myös näissä pienissä kahakoissa. Tällä kansalaissodaksi kärjistyneen luokkataistelun kaudella sosialidemokratian ei ole pidettävä tehtävänään ainoastaan *tähän kansalaissotaan* osallistumista, vaan myös johtavaa osaa siinä. Sosialidemokratian on kasvatettava ja valmennettava järjestöjään esiintymään todella *sotivana puolena*, joka ei jätä käyttämättä ainoatakaan vihollisen voimille vahingon aiheuttamiseen sopivaa tilaisuutta.

Se on kieltämättä vaikea tehtävä. Sitä ei voida ratkaista kerralla. Samoin kuin koko kansa saa uudestikasvatuksensa ja oppinsa taistelussa kansalaissodan kulussa, samoin on meidän järjestöjämmekin kasvatettava, uudestijärjestettävä kokemuksen perusteella, jotta ne tyydyttäisivät tuon tehtävän vaatimuksia.

Me emme pyri vähimmässäkään määrin tyrkyttämään käytännönmiehille jotain keksittyä taistelumuotoa tai edes ratkaisemaan kansliasta käsin kysymystä niiden tai näiden sissisodan muotojen osuudesta kansalaissodan yleisessä kulussa Venäjällä. Me olemme kaukana siitä, että pitäisimme niiden tai näiden sissiesiintymisten konkreettista arviointia sosialidemokratian *suuntausta* koskevana kysymyksenä. Mutta me pidämme tehtävänämme voimiemme mukaan auttaa antamaan oikea *teoreettinen* arvio elämän nostamista uusista taistelumuodoista; — taistella säälimättä kaavoja ja ennakkoluuloja vastaan, jotka häiritsevät tietoisia työläisiä uuden ja vaikean kysymyksen oikeassa asettelussa sekä oikeassa suhtautumisessa sen ratkaisuun.

KYSYMYKSEEN SISSISODASTA ⁶⁹

Me pidämme tätä päätöslauselmaa periaatteessa oikeana ja toteamme sen olevan solidaarisen niiden väittämien kanssa, jotka olemme kehitelleet artikkelissa „Sissisota”. Itse päätöslauselman tekstiin ehdottaisimme vain eräitä toisarvoisia korjauksia ja lisäyksiä. Perustelujen 3. pykälässä sanoisimme: „vallankumous, kykenemättä *tällä ajankohdalla*” j.n.e. Varsinaiseen päätösosaan lisäisimme edustajakokouksen päätöksen mukaisesti pakkoluovutusten kieltämisen ja sitten ohjeen, että sissiesiintymisten on vastattava laajojen joukkojen mielialaa ja työväenliikkeen ehtoja. On muuten selvää, että moskovalaiset toverit pitävät sitä itseltään ymmärrettävänä.

„Proletari” № 5,
syyskuun 30 pnä 1906

Julkaistaan „Proletari” lehden
tekstin mukaan

VENÄJÄN POLIITTISTEN PUOLUEIDEN LUOKITTELUN YRITYS

Kuten tunnettua, VSDTP:n Yhdistävä edustajakokous kieltäytyi tekemästä Venäjän poliittisten puolueiden luokkanalyysia ja määrittelemästä proletaarista suhtautumista noihin puolueisiin. Amsterdamin päätöslauselman ⁷⁰ yleinen varmistaminen ei ole mitään muuta kuin kieltäytymisen muoto. Mutta vallankumous kuitenkin vaatii yhä tiukemmin, että me soveltaisimme marxilaista metodia ja marxilaista teoriaa valaisemaan sitä syvää ja erittäin mielenkiintoista prosessia, puolueiden muodostumisen prosessia, joka Venäjällä tapahtuu — ymmärrettävistä syistä — nopeammin ja kärkevämmiin kuin missään muualla.

Tuo prosessi ei ole tietenkään vielä läheskään päättynyt eikä antanut vielä mitään täysin vakiintuneita tuloksia. Mutta eihän tuo prosessi voikaan kapitalistisessa yhteiskunnassa *milloinkaan* päättyä, ja sen tulokset saattaisivat tulla „vakiintuneiksi” vain vallankumouksen — tuon koko vanhan poliittisen päällysrakennuksen perinpohjaisen murtamisen — pysähdystilan aikana. Siksi emme missään tapauksessa voi lykätä porvarillisten puolueiden analysoimistehtävää, semmitenkään kun toisaalta lokakuun vapauksien kausi ja toisaalta ensimmäisen Duuman kausi ovat jo epäilemättä antaneet *suuria* tuloksia, joita ei voida jättää huomioon ottamatta. Ja avoin vallankumouksellinen taistelu lakon ja kapinan y.m. muodossa sekä uusi vaalikampanja vaativat puolueitamme määrittelemään selvästi ja tarkka-
piirteisesti suhteensa eri puolueisiin, ja se on mahdollista vain näiden puolueiden tieteellisen, s.o. luokkanalysoinnin pohjalla.

Alkakaamme luettelemalla vähänkin huomattavat poliittiset puolueet (tai oikeamminkin puolueiden *tyypit* *) „oikeistolaisista” „vasemmistolaisiin”. 1) Venäjän kansanliitto, monarkistit y.m. 2) Oikeusjärjestyspuolueeseen kuuluvat. 3) Lokakuulaiset. 4) Rauhalliset uudistajat. 5) Demokraattisten reformien puolue. 6) Kadetit. 7) Vapaamieliset, radikaalit, bezzaglavijalaiset y.m. 8) Työperusteiset kansansosialistit. 9) Sosialistivallankumoukselliset. 10) Maksimalistit. 11) Sosialidemokraatit — menshevikit ja bolshevikit. Anarkisteja emme ota lukuun, sillä olisi liian uskallettua nimittää heitä (ja ehkäpä maksimalistejakin) poliittiseksi puolueeksi.

Tästä kirjavasta puolueiden jonosta erottautuu selvästi poliittisten puolueidemme *viisi perustyyppiä*: 1) mustasotniaiset; 2) lokakuulaiset; 3) kadetit; 4) trudovikit ja 5) sosialidemokraatit. Tällaisen ryhmitymisen osoittaa oikeaksi kunkin puolueen luokkaluonteen erittely.

Se, että sosialidemokratia on erotettava erikoiseksi tyyppi, ei herätä epäilyä. Se on yleiseurooppalainen tyyppi. Se on sekä kokoonpanoltaan että ehdottoman johdonmukaiselta proletaariselta katsantokannaltaan ainoa *työväenpuolue, proletariaatin puolue Venäjällä*.

Edelleen, yhtä todennäköistä on, että *trudovikit* täytyy erottaa erikoiseksi tyyppi. Tähän kuuluvat: „kansansosialistinen työpuolue”, varsinaiset eserrät ja lopuksi maksimalistit. Ne kaikki ovat periaatteellisella „työperustan” kannalla. Niille kaikille on luonteenomaista pyrkimys yhdistää ja sulauttaa proletaari pientuottajan kanssa samaan „Työryhmään”. Ne pyrkivät nojautumaan etupäässä talonpoikaistoon. Valtakunnanduumakin, jossa enemmistö talonpoikaistedustajista on erottunut Työryhmäksi, on tosiasiallisesti todistanut, että mainitut suuntaukset ovat todella onnistuneet (jossain määrin) laskemaan perustan talonpoikaiston poliittiselle järjestymiselle.

Tämän tyyppin poliittiset puolueet ovat tosin verrattomasti vähemmän muotoutuneet ja lopullisesti kehkeytyneet kuin

* Puhumme puolueiden *tyypeistä* ensiksikin siksi, että kaikkia pieniä jakoja on mahdollista huomioida eivätkä ne sitä paitsi ole tärkeitä (esim. ero jonkin edistykseisen teollisuuspuolueen tai diskin” ja oikeusjärjestyspuolueen välillä on mitätön), toiseksi olisi virheellistä ottaa huomioon vain muodollisesti esiin tulleet puolueet ja jättää jo täysin muovautuneet poliittiset virtaukset huomion ulkopuolelle. Ei tarvita muuta kuin jokin pieni muutos poliittisessa ilmapiiressä, niin nuo virtaukset saavat muutamassa viikossa *puolueen* muodon.

sosialidemokraatit. Maksimalistien puoluetta ei ole nimellisesti olemassa, vaikka heidän eroamisensa sosialistivallankumouksellisista on tapahtunut tosiasia; itsenäiset kirjalliset ja terroristiset esiintymiset ovat siitä todistuksena. Valtakunnanduudessa eserrät eivät ole muodostaneet omaa ryhmäänsä, vaan toimivat trudovikkien *erään osan* selän takana. Myös „kansansosialistinen työpuolue” on vasta syntymässä, vaikka se jo esiintyykin kirjallisesti ei vain liitossa ehta eserrien kanssa, vaan myös aivan itsenäisesti; Duudessa sen johtajat toimivat samoin osaksi yhdessä eserrien kanssa, osaksi näistä riippumattomina. „Eserrien puolueen ensimmäisen edustajakokouksen pöytäkirjat” (Pariisi, 1906) myös osoittavat, että nämä työperusteiset kansansosialistit esiintyvät erikoisena „ryhmänä”, joka on riippumaton eserrien puolueesta. Sanalla sanoen tässä leirissä näemme (1) konspiratiivisen puolueen (eserrät), joka on aivan kykenemätön muodostamaan vähänkään pysyvää ja vähänkään joukkoluontoista järjestöä, — kykenemätön toimimaan itsenäisesti oman lippunsa alla enempää Valtakunnanduudessa kuin vapauksien kauden kirjallisuudessa; (2) syntymässä *olevan* julkisen puolueen (työperusteiset kansansosialistit), joka esiintyi erillisenä ryhmänä eserrien edustajakokouksessa (joulukuu 1905) ja joka ei tähän mennessä ole kyennyt edes alkamaan joukkojärjestön perustamista ja toimii kirjallisuudessa ja Valtakunnanduudessa enimmäkseen blokissa eserrien kanssa.

Sitä tosiasiaa, että kahden suhteellisen vapauskauden („lokakuun” ja „Duuman” kauden) jälkeen trudovikit pysyvät yhä vielä poliittisesti muotoutumattomina, ei tietysti voida selittää sattumaksi. Siihen vaikuttaa epäilemättä se, että pikkuporvaristo ei ole niin kykenevä (varsinkaan maaseudulla) järjestäytymään kuin proletariaatti. On epäilemätöntä, että trudovikkien aatteellinen hajaannus myös heijastaa pientuottajan äärimmäisen epävakaa asemaa nykyisessä yhteiskunnassa: trudovikkien äärimmäinen oikeistosiipi („kansansosialistinen työpuolue” herrojen Peshehonovien johdolla) eroaa hyvin vähän kadeteista, sillä se poistaa ohjelmasta sekä tasavallan että kaiken maan saantia koskevan vaatimuksen; trudovikkien äärimmäinen vasemmisto, maksimalistit, eroavat hyvin vähän anarkisteista.

Nämä kaksi äärimmäisyyttä määrittelevät, niin sanoaksemme, työperusteen kannalla olevan pikkuporvariston poliittisten heilahtelujen äärirajat. Se, että juuri pikkuporvaristossa ilmenee tuollaista vankkuvuutta, voidaan selittää aivan hyvin taloudellisilla syillä. Epäilemätöntä on, että Venäjän vallankumouksen lähin tulevaisuus on pikemminkin lisäävä kuin lieventävä tuota vankkuvuutta. Mutta todetessamme ja selittäessämme tämän seikan me emme tietenkään saa unohtaa trudovikkityyppisten puolueiden suurta poliittista merkitystä. Todellinen poliittinen vapaus on *eniten* voimistava *nimenomaan näitä* puolueita, koska poliittisen vapauden puuttuessa niiden järjestymiskyky on heikompi kuin porvariston ja myös heikompi kuin proletariaatin järjestymiskyky. Toisaalta taas tällaisessa pääasiallisesti pikkuporvarillisessa ja talonpoikaismaassa kuin Venäjällä on aatteellisesti hatarain ja poliittisesti vankkuvien, mutta erittäin suurten pikkuporvarillisten tai „työ”-puolueiden syntyminen kerta kaikkiaan kiertämätöntä.

Sellaisessa maassa kuin Venäjällä riippuu porvarillisen vallankumouksen lopputulos lähinnä pientuottajien poliittisesta käyttäytymisestä. Se, että suurporvaristo pettää, on epäilemätöntä (se on jo kahdella kolmasosalla pettänyt). Sitä, että proletariaatti on oleva kaikkein uskollisin taistelija, ei lokakuun ja joulukuun jälkeen suhteessa Venäjän työväkeen tarvitse edes todistella. Pikkuporvaristo on nimenomaan se vaihteleva suure, joka määrittelee lopputuloksen. Tämän takia sosialidemokraattien on erittäin tarkasti seurattava sen nykyistä poliittista horjuntaa lojailin kadettilaisen viheliäisyyden ja rohkean, säälimättömän vallankumouksellisen taistelun välillä. Eikä tietenkään vain seurattava tuota prosessia, vaan myös voimiensa mukaan vaikutettava siihen proletaarisessa hengessä.

Menkäämme edelleen. Kadetit on epäilemättä erotettava erikoiseksi tyyppiä. Niistä oikealla oleva demokraattisten reformien puolue ja vasemmalla olevat vapaamieliset, radikaalit y.m. — eivät ole mitään muuta kuin aivan mitättömiä haarautumia. Nykyisellä poliittisella kaudella kadetit ovat itsenäinen poliittinen tyyppi. Tämä tyyppi eroaa selvästi trudovikeista. Tyyppillinen trudovikki on tietoinen talonpoika. Pyrkimys sopimuksentekoon monarkian kanssa, rauhalliseen oloon *omalla* maatilukullaan porvarillisen järjestelmän puitteissa ei ole vierasta trudovikille, mutta tällä

hetkellä trudovikki käyttää päävoimansa taisteluun tilanherraa vastaan maan saannin puolesta, taisteluun maa-orjuusvaltiota vastaan demokratian puolesta. Hänen ihanteensa on riiston lopettaminen; mutta hän käsittää tuon lopettamisen pikkuporvarimaisesti, minkä vuoksi hänen pyrkimyksensä *todellisuudessa* ei ole taistelua kaikkea riistoa vastaan, vaan ainoastaan taistelua tilanherrojen ja suurten rahaporhujen harjoittamaa riistoa vastaan. Kadetti on tyypillinen porvarillinen intelligentti ja osittain jopa liberaalinen tilanherra. Hänen peruspyrkimyksensä on sopimus monarkian kanssa ja vallankumouksen lopettaminen. Taisteluun kerrassaan kykenemättömänä kadetti on todellinen meklari. Hänen ihanteenaan on porvarillisen riiston ikuistaminen säännöstelyissä, sivilisoituissa ja parlamentaarisisa muodoissa. Kadetin poliittisena voimana on porvarillisen intelligenssin äärettömän suurten joukkojen yhdistäminen, intelligenssin, joka on tarpeen jokaisessa kapitalistisessa yhteiskunnassa, mutta joka tietysti ei ollenkaan pysty vaikuttamaan hiukankaan vakavasti tuossa yhteiskunnassa vallitsevan järjestelmän todelliseen muuttamiseen.

Tyypillinen lokakuulainen ei ole porvarillinen intelligentti, vaan suurporvari. Hän ei ole porvarillisen yhteiskunnan ideologi, vaan sen välitön isäntä. Mitä välittömimmin kiinnostuneena kapitalistisen riiston olemassaolosta hän halveksii kaikkia teorioita, antaa palttua intelligenssille, heittää pois kaikki kadeteille ominaiset „demokratismi“-tavoittelut. Hän on liikemiesporvari. Hänkin pyrkii sopimukseen monarkian kanssa niin kuin kadettikin, mutta ei ymmärrä tuolla sopimuksella mitään poliittista järjestelmää, parlamentarismia, vaan muutaman henkilön tai johtomiesten ja hovin suosikkikunnan välistä sopimusta, jonka tarkoituksena on saada kömpelö, typerä ja aasialaismaisen lahjottava venäläinen virkamies välittömästi alistetuksi vallassa olevalle porvaristolle. Lokakuulainen on sellainen kadetti, joka soveltaa porvarillisia teorioitaan liike-elämään. Kadetti on sellainen lokakuulainen, joka työläisten ja talonpoikain ryöväämisestä vapaina hetkinä haaveilee ihanteellisesta porvarillisesta yhteiskunnasta. Lokakuulainen opettelee vielä hieman demokratismileikkiin liittyviä parlamentaarisia tapoja ja poliittista teeskentelyä. Kadetti opettelee vielä hieman käytännöllisiä porvarillisia

liikemiestapoja — ja sitten ne sulautuvat yhteen, kiertämättä ja väistämättä sulautuvat yhteen riippumatta lainkaan siitä, onnistuvatko nimenomaan tällä hetkellä ja nimenomaan nykyiset „rauhalliset uudistajat” suorittamaan tuon yhteensulauttamisen.

Mutta älkäämme puhuko tulevaisuudesta. Tehtävänäimme on oppia ymmärtämään nykyisyyttä. Kaiken vallan täydellisesti pysyessä hovin lurjuskoplan käsissä on aivan luonnollista, että jo pelkät kadettien demokraattiset fraasit ja heidän „parlamentti”-oppositionsa ovat *todellisuudessa* tehneet paljon suuremman palveluksen heistä vasemmalla oleville aineksille. Luonnollista on sekkin, että lokakuulainen, joka on välittömästi vihamielinen noille aineksille, työntää vihaisena luotaan kadetin ja kannattaa (ensimmäisen Duuman vaaleissa) hallituksen mustasotnialaisia.

Mustasotnialaiset muodostavat poliittisten puolueittemme viimeisen tyypin. He eivät halua „lokakuun 17 päivän perustuslakia”, kuten herrat Gutshkovit, vaan itsevaltiuden säilymistä ja sen muodollista ennalleen palauttamista. Heidän etujensa mukaista on kaikki se loka, sivistymättömyys ja lahjottavuus, jotka kukoistavat ihaillun monarkin kaikkivallan oloissa. Heitä yhdistää toisiinsa hurja taistelu, jota käydään hovin suosikkikunnan etuoikeuksien puolesta, mahdollisuudesta edelleenkin ryöväitä, harjoittaa väkivaltaa ja tukkia koko Venäjän suu. Nykyisen tsaarihallituksen suojeleminen hinnalla millä hyvänsä yhdistää mustasotnialaisia monin paikoin lokakuulaisten kanssa, ja siksi on joidenkin oikeusjärjestysläisten suhteen niin vaikea sanoa, missä oikeastaan päättyy mustasotnialainen ja missä alkaa lokakuulainen.

Venäjän vallankumous on näin ollen aivan lyhyessä ajassa hahmotellut poliittisten puolueiden suuret tyypit, jotka vastaavat Venäjän yhteiskunnan kaikkia perusluokkia. Meillä on tietoisien, sosialistisen proletariaatin puolue, — radikaalisen tai radikaalisuutta näyttelevän pikkuporvariston ja etupäässä maaseudun pikkuporvariston, s.o. talonpoikaiston puolueet, — liberaalis-porvarilliset puolueet, — taantumukselliset-porvarilliset puolueet. Poliittisten muodostumien epäsuhde taloudellisia jakoja, luokkajakoja kohtaan on vain siinä, että kahta viimeistä ryhmää ei vastaa kaksi, vaan kolme poliittisten puolueiden ryhmää: kadetit, lokakuulaiset ja mustasotnialaiset. Mutta tuo epäsuhde

voidaan vallan hyvin selittää nykyisen ajankohdan ohimenevistä erikoisuuksista johtuvaksi, jolloin vallankumouksellinen taistelu on kärjistynyt tavattomasti, jolloin käytännöllisesti on erittäin vaikea erottaa, mikä on itsevaltiuden suojelemista ja mikä monarkian suojelemista hinnalla millä tahansa, jolloin taloudellisen tunnusmerkin mukaan (edistykseellisen ja taantumukseellisen kapitalismin puolesta) muodostunut ryhmittymys luonnollisesti punoutuu yhteen poliittisen ryhmittymisen kanssa (nykyisen hallituksen puolesta ja sitä vastaan). Mutta kadettien ja lokakuulaisten sukulaisuus on kovin silmiinpistävä, ja tuskin kukaan voi kiistellä suuren, „liikemiesten” liberaalis-porvarillisen puolueen perustamisen kiertämättömyyttä vastaan.

Yhteenvedo: poliittisten puolueiden muodostumisen prosessi Venäjällä antaa mitä loistavinta varmistusta marxilaiselle teorialle.

P. S. * Artikkelin on kirjoitettu ennen lokakuun 17 päivän liitossa tapahtunutta kahtiajakoa. Shipovin eroaminen ja edessäoleva maltillisen liberaalisen puolueen perustaminen (vasemmistolokakuulaiset, rauhalliset uudistajat ja oikeistokadetit) lupaa nyt lopullisesti saattaa kaikki Venäjän poliittiset puolueet neljäksi, kaikille kapitalistimaille ominaiseksi perustyyppiksi.

„Proletari” № 5,
syyskuun 30 p:nä 1906

Julkaistaan „Proletari” lehdessä
tekstin mukaan

HUOMAUTUKSIA „SOTSIAL-DEMOKRATIN“⁷²

1. NUMERON JOHDOSTA

Artikkeli „Sissiesiintymiset”, joka on julkaistu juuri saamassamme „Sotsial-Demokratin” (VSDTP:n Keskuskomitean *julkaisu*) 1. numerossa, on mitä parhaiten todistanut oikeaksi sen, mitä me „Proletarin” 5. numerossa sanoimme tätä aihetta koskevien, levinneiden poroporvarillisten mielipiteiden kaavamaisuuden ja epähistoriallisuuden johdosta*. Kirjoittaja sättii ryöväämistä, anarkismia, blanquillaisuutta, tkatshovilaisuutta⁷³, maantierosvousta („tieryöväreitä”, kuten kuuluu huono käännös saksan kielestä), sättii aivan samoin kuin liberaalitkin. Liberaalit pysyvät uskollisina itselleen kieltäessään „anarkian” verholla yleensä *kaiken* aseellisen taistelun hallitusta vastaan. Sosialidemokraatti, joka sanoissa ei kiellä tuota taistelua, mutta käytännössä ei käsittele kysymystä *tästä näkökulmasta*, siirtyy tosiasiallisesti liberalismiin aseisiin. Tässä on luonteenomainen esimerkki. „Koska vallankumoukselliset puolueet itse ottavat suojeluunsa anarkian, kääntävät he porvarillisten ja pikkuporvarillisten luokkien suuttumuksen itseään vastaan ja pelaavat siten taantumuksen hyväksi”. On siis joko otettava suojeluunsa *anarkistinen* aseellinen taistelu, tai sitten jätävä kokonaan syrjään aseellisesta taistelusta! Kirjoittajan mielestä ei ole olemassa muuta ulospääsyä. Hän *ei pidä mahdollisena* järjestynyttä, suunnitelmallista, aatteellista ja poliittisesti kasvattavaa aseellista taistelua. Kuinka köyhä hänen valikoimansa onkaan!

* Ks. tätä osaa, ss. 197—207. *Toim.*

„Elämä on jo haudannut erään vallankumousmiesten sissiesiintymismuodon: yksityisen ja valtion omaisuuden pakkoluovutukset”. Mutta sehän on suoranaista valhetta, toveri! Ei voi olla mahdollista, ettei teidän tiedossanne olisi sellaisia *menshevistisiä* järjestöjä, jotka ovat Yhdistävän edustajakokouksen *jälkeen* osallistuneet, suoranaisesti tai välillisesti, valtion omaisuuden pakkoluovuttamiseen, *saaliin „utilisaatioon”* j.n.e. Kun sosialidemokraatin sanat ja teot eivät käy yhteen, on se jo kerrassaan huono asia. Se johtaa teeskentelyyn. Se riippuu joko huonosta omastatunnosta (tällaisen selityksen me hylkäämme) tai huonosti harkitusta, sekavasta teoriasta.

Tov. Axelrod vastaa „Sotsial-Demokratissa” vihasesti „Proletarin” 1. n:ssä julkaistuun lyhyeen huomautukseemme *. Puolitoista palstaa petiittiä on annettu meihin kohdistetuille epäröinneille, huudahduksille, vakuutteluille ja nuhteluille sen vuoksi, että me nimitimme agitaatiota, jota hän harjoittaa työväen edustajakokouksen puolesta, puolueelta „salatuksi”. Axelrod ei voi mitenkään käsittää, mitä se merkitsee. Mutta samaan aikaan hän itse sanoo: „Lähtövalaisuudessa *käytän hyväkseni* sitä (minulla olevaa tilaisuutta) saattaakseni kysymyksen työväen edustajakokouksesta *poliittisen käsittelyn areenalle*” (kursivointi meidän). Se olisi pitänyt tehdä jo kauan sitten! Olisi pitänyt *aloittaa* „kysymyksen saattamisesta *poliittisen käsittelyn areenalle*” eikä kerhoissa kuiskuttelusta. Silloin teidän agitaationne olisi ollut puoluekannalta oikeaa, avointa, vallankumouksellisen luokan arvolle sopivaa. Porvarillinen sanomalehdistö ei olisi silloin saanut aikaan hämminkiä sosialidemokratian keskuudessa eikä alentanut sen arvovaltaa julkaisemalla sensaatiomaisia kirjoituksia tuosta kerhoissa kuiskuttelusta ja aiheuttamalla tuhansia epäröintejä. On varsin valitettavaa, että Axelrod vielä nytkin tässä myöhästyneessä ja varsin laajassa „kirjeessään toimitukselle” *kiertää* kysymyksen ytimen, ei mainitse *sanaakaan* siitä, nimenomaan minkälaista edustajakokousta hän ehdottaa, milloin, millä perusteilla, kenen koollekutsumana ja nimenomaan missä

* Ks. tätä osaa, s. 153. *Toim.*

tarkoituksessa. Axelrod kuittaa kysymyksen tämäntapaisilla fraaseilla: edustajakokouksen valmistelemiseksi suoritettava työ elävöittää sosialidemokratiaa „juuri siinä määrin, missä määrin tuo työ kyllästetään todella sosialidemokraattisella sisällöllä, s.o. missä määrin kerhoedut ja fraktioiden väliset tilit syrjäytetään siinä sellaisten yhteiskunnallis-poliittisten kysymysten ja tehtävien ansiosta, joilla on mitä välittömin suhde työväenluokan elinetsuihin”.

Armahtakaa meitä, toveri! Tämähän on aivan sisällyksetön, tärkeisiin sanoihin puettu lause. Edustajakokouksen valmistelu elävöittää sosialidemokratiaa juuri siinä määrin, missä määrin se tulee olemaan todella sosialidemokraattista! Sekä uutta että viisasta. „Fraktioiden väliset tilit” on syrjäytettävä yhteiskunnallis-poliittisten kysymysten ja tehtävien ansiosta,— mutta juuri näiden kysymysten ja tehtävien erilainen ymmärtäminen onkin jakanut puolueen fraktioihin! Oikea loppumaton satu.

Ja vierellä Plehanov insinuoii karkeasti ja typerästi puolueen edustajakokouksen puolesta käytävän taistelun alkuvaihteiden johdosta ja kehuu yhtä karkeasti Axelrodin „onnellista ajatusta” „mahdollisimman pian” tapahtuvasta työväen edustajakokouksen koollekutsumisesta. Aivan niin... voisiko tosiaankaan olla onnellisempaa ajatusta kuin se, että todella sosialidemokraattinen työ elävöittää sosialidemokratiaa?

„Sotsial-Demokratian” pääkirjoituksesta luemme: „Nyt, samoin kuin II edustajakokouksen jälkeen, molemmat fraktiot (bolshevikit ja menshevikit) ovat lukumäärältään todennäköisesti yhtä voimakkaita”. Ja vähän alempana toistamiseen: „Nyt, samoin kuin II edustajakokouksen jälkeen, molemmat fraktiot ovat yhtä vaikutusvaltaisia puolueessa”. Kirjoittajan ajatus on selvä. „Keskuskomitean virallisen julkaisun” pääkirjoituksessa se saa tärkeän merkityksen. Työväenluokan puolueen on tiedettävä tarkoin, kenestä sen „fraktiot” muodostuvat ja kuinka vahvoja ne ovat. Mihin sitten perustuu mielipide niiden tasavertaisuudesta?

Jompi kumpi: joko kirjoittaja tarkoittaa vain venäläistä puolueen osaa (ynnä Kaukasialaia), tahi hän liittää siihen puolalaiset, lättiläiset ja Bundin. Jos hyväksytään edellinen

tulkinta, niin se merkitsee, että kirjoittaja tunnustaa „enemmistön” tavattomasti voimistuneen IV (Yhdistävän) edustajakokouksen jälkeen „vähemmistön” kustannuksella, sillä tuossa edustajakokouksessa oli edustettuna noin 13.000 bolshevikkia ja 18.000 menshevikkiä. Mutta tällainen tulkinta ei ole todennäköinen, sillä kaikki kansalliset sosialidemokraattiset puolueet ovat jo toista kuukautta sitten yhdistyneet VSDTP:n kanssa. On siis hyväksyttävä jälkimmäinen tulkinta. Silloin on ilmeistä, että kirjoittaja katsoo puolalaisten ja lättiläisten kuuluvan bolshevikkeihin ja *Bundin menshevikkeihin*. Kun lasketaan kansallisten sosialidemokraattisten puolueiden viimeisten edustajakokousten numerotietojen mukaan puolalaisia ja lättiläisiä olevan noin 40.000 ja Bundin jäseniä noin 33.000, niin silloin kumpikin fraktio on todellakin osapuilleen yhtä suuri.

Mutta herää kysymys, onko oikein katsoa Bundin kuuluvan menshevikkeihin? Tietenkin, jos Keskuskomitea niin väittää, on meidän uskottava. Mutta tällaisen ryhmituksen merkitys on tehtävä itselleen selväksi. Kun otetaan kaikki viimeiset Bundin päätöslauselmat yhdessä, niin taktiikan alalla ne eivät vahvista sanottua. Selitystä on näin ollen etsittävä Bundin *organisatorisesta* asenteesta. Keskuskomitean julkaisu ilmeisesti ottaa laskelmiinsa *reaalisena* tosiasiana sen seikan, että Bund ei vaadi kiireellistä edustajakokousta. Ken haluaa todella muutosta kokonaisuutena otetun puolueen politiikkaan, s.o. KK:n politiikkaan, hänen on vaadittava edustajakokousta; ken ei vaadi, hän ei halua vakavasti muutosta. Sellainen on tämän ajatuksen ydin.

Tätä argumentointia ei voida kumota, ja me pidämme velvollisuutenamme myötävaikuttaa siihen, että kaikki puolueemme järjestöt käsittäisivät sen ja arvostaisivat sen oikein. Todellakin, demokraattisessa järjestössä on neutraliteetti miltei mahdoton ja pidättyminen on useinkin samaa kuin toiminto. Tämän „toiminnon” tulokset ovat nähtävissä. Keskuskomitean julkaisu propagoi mitä hämärimpiä aatteita „työväen edustajakokouksen” suhteen ja on taktiikkakysymyksessä selvästi ja johdonmukaisesti menshevistisellä kannalla. KK:n „tunnukset” Duuman aikana ja sen hajottamisen jälkeen ovat riittävästi osoittaneet, mitkä seuraamukset uhkaavat koko puoluetta siinä tapauksessa, jos

joudutaan vaalikampanjaan tai saadaan uusia esiintymiskehotuksia. Nykyisellä „pidätyksellään” Bund on todellakin tehnyt itsestään KK:n menshevistisen taktiikan ja politiikan kannattajan.

Kirjoitettu lokakuun alussa 1906

*Julkaistu ensi kerran v. 1931
XVI Lenin-kokoelmassa*

*Ju'kaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

VENÄLÄINEN RADIKAALI ON JÄLKIVIISAS!⁷⁴

„Tovarishtshin” syyskuun 20 päivän numerossa on julkaistu erittäin opettavainen kadetin „keskustelu” erään vasemmistolaisemman poliitikon (trudovikin?) kanssa, jolloin jälkimmäinen ilmituo tämän lehden avustajan, hra V. V. H—ovin⁷⁵ katsantokannan. Radikaali nuhtelee kadettia näin:

„Eikö päinvastoin?” — kysyy hän kadetilta, joka pauhaa siitä, että vain varmuus omasta oikeudesta voi luoda voiman. „Eikö voima anna varmuutta oikeuden loukkaamattomuudesta?” „Minä pidän teidän puolueenne toimintaa... poliittisena donquijotelaisuutena... Te olette varmentaneet luulotteluja”... „Syyssä ovat teidän perustuslaki-illuusionne... Se, mitä te olette puhuneet ja miten olette puhuneet, on herättänyt ylenpalttisen uskon Duuman kaikkivoipaisuuteen. Mutta se ei ole myötävaikuttanut yhteiskunnallisten voimien karttumiseen... Kuunnellessani puheitanne, joita te olette pitäneet Duumassa ja sen ulkopuolella, olen aina halunnut, että te lakkaisitte pitämästä Duumaa perustuslaillisenä elimenä ja näkisitte siinä vain yhteiskunnallisen tahdon elimen, tahdon, joka taistelee toista tahtoa vastaan... Asiaintila on vaatinut ennen kaikkea omien voimien järjestämistä... Duuman itsensä olisi pitänyt kaikin voimin pyrkiä luomaan sellainen koneisto, jota laki ei ole sille antanut... Te paljastatte akilleen kantapäänne — perustuslaki-illuusiot... Olen aina tullut vakuutuneeksi vain siitä, miten vahvasti perustuslailliset luulottelut ovat puolueeseen syöpyneet... Minä soimaan (teitä, kadetteja), sillä te ette enää tunne olevanne taisteleva puoli, vaan jokin taistelun likvidaattori. Te olette

ehdottaneet muun muassa sellaista, mikä muissa maissa on jo saavutettu osapuolien taistelun tuloksena”.

Kuinka opettavaisia puheita, eikä totta? Suotta kuitenkin kunnan bernsteiniläisemme on „piirtänyt” noin perin tyhmän kadetin, voidakseen hakata tämän „keskustelussa”. On niitä kuitenkin viisaampiakin. On sellaisia, jotka seuraavat tarkasti menshevististä kirjallisuutta ja lähinnä Plehanovin sepustuksia. Sellainen kadetti vastaisi keskustelutoverilleen toisella tavalla.

Hän sanoisi: oma rakas radikaalini! Qui prouve trop, ne prouve rien. Ken todistelee liian paljon, ei todista mitään. Ja te todistelette ilmeisesti *liian* paljon oman asenteenne kannalta. Ettekö juuri te kannattaneet meitä Duuman vaaleissa ja taistelleet boikotinharjoittajia vastaan? Mutta vaalithan *velvoittivat*. Nuo vaalit suoritettiin *kokonaan* niissä merkeissä, joita te nyt nimitätte „perustuslaki-illuusioksi” (hyi, ettehän vain ole lukenut bolshevistisiä teoksia?). Minäpä voisin näyttää teille, rakastettavin radikaali, sellaisen kohdan — ja montakin kohtaa! — teidän omasta „Tovarishtsh” lehdestänne, missä te (ette ehdottomasti te henkilökohtaisesti, vaan teidän aatekumppaninne) olette uskotelleet herkkäuskoiselle venäläiselle pikkuporvarille, että jos „kansan vapauden” puolue voittaa vaaleissa, niin pahojen ministerien täytyy erota. Mitä? Kuinka? Te olette unohthanut sen, rakastettava radikaalini? Mutta me muistamme sen, varsin hyvin muistamme. Eihän saanut valita, kunnioitettu herra, ellei luvannut olla lojaali, ellei vannonut käyttävänsä vain perustuslaillisia taistelumenetelmiä. Ja me, me, kansan vapauden puolue, annamme lupauksia vain sitä varten, yksinomaan sitä varten, että täyttäisimme niitä!

Te sanotte, että me olemme liiaksi uskoneet Duuman kaikkivoipaisuuteen, että se ei ole myötävaikuttanut „omien voimien” kokoamiseen? Mutta lukekaa toki herran tähden, mitä on kirjoittanut Plehanov, kirjailija, joka nauttii teidän silmissänne ehdotonta arvovaltaa. Juuri teillä, teidän aatekumppaneillanne, eikä ollenkaan kadeteilla, on tapana luottamuksellisissa keskusteluissa sanoa olevanne oikeastaan aivan, aivan sosialidemokraatteja ja julistavanne itsenne sellaisiksi, jos... jos sosialidemokratia asettuisi kokonaan Plehanovin näkökannalle. Mutta eikö juuri Plehanov puhunut VSDTP:n Yhdistävässä edustajakokouk-

sessä, että perustuslaki-illuusioista voivat meluta vain anarkistit? Eikö juuri Plehanov ehdottanut päätöslauselmaa, jossa Duumaa ei ole nimitetty ainoastaan *vallaksi* — ja tuon nimityksen on sosialidemokraattien Yhdistävä edustajakokous hyväksynyt!! — vaan sitä paitsi sellaiseksi vallaksi, jonka „itse tsaari on henkiin herättänyt ja laki vahvistanut”? Eikö juuri Plehanov kirjoittanut kunnioitettavaa menshevikkien äänenkannattajassa, — ja tähän, „Nasha Zhiznin” herrat, olette aina kehuneet näitä menshevikkien tendenssejä! — että elimellisellä työllä Duumassa on suurin agitoiva merkitys? Ja te taputitte käsiänne Plehanoville, te ihailitte painetussa sanassa hänen „miehuullisuuttaan” (juuri niin! te sanoitte juuri niin!) taistelussa „blanquilaisuutta” vastaan! Sanan kirjaimellisessa mielessä te ette ole ehtineet vielä kenkäpariakaan kuluttaa sen jälkeen, kun tuo kaikki on tapahtunut, ja nyt te jo itse toistatte surullisia blanquilaisia harhoja!!

Jos kadetti ryhtyisi tällä tavoin puolustautumaan, niin hänen puolustautumisensa muuttuisi hyökkäykseksi ja radikaali tulisi lyödyksi perin pohjin...

Nykyisellä sissiesiintymisellään perustuslaki-illuusioita vastaan tämä radikaali muistuttaa sitä kansaneepoksen sankaria, joka hautajaissaattueen nähdessään huudahti: „lykkyä tykö”. Ajatelkaapa todellakin: milloin taistelu perustuslaki-illuusioita vastaan oli tärkeää ja pakoittavan välttämätöntä? Ilmeisesti silloin, kun ne kukoistivat, saattoivat tuottaa ja todellakin tuottivat *laajalti* vahinkoa, viettellen kaikkia „näitä pienimpiä”. Toisin sanoen: silloin, kun laajoista joukoista saattoi näyttää ja *täytyi* näyttää siltä, että perustuslaki on olemassa, vaikkei itse asiassa mitään perustuslakia ollut. Juuri tällainen aika oli ensimmäisen Duuman vaalien ja Duuman istuntojen kaudella, s.o. maaliskuu—kesäkuussa 1906. Juuri silloin perustuslaki-illuusiot aiheuttivatkin *laajalti* vahinkoa. Mutta silloin niitä vastaan taistelivat järjestelmällisesti vain bolshevikki-sosialidemokraatit, jotka kulkivat vastavirtaan. Silloin hrat H—ovit y.m. „Nasha Zhizn” lehden kirjoittelijat *pitivät yllä* noita illuusioita „sotien” bolshevikkeja vastaan ja soimaten näitä kadettien jyrkästä arvostelemisesta.

Nyt Duuma on hajotettu. Kadetit on lyöty hajalle. Kenestäkään ei edes näytä siltä, että perustuslaki olisi olemassa. Nyt voivat vähemmänkin säädylliset elukat potkia

kadetteja („minä moitin heitä” — katso „keskustelua”) ja joka viidennellä sanalla kirotta perustuslaki-illuusioita. Voi teitä, herrat radikaalit! Pääsiäisenä munien hinta nousee!..

Hra H—ovin ja kumpp. esimerkki on opettavainen näyte siitä, miten valistuneina poliitikkoina ja jopa vapaamielisinä tai radikaaleina itseään pitävät henkilöt kulkeutuvat avuttomina ja aatteettomina, velttoina ja voimattomina virran mukana. Maalis—kesäkuussa 1906 he tukevat perustuslaki-illuusioita nimittäen Duumaa vallaksi, laahustavat kadettiin hännillä ja nyrpistelevät halveksivasti nenäänsä sen johdosta, että tuota silloista muotipuoluetta arvostellaan säälimättömästi. Syyskuussa 1906 he „soimaavat” kadetteja ja „sotivat” perustuslaki-illuusioita vastaan, käsittämättä sitä, että he ovat taaskin myöhässä, että nyt se ei ole riittävää, vaan on suoranaisesti kehotettava käyttämään määrättyä (edelläkäyneen historiallisen kehityksen määräämää) vallankumouksellisen taistelun muotoa.

Olisi hyvä, jos venäläinen intelligenssi, joka synnyttää joukoittain tuollaisia viheliäisiä rättejä, oppisi noiden herrojen esimerkin nojalla tajuamaan opportunismien koko vahingollisuuden. Aivan turhaan meillä useinkin pidetään tuota sanaa „pe!kkänä soimaamisena” eikä ajatella sen merkitystä. Opportunisti ei kavalla puoluettaan, ei petä sitä eikä käännä sille selkäänsä. Hän palvelee sitä edelleenkin vilpittömästi ja uutterasti. Mutta hänen tyypillisenä ja luonteenomaisena piirteenään on antautuminen hetken mielialoille, kykenemättömyys vastustaa muodiksi tullutta, poliittinen lyhytnäköisyys ja selkärangattomuus. Opportunismi on puolueen pitkäaikaisten ja oleellisten etujen uhraamista sen hetkellisille, ohimeneville, toisarvoisille eduille. Jo vähäinenkin teollisuuden nousu, suhteellinen kaupan kukoistus ja porvarillisen liberalismien pintapuolinen elpyminen saa opportunistin huutamaan: älkää pelote!ko porvaristoa, älkää vieroksuko sitä, luopukaa yhteiskunnallista vallankumousta koskevista „fraaseista”! Kun Duuma kokoontui ja alkoi tuulahdella poliisimais-perustuslailliselta „keväältä”, niin opportunisti nimitti jo Duumaa vallaksi, kiiruhti kiroamaan „turmiollisen” boikotin ja riensi julistamaan tunnuksen duumalaista, s.o. kadettilaista ministeristöä koskevan vaatimuksen tukemisesta. Kun aalto on mennyt ohi, niin opportunisti alkaa yhtä vilpittömästi ja yhtä

sopimattomaan aikaan „soimata” kadetteja ja haukkua perustuslaki-illuusioita.

Tuollaisten intelligenttimäisten mielialojen vallitessa ei ole mahdollista mikään johdonmukainen politiikka, joka olisi todella vallankumouksellisen luokan arvoista ja johdaisi rohkeasti kaikkien pienten poikkeamien ja horjuntujen läpi valmistautumaan päättävään ja rajattoman rohkeaan taisteluun vihollista vastaan. Juuri tämän takia on tietoisesti proletariaatin osattava suhtautua kriittisesti puolelleen asettuvaan intelligenssiin ja opittava käymään säälimätöntä taistelua politiikassa ilmenevää opportunistia vastaan.

*Julkaistu lokakuun 18 pñä 1906
„Vestnik Zhizni” aikakauslehden
12. numerossa
Allekirjoitus: N. L e n i n*

*Julkaistaan aikakauslehden
tekstin mukaan*

KADETTIEN EDUSTAJAKOKOUKSEN TULOKSISTA

Olemme jo monta kertaa selvittäneet, että itsevaltiuden taistelu proletariaatin ja talonpoikaiston vallankumousta vastaan on kiertämättä syöksyvä myös liberaalisen opposition kimppuun. Kun kerran proletariaatti on vaiti, niin pogromimiesten hallitus ei tietenkään jätä käyttämättä tilaisuutta kuristaakseen myös kadetin. Nyt se kuristaa rauhallista uudistajaa. Nyt se ei katsele kovin suopeasti edes lokakuulaistakaan. Ja jos kenttäoikeuksien tuomioiden ansiosta browninkien ja pommien räiske väliaikaisesti taukoaisikin ja klassillinen „kädet ylös!” lakkaisikin kajahtelemasta, niin se ei tietysti ollenkaan takaisi sitä, että kadetti ja rauhallinen uudistaja pääsisivät vihdoinkin julkisen, perustuslaillisen taistelun ihanaan rauhaan.

On saattanut tuntua siltä, että liberaalisen opposition johtavat piirit tulevat hurjan taantumuksen tuloksena heite-tyiksi kauas vasemmalle. Duuman hajottaminen repi perin juurin perustuslaki-illuusiot. „Tovarishtshissa” ja „Stolitsh-naja Potshtassa”⁷⁶ ei ole sellaista lehtimiestä, joka ei nyt ymmärtäisi sitä. Kadettilehdistön tuho (maaseudulla kokonaan ja kaupungeissa huomattavalta osalta), edustajakokouksen kieltäminen, puolueen julkisuusluvan kieltäminen, kaikkien Viipurin julistuksen allekirjoittaneiden haastaminen oikeuteen — kaiken sen olisi pitänyt ilmeisesti panna kadetit luopumaan yleisen mielipiteen järjestämisen katsantokannasta ja asettumaan vihdoinkin yhteiskunnallisten voimien järjestämisen kannalle. Ja näytti edelleen siltä, että ellei kadettijohtajilla riitä miehuullista päättäväisyyttä mennä ylväänä maanalaisuuteen, niin armeija heti paikalla hylkää nuo johtajansa.

Kadettien edustajakokous osoitti, että nämä laskelmat eivät pidä paikkaansa. Eivät ainakaan toistaiseksi. Edustajakokous antoi suostumuksensa, vaikkei kylläkään aivan mielellään, siihen „askeleeseen paikallaan” tai oikeammin „ei askeltakaan paikalta”, jonka keskuskomitea sille esitti. Edustajakokous hyväksyi päätöslauselman yhteiskunnallisten voimien järjestämisestä, mutta aivan platonisen päätöslauselman, joka ei velvoita ketään eikä mihinkään, jossa ei ollenkaan osoiteta edes sitä asiaa, jota varten ja jonka yhteydessä nuo voimat voivat ja niiden pitää järjestyä. Edustajakokous hyväksyi — tosin verrattain mitättömällä äänen enemmistöllä — taktillisen päätöslauselman kuuluisan 4. pykälän, joka julistaa puolueen passiivisen vastarinnan sille passiiviselle vastarinnalle, joka kasvaa valtoimesti kansan alimmissa kerroksissa ja jota Viipurin julistus suosittelee. Edustajakokous päätti työnsä yhtenäisen, jakamattoman „kansan vapauden puolueen” edustajakokouksena.

Ja niin sen tietysti piti tapahtumankin. Kadettipuolueen kahtiajaon hetki ei ole vielä lyönyt. Joskin luokkaristiriidat ovat jo ehtineet ahtaa peruuttamattomasti suurporvariston laajat kerrokset ilmeisen vastavallankumouksen puitteisiin, niin ne eivät ole vielä ehtineet riittävästi hajottaa niitä keski- ja pikkuporvariston laajoja piirejä, jotka vaaleissa äänestivät kadetteja. Toistaiseksi ei ole objektiivisia merkkejä siitä, että se porvarillinen kauhu vallankumousta kohtaan, joka on jo jakamattomasti vallannut gutshkovi-laista tyyppiä olevat „pyövelihumanistit”, olisi vallannut pikkuporvarillisen maaseudun.

Tämä jakautuminen edistyy nopeasti. Itse kadettijohtajtaan eivät tietenkään ole varmoja siitä, että heidän luomansa „kansan vapauden” kirjava *liittoutuma* kestää kärjistyvän yhteiskuntapoliittisen taistelun kiusauksen.

Venäjän vallankumouksessa on epäilemättä oleva se kohdalokas raja, jonka takana tämän liittoutuman hajoaminen on kerrassaan kiertämätön. Tuo raja saavutetaan ja ylitetään silloin, kun proletaaris-talonpoikaisen kapinan pyörre vetää peruuttamattomasti mukaansa hyvin laajoja kaupungin pikkuporvariston ja osittain myös keskiporvariston kerroksia. Silloin, vain silloin mahtavasta kadettiliittoutumasta todella jää jäljelle vain se varakas keskiporvaristo, joka on epäilemättä jo syntymästään määrätty loppujen lopuksi

jakamaan hra Gutshkovin kanssa tämän porvarillisen kauhun. Silloin hälvenee se kansallisen vallankumouksen aave, joka vielä nyt on niin voimakas ja joka estää monia arvostamasta riittävästi luokkaristiriitojen todella jättiläismäistä luovaa osuutta Venäjän vallankumouksessa. Tuolla rajalla suuri poliittinen puolue, joka nojautuu yhteiskunnallisen *mielipiteen* järjestämiseen, muuttuu kauan sitten elämästä pois juurituksi anakronismiksi, mutta kaikki todella joukkoluontoisen liikkeen ainekset, niin oikealla kuin vasemmalla, antavat voimalle, pelkälle aineelliselle voimalle, sen suuren, ei ainoastaan hajottavan, vaan myös luovan osuuden, jota ilman vallankumouksen todellinen päätökseen vieminen on tietenkin mahdotonta. Mutta siellä, missä aineellinen voima astuu korkeimpiin oikeuksiinsa, ei ole sijaa kadettilais-porvarilliselle hegemonialle. Koko mennyt taistelumme on siitä todistuksena; ei tarvitse olla profeetta voidakseen ennustaa erehtymättä, että on tapahtuva aivan samoin, jos joudumme kokemaan uuden vallankumouksellisen nousun. Kadetin hahmo on „lailinen” osallinen vallankumouksen saaliinjaossa, eikä muuta.

Ja siksi ne kadetti johtajat, jotka ehdottivat toteamaan Viipurin julistuksen yksinkertaisesti viehätyksestä johtuneeksi virheeksi, koska tuo julistus kehottaa *välittömästi* noudattamaan passiivisen vastarinnan taktiikkaa, olivatkin objektiivisesti oikeassa. Sillä nykyisen kireän taistelun oloissa ei ole eikä voi olla sellaista joukkoluontoista passiivista vastarintaa, joka ei muuttuisi välittömästi aktiiviseksi hyökkäykseksi. Hra Struve on aivan oikeassa sanoessaan, että tällainen kulttuurinen taistelumenetelmä (suvaitkaa huomata, puhtaasti vallankumouksellisen, hyökkäävän menetelmän vastakohtana) on sopiva vain kulttuurista, perustuslaillista hallitusta vastaan. Kuka voisi epäillä hetkeäkään sitä, etteikö stolypinilainen joukkio panisi rankaisuretkikuntiaan liikkeelle heti, kun ilmenee ensimmäisiä merkkejä joukkoluontoisesta verojen maksamatta jättämisestä ja joukkoluontoisesta rekryyttienantokiellosta. Ja kuka silloin estää väestöä siirtymästä puolustukseen ja aktiiviseen hyökkäykseen ase kädessä?

Viipurin julistus oli jo itse sen allekirjoittamishetkellä puhtaasti kadettilaisesti ymmärrettyä parhaassa tapauksessa hallitukselle osoitettu uhkaus tällaisesta siirtymisestä, muttei lainkaan käytännön tunnus. Hrat Miljukovit ja

Struвет eivät tässä tapauksessa ole ollenkaan vastuussa niiden maaseutukadettien poliittisesta naiivisuudesta, jotka ovat käsittäneet tuon julistuksen käytännön tunnuksiksi. Julistuksen kohtalo maaseudulla on todistuksena siitä. Terrorisoitu lehdistö on kertonut tuosta kohtalosta tavattoman vähän ja tavattoman epäselvästi, mutta se, mitä se on kertonut, nähdäksemme osoittaa, että „kansanvapauden” puolue puolueena on käyttänyt ahkerasti tuossa julistuksessa julistettua passiivisen vastarinnan periaatetta itsensä julistuksen suhteen. Kun asia kerran on näin, niin edustajakokous saattoi vain varmentaa tuon kadettien asenteen. Tuota varmentamista vastaan melun nostanut edustajakokouksen vähemmistö loppujen lopuksi antoi perään ja jäi puolueeseen.

Mutta maan kaukaisilta seuduilta saapuu joka päivä tietoja siitä, että passiivisen vastarinnan aate on saanut hyväksymistä kansanjoukkojen keskuudessa. Verojen maksamatta jättäminen, kieltäytyminen antamasta rekryttejä ja viranomaisten boikotointi alkavat muuttua todella käytännön tunnuksiksi. Kukaan ei sulje silmiään näkemästä niitä suuria organisatorisia vajavaisuuksia, joiden vallitessa tuo liike kasvaa. Kukaan ei pidä riidanalaisena sitä, että sekasorto siinä on kiertämätön. Mutta tuo sekasorto luo järjestyksen — vallankumouksen järjestyksen, joka on kansan sekasortoisten, valtointen purkausten korkein aste. Se viha, joka nyt kiehuu kansanjoukoissa kenttöoikeuksien järjestelmän äärettömän paineen johdosta, ei voi olla purkautumatta ja todella purkautuukin milloin siellä milloin täällä avoimen aseellisen taistelun leimahduksina. Käytettävissämme ei ole sellaisia tosiasioita, joiden perusteella voitaisiin erehtymättä ennustaa, että kutsunnan ja veronkeruun hetkellä puhkeaisi yleiskansallinen kapina, vaikkapa vain pelkästään passiivisen vastarinnan muodossa, mutta että tuon taistelun ilmauksia tulee olemaan, se on kiertämätöntä. Ja kadetit siirtyvät ajoissa syrjään. „Omatunto ei salli hyväksyä tuota vaarallista kokeilua”, julisti kadettien edustajakokous puolueen keskuskomitean jäsenen rva Tyrkovan kautta.

Mutta omaantuntoon vetoaminen ei tietenkään muuta asiaa. Vaikka lähestyvät tapahtumat puhuisivat matemaattisella tarkkuudellakin kansanvallankumouksen läheisistä voitosta, niin kadettien johtavat piirit eivät

suhtautuisi asiaan toisin. Koko kadettipuolueen menneisyys on takeena siitä, ja pogromimiesten kanssa käydyt neuvottelut ministerisalkuista ovat olleet huippukohtana kadettipuolueen historiassa; ne olivat sille objektiivisesti verrattomasti luonteenomaisempia kuin Viipurin julistus. Eräs vaikutusvaltaisimmista puolueen edustajista, professori Gredeskul, antaa mitä selvimmän todistuksen siitä („Retsh” № 180): „Me olemme eläneet kansamme parissa”, sanoo hän, „ja olemme jakaneet sen myrskyisät purkaukset”. Mutta se oli „myrskyisän, intomielisen nuoruuden” aikaa; nyt on tullut „sitkeän ja itsepintaisen kypsyyden” aika. Ja tämän kypsyyden palladiona on vaalikampanja, johon liittyy toimintaohjelman muodossa esiintyvä Duuman vastaus-adressi valtaistuinpuheeseen.

„Myrskyisiä purkauksia” kadettipuolue ei ole koskaan kansan kanssa jakanut eikä ole voinut jakaa; arvoisa professori höpisee siitä vain puheensa koristeeksi. Mutta kadettipuolue edustajakokouksensa ominaisuudessa ei ole siirtynyt myöskään oikeaan. Se on jäänyt samaan paikkaan. Se aikoo edelleenkin ottaa osaa nykyiseen vallankumoukselliseen kriisiin vain sikäli, mikäli tämä kriisi voi muuttua *puhtaasti parlamentaariseksi*.

Me voimme vain tervehtiä sitä määrätietoisuutta, sitä selvyyttä, jonka edustajakokous on sisällyttänyt päätöslauselmiinsa tässä suhteessa. Se on tietysti aiheuttava syvää pettymystä niissä, jotka pitivät Viipurin julistusta kadettien „vasemmistolaisuuden alkuna” ja kirkkaana merkinä Venäjän vallankumouksen muovautuvasta kansallisuonteesta.

Kun edustajakokous julisti, että se käsittää vallankumouksen vain parlamentaariseksi taisteluksi, niin se asetti siten laajojen demokraattisten joukkojen eteen kärkevästi kysymyksen avoimesta valtataistelusta. Koko Venäjän vallankumouksen kulku puhuu siitä, etteivät demokraattiset piirit vastaa tuohon kysymykseen kadettien tapaan. Ja sosialidemokratian on valmistauduttava siihen, että tuon vastauksen hetkellä kaupunkilais- ja maalaisköyhälistö katsoisi nimenomaan sen, sosialidemokratian, luonnolliseksi hegemonikseen vallankumouksen kaudella.

POROPORVARILLISUUTTA VALLANKUMOUKSELLISTEN KESKUUEDESSA

Vastavallankumouksen kausille on luonteenomaista muun muassa vastavallankumouksellisten aatteiden leviäminen ei ainoastaan karkeassa ja suoranaيسissa, vaan myös hienommassa muodossa, nimittäin poroporvarillisten mielialojen kasvuna vallankumouksellisten puolueiden keskuudessa. Uudessa kirjasessaan „Poliittiset puolueet Venäjällä” tov. Martov yhdistää vallankumouksellisten puolueiden nimen alle sosialidemokraattisen ja eserrien puolueen. Toivomme voivamme myöhemmin palata Martovin mielenkiintoiseen kirjaseen, jossa hän arvostelee kadetteja menshevistiselle kirjallisuudelle epätavallisella suorasukaisuudella ja selvyydellä, mutta samalla luokittelee aivan väärin, epämarxilaisesti poliittiset puolueemme ja tekee menshevismille ominaisen perusvirheen katsoessaan lokakuulaistyypisten puolueiden kuuluvan „keskusta”-puolueisiin.

Mutta tämä ohimennen. Tällä kertaa meitä kiinnostavat eräät muut uutuuudet sosialidemokraattien ja eserrien kirjallisuudessa. Tarkoituksenamme on osoittaa vastavallankumouksellisten mielialojen suurimmat ilmentymät tai oikeammin heijastumat tässä ympäristössä. Joulukuun kapinan tappion jälkeen oli vastavallankumouksellisten mielialojen suurimpana ilmentymänä demokraattisissa piireissä kadettien tekemä käänös, kun he heittivät yli laidan perustavan kokouksen tunnuksen sekä panettelivat ja parjasivat kaikin tavoin „Poljarnaja Zvezdan” ja muiden samantapaisten julkaisujen palstoilla aseellisen kapinan osanottajia ja aatteellisia kannattajia. Duuman hajottamisen ja heinäkuussa tapahtuneiden kansanliikkeiden epäonnistumisen jälkeen tuli vastavallankumouksellisia mielialoja edustavaksi uutuuudeksi demokraattisissa piireissä se,

että eserristä erosi lopullisesti niiden oikeistosliipi ja muodostui puoliksi kadettilainen „kansansosialistinen” puolue. Loka—joulukuussa tapahtuneen ensimmäisen ja suuren nousun jälkeen lohkesivat taisteluhenkisistä, sotivista demokraattisista piireistä kadetit. Touko—kesäkuussa tapahtuneen toisen, pienen nousun jälkeen niistä alkoivat lohjeta pois kansansosialistit.

„Proletarin”⁷⁷ 4. numerossa kuvasimme näiden kansansosialistien aatteellisen ja poliittisen ulkomuodon peruspiirteet*. Sen jälkeen he ovat ehtineet esiintyä täysin virallisesti, ovat julkaisseet „työ- (kansansosialistisen)” puolueen ohjelman, mikä on eserrien ohjelma muunnettuna vallankumouksellisesta opportunistiseksi, pikkuporvarillisen julkiseksi, sekä saattaneet julkisuuteen uuden puolueen järjestävän komitean kokoonpanon. Tosin tämän järjestävän komitean 17 jäsenestä (hrat Annenski, Jelpatjevski, Mjakotin, Peshehonov y.m.) on kaiken kaikkiaan *vain yksi* entinen Duuman jäsen „Työryhmästä”, hra Krjukov, reaali-koulun opettaja ja sanomalehtikirjailija. Uuden työpuolueen perustajien joukossa ei ole yhtään hiukankaan huomattavaa *oikeiden* „trudovikkien” nimeä! Ei ole ihme, että eräät nimittävät kansansosialisteja vale-trudovikeiksi. Ei ole ihme, että lehdissä on jo uutisia muista työpuolueista. „Tovarishtsh” lehti kertoo, että hra Sedelnikov, joka duumatoimintansa vuoksi on tietenkin paljon huomatumpi ja kansan keskuudessa tunnetumpi „trudovikki” kuin aivan tuntematon hra Krjukov, perustaa *kansan työpuoluetta*. Väkirikkaassa kokouksessa, josta „Tovarishtsh” kertoo, oli hra Sedelnikov avoimesti ja suoraan puolustanut aatteitaan tavoittelematta sosialistin nimeä ja nostaen „demokraattisen monarkian” lipun. Samassa uutisessa sanotaan, että kansaan lukeutuvan trudovikin suoruus ja avomielisyys herätti syvää suuttumusta lehtimiehiin lukeutuvan trudovikin hra Mjakotinin taholta, joka vastaväitteissään puolusti kansansosialistien mielipiteitä.

Tämän perheriidan yksityiskohdat eivät kiinnosta meitä. Meille on tärkeää osoittaa vain erilaiset opportunististen pyrkimysten ilmaukset eilisten eserrien ja eräiden „trudovikkien” keskuudessa. Hra Peshehonov „edistyy” tässä suhteessa eniten (eserrillä on paljon rohkeampia „edistysmieli-

* Ks. tätä osaa. ss. 180—189. *Toim.*

siä uudistajia” kuin meillä). „Russkoje Bogatstvon” syyskuun niteessä hän menee vallankumouksellisista kadetteihin johtavalla tiellä yhä pitemmälle. Hän koettaa pyyhkiä pois eron vallankumouksellisen „ottaa” ja kadettilaisen „saada” väliltä. „Todistettuaan” elokuussa, ettei voida ottaa koko vapautta eikä kaikkea maata, hän „todistelee” nyt, ettei voida „ottaa vapautta alhaalta käsin”. Ce n'est que le premier pas qui coûte* eli venäjäksi: первая чарочка колом, вторая — соколом, а остальные — мелкими прашечками. Uuskadettilainen [lehtimies] parjaa legaalisien aikakauslehtien palstoilla aseellisen kapinan ja väliaikaisen vallankumoushallituksen aatetta nimittämättä tietenkään asioita suoraan niiden oikealla nimellä ja esittämättä kokonaan sitä vallankumouksellisten puolueiden manifestia, jota hän „kumoo”, vaan väaristellen ja mataloittaen vapaassa lehdistössä niiden ajatuksia, jotka ovat illegaalisessa lehdistössä puolustaneet kapina-aatetta, väliaikaisen vallankumoushallituksen aatetta. Ja todellakin, jossain tarkoituksessahan herrat kansansosialistit ovat legalisoineet puolueensa! On selvää, etteivät he ole sitä legalisoineet puolustaakseen kapina-aatetta, vaan kumotakseen sen!

Sosialidemokraattien kirjallisuudessa on huomattavana vastavallankumouksellisia mielialoja heijastavana uutuu-tena moskovalainen viikkolehti „Nashe Delo”. Kadettilehdistö on jo rummuttanut korvat lukkoon tuosta menshevikkien uudesta suuresta „edistyksestä”; — he edistyvät, kuten tunnettua, vallankumouksellisten luota kadettien luo. „Retsh” on julkaissut erikoisen tervehdysartikkelin, „Tovarishtsh” on toistanut riemuissaan „Nashe Delon” tärkeimmät ajatukset, „Retsh” on toistanut „Tovarishtshin” lausunnot, „Tovarishtsh” on varmentanut omat katsantokantansa viittaamalla „Retshiin”, — sanalla sanoen Venäjän vallankumouksen sivistyneiden petturien valistunut seura on joutunut tavattoman juhlanan tunnelman valtaan. „Retsh” on jostain nuuskinut senkin, että „Nashe Delon” johtajina ovat huomattavat menshevikit, herrat Maslov, Tsherevanin, Groman, Valentinov.

Emme tiedä, pitävätkö nämä „Retshin” tiedot paikkansa, vaikka se tavallisesti onkin olevinaan hyvin tietoinen

* Tarkka käänös: vain ensimmäinen askel on vaikea. *Toim.*

kaikista menshevikkien asioista. Mutta me tunnemme Tsherevaninin pääkirjoituksen „Nashe Delon” I. numerossa. Kannattaa lainata kohta, joka on riemastuttanut kadetteja:

„Proletariaatin olisi typerää ja mieletöntä yrittää, kuten eräät ehdottavat, ryhtyä yhdessä talonpoikaiston kanssa taisteluun sekä hallitusta että porvaristoa vastaan täysivaltaisen ja yleiskansallisen perustavan kokouksen puolesta” (s. 4). „On vaadittava tiukasti, että uusi Duuma kutsutaan koolle”. Ministeristö on muodostettava Duuman enemmistöstä. „Ja niissä täydellisen järjestymättömyyden ja kauhean sivistymättömyyden oloissa, mikä on nykyään ominaista talonpoikaistolle, on vaikea muuta toivoakaan” (s. 6). Kuten näette, se on avomielistä... aina hurskauteen saakka. Toveri Tsherevanin, jääden vallankumoukselliseen puolueeseen, on mennyt paljon pitemmälle oikeaan kuin hra Peshehonov, joka on perustanut uuden „julkisen puolueen”. Hra Peshehonov *ei vielä* kieltäydy perustavan kokouksen tunnuksesta ja *yhä vielä* arvostelee duumaministeristövaatimusta siksi, että katsoo sen riittämättömäksi.

Haluamatta loukata lukijoitamme emme tietenkään ryhdy kumoamaan Tsherevaninin asennetta. Hän on jo muutenkin yleisenä puheenaiheena kaikkien sosialidemokraattien keskuudessa riippumatta fraktiosta. Mutta pyydämme lukijoita ajattelemaan mitä vakavimmin niitä syitä, joista huomattavan ja vastuunalaisen menshevikin niin uskomattoman helppo muuttuminen liberaaliksi johtuu. Ei ole vaikea tuomita ja hyljätä silmiinpistävää opportunistimin „äärimäisyyttä”, „liiallisuutta”. Paljon tärkeämpää on tuoda päivänvaloon sosialidemokraatin punastumaan saavien virheiden lähde. Pyydämme lukijoita ajattelemaan, onko ero Tsherevaninin ja meidän Keskuskomiteamme välillä todellakin syvempi kuin Sedelnikovin ja Peshehonovin välillä?

Koko tämän „nelikon” pyrkimyksillä on sama pohja. Vallankumous on uuvuttanut poroporvarillisen, pikkuporvarillisen tyyppin ihmiset. Pieni, harmaa ja hintelä, mutta rauhallinen laillisuus on parempi kuin vallankumouksellisten purkausten ja vastavallankumouksellisen raivon myrkyisä vaihtelu. Vallankumouksellisten puolueiden sisältä käsin tuo pyrkimys ilmenee siten, että tahdotaan uudestijärjestää nämä puolueet. Tulokoon puolueen perusyttimeksi

pikkuporvari: „puolueen tulee olla *joukkopuolue*”. Alas maanalaisuus, alas konspiraatio, joka häiritsee perustustaillista „edistystä”! Tehtäköön entiset vallankumoukselliset puolueet julkisiksi. Sitä varten on perusteellisesti reformoitava niiden ohjelma kahta peruslinjaa: poliittista ja taloudellista. On heitettävä pois tasavaltaa ja maan konfiskointia koskeva vaatimus, heitettävä pois täsmällisen selvä, leppymättömän jyrkkä ja kouraantuntuva esitys sosialistisesta päämäärästä, kuviteltava sosialismi „etäisyyteen häipyväksi perspektiiviksi”, kuten hra Peshehonov on sanonut verrattomalla viehättävyydellä.

Mainitsemamme „nelikon” eri edustajat ilmentävät eri yhteyksissä eri muodossa juuri noita pyrkimyksiä. Sedelnikovin demokraattinen monarkia; — „kansansosialistisella” puolueella „edistys” trudovikista kadetiksi; — Tsherevaninilla perustavan kokouksen puolesta käytävän vallankumouksellisen taistelun poistaminen; — Axelrodilla ja Plehanovilla työväen edustajakokous; — Keskuskomitealamme tunnus „Duuman puolesta”; — saman KK:n julkaiseman „Sotsial-Demokratin” 1. numeron päätelmät konspiraation ja maanalaisuuden vanhoillisuudesta ja „yleiskansalliseen porvarilliseen vallankumoukseen” siirtymisen edistyksellisyydestä — kaikki ne ovat saman yleisen peruspyrkimyksen ilmentymiä, kaikki ne ovat samaa vallankumouksellisten puolueiden keskuudessa päättään nostavan poroporvarillisuuden virtausta.

Puolueen legalisoinnin, sen joukkoihin „lähentämisen”, kadettien kanssa tehtävän sopimuksen ja yleiskansalliseen porvarilliseen vallankumoukseen lähenemisen kannalta katsoen Tsherevanin tekee *aivan loogillisesti* julistaessaan taistelun perustavan kokouksen puolesta „typeryydeksi ja mielettömyydeksi”. Olemme jo „Proletarin” 1. numerossa sanoneet *, että meidän KK:mme on joutunut pahaan ristiiriitaan itsensä kanssa, kun se tunnetuissa „Kirjeissään puoluejärjestöille” (№№ 4 ja 5) julistaa liittoa keskiporvariston, upseeriston y.m.s. kanssa ja samanaikaisesti asettaa perustavan kokouksen tunnuksen, jota ne *eivät voi hyväksyä*. Tsherevanin on tässä suhteessa johdonmukaisempi ja päättelee oikeammin tai vilpittömämmin ja avomielisemmin kuin hrat Peshehonovit tai meidän KK:mme.

* Ks. tätä osaa, ss. 134—149. *Totm.*

Keskuskomitean „Sotsial-Demokrat” joko vilpistelee tai on sitten hämmästyttävän harkitsematon, kun se toisaalta hävittää „niitä kulkuteitä, jotka johtavat proletariaatin syrjään yleiskansallisesta liikkeestä” ja „tuomitsevat sen poliittisesti eristyneeksi”, mutta toisaalta tukee perustavan kokouksen tunnusta ja sanoo: „on valmistauduttava kapinaan”.

Ottakaamme työväen edustajakokous. Hiljattain (loka-kuun 6 pnä) kadettien „Tovarishtsh” lehti vihdoinkin löppötteli maailmalle tuon edustajakokouksen salaisuuden. Lehden kertoman mukaan „eräs sosialidemokratian vanhimmista johtajista, joka on herättänyt kysymyksen työväen edustajakokouksesta”, sanoi joku päivä sitten pitämässään selostuksessa seuraavaa: „He („työväen edustajakokouksen” jäsenet) voivat hyväksyä, ehkä eräin muutoksin, koko sosialidemokratian ohjelman, ja silloin puolue pääsee pois maanalaisesta järjestötilastaan”. Asia on selvä. Vanhimmat johtajat eivät ilkeä sanoa suoraan, että he haluavat muutoksia puolueen ohjelmaan puolueen saamiseksi legaaliseen asemaan. Voisi esimerkiksi heittää pois tasavallan, perustavan kokouksen ja maininnan proletariaatin sosialistisesta diktatuurista sekä lisätä, että puolue taistelee vain laillisin keinoin (kuten oli sanottu Saksan sosialidemokraattien ohjelmassa ennen poikkeuslakia) j.n.e. „*Silloin puolue pääsee pois maanalaisesta järjestötilastaan*”, haaveilevat „vanhimmat johtajat”, silloin viedään päätökseen siirtyminen „vanhoillisesta” illegaalisuudesta, vallankumouksellisuudesta ja maanalaisuudesta „edistykselliseen” perustuslakiin nojautuvaan laillisuuteen. Juuri tällainen on häveliäästi peitelty työväen edustajakokouksen olemus. Työväen edustajakokous on kloroformia, jota vanhimmat johtajat määräävät „vanhoillisille” sosialidemokraateille voidakseen tehdä heille samanlaisen kivuttoman leikkauksen kuin hrat Peshehonovit tekivät eserrien puolueelle. Ero on vain siinä, että hrat Peshehonovit ovat käytännön ja toimen miehiä ja tietävät, mihin ovat menossa, mutta meidän vanhimmista johtajistamme olisi syntyä sanoa siten. He eivät käsitä, että nykyisessä poliittisessä tilanteessa työväen edustajakokous on silkkaa lorua; kun tämä tilanne muuttuu vallankumouksellisen nousun suuntaan, niin työväen edustajakokous ei suinkaan tuo tullessaan poroporvarillisen rauhallista laillisuutta, ellei vain vallankumoukselli-

sen sosialidemokraattisen puolueen laajeneminen silloin tee tarpeettomaksi työväen edustajakokousta, mutta jos nykyinen tilanne muuttuu taantumuksen täydellisen ja kestäväen voiton suuntaan, niin silloin työväen edustajakokous voi *typistää* sosialidemokratian ohjelman siinä määrin, että jopa Axelrodin kauhistuu sitä.

Se, että kadettilehdistö tukee kaikin voimin työväen edustajakokouksen aatetta, on täysin ymmärrettävää, sillä se huomaa vaistollaan tuon hankkeen poroporvarilliset ja opportunistiset pyrkimykset. Eihän hra Portugalov — kadetti, joka pitää itseään puolueettomana sosialistina — suotta riemuitse Axelrodin „viisaasta asenteesta” ja tarraudu tämän halveksuviin sanoihin siitä, että puolue on „kerhojärjestö” („kerho”, jossa on 100—150 tuhatta jäsentä, s.o. Euroopan mittasuhteita käyttäen miljoonasta puoleentoista miljoonaan ääneen vaaleissa!), kysyen tärkeän näköisenä: „onko luokka puoluetta varten vaiko puolue luokkaa varten?”. Me vastaamme tähän viisaaseen kysymykseen kysymällä vuorostamme porvarillisilta kynälijoilta: onko pää vatsaa varten vaiko vatsa päätä varten?

Ottakaamme vihdoin Keskuskomitean lehden „Sotsial-Demokratian” päätelmät. Tämä sama hra Portugalov on käsittänyt oikein niiden olemuksen lainatessaan kohdan, joka on yhtä suuren kuuluisuuden arvoinen kuin Tsherevaninin lausunto. „Se (menshevistinen virtaus) on koettanut suosia proletariaatin edistyneimpiin kerroksiin nojautuvan intelligenssin maanalaisen vallankumouksellisen taistelun kiertämätöntä muuttumista yleiskansalliseksi porvarilliseksi vallankumoukseksi”. Hra Portugalov kommentoi: „Vielä äskettäin tuollaiset uhkailut (? painovirhe? tuollaiset aatteet?) julistettiin viipymättä „porvarillis-demokraattista” syntyperää olevaksi harhaopiksi. Nykyään „porvarillisilla demokraateilla” ei ole mitään lisättävää noihin huomautuksiin”.

Hra Portugalov on oikeassa. Sekä äskettäin että nykyään kuin myös aina vastaisuudessakin „Sotsial-Demokratian” pääkirjoituksen päätelmät on julistettu, julistetaan ja tullaan julistamaan porvarillis-demokraattisten aatteiden hedelmiksi. Ajatelkaapa todellakin tuota päätelmää. Maanalainen taistelu voi muuttua julkiseksi taisteluksi; intelligenttien taistelu kansan eli joukkojen taisteluksi; luokan edistyneimpien kerrosten taistelu koko luokan taisteluksi;

mutta maanalaisen vallankumouksellisen taistelun muuttuminen yleiskansalliseksi porvarilliseksi vallankumoukseksi on yksinkertaisesti hölynpölyä. Tämän päätelmän reaalisena merkityksenä kuitenkin on se, että proletariaatin katsantokanta vaihdetaan porvarillisen demokratian katsantokantaan.

„Kaksi vuotta kansalaissotaa ovat saaneet meillä aikaan kansallisen vallankumouksen. Se on tosiasia”... sanotaan „Sotsial-Demokratian” pääkirjoituksessa. Se ei ole tosiasia, vaan fraasi. Kansalaissota Venäjällä, jos tuo sana otetaan vakavassa mielessä, ei ole kestänyt kahta vuotta. Syyskuussa 1904 ei ollut mitään kansalaissotaa. Kansalaissotakäsitteen ylenmääräinen laajentaminen on edullista vain niille, jotka eivät välitä työväenpuolueen *erikoisista* tehtävistä *todellisen* kansalaissodan kaudella. Venäjän vallankumous oli ennen vuoden 1905 lokakuun 17 päivää paljon suuremmassa määrässä yleiskansallinen kuin nyt. Riittää, kun mainitaan tilanherrojen siirtyminen taantumuksen puolelle. Riittää, kun palautetaan mieleen „lokakuulais”-tyyppisten vastavallankumouksellisten puolueiden perustaminen sekä vastavallankumouksellisten piirteiden epäilemättömän voimistuminen vuoden 1906 kesän kadettien keskuudessa verrattuna vuoden 1905 kesän osvobozhdenijelaisiin. Vuosi sitten osvobozhdenijelaiset eivät puhuneet eivätkä voineet puhua vallankumouksen lopettamisesta; Struve asettui vallankumouksen puolelle. Nyt kadetit puhuvat suoraan, että heidän päämääränsä on vallankumouksen lopettaminen.

Mitä sitten tuo maanalaisen vallankumouksellisen taistelun muuttuminen yleiskansalliseksi porvarilliseksi vallankumoukseksi näin ollen merkitsee käytännössä? Venäjän vallankumouksen kulussa jo esiin tulleiden luokkaristiriitojen huomioimatta jättämistä tai hämäämistä. Proletariaatin muuttumista eturivin taistelijasta, joka harjoittaa *itsenäistä* vallankumouksellista politiikkaa, porvarillisen demokratian sen fraktion lisäkkeeksi, joka on eniten näkyvä ja joka eniten tavoittelee „yleiskansallisten” pyrkimysten edustajan osaa. Tästä selviää, miksi porvarillisen liberaalin olikin sanottava: meillä ei ole tähän mitään lisättävää, me olemme aivan samaa mieltä, me vaadimme juuri proletariaatin taistelun muuttamista yleiskansalliseksi taisteluksi. Yleiskansalliseksi taisteluksi (tai yleiskansal-

liseksi vallankumoukseksi, mikä on sama asia) muuttaminen merkitsee, että otetaan se, mikä on yhteistä kadeteilla ja muilla, vasemmistolaisemmilla, puolueilla, ja tunnustetaan tuo yhteinen välttämättömäksi; kaikki muu on poistettava, koska se „saattaa proletariaatin poliittisesti eristetyksi”. Toisin sanoen: on yhdyttävä kadettien vaatimuksiin, sillä kaikki muut vaatimukset eivät enää ole „yleiskansallisia”. Tästä johtuvat luonnollisesti puolinaisen sosialidemokraattisen opportunistin tunnukset: „perustavan kokouksen koolle kutsuvana vallan elimenä esiintyvän Duuman puolesta” tai sellaisen Duuman puolesta, joka esiintyy „vipusimena perustavan kokouksen aikaansaamiseksi” („Sotsial-Demokrat” № 1). Tästä johtuu johdonmukaisen sosialidemokraattisen opportunistin tunnus: taistelu perustavan kokouksen puolesta on typerää ja mielettöntä, sillä perustavan kokouksen vaatimus „saattaa proletariaatin poliittisesti eristetyksi”, menee „yleiskansallisen porvarillisen vallankumouksen” rajojen ulkopuolelle j.n.e.

Vallankumouksellisten sosialidemokraattien on pääteltävä toisin. Liian yleisten ja porvarilliselle vääristelylle liian helposti alttiiden „yleiskansallisesta porvarillisesta vallankumouksesta” sepitettyjen fraasien asemesta meidän on analysoitava tarkoin määrättyjen luokkien ja puolueiden konkreettinen asema vallankumouksen eri ajankohtina. Vanha „Iskra” ja „Zarja” puhuivat vuosina 1900 ja 1901 aivan oikeutetusti sosialidemokratiasta yleiskansallisen vapautuksen aatteiden ilmaisijana, eturivin taistelijana, joka vetää puolelleen kaikki aina liberaalisia aatelmarsalkkoja myöten. Silloin se oli totta, sillä hallituksen politiikassa ei ollut vielä mitään, ei kerrassaan mitään sellaista, mikä olisi kyennyt tyydyttämään edes vaatimattominta porvarillista liberalismia. Yleisvenäläinen lokakuun lakko todisti, että se oli oikein, sillä proletariaatin taistelusta tuli silloin keskus, joka veti puoleensa kaikkinaisen, mukaanluettuna kaikkein vaatimattomimmankin porvarillisen liberalismiin.

Lokakuun 17 p:n jälkeen tämä muuttui ja sen tuli muuttua toiseksi. Liberaalis-monarkistisen porvariston (turhaan тов. Martov nimittää sitä „liberaalis-demokraattiseksi”) tuli asettua suojelemaan monarkiaa ja tilanherrojen maanomistusta, asettua välittömästi (lokakuulaiset) tai välillisesti (kadetit), sillä sitä seuranneet vallankumouksen

voitot uhkasivat vakavasti ja välittömästi noita rakastettavia laitoksia. Ne, jotka unohtavat, että vallankumouksen edistyessä, sen tehtävien kasvaessa muuttuu myös niiden luokkien ja kansanainesten kokoonpano, jotka kykenevät osallistumaan taisteluun noiden tehtävien toteuttamisesta, tekevät karkean virheen. Proletariaatti kulkee porvarillisen vallankumouksen kautta sosialismiin. Siksi sen on porvarillisessa vallankumouksessa nostettava ja vedettävä vallankumoukselliseen taisteluun yhä suuremmassa määrässä vallankumouksellisia kansankerroksia. Vuonna 1901 se herätti zemstvoliberaalit. Nykyään objektiivisten ehtojen vuoksi sen päätehtävänä on herättää, valistaa ja vetää taisteluun vallankumouksellinen talonpoikaisto vapauttamalla sitä kaikin keinoin ei vain ehta kadettien, vaan myös Peshehonovin tyyppisten trudovikkien aatteellisesta ja poliittisesta holhouksesta. Jos vallankumous pääsee voitolle, niin *yksistään* sen ansiosta, että proletariaatti on liitossa todella vallankumouksellisen eikä opportunistisen talonpoikaiston kanssa. Kun me siksi puhumme vakavasti siitä, että olemme vallankumouksen puolesta (emmeä ainoastaan perustuslain puolesta), kun me puhumme vakavasti „uudesta vallankumouksellisesta noususta”, niin meidän on taisteltava päättävästi kaikkia niitä yrityksiä vastaan, joita tehdään perustavan kokouksen tunnuksen heittämiseksi kokonaan pois tai sen heikentämiseksi liittämällä se ehdottomasti Duumaan (perustavan kokouksen koolle kutsuvana vallan elimenä esiintyvä Duuma tai Duuma vipusimena perustavan kokouksen aikaansaamiseksi j.n.e.), mataloittamalla proletariaatin tehtävät kadettilaisen tai muka yleiskansallisen porvarillisen vallankumouksen puitteisiin. Talonpoikaisjoukoista tulee ehdottomasti opportunistiseksi ja myöhemmin jopa taantumukseksi vain varakas ja keskitalonpoikaisto. Mutta se on talonpoikaiston vähemmistö. Talonpoikaisköyhälistö yhdessä proletariaatin kanssa muodostaa kansan, kansakunnan valtavan enemmistön. *Tämä* enemmistö voi päästä voitolle ja se pääsee täysin voitolle porvarillisessa vallankumouksessa, *toisin sanoen ottaa koko vapauden ja koko maan*, toteuttaa sen työläisten ja talonpoikain hyvinvoinnin maksimin, mikä kapitalistisessa yhteiskunnassa on mahdollinen. Jos haluatte, voidaan tällaista kansakunnan enemmistön suorittamaa vallankumousta sanoa yleiskansalliseksi porvaril-

liseksi vallankumoukseksi, mutta jokaiselle on selvää, että noiden sanojen tavallinen merkitys on kokonaan toinen, että niiden todellisena merkityksenä tällä hetkellä on kadettilainen merkitys.

Me olemme „vanhoillisia” sosialidemokraatteja siinä mielessä, että kannatamme vanhaa vallankumouksellista taktiikkaa. „Proletariaatin täytyy viedä loppuun asti demokraattinen vallankumous yhdistäen mukaansa talonpoikaiston joukon, murtaakseen väkivalloin itsevaltiuden vastarinnan ja tehdäkseen tehottomaksi porvariston horjuvaisuuden” („Kaksi taktiikkaa”) *. Tämä on kirjoitettu kesällä vuonna 1905. Nyt on taisteluun pantu paljon suurempi panos, tehtävä on paljon vaikeampi, otte'u tulee olemaan paljon kärkevämpi. On tehtävä tehottomaksi koko porvariston, mukaan lukien intelligenttiporvariston, mukaan lukien myös talonpoikaistorvariston, horjuvaisuus. Päättävään vallankumoukselliseen taisteluun kykenevät talonpoikaisköyhälistön joukot on saatava proletariaatin mukaan. Objektiiiviset ehdot, eikä meidän halumme, *asettavat* „vallankumouksen uuden nousun” eteen *nimenomaan nämä* ylevät tehtävät. Tietoisien proletariaatin on täytettävä velvollisuutensa loppuun asti.

P. S.** Tämä artikkeli oli jo annettu painoon, kun luimme „Tovarishtsh” lehdestä tov. Martovin kirjeen. Liittoa kadettien kanssa koskevassa kysymyksessä L. Martov sanoutuu irti Tsherevaninista. Se on erittäin hyvä. Mutta on hämmästyttävää ja vallan surkuteltavaa, että L. Martov *ei sanoudu irti* Tsherevaninin keksinnöstä: on „typerää ja mielettöntä taistella perustavan kokouksen puolesta”, vaikka hän siteeraamansa „Tovarishtsh” lehden 73. numeron nojalla *varmasti oli tietoinen* tuosta keksinnöstä. Onkohan Martovkin jo edistynyt Tsherevaninin tasolle?

„Proletari” № 6,
lokakuun 29 pnä 1906

Julkaistaan „Proletari” lehden
tekstin mukaan

* Ks. Teokset, 9. osa, s. 85. *Toim.*

** — Postscriptum — jälkikirjoitus. *Toim.*

MARTOVIN JA TSHEREVANININ ESIINTYMISESTÄ PORVARILLISESSA LEHDISTÖSSÄ ⁷⁸

KERTOMUS SIITÄ, MITEN ERIÄT SOSIALIDEMOKRAATIT KÄYTTÄVÄT PORVARILLISIA, KADETTIEN SANOMALEHTIÄ, SELLAISIA KUIN „TOVARISHTSH“ JA SEN KAUTTA MYÖS „NOVYI PUTJ“⁷⁹, VALHEELLISTEN TIETOJEN LEVITTÄMISEEN VALLANKUMOUKSELISESTA SOSIALIDEMOKRATIASTA. — KUMOAMISESTA. — ARVIO. — JOHTOPÄÄTÖKSET

VALHE, JOTA L. MARTOV LEVITTÄÄ PORVARILLISEN LEHDISTÖN VÄLITYKSELLÄ

Porvarilliseen, kadettilaiseen „Tovarishtsh” lehteen on lokakuun 12 päivänä (№ 85) ilman mitään varausta *lainattu* toisesta kadettilaisesta „Novyi Putj” lehdestä sanat: „Me („Novyi Putj”) emme voi olla myöntämättä, että vaatiessaan pysyvää vaaliliittoa äärimmäisten vasemmistolaisten kanssa (tämä käy selväksi hra Martovin kirjeestä), he (bolshevikit) ovat johdonmukaisempia kuin hra Martov”.

Näin siis varmistaakseen valheellisen uutisensa bolshevi-keista „Novyi Putj” vetoaa suoraan L. Martoviin.

On palautettava tosiasiat mieleen.

„Bolshevistisen” „Proletari” lehden 1. numerossa julkais-
tussa artikkelissa „Boikotista” on sanottu (s. 3): „Me kutsumme koolle viidennen puoluekokouksen; päätämme siinä, että jos vaalit tulevat, tarvitaan muutamaksi viikoksi vaaliliitto trudovikkien kanssa (ilman puolueen viiden-
nen edustajakokouksen koollekutsumista on yksimielinen vaalikampanja mahdoton, ja kaikki „liitot muiden puolueiden kanssa” on neljännen edustajakokouksen päätöksellä ehdottomasti kielletty). Ja silloin lyömme kadetit perin-
pohjaisesti” *.

* Ks. tätä osaa, s. 130. *Toim.*

Siinä *kaikki*, mitä tuntemassamme sosialidemokraattisessa kirjallisuudessa toistaiseksi on bolshevikkien suhteesta vaalisopimuksiin. On selvää, että L. Martov on johtanut „Novyi Putj” lehden harhaan. Bolshevikit eivät ole *milloinkaan* vaatineet, eivät edes maininneet „pysyvistä vaaliliitosta äärimmäisten vasemmistolaisten kanssa”. Tämä ensiksi. Toiseksi: *mitä* „liittoja” varten *tahansa* bolshevikit vaativat, että aikaisemmin tehty päätös on *tarkistettava* uudessa edustajakokouksessa. Ne, jotka *pelkäävät* sosialidemokraattisen työväenpuolueen uutta edustajakokousta, vaikenevat suotta tästä seikasta. Suotta siitä vaikenevat myös porvarilliset lehdet, jotka antavat lukijoilleen valheellisia tietoja tai herättävät sellaisen väärän käsityksen, etteivät sosialidemokraattien keskuudessa muka ole virallisesti *kaikki* liitot kiellettyjä.

Kolmanneksi: porvarillisiin lehtiin kirjoitteleva L. Martov joko tahallaan tahi leväperäisyydessään tahi tietämättömyydessään tyrkyttää kadettilaisen „Tovarishtsh” lehden kautta lukijoille sellaista ajatusta, että bolshevikit sallivat sopimuksia myös vaalien *alimmassa* vaiheessa, s.o. agitatioityössä *joukkojen keskuudessa*, sitä vastoin kun hän itse, L. Martov, pitää tarkoituksenmukaisena vain „osittaisopimuksia moniasteisen vaalijärjestelmämme ylimmissä vaiheissa”.

L. Martovilla *ei ole mitään tosiasioita* tämän väitteen vahvistukseksi. L. Martov levittää porvarillisen lehdistön kautta *valhetta*, sillä bolshevikit juuri ovatkin ehdottaneet sopimusta *vain* ylimmissä vaiheissa ja *vain* trudovikkien kanssa ja vain muutamaksi viikoksi ja *vain viidennen edustajakokouksen luvalla*.

Levittääkseen tätä *valhetta*, joka voi helposti tunkeutua joukkoihin, koska kadettilehdillä on yleisesti tunnettu taipumus osoittaa myötätuntoa menshevikeille ja painattaa myötämieleisesti lehdissään kaikki, mitä nämä viimeksi mainitut haluavat valehdella bolshevikeista, on L. Martov turvautunut „Proletarin” katsantokantojen esittämiseen „*lyhennettynä*”. Vaikka kaikki nuo katsantokannat mahtuvat täydellisessä muodossaan viidelle painoriville, jotka on ylempänä painettu täydellisesti, niin siitä huolimatta L. Martov on pitänyt tarpeellisena *lyhentää* niitä ja kaiken lisäksi vielä *esittää omin sanoin*. Lukija näkee, että

L. Martovin lyhennetty esitys on samaa kuin *täydellinen vääristely*.

„Proletarin” viidellä rivillä on kysymystä kosketeltu ohimennen. Siinä ei erikoisesti mainita mistään vaalien alemmista tai ylemmistä asteista eikä vaiheista. Sen vuoksi minua vastaan saatetaan väittää, ettei minullakaan ole mitään tosiasioita väittääkseni, että noilla viidellä rivillä ei puhuta liitoista ensimmäisessä vaiheessa. Tuollaisen vastaväitteen voisi kuitenkin tehdä vain henkilö, joka haluaa takertua kirjaimen ja vääristellä toisen henkilön esittämän ajatuksen ilmeisen sisällön.

Kysymyksen esittämisessä viidellä rivillä on epäilemättä paljon aukkoja, mutta antaako artikkelin yleinen henki ja koko sen sisältö oikeuden tulkita sen, mikä on sanottu vaillinaisesti, laajentavassa (suhteessa sopimuksiin) eikä rajoittavassa mielessä?

Ja esitetyn lainauksen „kirjainkin” (ellei sitä „lyhennetä” à la * L. Martov) puhuu ehdottomasti laajentavaa tulkintaa vastaan, sillä jokainen, joka vähänkin tuntee vaaleja, ymmärtää, että sopimus vaalien *ensimmäisessä* vaiheessa *ei voi* rajoittua „muutamaan viikkoon”, vaan vaatii *kuukausia*. Riittää maininta siitä, että Pietarissa *jo nyt* nimeetään puolueita, jotka haluavat vaaleissa liittoutua kadettien kanssa, *jo nyt* puhutaan Pietarin edustajapaikkojen likimääräisestä jaosta kadettien ja noiden puolueiden kesken. Kertoman mukaan vaalit aiotaan toimittaa joulukuun 17 päivänä. Henkilöt, jotka todella haluavat sopimusta alemmassa vaiheessa, alkavat jo kaksi kuukautta aikaisemmin joko suoraan tai välittäjien kautta hieroa sopimusta. Ottakaa edelleen huomioon itse vaalien kesto-aika, lisätkää aika, joka tarvitaan kysymyksen ratkaisemiseen *puolueessa, puolueen* ohjeiden toimittamiseen keskukselta koko Venäjän alueelle,— niin te huomaatte, että sopimuksen aikaansaaminen puolueiden välillä vaalien alimmassa vaiheessa vaatii *kuukausia*, kun taas „muutamassa viikossa” voidaan juuri ja juuri saada syntymään sopimus ylemmissä vaiheissa, s.o. jaetuksi paikat taistelun jälkeen pitäen pohjana välittömästi itse valitsijain äänestyksen kautta ilmi tullutta voimasuhdetta.

* — samoin kuin. *Toim.*

Lopuksi, kun kerran minut on pakoitettu kajoamaan painetussa sanassa tähän kysymykseen, pidän sopimattomana olla lausumatta henkilökohtaista mielipidettäni. Nykyisen poliittisen tilanteen vallitessa puolustaisin viidennessä edustajakokouksessa seuraavaa: sosialidemokratialle eivät ole millään muotoa sallittuja mitkään liitot ja sopimukset muiden puolueiden kanssa vaalien alimmassa vaiheessa. Meidän esiintymisemme joukkojen edessä vaalien aikana tulee olla ehdottoman itsenäinen. Ylemmissä vaiheissa ovat sallittuja sopimukset trudovikkien kanssa yksinomaan määräsuhteisesta paikkojen jakamisesta, jota paitsi meidän on „tehtävä” puolueettomista trudovikeista puoluekantaisia asettamalla heihin kuuluvat opportunistit sekä puolikadetit (enessit, kansansosialistit, „kansan sosialistinen” puolue y.m.s.) vastakkain vallankumouksellisten porvarillisten demokraattien kanssa.

MARTOV JA TSHEREVANIN

L. Martov on kumonnut „Tovarishtsh” lehdessä Tsherevaninin kannan; tämä oli puhunut sopimuksesta kadettien kanssa. Samassa „Tovarishtsh” lehdessä Tsherevanin antaa nyt selityksen tuosta „väärinkäsityksestä”. Noista selityksistä selviää, ettei Tsherevanin ole „Nashe Delon” ensimmäisessä numerossa oikeastaan sanonut mitään täysin määrättyä siitä, katsooko hän sopimukset sallittaviksi alimmissa vaiko ylimmissä vaiheissa. Itse asiassa hän kuitenkin kannattaa sopimusten *sallittavuutta alimmissakin vaiheissa sekä maaseudulla että kaupungeissa*. Tsherevanin ei puhu siitä, minkä puolueiden kanssa hän katsoo sallittavaksi sopimuksen teon. Hän (kuten nähtävästi Martovkaan) ei tee eroa vallankumouksellisen ja opportunistisen porvariston välillä, eserrien ja kadettien välillä, Duuman „33”-tyyppisten trudovikkien ja „kansansosialisti”-tyyppisten trudovikkien välillä j.n.e. Sitä paitsi Tsherevanin sallii jopa *ilman sopimusta äänestämisen porvarillisten ehdokkaiden puolesta alimmissa vaiheissa!*

Tsherevaninin kannanotto selviää näin ollen täydellisesti. Tämä niin huomattava (kuten porvarillinen lehdistö hänet esittelee) kuin myös vastuunalainen menshevikki, joka sitä paitsi on „Nashe Delo” viikkolehden johdossa, hyväksyy kaikenlaiset liittoutumiset, hyväksyy jopa senkin,

että sosialidemokraatit äänestäisivät porvarisehdokkaita. Bolševikit olivat siis täydellisesti ja ehdottomasti oikeassa sanoessaan, että menshevikit muuttavat työväenluokan liberaalis-monarkistisen porvariston häntyriksi, tekevät sosialidemokratiasta kadettien säestäjän.

Älköön siis kukaan enää erehtykö tavallisen menshevistisen tunnuksen — vallankumouksen elimenä tai vipusimena tai aseena y.m.s. esiintyvän *Duuman* puolesta — todellisen merkityksen suhteen. Tukeakseen vallankumousta menshevikit tukevat „Duumaa” yleensä. Ja tukeakseen Duumaa yleensä he ovat valmiit, vieläpä ilman sopimustakin, äänestämään vallankumouksen lopettamista toivovan kadetti-puolueen ehdokkaita!

Muistakaapa ranskalaisia sosialisteja, sellaisia kuin Millerand, Viviani, Briand, jotka nyt Clemenceaun johdolla hallitsevat onnellisesti aito porvarillista Ranskaa, lähettävät sotaväkeä lakkolaisia vastaan j.n.e. Tukeakseen sosialismia he kehottivat tukemaan tasavaltaa yleensä, tasavaltaa sinänsä. Tukeakseen tasavaltaa he äänestivät — sekä sopimuksen nojalla että ilman sopimusta — porvarillisia tusinapolitikoitsijoita, opportunisteja. Ja sillä tavalla, vähitellen ja varmasti, he luisuivat niin pitkälle, että muuttuivat itse aivan samanlaisiksi porvarillisen sorron tusinäkannattajiksi.

Tsherevanin ja hänen kumppaninsa ovat astuneet lavealle tielle, tasaiselle tielle!

Entä Martov? Hän vastustaa sopimusten tekoa alimmissa vaiheissa. Hän on kumonnut Tsherevaninin kannan. Se on erittäin ilahduttavaa. Mutta... mutta katsokaahan, *miten* hän on kumonnut. Jokainen järkävä poliitikko alistaa aina vaalitaktiikkansa yleiselle poliittiselle taktiikalleen. Tsherevaninin taktiikka on nyt kadettilehdistön avuliaisuuden ansiosta tullut kaikille tunnetuksi: „Proletariaatin olisi typerää ja mieletöntä yrittää, kuten eräät ehdottavat, ryhtyä yhdessä talonpoikaiston kanssa taisteluun sekä hallitusta että porvaristoa vastaan täysivaltaisen ja yleiskansallisen perustavan kokouksen puolesta”. Tämä Tsherevaninin kuuluisa väittäminen *oli lainattu* siihenkin „Tovarishtsh” lehden numeroon, johon L. Martov „vastasi”. Ja kumotessaan Tsherevaninin vaalitaktiikan L. Martov *ei hiiskahtanutkaan* tätä Tsherevaninin koko poliittisen taktiikan perusväittämää vastaan.

Kumpi näistä kahdesta on johdonmukaisempi? Kumpi seisoo tukevammin jaloillaan? Duuman puolesta vaiko vallankumouksen puolesta? Duuman puolesta yleensä — se merkitsee: kadettien puolesta — mikä merkitsee: perustavaa kokousta vastaan. Vallankumouksen puolesta — se merkitsee: vain Duuman määrätyn osan puolesta määrätyillä ehdoilla — mikä merkitsee: kadetteja vastaan — mikä merkitsee: on typerää ja mieletöntä heittää nyt pois tai edes heikentää nyt perustavan kokouksen tunnusta.

SOSIALIDEMOKRAATIT PORVARILLISISSA LEHDISSÄ

Onko sosialidemokraatin sallittua avustaa porvarillisia lehtiä?

Ei. Sekä teoreettiset näkökohdat että poliittinen säädylisyys kuin myös Euroopan sosialidemokratian kokemukset ovat tätä avustamista vastaan. On tunnettua, että eräässä äskeisessä saksalaisten sosialidemokraattien edustajakokouksessa tämä kysymys herätettiin ja pohdittiin. On tunnettua, että saksalaiset toverimme *tuomitsevat jyrkästi* porvarillisen sanomalehdistön avustamisen sosialidemokraattien taholta, taistelevat päättävästi siitä, ettei vallankumouksellisen proletariaatin puolue sallisi tälläkään alalla liittoja eikä sopimuksia, vaan säilyttäisi itsenäisyytensä, jotta työväenpuolueen kirjailijat olisivat *teoissa* eivätkä vain sanoissa järjestyneitä, valvonnan alaisia, sanalla sanoen, olisivat ehdottoman puoluekantaaisia.

Onko meillä Venäjällä oikeus poiketa noista säännöistä?

Meitä vastaan väitetään: onhan poikkeus säännöstä aina mahdollinen.— Se on kiistatonta. Ei voida syyttää karkotusvankia, joka kirjoittaa mihin lehteen hyvänsä. *Jossain tapauksissa* on vaikea syyttää sosialidemokraattia, joka ansion vuoksi työskentelee jossain porvarillisen lehden toisarvoisessa osastossa. Voidaan puolustaa kiireellisen ja asiallisen kumoavan lausunnon julkaisemista j.n.e., j.n.e.

Mutta katsokaa, mitä meillä tapahtuu. *Sosialidemokraattisen* „Nashe Delon” vuoksi syntyneiden „väärinkäsitysten” oikaisemisen varjolla L. Martov kirjoittaa melkein kaksi palstaa kadettilehteen esittäen aivan rauhallisesti yksien sosialidemokraattien mielipiteitä, polemisoiden toisten sosialidemokraattien kanssa ja vääristellen hänelle epämieluisien sosialidemokraattien mielipiteitä välittämättä

vähääkään siitä mielihyvystä, minkä hän „liittoutumalla” kynäilyssään kadettien kanssa tuottaa kaikille proletariaatin vihollisille. Kadettilehdet sieppaavat itselleen kadettilehdistössä julkaistun L. Martovin kirjoituksen, mainostavat sitä, lisäävät omasta puolestaan yhtä ja toista siihen valheeseen, jonka Martov on pannut liikkeelle vallankumouksellisista sosialidemokraateista, taputtelevat Martovia olalle („Retsh”) j.n.e. Tsherevanin on tullut vietellyksi. Kun kerran Martov on „Tovarishtsh” lehdessä kumonnut Tsherevaninin „väärinkäsityksiä” ja puhunut samalla tuhansista asioista ja paljon muusta, niin miksi ei Tsherevaninkin sopisi ryhtyä kumoamaan samassa „Tovarishtsh” lehdessä L. Martovin „väärinkäsityksiä”? Muuten, miksei voitaisi käyttää tätä tilaisuutta hyväksi ja alkaa kadettilehdistössä (socialidemokraattisessa lehdistössä se olisi kuitenkin häpeällistä!) pohtia kysymystä siitä, eikö sosialistien pitäisi äänestää porvarillisia ehdokkaita jopa ilman sopimustakin *?

Ja niinpä kadettilehtiin on perustettu erikoinen osasto: socialidemokraattisten opportunistien perhe- ja kirjallisuuskirjeenvaihto. Koska tuon kirjeenvaihdon aiheena on liittojen sallittavuus kadettien kanssa ja vieläpä kadettien puolesta äänestämisenkin sallittavuus, niin kadetit antavat mielellään pienen nurkan kodittomille „edistyksellisille” socialidemokraateille, jotka hylkäävät vallankumouksellisen socialidemokratian „vanhoilliset” säännöt.

Menshevistiset kirjallisuuskenraalit asettuvat asumaan kahta taloa. Herrasväen puolella he keskustelevat hyvien herrojen kanssa liitoista kadettien kanssa ja keskustelun lomassa kertovat vitsejä vallankumouksellisista socialidemokraateista. Väentuvassa — jossain työväenlehdessä tai socialidemokraattisessa julkaisussa tai ehkä lentolehtisessä — siellä he tarjoavat työväelle „puolueettoman työväenedustajakokouksen” ja valistavat työväkeä selittämällä perustavan kokouksen puolesta käytävän taistelun tyyryyttä ja mielettömyyttä. Työläisten on odotettava ja maltettava vähän: kun kadettilaisessa „Tovarishtsh” lehdessä päättyy socialidemokraattien väittely sosialistien liittoutumisesta porvariston kanssa, niin sitten saavat työläisetkin jotain tietää... Ja seuraten Turgenevin kuvaaman erään

* F. Dan on siirtynyt „Tovarishtsh” lehteen muuten vain, seuran vuoksi, ilman mitään „väärinkäsitysten” kumoamisen tarvetta.

henkilötyypin arkista sääntöä meikäläiset työväen edustajakokouksen kannattajat kirjoittavat „Tovarishtsh” lehteen kirjeen toisensa jälkeen jankuttaen yhtä ja samaa: meidän puolueemme on intelligenttipuolue...

Eivätköhän työläissovialidemokraatit puutu asiaan tehdäkseen lopun tuosta sietämättömästä asiaintilasta? Näinköhän se on samantekevää yleensä kaikille puolueemme jäsenille?

Kirjoitettu lokakuussa 1906

Julkais'u lokakuussa 1906

erillisenä kirjasena

kustannusliikkeessä

„Proletarskoje Delo”

*Julkaistaan kirjasen
tekstin mukaan*

PUOLUEEN YLIMÄÄRÄISEN EDUSTAJAKOKOUKSEN KOOLLEKUTSUMISESTA ⁸⁰

Keskuskomitean julkaiseman „Sotsial-Demokrat” lehden kummassakin numerossa on artikkeli ylimääräisen edustajakokouksen koollekutsumista vastaan; ne kuuluvat Plehanoville ja Martoville. Artikkelit on kirjoitettu niin kiihkeässä ja kiukkuisessa sävyssä, niin suurella katkeruudella, ärtymyksellä ja niin runsain henkilökohtaisin vihjauksin ja epäilyksin, että se palauttaa heti ennalleen pahimman emigranttikahnausten kauden ilmapiiriin. Julkaistessaan lehdessään nämä ja *vain* nämä artikkelit edustajakokouksesta puolueemme Keskuskomitea asettaa itsensä suorastaan sopimattomaan asemaan. Ajatelkaapa tosiaankin: demokraattisesti järjestetyn työväenpuolueen vastuuvelvollinen ministeristö menettää kokonaan malttinsa ja kaiken itsehillintänsä, kun herää kysymys agitaatiosta uuden edustajakokouksen puolesta! Sehän on suorastaan säädyttöntä, toverit. Te langetatte itse itsellenne kaikkein ankarimman tuomion nimenomaan sillä, että suututte ja kiukuttelette siitä, kun agitoidaan *teidän* valtuuksienne ja *teidän* taktiikkanne tarkistamisen johdosta. Ilkamoinnin kannalta joku edustajakokouksen kannattaja ei voisi toivoa mitään parempaa kuin Plehanovin ja Martovin artikkelien uudelleen julkaisemista ja laajaa levittämistä!

Herää kysymys, miksi Keskuskomitean nimessä esiintyvät edustajakokousta vastaan sellaiset henkilöt, jotka osavat puhua vain loukkaantuneella äänensävyllä ja melkein pä nyyhkyttäen? Siksi, että ne kaksi perustosiasiaa, jotka ovat aiheuttaneet kiertämättömän agitaation uuden edustajakokouksen puolesta, ovat selvääkin selvemmat ja yksinkertaiset. Toinen näistä tosiasioista koskee puolueen kokoonpanoa, toinen sen taktiikkaa.

Puolueemme kokoonpanoon kuului Yhdistävän edustajakokouksen aikana 13.000 bolshevikkia ja 18.000 menshevikkiiä. Keskuskomitea ja varsinkin Pää-äänenkannattajan toimitus edustavat 18.000 henkilön tahtoa. Nyt on puolueeseen tullut 14.000 lättiläistä, 26.000 puolalaista ja 33.000 bundilaista *. „Sotsial-Demokratin” 1. numeron pääkirjoituksessa on kaksi kertaa ja aivan kategorisesti todettu, että nyt puolueen molemmat ryhmät ovat likipitäen samansuuruiset. Tämä mielipide perustuu nähtävästi siihen, että puolalaiset ja lättiläiset on katsottu bolshevikkeihin ja Bund menshevikkeihin kuuluviksi. Olettakaamme, että Bundin laskeminen menshevikkeihin kuuluvaksi on oikein. Siinäkin tapauksessa on ilmeistä se huutavan epänormaali asiointila, että menshevistinen KK edustaa koko puoluetamme (KK:ssa on seitsemän menshevikkiiä, kolme bolshevikkia, yksi lättiläinen ja kaksi bundilaista; yhdellä puolalaisella katsotaan olevan Pää-äänenkannattajan jäsenen oikeudet; kaikkien poliittisten kysymysten käsittelyyn osallistuu vielä viisi ratkaisevan äänioikeuden omaavaa menshevikkiiä, Pää-äänenkannattajan toimittajaa).

Mitä tulee taktiikkaan, niin 5—6 kuukauden aikana edustajakokouksen jälkeen puolue on käynyt läpi vallankumouksemme kaksi suurta kautta: Duuman kauden ja „duumanhajotusministeristön” kauden. Keskuskomiteamme duumataktiikkana oli koko (kadettilaisen) Duuman tukeminen kokonaisuudessaan. Tuon taktiikan huippuna oli tunnus siitä, että on tuettava duuma- (s.o. kadetti-) ministeristön vaatimista ja nimittämistä. On tosiasia, ettei puolueen enemmistö tunnustanut tuota taktiikkaa ja tuota tunnusta. Koko duumakauden sosialidemokraattinen puolue *kävi taistelua oman* Keskuskomiteansa taktiikkaa vastaan. On tarpeetonta kommentoida tätä tosiasiaa ja puhua sen merkityksestä.

Edelleen, Duuman hajottamisen jälkeen KK esitti, että on järjestettävä erillisiä joukkovastalauseita. Yleisen taktiikan tunnuksiksi tuli: perustavan kokouksen koolle kutsuvana vallan elimenä esiintyvän Duuman puolesta. Ja taaskin on

* „Tovaristsh” lehdessä on lokakuun 11 päivänä julkaistu muka KK:n tiedonannon perusteella uudet numerot, jotka eivät kuitenkaan muuta perussuhteita. Näiden numeroiden mukaan puolueemme jäsenmäärä on nyt noin 150.000. Niistä on noin 33.000 bolshevikkia, 43.000 menshevikkiiä, 13.000 lättiläistä, 28.000 puolalaista ja Bund 33.000.

epäilemätön historiallinen tosiasia, että puolueen valta-enemmistö ei hyväksynyt enempää oman Keskuskomiteansa konkreettista tunnusta kuin sen yleistä taktiikkaakaan. Mutta ken lukee huolellisesti „Sotsial-Demokratin” 1. ja 2. numeron, hän ei voi olla huomaamatta, että niissä puolustellaan, todistellaan oikeaksi ja perustellaan tuota yleistä taktiikkaa (perustavan kokouksen koolle kutsuvana vipuna esiintyvän Duuman puolesta; kadetit ovat talonpoikaistoon verrattuna edistyksellistä kaupunkiporvaristoa j.n.e.).

Tämä osoittaa selvästi, että uuden duumakampanjan tul-
len puoluetta odottaa taistelu KK:n duumatunnuksia vas-
taan ja läheisten vallankumouksellisten esiintymisten tullen
voimien pirstoutuminen ja järjestymättömyys taistelussa
sen vuoksi, ettei KK edusta puolueen enemmistön tahtoa.
Näin ollen on uuden puoluekokouksen koolle kutsumisen
vähäinenkin viivyttäminen nyt niin puolueen demokraattisen
rakenteen koko hengen ja koko tarkoituksen suoranaista
loukkaamista kuin myös mitä vaarallisin häiritsevä tekijä
edessä olevassa proletariaatin duumakampanjassa ja yleis-
vallankumouksellisessa taistelussa.

P. S.* Tämän artikkelin kirjoittamisen jälkeen ilmesty-
neet „Sotsial-Demokratin” numerot 3—5 varmistavat vielä
enemmän kaiken sanotun. Menshevikeillä osoittautuu vaali-
liittokysymyksessä olevan täydellinen kahtiajako ja heidän
Keskuskomiteansa horjuu Martovin ja Tsherevaninin
välillä. Martov on julkisesti kumonnut Tsherevaninin kan-
nan. Plehanov on ruvennut kadettilehden avustajaksi
tukeakseen Tsherevaninia. „Sotsial-Demokratin” 4. numeron
pääkirjoitus osoittaa, että Keskuskomitealla on taaskin
aikomus esittää vastoin puolueen tahtoa omat tunnuksensa
Duuman tukemisesta kokonaisuudessaan ja duumaministe-
ristön nimittämisvaatimuksen kannattamisesta.

„Proletari” № 7,
marraskuun 10 pnä 1906

Julkaistaan „Proletari” lehden
tekstin mukaan

* — Postscriptum — jälkikirjoitus. Toim.

MITEN HISTORIAA KIRJOITETAAN...

Tämä on vanha juttu: Valtakunnanduuman boikotista. Eräs menshevikkitoveri esittää sen „Sotsial-Demokratian” 3. numerossa (artikkeli „Tilanne vaiko asenne?”) seuraavalla tavalla:

„Kun historia nosti eteemme Bulyginin Duuman luonnoksen, niin lähtien yleisestä periaatteellisesta asenteestamme me suositteimme järjestettäväksi omintakeiset rinnakkaiset kansanduuman vaalit vastakohtaksi Bulyginin Duumalle, johon meitä ei päästetty. Kun sitten joulukuun kapinan jälkeen jouduimme”...

Odottakaahan, arvoisa historiankirjoittaja,— vain hetki! Siinä, että te hyppäätte tosiasioiden yli Bulyginin luonnoksesta joulukuun kapinaan — siinä ei vielä ole mitään erikoista, se on vain kronologinen hyppäys. Mutta se, että te hyppäätte oman taktiikkanne ja „periaatteellisen asenteenne” yli — se on jo kokonaan toista, sellainen hyppy on vähintään... diplomaattinen. Te suosittelette *vain* „omintakeisia vaaleja”? te näitte Bulyginin Duuman *vain* sellaisena, johon teitä „ei päästetty”? Te siis aioitte boikotoida Bulyginin Duumaa oman, kansanduumanne nimessä? vaiko jättää huomioimatta sen? Mutta ettekö te silloin käyneet taistelua eräitä boikotoijia vastaan? Ettekö vaatineet rakentavaa osallistumista odotettavissa olevaan „Bulyginin” vaalikampanjaan? ettekö vaatineet, että puolue olisi tukenut vaaleissa vasemmistoliberaaleja j.n.e.? Kuinka te olette tuon kaiken unohtanut?

„Kun joulukuun kapinan jälkeen jouduimme”... Odottakaahan, olette unohtanut vielä erään pikkuseikan. Venäjä boikotoi Bulyginin Duuman olemattomiin, mutta kansanduunaa ei ole vielä nytkään... Kuinka asia on, oletteko

tunnustaneet silloisen taktiikkanne virheelliseksi? Ette ole, vaan olette vastanneet boikotoijille, että teidän bulyginiiniduumataktiikkanne oli hyvä, mutta vallankumous vain esti sen ilmentymisen täydessä loistossaan... Ja nyt, kun olette *kaiken tuon* palauttanut mieleenne, voitte kirjoittaa historiaanne edelleen.

„Kun sitten joulukuun kapinan jälkeen jouduimme tekemisiin sellaisen tosiasian kanssa, että kutsutaan koolle uusi, Witten Duuma, niin me kehoitimme osallistumaan vaalien ensimmäisiin vaiheisiin pitäen silmällä kahta mahdollisuutta: joko itse se tosiasia, että me osallistumme vaaleihin, saa aikaan vallankumouksellisen nousun, joka pyyhkäisee pois Witten Duuman...”

Odottakaahan, arvoisa historiankirjoittaja, odottakaa, mikä teitä vaivaa? „Se tosiasia, että me osallistumme vaaleihin, *saa aikaan* vallankumouksellisen nousun”... Ei, te luultavasti vain laskette leikkiä! Te olette aina syyttäneet bolshevikkeja voimiemme naiivista yliarvioimisesta — ja ettäkö te tosissanne puhuisitte siitä, että vallankumouksellisen nousun — ja vielä sellaisen, „joka pyyhkäisee pois”... j.n.e.— *aiheuttajana* voisi olla „se tosiasia, että me osallistumme vaaleihin”. Ei, se ei ole tietenkään vakavaa puhetta.

Näin ollen: „...joko itse se tosiasia, että me osallistumme vaaleihin, saa aikaan vallankumouksellisen nousun, joka pyyhkäisee pois Witten Duuman ja nostaa esiin meille suotuisamman edustuslaitoksen; tahi sitten vallankumouksellista nousua ei välittömästi tule,— ja silloin meillä ei ole ainoastaan mahdollisuus, vaan silloin meidän on itse asiaintilan pakoittamina mentävä Duumaan, kuten Lefortin piirissä Moskovassa tapahtui”.

Anteeksi, mutta tuosta jälkimmäisestä „tahi” te ette silloin muistaakseni puhuneet mitään?

Aivan niin, emme puhuneet,— vastaa meidän historiankirjoittajamme.

„Tosin kirjasessa, jonka yhdistetty toimitus julkaisi, me sanoimme, ettemme kehota valitsemaan välittömästi Duumaan. Mutta me teimme sen, me sidoimme edeltä käsin kätemme yksistään kompromissin takia toivoen pääsevämme jonkinlaiseen sopimukseen boikotoijien kanssa yhtenäisen taktiikan laatimista varten. Se oli meidän taholtamme „opportunistia”, nimenomaan tietoista mukautumista boikotoijatoverien takapajuisiin ja lyhytnäköisiin mielipiteisiin, ja sitä me kaikesta sydämestämme kadumme”.

Vai sillä tavalla se onkin! Te olette puhuneet toista ja ajatelleet toista. Ja puhuneet proletariaatin ja koko vallan-

kumouksellisen kansan edessä... Te „kadutte” sitä! Entä tunneteko sananparren: „Kuka kerran valehtelee, sitä aina epäillään?” Entä jos teidän „katumuksennekin” johtuu joidenkin „takapajuisiin” ja „lyhytnäköisiin” mielipiteisiin „mukautumisesta”? Missä on tuollaisen „opportunistin”, tuollaisten „kompromissien” raja? Miten pitäisi suhtautua mihin tahansa tunnukseenne, kun te kerran itse sanotte, että teidän tunnukseenne eräässä tärkeimmässä taktillisessa kysymyksessä oli esitetty vilpillisesti? Nyt joku saattaa ehkä ajatella, että te nimitätte itseänne sosialidemokraateiksikin vain „mukautuaksenne” vallankumouksellisen proletariaatin „takapajuisiin ja lyhytnäköisiin mielipiteisiin”.

Ei, minun täytyy puolustaa teitä. Väittelyn tuoksinassa te olette panetelleet pahasti itseänne. Te olitte vilpittömiä boikotinharjoittajia vaalien kolmannessa vaiheessa samoin kuin me olimme vilpittömiä boikotinharjoittajia kaikissa vaiheissa. Mutta *boikotinharjoittajia* me olimme yhdessä. Nebst gefangen, nebst gehangen. Yhdessä tavattu, yhdessä hirtetty. Te haluatte nyt „hirttää” meidät siitä, että me olimme boikotinharjoittajia. Mutta, hyvät toverit, teidän on silloin hirtettävä itsennekin: teidätkin on tavattu samasta asiasta. „Mutta mehän olemme katuneet!” — sanotte te. Niin, se todellakin lieventää teidän syyllisyyttänne. Mutta se ei tee teitä syyttömiksi eikä vapauta rangaistuksesta. Ehkei teitä hirtetä, vaan esimerkiksi ruoskitaan. Sitäkö te tavoittelette?

Mutta me olemmekin olleet katumatta. Olemme sanoneet ja sanomme: boikotoidako tai olla boikotoimatta — se ei ole periaatteen, vaan tarkoituksenmukaisuuden kysymys. Ensimmäisen Duuman boikotti oli tarkoituksenmukaista. Se antoi kansanjoukoille havainnollisessa, konkreettisessa muodossa proletaarisen arvion Duumasta sellaisena laitoksena, joka on voimaton ratkaisemaan vallankumouksen peruskysymyksiä. Duuman hajottaminen ja kaikki hajottamisen jälkeen seurannut varmentaa nyt tuon arvion; kansanjoukot näkevät selvästi, että proletariaatti on tässäkin suhteessa ollut niiden luonnollinen johtaja vallankumouksessa, koska se varoitti niitä etukäteen perustuslailisten illuusioiden tuloksettomuudesta. Boikotti veti hallituksen huomion ja voimat puoleensa ja auttoi siten porvarillisen opposition voittoa vaaleissa. Boikotti liitti yhteen laajat proletariaatin joukot panemaan yhtenäisen

vallankumouksellisen vastalauseen. Sillä oli tavattoman suuri agitoiva ja organisoiva merkitys.

Boikotti suoritti suuren työn, mutta se on *jo* suoritettu. Arvio Duumasta on annettu, duumailuasioille on annettu päättävä isku — sitä ei tarvitse tehdä uudestaan. Nyt boikotti ei voisi vetää puoleensa hallituksen voimia, sillä hallitus on tietenkin käsittänyt edellisten vaalien opetukset. Agitaatio- ja organisaatiotyötä voidaan tehdä vaaleihin osallistumisen pohjalla yhtä hyvin kuin boikotinkin pohjalla, ellei vain vaalilakia vielä huononnetta huomattavasti. Mutta tässä viimeksi mainitussa tapauksessa täytyy ehkä jälleen boikotoida. Yhtä hyvin voi käydä niinkin, että jos suuret vallankumoukselliset taistelut alkavat uudelleen, niin ei ole aikaa puuhata Duuman vaalien parissa.

Näin ollen boikotti pysyy meidän kannaltamme edelleenkin tarkoituksenmukaisuus-kysymyksenä. *Toistaiseksi* me vain emme näe riittäviä perusteita boikotille.

Ken tuntee itsensä syylliseksi, hän voi katua. Mutta viskokoon hän tällöin tomua oman *päänsä* päälle ja repiköön *oman* viittansa eikä vierasta. Mutta ei pitäisi kuitenkaan vääristellä historiaa eikä katumuksen puuskassa paneella, — ei edes itseään.

„Proletari“ № 7,
marraskuun 10 p:nä 1906

Julkaistaan „Proletari“ lehdessä
tekstin mukaan

POSTSCRIPTUM ARTIKKELIIN „SOCIALIDEMOKRATIA JA VAALIKAMPANJA“

Tämä artikkeli oli jo kirjoitettu, kun „Tovarishtsh” lehdessä julkaistiin G. V. Plehanovin „Avoin kirje tietoisille työläisille”. „Manöveeraten” porvariston vasemman siiven ja sosialidemokratian oikeistosiiven välillä Plehanov tässä kirjeessään luopuu lopullisesti niin kansainvälisen vallankumouksellisen sosialidemokratian periaatteista kuin myös puolueen Yhdistävän edustajakokouksen päätöksistä. Puolueen edustajakokous kielsi muodollisesti ylipäänsä kaikki liitot porvarillisten puolueiden kanssa. Tietoinen, järjestynyt proletaari nimittää puoluekokouksissaan kaikkia liittoja porvariston kanssa „proletariaatin asian pettämiseksi”; kirjoituksessaan, joka on julkaistu „Tovarishtsh” lehdessä, ja kirjeessään puolueen järjestöille L. Martov asettuu bolshevistiselle, s.o. johdonmukaisesti vallankumoukselliselle näkökannalle esiintyen päättävästi kaikkia ensimmäisessä vaiheessa solmittavia liittoja vastaan. „Ensimmäisen kysymyksen suhteen („liitot” tai sopimukset vaalien kulussa)”, kirjoittaa Martov, „kehottaisin edustajakokouksen päätöksen nojalla vaatimaan, että meidän osallistumisemme vaalien *ensimmäiseen vaiheeseen*, t.s. osallistumisemme siellä, missä me esiinnyimme joukkojen edessä, olisi *täysin itsenäistä*”. Tällainen kysymyksen asettelu tuntuu Plehanovista ilmentävän „väärin käsitettyä leppymättömyyttä”. „Siellä, missä emme ole varmoja ehdokkaamme voitosta”, kirjoittaa Plehanov, „*olemme velvolliset tekemään sopimuksen muiden puolueiden kanssa, jotka haluavat taistella vanhaa järjestelmäämme vastaan*” *. Pitäen näin ollen sallittavina, vastoin edustajakokouksen päätöstä, liittoja

* Kursivointi Plehanovin.

porvarillisten puolueiden kanssa Plehanov „poliittisessa viisaudessaan” kuitenkin näkee sellaisia tapauksia, jolloin meidän ei pidä tehdä näitä liittoja. „Siellä, missä ei ole epäilystä siitä”, kirjoittaa hän, „etteikö meidän onnistuisi viedä läpi omaa ehdokastamme*”, me voimme ja meidän pitää toimia riippumatta toisista puolueista”. Hämmästyttävää „poliittista viisautta”! Siellä, missä olemme varmoja, että saamme itse viedyksi läpi ehdokkaamme, siellä viemme hänet läpi itse. Missä taas emme ole varmoja, siellä pyydämme apua... niiltä, jotka „haluavat taistella vanhaa järjestelmää vastaan”, tai autamme siellä noita „halukkaita” viemään läpi heidän ehdokkaansa. Mutta rupeavatko nämä „taistelunhaluiset” pyrkimään liittoutumaan kanssamme siellä, missä he ovat varmoja siitä, että saavat itse viedyksi läpi omat ehdokkaansa, kuinka te arvelette, te kadettilehtien avustaja Plehanov? Sillä kun on puhe liitoista, niin jokaiselle lapsen kengissä kävelevälle poliitikolle on selvää, että liittoja tarvitaan vain niissä tapauksissa, kun puolue ei ole varma siitä, saako se omin voimin viedyksi ehdokkaansa läpi. Me taas olemme sellaisissakin tapauksissa kaikkia liittoja vastaan. Mutta G. V. Plehanov aitona vapauden ritarina soittaa hätäkelloa kadettilaisessa „Tovarishtsh” lehdessä ja huutelee kokoon kaikkia „taistelunhaluisia”... Tehkää hyvin, kaikki „halukkaat”! Proletariaatti taistelee, te „haluatte” taistella! Erinomaista... Ellei tämäkään proletaarille riitä, niin silloin hän tietenkin on „vapauden vihollinen”.

Näin tämä kadettien ihailema menshevikkien johtaja unohtaa sen, mitä hän sanoi Duuman hajottamisen jälkeen, ja luisuu vähitellen, askel askeleelta aina... Tsherevaninin tasolle... Plehanov kiiruhtaa hänelle ominaisella „nopeudella, rajuudella ja silmämitalla” oikeistosiipemme äärimmäisten oikeistolaisien luo. Martov jää hänestä kauaksi jälkeen; „Sotsial-Demokrat” ehtii häidin tuskin aatteellisen johtajansa perässä. Jaariteltuaan pitkälti meidän vaalikampanjamme luokkaluonteesta Keskuskomitean äänenkannattaja ehdottaa meille vielä monimutkaisen sopimussysteemin, rakentaa portaikon, jota pitkin sosialidemokratian on laskeuduttava kadettien luo. „Sotsial-Demokrat” ehdottaa ensin itsenäistä, s.o. luokkakantaista, esiintymistä

* Kursivolnti Plehanovin.

siellä, missä meillä on menestyksen toivoa; ellei menestyksen toivoa ole, niin liittoudumme sellaisten porvarillisten puolueiden kanssa, „jotka tavoittelevat yhdessä meidän kanssamme perustavan kokouksen koollekutsumista”; elleivät nuo puolueet halua perustavaa kokousta — sitä pahempi — (tämä on viimeinen, kolmas, luokkakannan ja demokratian vastainen askelma) — me liitymme sittenkin niiden kanssa yhteen. Miten Keskuskomitealla, jonka edustajakokous on valinnut päätöksensä täytäntöönpanemista varten, on otsaa rikkoa noita päätöksiä, se on sen salaisuus. Tosiasia on, että saamme nyt nähdä sosialidemokratialle kaikkein häpeällisimmän näytelmän, jolloin yhden ja saman johtavan lehden, pää-äänenkannattajan toimituksessa „rapu runnaa taapäin”..., mutta „joutsen tahtoo taivahalle”, jolloin sellaisessa meille tärkeässä kysymyksessä kuin vaalitaktiikassa ei puolueessa eikä edes „johtavassa” puolueyhtymässä ole yhtenäistä mielipidettä eikä yhtenäistä toimintaa. Missä maassa ja mikä sosialistinen puolue, ellei tietenkään oteta lukuun kaikkein opportunistisimpia puolueita, sallisi tällaista poliittista turmeltuneisuutta? Ja on merkillepantavaa, että nimenomaan kaikki nuo ravut, hauet ja joutsenet, nuo toistensa ruoskijat, Martov ja Plehanov, nimenomaan he käyvät mitä kiivainta taistelua puolueen ylimääräisen edustajakokouksen koollekutsumista vastaan, edustajakokouksen, jota me tarvitsemme nyt enemmän kuin koskaan ennen.

„Proletari” № 7,
marraskuun 10 pnä 1906

Julkaistaan „Proletari” lehden
tekstin mukaan

**SOSIALIDEMOKRATIA
JA VAALILIITOT⁸¹**

Kirjoitettu lokakuun lopulla 1906

*Julkaistu marraskuussa 1906
erillisenä kirjasena
kustannusliikkeessä „Vperjod“*

*Julkaistaan kirjasen
tekstin mukaan*

Kysymys toisen Duuman vaalikampanjasta kiinnostaa nyt kovasti työväenpuoluetta. Tässä yhteydessä kiinnitetään erikoisen suurta huomiota „blokkeihin”, s.o. vakituisiin tai väliaikaisiin vaalien aikana solmittaviin sosialidemokratian vaaliliittoihin muiden puolueiden kanssa. Porvaallinen, kadettilainen lehdistö — sekä „Retsh” että „Tovarishtsh” kuin myös „Novyi Putj” ja „Okó” j.n.e. — koettavat kaikin keinoin saada työläiset vakuuttuneiksi sosialidemokraattien ja kadettien välisen „blokin” (vaaliliiton) välttämättömydestä. Osa menshevikki-sosialidemokraateista esiintyy tällaisten liittojen puolesta (Tsherevanin „Nashe Delo” ja „Tovarishtsh” lehdissä), osa taas esiintyy vastaan (Martov „Tovarishtsh” lehdessä). Bolshevikki-sosialidemokraatit ovat liittoja vastaan ja pitävät mahdollisina ainoastaan vaalikampanjan ylimmissä vaiheissa tehtäviä erillissopimuksia paikkojen jakamisesta ottaen pohjaksi ne voimat, joita vallankumoukselliset ja oppositiopuolueet ovat valitsijain ensimmäisessä äänestyksessä saaneet.

Koetamme esittää lyhyesti tämän jälkimmäisen katsantokannan perustelut.

I

Sosialidemokratia pitää parlamentarismia (osallistumista edustajain kokouksiin) eräänä proletariaatin valistamisen, kasvattamisen ja itsenäiseksi luokkapuolueeksi järjestämisen keinona, eräänä työväen vapauttamisen puolesta käytävän poliittisen taistelun keinona. Tämä marxilainen katsantokanta erottaa sosialidemokratian jyrkästi toisaalta porvarillisesta demokratiasta ja toisaalta anarkismista. Porvarilliset liberaalit ja radikaalit pitävät parlamentarismia

„luonnollisena” ja ainoana normaalina, ainoana laillisena keinona valtion asioiden hoitamisessa yleensä, kieltäen luokkataistelun ja nykyaikaisen parlamentarismen luokkaluonteen. Porvaristo koettaa kaikin voimin, kaikin keinoin ja kaikenlaisten syiden vuoksi panna silmälaput työläisille, etteivät he näkisi, millä tavalla parlamentarismi on porvarillisen sarron ase, etteivät he käsittäisi parlamentarismien historiallisesti ehdollista merkitystä. Myöskään anarkistit eivät osaa antaa arvoa parlamentarismille sen historiallisesti määrättyssä merkityksessä ja kieltäytyvät yleensä tällaisesta taistelukeinosta. Sosialidemokraatit Venäjällä taistelevat sen vuoksi päättävästi sekä anarkismia vastaan että sitä porvariston pyrkimystä vastaan, jonka tarkoituksena on *lopettaa* vallankumous mahdollisimman nopeasti tekemällä vanhan vallan kanssa sopimus parlamentin pohjalla. Kaiken parlamentaarisen toimintansa he alistavat kokonaan ja ehdottomasti työväenliikkeen yleisille eduille sekä proletariaatin erikoisille tehtäville nykyisessä, porvarillis-demokraattisessa vallankumouksessa.

Tästä johtuu ennen kaikkea se, että sosialidemokraattien osallistumisella duumakampanjaan on kokonaan toisenlainen luonne kuin muiden puolueiden osallistumisella. Toisin kuin muut puolueet me emme katso tuolla kampanjalla olevan mitään omakohteista tai edes hallitsevaa merkitystä. Toisin kuin ne, me alistamme tämän kampanjan luokkataistelun eduille. Toisin kuin ne, me emme aseta tämän kampanjan tunnukseksi parlamentarismia parlamentaaristen reformien vuoksi, vaan tunnuksen vallankumouksellisesta taistelusta perustavan kokouksen puolesta ja sitä paitsi taistelusta korkeimmissa muodoissaan, jotka juontuvat taistelumuotojen historiallisesta kehityksestä viime vuosien aikana*.

II

Mikä johtopäätös seuraa siitä, mitä on sanottu vaaliliittojen suhteen? Ennen kaikkea se, että proletariaatin — ainoan

* Emme kajoa tässä boikottikysymykseen, sillä se ei kuulu tämän kirjasen aiheeseen. Huomautamme vain, että sitä ei saa käsitellä irrallisena *konkreettisesta* historiallisesta tilanteesta. Bulyginin Duuman boikotti oli *onnistunut*. Witten Duuman boikotointi oli välttämätöntä ja *oikeaa*. Vallankumouksellisen sosialidemokratian on *ensimmäisenä* astuttava päättävimmän ja välittömimmän taistelun tielle ja *viimeisenä* ryhdyttävä kiertoilike menetelmiin. Stolypinin Duuman boikotointi on mahdotonta vanhassa muodossa eikä se olisi ensimmäisen Duuman kokemuksen jälkeen oikein.

loppuun saakka vallankumouksellisen luokan, voittoisan porvarillis-demokraattisen vallankumouksen ainoan mahdollisen johtajan — luokkatietoisuuden ja itsenäisen luokkaorganisaation kehittäminen on meidän tärkein, perustehtävämme. Sen takia meidän tärkeimpänä yleisenä tehtävänä on luokkaisenäisyyden säilyttäminen koko vaali- ja koko duumakampanjassa. Tämä tehtävä ei sulje pois muita, osittaistehtäviä, mutta ne on aina alistettava tälle tärkeimmälle tehtävälle, saatettava ne sopuun sen kanssa. Meidän on ehdottomasti pidettävä lähtökohdana tätä yleistä seikkaa, jonka varmentaa niin marxilainen teoria kuin myös koko kansainvälisen sosialidemokratian kokemus.

Saattaa näyttää siltä, että proletariaatin erikoiset tehtävät Venäjän vallankumouksessa heti kääntävät tämän yleisen lähtökohdan ylösalaisin. Nimittäin suurporvaristo on lokakuulaisten ominaisuudessa jo kavaltanut vallankumouksen tai asettanut tehtäväkseen perustuslain avulla pysähdyttää vallankumouksen (kadetit); vallankumouksen voitto on mahdollinen vain silloin, kun proletariaattia tukee talonpoikaisjoukkojen etumaisin ja tietoisin osa, jota sen objektiivinen asema sysää taisteluun eikä sopimukseen, vallankumouksen päätökseenviemiseen eikä sen tylsistämiseen. Saatetaan päätellä, että tämän vuoksi ovat liitot sosialidemokratian ja talonpoikaisdemokratian välillä välttämättömiä koko vaalien ajan.

Mutta tällaista johtopäätöstä ei voida millään muotoa tehdä siitä aivan oikeasta lähtökohdasta, että meidän vallankumouksemme täydellinen voitto on mahdollinen vain proletariaatin ja talonpoikaiston vallankumouksellis-demokraattisen diktatuurin muodossa. On ensin todistettava, että liitto talonpoikaisdemokratian kanssa koko vaalien aikana on mahdollinen ja edullinen nykyisten puoluesuhteiden näkökannalta (talonpoikaisdemokratiaa ei meillä enää edusta yksi, vaan erilaiset puolueet) ja nykyisen vaalijärjestelmän näkökannalta. On ensin todistettava, että liitossa jonkin puolueen kanssa me ilmaisemme ja puolustamme todella vallankumouksellisen talonpoikaiston etuja paremmin kuin jos puolueemme harjoittaisi täysin itsenäisesti määrättyjen talonpoikaisdemokraattisten puolueiden arvostelua ja *asettaisi* talonpoikaisdemokratian toiset ainekset

toisia *vastaan*. Siitä lähtökohdasta, että proletariaatti on tässä vallankumouksessa lähinnä vallankumouksellista talonpoikaista, johtuu ehdottomasti sosialidemokratian yleinen poliittinen „linja”: yhdessä talonpoikaisdemokratian kanssa petturimaista suurporvarillista „demokratiaa” (kadetteja) vastaan. Mutta juontuuko tästä *nyt* vaaliliitto enessien kanssa (enessät — kansansosialistinen puolue) vaiko eserrien kanssa, sitä ei voida sanoa ennen kuin saadaan selville, miten *nämä* puolueet eroavat toisistaan ja kadeteista, ennen kuin saadaan selvyys *nykyisestä* vaalijärjestelmästä ja sen moniasteisuudesta. Tästä johtuu välittömästi ja *ehdottomasti* vain yksi seikka: vaalikampanjassamme emme saa missään tapauksessa rajoittua pelkästään ja abstraktisesti asettamaan vastakkain proletariaattia ja yleensä porvarillista demokratiaa. Päinvastoin, meidän on kohdistettava koko huomio tarkkaan, vallankumouksemme *historian tosiasioiden perusteella* tehtyyn erotukseen liberaalis-monarkistisen ja vallankumouksellisen-demokraattisen porvariston välillä, kadettien, enessien ja eserrien väliseen erotukseen, jos puhutaan konkreettisemmin. Varmimmin voimme määritellä lähimmät „liittolaisemme” vain tekemällä tuon eron. Tällöin emme unohda ensinnäkään sitä, että sosialidemokratian on pidettävä silmällä *jokaista* porvarilliseen demokratiaan kuuluvaa liittolaistaan aivan kuin vihollista. Ja toiseksi, me katsomme vielä erikseen, mikä meille on edullisempaa: onko sidottava itseltämme kädet *yhteisellä* liitolla joidenkin kansansosialistien kanssa (esimerkin vuoksi sanoaksemme) vaiko säilytettävä täydellinen itsenäisyys, jotta meillä olisi aina mahdollisuus ratkaisevalla hetkellä hajottaa puolueettomat „trudovikit” opportunisteihin (kansansosialistit) ja vallankumouksellisiin (eserrät), *asettaen* jälkimmäiset *vastakkain* edellisten kanssa j.n.e.

Näin siis päätelmä vallankumouksemme proletaaritalonpoikaisesta luonteesta ei vielä anna oikeutta tehdä johtopäätöstä liittojen välttämättömyydestä jonkin talonpoikais-demokraattisen puolueen kanssa toisen Duuman vaalien jossain vaiheessa. Tämä päätelmä ei vielä läheskään riitä edes rajoittamaan proletaarista luokkaisenäisyyttä yleensä vaaleissa, puhumattakaan tuon itsenäisyyden kieltämisestä.

III

Päästäksemme lähemmäksi tehtävämme ratkaisua meidän on ensiksikin tarkastettava puolueiden perusryhmittymiä toisen Duuman vaaleissa ja toiseksi syvennyttävä nykyisen vaalijärjestelmän erikoisuuksiin.

Vaaliliittoja tehdään puolueiden välillä. Mitkä sitten ovat ne tärkeimmät puolueityypit, jotka tulevat taistelemaan vaaleissa? Mustasotnialaiset epäilemättä liittyvät vieläkin tiukemmin yhteen kuin ensimmäisen Duuman vaaleissa. Lokakuulaiset ja „meonit” (m.o.—rauhallisen uudistuksen puolue) joko liittyvät mustasotnialaisiin tai kadetteihin tai (mikä on luultavinta) tulevat horjumaan mustasotnialaisten ja kadettien välillä. Joka tapauksessa on perinjuurin virheellistä pitää lokakuulaisia „keskustapuolueena” (kuten L. Martov tekee uudessa kirjasessaan: „Poliittiset puolueet Venäjällä”): *todellisessa*, vallankumouksemme lopputuloksen ratkaisevassa, taistelussa *keskustana* ovat *kadetit*. Kadetit ovat järjestynyt puolue, joka lähtee vaaleihin itsenäisenä ollen sitä paitsi hurmioissaan siitä menestyksestä, jota se saavutti ensimmäisen Duuman vaaleissa. Mutta tämä puolue ei ole kurin kannalta ankarimpia eikä yksimielisyydeltään mikään luja. Vasemmistokadetit ovat tyytymättömiä Helsingissä kärsimäänsä tappioon ja kiukuttelevat. Osa heistä (hiljattain hra Aleksinski Moskovassa) siirtyy kansansosialistien seuraan. Ensimmäisessä Duumassa oli sellaisiakin „erittäin harvinaisia” kadetteja, jotka allekirjoittivat jopa 33:n luonnoksen kaiken yksityisomistuksen poistamisesta maahan nähden (Badamshin, Zubtshenko, Lozhkin). Ei siis ole toivotonta saada lohkaistuksi vaikkapa mitättömän pientä osaa tuosta „keskustasta” vasemmiston puolelle. Kadetit tuntevat mainiosti heikkoutensa kansanjoukkojen keskuudessa (äskettäin kadettien „Tovarishtsh” lehden oli itsensäkin se myönnettävä) ja tekisivät mielellään liittoja vasemmiston kanssa. Eivät suotta kadettien lehdet antaneet ilosta liikuttuneina palstojaan sosialidemokraateille Martoville ja Tsherevaninille sosialidemokraattien ja kadettien välistä liittoa koskevan kysymyksen pohtimista varten. Me emme tietenkään koskaan unohda ja selitämme vaalikampanjan aikana joukoille, että kadetit eivät täyttäneet lupauksiaan ensimmäisessä Duumassa, häiritsivät trudovikkeja, leikkivät

perustuslakileikkiä j.n.e., j.n.e., aina nelikannasta ⁸² vaikenemiseen saakka, aina pakkotyö-lakiluonnoksiin y.m. saakka.

Seuraavina ovat „trudovikit”. Tämän tyypin, s.o. pikkuporvarillisen ja etupäässä talonpoikaistyypin, puolueet jakaantuvat *puolueettomaan* „Työryhmään” (joka äskettäin piti edustajakokouksensa), kansansosialisteihin ja eseriin (PPS — „Puolan sosialistinen puolue” y.m.s. ovat enemmän tai vähemmän verrattavissa eseriin). Vain eserrät ovat jossain määrin johdonmukaisia ja päättäväisiä vallankumouksellisia ja tasavaltalaisia. Kansansosialistit ovat paljon pahempia opportunisteja kuin meidän menshevikimme; suoraan sanoen ne ovat puolikadetteja. Puolueettomalla „Työryhmällä” saattaa olla suurempi vaikutusvalta talonpoikaisjoukkojen keskuudessa kuin noilla molemmilla, mutta sen demokraattisuuden päättäväisyyden astetta on vaikea määritellä, vaikka ne epäilemättä ovatkin paljon vasemmistolaisempia kuin kadetit ja nähtävästi kuuluvat vallankumoukselliseen demokratiaan.

Sosialidemokratia on ainoa puolue, joka sisäisistä erimielisyyksistään huolimatta esiintyy vaaleissa kurinalaisena loppuun saakka, jolla on täysin määrätty ja ehdottoman luokkakantainen perusta ja joka on yhdistänyt Venäjän kaikkien kansojen kaikki sosialidemokraattiset puolueet.

Mutta miten voidaan solmia yhteinen liitto trudovikkien kanssa, kun tämän tyypin puolueiden *kokoonpano* on edellä kuvatun kaltainen? Missä on takeet *puolueettomista* trudovikeista? Voiko puolueella olla liitto puolueettomien kanssa? Mistä me tiedämme, etteivät hrat Aleksinskit huomenna palaa kansansosialistien luota kadettien luo?

On selvää, että *todella* puoluekantainen sopimus trudovikkien kanssa *on mahdoton*. On selvää, ettemme me missään tapauksessa saa auttaa kansansosialisti-opportunistien ja eserrä-vallankumouksellisten yhtymistä, vaan meidän on niitä eristettävä toisistaan ja asetettava vastakain. On selvää, että kun on olemassa puolueeton Työryhmä, niin meille on joka suhteessa edullisempaa täydellinen itsenäisyys vaikuttaaksemme niihin ehdottomasti vallankumouksellisessa hengessä kuin sitoa kätemme sekä hämätä monarkistien ja tasavaltalaisten väliset eroavaisuudet j.n.e. Tuollainen hämääminen sosialidemokratian taholta *on ehdottomasti sallimatonta*, ja jo yksistään tästä syystä on vaaliliitot ehdottomasti hyljättävä, koska *olemassaoleva*

puolueyhmittymä yhdistää puolueettomia trudovikkeja, kansansosialisteja sekä eserriä.

Voidaanko ne todella yhdistää ja yhdistyvätkö ne? Ne voidaan ehdottomasti yhdistää, sillä niillä on sama pikkuporvarillinen luokkapohja. Ne ovat yhdistyneet käytännössä ensimmäisessä Duumassa, lokakuun kauden lehdistössä, duumakauden lehdistössä sekä äänestyksissä ylioppilaiden keskuudessa (si licet parva componere magnis — jos sallittaneen verrata pientä suureen). Se, että „autonomisen” ylioppilaskunnan äänestyksissä on usein ollut vastakkain kolme listaa: kadettien lista, trudovikkien, kansansosialistien, eserrien ja PPS:n vaaliliiton lista ja vihdoin sosialidemokraattien lista, on todellakin pieni, mutta toisten yhteydessä luonteenomainen merkki.

Proletariaatin näkökannalta katsoen on puolueiden luokkaryhmittymisen selvyys asetettava yli kaiken ja puolueettomiin (tai kansansosialistien ja eserrien välillä horjuviin) trudovikkeihin itsenäisen vaikuttamisen edullisuus on puolueen ja puolueettomien liittoutumisyhteyksiin verrattuna ilmeistä. *Puolueita* koskevat tiedot vievät tahtomattakin johtopäätökseen: ei kerrassaan mitään liittoja alimassa vaiheessa, agitaatiotyössä joukkojen keskuudessa; ylimmissä vaiheissa, paikkoja jaotellaessa on kaikki ponnistelut suunnattava lyömään kadetit tekemällä erillissopimuksen sosialidemokraattien ja trudovikkien välillä, — lyömään kansansosialistit tekemällä erillissopimuksen sosialidemokraattien ja eserrien välillä.

Meitä vastaan väitetään: sillä aikaa kun te, parantumattomat bolshevikkiutopistit, haaveillette kadettien lyömisestä, lyövätkä mustasotnialaiset teidät kaikki, sillä te *hajotatte äännet!* Sosialidemokraatit, trudovikit ja kadetit yhdessä löisivät varmasti mustasotnialaiset maahan, mutta erillään toimien te saatatte tuottaa helpon voiton yhteiselle viholliselle. Olettakaamme, että mustasotnialaisilla on 100:sta 26 ääntä, trudovikeilla ja kadeteilla 25 ääntä kummillakin ja sosialidemokraateilla 24 ääntä. Valituksi tulee mustasotnialainen, ellei sosialidemokraattien, trudovikkien ja kadettien kesken ole liittoa.

Tällainen vastaväite otetaan useinkin vakavalta kannalta, minkä vuoksi se on selvitettävä yksityiskohtaisesti. Mutta sen selvittämiseksi on tarkasteltava *kyseessäolevaa*, s.o. nykyistä Venäjän vaalijärjestelmää.

IV

Duuman vaalit meillä eivät ole välittömät, vaan moniasteiset. Moniasteisissa vaaleissa on äänten hajaantuminen vaarallista vain alimmassa vaiheessa. Me emme tiedä äänten jakautumista vain silloin, kun varsinaiset valitsijat menevät äänestämään; vain vaaliagitaatioissa joukkojen keskuudessa me toimimme „pimeässä”. Ylimmissä vaiheissa, valitsijamiesten suorittaessa vaaleja, on suurtaistelua jo käyty, jäljelle jää paikkojen jakaminen erillissopimuksen pohjalla puolueiden kesken, jotka tietävät tarkoin ehdokkaittensa ja ääniensä lukumäärän.

Vaalien alin vaihe merkitsee kaupungeissa valitsijamiesten valitsemista, maaseudulla kymmenysmiesten* valitsemista ja työläiskuuriassa valtuusmiesten valitsemista.

Kaupungeissa me toimimme jokaisessa vaaliyksikössä (vaalialue j.n.e.) suurten valitsijajoukkojen keskuudessa. Äänien hajaantumisen vaara on kieltämättä olemassa. Kaupungeissa voivat mustasotnialaiset valitsijamiehet tulla valituiksi joissain paikoin kieltämättä *vain* sen vuoksi, ettei ole „vasemmistoliittoa”, vain sen vuoksi, että sanokaamme sosialidemokraatit saavat itselleen osan ääniä kadetilta. Moskovassa Gutshkov muistaakseni sai siinä 900 ääntä, kadetit noin 1.400. Jos sosialidemokraatti olisi saanut otetuksi kadetilta 501 ääntä, niin Gutshkov olisi tullut voittajaksi. Ja on epäilemätöntä, että porvarisväestö tulee huomioimaan nämä yksinkertaiset niksit, pelkäämään äänien hajaantumista ja olemaan sen vuoksi taipuvain äänestämään vain kaikkein maltillisinta oppositiolaista. Tuloksena on sama, mitä Englannissa sanotaan „kolmikulma”-vaaleiksi, kun kaupungin pieneläjät pelkäävät äänestää sosialistia, etteivät riistäisi ääniä liberaalilta ja antaisi siten voittoa vanhoilliselle.

Mikä keino on olemassa tätä vaaraa vastaan? Vain yksi: liitot alimmassa vaiheessa, s.o. valitsijamiesten *yhtenäinen nimilistä*, johon puolueiden ehdokkaat merkitään siinä määräsuhteessa, joka on säädetty puolueiden välillä tehdyllä sopimuksella *ennen vaalitaistelun alkua*. Kaikki vaaliliittoon yhtyneet puolueet kehottavat silloin koko valit-

* — десятидворник — kymmentä taloa edustava valitsijamies. Suom.

sijajoukkoa äänestämään nimenomaan tätä yhtä, yhteistä listaa.

Tarkastelkaamme argumentit tällaisen menetelmän käyttämisen puolesta ja sitä vastaan.

Argumentit sen puolesta: voidaan harjoittaa ehdottoman puoluekantaista agitaatiota. Arvostelkoot sosialidemokraatit joukkojen edessä kadetteja miten paljon tahansa, kunhan vain lisäävät: mutta kuitenkin he ovat parempia kuin mustasotnialaiset ja me olemme sopineet yhteisestä listasta.

Argumentit sitä vastaan: yhteinen lista tulee olemaan huutavassa ristiriidassa sosialidemokratian kaiken itsenäisen luokkapolitiikan kanssa. Ehdottaessamme joukoille kadettien ja sosialidemokraattien yhteistä listaa me väistämättä hämäämme mahdollisuuteen saakka luokkajaon ja poliittisen jaon selvyyttä. Me vahingoitamme käymämme kampanjan periaatteellista ja yleisvallankumouksellista merkitystä voittaaksemme liberaalille paikan Duumassa! Sen sijaan, että alistaisimme parlamentarismin luokkapolitiikalle, me alistamme luokkapolitiikan parlamentarismille. Me riistämme itseltämme mahdollisuuden laskea *omat* voimamme. Me menetämme sen, mikä on pitkäaikaista ja kestävää kaikissa vaaleissa: sosialistisen proletariaatin tietoisuuden ja yhtenäisyyden kehittymisen. Me voitamme sen, mikä on ohimenevää, ehdollista ja väärää: kadetin paremmuuden lokakuulaiseen verrattuna.

Ja minkä vuoksi me vaarannamme johdonmukaisen sosialistisen kasvatustyön? Mustasotnialaisten ehdokkaiden vaarallisuuden vuoksiko? Mutta kaikki Venäjän kaupungit täyttävät Duumassa vain 35 edustajapaikkaa 524 paikasta (Pietari 6, Moskova 4, Varsova ja Tashkent kaksi kumpikin ja muut 21 kaupunkia kukin yhden). Näin siis kaupungit sinänsä eivät voi missään tapauksessa muuttaa vähänkään oleellisesti Duuman kasvoja. Ja sitä paitsi eihän saa rajoitua pelkästään muodolliseen puoleen, äänen hajaantumisen aritmeettiseen mahdollisuuteen. On tarkastettava, kuinka suuri on tuon hajaantumisen todennäköisyys poliittiselta kannalta. Ja tällainen tarkastelu osoittaa, että mustasotnialaisilla oli ensimmäisenkin Duuman vaaleissa mitätön vähemmistö, että edellä mainitun Gutshkovia koskevan tapauksen kaltaiset tapaukset ovat poikkeus. Kadettipuolueen „Vestnikin”⁸³ (1906, 19/IV, № 7) numerotietojen

mukaan 20 kaupungissa, jotka lähettivät Duumaan 28 edustajaa, oli 1.761 valitsijamiehestä 1.468 kadettia, 32 edistysmielisiä ja 25 puolueetonta. Lokakuulaisia oli 128, kauppa- ja teol. puol. 32 ja oikeistolaisia 76, t.s. oikeistolaisia yhteensä 236, alle 15%. 10 kaupungissa ei mennyt läpi yhtään oikeistolaisten valitsijamiestä, 3:ssa kaupungissa korkeintaan 10 oikeistolaisten valitsijamiestä kussakin (80:stä). Onko tällaisessa tilanteessa järkevää kieltäytyä liioitellun mustasotnialaispelon takia taistelusta omien, luokkaehdokkaiden puolesta? Eikö tällainen politiikka periaatteellisen epävakaisuuden ohessa ole myös lyhytnäköisyyttä jopa ahtaasti käytännölliseltäkin näkökannalta?

Entä liitto trudovikkien kanssa kadetteja vastaan? — väitetään meille. Mutta olemmehan jo osoittaneet ne trudovikkien keskuudessa vallitsevien puoluesuhteiden erikoisuudet, jotka tekevät tällaisen liiton epäsuotavaksi ja *epätarkoituksenmukaiseksi*. Niissä kaupungeissa, joihin työläisväestö on eniten keskittynyt, meidän ei pidä milloinkaan *ilman äärimmäistä tarvetta* kieltäytyä täysin itsenäisistä sosialidemokraattisista ehdokkaista. Nyt tätä äärimmäistä tarvetta ei ole. Sillä, onko kadetteja tai trudovikkeja (varsinkin kansansosialistien tyyppisiä!), hiukan vähemmän tai hiukan enemmän, ei ole sanottavaa poliittista merkitystä, sillä itse Duuma voi parhaassa tapauksessa näytellä vain apuosaa, toisarvoista osaa. Poliittisesti ratkaiseva merkitys duumavaalien tulosten määräytymisessä on talonpoikaistolla, valitsijamiesten läänikokouksilla, eikä kaupungeilla *. Ja näissä valitsijamiesten läänikokouksissa me järjestämme yleispoliittisen liittomme trudovikkien kanssa kadetteja vastaan paljon paremmin ja varmemmin, ilman mitään jyrkän periaatteellisuuden rikkomista, kuin maaseutuvaalien alimmassa vaiheessa. Nyt siirrymmekin maaseudun vaalikysymykseen.

* Tietysti pienetkin kaupungit vaikuttavat kaupunkikokousten kautta läänien vaalikokousten kokoonpanoon. Kadeteilla ja edistysmielisiillä oli niissäkin täydellinen ylivoima: esimerkiksi kaupunkikokouksissa valituista 571 valitsijamiehestä oli kadetteja ja edistysmielisiä 424 ja oikeistolaisia 147 (kadettipuolueen „Vestnik”, 1906. № 5, 28/111). Eri kaupungeissa on tietysti hyvin suuria eroavaisuuksia. Tällaisessa tilanteessa meidän onnistuisi todennäköisesti hyvin monessa tapauksessa ryhtyä itsenäisesti taisteluun kadetteja vastaan pelkäämättä satunnaista äänten hajaantumista ja joutumatta riippuvaisiksi mistään ei-sosialidemokraattisesta puolueesta.— Tuskinpa yksikään sosialidemokraatti rupeaa vakavasti puhumaankaan liitoista vaalien alimmassa vaiheessa työläiskuuriassa. Sosialidemokraattien täydellinen itsenäisyys työväenjoukkojen keskuudessa on erittäin välttämätöntä.

V

Suurissa kaupungeissa, kuten tunnettua, on poliittinen puolueisiin järjestyminen paikoin pyyhkäissyt pois yhden vaaliasteen. Lain mukaan vaalit olivat kaksiaasteiset. Käytännössä vaalit muodostuivat joskus välittömiksi tai melkein välittömiksi, sillä valitsijat tiesivät selvästi taistelevien puolueiden luonteen, tiesivätpä joissain tapauksissa ne *henkilötkin*, jotka kyseessäoleva puolue aikoo saada Duumaan. Maaseudulla sen sijaan on vaaliasteita niin paljon, valitsijain taajuus niin vähäinen ja esteet puolueiden vapaalle esiintymiselle niin suuret, että ensimmäisen Duuman vaalit suoritettiin ja toisen Duuman vaalit tullaan suorittamaan sangen „peitetysti”. Toisin sanoen: maaseudulla puolueagitaatio tulee hyvin usein, jopa useimmiten puhumaan puolueista yleensä ja vaikenemaan *tarkoituksellisesti* — poliisinpelon takia — henkilöistä. Radikaaliset ja vallankumoukselliset talonpojat (eikä vain talonpojat) tulevat varta vasten piiloutumaan puolueettomuuden nimikilven taakse. Kymmenysmiesten vaaleissa ratkaisee henkilön tunteminen, luottamus määrättyyn henkilöön henkilökohtaisesti, myötämielisyys tämän sosialidemokraattisia puheita kohtaan. Sellaisia sosialidemokraatteja, jotka nojautuvat *paikalliseen* puoluejärjestykseen, meillä tulee maaseudulla olemaan mitättömän vähän. Mutta sellaisia sosialidemokraatteja, jotka saavat puolelleen paikallisen maaseutuväestön myötätunnon, saattaa olla verrattomasti paljon enemmän kuin mitä voitaisiin olettaa puolueemme alimpia soluja koskevien numerotietojen mukaan.

Pikkuporvarilliset romantikot, kuten kansansosialistit, jotka haaveilevat julkisesta sosialistisesta puolueesta meikäläisissä olosuhteissa, eivät käsitä, kuinka konspiratiivisen puolueen johdonmukainen, kompromisseille vieras taisteluhenki ja samalla sen näkymätön järjestö, joka ei vaikuta joukkoihin lähestulkoonkaan yksistään puoluehenkilöiden kautta, voimistaa luottamusta ja myötätuntoa tätä puoluetta kohtaan. Todella vallankumouksellinen, tulessa karaistunut illegaalinen puolue, joka on tottunut herroihin Pleveihin eikä hämmästy mistään herrojen Stolypinien ankaruuksista, saattaa kansalaissodan kaudella kyetä vaikuttamaan paljon laajemmin joukkoihin kuin jokin legaalinen puolue, joka

pystyy „kelfanokkaisen naiivisuudella” asettumaan „ehdotoman perustuslailliselle tielle”.

Sosialidemokraateilla, jotka kuuluvat puolueeseen, ja sosialidemokraateilla, jotka eivät siihen kuulu, on monia menestyksen mahdollisuuksia kymmenysmiesten ja valtuusmiesten vaaleissa. Menestyksen saavuttamiseksi näissä vaalivaiheissa maaseudulla ei liitto tai yhteinen lista trudovikkien kanssa ole ollenkaan tärkeä. Toisaalta vaaliyksiköt ovat siellä liian pieniä. Toisaalta todella puoluekantaiset tai vaikkapa jossain määrin puoluekantaisuutta lähentelevät trudovikit ovat siellä hyvin harvinaisia. Sosialidemokraattien tiukka puoluekantaisuus, heidän ehdoton alistumisensa puolueelle, joka on monia vuosia kyennyt olemaan maanalaisessa asemassa ja yhdistänyt riveihinsä 100—150 tuhatta eri kansallisuuksiin kuuluvaa jäsentä, joka äärimmäisistä vasemmistolaisista yksin muodosti puolueyhmän ensimmäisessä Duumassa, tämä puoluekantaisuus on oleva tavattoman suurena suosituksena ja takeena kaikkien niiden silmissä, jotka eivät pelkää päättävää taistelua, vaan kaikesta sydämestään haluavat sitä, mutta eivät luota täysin omiin voimiinsa, pelkäävät tehdä aloitteen ja esiintyä avoimesti. Tätä lujan, „illegaalisen” puoluekantaisuuden edullista puolta meidän on kaikin tavoin käytettävä hyväksemme, eikä sitä ole lainkaan tarkoituksenmukaista heikentää vähääkään millään pysyvällä liitolla. Täällä voisivat olla ainoina myös puoluekantaisina ja myös päättävinä ja säälimättömän vallankumouksellisina kilpailijoinamme vain eserrät. Mutta vaaliliitto heidän kanssaan maaseutuvaalien ensimmäisessä vaiheessa todella puoluekantaisella perustalla olisi mahdollinen vain poikkeustapauksessa: tullakseen vakuuttuneeksi siitä tarvitsee vain kuvitella mielessään reaalisesti ja konkreettisesti maaseudun vaaliehtoja*. Koska puolueettomat vallankumoukselliset talonpojat tulevat toimimaan siten, että tarkoituksellisesti jäävät yhtymättä erikoisesti johonkin yhteen puolueeseen, on meidän joka suhteessa edullisempaa vaikuttaa heihin meille toivottavassa mielessä lujan puoluekantaisuuden suuntaan. Puolueen ulkopuolinen liitto ja agitaatio ei

* Ei tietenkään ole sattuma, että ensimmäisessä Duumassa eserrät eivät ollenkaan voineet esiintyä puolueen nimessä, paremminkaan eivät voineet kuin eivät halunneet. Ja eserristä tuntui Duumassa, samoin kuin eserristä ylipistossakin, edullisemmalta piiloutua puolueettomien trudovikkien selän taakse tai liittoutua näiden kanssa.

ole haittana puolueeseen kuuluvalla sosialidemokraatille, sillä vallankumoukselliset talonpojat eivät koskaan halua erottaa häntä, ja Yhdistävän edustajakokouksen erikoinen päätöslauselma talonpoikaisliikkeen tukemisesta sallii hänen osallistumisensa puolueen ulkopuoliseen vallankumoukselliseen liittoon. Näin ollen voimme säilyttää puoluekantaisuutemme, puolustaa sitä loppuun saakka ja käyttää hyödyksemme kaiken siitä koituvan valtavan moraalisen ja poliittisen edun ja samanaikaisesti vallan hyvin sopeutua työhön puolueettoman vallankumouksellisen talonpoikaiston keskuudessa, puolueeseen kuulumattomissa vallankumouksellisissa liitoissa, kerhoissa ja kokouksissa, työhön puolueen ulkopuolisten vallankumouksellisten yhdyssiteiden avulla j.n.e. Sen sijaan, että solmisimme tiukkaa puoluekantaisuuttamme rajoittavan ja haittaavan vaaliliiton eserrien kanssa, jotka yhdistävät järjestöllisesti kerrassaan mitättömän osan vallankumouksellisista talonpoikaista, me käytämme vielä laajemmin ja vielä vapaammin hyväksemme sekä puolueasemiamme että kaikkia työstä puolueettomien „trudovikkien” keskuudessa johtuvia etuisuuksia.

Tästä juontuu sellainen johtopäätös, että vaalikampanjan alimmissa vaiheissa maaseudulla, s.o. kymmenysmiesten ja valtuusmiesten vaaleissa (joskus valtuusmiesten vaaleilla on itse asiassa luultavasti sama merkitys kuin vaalien *ensimmäisellä* vaiheella), me emme tarvitse *mitään* vaaliliittoja. Poliittisessa mielessä määrätietoisia, kymmenysmies- ja valtuusmiehehdokkaiksi kelpaavia henkilöitä on niin mitätön prosentti, että sosialidemokraateilla, jotka nauttivat talonpoikien luottamusta ja kunnioitusta (ja ilman tätä ehtoa ei mikään ehdokas ole vakavasti ajateltavissa), on kaikki mahdollisuudet päästä melkein *miestä myöten* kymmenysmiehiksi ja valtuusmiehiksi ilman mitään liittoja muiden puolueiden kanssa.

Ja valtuusmiesten kokouksissa voidaan jo nojautua ensimmäisten ja koko asian ratkaisseiden vaaliottelujen tarkkoihin tuloksiin. Tällöin ovat mahdollisia ja välttämättömiä... eivät tietenkään vaaliliitot, eivät ahtaat ja vakituiset liitot, vaan erillissopimukset paikkojen jakamisesta. Tällöin, ja vielä enemmän valitsijamiesten kokouksissa, joissa valitaan Duuman edustajat, meidän on yhdessä trudovikkien kanssa lyötävä kadetit, yhdessä eserrien kanssa lyötävä kansansosialistit j.n.e.

VI

Voimassaolevan vaalijärjestelmän tarkastelu osoittaa siis, että liitot vaalien alimmissa vaiheissa kaupungeissa ovat erikoisen epäsuotavia eivätkä ne ole välttämättömiä. Alimmissa vaiheissa maaseudulla (s.o. kymmenysmiesten ja valtuusmiesten vaaleissa) vaaliliitot eivät ole toivottavia, ne ovat aivan tarpeettomia. Ratkaiseva poliittinen merkitys on valtuusmiesten kihlakuntakokouksilla ja valitsijamiesten läänikokouksilla. Niissä, s.o. korkeimmissa vaiheissa, ovat erillissopimukset välttämättömiä ja mahdollisia ilman epäsuotavaa puoluekantaisuuden rikkomista, sillä joukkojen edessä tapahtunut taistelu on päättynyt, sitä varten ei tarvita minkäänlaista esiintymistä kansan edessä puolueettomuuden puolustamiseksi suoranaisesti tai välillisesti (tahi vaikkapa sen sallimiseksi), se ei uhkaa proletariaatin jyrkästi luokkakantaisen, itsenäisen politiikan vähäiselläkään hämärtymisellä*.

Tarkastelkaamme nyt ensin muodolliselta, niin sanoaksemme aritmeettiselta kannalta, millaisia nuo erilliset vaaliliitot tulevat ylimmissä vaiheissa olemaan.

Ottakaamme likimääräiset prosenttisuhteet, s.o. valitsijamiesten (ja valtuusmiesten, joita myöhemmässä esityksessä myös tarkoitetaan) jakaantumisen puolueittain kunkin sadan valitsijamiehen keskuudessa. Voiton saamiseksi valitsijamiesten kokouksessa pitää kyseisen ehdokkaan puolesta antaa vähintään 51 ääntä sadasta. Tästä johtuu seuraavanlainen sosialidemokraattisten valitsijamiesten taktiikan yleinen sääntö: on pyrittävä saamaan omalle puolelle sellainen määrä sosialidemokratialle läheisimpiä tai eniten kannatusta ansaitsevia porvarillis-demokraattisia valitsijamiehiä, että yhdessä heidän kanssaan voitaisiin lyödä muut ja saada siis valituksi osittain sosialidemokraat-

* On mielenkiintoista todeta, että kansainvälisenkin sosialidemokratian käytännöllisessä toiminnassa on sellaista kokemusta, että tehdään ero vaaliliittojen välillä alimmissa ja ylimmissä vaiheissa. Ranskassa ovat senaattorien vaalit kaksiasteiset: valitsijat valitsevat maakuntien (läänien) valitsijamiehet ja nämä puolestaan senaattorit. Ranskan vallankumoukselliset sosialidemokraatit, guesdelaiset, eivät milloinkaan sallineet mitään vaaliliittoja, mitään yhteisiä listoja alemmassa vaiheessa, mutta sallivat erillissopimuksia ylemmässä vaiheessa, s.o. paikkojen jakamiseksi valitsijamiesten maakuntakokouksissa. Opportunistit, jaureselaiset, tekivät sopimuksia alimmassakin vaiheessa.

tiset ja osittain *parhaat* porvarillis-demokraattiset valitsijamiehet*.

Havainnollistutamme tämän säännön yksinkertaisilla esimerkeillä. Olettakaamme, että 100 valitsijamiehestä on mustasotnialaisia 49, kadetteja 40 ja sosialidemokraatteja 11. Yhteisen duumaedustajalistan läpiviemiseksi täydellisesti on sosialidemokraattien ja kadettien kesken tehtävä erillissopimus jakaen tietenkin edustajapaikat suhteellisesti valitsijamiesten luvun mukaan (s.o. tässä esimerkissä viidesosan Duuman mandaateista koko läänissä, sanokaamme kaksi kymmenestä, saisivat sosialidemokraatit ja neljä viidesosaa, kahdeksan kymmenestä, saisivat kadetit). Jos on 49 kadettia, 40 trudovikkia ja 11 sosialidemokraattia, niin meidän on pyrittävä sopimukseen trudovikkien kanssa lyödäksemme kadetit ja vallataksemme viidesosan mandaateista itsellemme ja neljä viidesosaa trudovikeille. Tässä tapauksessa meillä olisi mainio tilaisuus tarkastaa trudovikkien demokratismen johdonmukaisuutta ja päättäväisyyttä: suostuvatko he tyystin kääntämään selkensä kadeteille ja lyömään ne yhdessä työväenpuolueen valitsijamiesten kanssa vai haluavatko he „pelastaa” jonkun kadetin tai mahdollisesti he haluavat jopa liittoa kadettien kanssa eikä sosialidemokraattien kanssa. Tässä me voimme ja meidän on käytännössä todistettava ja osoitettava koko kansalle, missä määrin mitkin pikkuporvarit tuntevat vetovoimaa monarkistiseen porvaristoon ja, missä määrin vallankumoukselliseen proletariaattiin.

Jälkimmäisessä esimerkissä trudovikeille on yksinkertaisen laskelmoinnin nojalla edullista liittoutua sosialidemokraattien eikä kadettien kanssa, sillä he saavat silloin $\frac{4}{5}$, mutta jälkimmäisessä tapauksessa vain $\frac{4}{9}$ mandaattien yleismäärästä. Vielä mielenkiintoisempi olisi tämän vuoksi päinvastainen tapaus: 11 kadettia, 40 trudovikkia ja 49 sosialidemokraattia. Yksinkertainen laskelmointi työntäisi tässä tapauksessa trudovikkeja liittoon kadettien

* Yksinkertaisuuden vuoksi edellytämme puhtäästi puolueperusteista ja yksinomaan puolueperusteista valitsijamiesten jakautumista. Käytännössä tietysti tulee olemaan paljon puolueisiin kuulumattomia valitsijamiehiä. Silloin on sosialidemokraattisen valitsijamiehen tehtävänä päästä mahdollisimman täydelliseen selvytyteen kaikkien, varsinkin porvarillis-demokraattisten valitsijamiesten poliittisista kasvoista ja osata yhdistää sosialidemokraattiset ja sosialidemokratialle mieluisimmat porvarilliset ehdokkaat „vasemmistolaiseksi enemmistöksi”. Puoluesuuntausten määrittämisen tärkeimmistä tunnusmerkeistä puhumme alempana.

kanssa: nähkääs, silloin „me” saamme itsellemme useampia paikkoja Duumassa. Mutta periaatteellinen uskollisuus demokratiille ja todella työtätekevien joukkojen eduille vaatisi ehdottomasti vaaliliittoa sosialidemokraattien kanssa, vaikkapa muutamien duumapaikkojen uhraamisen hinnalla. Proletariaatin edustajien on otettava huolellisesti laskuihinsa kaikki nämä ja samantapaiset tapaukset sekä selitettävä niin valitsijamiehille kuin koko kansallekin (on julkaistava yleiseen tietoon valtuusmiesten ja valitsijamiesten kokouksissa tehtyjen sopimusten tulokset) tämän vaaliaritmetiikan *periaatteellinen* merkitys.

Edelleen, viimeksi mainitussa esimerkissä näemme sellaisen tapauksen, jolloin sekä yksinkertainen laskelmointi että periaatteellinen puoli sysää sosialidemokraatteja hajotamaan trudovikkeja. Jos heidän keskuudessaan on esimerkiksi kaksi täysin puoluekantaista eserrää, niin meidän on tehtävä kaikkemme vetääksemme heidät puolellemme ja lyödäksemme 51 äänellä kaikki kadetit ja kaikki muut, *vähemmän vallankumoukselliset*, trudovikit. Jos trudovikeista on 2 eserrää ja 38 kansansosialistia, niin meille tarjoutuisi tilaisuus tarkastaa eserrien uskollisuus demokratismin eduille ja työtätekevien joukkojen eduille: tasavaltaisten demokraattien puolesta, sanoisimme me, monarkian hyväksyviä kansansosialisteja vastaan,— tilanherrojen maiden konfiskoinnin puolesta, niiden lunastamista kannattavia kansansosialisteja vastaan,— koko kansan aseistamisen kannattajien puolesta, vakituista armeijaa kannattavia kansansosialisteja vastaan. Ja me katsoisimme, kenet eserrät asettavat etusijalle: sosialikadetit* vaiko sosialidemokraatit.

Olemme tällä tavoin tulleet tämän vaaliaritmetiikan periaatteelliseen, poliittiseen puoleen ja merkitykseen. Olemme tässä velvolliset asettamaan duumapaikkojen tavoittelun vastapainoksi sosialistisen proletariaatin näkökannan ja porvarillis-demokraattisen vallankumouksemme täydellisen voiton etujen moitteettoman järkähtämättömän ja johdonmukaisen puolustamisen. Meidän sosialidemokraat-

* Näin nimitti kansansosialisteja „Soznatelnaja Rossiija”⁸⁴. Muuten tämän kokoelman ensimmäinen ja toinen julkaisu tuottivat meille mitä parhaita tyydytystä. Hrat Tshernov, Vadimov y.m. lyövä *erinomaisesti* sekä Peshehonovia että Tag—inia. Erittäin mainiota on Tag—inin mielipiteiden kumoaminen kapitalismin kautta sosialismin kehittyvän tavaratuotannon teorian kannalta.

tisten valtuusmiestemme ja valitsijamiestemme ei pidä missään tapauksessa eikä mistään syystä vaieta *socialistista* päämääristämme, jyrkästi luokkakantaisesta asenteestamme *proletariaatin* puolueena. Mutta yksistään „luokkakantainen” sanan toistaminen ei riitä todistamaan proletariaatin osuutta etujoukkona *nykyisessä* vallankumouksessa. Proletariaatin etumaisen osuuden todistamiseksi ei riitä sosialistisen oppimme ja marxilaisuuden yleisen teorian esittäminen. Sitä varten on vielä osattava osoittaa *käytännössä, nykyisen* vallankumouksen päivänpolttavia kysymyksiä käsiteltäessä, että työväenpuolueen jäsenet puolustavat *tämän* vallankumouksen etuja, sen *täydellisen* voiton etuja johdonmukaisemmin, oikeammin, päättävämmin ja taitavammin kuin kukaan muu. Se ei ole helppo tehtävä, ja sen valmistelu on jokaisen vaalikampanjaan astuvan sosialidemokraatin tärkein ja perusvelvollisuus.

Puolueiden ja puoluevivahteiden erittelemisen valtuusmiesten ja valitsijamiesten kokouksissa (ja koko vaalikampanjassa, se on itsestään selvä asia) tulee olemaan pieni, mutta hyödyllinen käytännöllinen tehtävä. Tässä yhteydessä, sivumennen sanoen, elämä tarkistaa monta riitakysymystä, jotka kiinnostavat sosialidemokraattista työväenpuoluetta. Sen oikeistosiipi, alkaen „Nashe Delon” äärimmäisistä opportunisteista ja päättyen „Sotsial-Demokratin” maltillisiin opportunisteihin, kaikin tavoin hämää, röittäää ja vääristelee trudovikkien ja kadettien välistä eroa eikä luultavasti huomaa myöskään uutta, varsin tärkeää ilmiötä: trudovikkien jakaantumista kansansosialisteihin, eserriin ja niihin, jotka lähenevät jompiakumpia näistä. Tietenkin jo ensimmäisen Duuman ja sen hajottamisen tapahtumat antoivat dokumentaalista aineistoa, joka ehdottomasti vaatii tekemään eron kadettien ja trudovikkien välillä ja on todistuksena näiden jälkimmäisten johdonmukaisemmasta ja päättävämmästä demokratismistista. Toisen Duuman edellä käytävä vaalikampanja on vielä havainnollisemmin, tarkemmin, täydellisemmin ja laajemmin todistava ja osoittava tämän. Vaalikampanja *itse opettaa*, kuten olemme esimerkkien avulla yrittäneet osoittaa, sosialidemokraatit *tekemään* oikealla tavalla *eron* niiden tai näiden porvarillis-demokraattisten puolueiden välillä, ja tosiasiallisesti kumoaa tai oikeammin syrjäyttää sen syvästi virheellisen käsityksen, joka pitää kadetteja

yleensä tärkeimpinä tai ainakin vakavina porvarillisen demokratiamme edustajina.

Huomautamme vielä, että yleensä vaalikampanjassa ja solmiessaan ylimmissä vaiheissa vaaliliittoja sosialidemokraattien on osattava puhua yksinkertaisesti ja selvästi, joukoille ymmärrettävällä kielellä, heitettävä päättävästi syrjään viisaiden termien, vieraskielisten sanojen, ulkoaopittujen, valmiiden, mutta joukoille vielä käsittämättömien ja tuntemattomien tunnusten, määritelmien ja päätelmien järeä tykistö. On osattava tosiasioin ja numeroin, ilman korulauseita ja huudahduksia *selittää* sosialismin kysymyksiä ja Venäjän nykyisen vallankumouksen kysymyksiä.

Tässä yhteydessä tämän vallankumouksen kaksi peruskysymystä nousee esiin itsestään: kysymys vapaudesta ja kysymys maasta. Meidän on keskitettävä näiden peruskysymysten, kaikkia joukkoja syvästi kiinnostavien kysymysten ympärille niin puhtaasti sosialistinen propagandamme,— pikkuisännän katsantokannan ja proletariaatin katsantokannan eroavaisuus,— kuin myös eron tekeminen vaikutuksestaan kansaan taistelevien puolueiden välillä. Mustasotnialaiset aina lokakuulaisiin saakka ovat vapautta vastaan, maan kansalle antamista vastaan. Ne haluavat *tehdä lopun* vallankumouksesta *väkivallan*, lahjomisen ja petoksen avulla. Liberaalis-monarkistinen porvaristo, kadetit, *samoin* pyrkii *tekemään lopun* vallankumouksesta eräiden myönnytysten avulla. Se *ei halua* antaa kansalle täydellistä vapautta eikä kaikkea maata. Se haluaa *säilyttää* tilanherrojen maanomistuksen käyttämällä maan lunastusta ja järjestämällä sellaisia paikallisia maakomiteoita, joita ei valita yleisen, välittömän, yhtäläisen ja salaisen äänestyksen pohjalla. Trudovikit,— s.o. pikkuporvaristo, varsinkin maaseudun pikkuporvaristo,— haluavat saada kaiken maan ja täydellisen vapauden, mutta kulkevat tuota päämäärää kohti epävarmasti, tiedottomasti ja hapuillen sekä horjuen toisaalta sosialikadettien (kansansosialistien) opportunistin, jotka puolustavat liberaalisen porvariston hegemoniaa talonpoikaistoon nähden ja tekevät siitä teorian, ja toisaalta tasanjakoutopian välillä, joka — tasanjako — on muka mahdollinen tavaratuotannon oloissa. Sosialidemokratian on oltava johdonmukaisesti proletariaatin näkökannalla puhdistuen talonpoikaiston *vallankumouksellista* itsetietoisuutta kansansosialistisesta opportunistista ja

utopiasta, joka verhoaa *nykyisen* vallankumouksen todella elintärkeitä tehtäviä. Ja työväenluokka, kuten koko kansakin, voi vain vallankumouksen *täydellisen* voiton oloissa *ryhtyä todenteolla*, nopeasti, rohkeasti, vapaasti ja laajasti ratkaisemaan koko sivistyneen ihmiskunnan perustehtävää: työn vapauttamista pääoman sorrosta.

Vaalikampanjassa sekä puolueiden välisten erillissopimusten solmiamisessa me tarkastelemme huolellisesti myös kysymystä taistelukeinoista. Me otamme selvyyden siitä, mitä on perustava kokous ja miksi kadetit pelkäävät sitä. Me kysymme liberaalisilta porvareilta, kadeteilta, mitä toimenpiteitä he aikovat vaatia ja *toteuttaa itsenäisesti*, jottei kukaan voisi menetellä kansan edustajien kanssa siten kuin „ensimmäisen kutsunnan” edustajien kanssa „meneteltiin”. Me muistutamme kadeteille ja selitämme mahdollisimman laajoille joukoille kadettien katalan petturimaisen suhtautumisen viime vuoden loka—*joulukuun* taistelumuotoihin. Me kysymme kaikilta ehdokkailta, aikoivatko he *alistaa* koko duumatoimintansa täydellisesti Duuman *ulkopuolella käytävän* taistelun eduille, maan ja vapauden puolesta käytävän laajan kansanliikkeen eduille. Meidän on käytettävä vaalikampanjaa *vallankumouksen järjestämiseen*, s.o. proletariaatin sekä porvarillisen demokration *todella* vallankumouksellisten ainesten järjestämiseen.

Tällainen on se *myönteinen* sisältö, jota on pyrittävä juurruttamaan koko vaalikampanjaan ja varsinkin muiden puolueiden kanssa tehtävien erillissopimusten solmiamiseen.

VII

Tehkäämme yhteenveto.

Sosialidemokratian yleisen vaalitaktiikan lähtökohtana tulee olla vallankumouksellisen proletariaatin luokkapuolueen täydellinen itsenäisyys.

Poikkeamiset tästä yleisestä säännöstä ovat mahdollisia vain äärimmäisen välttämättömyyden tullen ja erittäin rajoitetuin ehdoin.

Venäjän vaalijärjestelmän erikoisuudet ja väestön valtaavan enemmistön, talonpoikaiston, keskuudessa olevien poliittisten ryhmittymien erikoisuudet eivät herätä tätä äärimmäistä välttämättömyyttä vaalikampanjan alimmissa

vaiheissa, s.o. valitsijamiesten vaaleissa suurissa kaupungeissa ja kymmenysmiesten ja valtuusmiesten vaaleissa maaseudulla. Suurissa kaupungeissa ei ole tätä välttämättömyyttä siksi, että niissä vaaleilla ei ole tärkeää merkitystä *lainkaan* duumaedustajien määrän kannalta, vaan siltä kannalta, että sosialidemokraatit esiintyvät hyvin laajojen, eniten keskittyneiden ja yleiseltä asemaltaan „eniten sosialidemokraattisten” väestökerrosten keskuudessa.

Maaseudulla joukkojen poliittinen kehittymättömyys ja poliittinen järjestymättömyys, väestön pirstoutuneisuus, asutusten harvuus sekä vaalien ulkonaiset ehdot edistävät erikoisesti puolueettomien (ja puolueettomien vallankumouksellisten) järjestöjen, liittojen, kerhojen, kokousten, katsantokantojen ja pyrkimysten kehitystä. Tällaisissa olosuhteissa ei vaaliliittoja alimmissa vaiheissa lainkaan tarvita. Sosialidemokraattien tiukka puoluekantaisuus kaikissa suhteissa on oikeinta ja tarkoituksenmukaisinta.

Yleinen teesi proletariaatin ja vallankumouksellisen talonpoikaiston liiton välttämättömyydestä johtaa näin ollen tunnustamaan välttämättömiksi vain erillissopimukset (tyyppinä sopimus trudovikkien kanssa kadetteja vastaan) vaalijärjestelmän ylimmissä vaiheissa, s.o. valtuusmiesten ja valitsijamiesten kokouksissa. Trudovikkien keskuudessa ilmenevien poliittisten jakojen erikoisuudet puoltavat kysymyksen samanlaista ratkaisua.

Kaikissa näissä erillissopimuksissa on sosialidemokraattien tehtävä tarkka ero porvarillis-demokraattisten puolueiden ja niissä olevien vivahteiden välillä sen mukaan, miten johdonmukaista ja päättävää on niiden demokratismi.

Vaalikampanjan ja erillissopimusten aatteellis-poliittisena sisältönä on oleva sosialismin opin ja nykyistä vallankumousta koskevien sosialidemokratian itsenäisten tunnusten selvittäminen niin tämän vallankumouksen tehtävien kannalta kuin myös noiden tehtävien toteuttamisen teitä ja keinoja koskevassa kysymyksessä.

Tämä kirjanen on kirjoitettu ennen „Sotsial-Demokratin” viidennen numeron ilmestymistä. Ennen tämän numeron ilmestymistä puolueellamme oli kaikki perusteet luottaa siihen, että puolueemme Keskuskomitea ei millään muotoa

hyväksy sosialisteille sopimattomia liittoja porvarillisten puolueiden kanssa vaalien ensimmäisessä vaiheessa. Me olimme velvolliset niin ajattelemaan, sillä niinkin vaikutusvaltainen menshevikki kuin tov. L. Martov esiintyi *päättävästi kaikkia* liittoja vastaan ensimmäisessä vaiheessa, esiintyi ei ainoastaan „Tovarishtsh” lehdessä, vaan myös järjestöihin Keskuskomiteasta lähetetyssä (Martovin) kirjeessä, joka koski vaalikampanjaan valmistautumista.

Nyt osoittautuu, että Keskuskomiteamme on kääntynyt Tsherevaninin suuntaan tai ainakin alkanut horjua. „Sosial-Demokratin” 5. numeron pääkirjoitus *katsoo mahdolliseksi* vaaliliitot *ensimmäisessä vaiheessa* eikä edes määrittele tarkasti, nimenomaan minkälaisien porvarillisten puolueiden kanssa! Kadettien kanssa solmittavan vaaliliiton puolustamista varten kadettilaiseen „Tovarishtsh” lehteen muuttaneen Plehanovin tämänpäiväinen (lokakuun 31 päivän) kirje osoittaa kaikille, kenen vaikutuksesta KK on alkanut horjua. Plehanov puhelee taas tapansa mukaan kuin ennustaja; sinkoilee kuluneita yleisiä puheenparsia; sivuuttaa kokonaan sosialistisen proletariaatin luokkatehtävät (nähtävästi kohteliaisuudesta porvarilliselle lehdelle, joka on ottanut hänet hoivaansa) eikä yritä edes kajota konkreettisiin tosiasioihin ja argumentteihin.

Näinköhän tuo „kiljaisu” Genevestä on riittävä, jotta KK luisuisi Martovin luota... Tsherevaninin tykö?

Näinköhän edustajakokouksen valitsema KK jättää täytämättä Yhdistävän edustajakokouksen päätöksen, joka kieltää kaikki vaaliliitot porvarillisten puolueiden kanssa?

Sosialidemokraattien yksimielistä vaalikampanjaa uhkaa sanomattoman suuri vaara.

Sosialistista työväenpuoluetta uhkaavat sitä rappeuttavat ja proletariaatin luokkaisenäisyyden asiaa turmelevat porvarillisten puolueiden kanssa vaalien ensimmäisessä vaiheessa solmittavat liitot.

Liittykööt kaikki vallankumoukselliset sosialidemokraatit tiukasti yhteen ja julistakoot säälimättömän taistelun opportunistiselle sekasorrolle ja horjunnalle!

**PUOLAN, LÄTINMAAN, PIETARIN,
MOSKOVAN, KESKISEN TEOLLISUUSALUEEN JA
VOLGANVARREN SOSIALIDEMOKRAATTISTEN
EDUSTAJIEN NIMESSÄ VSDTP:n
YLEISVENÄLÄISELLE KONFERENSSILLE
ESITETTY ERIÄVÄ MIELIPIDE ⁸⁵**

Valtakunnanduuman lainsäädäntötoimintakomedia sekä Duuman hajottaminen ovat täydellisesti vahvistaneet oikeutetuksi Valtakunnanduuman boikotoimisen taktiikkana, joka auttoi kansanjoukkoja arvioimaan oikein tuon laitoksen voimattomuuden ja epäitsenäisen osuuden.

Mutta porvariston vastavallankumouksellinen esiintyminen ja Venäjän liberalismijn sovittelutaktiikka estivät boikotin välitöntä menestymistä ja pakoittivat proletariaatin ryhtymään taisteluun tilanherrojen ja porvariston vastavallankumousta vastaan myös duumakamppailun pohjalla.

Sekä Duuman ulkopuolella että itse Duumassa sosialidemokratian on käytävä tätä taistelua pitäen silmällä proletariaatin luokkatietoisuuden edelleen kehittämistä, perustuslaki-illuusioiden paljastamista koko kansalle ja vallankumouksen kehittämistä.

Tällaisen asiointilan ja mainitun tarkoitusperän vuoksi Venäjän sosialidemokraattisen työväenpuolueen on osallistuttava mitä tarmokkaimmin nykyiseen duumakamppailuun.

Sosialidemokraattien vaali- ja duumakamppailun perustehtäviä on ensiksikin tehdä kansalle selväksi, että Duuma ei lainkaan kelpaa proletariaatin ja vallankumouksellisen pikkuporvariston, varsinkaan talonpoikaiston vaatimusten toteuttamiskeinoksi. Toiseksi, on tehtävä kansalle selväksi se, että poliittinen vapauden saavuttaminen parlamentaarista tietä on mahdotonta niin kauan, kun todellinen valta on tsaarihallituksen käsissä, tehtävä selväksi aseellisen kapinan, väliaikaisen vallankumoushallituksen sekä yleiseen, välittömään, yhtäläiseen äänioikeuteen ja salaiseen äänestykseen pohjautuvan perustavan kokouksen välttämättömyys. Kolmanneksi on arvostettava ensimmäistä

Duumaa ja selitettävä venäläisen liberalismiin vararikko, selitettävä erikoisesti, miten vaarallista ja tuhoisaa vallankumouksen asialle olisi kadettien liberaalismonarkistisen puolueen ensisijainen ja johtava osuus vapausliikkeessä.

Proletariaatin luokkapolueena sosialidemokratian on pysyttävä koko vaali- ja duumakamppailussa ehdottomasti itsenäisenä liittämättä nytkään missään tapauksessa omia tunnuksiaan ja omaa taktiikkaansa yhteen minkään muun oppositio- tai vallankumouspuolueen kanssa.

Tämän vuoksi sen on vaalikamppailun ensimmäisessä vaiheessa, s.o. joukkojen keskuudessa, esiinnyttävä, kuten yleensä, ehdottomasti itsenäisenä ja asetettava vain puoluetta edustavia ehdokkaita.

Tästä säännöstä voidaan poiketa vain äärimmäisen pakoittavissa tapauksissa ja vain sellaisten puolueiden suhteen, jotka täydellisesti hyväksyvät välittömän poliittisen taistelun perustunnukset, s.o. tunnustavat aseellisen kapinan välttämättömäksi ja taistelevat demokraattisen tasavallan puolesta. Sitä paitsi tällaiset sopimukset voivat koskea vain yhteisen ehdokaslistan asettamista rajoittamatta mitenkään sosialidemokratian poliittisen agitaation itsenäisyyttä.

Työväenkuuriassa sosialidemokraattinen puolue esiintyy ehdottomasti itsenäisenä menemättä sopimukseen minkään muun puolueen kanssa.

Vaalien myöhäisimmissä vaiheissa, s.o. valitsijamiesten kokouksissa kaupungeissa, valtuusmiesten ja valitsijamiesten kokouksissa maaseudulla, voivat tulla kysymykseen osittaiset sopimukset yksinomaan paikkojen suhteellista, sopimukseen osallistuvien puolueiden äänimäärän mukaista jakamista varten. Tällöin sosialidemokratia jakaa porvarilliset puolueet niiden demokraattista johdonmukaisuutta ja päättäväisyyttä silmällä pitäen seuraaviin perustyyppihin: a) sosialistivallankumoukselliset, PPS ja niihin verrattavat tasavaltalaispuolueet *; b) kansansosialistit ja saman tyyppiset trudovikit **; c) kadetit.

Kirjoitettu marraskuun 4 (17) pnä 1906

*Julkaistu marraskuun 23 pnä 1906
„Proletari“ lehden 8. n:ossa*

*Julkaistaan
lehden tekstiin mukaan*

* Tähän kuuluvat ehkä myös s.-s:t (sionisti-sosialistit) ⁸⁶.

** Tähän kuuluvat ehkä eräät juutalaiset demokraatit. Näistä kysymyksistä me emme ole päteviä päättämään ilman juutalaisia sosialidemokraatteja.

VETOOMUS VALITSIJOILLE. LUONNOS

Työläistoverit ja kaikki Venäjän kansalaiset! Valtakunnanduuman vaalien aika lähenee. Työväenluokan puolue, sosialidemokratia, kutsuu teitä kaikkia osallistumaan vaaleihin auttaaksenne niiden voimien yhteenliittämistä, jotka todella kykenevät taistelemaan vapauden puolesta.

Kansanjoukot taistelevat vallankumouksessamme virkamiesten ja poliisin, tilanherrojen ja kapitalistien herruutta vastaan ja ennen kaikkea itsevaltiudellista tsaarihallitusta vastaan. Joukot taistelevat maan ja vapauden puolesta, kukistaakseen sen pogromimiesten ja pyövelien joukkion, jonka vastauksena miljoonien ja kymmenien miljoonien vaatimuksiin ovat lahjomiset, petkutukset, petomainen väkivalta, vankilat ja kenttäoikeudet.

Vuoden 1905 lokakuun lakolla koko Venäjän työläiset pakoittivat väkisin tsaarin lupaamaan vapauden ja Duuman lainsäädäntöoikeudet. Tsaarihallitus rikkoi nuo lupauksensa. Vaalilaki tyypisti talonpoikien ja työläisten oikeuksia tilanherrojen ja kapitalistien eduksi. Duuman oikeudet supistettiin melkein olemattomiin. Mutta sekään ei vielä ole tärkeintä. Tärkeintä on se, että kaikki vapaudet ja oikeudet jäivät pelkästään paperille, sillä todellinen valta, todellinen voima oli edelleenkin kokonaan tsaarihallituksen käsissä. Mikään Duuma ei voi antaa eikä anna kansalle maata ja vapautta niin kauan, kuin todellinen valta on pogromimiesten ja vapauden pyövelien käsissä.

Juuri siksi vallankumoukselliset työläiset yhdessä muihin kansankerrokseen kuuluvien tietoisten vapaustaistelijain enemmistön kanssa boikotoivat Duumaa. Duumaa boikotoimalla yritettiin syrjäyttää pogromimiehet hoitamasta kan-

san edustajain koollekutsumisasiaa. Duumaa boikotoimalla varotettiin kansaa luottamasta pelkkiin paperilappuihin, kehoitettiin taisteluun todellisen vallan puolesta. Boikotti ei onnistunut, sillä liberaalinen porvaristo petti vapauden asian. „Kansan” vapauden puolue, kadetit, tuo liberaalisten tilanherrain ja „valistuneiden” porvarillisten lavertelijain puolue, käänsi selkänsä proletariaatin sankarilliselle taistelulle, sanoi talonpoikien ja sotaväen parhaimmiston kapinaa mielettömyydeksi ja lähti pogromimiesten järjestämiin vaaleihin. Kadettiporvariston petturuuden vuoksi on nyt koko kansan otettava väliaikaisesti lukuun lait ja vaalit, jotka ovat pogromimiesten järjestämiä, pogromimiesten väärentämiä ja jotka pogromimiehet ovat muuttaneet kansan pilkkaamiseksi.

Mutta osallistuessamme nyt vaaleihin me voimme ja meidän on avattava kansan silmät näkemään vallasta käytävän taistelun välttämättömyys ja kadettien perustuslakeihin turhuus. Koko Venäjän kansalaiset! Ajatelkaa sitä opetusta, jonka ensimmäinen Duuma meille antoi!

Niitä, jotka taistelivat hankkiakseen vapauden ja maata talonpojille, on surmattu, karkotettu ja pantu vankiloihin. Enemmistönä Duumassa olivat kadetit. Nuo liberaaliset porvarit pelkäsivät taistelua, pelkäsivät kansaa, rajoittuivat puheisiin ja anomisiin, kehottivat odottamaan kärsivällisesti, pyrkivät sopimaan, hieromaan kauppoja pogromimiesten hallituksen kanssa. Ja tsaari, nähdessään, ettei häntä vastassa ole taistelijoita, vaan matelevia porvareita, hääti heidät pois epämieluisen puheitten vuoksi.

Työläiset, talonpojat ja kaikki työtätekevät! Älkää unoh-tako tätä suurta opetusta! Muistakaa, että kun syksyllä vuonna 1905 taistelevan kansan johdossa olivat vallan-kumoukselliset työläiset ja kun työläisten lakon, työläis-kapinan lisäksi oli talonpoikien ja tietoisien sotilaiden kapinoita, niin silloin hallitus teki myönnytyksiä. Mutta kun keväällä ja kesällä 1906 kansaa johtamaan asettui liberaal-lismonarkistinen porvaristo, kadetit, puolue, joka horjuu kansanvallan ja pogromimiesten vallan välillä, silloin edustajat saivat myönnytysten asemesta potkun poliisiin saappaasta, jolla ajettiin Duuma hajalle.

Duuman hajottaminen osoittaa kaikille, miten turhia ja hedelmättömiä ovat kadettien anomiset, miten välttämätöntä on tukea proletariaatin taistelua. Työväenluokka

kirvoitti lokakuun lakolla irti vapauslupauksen. Se kokoaa nyt voimia kirvoittaakseen koko kansan kapinalla vihollisen käsistä todellisen vapauden, kukistaakseen tsaarihallituksen, perustaakseen tasavallan ja saattaakseen voimaan poikkeuksetta valtion kaikkien viranomaisten valinnallisuuden ja kutsuakseen väliaikaisen vallankumoushallituksen kautta koolle yleiseen, välittömään, yhtäläiseen äänioikeuteen ja salaiseen äänestykseen pohjautuvan yleiskansallisen perustavan kokouksen.

Taistellessaan vapauden puolesta työväenluokka pyrkii siihen, etteivät vapaudesta nauttisi yksistään rikkaat ja ylhäiset, vaan koko kansa. Työväki tarvitsee vapautta aloittaakseen laajan taistelun työn täydelliseksi vapauttamiseksi pääoman ikeestä, ihmisen harjoittaman toisen ihmisen kaikenlaisen riiston lopettamiseksi, sosialistisen yhteiskuntajärjestyksen puolesta. Mikään tasa-arvoisuus, ei edes pikkuisäntien, talonpoikien tasa-arvoisuus koko kansalle kuuluvan maan käytössä, ei pelasta kansaa kurjuudesta, työttömyydestä ja sorrosta niin kauan kuin säilyy pääoman herruus. Ja kaikkien maiden työläisiä painava pääoman ies voidaan suistaa vain, jos kaikki työläiset liittyvät yhteen ja heitä tukevat työtätekevien joukot. Sosialistisessa yhteiskunnassa eivät vapaus ja tasa-arvoisuus tule olemaan petosta; työtätekeviä ei tule hajottamaan erillisen pientalouden hoito; yhteistyöllä kartutettu rikkaus tulee palvelemaan kansanjoukkoja eikä sortamaan niitä; työtätekevien herruus tekee lopun kaikesta minkä tahansa kansallisuuden, uskonnon tai toisen sukupuolen sorrosta.

Työläistoverit ja kaikki Venäjän kansalaiset! Käyttäkää hyväksenne vaaleja tukeaksenne niitä, jotka todella taistelevat vapauden ja sosialismin puolesta, avataksenne kaikkien silmät näkemään eri puolueiden todelliset päämäärät ja todellisen luonteen!

Sosialidemokraattien lisäksi vaaleihin osallistuu kolme tärkeintä puolue ryhmää: mustasotnialaiset, kadetit ja trudovikit.

Mustasotnialaisia ovat ne puolueet, jotka tukevat hallitusta. Ne puolustavat itsevaltiudellista monarkiaa, poliisivaltaa, tilanherrojen kaikkien maiden säilyttämistä koskemattomina. Niitä ovat monarkistien puolue, Venäjän kansan liitto, oikeusjärjestyspuolue, kauppa- ja teollisuuspuolue, lokakuun 17 päivän liitto, rauhallisen uudistuksen

puolue. Kaikki ne ovat kansan suoranaisia vihollisia, pogromi-
miesten hallituksen, Duuman hajottaneen hallituksen,
kenttäoikeushallituksen suoranaisia suojelijoita.

Kadetit (perustuslailliset demokraatit eli „kansanvapau-
den puolue”) on liberaalismonarkistisen porvariston tärkein puolue. Liberaaliset porvarit horjuvat kansan ja pogromi-
miesten hallituksen välillä. Puheissaan he ovat hallitusta vastaan; käytännössä he pelkäävät eniten kansan taistelua; käytännössä he haluavat sopia monarkian, s.o. pogromi-
miesten kanssa kansaa vastaan. Kadetit ehdottivat Duumassa drakonisia lakeja lehdistöä ja kokouksia vastaan. Kadetit vastustivat Duumassa maakysymyksen jättämistä yleisen, välittömän, yhtäläisen äänioikeuden perusteella ja salaisella äänestyksellä valittujen paikallisten komiteain hoidettavaksi. Kadetit ovat liberaalisia tilanherroja, jotka pelkäävät, että kunpa vain talonpojat eivät itse ratkaisisi maakysymystä omalla tavallaan. Ken ei halua poliisivallan voivan hajottaa kansanedustajia, ken ei halua talonpojille pantavan yhtä raskaita lunastusmaksuja kuin vuonna 1861,—hän huolehtikoon siitä, ettei toisesta Duumasta tulisi taas kadetti-Duumaa.

Trudovikit ovat niitä puolueita ja ryhmiä, jotka ilmentävät pienisäntien, etupäässä pientalonpoikien etuja ja katsantokantoja. Arin näistä puolueista on „kansansosialistinen työpuolue”; se ei ole kadetteja paljoakaan parempi. Seuraavana on Duuman „Työryhmä”, jonka parhaat jäsenet, sellaiset kuin Onipko, lähtivät Duuman hajottamisen jälkeen auttamaan kapinaan nousevaa kansaa. Vallankumouksellisin työpuolue ovat „sosialistivallankumoukselliset” (eserrät). Trudovikit ovat taipuvaisia päättävästi — joskus aina kapinaan asti — puolustamaan talonpoikaisjoukkojen etuja taistelussa maan ja vapauden puolesta, mutta he eivät osaa läheskään aina vapautua liberaalisten porvari-
en vaikutuksesta ja porvarillisista katsantokannoista kaikessa toiminnassaan. Työn ja pääoman välisessä suuressa maailmantaistelussa pienisäntä seisoo tienhaarassa: pitäisikö hänen pyrkiä „ihmisten kirjoihin” porvarilliseen tapaan, päästä itse isännäksi, vai pitäisikö hänen pyrkiä auttamaan proletariaattia porvariston herruuden kukistamiseksi. Me sosialidemokraatit käytämme vaaleja hyväksemme sanoaksemme talonpoikaisjoukoille ja kaikille talonpoikaiston ystäville: talonpojat voivat saada

maata ja vapauden vain siinä tapauksessa, jos heidän toimintansa tulee olemaan taistelua eikä anomista, jos he eivät tule luottamaan tsaariin ja liberaalisten porvarien lupauksiin, vaan yksimielisen, käsi kädessä työväenluokan kanssa käytävän taistelun voimaan.

Sosialidemokraattien puolue on tietoisien ja taistelevan proletariaatin puolue. Se ei luota mihinkään porvariston lupauksiin, se ei etsi pelastusta puutteelta ja kurjuudelta pientalouden lujittamisesta, vaan sosialismin puolesta käytävästä kaikkien työtätekevien yksimielisestä taistelusta.

Työläistoverit ja te kaikki, jotka olette pääoman palveluksessa! Te kaikki olette nähneet, että hallituksen riistäessä alkeellisimmatkin vapaudet, porvaristo ryhtyi riistämään työläisiltä kaikkea sitä, minkä he olivat valloittaneet, se alkoi jälleen pidentää työpäivää, pienentää työpalkkaa, suurentaa sakkoja, tehostaa kaikenlaista kiristystä, ahdistaa tai erottaa työstä tietoisia työläisiä. Vain vapauden voittaessa voivat työläiset ja toimihenkilöt turvata voittonsa porvaristolta, saada 8 tunnin työpäivän, paremman työpalkan ja siedettävät elinolot. Ja vain taistelemalla yhdessä, yksimielisesti ja rajattoman rohkeasti kaikkien työtätekevien joukkojen eturintamassa työväenluokka voi vallata todellisen vapauden koko kansalle.

Työläistoverit ja kaikki Venäjän kansalaiset! Äänestäkää Venäjän sosialidemokraattisen työväenpuolueen ehdokkaita! Tämä puolue taistelee täydellisen vapauden puolesta, tasavallan puolesta, sen puolesta, että virkamiehet olisivat kansan valitsemia. Se taistelee kaikkea kansallisuussortoa vastaan. Se taistelee sen puolesta, että talonpojat saisivat *kaiken maan ilman mitään lunastusta*. Se tukee tietoisien merimiesten ja sotilaiden kaikkia vaatimuksia pyrkimyksensä vakituiseen armeijan vaihtamiseen koko kansan aseistamiseen.

Työläistoverit ja kaikki Venäjän kansalaiset! Äänestäkää Venäjän sosialidemokraattisen työväenpuolueen ehdokkaita!

KADETTIEN KANSSA TEHTÄVISTÄ BLOKEISTA

Menshevikit ajoivat bundilaisten auttamana VSDTP:n yleisvenäläisessä konferenssissa läpi päätöksen, joka sallii tehtävän blokkeja kadettien kanssa. Kadettilehdistö riemuitsee ja levittää tätä ilosanomaa ympäri maailmaa tönien keveästi menshevikkejä vielä askelmaa alemmas, vielä askelta kauemmas oikealle. Lukija löytää toisesta kohtaa lehteämme konferenssin päätökset, vallankumouksellisten sosialidemokraattien eriävän mielipiteen ja heidän valitsijoille osoittamansa vetoimuksen luonnoksen*. Tässä yritämme luonnehtia kadettien kanssa tehtävien blokkien yleistä ja tärkeintä poliittista merkitystä.

Tällaista luonnehtimista varten tarjoaa hyvää aineistoa „Sotsial-Demokratian” 6. numero ja erikoisesti toimituksen kirjoitus „Äärimmäisen vasemmiston blokki”. Alkakaamme tämän kirjoituksen eräästä luonteenomaisimmasta kohdasta.

Meille sanotaan, kirjoittaa „S.-D.”, että „menshevikit, jotka olivat asettaneet tehtäväkseen sysätä koko Duumaa vallankumoukselliselle tielle, ovat sen hajottamisen jälkeen luopuneet asenteestaan ja tehneet blokin vallankumouksellisten puolueiden ja ryhmien kanssa, mikä ilmeni ensiksikin kahden yhteisen — armeijalle ja talonpoikaistolle osoitetun — julisteen julkaisemisena ja toiseksi komitean perustamisena toiminnan koordinoimiseksi tulevaa lakkoa silmälläpitäen. Tämä presedenssiin viittaaminen perustuu pahaan väärinkäsitykseen. Mainitussa tapauksessa puolueemme *ei* tehnyt muiden vallankumouksellisten puolueiden ja ryhmien kanssa *poliittista* blokkia, vaan *taistelususopimuksen*, jota me

* Ks. tätä osaa, ss. 284—290. *Toim.*

olemme aina pitäneet tarkoituksenmukaisena ja välttämättömänä”.

Kursivointi „Sotsial-Demokratin”.

...Ei poliittista blokkaa, vaan taistelususopimuksen... Herra paratkoon, toverit menshevikit! Tämähän ei ole ainoastaan jotain järjetöntä, vaan lisäksi suorastaan lukutaidotonta. Jompi kumpi: joko te tarkoittatte blokilla vain parlamentaarisia sopimuksia tai ette ainoastaan niitä. Edellisessä tapauksessa blokki on taistelususopimus parlamentaarista taistelua varten. Jälkimmäisessä tapauksessa taistelususopimus on poliittinen blokki, sillä „taistelu”, jolla ei ole poliittista merkitystä, ei ole taistelua, vaan pelkästään tappelua.

Toverit keskuskomitealaiset! pitäkää silmällä toimittajianne, niin juuri, pitäkää silmällä, muuten tässä saa ihan hävetä sosialidemokratian takia.

— Eikö tuo hölynpöly, jota KK:n äänenkannattajassa tarjotaan lukijalle, johdu pelkästä sanahairahduksesta? Kömpelöstä sanonnasta?

— Ei lainkaan. „Sotsial-Demokratin” virhe ei ole siinä, että se päätyi tuollaiseen eriskummallisuuteen, vaan päinvastoin se päätyi tuohon eriskummallisuuteen siksi, että sen kaikki päätelmät ja koko sen asenne perustuvat syvälliseen virheeseen. Järjetön sanayhdistelmä: „ei poliittista blokkaa, vaan taistelususopimuksen”*, ei ole sattuma, vaan se on väistämättömästi ja kiertämättömästi johtunut siitä menshevismien perus-„järjettömyydestä”, että ei käsitetä sitä, että Venäjällä parlamentaarinen taistelu on nyt kokonaan ja lisäksi mitä välittömimmin riippuvainen ulkoparlamentaarisen taistelun ehdoista ja luonteesta. Toisin sanoen: erillinen loogillinen erehdys osoittaa, että menshevikit eivät yleensä käsitä Duuman koko osuutta ja merkitystä nykyisessä vallankumouksellisessa tilanteessa.

Emme tietenkään rupea matkimaan menshevikkien ja heidän johtajansa Plehanovin menetelmiä, joita he käyttävät väitellessään meitä vastaan „taistelu”- ja „politiikka”-kysymyksessä. Emme rupea moittimaan heitä siitä, että he, sosialidemokraattisen proletariaatin johtajat, voivat solmia epäpoliittisen taistelususopimuksen.

* Ja pitikin käydä niin nurinkurisesti, että menshevikit, jotka ovat aina soimanneet meitä „taistelun” ja „politiikan” vastakkainasettamisesta, juuri itse rakensivat koko päätelmänsä tuolle järjettömälle vastakkainasettamiselle!

Kiinnitämme huomiota seuraavaan kysymykseen: *miksi* meidän menshevikkimme oli tehtävä Duuman hajottamisen jälkeen blokki *vain vallankumouksellisten* puolueiden ja ryhmien kanssa? Ei tietenkään sen takia, että jokin anarkisti-blanquilainen Lenin on sellaista jo kauan propagoinut (pelkästä vihamielisyydestä menshevikkejä kohtaan). Objektiiiset ehdot *pakoittivat* menshevikkejä, vastoin kaikkia heidän teorioitaan, solmimaan juuri tällaisen vallankumouksellisen, kadettivastaisen blokin. Objektiiiset ehdot johtivat vastoin menshevikkien tahtoa ja *vastoin* heidän *tietoisuuttaan* siihen, että ensimmäisessä Duumassa käydyn rauhallisen parlamentaarisen taistelun dialektinen kehitys muutti tuon taistelun *muutamassa päivässä* peräti rauhottomaksi, epäparlamentaariseksi taisteluksi. *Poliittinen blokki*, joka jäi menshevikeiltä tietoamatta (heidän silmiään peittävien kadettilaisten silmälappujen takia) ja muodollisesti solmimatta ja ilmeni toivomusten ja lähimpien poliittisten pyrkimysten yhtäläisyytenä, keinojen yhtäläisyytenä taistelussa lähimpien poliittisten päämäärien saavuttamiseksi — tämä tietoamatta jäänyt „poliittinen blokki” muuttui *tapatumain pakosta* „taistelusopimukseksi”. Tästä yllätyksestä, jota ei oltu huomioitu Plehanovin kirjeissä ensimmäisen Duuman ajoilta, älyniekkamme hämmentyivät niin, että se pani heidät huutamaan: „tämä *ei ole* poliittinen blokki, *vaan* taistelusopimus!”

Politiikkanne, rakkaat toverit, onkin täysin kelvoton juuri siksi, että te kaavailette sopimuksia *sellaista* „taistelua” varten, joka on tehotonta, luuloteltua, vailla ratkaisevaa merkitystä, ettekä huomaa edellytyksiä *sellaiseen* „taisteluun”, jonka koko Venäjän vallankumouksen kulku vastustamattomalla voimalla kohottaa näyttämölle ja jota synnyttävät jopa sellaisetkin olot, mitkä ensi näkemältä näyttävät mitä rauhallisimmilta, parlamentaarisimmilta ja perustuslaillisimmilta, — synnyttävät jopa sellaisetkin olot, joita Duuman Roditshevit ylistivät puhuessaan jumaloidusta, vastuuvapaasta monarkista.

Te teette juuri sen virheen, josta aiheettomasti syytätte bolshevikkeja. Politiikkanne ei ole taistelupoliitiikkaa. Taistelunne ei ole poliittista tositaistelua, vaan perustuslaillista leikkitaistelua, parlamenttikretinismiä. „Taistelua” varten, jota olosuhteet voivat vaatia jo huomenna, teidän linjanne on sopimukseen nähden *toinen* — „politiikkaa” varten teidän

linjanne on sopimukseen nähden *toinen*. Ja siksi te ette kelpaa enempää „taistelua” kuin „politiikkaakaan” varten, vaan ainoastaan olemaan kadettien säestäjinä.

Puolueessamme kiistellään nyt paljon „blokki”-sanan merkityksestä. Toinen sanoo: blokki tarkoittaa yhteistä listaa. Toinen sanoo: ei, blokki tarkoittaa yhteistä ohjelmaa. Kaikki nuo kiistat ovat tyhmiä, skolastisia. Asia ei muutu tippaakaan siitä, nimitättekö blokiksi enemmän tai vähemmän läheisiä sopimuksia. Kiistan ydin ei ollenkaan ole siinä, kummat sopimukset ovat sallittavia, läheiset vaiko vähemmän läheiset. Joka sellaista luulee, hän juuttuu toisarvoiseen ja pikkumaiseen parlamenttitekniikkaan, unohtaen tuon tekniikan *poliittisen olemuksen*. Kiistan ydin on siinä, *mitä linjaa* sosialistisen proletariaatin on solmittava porvariston kanssa sopimuksia, jotka yleensä puhuen ovat kiertämättömiä porvarillisessa vallankumouksessa. Bolshevikit voivat olla keskenään eri mieltä yksityisseikoista: ovatko sopimukset vallankumouksellisen porvariston jonkin puolueen kanssa vaaleissa tarpeellisia vai ei, mutta bolshevikkien ja menshevikkien välisen kiistan ydin ei ole lainkaan siinä. Kiistan ydin on aina yksi ja sama: onko sosialistisen proletariaatin kuljettava porvarillisessa vallankumouksessa liberaalis-monarkistisen porvariston perässä vai vallankumouksellisdemokraattisen porvariston edellä.

Kirjoitus „Äärimmäisen vasemmiston blokki” antaa koko joukon näytteitä siitä, miten menshevikkien ajatuksenjuoksu poikkeaa erimielisyyksien poliittisesta olemuksesta tyhjänpäiväisiin pikkuseikkoihin. Artikkelin kirjoittaja itse nimittää blokkitaktiikaksi (s. 2, 3. palsta) sekä yhteistä ohjelmaa että yhteistä listaa. Ja silti hän samanaikaisesti väittää, että me puollamme trudovikkien ja eserrien kanssa tehtävää „blokkia”, kun taas menshevikit puoltavat vain „osittaisia sopimuksia” eivätkä blokkeja kadettien kanssa. Tuohan on lapsellisuutta, rakkaat toverit, eikä todistelua!

Verratkaa menshevikkien päätöslauselmaa, joka hyväksyttiin yleisvenäläisessä konferenssissa, bolshevikkien päätöslauselmaan. Jälkimmäinen asettaa eserrien kanssa tehtäville sopimuksille paljon tiukemmat ehdot kuin edellinen kadettien kanssa tehtäville sopimuksille. Se on kiistämätöntä, sillä ensiksikin bolshevikit sallivat tehtävän sopi-

muksia vain sellaisten puolueiden kanssa, jotka taistelevat tasavallan puolesta ja tunnustavat aseellisen kapinan välttämättömyyden, mutta menshevikit sallivat tehtävän sopimuksia „demokraattisten oppositiopuolueiden” kanssa yleensä. Siis bolshevikit ovat määritelleet vallankumouksellinen porvaristo -käsitteen selvin *poliittisin* tunnusmerkein, jota vastoin menshevikit ovat antaneet *poliittisen* määritelmän asemesta vain pelkän *teknillis-parlamentaarisen* sanan. Tasavalta ja aseellinen kapina ovat määrättyjä poliittisia kategorioita. Oppositio on vain parlamenttitermi. Tuo termi on sikäli epäselvä, että se käsittää sekä lokakuulaiset, rauhalliset uudistajat että kaikki ne, jotka ovat tyytymättömiä hallitukseen. Tosin lisäys: „demokraattisten” sisältää poliittisen momentin, mutta se on epämääräinen. Sillä tarkoitetaan kadetteja. Ja se juuri onkin väärin. *Kansan pettämistä* on sanoa „demokraattiseksi” *monarkistista* puoluetta, puoluetta, joka pitää yläkamaria sallittavana, puoluetta, joka on ehdottanut pakkolakeja kokouksia ja sanomalehdistöä vastaan, puoluetta, joka on jättänyt vastauskirjelmästä pois välittömän, yhtäläisen äänioikeuden ja salaisen äänestyksen, puoluetta, joka on kieltänyt koko kansan valitsevat maakomiteat. Tuo on hyvin jyrkästi sanottu, mutta se on oikeudenmukaista. Kadettien demokraattismin suhteen menshevikit pettävät kansaa.

Toiseksi bolshevikit sallivat tehtävän sopimuksia porvarillisten tasavaltalaisten kanssa vain „poikkeuksellisesti”. Menshevikit eivät vaadi sitä, että blokit kadettien kanssa olisivat vain poikkeuksellisia.

Kolmanneksi bolshevikit ehdottomasti kieltävät menemästä minkäänlaisiin sopimuksiin työväenkuuriassa („*minikään muun puolueen kanssa*”). Menshevikit *sallivat tehtävän blokkeja myös työväenkuuriassa*, sillä sen puitteissa kielletään tekemästä sopimuksia vain sellaisten ryhmien ja puolueiden kanssa, jotka „eivät ole proletariaatin luokkataistelun kannalla”. Tämä ei ole sattuma, sillä konferenssissa oli menshevikkejä, joilla on proletaarin luokkavaistoa ja jotka kiistivät tuota järjetöntä sanamuotoa vastaan, mutta menshevikkien määrällinen ylivoima nujersi heidät. Tuloksena oli jotain täysin epämääräistä ja hämää, joka antaa täydet mahdollisuudet kaikenlaisen seikkailupolitiikan harjoittamiseen. Ja sitä paitsi muodostui sellainen, marxilaiselle jo aivan kelvoton ajatus, että

sosialidemokratian lisäksi jokin muukin puolue *voitaisiin* tunnustaa „proletariaatin luokkataistelun kannalla olevaksi”.

No voitaisiinko tämän jälkeen olla sanomatta vähintään lapsellisuudeksi sitä, kun yritetään todistaa, että bolshevikit ovat myöntäväisiä *paljon läheisempään* blokkiin tasavaltalaisen porvariston, eserrien, kanssa kuin menshevikit monarkistisen porvariston, kadettien, kanssa??

Täysin tekaistu ajatus enemmän tai vähemmän läheisistä blokeista on tarkoitettu hämäämään sitä poliittista kysymystä, *kenen kanssa ja miksi* voidaan tehdä blokkeja. Ottakaa „Sotsial-Demokrat” lehden 6. numerossa julkaistu „Vaaliohjelmaluonnos”. Tämä asiakirja on eräs niistä monista menshevistisen politiikan asiakirjoista, jotka todistavat, että mensheveikeillä on *aatteellinen* blokki kadettien kanssa. Konferenssin päätöslauselma tuohon vaaliohjelmaluonnokseen tehtävistä tarpeellisista „korjauksista” todistaa sitä ilmeisesti. Ajatelkaahan: sosialidemokraattien konferenssin piti muistuttaa omalle Keskuskomitealleen, ettei illegaalisesta julkaisusta saa jättää pois tasavaltatunnusta, ettei saa rajoittua mainitsemaan yleisin epäselvin sanoin anomisesta ja taistelusta, vaan eri puolueet on nimettävä tarkasti ja luonnehdittava ne proletaariselta näkökannalta, osoitettava kapinan välttämättömyys ja korostettava sosialidemokratian luokkaluonnetta! Sosialidemokraattisen puolueen Keskuskomitealle muistutetaan, että puolueen *ensimmäisessä* vaalijulistuksessa on välttämättä tähdennettävä puolueen luokkaluonnetta,— tuollainen muistutus on voinut käydä mahdolliseksi vain siksi, että KK:n katsomuksissa on jotain peräti epänormaalista, mitä pahin virhe.

Tietymätöntä on, tullaanko meillä solmimaan käytännöllisiä sopimuksia kadettien kanssa ja miten laajassa mitassa. Mutta aatteellinen sopimus, aatteellinen liitto on jo olemassa: vaaliohjelman luonnoksessa on hämätty proletariaatin kannan ja liberaalis-monarkistisen porvariston kannan eroavaisuus*. Sitä vastoin bolshevikkien laatimassa valitsijoille osoitetun vetoamuksen luonnoksessa me näemme viitattavan paitsi tuohon eroavaisuuteen, myös proletariaa-

* Tämä ei ole menshevikkien ensimmäinen virhe. Kuuluisassa VSDTP:n duumajulistuksessa he tekivät saman virheen. He syyttivät bolshevikkeja eserräläisyydestä, mutta itse pyyhkivät pois sosialidemokraattien ja trudovikkien mieliteiden eroavaisuudet, joten Duuma-kauden eserräläiset sanomalehdet sanoivat sosialidemokraattien duumajulistusta eserräläisiltä varastetuiksi aatteiksi! Sitä vastoin meidän duumajulistuksen vastaluonnoksessa⁶⁷ oli selvästi osoitettu meidän ja pikkuporvareiden välinen ero.

tin katsantokannan ja pienisäntien luokan katsantokannan väliseen eroavaisuuteen.

Vaaliliittokysymyksessä on etutilalle asetettava nimenomaan tämä periaatteellinen, ideologinen puoli. Turhia ovat kaikki menshevikkien puolusteluyritykset: tulemme muka olemaan itsenäisiä kaikessa vaaliagitaatiossa, emme typistä sitä missään suhteessa ja vasta viime hetkellä asetamme omat ehdokkaamme kadettien listalle!

Se ei ole totta. Olemme tietysti vakuuttuneita, että parhaat menshevikit vilpittömästi haluavat sitä. Mutta kysymys ei ole heidän halustaan, vaan nykyisen poliittisen taistelun objektiivisista ehdoista. Nämä ehdot aiheuttavat sen, että menshevikkien *jokainen askel* heidän vaalikamppailussaan on *jo* kadetismin *ryvettämä*, on jo luonteeltaan sosialidemokratian katsantokantojen hämäämistä. Osoitimme sen ottamalla esimerkiksi vaaliohjelman luonnoksen ja todistamme sen heti useilla muilla asiakirjoilla ja päätelmillä.

Menshevikkien tärkeimpänä todistusperusteena on mustasotnialaisvaara. Tämän todistusperusteen ensimmäinen ja tärkein valheellisuus on siinä, että mustasotnialaisvaaraa vastaan ei voida taistella kadettilaisella taktiikalla ja kadettilaisella politiikalla. Tuon politiikan olemuksena on *sovinto* tsarismin kanssa, *t.s.* mustasotnialaisvaaran kanssa. Ensimmäinen Duuma osoitti kyllin selvästi, että kadetti ei taistele mustasotnialaisvaaraa vastaan, vaan pitää uskottoman halpamaisia puheita monarkin syyttömyydestä ja vastuuvapaudesta, monarkin, *joka tunnetusti on mustasotnialaisten johtaja*. Senpä tähden menshevikit, auttaessaan kadetteja Duumaan, eivät ainoastaan ole taistelematta mustasotnialaisvaaraa vastaan, vaan päinvastoin sumentavat kansan silmiä ja hämäävät mustasotnialaisvaaran todellista merkitystä. Mustasotnialaisvaaran vastustaminen auttamalla kadetteja Duumaan on samaa kuin pogromin vastustaminen lakeija Roditshevin puhein: „on julkeata katsoa monarkin olevan vastuussa pogromista”.

Yleisesti käytetyn todisteperusteen toinen vika on siinä, että sosialidemokraatti luovuttaa vaiteliaasti kadetille johtajaseman demokraattisessa taistelussa. Miksi äänten hajaantuessa, joka takaa voiton mustasotnialaiselle, *me* olemme siihen syyppäitä, kun emme äänestäneet kadettia, mutta *kadetti* ei ole siihen syyppää, kun ei äänestänyt meitä?

— Meitä on vähemmistö,— vastaavat menshevikit täynnä kristillistä nöyryyttä.— Kadetteja on enemmän. Eiväthän kadetit voi julistaa itseään vallankumouksellisiksi.

— Niin kyllä! Mutta se ei anna sosialidemokraateille aihetta julistaa itseään kadeteiksi. Missään maailmassa porvarillisen vallankumouksen lopputuloksen ollessa puolinaisen ei ole ollut eikä ole voinutkaan olla niin, että sosialidemokraatit osoittautuisivat enemmistöksi porvarillisiin demokraatteihin verrattuna. Ja *kaikkialla*, kaikissa maissa, sosialidemokraattien *ensimmäisen* itsenäisen esiintymisen vaalikamppailussa liberaalit ovat ottaneet vastaan voivottelulla ja ulvonnalla *syyttäen sosialisteja mustasotnialaisten auttamisesta*.

Siksi me otamme hyvin rauhallisesti vastaan menshevikin tavanomaisen huudahduksen: bolshevikit auttavat mustasotnialaisia. *Kaikki* liberaalit ovat huutaneet samaa *kaikille* sosialisteille. Kieltäytyessänne taistelemasta kadetteja vastaan te jätätte kadettien aatteellisen vaikutuksen alaiseksi suuren joukon proletaarista ja puoliproletaarista ainesta, joka saattaisi seurata sosialidemokraatteja *. Ellette te lakkaa olemasta sosialisteja, niin teidän on, ellei tänään, niin huomenna, lähdeittävä itsenäiseen taisteluun mustasotnialaisvaarasta huolimatta. Ja oikean askeleen ottaminen on tänään helpompaa ja tarpeellisempaa kuin huomenna. Kolmannessa Duumassa (jos sellainen tullaan kutsumaan koolle toisen jälkeen) teidän on vielä vaikeampi rikkoa kadettien kanssa tekemäänne blokkia, ja te sotkeennutte entistä pahemmin epäluonnollisissa suhteissanne vallankumouksen petteureihin. Mutta *todellinen* mustasotnialaisvaara, toistamme, ei ole lainkaan Duuman mustissa mandaateissa, vaan pogromeissa ja kenttöoikeuksissa. Laittamalla kansan silmille kadettilaiset silmälaput, te vaikeutatte sen taistelua tätä todellista vaaraa vastaan.

Yleisesti käytetyn todisteperusteen kolmantena valheellisuutena on Duuman ja sen osuuden virheellinen arviointi. Kumoten tavanomaiset väitteensä menshevikkien oli viehättävässä kirjoituksessaan „Äärimmäisen vasemmiston blokki” myönnettävä, ettei asian olemus ole teknillisissä

* Kadetit itse alkavat myöntää, että heitä uhkaa vaaleissa *vaara vasemmalta* („Retsh” lehdessä kirjaimellinen sanonta Pietarin läänin koskevasta selostuksesta). Huutamalla mustasotnialaisvaarasta kadetit vetävät menshevikkejä nenästä, torjuakseen vasemmalta uhkaavan vaaran!

sopimuksissa, vaan nimenomaan kahden taktiikan perinpohjaisessa poliittisessä eroavaisuudessa.

Tuosta kirjoituksesta luemme:

„„Blokki”-taktiikka perustuu tahtoen tai tahtomatta siihen, että tulevassa Duumassa muodostuisi yhtenäinen sosialidemokraattisen värinsä menettänyt vallankumouksellinen vähemmistö, joka kävisi järjestelmällistä sotaa Duuman enemmistöä samoin kuin hallitustakin vastaan ja julistautuisi määrätyllä hetkellä, kukistaen Duuman, väliaikaiseksi hallitukseksi. Osittaisten sopimusten taktiikan tarkoituksena on käyttää mahdollisuuksien mukaan hyväksi Duumaa kokonaisuutena, s.o. Duuman enemmistöä taistelussa itsevaltaista järjestelmää vastaan, säilyttäen sen ohella Duumassa koko ajan itsenäisen sosialidemokraattisen ryhmän äärimmäisen asenteen”.

Mitä tulee „värin menettämiseen”, niin olemme jo osoittaneet, että juuri menshevikit ovat syyllistyneet siihen sekä vaaleissa työväenkuuriassa kuin myös sallimalla vapaamin blokkeja ja vaihtamalla sosialidemokratismiin aatteellisesti kadetismiin. Menshevikkien väite väliaikaiseksi hallitukseksi „julistautumisesta” on aivan yhtä naurettava. Menshevikit unohtavat, ettei asia ole julistamisessa, vaan koko *kapinan* kulussa ja menestyksessä. Väliaikainen hallitus, joka ei ole kapinaelin, on pelkkä sana tai pelkkää seikkailua.

Mutta itse asiassa menshevikit tulivat vahingossa sanooneksi esittämässämme sitaatissa pyhän totuuden. Kaikki on todellakin nimenomaan siinä, *uhraamme* me „kauttaaltaan” liberaalisen Duuman („Duuma kokonaisuutena”) takia sosialidemokratian vaalikampailun *itsenäisyyden vaiemme?* Bolshevikeille on todellakin tärkeämpää vaalikampailun täydellinen itsenäisyys, politiikkamme ja ryhmämme täydellinen (eikä puoleksi kadettilainen) sosialidemokraattisuus. Mutta menshevikeille on tärkeämpää kauttaaltaan kadettilainen Duuma, jossa on iso määrä puoleksi kadettilaisittain valittuja sosialidemokraatteja. Kaksi Duumatyyppiä: 200 mustaa, 280 kadettia, 20 sosialidemokraattia tai 400 kadettia ja 100 sosialidemokraattia. Meistä on edellinen tyyppi parempi ja katsomme lapsellisuudeksi luulla mustasotniaisvaaran torjumiseksi mustasotniaisten syrjäyttämistä Duumasta.

Meillä on kaikkialla sama linja: sekä vaalitaistelussa että Duuma-taistelussa samoin kuin taisteltaessa kadulla ase kädessä. Kaikkialla: sosialidemokraatit yhdessä vallankumouksellisen porvariston kanssa kadettipettureita vastaan.

Mutta menshevikit käyvät „Duuma”-taistelua yhdessä kadettien kanssa (koko Duuman ja kadettiministeristön tukeminen), ja kapinan sattuessa he muuttavat politiikkaa ja tekevät „ei poliittisen blokin, vaan taistelusopimuksen”. Oikeassa oli sen vuoksi se bolshevikki, joka sanoi konferenssissa: kannattamalla kadettien kanssa tehtäviä blokkeja bundilaiset hankkivat kiertoteitse kannatusta kadettiministeristölle.

Lainaamamme sitaatti on mainio todiste siitä, miten blokit kadettien kanssa muuttavat pelkäsi fraasiksi menshevikkien päätöslauselman hyvät sanat vaalikamppailutunnuksista: „vallankumousvoimien järjestäminen Duumassa” (vaan ei kadettien lisäksi järjestäminen ja todellisten vallankumousvoimien hajottaminen?),— „Duuman voimattomuuden esilletuominen” (vaan ei kadettien voimattomuuden salaaminen joukoilta?),— „selitettävä joukoille, että toiveet taistelun rauhallisesta lopputuloksesta ovat mielikuvituksellisia” (eikä voimistettava harhakuvitelmia synnyttävän kadettipuolueen vaikutusta joukoissa?).

Ja kadettilehdistö on mainiosti ottanut huomioon menshevikkien ja kadettien välisten blokkien *poliittisen* merkityksen. Sanoimme ylempänä: liberaalien perässä vaiko vallankumouksellisten edellä. Tämän todistamiseksi viitaaamme poliittiseen lehdistöömme.

Löydättekö edes vähänkin vakavampia ja joukkoluontoisia todisteita siitä, että bolshevikit kulkisivat porvarillisten vallankumouksellisten perässä ja olisivat riippuvaisia niistä? Naurettavaa on siitä puhuakin. Koko Venäjän lehdistö osoittaa selvästi ja kaikki vallankumouksellisten viholliset myöntävät sen, että nimenomaan bolshevikit noudattavat itsenäistä poliittista linjaa vetäen mukaansa porvarillisten vallankumouksellisten erillisiä ryhmiä ja parhaita aineksia.

Entä porvarilliset opportunistit? Niillä on kymmenen kertaa laajempi lehdistö kuin sosialidemokraateilla ja eserillä yhteensä. Ja nimenomaan ne noudattavat itsenäistä poliittista linjaa tehden menshevikeistä ja kansansosialisteista pelkkiä myötäveisajia.

Koko kadettilehdistö lainaa menshevikkien päätöslauselmasta *ainoastaan* blokkeja koskevat paikat ja *jättää pois* „Duuman voimattomuuden”, „vallankumouksen voimien järjestämisen Duumassa” y.m. asiat. Kadetit eivät ainoas-

taan jätä pois noita asioita, vaan *suorastaan herjaavat* niitä, puhuen milloin „fraaseista”, milloin menshevikkien „epäjohdonmukaisuudesta”, milloin „menshevismin tunnusten kestättömyydestä” tai „bolshevikkien vahingollisesta vaikutuksesta menshevikkeihin”.

Mitä tuo merkitsee? Se merkitsee, että tahdostamme riippumatta ja menshevikkien parhaimmiston halusta huolimatta poliittinen elämä imee itseensä menshevikkien *kadettilaiset teot* ja heittää syrjään heidän *vallankumoukselliset fraasinsa*.

Kadetti pistää taskuunsa menshevikeiltä saamansa avun, taputtelee Plehanovin olkapäätä siitä hyvästä, että hän saarnaa blokkien puolesta, ja karjuu samalla ylenkatseellisesti ja työkeästi kuin kauppias, joka on ylensyönyt rosvoamiensa voittojen kustannuksella: tämä on vähän, herrat menshevikit! tarvitaan lisäksi aatteellista lähentymistä! (katso Plehanovin kirjeen johdosta kirjoitettuja „Tovarishtsh” lehden artikkeleja)—tämä on vähän, herrat menshevikit, on lisäksi lopetettava polemiikki tai ainakin muutettava sitä! (katso *vasemmistokadettilaista „Vek”* lehteä, konferenssimme päätöksiä koskevaa pääartikkelia). En edes puhukaan „Retshistä”, joka ilman muuta keskeyttää kadetteja ikävöivät menshevikit sanomalla: „me menemme Duumaan *säätämään lakeja*” emmekä tekemään vallankumousta!

Menshevikkiparat, Plehanov rukka! Kadeteille osoittamansa rakkauskirjeet on luettu mielihyvällä, mutta eteistä pitemmälle heitä ei vielä päästetä.

Vilkaiskaapa porvarillisessa, kadettilaisessa „Tovarishtsh” lehdessä ollutta Plehanovin kirjoitusta. Millä riemulla hänet ottivatkaan vastaan hra Prokopovitsh ja rva Kuskova, ne samat, jotka Plehanov vuonna 1900 karkotti sosialidemokraattisesta puolueesta, kun he yrittivät rappeuttaa sitä porvarillisin aattein. Nyt Plehanov on hyväksynyt kuuluisan prokopovitshilaisen ja kuskovalaisen „Credo”*-taktiikan,— ja bernsteiniläiset lähettävät hänelle julkeasti lentosukkoja, huutaen: me *porvarilliset demokraatit* olemme aina puhuneet niin!

Ja Plehanovin on kadettien eteiseen päästäkseen täytynyt koko kansan nähden *kieltäytyä eilisistä lausunnoistaan*.

* — uskon symboli, ohjelma, maailmankatsomuksen esitys. *Toim.*

Kas tässä tosiasioita.

Duuman hajottamisen jälkeen Plehanov kirjoitti „Dnevnikin” 6. numerossa heinäkuussa 1906, että puolueiden, jotka *osallistuvat* liikkeeseen, on päästävä sopimukseen. Jotta voitaisiin yhdessä lyödä, on *sovittava edeltäkäsinsä*. „Vanhaa järjestelmäämme vihaavien puolueiden on... sovittava keskenään tämän propagandan perusideasta. Ja Duuman hajottamisen jälkeen tällaisena ideana voi olla vain perustavan kokouksen idea”...

...„*Vain*” perustavan kokouksen idea. Tällaista poliittista blokkia ja taistelusuostimusta suunnitteli Plehanov heinäkuussa vuonna 1906.

Viittä kuukautta myöhemmin, vuoden 1906 marraskuuhun päästäessä, Plehanov muuttaa linjaansa sopimusten suhteen. Miksi? Olisivatkohan sen jälkeen tosiaankin muuttuneet suhteet niiden puolueiden välillä, jotka vaativat perustavaa kokousta ja jotka eivät sitä vaadi?

Yleisesti myönnetään, että kadetit ovat sen jälkeen menneet vieläkin kauemmas oikealle. Ja Plehanov kirjoittaa kadettien lehteen, *vaieten* perustavasta kokouksesta, josta puhuminen kadettien eteishuoneissa on kiellettyä.

Eikö ole päivän selvää, että tuo sosialidemokraatti on kompastunut?

Mutta ei siinä kaikki. Samassa „Dnevnikin” 6. numerossa Plehanov puhui *suoraan* kadeteista. Plehanov selitti *silloin* (se oli kauan, kauan sitten!), että kadettien epäluottamuksellisella suhtaantumisella perustavan kokouksen aatteeseen on oma voitonpyyteen luokkaluonne. Plehanov kirjoitti silloin kadeteista kirjaimellisesti seuraavaa:

„Ken kieltäytyy verukkeella tai toisella propagoimasta tätä ideaa (perustavaa kokousta), hän antaa ymmärtää selvästi, ettei hän oikeastaan haakaan kyllin hyvää vastausta hra Stolypinin ja kumpp. tekoihin, että hän, vaikka sydäntä kirvelisikin, *suhtaantuu sovinnollisesti noihin tekoihin*; että hän kapinoi niitä vastaan *vain sanoissa, vain näön vuoksi*” (kursivointi meidän).

Mentyään nyt kadettilehteen Plehanov aloitti vaaliliiton propagoimisen siitä, että teki aatteellisen liiton. Kadettilehdessä Plehanov ei halunnut sanoa kansalle, että kadetit *suhtaantuvat sovinnollisesti* Stolypinin joukkioon, että he kapinoivat vain *näön vuoksi*.

Miksi Plehanov ei halunnut marraskuussa vuonna 1906 toistaa sitä, mitä oli sanonut heinäkuussa vuonna 1906?

Tätä merkitsevät „teknilliset” blokit kadettien kanssa, ja tämän takia me käymme säälimätöntä taistelua niitä sosialidemokraatteja vastaan, joiden mielestä nuo blokit ovat sallittavia.

Etteköhän riemuitse liian aikaisin, herrat kadetit? Sosialidemokraatit tulevat valitsemaan ilman blokkeja Kaukasiassa ja Uralilla, Puolassa ja Lätinmaalla, keskisellä Moskovan alueella ja todennäköisesti Pietarissa.

Ei mitään blokkeja kadettien kanssa! Ei mitään sovintoa niiden kanssa, jotka suhtaantuvat sovinnollisesti Stolypinin joukkioon!

„Proletari” № 8,
marraskuun 23 pnä 1906

Julkaistaan „Proletari” lehden
tekstin mukaan

TAISTELU KADETTILAISMIELISIÄ SOSIALIDEMOKRAATTEJA VASTAAN JA PUOLUEKURI

Se, että menshevikit ovat katsoneet mahdolliseksi tehdä blokkeja kadettien kanssa, on lopullisesti osoittanut heidät työväenpuolueen opportunistiseksi siiveksi. Kadettien kanssa liittoutumista vastaan me ryhdymme ja meidän on ryhdyttävä mitä laajimpaan ja säälimättömimpään aatteelliseen taisteluun. Tämä taistelu on parhaiten kasvattava ja liittävä yhteen vallankumouksellisen proletariaatin joukkoja, jotka meidän *itsenäisestä* (ei vain sanoissa, vaan käytännössä, s.o. tekemättä blokkeja kadettien kanssa) vaalikamppailusta saavat uutta aineistoa luokkatietoisuutensa kehittämistä varten.

Herää kysymys, miten tämä säälimätön aatteellinen taistelu on sovitettavissa yhteen proletariaatin puoluekurin kanssa. Tämä kysymys on asetettava suoraan ja tehtävä se heti täysin selväksi, ettei vallankumouksellisen sosialidemokratian käytännöllisessä toiminnassa olisi *mitään* väärinkäsityksiä eikä mitään horjuntaa.

Tarkastelkaamme ensin tämän kysymyksen periaatteellista ja sitten sen käytännöllistä puolta, joka välittömästi kiinnostaa kaikkia.

Periaatteessa olemme jo usean kerran määritelleet kantamme kurin merkityksestä ja kurikäsitteestä työväenpuolueessa. *Toiminnan yhtenäisyys, käsittely- ja arvosteluvapaus* — siinä määritelmämme. Vain tällainen kuri sopii edistyksellisimmän luokan demokraattiselle puolueelle. Työväenluokan voima on järjestäytymisessä. Ilman joukkojen järjestäytymistä proletariaatti ei ole mitään. Järjestäytyneenä se on kaikki. Järjestäytyneisyys on toiminnan yhtenäisyyttä, käytännöllisen esiintymisen yhtenäisyyttä. Mutta kaikenlainen toiminta ja kaikenlaiset esiintymiset ovat tietysti arvokkaita vain siksi ja sikäli, mikäli ne vievät eteenpäin eivätkä taaksepäin, sikäli kun ne liittyvät proletariaattia aatteellisesti yhteen, kohottavat sitä, eivätkä alenna,

rappeuta ja heikennä. Aatteeton järjestyneisyys on järjetöntä, mikä käytännössä tekee työläisistä valtaa pitävän porvariston sääliittäviä hännänkantajia. Sen tähden proletariaatti ei tunnusta toiminnan yhtenäisyyttä ilman käsittelyn ja arvostelun vapautta. Sen tähden tietoisten työläisten ei pidä koskaan unohtaa, että on olemassa sellaisia vakavia periaatteiden rikkomisia, jotka tekevät kaikkien organisatoristen suhteiden katkaisemisen välttämättömäksi.

Ettei jokin näsäviisas kynäilijä voisi tulkita sanojani väärin, siirryn heti kysymyksen yleisestä asettelusta sen konkreettiseen aseteluun. Eikö se, että sosialidemokraatit katsovat mahdolliseksi tehdä blokkeja kadettien kanssa, vaadi täydellistä järjestösuhteiden katkaisemista, s.o. kahtia jakoa? Luulemme, että *ei*, ja sitä mieltä ovat kaikki bolshevikit. Ensiksikin menshevikit ovat vasta lähtemässä epäröiden ja arastellen käytännöllisen opportunistin tielle en grand*. Kuivamatta on vielä se muste, jolla Martov kirjoitti luopuvansa Tsherevaninista, koska tämä katsoi mahdolliseksi tehdä blokkeja kadettien kanssa — kirjoitti silloin, kun Genevestä ei vielä oltu annettu kadettilaista tunnusta⁸⁸. Toiseksi — ja tämä on vielä paljon tärkeämpää — proletariaatin nykyisen taistelun objektiivinen tilanne Venäjällä on sellainen, että se sysää vastustamattomalla voimalla *tiettyihin* päättäviin tekoihin. Kehittyköön vallankumous suureksi nousuksi (kuten olemme ajatelleet me) tai täydelliseksi laskuksi (niin kuin eräät sosialidemokraatit ajattelevat uskaltamatta sitä sanoa), — *molemmissa* tapauksissa kadettien kanssa liittoutumisen taktiikka kärsii kiertämättä ja lähitulevaisuudessa haaksirikon. Antautumatta intelligenssimäiseen hermosteluun *velvollisuutemme* on sen tähden säilyttää nyt puolueen yhtenäisyys luottaen vallankumouksellisen proletariaatin järkähtämättömyyteen, sen terveeseen luokkavaistoon. Vihdoin kolmanneksi blokkeja kannattava menshevikien ja KK:n päätös ei käytännöllisesti katsoen sido nykyisessä vaalikamppailussa paikallisia järjestöjä eikä pakoita koko puolueettamme noudattamaan tuota läpeällistä kadettien kanssa liittoutumisen taktiikkaa.

Nyt kysymyksen konkreettisesta asettelusta. Missä määrin velvoittavia ovat VSDTP:n yleisvenäläisen konferenssin

* — suuressa mitassa. *Toim.*

päätökset? — ja KK:n direktiivit? — ja missä määrin autonomisia ovat puolueen paikallisjärjestöt?

Nämä kysymykset olisivat epäilemättä herättäneet puolueessamme loputonta kiistaa, ellei itse konferenssi olisi niitä ratkaissut. Kaikki konferenssin edustajat olivat yhtä mieltä siitä, että sen päätökset *eivät ole velvoittavia* eivätkä sido ketään millään tavoin, sillä konferenssi on neuvotteleva eikä päättävä laitos. Sen edustajia ei valittu demokraattisesti, vaan KK valikoi ne, osoittaen mistä järjestöistä ja kuinka paljon niitä piti olla. *Siksi* bolshevikit, latvialaiset ja puolalaiset eivät hukanneet konferenssissa aikaa blokkeja koskevan menshevistisen päätöslauselman korjailemiseen eivätkä sommitelleet kompromisseja (sentapaisia, että boikotti tunnustettaisiin oikeaksi ja *sen ohella* sallittaisiin tehdä blokkeja monarkistisen porvariston kanssa!), vaan asettivat suoraan *vastapainoksi* oman vaaliohjelmansa, omat vaalitunnuksensa ja oman vaalitatiikkansa. Juuri tällainen bolshevikkien käyttäytyminen olikin ehdottoman välttämätöntä neuvottelevassa konferenssissa, jonka tehtävänä ei ollut edustajakokouksen korvaaminen, vaan sen valmisteleminen, — ei kysymyksen ratkaiseminen, vaan sen selvempi ja täsmällisempi asettaminen, — ei puolueen sisäisen taistelun lopettaminen eikä sen hämääminen, vaan sen suuntaaminen, sen muuttaminen määrätietoisemmaksi ja aatteellisemmaksi.

Edelleen. Konferenssin päätöksistä tulee (tietyin muutoksin) KK:n direktiivejä. KK:n direktiivit ovat velvoittavia koko puolueelle. Missä puitteissa ne ovat tässä kysymyksessä velvoittavia?

Tietysti edustajakokouksen päätösten puitteissa ja edustajakokouksen tunnustaman paikallisten puoluejärjestöjen autonomian puitteissa. Näistä puitteista voitaisiin taaskin kiistellä loputtomasti ja ratkaisuun pääsemättä (sillä Yhdistävän edustajakokouksen päätöslauselma kieltää vaalikamppailussa kaikki blokit porvarillisten puolueiden kanssa), — ellei konferenssi olisi hyväksynyt *sekä menshevikkien että bolshevikkien kuin myös KK:n jäsenten suostumuksesta* erästä vähemmän venyvää päätöslauselmaansa. Se, ettei *tästä* päätöslauselmasta äänestettäessä jakauduttu ryhmiksi, on eräs työväenpuolueen yhtenäisyyden ja taistelukykyisyyden tärkeä tae.

Tuon päätöslauselman teksti on tällainen:

„Konferenssi ilmaisee vakaumuksenaan, että yhden ja saman järjestön puitteissa sen kaikkien jäsenten on välttämättä noudatettava kaikkia vaalikamppailua koskevia paikallisten järjestöjen toimivaltaisen elimen tekemiä päätöksiä KK:n yleisten direktiivien puitteissa, *minkä lisäksi KK voi kieltää paikallisia järjestöjä asettamasta listoja, jotka eivät ole puhtaasti sosialidemokraattisia, mutta KK:n ei tule velvoittaa niitä asettamaan listoja, jotka eivät ole puhtaasti sosialidemokraattisia*”.

Alleiviivaamamme kohdat estävät loputtoman kiistelemisen ja toivottavasti myös epämieluisien ja vaarallisten hankusten syntymisen. KK:n yleiset direktiivit eivät voi mennä sen pitemmälle, kuin että blokit kadettien kanssa tunnustetaan *sallittaviksi*. Kaikki sosialidemokraatit puolueyhmään katsomatta ilmoittivat tällöin, että blokit kadettien kanssa ovat kuitenkin jotain vähemmän sopivaa, sillä kaikki me oikeutimme KK:n ne kieltämään, mutta emme oikeuta sitä määräämään niitä tehtäväksi.

Johtopäätös on selvä. Puolueella on kaksi vaaliohjelmaa. Toinen on konferenssin 18 edustajan — menshevikkien ja bundilaisten — vaaliohjelma. Toinen on 14 edustajan — bolshevikkien, puolalaisten ja latvialaisten — vaaliohjelma. Paikallisten järjestöjen toimivaltaiset elimet ovat vapaita valitsemaan, tekemään muutoksia ja lisäyksiä noihin vaaliohjelmiin, vaihtamaan ne uusiin. Toimivaltaiten elimien päätöksen *jälkeen* me *kaikki*, puolueen jäsenet, *olemme käyttäytyvä kuin yksi mies*. Bolshevikin on Odessassa laskettava uurna vaalilippu, jossa on kadetin nimi, vaikka bolshevikkia tällöin ällöttäisikin. Menshevikin on Moskovassa laskettava uurna vaalilippu, jossa on yksinomaan sosialidemokraattien nimiä, vaikka hän hengessään kaipaisikin kadetteja.

Mutta vaalit eivät ole vielä huomenna. Liittykööt kaikki vallankumoukselliset sosialidemokraatit lujemmin yhteen ja alkakoot mitä laajimman ja mitä säälimättömimmän aatteellisen taistelun sitä vastaan, että kadettien kanssa tehtäisiin blokkeja, jotka jarruttavat vallankumousta, heikentävät proletariaatin luokkataistelua ja turmelevat joukkojen kansalaistuntoa!

MITEN ARMAVIRIN SOSIALIDEMOKRAATIT KÄYVÄT VAALIKAMPPAILUA?

Ensimmäisen Duuman vaaleissa Armavirin sosialidemokraatit tekivät blokkeja kadettien kanssa. Siitä kirjoitti aikoinaan „Volna”⁸⁹, moittien purevasti armavirilaisia. Tästä asiasta kirjoitti silloin Armaviriin myös puolueemme KK tehden sikäläisille tovereille huomautuksen Yhdistävän edustajakokouksen päätösten rikkomisesta.

Armavirilaisilla tovereilla lienee nyt käytännöllistä kokeumusta siitä, mikä merkitys on kadettien kanssa tehdyillä blokeilla. Ainakin uusimmassa puoluekirjallisuudessaan he eivät ainoastaan ole suosittlematta liittoutumista kadettien kanssa, vaan päinvastoin sanovat kadeteista *suoraan koko totuuden*. Emme aio puuttua armavirilaisten julkaisujen kielelliseen asuun, se olisi pikkumaista ja alhaista. Esitämme vain eräitä havainnollisia kohtia, jotka kuvaavat armavirilaisten taktiikkaa.

Edessämme on „Armavirski Proletari” lehden, VSDTP:n Armavirin komitean julkaisun, 1. numero, joka on päivätty lokakuulle v. 1906 ja ilmestynyt 5.000 kappaleen painoksena.

Pääkirjoituksesta luemme:

„Tanssikoot kadetit, kauppiaat, virkamiehet, tilanherrat ja liberaalit hallituksen pillin mukaan, proletariaatti ei aio kumarrella ja sopia”.

Seuraavassa kirjoituksessa, joka on tarkoitettu erikoisesti vaalivalmistelukehotukseksi, sanotaan:

„Liittykää yhteen, äänestäkää, vallatkaa Duuma! Herraskadetit ovat jo tarpeeksi istuneet Taurian palatsin samettituoleilla. Työläisten kansäisten kourien on jo aika heittää ulos nuo lörpöttelijät ja tyhjäntoimittajat!”

„Kiirehtikää varmentamaan proletaarin paikkanne Duumassa tehäkseenne tuon kadettien juttutuvan vallankumoukselliseksi taistelunkätksi taistelussa kansan pyöveliä, kirottua itsevaltiutta vastaan”.

Julistuksessa „Valitsijoille”, joka on päivätty marraskuulle v. 1906 ja julkaistu 3.000 kappaleen painoksena, Armavirin komitea kirjoittaa:

„Kansa jo ymmärtää, että se saa vain voimalla ja vallan avulla sen, mitä sille henkeään heittävä itsevaltius ei vapaaehtoisesti anna ja mitä sille ei antanut valtaa vailla ollut kadetti-Duuma... Tehkäämme sen, tuon Duuman kautta oma vallankumouksemme, viekäämme omien edustajiemme persoonassa kansan voimaa Taurian palatsiin, sytyttäkäämme uudessa Duumassa edustajiemme käsin vallankumouksen polttava loimu ja lietsokaamme se koko proletaarisen ja vallankumouksellisen Venäjän myrskyistä henkeä puhaltamalla roihuamaan. Uuteen Duumaan, uuteen Duumaan!!

...Toverit ja kansalaiset! Tuleva Duumamme ei tule olemaan mustasotnialainen, eikä myöskään kadettilainen — se on oleva proletaarien ja talonpoikien — meidän täysivaltainen Duuma”.

Toistamme, että olisi pikkumaista takertua näiden julisteiden muotoon tai yksityisseikkoihin.

Tärkeintä on niiden henki. Tärkeintä on Armavirin sosialidemokraattien itsenäinen politiikka, sosialidemokraattien, jotka ovat kulkeneet lörpöttelijäin ja tyhjäntoimittajain kanssa solmittujen blokkien kiirastulen kautta.

Siinä ovat toivonne, jotka olette perustaneet sosialidemokraatteihin, „Retshin” ja „Tovarishtshin”, „Vekin” ja „Russkije Vedomostin”⁹⁰ herrat! Siinä se „vaara vasemmalta”, josta „Retsh” lehti joku päivä sitten vahingossa mainitsi!

Taisteluun siis, kaikki vallankumoukselliset sosialidemokraatit! Taisteluun kadettien kanssa solmittavia blokkeja vastaan! Toverit menshevikit kulkevat armavirilaisten tapaan porvarillisten opportunistien kanssa tehtävien blokkien kiirastulen kautta ja palaavat vallankumoukselliseen sosialidemokratiaan.

KETÄ ON VALITTAVA VALTAKUNNANDUUMAAN? ⁹¹

KANSALAISET! PYRKIKÄÄ SIIHEN, ETTÄ KOKO KANSA SELVÄSTI KÄSITTÄISI,
MITKÄ TÄRKEIMMÄT PUOLUEET TAISTELEVAT VAALEISSA PIETARISSA
JA MIHIN KUKIN PUOLUE PYRKII!

MITKÄ OVAT KOLME TÄRKEINTÄ PUOLUETTA?

Mustasotnialaiset, niihin kuuluvat — Venäjän kansan liitto, monarkistit, oikeusjärjestyspuolue, loka-kuun 17 päivän liitto, kauppa- ja teollisuuspuolue, rauhallisen uudistuksen puolue.

Kadetit, niihin kuuluvat — „kansan“ vapauden eli perustuslaillis-„demokraattinen“ (todellisuudessa liberaalis - monarkistinen) puolue, „demokraattisten“ uudistusten puolue, radikaalit, y. m.

Sosialidemokraatit. Venäjän sosialidemokraattinen työväenpuolue. Se on Venäjän kaikkiin eri kansallisuuksiin kuuluvien tietoisten työläisten, venäläisten, latvialaisten, puolalaisten, juutalaisten, vähävenäläisten, armenialaisten, gruusialaisten, tataarien y. m., puolue.

KENEN ETUJA NÄMÄ KOLME TÄRKEINTÄ PUOLUETTA
PUOLUSTAVAT?

Mustasotnialaiset puolustavat nykyistä tsaarihallitusta, kannattavat tilanherroja, virkamiehiä, poliisivaltaa, kenttäoikeuksia, pogromeja.

Kadetit puolustavat liberaalisten porvari- ja kauppiain, kapitalistien etuja. Kadetit on porvarillisten asianajain, sanomalehtimiesten, professorien ja muiden seläisten puolue.

Sosialidemokratia on työväenluokan puolue, joka puolustaa kaikkien työ- ja riistettyjen etuja.

MIHIN NÄMÄ KOLME TÄRKEINTÄ PUOLUETTA PYRKIVÄT?

Mustasotnialaiset pyrkivät säilyttämään vanhan itsevaltiuden, kansan oikeudettomuuden, tilanherrojen, virkamiesten ja poliisin täyden herruuden kansan yli.

Kadetit tahtovat siirtää vallan liberaalisen porvariston käsiin. Monarkian tulee, säilyttämällä poliisi- ja sotilasvallan, suojella kapitalistien oikeuksia ryöstää työläisiä ja talonpoikia.

Sosialidemokraatit tahtovat siirtää kaiken vallan kansan käsiin, s. o. pystyttää demokraattisen tasavallan. Sosialidemokraatit tarvitsevat täydellistä vapautta taistellakseen sosialismin puolesta, työn vapauttamiseksi pääoman ikeestä.

MINKÄLAISEN VAPAUDEN NÄMÄ KOLME TÄRKEINTÄ PUOLUETTA HALUAVAT ANTAA KANSALLE?

Mustasotnialaiset eivät anna kansalle mitään vapautta, minkäänlaista valtaa. Kaikki valta tsaarihallitukselle. Kansan oikeudet: veronmaksu, työnteko rikkaille ja turvasäilössä istuminen.

Kadetit haluavat sellaista „kansan vapautta“, josta määräisi ensiksikin yläkamari, s. o. tilanherrat ja kapitalistit; toiseksi monarkia, s. o. tsaari edesvastuuttomine poliisi- ja sotavoimineen. Kolmannes valtaa kansalle, kolmannes kapitalisteille, kolmannes tsaarille.

Sosialidemokraatit haluavat täyttää vapautta ja täyttää valtaa kansalle, kaikkien virkamiesten valinnallisuutta, sotilaiden vapauttamista kasarmipakkotyöstä ja kansan vapaan nostoväen muodostamista.

MITEN NÄMÄ KOLME TÄRKEINTÄ PUOLUETTA
SUHTAUTUVAT TALONPOIKIEN MAAVAATIMUKSEEN?

Mustasotnialaiset puolustavat tilanherra-maajorjuuttajien etuja. Ei mitään maata talonpoikaistolle. Vain rikkaat ostakoot tilanherroilta maata vapaaehtoisen sopimuksen perusteella.

Kadetit haluavat säilyttää tilanherrojen maanomistuksen myönnytyksen avulla. He ehdottavat talonpojille maanlunastusta, joka on jo kerran, v. 1861, saattanut talonpojat puille paljaille. Kadetit eivät suostu siihen, että maakysymyksen ratkaisivat paikalliset komiteat, jotka valitaan yleisen, välittömän, yhtäläisen äänioikeuden perusteella ja salaisella äänestyksellä.

Sosialidemokraatit haluavat tehdä meillä lopun tilanherrojen maanomistuksesta. Kaikki maat on annettava talonpojille ja välttämättä ilman lunastusta. Maakysymyksen ratkaiskoot paikalliset komiteat, jotka valitaan yleisen, välittömän, yhtäläisen äänioikeuden perusteella ja salaisella äänestyksellä.

MITÄ NUO KOLME TÄRKEINTÄ PUOLUETTA VOIVAT
SAADA AIKAAN, JOS NE VOITTAVAT TAISTELUN?

Mustasotnialaiset, taistelemalla kaikin keinoin, voivat saada aikaan sen, että kansa joutuu lopullisesti häviötilaan ja koko Venäjä saatetaan lopullisesti raakalaisuuden tilaan kenttäoikeuksilla ja pogromeilla.

Kadetit, taistelemalla vain „rauhallisin“ keinoin, voivat saada aikaan sen, että pogromi miesten hallitus lahjoo puolen kopeekan myönnytyksillä suurporvariston ja maaseudun pohatat, ja ajaa hajalle liberaaliset suunsoittajat, jolleivät he puhu kyllin

Sosialidemokraatit, taistelemalla kaikin keinoin, nousevat jopa kapinaan, voivat tietoisesti talonpoikaiston ja kaupunkiköyhälistön avulla saavuttaa täydellisen vapauden ja talonpoikaistolle kaikki maat. Ja vapauden oloissa ja koko Euroopan tietoisesti

lakeijamaisesti jumaloidusta, vastuvapaasta, koskemattomasta, perustuslaillisesta monarkista.	työväestön avulla Venäjän sosialidemokraatit voivat lähteä nopein askelin kohti sosialismia.
---	--

**KANSALAISET! ÄÄNESTÄKÄÄ VAALEISSA VENÄJÄN
SOCIALIDEMOKRAATTISEN TYÖVÄENPUOLUEEN EHDOKKAITA!**

SOCIALIDEMOKRATIA JA TYÖPUOLUEET

Kansalaiset! Ken haluaa tietoisesti osallistua Valtakunnanduuman vaaleihin, sen on ennen kaikkea selvästi käsitettävä kolmen tärkeimmän puolueen peruseroavaisuudet. *Mustasotnialaiset* ovat tsaarihallituksen pogromien ja väkivallan kannalla. *Kadetit* puolustavat liberaalisten tilanherrojen ja kapitalistien etuja. *Socialidemokraatit* puolustavat työväenluokan ja kaikkien työtätekevien ja riistettyjen etuja.

Ken haluaa tietoisesti puoltaa työväenluokan ja kaikkien työtätekevien etuja, hänen tulee tietää, mikä puolue todella pystyy johdonmukaisimmin ja päättävimmän puolustamaan noita etuja.

**MITKÄ PUOLUEET OTTAVAT PUOLUSTAAKSEEN
TYÖVÄENLUOKAN JA KAIKKIEN TYÖTÄTEKEVIEN ETUJA?**

Työväenluokan puolue, Venäjän sosialidemokraattinen työväenpuolue, joka on proletariaatin luokkataistelun kannalla.	Työpuolueet, s. o. puolueet, jotka ovat pienisännän kannalla: Socialistivallankumouksellisten puolue.	Työpuolue (kansansosialistien puolue) ja puolueeseen kuulumattomat tradovikit.
---	--	--

KENEN ETUJA NÄMÄ PUOLUEET TODELLISUUDESSA PUOLUSTAVAT?

Proletaarien, joiden elinehdot eivät jätä isännäksi pääsemisestä mitään toiveita ja pakoitavat pyrkimään kapitalistisen yhteiskuntajärjestelmän kaikkien perustojen täydelliseen muuttamiseen.

Pienisäntien, jotka taistelevat pääoman sortoa vastaan, mutta jotka omien elinehtojensa pakoitamina pyrkivät pääsemään isänniksi, lujittamaan pientalouttaan, rikastumaan kaupan ja työläisten palkkaamisen avulla.

KUINKA JÄRKAHTAMATTOMIA OVAT NÄMÄ PUOLUEET SUURESSA YLEISMAAILMALLISESSA TYÖN JA PÄÄOMAN VÄLISESSÄ TAISTELUSSA?

Sosialidemokratia ei voi sallia mitään sovintoa työn ja pääoman välillä. Se järjestää palkkatyöläisiä säälimättömään taisteluun pääomaa vastaan tuotannonvälineiden yksityisomistuksen hävittämiseksi ja sosialistisen yhteiskunnan rakentamiseksi.

Työpuolueet haaveilevat pääoman herruuden hävittämisestä, mutta pienisännän elämän ehtojen takia ne kiertämättä horjuvat kahden puolen, pyrkien toisaalta taistelemaan pääomaa vastaan yhdessä palkkatyöläisten kanssa ja toisaalta sovittamaan keskenään työläiset ja kapitalistit tekemällä kaikista työtätekevistä pienisäntiä, joille tasavertaisesti jaetaan maata tai annetaan luottoa y.m.s.

MITÄ NÄMÄ PUOLUEET VOIVAT SAADA AIKAAN, JOS NE SAAVUTTAVAT LOPULLISET PÄÄMÄÄRÄNSÄ?

Sen, että proletariaatti valtaa poliittisen vallan ja kapitalistinen tuotanto muutetaan yhteiskunnalliseksi sosialistiseksi suurtuotannoksi.

Sen, että maat jaetaan tasan pienisäntien, pientalonpoikien kesken, jolloin heidän keskuudessaan on taas väistämättömästi syntyvä taistelua ja tapahutuva jakaantumista rikkaisiin ja köyhiin, työläisiin ja kapitalisteihin.

MINKÄLAISTA VAPAUTTA NÄMÄ PUOLUEET TAHTOVAT
KANSALLE NYKYISESSÄ VALLANKUMOUKSESSA?

Kansan täydellistä vapautta ja täyttä valtaa, se on demokraattista tasavaltaa, virkamiesten valinnallisuutta, vakituisen sotaväen vaihtamista koko kansan aseistamiseksi.

Kansan täydellistä vapautta ja täyttä valtaa, se on demokraattista tasavaltaa, virkamiesten valinnallisuutta, vakituisen sotaväen vaihtamista koko kansan aseistamiseksi.

Demokratian, se on täyden kansavallan yhdistämistä monarkiaan, se on tsaarin, poliisin ja virkamiesten valtaan. Tämä on yhtä järjetön pyrkimys ja yhtä petoksellista politiikkaa kuin liberaalisten tilanherrojen, kadettien, pyrkimykset ja politiikka.

MITEN NÄMÄ PUOLUEET SUHTAUTUVAT TALONPOIKIEN
MAAVAATIMUKSEEN?

Sosialidemokraatit vaativat kaikkien tilanherrojen maiden antamista talonpojille ilman mitään lunastusmaksua.

Sosialistivallankumoukselliset vaativat kaikkien tilanherrojen maiden antamista talonpojille ilman mitään lunastusmaksua.

Trudovikit vaativat kaikkien tilanherrojen maiden antamista talonpojille, mutta sallivat lunastamisen. Se, että sallitaan lunastaminen, joka köyhdyttää talonpojat, on yhtä petoksellista politiikkaa kuin liberaalisten tilanherrojen, kadettien, politiikka.

**KANSALAISET! ÄÄNESTÄKÄÄ VAALEISSA VENÄJÄN
SOSIALIDEMOKRAATTISEN TYÖVÄENPUOLUEEN EHDOKKAITA!**

Julkaistu marraskuun 23 p:nä 1906
erillisenä lehtisenä
„Proletari“ lehdessä 8. numeron
liitteenä

Julkaistaan lehtisen
tekstin mukaan

UUSI SENAATIN SELITYS

Vähänkin julkisemman poliittisen taistelun oloissa elämä tarkistaa merkittävän nopeasti ja merkittävän selvästi jokaisen taktillisen askeleen. Tuskinpa kaikki VSDTP:n yleisvenäläisen konferenssin edustajat olivat ehtineet vielä toimintapaikoilleenkaan ja tehdä tiliä puoluejärjestöille, kun kiistakysymys blokkien tekemisestä kadettien kanssa joutui aivan uuteen valaistukseen. Tämä kysymys on nyt keskeisin kaikista poliittisista päivänkysymyksistä.

VSDTP:n konferenssissa kenelläkään edustajista ei herännyt edes sellaista ajatusta, että sosialidemokraatit voisivat jonkin verran lieventää tai yleensä muuttaa omia itsenäisiä taktillisia vaalitaistelutunnuksiaan. Virallisesti, nimittäin puolueen Keskuskomitean ehdottamassa päätöslauselmassa, joka hyväksyttiin 18 äänellä 14 vastaan (bolshevikit, puolalaiset, latvialaiset), VSDTP:n vaaliohjelman ja tunnusten täydellinen itsenäisyys on asetettu etu-tilalle. Mitkään vähänkin vakinaisemmat vaaliohjelmamme jonkinlaiseen „lieventämiseen” pohjautuvat liitot muiden puolueiden kanssa eivät tietenkään ole sallittavia. Ja koko kiistaa sosialidemokratian oikean ja vasemman siiven välillä on käyty yksinomaan siitä, pysyvätkö oikeistososialidemokraatit käytännössä tällä periaatteellisella kannalla? eivätkö he joudu ristiriitaan sen kanssa salliessaan tehtävän blokkeja kadettien kanssa? eikö „teknillisten” ja aatteellisten sopimusten toisistaan erottaminen ole keksittyä, näennäistä, pelkästään sanallista?

Mutta... meidänkin puolueessa, s.o. sen reaalisessa „konstituutiossa”, lienee senaatin kaltainen laitos ja voitaneen senaatin selitysten tietä muuttaa puolueen „lakeja”,

puolueen virallisten elinten päätöksiä, niiden suoranaiseksi vastakohtaksi. VSDTP:n päätösten uusi senaatin selitys tuli, kuten oli odotettavissakin, Genevestä. Se julkaistiin kadettien „Tovarishtsh” lehdessä G. Plehanovin „Julkisena vastauksena”⁹² (aivan kuin Lassallella!) tuon lehden eräälle lukijalle, „joka ei pidä itseään enempää porvarina kuin sosialidemokraattinakaan”. Meidän puolueemme miltei-Lassalle kiiruhti auttamaan lehden lukijaa, lehden, joka tosiasiallisesti on sosialidemokratian luopioiden äänenkannattaja.

„Tovarishtsh” lehden lukija kysyi G. Plehanovilta muun muassa sitä, „millainen voisi hänen mielestään olla vasemmisto- ja äärimmäisten vasemmistopuolueiden yhteinen vaaliohjelma”. G. Plehanov vastasi: „tähän kysymykseen ei ole eikä voikaan olla muuta vastausta kuin nämä kaksi sanaa: *täysivaltainen Duuma*”.

„Ei ole eikä voikaan olla muuta vastausta”... Näiden meikäläisen miltei-Lassallen sanojen kohtalona on nähtävästi tulla „historiallisiksi”, ainakin tämän sanan gogolilaisessa mielessä. Aikoinaan G. Plehanov suvaitsi kuulla selostuksen siitä, että on olemassa muuan VSDTP:n Keskuskomitea, että kokoontuu tämän puolueen jokin yleisvenäläinen konferenssi, että niin Keskuskomitea kuin tämä konferenssikin valmistelevat omaa vastaustansa kysymyksiin, jotka eivät kiinnosta yksinomaan G. Plehanovin nykyisiä toimituskumppaneita, rouva Kuskovaa ja hra Prokopovitshia, vaan myös Venäjän sosialistisia työläisiä. Joutumatta siitä vähääkään hämilleen G. Plehanov on julistanut: „ei ole *eikä voikaan olla* muuta vastausta kuin minun”. Ja nämä korkeanarmolliset sanat julkaistaan kadettilehdessä juuri sellaisella hetkellä, jolloin koko lukeva Venäjä tietää jo *toisen* vastauksen, jonka ovat antaneet koko Venäjän sosialidemokraattisen työväenpuolueen niin alue-elinten kuin keskuselimenkin *kaikki* edustajat.

Tämä „juttu” on toden totta saman tapainen kuin ne, joiden sankarina Nozdrev oli monet kerrat.

Mutta siirtykäämme tarkastelemaan verrattoman G. Plehanovimme ainutlaatuisen ja verrattoman vastauksen olemusta.

Ennen kaikkea näemme, että hän ei edes ajattele mahdolliseksi tehdä sopimuksia ensi vaiheessa ilman yhteistä vaaliohjelmaa. Meitä bolshevikkeja tämä mielipide miellyttää

erittäin suuresti. Tunnustamalla tämän G. Plehanov tekee menshevikeille karhunpalveluksen. Olemme alituisen osoittaneet konferenssissa, väitellessämme menshevikkien ja bundilaisten kanssa sekä „Proletarin” 8. numerossa *, että ensi vaiheessa tehdyt sopimukset eivät voi olla vaikuttamatta puolueemme esiintymiseen joukkojen edessä, että nämä sopimukset saavat siis kiertämättä ja ehdottomasti, toivomuksistamme ja suunnitelmistamme huolimatta tietyn aatteellisen lähentymisen, sosialidemokratian poliittisen itsenäisyyden tietyn hämäröitymisen, heikentymisen ja tylsistymisen leiman. G. Plehanov on hänelle ominaisella taitavuudella ja puoluemiehen tahdikkaudella tukenut hyökkäystämme menshevikkejä vastaan. Tunnustamalla yhteisen vaaliohjelman, s.o. suoranaisen aatteellisen liiton kadettien kanssa, hän on tunnustanut suoraan jopa enemmänkin kuin mitä me vaadimme.

Osoittautuu, ettei ainoastaan Venäjän valtiossa, vaan Venäjän sosialidemokraattisessa työväenpuolueessakin senaatin selitykset saattavat huonoon huutoon sen, jonka hyväksi niitä kirjoitellaan.

Edelleen. Syventyköön lukija miettimään Plehanovin „kadettilais-socialidemokraattisen” „täysivaltainen Duuma”-tunnuksen suoranaista sisältöä,—ottamatta huomioon eri puolueiden suhdetta siihen. Sanat „täysivaltainen Duuma” merkitsevät Duuman täysivaltaisuuden vaatimista. Minkä Duuman? Nähtävästi sen, johon Venäjän kansalaiset tulevat nyt valitsemaan edustajia joulukuun 11 päivän lain ja senaatin selitysten perusteella. G. Plehanov kehottaa vaatimaan täyttä valtaa *tuolle* Duumalle. Hän on nähtävästi vakuuttunut siitä, ettei tuo Duuma tule olemaan mustasotnialainen, sillä mustasotnialaiselle Duumalle hän ei voisi vaatia täyttä valtaa. Kun esitetään „täysivaltainen Duuma”-tunnus ja samaan aikaan huudetaan vakavasta mustasotnialais-Duuman-vaarasta, niin se on itsensä lyömistä. Se on bolshevikkien sen mielipiteen vahvistamista, että todellisuudessa ei ole olemassa vakavaa mustasotnialais-Duumanvaaraa, vaan että kadetit ovat keksineet tuon vaaran tahi erinäisissä tapauksissa liioittelevat sitä omaa hyötyään silmälläpitäen, nimittäin heikentääkseen työläisissä ja koko vallankumouksellisessa demokratiassa uskoa niiden omiin

* Ks. tätä osaa, s. 296. *Toim.*

voimiin, torjuakseen kadettipuoluetta todella uhkaavan „vasemmistovaaran”. Itse „Retsh”, kadettien virallinen äänenkannattaja, tunnusti tämän vaaran selostuksessa, jossa kadetit puhuvat vaalikamppailun tilasta Pietarin läänissä.

Siirtykäämme tarkastelemaan Plehanovin tunnuksen todellista poliittista sisältöä. Tunnuksen keksijä on siitä haltioissaan. „Tämä yleinen lauseke”, kirjoittaa hän, „ilmaisee algebrallisessa muodossaan aivan tarkasti sekä vasemmistolaisten että äärimmäisten vasemmistolaisten nykyisen päivänpolttavimman poliittisen tehtävän” ja tekee mahdolliseksi säilyttää tyypistämättöminä, täydellisinä kaikki muut omat vaatimukset. „Kadetit eivät voi käsittää täysivaltaista Duumaa sellaiseksi, kuin sosialidemokraattien pitää se käsittää. Mutta sekä niille että näille on tarpeen täysivaltainen Duma. Sen vuoksi sekä niiden että näiden on taisteltava sen puolesta”.

Näistä Plehanovin sanoista näkee, että hän itse tunnus-
taa kadettien ja sosialidemokraattien ymmärtävän tämän tunnuksen kiertämättömästi eri tavalla. Tunnus on yksi, „yhteinen”, mutta kadetit *eivät voi* „käsittää” tämän tunnuksen merkitystä siten kuin sosialidemokraatit.

Herää kysymys, mihin sitten tarvitaan yhteistä tunnusta? ja mitä varten joukoille yleensä esitetään tunnuksia ja vaaliohjelmiä?

Kauniin näennäisyydenkö säilyttämisen vuoksi? siksi, että voitaisiin verhota jotain, jota ei pidä selittää joukoille? että kansan selän takana voitaisiin tehdä kaikkinaista hyötyä lupaava parlamenttimanööveri? vaiko sitä varten, jotta saataisiin kohotettua joukkojen luokkatietoisuutta ja todella selitettyä niille niiden todelliset poliittiset tehtävät?

Kaikki tietävät, että porvarilliset politikoitsijat esittävät aina ja kaikkialla kansalle kaikenlaisia tunnuksia, vaali- ja muita ohjelmia kansan pettämiseksi. Porvarilliset politikoitsijat nimittävät itseään aina ja varsinkin vaalien edellä sekä liberaaleiksi että edistysmielisiksi ja demokraateiksi, jopa „radikaalisosialisteiksikin” *vain siksi*, että saisivat ääniä ja voisivat pettää kansaa. Tämä on ehdottomasti yleinen ilmiö kaikissa kapitalistisissa maissa. Sen vuoksi Marx ja Engels sanoivatkin porvarillisista edustajista, die

das Volk vertreten und zertreten,— että ne edustavat kansaa ja sortavat sitä edustajanvaltuuksiensa avulla⁹³.

Ja nyt sitten „vanhin” venäläinen sosialidemokraatti, sosialidemokratian perustaja, esittää koko puolueen ensimmäistä vaalikamppailua varten vaaliohjelman, jota kadetit tulevat tietysti tulkitsemaan toisin ja sosialidemokraatit toisin! Mitä se on? Kuinka niin?

Kun kerran kadettien ja sosialidemokraattien käsitykset täysivaltaisesta Duumasta eivät voi olla samanlaisia, niin eihän siis laajoissa kansanjoukoissakaan voi olla siitä yhtäläistä käsitystä, sillä niin kadetit kuin sosialidemokraatitkin ilmaisevat niiden tai näiden luokkien tiettyjä etuja, niiden tiettyjä pyrkimyksiä tai ennakkoluuloja. Ilmeisesti Plehanov pitää kadettien käsitystä täysivaltaisesta Duumasta vääränä, ja jokainen väärä käsitys poliittisista tehtävistä on kansalle vahingollinen. Plehanov esittää siis tunnuksen sellaisessa muodossa, joka *ilmeisesti* aiheuttaa vahinkoa kansalle jättäessään tietyn väärän käsityksen selittämättä ja paljastamatta. Tämä merkitsee suoraan sanoen työläisten ja koko kansan pettämistä kadettien ja sosialidemokraattien näennäisen yhtenäisyyden vuoksi.

Missä suhteessa kadettien käsitys täysivaltaisesta Duumasta on virheellinen? Plehanov on vaiti siitä. Tämä vaitiolo todistaa ensinnäkin sitä, että Plehanov ei käytä vaalikamppailua (vaaliohjelman esittäminen on jo askel vaalikamppailussa) kansan tietoisuuden kehittämiseksi, vaan sen sumentamiseksi. Ja toiseksi tämä vaitiolo tekee tyyten merkityksettömäksi Plehanovin johtopäätöksen: „sekä kadeteille että sosialidemokraateille on tarpeen täysivaltainen Duuma”. Tuo on pelkkää sanakäänteisiin verhottua pötyä, kun sanotaan, että kaksi eri puoluetta tarvitsevat yhtä ja samaa, jonka ne käsittävät eri tavalla! Siis ei yhtä ja samaa: ensimmäinen vastaantulija saa Plehanovin kiinni loogillisesta hairahduksesta. Kirjaimella „a” voitaneen ehkä merkitä niin itsevaltiudellista monarkiaa kuin demokraattista tasavaltaakin ja sanoa, että eri puolueilla on vapaus sijoittaa tähän yleiseen algebralliseen lausekkeeseen erilaisia aritmeettisiä suureita. Se on aito plehanovilaista logiikkaa eli oikeamminkin plehanovilaista sofistiiikkaa.

Itse asiassa Plehanov on suorastaan väärässä sanoessaan, että niin kadetit kuin sosialidemokraatitkin muka

tarvitsevat täysivaltaista Duumaa tai enemmänkin: täysivaltaista kansanedustuslaitosta, josta koko ajan on puhe hänen artikkelinsa jälkiosassa. Täysivaltaisena kansanedustuslaitoksena on perustava kokous ja sitä paitsi sellainen perustava kokous, joka on olemassa tsaarihallituksen *kukistamisen jälkeen* eikä rinnan monarkin kanssa. Jos Plehanov on unohtanut tämän yksinkertaisen totuuden, niin kehotamme häntä lukemaan VSDTP:n ohjelman ja varsinkin sen viimeisen kappaleen, jossa puhutaan juuri tästä.

Kadetit eivät tarvitse sellaista, todella täysivaltaista kansanedustuslaitosta, se on vaarallinen heille ja turmiollinen heidän edustamilleen intresseille. Se kieltää monarkian, jota he sydämestään rakastavat ja joka on arvokas porvarien kukkarolle. Se riistää heiltä toiveet saada lunastusmaksut tilanherrojen maista. Tämä on siinä määrin paikkansapitävää, että *yksinpä* Plehanovkin „Dnevnikinsä” 6. numerossa kirjoitti kadettien luokkapyyteisestä epäluottamuksesta perustavan kokouksen aatetta kohtaan ja siitä, että pelätessään perustavaa kokousta, kadetit *rakentavat sovintoa* Stolypinin koplan kanssa.

„Proletarin” 8 numerossa siteerasimme jo näitä kohtia Plehanovin „Dnevnikin” 6. numerosta* ja osoitimme, että Plehanovin on nyt kieltäydyttävä eilisistä lausunnoistaan. Hänen sanontansa: „kadetitkin tarvitsevat täysivaltaista Duumaa” on juuri sellaista omista sanoista *kieltäytymistä*.

Plehanovin perusharhasta juontuu loogillisen eittämättömästi joukko muitakin. Se *ei ole totta*, että „täysivaltainen kansanedustuslaitos sinänsä on... kaikkien edistyksellisten puolueiden kaikkien muiden... vaatimusten toteuttamisen ennakkoehto”, että „ilman sitä ei toteudu yksikään näistä vaatimuksista”, että vasemmistolaisten ja äärimmäisen vasemmistolaisten taistelu alkaa silloin, kun „se (täysivaltainen kansanedustuslaitos) on olemassa”. Täysivaltainen kansanedustuslaitos on vallankumouksen lopputulos, sen päätökseenviemistä, sen täydellinen voitto. Mutta kadetit haluavat pysäyttää vallankumouksen, keskeyttää sen pikku myönnytyksillä ja sanovat sen suoraan. Uskotteleamalla työläisille ja koko kansalle, että kadetit kykenevät

* Ks. tätä osaa, s. 302. *Toim.*

taistelemaan vallankumouksen täydellisen voiton puolesta, Plehanov pettää kolmesti kansanjoukot.

„Meillä on toistaiseksi vain täysivaltainen hra Stolypin”, kirjoittaa Plehanov. Emme tiedä, onko tuo sanahairahdus vai myös kadettien jäljittelyä („täysivaltainen Duuma = tsaarin Duuma ministereineen, jotka tsaari on nimittänyt Duuman enemmistöstä”) vaiko sensuurin vuoksi tehty keikka? Stolypin ei ole vain olematta täysivaltainen, vaan hän on tsaarin ja tsaarin mustasotnialaisen hovikoplan aivan mitätön lakeija. Elleivät pogromeja koskevat paljastukset Duumassa ole saaneet Plehanovia tästä vakuuttuneeksi, niin lukekoon hän liberaalilehdistä Venäjän kansanliiton kaikkivoipaisesta vaikutuksesta.

„Nyt on”, sanoo Plehanov, „sekä vasemmisto- että äärimmäisten vasemmistopuolueiden esiinnyttävä yhdessä niitä vastaan, jotka eivät halua täysivaltaista eivätkä ehken lainkaan mitään kansanedustuslaitosta”.

Niiden on siis esiinnyttävä kadetteja vastaan, jotka eivät halua täysivaltaista kansanedustuslaitosta.

Plehanov on lyönyt osuvasti itseään antamalla meille doktrinäärisyyttä vastaan käydyn taistelun varjolla näytteen mitä pahimmasta, jesuiittamaisesta, doktrinäärisyydestä. Fraktiolaisuuden näkökannalta katsoen bolshevikit voisivat riemuita hänen esiintymisestään, sillä ei voida edes kuvitellakaan sen kovempaa iskua menshevikkien taktiikalle. Yhtenäisen VSDTP:n jäsenenä meitä hävettää G. Plehanovin esiintyminen.

Kadettien virallinen äänenkannattaja „Retsh” vastasi Plehanoville sillä tavalla, että sävyisimmätkin sosialidemokraatit taitavat nyt parantua opportunistisista harhaluuloistaan. „Retsh” lehden ensimmäinen vastaus, 226. numeron (marraskuun 25.) johtava artikkeli, on kätensä ojentaneen Plehanovin kauttaaltaista pilkkaamista, ja lisäksi pilkkaajana on liberaali, joka ei ole unohtanut niitä Plehanovin ja hänen kollegojensa hyökkäyksiä, joita on ollut „Iskrassa” liberaalien opportunistia vastaan. „Ja tässäkin tapauksessa”, kirjoitti kadettien äänenkannattaja Plehanovia ivaten, „hra Plehanov ponnistelee kaikkea kunnioitusta ja tunnustusta ansaitsevalla tavalla sysätäkseen tovereitaan hiukan oikealle niistä heidän asemistaan, jotka ovat pisimmällä oikealla”. Mutta... mutta meidän on kuitenkin väitettävä vastaan.

Ja kadetin vastaväitteet ovat tyypillinen tehtailijan vastaus työläiselle, joka on kääntynyt tämän puoleen pyynnöllä erottuaan työläistovereistaan, jotka yhdessä esittävät vaatimuksensa tukien sitä lakolla.— Olet tullut pyytämään? Mainiota. Mutta mitä hyötyä minulle sinusta on, kun typerät työtoverisi menettelevät toisin kuin sinä? Mitä hyötyä minulle sinusta on, ellet puhu asioita selviksi? Täysivaltainen Duumako? Vielä mitä! En toki aio saattaa itseäni huonoon valoon järjestystä kunnioittavien ihmisten silmissä. Pitää sanoa: ministeristö Duuman enemmistöstä. Silloin me suostumme yhteiseen vaaliohjelmaan sosialidemokraattien kanssa!

Sellainen sisältö on „Retsh” lehden vastauksessa, jossa höysteeksi ivataan hienosti niin Plehanovin naiivia „algebraa” kuin sitäkin, että hän vuoden 1904 marraskuussa oli sosialidemokraattien johtavassa kollegiossa (Plehanov oli silloin VSDTP:n Pää-äänenkannattajan toimituskunnan jäsen ja Korkeimman „Neuvoston” puheenjohtaja), kollegiossa, joka kieltäytyi tekemästä „kuuluisaa Pariisin sopimusta”⁹⁴ porvarillisen demokratian kanssa. Silloin juuri oli olemassa „algebraalinen merkki”, ivaa „Retsh”, nimittäin: „demokraattinen järjestelmä”. Me tarkoitimme sillä perustuslaillista monarkiaa. Eserrät, jotka menivät sopimukseen, — demokraattista tasavaltaa. Te kieltäydyitte silloin, G. V. Plehanov! Oletteko nyt viisastunut? Me, kadetit, kehumme teitä, mutta *asian hyväksi* teidän on mentävä vielä enemmän oikealle.

Ja „Retsh” tunnustaa avoimesti, että tunnuksella „perustava kokous” kadetit myös vetivät kansaa huulesta. Me, kadetit, halusimme perustavaa kokousta „säilyttäen monarkin etuudet (s.o. oikeudet)” emmekä laisinkaan tasavaltaista perustavaa kokousta. Meidän oli edullista saada tällä petoksella joukoilta kannatusta, mutta nyt meille on tärkeämpää saada kannatusta tsaarin koplalta. Sen vuoksi alas tuo „vaarallinen”, „kaksimielinen”, „toivoton”, „vahingollisia vallankumouksellisia harhakuvitelmia elähdyttävä” tunnus „täysivaltainen Duuma”. Me vaadimme sosialidemokraateilta heidän entistä, Keskuskomitean esittämää tunnusta: kannattamaan Duuman enemmistöstä muodostettavaa ministeristöä, ja lisäksi niine „seurauksineen”, joita tästä tunnuksesta johtuu. Ja näitä seurauksia

on — Duuman kadettienemmistön *voimistaminen* (sic!*) eikä heikentäminen.

Ja „Retsch” lehden seuraavassa numerossa julkaistu toimituksen artikkeli selittää varta vasten tsaarin mustasotnialaiskoplalle (sen varjolla, että on selittävinään kysymystä Plehanoville), että kadetit *eivät tarvitse* „täysivaltaista” Duumaa. Duuman julistaminen täysivaltaiseksi on valtiokaappaus. Sitä kadetit eivät tee milloinkaan. „Me, kadetit, emme laisinkaan pyri täysivaltaiseen Duumaan eikä meidän pidä siihen pyrkiäkään”. „Eikö hra Plehanov, vaikka hän tavallisesti on tarkkanäköinen, ole” oppinut sitä „tapahtumain kulusta”?

Niin, kadettien iva Plehanovin tavanmukaisesta tarkkanäköisyydestä on osunut suoraan naulankantaan. Venäjän vallankumouksen koko tapahtumain kulusta Plehanov ei ole oppinut ymmärtämään kadetteja. Häntä on ansaitusti rangaistu, rangaistu siten, että kadetit ovat halveksuen torjuneet käden, jonka on ojentanut puolueestaan riippumattomana ja vastoin sen tahtoa toiminut sosialidemokraatti.

Plehanoville osoitetulla „Retsch” lehden vastauksella on myös yleinen poliittinen merkitys. Kadetit eivät oikeistolaisuutta enää päivä päivältä, vaan tunti tunnilta. He puhuvat kursailematta, että he tekevät sopimuksen mustasotnialaisen monarkian kanssa ja lyövät pirstoiksi „vahingolliset vallankumoukselliset harhakuvitelmat”.

Olemme varmoja siitä, että koko Venäjän työläiset hyötyvät suuresti tästä opetuksesta. Sen asemesta, että tekisivät blokkeja kadettien kanssa, he lähtevät itsenäiseen vaalikamppailuun, vetävät puolelleen vallankumouksellisen porvariston ja sysäävät lopullisesti poliittisen petturuuden hautaan niiden porvarillisten politikoihsijain koplan, jotka petkuttavat kansaa soittamalla suuta „kansan vapaudesta”!

„Proletari” № 9,
joulukuun 7 pnä 1906

Julkaistaan „Proletari” lehden
tekstin mukaan

* — sillä tavalla! Totm.

MENSHEVISMIN KRIISI

Puolueettoman työväenedustajakokouksen ja kadettien kanssa liittoutumisen propagoiminen merkitsee epäilemättä eräänlaista kriisiä menshevikkien taktiikassa. Koska kuulumme yleensä heidän koko taktiikkansa periaatteellisten vastustajien joukkoon, me emme tietenkään olisi voineet itse ratkaista sitä kysymystä, miten kypsynyt tuo kriisi on ilmetäkseen niin sanoaksemme ulkonaisesti. Tov. J. Larin on tullut avuksemme uudessa, erittäin opettavaisessa kirjassaan: „Laaja työväenpuolue ja työväen edustajakokous” (M. 1906, „Novyi Mirin” kirjakustantamo).

Tov. J. Larin puhuu usein menshevikkien enemmistön nimessä. Hän nimittää itseään, ja täysin oikeutetusti, menshevismen vastuunalaiseksi edustajaksi. Hän on toiminut sekä etelässä että Pietarin „menshevistisimmässä” kaupunkipiirissä, Viipurinpuolella. Hän on ollut edustajana Yhdistävässä edustajakokouksessa. Hän on kirjoitellut jatkuvasti sekä „Golos Truda” että „Otkliki Sovremennosti” lehtiin. Kaikki nämä seikat ovat erittäin tärkeitä sen kirjaseuran arvioimiseksi, jonka merkittävyytenä on kirjoittajan totuudenmukaisuus eikä hänen logiikkansa,— hänen tiedoksensa eivätkä hänen päätelmänsä.

I

Taktiikkaa koskevat päätelmänsä marxilaisen tulee perustaa vallankumouksen objektiivisen kulun arviointiin. Bolshevikit, kuten tunnettua, yrittivät tehdä sen Yhdistävälle edustajakokoukselle ehdottamassaan päätöslauselmassa nykyhetkestä⁹⁵. Menshevikit ottivat itse takaisin

tätä koskevan päätöslauselmaehdotuksensa. Tov. Larin nähtävästi tajuaa, ettei sellaisia kysymyksiä saa ottaa pois päiväjärjestyksestä, ja yrittää tarkastella porvarillisen vallankumouksemme kulkua.

Hän erottaa kaksi kautta. Ensimmäinen, joka käsittää koko 1905 vuoden, on julkisen joukkoliikkeen kausi. Toinen, vuodesta 1906 alkaen, on kiduttavan hidasta „vapausasian todellisen voiton” ja „kansan pyrkimysten toteuttamisen” valmistelua. Pääosaa tässä valmistelussa esittää maaseutu, jonka avun puuttuessa „eristetty kaupunki nujerrettiin”. Me elämme „vallankumouksen sisäisen, ulkonaisesti passiiviselta näyttävän kasvun” aikaa.

„Se, mitä sanotaan agraariliikkeeksi, on alituista kuohuntaa, joka ei kasva yleisiksi aktiivisiksi hyökkäysyrityksiksi, pikku taistelua paikallista esivaltaa ja tilanherroja vastaan, veronmaksun viivytystä, rankaisuretkikuntia,— kaikki tuo on maaseudulle edullisin tie siltä kannalta, että säästyy ellei maaseudun voimia, mikä on epäilyttävää, niin sen tuloksia. Tuo tie, joka ei ehdytä maaseutua lopullisesti ja tuo sille yleensä enemmän helpotuksia kuin tappioita, mädännyttää niin voimallisesti vanhan vallan tukia, että luo ehdot, joiden vallitessa tuon vallan on kiertämättömästi antauduttava tahi kukistuttava heti ensimmäisestä vakavasta koetuksesta, kun aika koittaa”. Ja kirjoittaja osoittaa, että 2—3 vuodessa poliisilaitoksen ja sotaväen miehistö muuttuu ja täydentyy tyytymättömän maaseudun aineksilla; „pojistamme tulee sotilaita”, kuten muuan talonpoika sanoi kirjoittajalle.

Tov. Larinin johtopäätös on kaksipuolinen. 1) Meillä „maaseutu ei voi rauhoittua. Meillä ei voi toistua Itävallan 48. vuosi”. 2) „Venäjän vallankumous ei tapahdu yleisen ascellisen kansankapinan tietä tämän sanan varsinaisessa mielessä niin kuin Pohjois-Amerikan tahi Puolan vallankumous”.

Pysähtykäämme tarkastelemaan näitä johtopäätöksiä. Ensimmäisen niistä on kirjoittaja perustellut liian följetongimaisesti ja muotoillut liian epätarkasti. Mutta oleellisesti kirjoittaja on lähellä totuutta. Vallankumouksemme loppu-tulos riippuu todellakin eniten monimiljoonaisten talonpoikaisjoukkojen lujudesta taistelussa. Suurporvaristo meillä pelkää enemmän vallankumousta kuin taantumusta. Yksinään proletariaatti ei jaksaa voittaa. Proletariaattiin ja

talonpoikaistoon verrattuna kaupungin köyhälistö ei edusta itsenäisiä intressejä eikä ole itsenäinen voimatekijä. Maaseudulla on ratkaiseva merkitys, ei taistelun johtamisen mielessä (siitä ei voi olla puhettakaan), vaan voiton varmistamisen mielessä.

Jos tov. Larin olisi harkinnut johtopäätöstään ja sitonut sen porvarillista vallankumoustamme koskevan sosialidemokraattisen aatteen kehityksen koko kulkuun, niin hän olisi päätenyt vihaamansa bolshevismin vanhaan väitteeseen: porvarillisen vallankumouksen voitokas lopputulos Venäjällä on mahdollinen vain proletariaatin ja talonpoikaiston vallankumouksellis-demokraattisena diktatuurina. Oleellisesti Larin päätyi nimenomaan tähän katsomukseen. Vain se menshevikkien ominaisuus, jota hän itse ruoskii, nimittäin ajatuksen epävarmuus ja arkuus, estää häntä tunnustamasta sitä avoimesti. Ei tarvitse muuta kuin verrata toisiinsa Larinin ja Keskuskomitean „Sotsial-Demokratin” johtopäätöksiä mainitusta aiheesta, kun vakuuttuu siitä, että tässä kysymyksessä Larin lähenee bolshevikkeja. Onhan „Sotsial-Demokrat” mennyt puheissaan niin pitkälle, että sanoo kadettien olevan edistyksellistä, säätyihin kuulumatonta kaupunkiporvaristoa ja trudovikkien — maaseudun säätyporvaristoa, joka ei ole edistyksellistä! „Sotsial-Demokrat” ei ole huomannut kadettien joukossa olevia tilanherroja ja vastavallankumouksellisia porvareita, se ei ole huomannut trudovikkien joukossa olevaa säätyihin kuulumatonta kaupungin demokratiaa (kaupunkiköyhälistön alimpia kerroksia)!

Edelleen. Maaseutu ei voi rauhoittua, sanoo Larin. Onko hän sen todistanut? Ei. Hän ei ole ottanut laisinkaan huomioon, mitä osaa esittää talonpoikaisporvaristo, jota hallitus lahjoo systemaattisesti. Hän ei ole liioin miettinyt sitäkään, että talonpoikain saamat „huojennukset” (maanvuokran alentaminen, tilanherrojen ja poliisin „vähentäminen” y.m.s.) *voimistavat* maaseudun jakaantumista vastavallankumouksellisiin pohattoihin ja köyhälistöjoukkoihin. Noin niukan aineiston pohjalla ei pidä tehdä niin suuria yleistyksiä: se haiskahtaa kaavamaiselta.

Mutta onko väite: „maaseutu ei voi rauhoittua” yleensä todistettavissa? On ja ei. On — todennäköisten seurausten syvällisesti perustellun analyysin mielessä. Ei — siinä

mielessä, että kyseisen porvarillisen vallankumouksen suhteen nämä seuraukset olisivat täysin epäilemättömiä. Apteekkivaa'alla ei voida punnita sitä, miten tasapainottuvat maaseudun kasvatat ja toisiinsa punoutuvat uudet vastavallankumoukselliset ja uudet vallankumoukselliset voimat. Sen osoittaa lopullisesti *vain kokemus*. Suppeassa mielessä vallankumous on kärkevää taistelua, ja kaikkien intressien, kaikkien pyrkimysten, kaikkien alkeiden todellinen voima tulee ilmi ja täysin tiedostetuksi vain itse taistelussa, sen lopputuloksesta.

Johtavan luokan tehtävä vallankumouksessa on tiedostaa oikein taistelun *suunta* ja käyttää täydellisesti *kaikki* voiton mahdollisuudet, *kaikki* edellytykset. Sellaisen luokan on astuttava *ensimmäisenä* välittömän vallankumouksen tielle ja *viimeisenä* siirryttävä siltä muille, „arkisemmille”, mutkallisemmille „kierto”-teille. Tov. Larin, joka järjellee hyvin paljon ja (kuten alempana saamme nähdä) hyvin epäviisaasti vaistonvaraisista purkauksista ja suunnitelmallisesta toiminnasta, ei ole laisinkaan käsittänyt tätä totuutta.

Siirrymme toiseen, aseellista kapinaa koskevaan johtopäätökseen. Tässä Larinin ajattelun arkuus on vieläkin pahempaa. Hänen ajatuksensa seuraa orjallisesti vanhoja esikuvia: Pohjois-Amerikan ja Puolan kapinaa. Niiden ulkopuolella hän ei halua tunnustaa kapinaa „sanan varsinaisessa mielessä”. Hän sanoo vieläpä niinkin, että meidän vallankumouksemme ei tapahdu „muodollisen” (!) ja „säännönmukaisen” (!!)

aseellisen kapinan tietä.

Hassua: menshevikki, joka on ansainnut kannuksensa käymällä sotaa muodollisuutta vastaan, on mennyt niin pitkälle, että puhuu muodollisesta aseellisesta kapinasta! Syyttäkää itseänne, tov. Larin, jos muodollinen ja säännönmukainen on pannut ajatuksenne noin pahaan puristukseen. Bolshevikit ovat olleet ja ovat toista mieltä asiasta. Jo kauan ennen kapinaa, III edustajakokouksessa, s.o. vuoden 1905 keväällä, he tähdensivät erikoisessa päätöslauselmassa *joukkolakon ja kapinan yhteyttä*⁹⁶. Menshevikit mielellään sivuuttavat tämän vaihtololla. Suotta. III edustajakokouksen päätöslauselma todistaa faktillisesti sen, että me näimme ennakolta niin tarkasti kuin suinkaan oli mahdollista ne erikoisuudet, joita kansan taistelulla on vuoden

1905 lopussa. Emmekä me kuvitelleet kapinaa lainkaan „sen tyyppiseksi”, jollainen se oli Pohjois-Amerikassa tai Puolassa, missä ei voinut olla puhettakaan joukkolokasta.

Ja joulukuun jälkeen me viittasimme (päättöslauselmaehdotus Yhdistävälle edustajakokoukselle⁹⁷) lakon ja kapinan suhteen muuttumiseen, talonpoikaiston ja sotaväen osuuteen, siihen, että vähäiset sotilaalliset purkaukset eivät riitä ja että on välttämättömästi päästävä sopimukseen sotaväen vallankumouksellis-demokraattisten ainesten kanssa.

Ja duumakaudella tapahtumat vahvistivat vielä kerran, että Venäjän vapautustaistelussa kapina on kiertämätön.

Larinin päätelmät muodollisesta kapinasta ovat sosialidemokraatille mitä sopimattominta tietämättömyyttä nykyisen vallankumouksen historian alalla tahi tämän historian ja sen erikoisten kapinamuotojen hyljeksimistä. Larinin teesi: „Venäjän vallankumous ei tapahdu kapinatietä” on tosiasioiden pilkkaamista, sillä *kumpikin* vapauksien kausi Venäjällä (sekä lokakuun että Duuman kausi) näytti nimenomaan *kapinain* „tien”, ei tietenkään Amerikan eikä Puolan, vaan Venäjän, XX vuosisadan aikakauden kapinain „tien”. Larin toistaa menshevismin „epäröivän ja aran” ajattelun perusvirheen, sillä hän puhuu „yleensä” historiallisista esimerkeistä — kapinoista, joita on ollut maissa, missä vallitsevina ovat maaseutu- tai kaupunkilaisainekset, Amerikasta ja Puolasta, mutta ei tee pienintäkään yritystä Venäjän kapinan erikoisuuksien tutkimiseksi tai vaikkapa hahmottelemiseksi.

Miettikääpä hänen ajatusrakennelmaansa: „passiivinen” vallankumous. Uuden nousun, uuden rynnistyksen tai liikkeen uusien muotojen pitkälliset valmistelukaudet ovat epäilemättä täysin mahdollisia. Mutta älkää toki olko doktrinäärejä, hyvät herrat: miettikää, mitä merkitsee tuo maaseudun „alituinen kuohunta” *rinnan* „pikku taistelun”, „rankaisuret kikuntien” sekä poliisilaitoksen ja sotaväen miehistön *vaihtumisen* kanssa? Tehän ette käsitä, mitä puhutte. Kuvaamanné asiaintila ei ole mitään muuta kuin pitkällistä *partisaanisotaa*, jonka keskeyttävät välillä useat *sotaväen* yhä laajemmat ja yksimielisemmät *kapinapurkaukset*. Te kertaillette kiukkuisia ja herjaavia sanoja osoittaen ne „partisaaneille”, „anarkisteille”, „anarkisti-blanquilais-

bolshevikeille” y.m. samalla kun itse kuvaatte vallankumousta bolshevikkien tapaan! Sotaväen miehistön muuttuminen, sen vaihtuminen „tyytymättömän maaseudun aineksiin”. Mitä se merkitsee? Voiko tuo matruusintakkiin ja sotilaspukuun puetun maaseudun „tyytymättömyys” olla tulematta ilmi? Voiko se olla tulematta ilmi, kun maassa, sotilaan kotoisella maaseudulla on „alituista kuohuntaa”? kun maassa on toisaalta „pikku taistelua” ja toisaalta „rankaisuretkikuntia”? Ja voidaanko mustasotnialaisten pogromien, hallituksen väkivallan ja poliisin ilkitöiden kaudella kuvitella tämän sotilaiden tyytymättömyyden ilmevän *muuten* kuin sotilaskapinoina?

Toistaessanne kadettien fraaseja („meidän vallankumouksemme ei tapahdu kapinatietä”, tämän fraasin laskivat liikkeelle nimenomaan *kadetit* vuoden 1905 lopulla; ks. miljukovilaista „Narodnaja Svoboda”⁹⁸) — te samalla itsekin kuvaatte uuden kapinan kiertämättömäksi: „valta kukistuu ensimmäisestä vakavasta koetuksesta”. Luuletteko, että vakava vallan koetus laajassa, kirjavassa, mutkallisessa kansanliikkeessä on mahdollista ilman useita edeltäkäyviä pienempiä ja erillisiä koetuksia? että yleislakko on mahdollinen ilman useita osittaislakkoja? yleinen kapina ilman useita osittaisia, erillisiä pikku kapinoita?

Jos kerran sotaväessä kasvaa tyytymättömän maaseudun aines ja vallankumous yleensä kehittyä edelleen, niin kapina käy kiertämättömäksi ollen muodoltaan *mitä kiihkeintä* taistelua, sekä kansan että osaksi sotaväen taistelua mustasotnialaista sotaväkeä vastaan (sillä mustasotnialaiset myös järjestäytyvät ja opettelevat, älkää unohtako sitä! älkää unohtako, että on olemassa yhteiskunnallisia aineksia, jotka ravitsevat tietoista mustasotnialaisuutta!). On siis valmistauduttava, valmistettava sekä joukkoja että itseään suunnitelmallisempaan, yksimielisempään ja hyökkäyshenkisempään kapinaan, juuri siihen johtavat Larinin väittämät, hänen kadettilaiskaskunsa *passiivisesta* (??) vallankumouksesta. Menshevikit „ovat oman masentuneisuutensa ja alakuloisuutensa panneet Venäjän vallankumouksen kulun kontolle” (58), tunnustaa Larin. Juuri niin! Passiivisuus — se on pikkuporvarillisen sivistyneistön eikä vallankumouksen ominaisuus. Passiivisia ovat ne, jotka tunnustavat armeijan täyttyvän tyytymättömän maaseudun aineksilla sekä alituisen kuohunnan ja pikku taistelun

olevan kiertämätöntä,— ja samaan aikaan lohduttavat työväenpuoluetta Ivan Fedorovitsh Shponkan leppoisaan tapaan: „Venäjän vallankumous ei tapahdu kapinatietä”.

Entä „pikku taistelu”? Pidättekö, kunnioitettu Larin, sitä „tulosten kannalta maaseudulle edullisimpana tienä”? Pysyttekö tässä mielipiteessä rankaisuretkikunnista huolimatta, katsoen jopa noiden retkikuntienkin kuuluvan edullisimpaan tiehen? Mutta oletteko edes hitusen miettinyt sitä, missä suhteessa pikku taistelu eroaa partisaanisodasta? Ei missään, kunnioitettu tov. Larin.

Amerikka ja Puola ovat huonoja esimerkkejä, joiden vuoksi teiltä ovat jääneet huomaamatta ne erikoiset taistelumuodot, joita on synnyttänyt Venäjän kapina, joka on pitkällisempi ja sitkeämpi kuin vanhaa tyyppiä olevat kapinat ja jossa niihin verrattuna on pitemmät väliajat suurtaistelujen välillä.

Tov. Larin on sotkeutunut kokonaan ja puhunut itsensä pussiin. Jos kerran maaseudulla on pohjaa vallankumoukselle, jos vallankumous laajenee ja ammentaa uusia voimia, jos armeija täyttyy tyytymättömistä talonpojista ja maaseudulla on pitempiaikaista alituista kuohuntaa ja pikku taistelua, niin se merkitsee, että oikeassa ovat bolshevikit, jotka taistelevat kapinakysymyksen syrjimistä vastaan. Me emme laisinkaan propagoi kapinaa minä ajankohtana hyvänsä, kaikissa olosuhteissa. Mutta me vaadimme, ettei sosialidemokraatin ajatus olisi horjuva eikä arka. Jos te tunnustatte kapinaa varten olevan *edellytyksiä*, niin tunnustakaa itse kapinakin,— tunnustakaa kapinaan liittyvät puolueen erikoistehtävät.

Pikku taistelun nimittäminen „*edullisimmaksi tieksi*”, s.o. kansan taistelun edullisimmaksi muodoksi vallankumouksemme erikoisella kaudella, samalla kun kieltäydytään tunnustamasta edistyksellisimmän luokan puolueen *aktiiviset* tehtävät tämän „edullisimman tien” perusteella, merkitsee, ettei osata ajatella tai ajatellaan vilpillisesti.

II

„Passiivisuusteoriaa” — siksi voitaisiin nimittää Larinin päätelmiä „passiivisesta” vallankumouksesta, joka valmistelee „vanhan vallon kukistumista ensimmäisestä vakavasta koetuksesta”. Ja tämä „passiivisuusteoria”, joka on aran

ajattelun luonnollinen tuote, lyö leimansa katuvaan menshevikkimme koko kirjaseen. Hän asettaa kysymyksen: minkä vuoksi puolueemme, jolla on hyvin suuri aatteellinen vaikutus, on organisatorisesti niin heikko? Ei sen vuoksi, vastaa Larin, että puolueemme on intelligenttipuolue. Tämä menshevikkien vanha „banaali” (Larinin sanonta) selitys ei kelpaa mihinkään. Vaan sen vuoksi, että nykyistä aikakautta varten ei objektiivisesti ole tarvittu muunlaista puoluetta eikä ole ollut objektiivisia edellytyksiä muunlaiselle puolueelle. Sen vuoksi, että „vaistonvaraisten purkausten politiikkaa” varten, jollaista proletariaatin politiikka oli vallankumouksen alussa, puolue ei ollut tarpeeseen. Tarvittiin vain „teknillinen koneisto vaistonvaraisen liikkeen” ja „vaistonvaraisten mielialojen palvelemista varten”, kahden purkauksen väliaikana suoritettavaa propaganda- ja agitaatiotyötä varten. Se ei ollut puolue sanan eurooppalaisessa mielessä, vaan „suppea — 120 tuhatta 9 miljoonaa kohti — nuorten työläiskonspiraattorien yhdistys”; perheellisiä työläisiä oli vähän; suurin osa yhteiskunnalliseen toimintaan valmiista työläisistä oli puolueen ulkopuolella.

Nyt vaistonvaraisten purkausten aika on menossa ohi. Laskelmointi tulee pelkän mielialan sijalle. „Vaistonvaraisten purkausten politiikan” asemesta kehittyy „suunnitelmallisen toiminnan politiikka”. Tarvitaan „eurooppalais-tyyppistä puoluetta”, „objektiivisen ja suunnitelmallisen poliittisen toiminnan puoluetta”. „Koneistopuolueen” asemesta tarvitaan „etujoukkopuoluetta”, „johon olisi koottu kaikki se aktiiviseen poliittiseen elämään kelpaava, minkä työväenluokka voi keskuudestaan nostaa”. Se on siirtymistä „eurooppalaiseen laskelmoinnin pohjalla toimivaan puolueeseen”. „Käytännöllisessä toiminnassaan puolalaisen ja epävarman, masentuneen ja asemaansa ymmärtämättömän virallisen menshevismän” tilalle „tulee eurooppalaisen sosialidemokratian terve realismi”. „Sen ääni on kuulunut melko selvänä jo ennen tätä päivää Plehanovin ja Axelrodin huuilta, — he ovat oikeastaan ainoat eurooppalaiset meidän „barbaari”-ympäristössämme”... Ja barbaarisuuden vaihtuminen eurooppalaisuuteen lupaa tietenkin epäonnistumisten vaihtumista onnistumisiin. „Siellä, missä vallitsevana on vaistonvaraisuus, ei voida välttää virheitä arvioinnissa ja epäonnistumisia käytännössä”. „Missä on

vaistonvaraisuutta — siellä on utopismia, missä on utopismia — siellä epäonnistutaan”.

Näissä Larinin päätelmissä jälleen pistää silmään huu-tava epäsuhte toisaalta pikkuisen jyväsien — oikean, joskaan ei uuden, ajatuksen — ja toisaalta tavattoman ruumenkasan — suorastaan jo taantumuksellisen typeryyden — välillä. Lusikka hunajaa ja tynnyri tervaa.

On aivan epäilemätöntä ja eittämätöntä, että sitä mukaa kuin kapitalismi kehittyy, sitä mukaa kuin karttuu porvarillisen vallankumouksen tai porvarillisten, samoin kuin epäonnistuneiden sosialististenkin vallankumousten koke-musta, kaikkien maiden työväenluokka kasvaa, kehittyy, oppii, kasvattaa itseään ja järjestäytyy. Toisin sanoen: se kulkee vaistonvaraisuudesta suunnitelmallisuuteen, ottaen ohjeekseen pelkän mielialan asemesta kaikkien luokkien objektiivisen aseman ja siirtyen purkauksista johdonmukai-seen taisteluun. Kaikki tämä pitää paikkansa. Kaikki tämä on yhtä vanhaa kuin maailma ja yhtä hyvin sovellettavissa XX vuosisadan Venäjään kuin XVII vuosisadan Englantiin, XIX vuosisadan 30-luvun Ranskaan ja XIX vuosisadan lopun Saksaan.

Mutta Larinin vika onkin juuri siinä, ettei hän lainkaan kykene sulattamaan sitä aineistoa, jonka vallankumouk-semme antaa sosialidemokraatille. Hän viehättyy venäläi-sen barbaarisuuden purkausten ja eurooppalaisen suunnitelmallisuuden vastakkainasettamiseen yhtä täydellisesti kuin lapsi uuteen kuvaan. Sanoessaan yleisesti tunnetun totuuden, joka koskee yleensä kaikkia aikakausia, hän ei käsitä, että tämän yleisesti tunnetun totuuden naiivi soveltaminen välittömän vallankumouksellisen taistelun kau-teen, muuttuu hänen käsissään *luopiomaiseksi* suhtaantumi-seksi vallankumoukseen. Tuo olisi tragikoomillista, ellei Larinin vilpittömyys olisi hälventämässä kaikkea epävar-muutta sen suhteen, että hän *tiedottomasti* säästää vallan-kumouksen luopioita.

Barbaarien vaistonvaraiset purkaukset, eurooppalaisten suunnitelmallinen toiminta... Tuo on puhtaasti kadettilainen sanonta ja kadettilainen aate, niiden Venäjän vallanku-mouksen petteurien aate, jotka ihastelevat „perustuslailli-suutta” samassa hengessä kuin Muromtsev, joka julisti: „Duuma on osa hallituksesta”, tai lakeija Roditshev, joka huudahti: „On julkeata katsoa monarkin olevan vastuussa

pogromista". *Alkuvoimaisuuden mielettömyyttä*, s.o. vallankumousta herjanneiden luopioiden (Izgojevit, Struвет, Prokopovitshit, Portugalovit et tutti quanti *) koko kirjallisuus on kadettien luoma. Liberaalinen porvari on tunnetun tarun eläimen tapaan kykenemätön luomaan katsettaan ylös ja käsittämään, että vain kansan „purkauksen” ansiosta meillä on edes varjo jäljellä vapaudesta.

Ja Larin laahustaa naiivin arvostelukyvottomästi liberaalin perässä. Larin ei käsitä, että koskettelemassaan kysymyksessä on kaksi puolta: 1) vaistonvaraisen taistelun asettaminen yhtä laajakantoisen ja samanmuotoisen suunnitelmallisen taistelun vastakohtaksi ja 2) vallankumouksellisen (suppeassa merkityksessä) aikakauden asettaminen vastavallankumouksellisen eli „vain-perustuslaillisen” aikakauden vastakohtaksi. Larinin logiikka on kerrassaan kelvotonta. Vaistonvaraisen poliittisen lakon vastakohtaksi hän ei aseta suunnitelmallista poliittista lakkoa, vaan suunnitelmallisen osanoton esimerkiksi Bulyginin Duumaan. Vaistonvaraisen kapinan vastakohtaksi hän ei aseta suunnitelmallista kapinaa, vaan suunnitelmallisen ammatillisen taistelun. Ja sen vuoksi hänen marxilainen analyysinsä muuttuu poroporvarillisen latteaksi vastavallankumouksen ylistelyksi.

Euroopan sosialidemokratia on „objektiivisen suunnitelmallisen poliittisen toiminnan puolue”, lepertelee Larin ihastuneena. Lapsi parka! Hän ei huomaa ihastelevansa erikoisesti suppeata „toimintaa”, johon eurooppalaisten oli pakko rajoittua aikakausina, jolloin ei ollut välittömästi vallankumouksellista taistelua. Hän ei huomaa ihastelevansa suunnitelmallista *lain sallimaa* taistelua ja herjaavansa vaistonvaraista taistelua *voimasta ja vallasta*, jotka määräävät rajat „lain sallimalle”. Venäläisten vaistonvaraista vuoden 1905 joulukuun kapinaa hän ei vertaa saksalaisten vuoden 1849 ja ranskalaisten vuoden 1871 „suunnitelmallisiin” kapinoihin, vaan Saksan ammattijärjestöjen kasvun suunnitelmallisuuteen. Hän ei vertaa venäläisten vaistonvaraista ja epäonnistunutta vuoden 1905 joulukuun yleislakkoa belgialaisten vuoden 1902 „suunnitelmalliseen” ja epäonnistuneeseen yleislakoon⁹⁹, vaan

* — ynnä muut. *Toim.*

Bebelin ja Vandervelden suunnitelmalliseen puheeseen valtiopäivillä.

Sen vuoksi Larin ei ymmärrä sitä proletariaatin joukko-taistelussa tapahtunutta maailmanhistoriallista edistystä, jonka ilmentymiä ovat vuoden 1905 lokakuun lakko ja vuoden 1905 joulukuun kapina. Ja Venäjän vallankumouksen *taantumisen* (hänen *omasta* mielestään *tilapäisen* taantumisen), joka ilmenee *lain salliman* valmistelutoiminnan (ammattiliitot, vaalit y.m.s.) tarpeellisuutena, hän korottaa *edistykseksi*, joka vie vaistonvaraisesta suunnitelmalliseen, mielialasta laskelmointiin j.n.e.

Sen vuoksi vallankumouksellisen marxilaisen johtopää-töksen (vaistonvaraisen poliittisen lakon asemesta tarvitaan suunnitelmallista poliittista lakkoa; vaistonvaraisen kapinan asemesta tarvitaan suunnitelmallista kapinaa) asemesta syntyy luopion, kadetin johtopäätös („vaistonvaraisen liikkeen mielettömyyden”: lakon ja kapinan asemesta tarvitaan suunnitelmallista alistumista Stolypinin lakeihin ja suunnitelmallista kaupanhierontaa mustasotnia-laisen monarkian kanssa).

Ei, toveri Larin, jos olisitte omaksunut marxilaisuuden hengen ettekä vain pelkkiä sanoja, niin tietäisitte, mikä ero on vallankumouksellisen dialektisen materialismin ja „objektiivisten” historikkojen opportunistin välillä. Palauttakaa mieleenne vaikkapa Marxin sanat Proudhonista. Marxilainen ei valallisesti kieltäydy lain sallimasta taistelusta, rauhallisesta parlamentarismista, „suunnitelmallisesta” alistumisesta Bismarckien ja Bennigsenien, Stolypinien ja Miljukovien säätämiin historiallisen työn puitteisiin. Mutta käyttäessään *kaikenlaista*, yksinpä taantumuksellistakin *maaperää* taisteluun vallankumouksen puolesta marxilainen ei alennu jumaloimaan taantumusta eikä unohda taistella sellaisen *maaperän* puolesta, joka on *mahdollisimman otollinen toiminnalle*. Sen vuoksi marxilainen näkee *ensimmäisenä* ennakolta vallankumouksellisen aikakauden koiton ja alkaa herättää kansaa ja soittaa kelloa jo silloin, kun poroporvarit vielä nukkuvat uskollisten alamaisten orjanunta. Sen vuoksi marxilainen astuu *ensimmäisenä* avoimen vallankumoustaistelun tielle, käy välittömään otteluun, paljastaen kaikenlaisten sosiaalisten ja poliittisten tomppeliä sovitteluilluusiota. Sen vuoksi marxilainen jättää *viimeisenä* välittömän vallankumouksellisen

taistelun tien, jättää sen vasta silloin, kun kaikki mahdollisuudet on käytetty loppuun, kun ei enää ole *vähäisintäkään* toivoa lyhyemmästä tiestä, kun ilmeisesti katoaa maaperä siltä, että kehoitettaisiin valmistautumaan joukkolakkoihin, kapinaan y.m. Sen vuoksi marxilainen vastaa ylenkatseella niille lukemattomille vallankumouksen luopioille, jotka huutavat hänelle: me olemme sinua „edistyksellisempiä”, olemme luopuneet vallankumouksesta ennemmin! „olemme alistuneet” ennemmin monarkistiseen perustuslakiin!

Jompikumpi, toveri Larin. Ajatteletteko ehkä, ettei enää yleensä ole maaperää kapinalle ja vallankumoukselle sanan suppeassa mielessä? Siinä tapauksessa sanokaa se suoraan ja todistakaa se meille marxilaiselta kannalta, taloudellisella analyysillä, ottamalla huomioon eri luokkien poliittiset pyrkimykset, erittelemällä aatesuuntien merkityksen. Oletteko sen todistanut? Silloin me julistamme sanahelinäksi puheet kapinasta. Silloin me sanomme: meillä ei *ollut* suurta vallankumousta, vaan suuri nyrkki taskussa. Työläiset! porvaristo ja pikkuporvarit (talonpojat siinä luvussa) ovat kavaltaneet ja hylänneet teidät. Mutta sillä maaperällä, jonka *he* ovat luoneet *meidän* ponnistuksistamme huolimatta, me tulemme tekemään sitkeästi, kärsivällisesti ja johdonmukaisesti työtä *socialistisen* vallankumouksen hyväksi, joka ei tule olemaan yhtä puolinen ja rujo, yhtä rikas korulauseista ja köyhä luovasta työstään kuin porvarillinen vallankumous!

Vai uskotteko todellakin siihen, mitä puhutte, toveri Larin? Uskotteko sen, että vallankumous kasvaa, että pikku taistelu ja hiljainen kuohunta valmentavat jonkin 2—3 vuoden kuluttua uuden tyytymättömän armeijan ja uuden „vakavan koetuksen”? että „maaseutu ei voi rauhoittua”? Silloin teidän on tunnustettava, että „purkaukset” sinänsä ilmentävät koko kansan suuttumuksen voimaa eivätkä takapajuksen barbaarisuuden voimaa,— että velvollisuu-temme on muuttaa vaistonvarainen kapina suunnitelmalliseksi tekemällä johdonmukaisesti ja sitkeästi työtä monien kuukausien, ehkäpä vuosienkin kuluessa sellaisen muutoksen hyväksi eikä kieltäytyä kapinasta, niinkuin kaikenlaiset Juudakset tekevät.

Mutta nykyinen kantanne, tov. Larin, on nimenomaan „masentuneisuutta ja alakuloisuutta”, ajatuksen „epävar-

muutta ja arkuutta”, oman passiivisuutenne esittämistä vallankumouksemme syyksi.

Se, että te riemuiten julistatte boikotin virheeksi, merkitsee juuri tätä ja vain tätä. Se on likinäköistä ja alhaista riemuitsemista. Jos boikotista kieltäytyminen on „edistyksellistä”, niin kaikkia muita edistyksellisimpiä ovat „Russkije Vedomostin” oikeistokadetit, jotka sotivat Bulyginin Duuman boikottia vastaan ja kehottivat ylioppilaita „opiskelemaan eikä mellakoimaan”. Me emme kadehdi tuota luopioiden edistyksellisyyttä. Kun Witten Duuman (jonka koollekutsumiseen kukaan ei uskonut noin 3—4 kuu-kautta aikaisemmin) boikotti julistetaan „virheeksi” ja *ollaan vaiti* niiden virheestä, jotka kehottivat osallistumaan Bulyginin Duumaan, niin se mielestämme merkitsee vallankumoustaistelijan materialismin vaihtamista taantumuksen edessä matelevan professorin „objektivismiin”. Mielestämme ne, jotka, koeteltuaan todellakin *kaikkea* välittömän taistelun tiellä, menivät *viimeisinä* Duumaan, lähtivät kulkemaan kiertotietä, ovat paremmassa asemassa kuin ne, jotka ensimmäisinä olivat kutsumassa Bulyginin Duumaan vähän ennen kansankapinaa, joka pyyhkäisi olemattomiin tuon Duuman.

Ja Larinille tuota kadettilaista fraasia boikotin virheellisyydestä ei voida antaa anteeksi sitäkin suuremmalla syyllä, koska hän puhuu *totuudenmukaisesti* siitä, kuinka menshevikit ovat „*keksineet kaikenlaisia ratkiviisaita ja ovelia koukkuja alkaen valinnallisuusperiaatteesta ja zemstvokamppailusta ja päätyen puolueen kokoamiseen osallistumalla vaaleihin tarkoituksena Duuman boikotoinnen*” (57). Uskomatta itsekään sitä, että Duumaan voidaan mennä, menshevikit kehottivat työläisiä valitsemaan Duumaan. Eiköhän oikeampaa ollut niiden taktiikka, jotka eivät uskoneet sitä ja boikotoivat Duumaa? jotka julistivat kansan pettämiseksi sen, että Duumaa nimitettiin „vallaksi” (jollaisen nimityksen sille antoivat ennen Muromtsevia menshevikit Yhdistävän edustajakokouksen päätöslauselmassa)? jotka lähtivät Duumaan vasta sitten, kun porvaristo kieltäytyi lopullisesti suorasta boikottitiestä ja pakoitti meidät lähtemään kiertoteitä, mutta ei siinä tarkoituksessa eikä siten, kuin kadetit sen tekevät?

III

Koneistopuolueen ja etujoukkopuolueen vastakkainasettaminen, kuten Larin tekee, eli poliisia vastustavien taistelijain puolueen ja tietoisien poliittisten taistelijain puolueen vastakkainasettaminen näyttää syvälliseltä ja läpeensä „aitoproletaaris”-henkiseltä. Todellisuudessa se on aivan samanlaista intelligenttiopportunistia kuin sekin vastaavanlainen vastakkainasettelu, jonka rabotshajamysliläiset ja akimoviläiset¹⁰⁰ tekivät vuosina 1899—1901.

Toisaalta, kun on olemassa objektiiviset edellytykset joukkojen välittömälle vallankumoukselliselle rynnäkölle, niin silloin „vaistonvaraisuuden palveleminen” on puolueen *yllin* poliittinen tehtävä. *Sellaisen* vallankumouksellisen työn asettaminen „politiikan” vastapainoksi merkitsee politiikan mataloittamista politikoinniksi. Se merkitsee duumataistelupolitiikan ylistämistä, sen asettamista joukkojen loka- ja joulukuussa harjoittaman politiikan yläpuolelle,— s.o. nimenomaan siirtymistä proletaariselta vallankumoukselliselta katsantokannalta intelligentti-opportunistiselle.

Jokainen taistelumuoto vaatii vastaavaa tekniikkaa ja koneistoa. Kun objektiivisten olosuhteiden pakosta taistelun perusmuodoksi tulee parlamenttitaistelu, niin puolueessa voimistuvat kiertämättömästi parlamenttitaistelukoneiston piirteet. Ja päinvastoin, kun objektiiviset olosuhteet synnyttävät poliittisten joukkolakkojen ja kapinoiden muodossa joukkojen taistelun, *pitää* proletariaatin puolueella olla „koneistoja” *nimenomaan näiden* taistelumuotojen „palvelemiseksi”, ja on itsestään selvää, että niiden on oltava erikoisia „koneistoja”, erilaisia kuin parlamentaariset. Sellainen proletariaatin järjestynyt puolue, joka tunnustaa kansankapinoille tarpeellisten olosuhteiden olemassaolon, muttei huolehdi vastaavasta koneistosta, olisi intelligenttisuunsoittajain puolue; työläiset loittonisivat siitä anarkismiin, porvarilliseen vallankumouksellisuuteen y.m.s.

Toisaalta joka luokan, muun muassa myös proletariaatin, poliittisesti johtavan etujoukon kokoonpano riippuu myös sekä tämän luokan asemasta että sen taistelun perusmuodosta. Larin valittelee esimerkiksi sitä, että puolueessa meillä on enemmistönä työläisnuoriso, että perheellisiä työläisiä meillä on vähän, että he loittonevat puolueesta.

Tämä venäläisen opportunistin valitus johdatti mieleeni erään kohdan Engelsin teoksista (taisi olla „Asuntokysymyksessä”, „Zur Wohnungsfrage:ssa”). Vastaväitteeksi jollekin halpamaiselle porvarilliselle professorille, saksalaiselle kadetille, Engels kirjoitti: eikö se ole luonnollista, että meillä, vallankumouspuolueessa, enemmistö on nuorisoa? Me olemme tulevaisuuden puolue, ja tulevaisuus kuuluu nuorisolle. Me olemme uudistajain puolue, ja nuoriso seuraa aina innokkaimmin uudistajia. Me olemme puolue, joka käy uhrautuvaisesti taistelua vanhaa, mätää vastaan, ja nuoriso lähtee aina ensimmäisenä uhrautuvaisesti taisteluun.

Ei, „väsyneet” 30-vuotiaat vanhukset, „viisastuneet” vallankumousmiehet ja sosialidemokratian luopiot jätämme mieluummin kadettien koottaviksi. Me olemme aina oleva etumaisen luokan nuorison puolue!

Larin itsekkin on vähällä tunnustaa avomielisesti sen, miksi hänen on niin sääli taistelusta väsyneitä perheenmiehiä. Jos puolueeseen koottaisiin enemmän tuollaisia väsyneitä, niin se tekisi puolueen „malttavaisemmaksi ja kaivaisi maaperää poliittisen seikkailun alta” (s. 18).

Tuo onkin reilumpaa, hyvä Larin! On turhaa vilpistellä ja pettää itseään. Te ette tarvitse etujoukkopuoluetta, vaan *jälkijoukkopuolueen*, joka olisi malttavaisempi. Sanokaakin se suoraan!

...,„Kaivaa maaperää poliittisen seikkailun alta”... On niitä ollut vallankumouksen tappioita Euroopassakin, ovat olleet vuoden 1848 kesäkuun päivät ja vuoden 1871 toukokuun päivät, mutta sellaisia sosialidemokraatteja, kommunisteja, jotka olisivat pitäneet tehtävänäään julistaa „seikkailuksi” joukkojen esiintymiset vallankumouksessa,—sellaisia ei vielä ole ollut. Sitä varten on täytynyt käydä niin, että vallankumouksellisiksi marxilaisiksi lukeutuivat (toivokaamme, että vähäksi aikaa) ne selkärangattomat ja pelkurimaiset venäläiset poroporvarit, joilta puuttuu itsetuottamusta, jotka masentuvat aina, kun tapahtumat kääntyvät taantumukseksi, ja joita luvallanne sanoen nimitetään „intelligensiksi”.

...,„Kaivaa maaperää seikkailun alta”! No jos näin on laita, niin ensimmäinen *seikkailija* on Larin itse, sillä hän nimittää „pikku taistelua” vallankumouksen *edullisimmaksi*

tieksi, sillä hän koettaa saada joukot uskomaan, että vallankumous kasvaa, armeija täyttyy 2—3 vuoden kuluttua tyytymättömän maaseudun aineksista, „vanha valta kukistuu” tulevaisuudessa „heti ensimmäisessä vakavassa koetuksessa”!

Mutta Larin on seikkailija vielä toisessakin, paljon pahemmassa ja paljon halvemmassa mielessä. Hän on työväen edustajakokouksen ja „puolueettoman puolueen” (hänen sanapahasensa!) puoltaja. Sosialidemokratian tilalle tarvitaan „Yleisvenäläinen työväenpuolue”, „työväen” siksi, että siihen pitää ottaa pikkuporvarillisia vallankumousmiehiä, sosialisti-vallankumoukselliset, P.P.S:n miehet, Valko-Venäjän gromada¹⁰¹ y.m.

Larin on Axelrodin ihailija. Mutta hän on tehnyt tälle karhunpalveluksen. Hän on ylistänyt niin kovin tämän „nuoruuden tarmoa”, sitä „aitoa puoluemiehen urhoollisuutta”, jota tämä on osoittanut taistelussa työväen edustajakokouksen puolesta, hän on syleillyt tätä niin palavasti, että... on tukehduuttanut syleilyynsä! Naiivi ja totuudenmukainen käytännönmies, joka otti ja sanoa pamautti kerralla kaiken sen, mikä olisi pitänyt salata työväen edustajakokouksen menestyksellisen propagoinnin vuoksi, on iskenyt kuoliaaksi Axelrodin hämärän työväen-edustajakokous-„aatteen”. Työväen edustajakokous merkitsee „kyltin poistamista” (s. 20 Larinilla, jolle sosialidemokratismi on pelkkä kyltti), se merkitsee yhteensulautumista eserrien ja ammattiliittojen kanssa.

Oikein, toveri Larin! Kiitoksia edes totuudenmukaisuudesta! Työväen edustajakokous merkitsee todellakin kaikkea tuota. Juuri tuohon se johtaisi vastoin sen koollekutsujain tahtoakin. Ja juuri sen vuoksi työväen edustajakokous on nyt halpaa opportunistista seikkailua. Halpaa, sillä sen pohjana ei ole mitään laajakantoista aatetta, vaan yksinomaan intelligentin väsymys, johon syynä on sitkeä taistelu marxilaisuuden puolesta. Opportunistista — samasta syystä ja sen vuoksi, että työväenpuolueeseen päästetään tuhansia pikkuporvareita, joiden kanta ei ole vielä läheskään lopullisesti määräytynyt. Seikkailua, sillä nykytilanteessa tuollainen yritys ei toisi mukanaan rauhaa, ei myönteistä työtä eikä eserrien ja sosialidemokraattien yhteistoimintaa, joista jälkimmäisille Larin määrää suosiollisesti „propagandayhdistysten” osan „laajan puolueen sisällä” (s. 40), vaan

pahentaisi rajattomasti taistelua, eripuraisuutta, hajaannusta ja aatteellista sekavuutta ja käytännöllisen työn desorganisaatiota.

Eri asia on ennustaa, että eserrä-„keskustan” *täytyy* kansansosialistien ja maksimalistien erkaantumisen jälkeen lähestyä sosialidemokraatteja *. Ja toista on kavuta ottamaan omenaa, joka vasta kypsyy, muttei ole vielä kypsynyt. Joko taitatte niskanne, arvoisa herra, tahi saatte vatsataudin raa'oista hedelmistä.

Larin argumentoi „Belgialla” — aivan niin kuin tekivät vuonna 1899 R. M. („Rabotshaja Myslin” toimittaja) ja hra Prokopovitsh (silloin kun hänellä oli sosialidemokraatin „vaistonvaraisia purkauksia” eikä hän ollut vielä kylliksi „viisastunut” muuttuakseen „suunnitelmallisesti toimivaksi” kadetiksi). Larinin kirjaseen on huolellisesti liitetty Belgian työväenpuolueen sääntöjen huolellinen venäjännös! Kunnon Larin on unohtanut siirtää Venäjälle Belgian teollisuusolot ja historian. Useiden porvarillisten vallankumousten *jälkeen*, sen *jälkeen* kun oli käyty vuosikymmeniä taistelua Proudhonin pikkuporvarillista kvasi-sosialismia vastaan, Belgian teollisuuskapitalismin kehityksen *ollessa* jättiläismäistä, miltei nopeinta maailmassa,— Belgian työväen edustajakokous ja työväenpuolue olivat siirtymistä epäproletaarisesta sosialismista proletaariseen. Venäjällä, aikana, jolloin porvarillinen vallankumous, joka *kiertämättömästi* synnyttää pikkuporvarillisia ideoita ja pikkuporvarillisia ideologeja, on kiihkeimmillään ja talonpoikaiston ja proletariaatin välikerroksissa on voimistumassa „trudovikkilainen” virtaus sekä on olemassa *Sosialidemokraattinen* työväenpuolue miltei kymmenvuotisine historioineen, työväen edustajakokous on huono keksintö ja yhteensulautuminen eserrien kanssa (kuka heitä tietää? ehkä heitä on 30 tuhatta, ehkä 60 tuhatta — sanoo Larin avomielisesti) on intelligentin mielijohde.

Niin, niin, historia osaa ivata! Menshevikit ovat toitottaneet vuosikausia, että bolshevikit ovat lähellä eserräläisyyttä. Ja nyt bolshevikit hylkäävät työväen edustajakokouksen muun muassa *juuri sen vuoksi*, että se hämäisi proletaarin ja pienisännän katsantokantojen välisen eron

* Ks. tätä osaa, s. 182. *Toim.*

(ks. Pietarin komitean¹⁰² päätöslauselmaa „Proletarin” 3. n:osta). Mutta *menshevikki* kannattaa *yhteensulautumista eserrien kanssa* puolustaessaan työväen edustajakokousta. Tuo on ennenkuulumatonta.

— En halua sulattaa puoluetta luokkaan,— puolustele Larin.— Haluan yhdistää vain etujoukon, 900 tuhatta 9 miljoonasta (s. 17 ja s. 49).

Otetaanpa viralliset tehdastilastot vuodelta 1903. Tehdastyöläisiä oli kaikkiaan 1.640.406. Siinä luvussa tehtaissa, joissa on yli 500 työläistä,— 797.997; tehtaissa, joissa on yli 100 työläistä, — 1.261.363. Suurimmissa tehtaissa työskentelevien työläisten lukumäärä (800 tuh.) on hiukan pienempi sitä lukua, minkä Larin esittää eserrien kanssa yhteisen työväenpuolueen jäsenluvuksi!

Larin ei siis usko sitä, että me voimme Venäjällä, kun meillä jo nyt on noin 150—170 tuhatta sosialidemokraattisen puolueen jäsentä, kun suurimmissa tehtaissa työskenteleviä työläisiä on 800 tuhatta, kun on olemassa suuria vuoriteollisuuslaitoksia (jotka eivät sisälly tuohon laskuun), kun kauppa-alalla, maataloudessa, liikenteessä j.n.e. työskentelee lukuisa joukko aito proletaarisia aineksia,— että me voimme piakkoin voittaa 900 tuhatta *proletaaria* sosialidemokratian puolelle puolueen jäseniksi?? Se on pöyristyttävää, mutta totta.

Mutta Larinin epäusko on vain intelligentin ajatuksen arkuutta.

Me uskomme täydellisesti tuollaisen tehtävän olevan toteutettavissa. „Työväen edustajakokous”- ja „puolueeton puolue”-seikkailun vastapainoksi me esitämme tunnuksen: *sosialidemokraattisen puolueemme laajentaminen viisi- ja kymmenkertaisesti*, mutta pääasiallisesti ja *miltei poikkeuksetta* vain aito proletaarisilla aineksilla ja yksinomaan vallankumouksellisen marxilaisuuden aatteellisen lipun alla*.

Nyt, kun on käyty vuosi suurta vallankumousta ja kaikenlaiset puolueet kehittyvät nopeasti, proletariaatti erottautuu

* Ammattiliittojen yhdistäminen puolueeseen, jota Larin ehdottaa, on epäratsionaalista. Se tyypistää työväenliikettä ja sen perustaa. Taisteluun isäntiä vastaan me saamme yhdistetyksi työläisiä paljon suuremman määrän kuin sosialidemokraattista politiikkaa varten. Siksi (vastoin Larinin *väärää* väitettä, että bolshevikit ovat esiintyneet puolueettomia ammattiliittoja vastaan)— siksi me kannatamme puolueettomia ammattiliittoja, kuten niitä kannatti *jo vuonna 1902* „Jakobiinilaisen” (opportunistien mielestä jakobiinilaisen) „Mitä on tehtävä?” kirjaisen kirjoittaja. (Ks. Teokset, 5. osa, ss. 443—444. *Toim.*)

itsenäiseksi puolueeksi nopeammin kuin koskaan aikaisemmin. Duuman vaalit auttavat siinä (tietenkin, ellei tehdä opportunistisia vaaliliittoja kadettien kanssa). Yleensä porvariston ja varsinkin pikkuporvariston (*kansansosialistit*) petokset lujittavat vallankumouksellista sosialidemokratiaa.

Me saavutamme Larinin „ihanteen” (900 tuh. puolueen jäsentä)—vieläpä ohitammekin tuon ihanteen tekemällä sitkeästi työtä entiseen suuntaan eikä seikkailemalla. Nyt pitää todellakin laajentaa puoluetta *proletaarisella* aineksella. Se on epänormaalia, että Pietarissa on yhteensä vain 6 tuhatta puolueen jäsentä (Pietarin läänin tehtaissa, joissa on 500 työläistä ja enemmänkin, on 81 tuhatta työläistä; kaikkiaan 150 tuh. työläistä),—että keskisellä teollisuusalueella on kaikkiaan vain 20 tuh. puolueen jäsentä (tehtaissa, joissa on 500 työläistä ja enemmänkin, on 377 tuh. työläistä; kaikkiaan 562 tuhatta työläistä). Sellaisissa keskuksissa pitää *osata* liittää * työläisiä puolueeseen viisi ja kymmenen kertaa enemmän. Siinä Larin on täydellisesti ja ehdottomasti oikeassa. Mutta meissä ei saa olla intelligentin pelkuruutta eikä intelligentin hermostuneisuutta. Me saavutamme sen *sosialidemokraattista* tietämme, seikkailuilla.

IV

Ainoa „ilahduttava ilmiö” tov. Larinin kirjasessa on se, että hän vastustaa kiihkeästi liittoutumista kadettien kanssa. Lehtemme tämän numeron toisesta artikkelista lukija löytää siitä asiasta yksityiskohtaisia lainauksia, joita on tehty luonnehdittaessa menshevismin kaikkia horjumisia tuossa tärkeässä kysymyksessä.

Tässä yhteydessä meitä kiinnostaa sellaisen „arvovaltaisen” todistajan kuin menshevikki Larinin antama menshevismin yleinen luonnekuva. Nimenomaan liittoutuminen kadettien kanssa on se syy, jonka vuoksi hän vastustaa „*lattean byrokraattista menshevismiä*”. „Byrokraattinen menshevismi”, kirjoittaa hän, on valmis toivomaan „itse-

* Sanomme: „osata liittää”, sillä tuollaisissa keskuksissa sosialidemokraattityöläisten lukumäärä ylittää epäilemättä moninkertaisesti puolueen jäsenten lukumäärän. Meillä on rutiinia, sitä vastaan on taisteltava. Siellä, missä tarvitaan, täytyy osata soveltaa lose Organisationen: vapaampia, laajempia, helppopääyisiä *proletaarisia* järjestöjä. Tunnuksemme on: *sosialidemokraattisen työväenpuolueen laajentaminen* puolueettoman työväen edustajakokouksen ja puolueettoman puolueen vastapainoksi!

murhan veroista yhteenliittymistä porvarilliseen leiriin kuuluvien sosialidemokratian vihollisten kanssa”. Emme tiedä, kykeneekö Larin puolustamaan katsomuksiaan Plehanovia vastaan sisukkaammin kuin Martov. Mutta Larin ei kapinoidu „virallista” ja „byrokraattista” menshevismistä vastaan vain kadettien kanssa liittoutumisen vuoksi. „Kaikki vanhentunut”, sanoo esim. Larin menshevismistä tarkoittaen, „saa byrokraattisuuden leiman”!! (s. 65). Menshevismi vanhentuu ja luovuttaa paikkansa „eurooppalaiselle realismille”. „Siitä johtuu menshevismien ainainen masentuneisuus, puolinaisuus, epävarmuus” (s. 62). Työväen edustajakokousta koskevista puheista hän kirjoittaa: „Kaikissa noissa puheissa on jonkinlaisen vaillinaisuuden ja ajatuksen arkuuden leima, ehkä yksinkertaisesti ei rohjeta sanoa kuuluvasti sitä, mikä on jo kypsynyt sisällä” (s. 6) j.n.e.

Me jo tiedämme sen, mistä pohjimmaltaan johtuu tämä menshevismien kriisi, sen muuntuminen byrokraattisuudeksi *: — pikkuporvarillinen intelligentti ei ole varma vallankumouksellisen taistelun jatkamisen mahdollisuudesta, hän pelkää tunnustaa vallankumouksen päättyneen, pelkää tunnustaa taantumuksen lopullisesti voitaneen. „Menshevismi on ollut vain vaistomaista, puolittain alkuvoimaista puolueen kaipaamista”, sanoo Larin. Menshevismi on intelligentin vaistonvaraista tynkäperustuslain ja rauhallisen laillisuuden kaipaamista, sanomme me. Menshevismi on taantumuksen muka objektiivista puolustelua, joka on lähtöisin vallankumouksellisten keskuudesta.

Bolshevikit ovat aivan alusta alkaen, jo geneveläisessä „Vperjod” lehdessä¹⁰³ (tammi—maaliskuu 1905) ja kirjassa „Kaksi taktiikkaa”** (heinäkuu 1905), asettaneet kysymyksen kokonaan toisin. Koska heillä ei ollut mitään

* Taaskin historian ivaal! Menshevikit ovat huutaneet bolshevikien „formalismista” ja „byrokraattismista” jo vuodesta 1903 lähtien. Siitä pitäen heidän käsisään ovat koko ajan olleet puolueen kaikki „byrokraattiset” ja „formaaliset” ertoikeudet. Ja nyt menshevikki toteaa menshevismien muuntuneen *byrokraattisuudeksi*. Parempaa rehabilitaatiota bolshevikit eivät olisi voineet itselleen toivoakaan. Larin ei etsi menshevismien byrokraattisuutta sieltä, missä se todellisuudessa on. Byrokraattisuuden lähteenä on se opportunisti, jota Axelrod ja Plehanov juurruttavat menshevikkeihin muka eurooppalaisuutena. Sveitsiläisen poroporvarin heijastumaideologiassa ja totumuksissa ei ole jälkeäkään eurooppalaisuudesta. Poroporvarillinen Sveitsi on varsinaisen Euroopan, vallankumouksellisten perinteiden ja laajojen joukkojen kärkeväen luokkataistelun Euroopan, lakeijainhuone. Ja Plehanovilla tuo byrokraattisuus tuli täysin ilmi vaikkapa siinä työväen edustajakokousta koskevan kysymyksen asettelussa (työväen edustajakokous puolueen edustajakokouksen vastapainona), jota vastaan Larin esittää niin kiihkeän ja vilpittömän vastalauseensa.

** Ks. Teokset, 9. osa, ss. 1—125. *Toim.*

erheellisiä käsityksiä eri luokkien etujen ristiriitaisuudesta ja noiden luokkien tehtävistä porvarillisessa vallankumouksessa, he sanoivat jo silloin suoraan: mahdollisesti Venäjän vallankumous päättyy perustuslakikeskoseen. Vallankumouksellisen proletariaatin kannattajina ja ideologeina me täytämme velvollisuutemme loppuun saakka — kaikista liberaalien petoksista ja katalista teoista huolimatta, kaikista pikkuporvareiden horjumisista, kaikesta heidän arkuudesta ja epäröinnistään huolimatta me viemme läpi vallankumoukselliset tunnuksemme, käytämme todella loppuun *kaikki* vallankumoukselliset mahdollisuudet — tulemme olemaan ylpeitä siitä, että olemme astuneet *ensimmäisinä* kapinatielle ja *viimeisinä* jättäneet tuon tien, kun se todellakin on käynyt mahdottomaksi. Emmekä me tällä haavaa vielä lähimainkaan tunnusta kaikkia vallankumouksellisia mahdollisuuksia ja perspektiivejä loppuun käytyiksi. Me kehotamme suoraan ja avoimesti kapinaan ja valmistautumaan siihen sitkeästi, itsepintaisesti, jatkuvasti.

Ja kun myönnämme vallankumouksen päättyneeksi, me sanomme sen suoraan ja avoimesti. Me poistamme ohjelmastamme koko kansan nähden kaikki välittömästi vallankumoukselliset tunnuksemme (sellaiset kuin perustava kokous). Emme rupea peittämään itseämme emmekä muita jesuiittamaisilla sofismeilla (sellaisilla kuin on Plehanovin „täysivaltainen Duuma” *kadetteja varten*)*. Me emme tule puolustelemaan taantumusta ja *sanomaan* taantumuksellista perustuslaillisuutta terveen realismin perustaksi. Me sanomme ja todistamme proletariaatille, että porvariston petokset ja pienisäntien horjumiset ovat saattaneet porvarillisen vallankumouksen tuohon ja että proletariaatti itse valmistelee ja suorittaa nyt uuden, sosialistisen vallankumouksen. Ja sen vuoksi vallankumouksen taantumisen, s.o. porvariston täydellisen petoksen pohjalla emme toki missään tapauksessa tee mitään blokkeja opportunistisen, emmekä edes vallankumouksellisenkaan porvariston kanssa — sillä vallankumouksen taantuminen merkitsisi porvarillisen vallankumouksellisuuden muuttumista sisällytettömäksi fraasiksi.

Juuri tämän vuoksi meihin eivät koske ollenkaan ne kiukuiset sanat, joita Larin syytää niin viljalti meitä vastaan,

* Ks. tätä osaa, s. 317. *Toim.*

huutaen bolshevismiin lähenevästä kriisistä, siitä, että bolshevismi on menehtynyt, että me olemme aina laahustaneet menshevikkien perässä j.n.e. Kaikki nuo pistely- ja nälvimisyrytykset herättävät vain ylimielistä hymyä.

Bolshevikeista on erkaantunut ja tulee erkaantumaan yksilöitä, mutta suunnassamme *ei voi olla* kriisiä. Asianlaita on niin, että olemme sanoneet aivan alusta lähtien (ks. „Askel eteenpäin, kaksi askelta taaksepäin” *): me emme luo mitään erikoista „bolshevistista” suuntaa, me vain puolustamme aina ja kaikkialla *vallankumouksellisen sosialidemokratian* katsantokantaa. Ja sosialidemokratiassa, aina yhteiskunnalliseen vallankumoukseen saakka, tulee kiertämättömästi olemaan opportunistinen ja vallankumouksellinen siipi.

Pikasilmäys „bolshevismiin” historiaan riittää antamaan varmuuden siitä.

Vuosi 1903—1904. Menshevikit saarnaavat järjestödemokratismia. Bolshevikit sanovat sen olevan intelligenttifraseologiaa aina siihen saakka, kunnes puolue esiintyy julkisesti. Menshevikki-Työmies tunnustaa geneveläisessä kirjasessaan (v. 1905), että itse asiassa menshevikeillä ei ole ollut mitään demokratismia. Menshevikki Larin tunnustaa, että heidän „juttunsa valinnallisuusperiaatteesta” olivat „tekaistuja”, niillä yritettiin „pettää historiaa” ja että todellisuudessa menshevikkien „Pietarin ryhmässä ei noudatettu valinnallisuusperiaatetta vielä vuoden 1905 syksylläkään” (s. 62). Mutta heti lokakuun vallankumouksen jälkeen bolshevikit *ensimmäisinä* ilmoittivat „Novaja Zhiznissä”¹⁰⁴, että puolueessa siirrytään *käytännössä* demokratismiin **.

Vuoden 1904 loppu. Zemstvokampanja. Menshevikit seuraavat liberaaleja. Bolshevikit eivät kiellä (vaikka sellaista kaskua usein levitelläänkin) pitämästä zemstvomiesten edessä „hyviä mielenosoituksia”, mutta hylkäävät „intelligenttien huonot päätelmät” ***, intelligenttien, jotka sanoivat, että taisteluareenalla on *kaksi* voimaa (tsaari ja liberaalit) ja että esiintyminen zemstvomiesten edessä on

* Ks. Teokset, 7. osa, ss. 191—410. *Toim.*

** Ks. Teokset, 10. osa, ss. 13—23. *Toim.*

*** Geneveläisen „Vperjod” lehden 1. numerossa (tammikuu 1905) julkaistun „Zemstvokampanjasuunnitelmaa” arvostelleen alakertakirjoituksen otsikkona oli: „Proletaarien hyvistä mielenosoituksista ja eräiden intelligenttien huonoista päätelmistä”. (Ks. Teokset, 8. osa, ss. 14—19. *Toim.*)

korkeinta tyyppiä oleva mielenosoitus. Nyt menshevikki Larin itse tunnustaa, että zemstvokampanja oli „tekaistu” (s. 62), että se oli „viisas ja ovela kikka” (s. 57).

Vuoden 1905 alku. Bolshevikit asettavat avoimesti ja suoraan kysymyksen kapinasta, siihen valmistautumisesta. III edustajakokouksen päätöslauselmassa he ennustavat *lakon yhdistyvän kapinaan*. Menshevikit kieroilevat, kieltäytyvät kapinatehtävistä, puhuvat joukkojen aseistamisesta polttavan itseaseistautumistarpeen tunnolla.

Vuosi 1905, elo—syyskuu. Menshevikit (Parvus uudessa „Iskrassa”) kehottavat osallistumaan Bulyginin Duumaan. Bolshevikit kehottavat boikotoimaan sitä aktiivisesti, propagoimaan välittömästi kapinaa.

Vuosi 1905, loka—joulukuu. Lakkojen ja kapinain muodossa käyty kansan taistelu lakaisi pois Bulyginin Duuman. Menshevikki Larin tunnustaa kirjallisessa ilmoituksessaan Yhdistävässä edustajakokouksessa, että vallankumouksen korkeimman nousun kaudella menshevikit toimivat bolshevistisesti. Me, sosialidemokraatit, osallistumme yhdessä ja rinnan vallankumouksellisen porvariston kanssa väliaikaisen hallituksen alkuasteisiin elimiin.

Vuoden 1906 alku. Menshevikit ovat masentuneita. Eivät usko Duumaan eivätkä usko vallankumoukseen. He kehottavat osallistumaan Duuman vaaleihin Duuman boikotoimiseksi (*Larin*, s. 57). Bolshevikit täyttävät vallankumousmiehinä velvollisuutensa tehden kaikkensa toisen Duuman boikotoimiseksi, Duuman, johon vallankumouksellisten piireissä ei luottanut *kukaan*.

Vuosi 1906, touko—kesäkuu. Duuma-kampanja. Boikotin epäonnistuminen porvariston petoksen vuoksi. Bolshevikit tekevät vallankumouksellista työtä uudessa, vaikkakin huonommassa tilanteessa. Duuman kaudella meidän, vallankumouksellisten sosialidemokraattien, taktiikka eroaa entistä selvemmin koko kansan nähden opportunistista: kadettien arvostelu Duumassa, taistelu trudovikkien vapauttamiseksi kadettien vaikutusvallasta, Duuma-illuusioiden arvostelu, Duuman vasemmistoryhmien vallankumouksellisen lähentymisen propagointi.

Vuosi 1906, heinäkuu. Duuman hajottaminen. Menshevikit touhuavat vaatien viipymätöntä mielenosoituslakkoa ja erillisiä esiintymisiä. Bolshevikit ovat vastaan. *Tästä puhuessaan Larin on vaiti puolueen jäsenille julkaistusta*

Keskuskomitean kolmen jäsenen vastalauseesta. Larinin puheet tästä välikohtauksesta eivät ole totta. Bolshevikit osoittavat, että mielenosoitus on typeryyttä, ja ovat *myöhemmän* kapinan kannalla *. Menshevikit allekirjoittivat kapinakehotuksia yhdessä vallankumouksellisen porvariston kanssa.

Vuoden 1906 loppu. Bolshevikit tunnustavat, että porvariston petokset pakoittavat kulkemaan kiertotietä, menemään Duumaan. Alas kaikenlaiset blokit! Alas varsinkin kadettien kanssa tehdyt blokit! Menshevikit ovat blokkien kannalla.

Ei, toveri Larin, meidän ei tarvitse hävetä tällaista Venäjän sosialidemokratian vallankumouksellisen ja opporunistisen siiven välillä käydyn taistelun kulkua!

„Proletari” № 9,
joulukuun 7 pnä 1906

Julkaistaan „Proletari” lehdessä
tekstin mukaan

* Ks. tätä osaa, ss. 114—115. *Toim.*

PROLETARIAATTI JA SEN LIITTOLAINEN VENÄJÄN VALLANKUMOUKSESSA

Näin on otsikoinut K. Kautsky hiljattain ilmestyneissä „Neue Zeit” lehden ¹⁰⁵ numeroissa julkaistun artikkelinsa „Venäjän vallankumouksen liikkeellepanevat voimat ja perspektiivit” viimeisen luvun. Tämä artikkeli, kuten Kautskyn muutkin teokset, ilmestyy epäilemättä piakkoin venäjännöksenä. Kaikkien sosialidemokraattien on ehdottomasti tutustuttava siihen — ei sen vuoksi, että marxilaisuuden *saksalaiselta* teoreetikolta voitaisiin odottaa vastausta *meidän* taktiikkamme nykytärkeihin kysymyksiin (kehno- ja olisivat venäläiset sosialidemokraatit, jos he odottelisivat sellaisia vastauksia kaukaa) — vaan sen vuoksi, että Kautsky tarkastelee hyvin loogillisesti Venäjän porvarillisessa vallankumouksessa noudatetun koko sosialidemokraattisen taktiikan *perusteita*. Puolueemme kaikille jäsenille ja kaikille tietoisille työläisille, jotka ovat jokapäiväisen arkityön ylikuormittamia ja periaatteettomien liberaalisten porvarikirjoittelijain kuluneiden latteuksien huumaimia, ovat erittäin tärkeitä tällaiset ajattelevaisten, asioita tuntevien ja kokeneiden sosialidemokraattien teokset, jotka auttavat nousemaan arkipäiväisyyden yläpuolelle, syventymään proletariaatin taktiikan peruskysymyksiin, saamaan selvemmän käsityksen sosialidemokratian eri suuntien periaatteellisista tendensseistä ja itse ajattelumetodeista.

Kautskyn uusi artikkeli on erittäin tärkeä tässä suhteessa, sillä se tekee mahdolliseksi verrata toisiinsa sitä, minkä *luontoisia* kysymyksiä Plehanov on tehnyt Kautskylle (toisten ulkolaisten sosialistien ohella) ja millä *tavoin* Kautsky vastaa eräisiin näistä kysymyksistä.

Plehanov, jota kadetti Melgunov sattuvasti nimitti tänään (joulukuun 10 pnä) „Tovarishtsh” lehdessä „Venäjän

sosialidemokratian *entiseksi* johtomieheksi ja teoreetikoksi”, kysyi Kautskyn mielipidettä (1) Venäjän vallankumouksen „yleisestä luonteesta”: onko se porvarillinen vai sosialistinen? (2) sosialidemokratian suhteesta porvarilliseen demokratiaan ja (3) sosialidemokraattien taktiikasta Duuman vaaleissa.

Venäläisten opportunistien johtaja halusi vikitellä Kautskyn hyväksymään kadettien kanssa solmittavat vaali-liitot. Saksan vallankumouksellisten sosialidemokraattien johtaja arvasi kysymystentekijän tyrkyttävän hänelle vastausta siihen, mistä kysymyksissä ei suoranaisesti puhuta, ja katsoi parhaaksi vastata Plehanoville tyynellä, seikkaperäisellä, propagandatyylisiin kirjoitetulla *selityksellä* siitä, miten marxilaisen tulee *asettaa* porvarillista vallankumousta ja yleensä porvarillista demokratiaa koskevat kysymykset. Tarkastelkaammepa lähemmin tätä Kautskyn selitystä.

Olisi pintapuolista pitää Venäjän vallankumousta liikkeenä, jonka tarkoituksena on absolutismin kukistaminen. Sitä on pidettävä laajojen kansanjoukkojen heräämisenä itsenäiseen poliittiseen toimintaan. Sellainen on Kautskyn perusväittäjä.

Tämä merkitsee seuraavaa. Sosialidemokratian tehtävien sellainen erittely, joka rajoittuu viittaamaan poliittisen vapauden saavuttamiseen (absolutismin kukistamiseen) ja siihen, että tämä on eri luokkien „yhteinen” tehtävä, olisi pintapuolinen. Täytyy ottaa huomioon *joukkojen* asema, niiden objektiiviset elinolot ja niihin kuuluvien luokkien erilaisuus ja se, mikä *reaalinen sisältö* on siinä vapaudessa, johon ne *käytännössä* pyrkivät. Etujen yhteisyyttä ei pidä johtaa yleisestä fraasista eikä eri luokkien yhteistä taistelua saa johtaa „poliittisesta vapaudesta” *yleensä*,— vaan päinvastoin, eri luokkien aseman ja etujen tarkan erittelyn pohjalla päätelkään, missä määrin nimenomaan ja missä suhteissa nimenomaan niiden vapaustaistelu, niiden vapauspyrkimys on täysin yhtäläinen tai käy yhteen (ja käykö se yhteen?). Ei ole pääteltävä kadettien eikä liberaalien tapaan, ei siten kuin herrat Prokopovitshit ja kumpp., vaan *marxilaiseen tapaan*.

Edelleen. Kun lähtökohdaksi otetaan joukkojen edut, niin tärkeintä Venäjän vallankumouksessa on *agraari-* (maa-) kysymys. Vallankumouksen tappiota tai voittoa ei pidä määritellä hallituksen harjoittaman väkivallan eikä „taantu-

muksen" (johon monien kadettimaisten sosialidemokraattien koko huomio on keskittynyt) ilmausten perusteella, vaan sillä perusteella, että otetaan huomioon joukkojen asema siinä taistelussa, jota käydään maasta.

Maatalous on Venäjän kansantalouden perusta. Maanviljelys on rappiolla ja talonpojat on saatettu häviötilaan. Yksinpä liberaalitkin (Kautsky siteeraa kadetteja Petrunkevitchia ja Manuilovia) myöntävät sen. Mutta Kautsky ei tyydy siihen, että osoittaa *tämän* katsomuksen olevan yhtäläisen liberaaleilla ja sosialisteilla. Hän ei tee siitä kadettilaista johtopäätöstä: „siis sosialidemokraattien on tuettava kadetteja”. Hän siirtyy heti erittelemään *luokkaetuja* ja osoittaa, että liberaalien puolinaisuus agraarikysymyksessä *on kiertämätöntä*. Tunnustaessaan maanviljelyksen rappiotilan yleensä, liberaalit eivät ymmärrä maanviljelyksen kapitalistista luonnetta ja siitä juontuvaa kysymystä nimenomaan kapitalistisen eikä minkään muunlaisen kehityksen hidastumisen erikoisyydestä.

Ja Kautsky käsittelee yksityiskohtaisesti erästä näistä erikoisyydestä, nimittäin pääoman riittämättömyyttä Venäjällä. Ulkomaisella pääomalla on meillä varsin merkittävä osuus. Se pidättää maanviljelyksen kapitalistista kehitystä. Kautskyn johtopäätös: „Maatalouden rappiotila on teollisuusproletariaatin voimien kasvun ohella Venäjän nykyisen vallankumouksen perussyö”.

Te näette: Kautsky tutkii huolellisesti ja varovasti Venäjän porvarillisen vallankumouksen erikoisluonnetta eikä kierrä näitä erikoisuuksia, kuten kadetit ja kadettimaiset sosialidemokraatit tekevät, vetoamalla ahdasmielisesti kaikkien porvarillisten vallankumousten „yleiseen luonteeseen”.

Edelleen Kautsky käsittelee sitä, miten agraarikysymys pitää ratkaista. Siinäkään hän ei tyydy kuluneeseen liberaaliseen fraasiin: onhan kadettilainenkin Duuma sitä mieltä, että talonpojille on annettava maata (katso Plehanovin kirjoituksia). Ei. Hän osoittaa, että pelkkä maaosuuden suurentaminen ilman hyvin suurta rahallista apua talonpojalle ei ole mitään. Absolutismi ei kykene todenteolla auttamaan talonpoikaista. Entä liberaalit? He vaativat lunastusmaksua. Mutta lunastusmaksut eivät voi olla köyhdyttämättä talonpoikia. „Vain suurten maaomaisuuksien *konfiskointi*” (kursivointi Kautskyn) voi tuntuvasti suurentaa talonpojan maaosuutta säilyttämättä hänen

kannettavakseen uutta taakkaa. Mutta liberaalit vastustavat konfiskointia mitä päättäväisimmin.

Tähän Kautskyn päätelmään kannattaa pysähtyä. Ken vähänkin perusteellisemmin tuntee Venäjän vallankumouksellisissa piireissä esiintyvät puoluesuuntavivahteet, hän tietää, että juuri lunastuskysymyksessä *kummankin* vallankumouksellisen puolueen opportunistit eivät ainoastaan ole asettuneet liberaaliselle katsantokannalle, vaan ovat samalla vielä väärennelleet Kautskya. Meidän menshevikkimme ovat sekä Yhdistävässä edustajakokouksessa että lukuisissa kokouksissa Pietarissa (esim. Dan Pietarin työläisille pitämässään kesällisissä selostuksissa edustajakokouksesta) sanoneet virheelliseksi agrariohjelman sitä kohtaa, mikä vietiin läpi bolshevikkien avulla, jotka vaativat „pakollisen luovutuksen” tilalle asettamaan ehdottomasti konfiskoinnin (katso Maslovin ensimmäistä ehdotusta). Menshevikkimme sanoivat, että se on väärin, konfiskointia voi vaatia vain vulgääri vallankumouksellisuus ja sosiaaliselle kumoukselle on samantekevää, tullaanko lunastamaan vai ei, sekä vetosivat samalla Kautskyn kirjaseen „Sosiaalinen vallankumous”, jossa Kautsky selittelee lunastuksen mahdollisuutta sosialistisen vallankumouksen yhteydessä yleensä. Myös eserräläiset menshevikit, puoleksi kadettilaiset kansansosialistit, ovat puolustelleet aivan samalla tavalla kääntymistään liberalismiin puoleen lunastuskysymyksessä (eräässä „Narodno-Sotsialistitsheskoje Obozrenije” julkaisun¹⁰⁶ numerossa) ja niin ikään vedonneet Kautskyy.

Kautsky ei luultavasti tunne enempää menshevikkien menettelyä tässä kysymyksessä kuin kansansosialistien ja heidän ryhmänsä politiikan merkitystäkään. Mutta *sillä, miten hän on asettanut* lunastuskysymyksen Venäjän vallankumouksessa, hän on taaskin antanut kaikille opportunisteillemme suurenmoisen opetuksen siitä, kuinka ei pidä tehdä päätelmiä. Johtopäätöstä lunastuksesta *vuosien 1905—1906 Venäjällä* ei pidä tehdä niiden *yleisten* väittämien perusteella, jotka koskevat lunastuksen ja konfiskoinnin suhdetta eri vallankumouksissa tahi sosialistisessa vallankumouksessa yleensä. Pitää menetellä päinvastoin. Pitää ottaa selville, mitkä luokat meillä Venäjällä ovat aiheuttaneet lunastuskysymyksen meikäläisen asettelun erikoisuudet, johtaa näiden luokkien eduista

se poliittinen merkitys, joka tällä kysymyksellä on kyseisessä vallankumouksessa, ja vasta sitten arvioitava, ovatko eri puolueiden katsantokannat oikeita vai erheellisiä.

On itsestään ymmärrettävää, että tätä tietä kulkien Kautsky ei päätenyt *hämäämään* sitä eroa, mikä on olemassa liberaalien ja vallankumouksellisten välillä lunastuskysymyksessä (mihin aina päätyvät plehanovilaiset ja kansansosialistit), vaan otti selvää tuon eron *syvyydestä*. Esittäessään kysymyksiään Kautskylle Plehanov hämäsi „oppositio”- ja „vallankumous”-liikkeen välisen eron syrjäyttämällä konkreettiset kysymykset. Kautsky repi alas nuo Plehanovin asettamat verhot, veti päivänvaloon tärkeän lunastuskysymyksen ja näytti Plehanoville, etteivät yksinomaan mustasotnialaiset, *vaan myös liberaalit* taistelevat „omalla tavallaan” talonpoikain vallankumouksellista liikettä vastaan.

„Ilman vakinaisen sotaväen lakkauttamista”, kirjoittaa Kautsky, „ilman sotalaivaston rakentamisen lopettamista, ilman hallitsijasuvun ja luostareiden koko omaisuuden konfiskointia, ilman valtiollista vararikkoa, ilman suurten monopoliyritysten omaisuuden konfiskointia, sikäli kuin ne ovat vielä yksityisten henkilöiden käsissä, ilman rautateiden, naftalähteiden, vuorikaivosten, rautaruukkien y.m. konfiskointia — ei mistään saada niitä valtavia summia, jotka ovat välttämättömiä Venäjän maataloudelle, jotta se voitaisiin pelastaa kurjasta tilastaan”.

Palauttakaa mieleenne menshevikkien tavanomaiset puheet bolshevikkien utopismista ja fantisoinnista, esimerkiksi ne Plehanovin puheet edustajakokouksessa, jotka koskivat vaatimusta poliittisen radikalismiin (vakinaisen sotaväen lakkauttaminen, kansan toimittama virkamiesten valitseminen j.n.e.) yhdistämisestä agraarivaatimusten radikalismiin. Plehanov nauraa hihitti sille, että vakinainen sotaväki lakkautettaisiin ja kansa valitsisi virkamiehet! Plehanovilainen „Sovremennaja Zhizn”¹⁰⁷ *hyväksyy* „Nashe Delon” suunnan nimittäen poliittista opportunistia „poliittiseksi materialismiksi” (??) ja asettaen sen „vallankumouksellisen romantiikan” vastakohtaksi.

Osoittautuu, että varovainen Kautsky *menee paljon pitemmälle* kuin äärimmäisinkään bolshevikki ja asettaa paljon „utopistisempia” ja „romanttisempia” (opportunistin

kannalta katsottuna) vaatimuksia *agraarikysymyksen yhteydessä!*

Kautsky ei vaadi vain tilanherrain maiden konfiskointia ja vakinaisen armeijan lakkauttamista, vaan myös *suurten kapitalististen monopoliyriyten konfiskointia!*

Ja Kautsky huomauttaa täysin johdonmukaisesti heti edelläesitetyn kohdan jälkeen: „On selvää, että liberaalit säikkyvät noin valtavia tehtäviä, noin ratkaisevia muutoksia vallitsevissa omistussuhteissa. Itse asiassa he haluavat edelleenkin noudattaa nykyistä politiikkaa, jättäen koskemattomiksi ne perustat, joiden nojalla vierasmainen pääoma riistää Venäjää. He ovat lujasti vakinaisen sotaväen kannalla, sillä heidän nähdäkseen vain se kykenee turvaamaan järjestyksen ja *säilyttämään heille heidän omaisuutensa*”...

Plehanov protestoi: hänelle on tehty vääryyttä; hän kysyi Kautskylta vain sitä, onko oppositiopuolueita tuettava Duuman vaaleissa, mutta hänelle puhutaan muista asioista! Duuman vaalit ja — vakinaisen sotaväen lakkauttaminen! Mikä haaveksijan anarkistisen ajatuksen oikku, millaista vallankumouksellista romantiikkaa opportunistin vaatiman „poliittisen materialismin” asemesta!

Mutta Kautsky vain jatkaa „epätahdikasta” liberaalien arvostelemista vastaukseksi Duuman vaaleja koskevaan kysymykseen. Hän syyttää heitä siitä, että he haluavat edelleenkin pusertaa Venäjän kansasta miljardin ruplaa kerta toisensa jälkeen sotalaitokseen ja lainamaksuihin. „He (liberaalit) luulevat, että Duuman perustaminen riittää, jotta voitaisiin ihmeen kaupalla hankkia miljardeja maan alta”. „Liberalismi pystyy siihen (tyyydyttämään Venäjän talonpoikia) yhtä vähän kuin tsarismikin”. Kautsky omistaa erikoisen luvun sille, että selittää liberalismiin suhteita sosialidemokratiaan. Hän osoittaa, että Venäjällä ei ole vanhanmallista porvarillista demokratiaa, jossa etusija olisi kaupungin pikkuporvaristolla. Erotuksena Länneistä Venäjällä kaupungin pikkuporvaristosta „ei tule milloinkaan vallankumouksellisten puolueiden luotettavaa tukea”.

„Venäjällä ei ole vankkaa porvarillisen demokratian runkoa”. Tämä Kautskyn johtopäätös pohjautuu niin kaupungin pikkuporvariston erikoisaseman analyysiin kuin myös sen seikan huomioonottamiseen, että kapitalistien ja

proletariaatin välinen luokka-antagonismi on Venäjällä mittaamattomasti voimakkaammin kehittynyttä kuin „vanhamallisten” porvarillisten vallankumousten kausilla. Ja tämä johtopäätös on erittäin suurimerkityksinen. Juuri tämä kohta on painopisteenä koko siinä „oikaisussa”, jonka Kautsky teki Plehanovin kysymyksenasetteluun,— oikaisussa, joka on yhtä kuin perusteellinen muutos.

Kysymyksissään Plehanov operoi porvarillisen demokration *vanhalla mallineella* eikä sen enempää. Hän käyttää kulunutta sanaa unohtaen tyyten määritellä *Venäjän* tosiasia in perusteella, miten *pitkälle menevää*, miten *kestävää* j.n.e. on niiden *erilaisten kerrosten* demokratismi, jotka nyt esiintyvät Venäjällä porvarillisena demokratiana. Kautskyn ansiota on se, että hän oivalsi tämän Plehanovin perussynnin ja ryhtyi selittämään hänelle käytännöllisesti sitä *menetelmää*, jonka avulla saadaan todellinen käsitys Venäjän porvarillisesta demokratiasta. Ja Kautskyn taitavan analyysin avulla alettiin vanhasta kuluneesta mallineesta saada ääri viivoja, joista hahmottuivat Venäjän *nykyiset* yhteiskunnalliset voimat: kaupungin pikku-porvaristo, — tilanherrain luokka, tilanherrain, jotka ovat puolen kopeekan edestä liberaaleja ja tukevat ruplan edestä mustasotnialaista vastavallankumousta,— kapitalistien luokka, kapitalistien, jotka pelkäävät proletariaattia pahemmin kuin tulta,— ja lopuksi talonpoikaisto.

Epäselvä kysymys suhteesta „porvarilliseen demokration” (viime vuosisadan 40-luvun ranskalaistyyppiseen?) raukesi. Epäselvyys katosi. Juuri tuolla epäselvyydellä sumensivat kansan silmiä meidän Prokopovitshit, Kuskovit, Izgojevit, Struвет ja muut liberaalit, joiden pussiin Plehanov pelaa. Vanhojen mallineiden epäselvyyden asemesta tämä todella marxilainen analyysi osoitti meille Venäjän porvariston eri kerrosten ja ainesten demokratism in aivan omalaatuisen keskinäissuhteen.

Tämän analyysin avulla Kautsky määrittelee sen Venäjän liberalism in ja talonpoikain vallankumouksellisuuden välillä vallitsevan erikoissuhteen, jonka kadetit tietoisesti salaavat ja jota sokeudessaan eivät näe monet sosialidemokraatit! „Mitä vallankumouksellisemmaksi käy talonpoika, sitä taantumuksellisemmaksi käy suurmaanomistaja, sitä vähemmän hän on liberalism in tukena, jona on ollut aikai-

semmin, sitä horjuvammiksi käyvät liberaaliset puolueet, sitä enemmän oikealle siirtyvät liberaaliset professorit ja asianajajat kaupungeissa, jotta eivät kadottaisi lopullisesti yhteyttä entiseen tukeensa". Tämä prosessi „vain jouduttaa liberalismiin vararikkoa”.

Vasta sen jälkeen kun on paljastanut tuon jo nykyisessä Venäjän vallankumouksessa tapahtuvan *liberalismin vararikkoutumisen* juuret, Kautsky siirtyy vastaamaan välittömästi Plehanovin kysymyksiin. Ennen kuin vastataan kysymykseen, pitääkö kannattaa „oppositiota”, on osattava ymmärtää (selittää Kautsky), mikä on tuon „opposition” (eli venäläisen liberalismiin) luokkatuki ja luokkaolemus ja missä suhteessa vallankumouksen ja vallankumouksellisten luokkien kehitys on liberalismiin asemaan ja etuihin. Selitettyään ensi kädessä *tämän* Kautsky tekee *ensin* johtopäätöksen liberalismiin vararikosta ja *vasta sitten* tutustuttaa lukijan Plehanovia kiinnostavaan kysymykseen: pitääkö tukea oppositiota Duuman vaaleissa? Eipä ihme, ettei Kautskyn tarvinnut lainkaan vastata kahteen kolmasosaan Plehanovin kysymyksistä...

Kautskyn vastaukset, jotka eivät tyydytä Plehanovia, auttavat sen sijaan Venäjän sosialidemokraattien joukkoja ajattelemaan oikealla tavalla.

(1) Onko Venäjän vallankumous porvarillinen vai sosialistinen?

Kysymystä ei saa asettaa niin, sanoo Kautsky. Se on vanha kaava. Venäjän vallankumous ei tietenkään ole sosialistinen. Proletariaatin sosialistisesta diktatuurista (sen „yksinomaisesta herruudesta”) ei voi olla puhettakaan. Mutta tämä vallankumous ei ole porvarillinenkaan, sillä „porvaristo ei kuulu Venäjän nykyisen vallankumouksellisen liikkeen liikkeellepaneviin voimiin”. „Siellä, missä proletariaatti esiintyy itsenäisenä, porvaristo lakkaa olemasta vallankumouksellinen luokka”.

Ja Kautsky sanoo niin tarmokkaasti, että vie voiton bolshevikkienkin tavanomaisista liberaalivastaisista „tahdittomuuksista”, että meidän porvaristomme pelkää enemmän vallankumousta kuin taantumusta, että se vihaa absolutismia siksi, kun tämä on aiheuttanut vallankumouksen, että se haluaa poliittista vapautta vallankumouksen lopettamiseksi! (Mutta Plehanov samaisti naiivisti kysymyksissään opposition taistelun vanhaa järjestelmää vastaan

ja taistelun hallituksen tekemiä vallankumousliikkeen tukahduttamisyriytyksiä vastaan!)

Tämä Kautskyn ensimmäinen vastaus vahvistaa mitä loistavimmin bolshevismien taktiikan *pohjimmaisen perustan kokonaisuudessaan*. Geneveläisistä „Vperjod” ja „Proletari” lehdistä alkaen ja edelleen „Kaksi taktiikkaa” kirjassessa Venäjän bolshevikit ovat *aina* nähneet menshevismivastaisen taistelunsa perussyiksi sen, että oikeistososialidemokraatit vääristelevät „porvarillinen vallankumous”-käsitettä. Olemme satoja kertoja sanoneet ja osoittaneet menshevikien lukemattomien lausuntojen perusteella, että „porvarillinen vallankumous”-kategorian käsittäminen siten, että johtoasema ja johtava osa Venäjän vallankumouksessa tunnustetaan kuuluvaksi porvaristolle, on marxilaisuuden mataloittamista. Porvarillinen vallankumous porvariston horjuvaisuudesta *huolimatta, paralysoimalla* porvariston horjuvaisuuden — kas siten bolshevikit ovat määritelleet sosialidemokratian perustehtävän vallankumouksessa.

Kautskyn analyysi tyydyttää meitä mitä täydellisimmin. Kautsky on vahvistanut täysin oikeaksi sen, mikä on ollut tavoitteenamme — vallankumouksellisen sosialidemokratian asenteiden puolustaminen opportunistia vastaan eikä suinkaan jonkin „originellin” bolshevistisen suunnan luominen, — ja tämä vahvistus on sitä arvokkaampi, koska se on annettu *asian ytimen* esityksenä eikä pelkkänä tämän tai tuon fraktion kenraalimaisena „hyväksymisenä”.

(2) Kautsky ei ainoastaan pidä „*varsin mahdollisena*” sitä, että „*vallankumouksen kulussa voiton saa sosialidemokraattinen puolue*”, vaan niin ikään sanoo sosialidemokraattien velvollisuudeksi „*juurruttaa kannattajiinsa voitonvarmuutta*, sillä ei voida taistella menestyksellisesti, jos etukäteen kieltäydytään voitosta”.

Tämä Kautskyn johtopäätös on bolshevismien taktiikan toinen loistava vahvistus. Jokaisen, ken vähänkin tuntee sosialidemokratian kahden suunnan kirjallisuutta, pitäisi tietää, että menshevikit ovat *kaikin voimin* kiistäneet sosialidemokratian voiton mahdollisuuden ja tarkoituksenmukaisuuden nykyisessä Venäjän vallankumouksessa. Jo keväällä 1905 menshevikit hyväksyivät konferenssissaan (Plehanovin, Axelrodin y.m. osanotolla) sellaisen päätöslauselman, että sosialidemokraattisen puolueen *ei* pidä

pyrkiä valtaamaan valtaa. Ja siitä lähtien tämä ajatus: sosialidemokraatit eivät voi pyrkiä sosialidemokratian *voittoon* porvarillisessa vallankumouksessa on ollut *punaisena* (vaiko mustana?) lankana menshevismiin *koko* kirjallisuudessa ja *koko politiikassa*.

Tuo politiikka on opportunistia. Sosialidemokratian *voitto* nykyisessä Venäjän vallankumouksessa on *varsin mahdollista*. Velvollisuutemme on juurruttaa *tämän* voiton varmuutta kaikkiin työväenpuolueen kannattajiin. Ei voida taistella menestyksellisesti, jos jo ennakoita kieltäytyään voitosta.

Koko puolueemme tulee harkita näitä yksinkertaisia ja selviä totuuksia, joita Plehanov on hämäröittänyt sofistikkallaan ja skolastiikkallaan, ja omaksua ne.

(3) Kun luullaan, että „kaikkien niiden luokkien ja puolueiden, jotka pyrkivät poliittiseen vapauteen, on yksinkertaisesti toimittava yhdessä saavuttaakseen vapauden”, niin se merkitsee, että „*otetaan huomioon vain tapahtumain poliittinen ulkokuori*”.

Tämä on bolshevismiin kolmas vahvistus. Pelkästään sen perusteella, että kadetit „taistelevat omalla tavallaan vapauden puolesta”, ei saa tehdä johtopäätöstä, että on toimittava yhdessä heidän kanssaan. Tämä on marxilaisuuden aakkosia, jonka Plehanov ja Axelrod kannattajineen ovat tilapäisesti hämäröittäneet.

(4) Mikä sitten on se luokka, joka voi auttaa sosialidemokraattista proletariaattia voittamaan nykyisessä vallankumouksessa, tukea sitä ja määritellä viivyttämättä toteutettavien uudistusten rajat? Sinä luokkana on Kautskyn mielestä *talonpoikaisto*. *Vain* sillä on „*pysyvästi yhteisiä taloudellisia intressejä*” „*koko* vallankumouksen ajan”. „Venäjän sosialidemokratian vallankumouksellinen voima ja sen voiton mahdollisuus piilee teollisuusproletariaatin ja talonpoikaiston intressien yhteisyydessä, mutta tämä yhteisyys määrää myös tämän voiton käyttömahdollisuuksien rajat”.

Se merkitsee: ei proletariaatin sosialistinen diktatuuri, vaan proletariaatin ja talonpoikaiston demokraattinen diktatuuri. Kautsky on toisin sanoin formuloinut vallankumouksellisten sosialidemokraattien koko taktiikan vanhan peruslähtökohdan, joka erottaa ne sekä opportunisteista että „harrastelijoista”. Vallankumouksen jokainen todellinen ja

täydellinen voitto voi olla vain diktatuuria, sanoi Marx¹⁰⁸ tarkoittaen tietenkin joukkojen diktatuuria (s.o. täysin rajoittamatonta valtaa) pikku ryhmän yli eikä päinvastoin. Mutta meille ei tietenkään ole tärkeätä se, näin vaiko toisin bolshevikit määrittelevät taktiikkansa, vaan tämän taktiikan *olemus*, jonka Kautsky myöntää *kokonaan* oikeaksi.

Ken tahtoo ajatella marxilaisesti eikä kadettalaisesti proletariaatin osuutta vallankumouksessamme, sen mahdollista ja tarpeellista „liittolaista”, — hänen täytyy päätyä vallankumouksellisen eikä opportunistisen sosialidemokratian katsomuksiin proletaarisen taktiikan perusteista.

Kirjoitettu joulukuun 10 (23) pnä 1906

*Julkaistu joulukuun 20 pnä 1906
„Proletari” lehden 10 n:ossa*

*Julkaistaan
lehden tekstin mukaan*

ERÄÄSTÄ BUNDIN ÄÄNENKANNATTAJASSA JULKAISTUSTA ARTIKKELISTA

Illegaaliseen asemaan saatettuna lehdellämme ei ole mahdollisuutta seurata jossain määrin säännöllisesti sosialidemokraattisia äänenkannattajia, joita Venäjällä ilmestyy muilla kuin venäjän kielellä. Mutta puolueemme ei voi tulla todella yleisvenäläiseksi ilman Venäjän kaikkien eri kansallisuutta olevien sosialidemokraattien läheistä ja vakinaista kanssakäymistä.

Sen vuoksi käännyimme kaikkien latvian, suomen, puolan, juutalaisten, armenian, gruusian y.m. kieltä taitavien ja näillä kielillä ilmestyviä sosialidemokraattisia lehtiä saavien toverien puoleen hartaalla pyynnöllä, että he auttaisivat meitä tutustuttamaan venäläisiä lukijoita ei-venäläisten sosialidemokraattien sosialidemokraattisen liikkeen tilaan ja taktillisiin katsomuksiin. Apu voi ilmetä paitsi tietystä kysymyksestä laadittujen sosialidemokraattisen kirjallisuuden katsauksien (senkaltaisten kuin ovat „Proletarissa” julkaistut artikkelit Puolan sosialidemokraattien väittelystä Puolan sosialistisen puolueen kanssa ja latvialaisten kat-santokannoista partisaanitaistelun suhteen) lähettämisenä, myös erillisten artikkelien tai yksinpä jonkin artikkelin kuvaavimpien kohtienkin käännosten lähettämisenä.

Hiljan eräs toveri lähetti meille käännoksen artikkelista: „Vaalikamppailuohjelma”, joka on julkaistu Bundin äänenkannattajassa „Volkszeitung” * n:o 208 (marraskuun 16 pnä) varustettuna nimimerkillä M. Meillä ei ole tietoja voidaksemme päätellä, missä määrin tämä artikkeli ilmentää koko toimituksen katsomuksia, mutta joka tapauksessa se kuvastaa tiettyjä suuntia juutalaisten sosialidemokraat-

* — „Kansanlehti”. *Toim.*

tien keskuudessa. Ja venäläisten sosialidemokraattien, jotka ovat tottuneet joko vain bolshevistiseen tai menshevistiseen kysymyksenasetteluun, on välttämättä tunnettava sellaiset suunnat. Tässä tuon artikkelin käänös:

„Se tarmo ja vaikutusvoima, minkä puolueemme voi panna liikkeelle vaalien yhteydessä, riippuu ennen kaikkea asenteemme ja tunnustemme selvydestä ja täsmällisyydestä. Ratkaistavanamme on tärkeitä valtiollisia ja yhteiskunnallisia kysymyksiä ja tehtävänäme on asettaa nämä kysymykset niin selvästi ja määritellysti, että niihin voitaisiin vastata vain yhdellä ja nimenomaan meikäisellä tavalla. Jollei asenteemme ole kyllin selvä, niin silloin eivät auta parhaatkaan järjestökoneistot. Vaalikamppailuohjelman merkityksen määrää kokonaan asenteemme selvyys.

Bundin VII edustajakokous on yleispiirtein määritellyt taktiikkamme. Se on seuraavaa: Duuman hajottaminen osoitti selvästi laajoille väestökerroksille, ettei ole mitään mahdollisuutta saada rauhallisin keinoin maata ja vapautta ja että aseellinen kapina on ainoa ulospääsy. Tämä ei suinkaan merkitse sitä, että uuden Duuman vaalit muuttaisivat vallankumouksellisen taktiikan rauhalliseksi perustuslaillisuustaktiikaksi, sillä nämä vaalit toimitetaan *tietoisina* vallankumouksellisen taktiikan *tarpeellisuudesta*; valitsija on edustajaltaan vaativa Duuman muuttamista kansanjoukkojen vallankumoukselliseksi elimeksi. Meidän tehtävämme vaalien yhteydessä on selittää valitsijoille tämä katsantokanta, joka vaatii itse vaalien muuttamista taistelureenaksi vallankumouksellisten kansanjoukkojen mobilisoimista varten.

Duuman istuntokausien aikana ja varsinkin Duuman hajottamisen jälkeen maa on ottanut pitkän askeleen eteenpäin poliittisen tietoisuutensa kehityksessä, minkä ansiosta vallankumoukselliset puolueet uskovatkin saavuttavansa menestystä vaaleissa. Ensimmäisissä vaaleissa pikkuporvarillinen valitsija antoi äänensä kadetille ilmaisten siten kiihkeän vastalauseensa hallituksen petomaisia tekoja vastaan. Tuo valitsija, joka ei ollut vielä kukaan luopunut perustuslaki-illuusioista, oli varma siitä, että kadetit hankkivat hänelle maata ja vapauden. Duumataktiikka löi murskaksi nuo illuusiot ja sai hänet vakuuttumaan siitä, että maata ja vapaus voidaan saada vain taistellen, mutta ei suinkaan rauhallista tietä. Valitsijan eteen nousi kysymys, miten on taisteltava ja ketkä kykenevät käymään tuota taistelua: kadetitko diplomaattisine parlamentarismeineen ja parhaassa tapauksessa „passiivisen vastarinnan” aseineen, vaiko vallankumouspuolueet taistelutaktiikkoineen. On selvää, että kun valitsijain edessä on kysymys, miten todellinen vapaus voidaan saavuttaa, he tunnustavat tuohon taisteluun kykeneviksi vallankumoukselliset puolueet eivätkä suinkaan perustuslaillisia.

Kadetit ovat sen ymmärtäneet, ja he tekevät kaikkensa yrittäen viitata kintaalla kaikille niille opetuksille, joita elämä on heille antanut; he yrittävät heikentää maan poliittisen tietoisuuden edistyksen sille tasolle, jolla tuo tietoisuus oli ensimmäisten vaalien aattona. „Ei askeltakaan eteenpäin!” huutavat he, „unohtakaa se, mitä historia on teille opettanut”, uusien vaalien tehtävänä, kirjoittavat he, on luoda sellaiset poliittiset olosuhteet, jollaisissa ensimmäinen Duma toimi. Kansan pitää lähettää Duumaan entinen Duuman enemmistö, siten se

saa poliittisen tilanteen maassa sellaiseksi kuin silloin, jolloin ainoana ulospääsynä oli Duuman enemmistöstä muodostettu vastuuvollinen ministeristö („Retsh” n:o 189). „Jos Venäjä tarvitsee todellista perustuslakia”, sanoo „Retsh” 196. numerossaan, „ja todellista kansanedustuslaitosta, niin silloin kansa lähettää Duumaan sellaisia edustajia, jotka toistavat sen, minkä ensimmäinen Duuma julisti adressissaan vastatessaan valtaistuinpuheeseen, ja käyvät käsiksi siihen, mitä ensimmäisen Duuman ei annettu tehdä”. Väkisinkin herää kysymys, miten käy, ellei toisenkaan Duuman „anneta” tehdä sitä, mitä ensimmäinen Duuma aikoi tehdä. Tähän kysymykseen kadetit vastaavat, että „hallituksen täytyy myöntyä valitsijain lujaan, rauhallisesti ja laillisesti ilmaistun tahtoon” („Retsh” n:o 195). Kadetit käsittävät mainiosti, että heidän voimansa pohjautuu perustuslaki-illuusioihin, ja siksi he yrittävät kaikin voimin saada valitsijat sille kannalle, joka oli vallitsevana ensimmäisten vaalien aattona, ja juurruttaa uskoa „valitsijain lujan, rauhallisesti ja laillisesti ilmaistun tahdon” kaikkivoimaan voimaan. Vallankumouksellisten puolueiden voimana ei ole valitsijain usko „valitsijain lujan, rauhallisesti ja laillisesti ilmaistun tahdon kaikkivoimaan”, vaan päinvastoin juuri se, että he eivät usko tuohon voimaan, että he käsittävät selvästi vallankumouksellisen taistelun välttämättömyyden.

Meidän tehtävänäme valitsijan suhteen on siis asettaa hänelle mitä kategorisimmassa muodossa kysymys: tahtooko hän, että tulevassa Duumassa olisi entisenlainen enemmistö joustavine taktiikkoinen, jolla ei kyetä aikaansaamaan kerrassaan mitään: tahtooko hän, että tuleva Duuma vain „toistaisi” sen, mitä ensimmäinen sanoi, vai pitääkö sen olla rajoittumatta tyhjiin puheisiin ja turvautua tehokkaampiin taistelukeinoihin. Pitääkö uuden Duuman „johtaa siihen poliittiseen tilanteeseen”, joka oli kesä- ja heinäkuun vaiheessa, mikä ei johtanut mihinkään tuloksiin, vai pitääkö sen ottaa askel eteenpäin kansan todellisen voiton tiellä.

Tämän kysymyksen on oltava vaalitaisteluohjelmanamme. Kadetti-puolueen ympärille on luotava mitä suurimman epäluottamuksen ilmapiiri sen suhteen, kykenevätkö he hankkimaan maata ja vapauden; on arvosteltava tarmokkaasti ja armottomasti sitä taistelukeinoa — passiivista vastarintaa —, jonka he keksivät Helsingissä, ja paljastettava kansalle heidän taistelumenetelmiensä koko voimattomuus ja epä-johdonmukaisuus.

Vain tällä välttämättömällä ehdolla toisen Duuman kausi on oleva askel eteenpäin ensimmäisen Duuman kauteen verrattuna”.

Kun luemme huolellisesti tämän artikkelin, huomaamme sen melko tarkasti heijastavan niitä mielipiteitä, joita Bundin edustajistolla oli VSDTP:n viimeksi pidetyssä yleisvenäläisessä konferenssissa. Kuten tunnettua, tämä edustajisto äänesti toisaalta menshevikkien kanssa sen puolesta, että blokit kadettien kanssa ovat sallittavia, ja toisaalta bolshevikkien kanssa Keskuskomitean „vaali-ohjelmaluonnoksen” perinpohjaisen tarkistamisen puolesta (lisäyksenä: tasavaltatunnus, viittaus kapinaan ja puolueen

tarkempi luonnehtiminen, korjaus sosialidemokraattisen puolueen luokkaolemuksen tarkemman selittämisen mielessä j.n.e.: katso konferenssin päätöslauselmaa vaaliohjelmaan tehtävistä „korjauksista” „Proletarin” 8. numerossa ¹⁰⁹).

Esittämämme toveri M:n artikkeli *tuntuukin* siksi niin bolshevistiselta artikkelilta, että me näemme siinä vain Bundin vasemman käden, oikea käsi sen sijaan piilee niissä artikkeleissa, joissa puolustetaan blokkien tekemistä kadettien kanssa.

Bundilaiset eivät ainakaan suhtaannu kadettien kanssa tehtäviin blokkeihin menshevistisesti. Heihin nähden pitää varsin osuvasti paikkansa tunnettu sananparsi: Si duo faciunt idem, non est idem — „kun kaksi tekee yhtä ja samaa, niin se ei enää ole samaa”. Noiden kahden välillä on tietty eriäväisyys, ja tuo eriäväisyys ei voi olla ilmenevä siinä, millä tavalla ne tekevät samaa, niiden menetelmissä, niiden „samaa tekemisen” tuloksissa j.n.e. Menshevikkien tarkoittamat blokit kadettien kanssa ja bundilaisten tarkoittamat blokit kadettien kanssa eivät ole yhtä ja samaa. Menshevikeillä blokit kadettien kanssa käyvät täydellisesti yhteen heidän yleisen taktiikkansa kanssa, bundilaisilla eivät käy. Ja tästä on seurauksena se, että edelläesitetyn kaltaiset artikkelit paljastavat erittäin selvästi bundilaisten epäjohdonmukaisuuden ja epävakaisuuden, eilen he harjoittivat boikottia, tänään puolustelevat Witte'n Duuman boikottia ja samaan aikaan tunnustavat sallittaviksi blokit kadettien kanssa. Blokit kadettien kanssa muodostuvat menshevikeillä luonnollisesti ja luontevasti aatteellisiksi blokeiksi. Bundilaisilla nuo blokit on suunniteltu vain „teknillisiksi” blokeiksi.

Mutta politiikalla on oma, kenenkään yksilön tahi minikään puolueen ennakko-ohjeista riippumaton objektiivinen logiikkansa. Bundilainen päättää, että blokki on oleva vain teknillinen, mutta koko maan poliittiset voimat säätävät, että blokista tulee aatteellinen. Sen kadettien riemun jälkeen, jonka sai aikaan konferenssin menshevistinen päätös, ja Plehanovin kuuluisan, herostraattisen kuuluisan „Tovarishtsh” lehdessä julkaistun „täysivaltaista Duumaa” koskevan kirjeen jälkeen ei liene tarpeellista todistella sitä.

Miettikääpä vakavasti artikkelin kirjoittajan väittämää: „Kadetit käsittävät mainiosti, että heidän voimansa

pohjautuu perustuslaki-illuusioihin, ja siksi he yrittävät kaikin voimin saada valitsijat” noiden illuusioiden valtaan.

„Kadettien voima pohjautuu perustuslaki-illuusioihin”... Onko tuo totta ja mitä se oikeastaan merkitsee? Ellei se ole totta, jos kadettien voima pohjautuu siihen, että he ovat huomattavia porvarillisen demokratian edustajia Venäjän porvarillisessa vallankumouksessa, niin silloin on oikea menshevismin eli oikeistosiiven sosialidemokraattien yleinen taktillinen linja. Jos se on totta, jos kadettien voima ei olekaan porvarillisen demokratian voimassa, vaan kansan *illuusioiden* voimassa, niin silloin on oikea bolshevismin eli vasemmistosiiven sosialidemokraattien yleinen taktillinen linja.

Porvarillisessa vallankumouksessa sosialidemokratia ei voi olla tukematta porvarillista demokratiaa — sellainen on Plehanovin ja hänen aateveljiensä perusväite; ja tästä väitteestä tehdään *suoraan ja välittömästi* johtopäätös, että kadetteja on tuettava. Mutta me sanomme: väite on oikea, mutta johtopäätös ei kelpaa mihinkään, sillä on otettava lisäksi selvää siitä, mitkä puolueet tahi virtaukset edustavat kyseisellä ajankohdalla porvarillisen demokratian todella *taisteluun pystyvää* voimaa. Niin kadetit, trudovikit kuin eserrätkin — kaikki he ovat „porvarillista demokratiaa” marxilaisen, s.o. ainoan tieteellisen, analyysin kannalta katsoen. Kadettien „voima” ei ole porvarillisten kansanjoukkojen (talonpoikaisto, kaupungin pikkuporvaristo) taisteluvoimaa, se ei ole tilanherrain luokan (mustasotniaiset) eikä kapitalistien luokan (lokakuulaiset) taloudellista ja sen rahojen voimaa: se on porvarillisen intelligenssin „voimaa”, intelligenssin, joka ei ole *itsenäinen* taloudellinen luokka eikä sen tähden edusta mitään *itsenäistä* poliittista voimaa; se on siis *usurpoitua* „voimaa”, joka on riippuvainen porvarillisen intelligenssin vaikutusvallasta muihin luokkiin, sikäli kuin ne eivät ole vielä ehtineet kehittää omaa selvää itsenäistä poliittista ideologiaa, sikäli kuin ne alistuvat porvarillisen intelligenssin aatteelliseen johtoon; sinä „voimana” ovat ennen kaikkea ne *virheelliset käsitykset* demokratian olemuksesta ja siitä, millä tavalla on taisteltava sen puolesta, käsitykset, joita porvarillinen intelligenssi juurruttaa ja viljelee porvarillisten kansanjoukkojen keskuudessa.

Tämän kieltäminen on lapsellisen naiivia viehättymistä heliseviin sanoihin: „kansan vapauden puolue”, se on samaa, kuin sulkea silmänsä niiltä yleisesti tunnetuilta tosiasioilta, että kadettien puolella eivät ole joukot eivätkä tilanherra- ja kapitalistiaineksiin kuuluvat ratkaisevat suuruudet.

Sen tunnustaminen merkitsee, että työväenpuolueen *päiväntehtäväksi* tunnustetaan taistelu kansaan kohdistuvaa kadettien vaikutusta vastaan — tunnustetaan tämä taistelu, mutta ei suinkaan sen vuoksi, että haaveilisimme ilman porvarillista demokratiaa tapahtuvasta porvarillisesta vallankumouksesta (typeryyttä, jonka oikeistosiiven sosialidemokraatit ovat panneet meidän kontollemme), vaan siksi, että kadetit *estävät* porvarillisen demokratian *todellista voimaa* pääsemästä toimintaan ja näyttämästä itseään.

Kadettien puolueeseen kuuluu Venäjän tilanherrain vähemmistö (tilanherrain valtaosa on mustasotnialaista) ja kapitalistien vähemmistö (valtaosa on lokakuulaisia). Vain porvarillisesta intelligenssistä siihen kuuluu enemmistö, valtaosa. Tästä johtuu kadettien politiikan suurellisuus, joka viehättää lapsenkengissä kulkevia poliitikkoja ja poliittisesti raihnistuneita vanhuksia, kadettien hälinä, räiske ja halpahintaisten menestysten juhliminen, heidän valta-asemansa liberaalisessa sanomalehtikirjailussa, porvarillisessa tieteessä y.m. Ja siitä johtuu myös tuon puolueen *teennäisyys*, puolueen, joka turmelee kansaa saarnaamalla petollisesti sopimusta monarkian kanssa, mutta on aivan voimaton saamaan aikaan käytännössä jotain sopimusta.

Kadetit eivät ole porvarillista demokratiaa, vaan heissä olennoituu porvariston petturuus demokratiaa kohtaan — aivan samoin kuin sanokaamme ranskalaiset radikaalisosialistit tai saksalaiset sosialiliberaalit eivät ole intelligentisosialisteja, vaan intelligenssin olennoitunutta petturuutta sosialismia kohtaan. Sen vuoksi porvarillisen demokratian tukeminen vaatii paljastamaan kadettien kvasidemokratismien koko teennäisyyden.

Siksi plehanovilaiset, jotka kirkuvat meille väsymättä: pitää tapella taantumusta eikä kadetteja vastaan! aiheuttavat mitä suurinta vahinkoa vallankumoukselle ja työväenluokan asialle.

Toveri kullat! Se se juuri on sitä teidän ajattelunne vajavaisuutta, että te ette käsitä kadetteja vastaan käymämme taistelun *merkitystä*. Mikä on tärkeintä ja oleellista tässä taistelussa? Sekö, että kadetit ovat porvareita? Ei tietenkään. Se, että kadetit ovat demokratiasta lörpötteleviä tyhjämpäiväisiä suunsoittajia, taistelevan demokratian peppureita.

Ja nyt: vaikuttavatko kadetit kansanjoukkoihin, porvarillisdemokraattisiin kansanjoukkoihin? Tietysti, ja vaikuttavatkin erittäin laajalti, lukuisilla sanomalehdillä j.n.e. j.n.e. Päätelkääs nyt sitten: voidaanko porvarillisdemokraattisia kansanjoukkoja kutsua taisteluun taantumusta vastaan *paljastamatta* näiden joukkojen nykyisiä aatteellisia johtajia, jotka *vahingoittavat* porvarillisen demokratian asiaa? Ei voida, toveri kullat.

Taantumusta vastaan taisteleva merkitsee ennen kaikkea joukkojen aatteellista vieroittamista taantumuksesta. Mutta „taantumuksen” aatteellinen vaikutus joukkoihin on voimakasta ja sitkeähenkistä *nimenomaan kadettilaisen* eikä suinkaan mustasotnialaisen *vaikutuksen ansiosta*. Se ei ole paradoksi. Mustasotnialainen on ilmeinen ja raaka vihollinen, joka voi polttaa, murhata ja hävittää, mutta ei voi saada vakuuttuneeksi edes sivistymätöntä talonpoikaa. Kadetti sen sijaan *saa vakuuttumaan* sekä talonpojan että pikkuporvarin, ja mistä saa vakuuttumaan? Siitä, että monarkki ei ole vastuussa, että vapaus voidaan saavuttaa rauhallista tietä (s.o. jättämällä valta monarkkialle), että tilanherrain keksimä lunastaminen on talonpojille edullisinta maan siirtämistä heille j.n.e. y.m.s.

Senpä tähden ei voida enempää naiivia talonpoikaa kuin naiivia pikkuporvariakaan saada vakuuttumaan vakavan taistelun tarpeellisuudesta, ellei horjuteta kadettilaisten fraasien ja kadetti-ideologian vaikutusta häneen. Ja ken sanoo: „pitää taistella taantumusta *eikä* kadetteja vastaan”, hän ei käsitä taistelun *aatteellisia* tehtäviä, hän selittää taistelun olemuksen fyysilliseksi vaikutukseksi eikä joukkojen vakuuttamiseksi, hän käsittää taistelun vulgäärästi: „lyö” muka taantumusta, mutta turhaa on „lyödä” kadettia.

Toistaiseksi tulemme lyömään ase kädessä tietenkin *vain* hallitusta ja sen suoranaisia palvelijoita emmekä kadettia emmekä edes lokakuulaista,— ja kun saamme ne todella lyödyiksi, tulee kadetti rahasta yrittämään kaikkensa tasa-

valtalaisen demokratian hyväksi samalla tavalla kuin hän nyt yrittää kaikkensa (professorin 20. päivästä tahi asianajajanpalkkiosta) monarkistisen demokratian hyväksi. Mutta jotta taantumus tulisi todella lyödyksi, on vapautettava joukot kadettien aatteellisen vaikutuksen alaisuudesta, sillä he esittävät näille joukoille taantumusta vastaan käytävän taistelun tehtävät ja olemuksen väärässä valossa.

Palatkaamme bundilaisiin. Näinköhän he voivat olla nyt näkemättä, että *heidän* „teknilliset” blokkinsa kadettien kanssa *ovat* todellisuudessa *jo muodostuneet* voimalliseksi aseeksi, jolla kansanjoukoissa lujitetaan luottamusta kadetteihin (eikä luoda epäluottamuksen ilmapiiriä)? Vain sokeat voivat olla sitä näkemättä. Kaikkien menshevikkisocialidemokraattien ja muun muassa bundilaistenkin aatteellinen liitto kadettien kanssa on tosiasia, ja toveri M:n artikkelin kaltaiset artikkelit ovat hyviä, mutta viattomia, platonisia, haaveita.

„Proletari” № 10,
joulukuun 20 pnä 1906

Julkaistaan „Proletari” lehden
tekstin mukaan

HALLITUS DUUMAA VÄÄRENTÄMÄSSÄ JA SOSIALIDEMOKRATIAN TEHTÄVÄT

Tsaarihallitus jatkaa keskeytyksittä Duuman väärentämistä „työtään”. Varoittaen Venäjän herkkäuskoisia pieneläjiä viehättymästä perustuslaillisuuteen kirjoitimme jo ennen tämän väärentämisen alkamista („Proletarin” 5. numero, syyskuun 30 p:nä 1906), että valmisteilla on uusi valtiokaus, nimittäin: vuoden 1905 joulukuun 11 päivän vaalilakia aiotaan muuttaa *ennen* toista Duumaa. „Epäilemättä hallitus tutkii nyt mitä huolellisimmin” sitä kysymystä, „pitäisikö jättää vanha vaalilaki voimaan”*, kirjoitimme silloin.

Niin, tsaarinhallitus on tätä kysymystä tutkinut, tutkii ja lienee sen jo tutkinutkin. Se on katsonut parhaaksi muuttaa vaalilakia senaatin selitysten muodossa. Nyt se ottaa uusia askelia rajoittaakseen agitaatiovapautta (jos vapautta Venäjällä voidaan *vielä* rajoittaa) ja väärentääkseen vaaleja. Hiljan annettiin *ohjekirje*, jossa kielletään antamasta vaalilomakkeita legalisoimattomille puolueille. Sanomalehtien lakkauttaminen käy yhä kenttöoikeusmaismaksi. Vangitsemiset lisääntyvät. Suoritetaan kotitarkastuksia ja ratsioita, joiden varsin läpikuultavana tarkoituksena on saada selville valitsijamiesten ja vaikutusvaltaisten valitsijain nimet sekä „korjata pois” sekä ne että nämä. Sanalla sanoen, vaalitaistelu on täydessä käynnissä,— viisastelee venäjänmaalainen.

Miten pitkälle hallitus on menevä kenttöoikeudellisessa Duuman väärentämisessä,— sitä ei tiedä kukaan. Mikä estää vangitsemasta valitsijamiehiä yhtä hyvin vaalipäivänä kuin *vaalien jälkeenkä*? Laissa — Venäjällä on vielä

* Ks. tätä osaa, ss. 192—193. *Toim.*

säilynyt tuo typerä sana! — puhutaan Duuman edustajain koskemattomuudesta, mutta valitsijamiesten koskemattomuudesta ei ole puhettakaan. Lehdistömme mainitsi tästä seikasta jo ensimmäisen Duuman vaalien aikana. Silloin „Witte ei sitä hoksannut”, niin kuin luulee tsaarin mustasotnialainen koplakunta, mutta tosiasiallisesti hallitus oli silloin joulukuun kapinan jälkeen vielä liian heikko ryhtymään vallankumouksen seuraavien linnoitettujen asemien valtaamiseen. Nyt vastavallankumous on koonnut voimansa, ja omalta kannaltaan katsoen se menettelee aivan oikein rikkoessaan perustuslakia (johon ovat saataneet uskoa vain naiivit kadetit). Taantumusmiehet eivät olekaan mitään liberaalisia Balalaikineja. He ovat toimenmiehiä. He näkevät ja tietävät kokemuksestaan, että vähäisinkin vapaus Venäjällä johtaa kiertämättömästi vallankumouksen nousuun. Siksi heidän on pakko mennä yhä kauemmas ja kauemmas taaksepäin, rikkoa yhä enemmän lokakuun perustuslakia ja tukkia kaikenlaisilla sulkimilla yhä enemmän kiinni sitä poliittista ilmaläppää, jota oli hiukan raotettu.

Tarvitaan venäläisen kadetin tahi puolueettomasti progressiivisen intelligentin koko rajaton tylsäjärkisyys, jotta tämän johdosta voitaisiin huutaa hallituksen mielettömyydestä ja kehottaa sitä astumaan perustuslaillisuuden tielle. Hallitus *ei voi menetellä toisin* puolustaessaan tsaarivaltaa ja tilanherrain maita siltä peitettyltä, puristukseen saatetulta, mutta *ei hävitetyltä* paineelta, joka tulee alhaaltakäsin. Ja me sanomme hallitukselle: mikäs siinä! siirrelkää vain sulkimianne, tukkikaa raotetut läpät. Sillä aikaa kun läpät ovat olleet raollaan, on raikas ilma lisännyt kuumuutta kattilassa. Kun suljette läpät, voi tapahtua räjähdys, joka on meille mitä suotavin. Meidän tehtävämme on käyttää laajemmalti hyväksi kansanjoukkojen keskuudessa mainiota stolypinilaista agitaatiota, mainiota stolypinilaisia selityksiä „perustuslain olemuksesta”.

Mutta juuri tällöin tulee täydellisesti näkyviin liberaalimonarkistisen porvariston taktiikan ja sosialistisen proletariaatin taktiikan välinen syvä ero. Sosialidemokratia propagoi taistelua, selittää kansalle kaikkien ja kaikenlaisten historian opetusten pohjalla taistelun kiertämättömyyttä, valmistautuu taisteluun, vastaa taantumuksen

voimistamiseen vallankumouksellisen agitaation voimistamisella. Liberaalit eivät voi propagoida taistelua, sillä he pelkäävät sitä. Taantumuksen voimistamiseen he vastaavat kansan tietoisuutta turmelevalla perustuslaki-nyyhkinällä ja — opportunistinsa voimistamisella. Liberaalien menettely on juuri sellaista, jollaiseksi sen osuvasti ja kuvaavasti esitti trudovikki Sedelnikov Paninan talossa pidetyssä joukkokokouksessa toukokuun 9 p:nä. Kun liberaalia haukutaan, hän sanoo: jumalan kiitos, ettei minua lyödä komautettu. Kun häntä lyödä komautetaan, hän kiittää jumalaa, ettei häntä tapettu. Kun hänet tapetaan, hän kiittää jumalaa siitä, että hänen kuolematon sielunsa on vapautettu katoavasta maallisesta tomumajasta.

Kun Stolypinin mustasotnialaisjoukkio sähähti kadeteille ja aloitti hyökkäyksen heidän vallankumouksellisuuttaan vastaan, kadetit alkoivat ulista: valetta, emme me ole vallankumouksellisia, me tarkoitamme hyvää! Alas Viipurin vetoamus, alas blokit vasemmistolaisien kanssa, alas oikeistososialidemokraateista oikeistolaisimman, Plehanovin, tunnus „täysivaltainen Duuma”, alas vahingolliset vallankumoukselliset illuusiot! Me menemme Duumaan säätämään lakeja. Kun mustasotnialaisjoukkio ilmoitti, ettei kadeteille legalisoimattomana puolueena anneta vaalilomakkeita, kadetit puhkesivat ulisemaan: se „muuttaa sopimuksia koskevan kysymyksen asettelua” („Retshin” pääkirjoitus joulukuun 13 päivästä)! Se „voimistaa opposition ainoan rekisteröidyn puolueen, rauhallisen uudistuksen puolueen, merkitystä”. „Se on ehdottomasti otettava huomioon sopimuksia tehtäessä”! Ja kun kadettien valitsijamies, joka on ryömimällä ryöminyt rauhallisen uudistuksen puolueen listalle, raahataan poliisikonttoriin, kadetit kiittävät jumalaa siitä, ettei meiltä ole sentään tyyten riistetty perustuslakia. Ainoa täysin turvallinen puolue on lokakuulaiset, sanovat silloin oikeusritarimme,— ja emmekös me ole aina sanoneet olevamme lokakuun 17. päivän manifestin kannalla?

Mitäs toverit menshevikit tästä arvelevat? Eiköhän pidä kiirehtiä kutsumaan koolle uutta puoluekonferenssia ja julistaa, että sopimukset rauhallisen uudistuksen kannattajain ja vieläpä lokakuulaistenkin kanssa ovat sallittavia? Hehän myös haluavat „puoli-vapautta”, niinkuin peräti

nolostunut Plehanov todistelee tänään joulukuun 14 p:nä entisten sosialidemokraattien sanomalehdessä!

Kysymys rauhallisen uudistuksen kannattajista ei ole kadeteilla pulpahtanut sattumalta esiin. Se on ollut pohdittavana aikaisemminkin, ennen vaalilomakkeita koskevaa ohjekirjettä. Yksinpä „Tovarishtsh” lehden vasemmistokadetitkin (joita eräät pilkkakirveet nimittävät „miltei-sosialisteiksi”) jo joulukuun 5 päivän numerossa laskivat edistysmielisiin puolueisiin kuuluvaksi myös rauhallisen uudistuksen puolueen saaden yhteensä 6 edistysmielistä puoluetta (kadetit, sosialidemokraatit, eserrät, kansansosialistit, demokraattisten reformien puolue ja rauhalliset uudistajat). Samassa „Tovarishtsh” lehden numerossa entiset sosialidemokraatit karkasivat hirveän vihaisina kolmea *johtavinta* puoluetta koskevan julisteen kimppuun, joka julkaistiin „Proletarin” 8. numeron liitteenä*. Heidenin laskeminen mustasotnialaisiin kuuluvaksi on „poliittista vilpillisyyttä”, ulvoivat Plehanovin ystävät!

Olemme varsin hyvillämme, kun olemme saaneet sosialidemokratian luopiot puolustamaan eilistä lokakuulaista, joka Duuman hajottamisen jälkeen protestoi Viipurin vetoomusta vastaan ja keskusteli Stolypinin kanssa ministeristöstä.

Häntä pitäisi vain puolustaa taitavammin, herrat Plehanovin työkumppanit! Kaikki tietävät, että ensimmäisissä vaaleissa lokakuulaiset (Heiden ja Shipov muun muassa) olivat liitossa mustasotnialaisten kanssa. Vai oletteko sen valmiit unohtamaan puolueen nimen muuttamisen vuoksi? Mutta joulukuun 5 päivän „Tovarishtsh” lehden samalta (4.) sivulta saamme lukea, että lokakuun 17 päivän liitossa on virtaus, joka kannattaa sopimusta rauhallisen uudistuksen puolueen kanssa, ja että liiton Pietarin osastossa tämä virtaus on vieläpä vallitsevanakin. Ja hieman alempana tiedotetaan, että „yhdistyneen Venäjän kansan päähallinto” sallii blokin lokakuulaisten kanssa, minkä vuoksi „Tovarishtsh” kieltäytyykin tunnustamasta lokakuulaisia konstitutionalisteiksi.

Mainiota, eikö totta? Kieltäydymme nimittämästä lokakuulaisia konstitutionalisteiksi sen vuoksi, kun

* Ks. tätä osaa, ss. 310—315. *Toim.*

mustasotnialaiset sallivat tehtävän blokin heidän kanssaan. Mutta rauhallisen uudistuksen kannattajia me sanomme edistysmielisiksi siitä huolimatta, vaikka lokakuulaiset katsovat mahdolliseksi solmia blokin heidän kanssaan.

Voi teitä, te surullisenkuuluisan edistysmielisen „intelligenssin” ratkiviisaat rantatöröt!

Rauhallisten uudistajain puolustaminen intelligenti-radikaalien taholta ja kadettipuolueen pää-äänenkannattajan kääntyminen rauhallisen uudistuksen puoleen heti, kun oli annettu lomakkeita koskeva ohjekirje,— kaikki ne ovat tyypillisiä näytteitä liberaalien taktiikasta. Hallitus ottaa askeleen oikealle,— me sitä vastoin kaksi askelta oikealle! Ja kas, me olemme taas legaalisia ja rauhallisia, tahdikkaita ja lojaalisia, mukaudumme lomakkeittakin, mukaudumme aina halpamaisuutta vastaavasti!

Liberaalisesta porvaristosta tämä näyttää realipolitiikalta. He ylpeilevät tällä matelevalla realismilla (erään sosialidemokraatin mainiota sanontaa käyttääksemme), pitävät sitä poliittisen tahdikkauden ja diplomaattisen nerokkaan taktiikan huippuna. Itse asiassa se ei ole vain mitä typerintä ja petturimaisinta, vaan myös tuloksettominta taktiikkaa, jonka ansiosta saksalaiset kadetit, alkaen Frankfurtin lörpöttelijöistä ja aina Bismarckin edessä mateleviin kansallisliberaaleihin ¹¹⁰ asti, varmistivat valtiiovallan yli puolen vuosisadan ajaksi porvarillisen vallankumouksen jälkeen junkkerien (venäjäksi sanottuna: mustasotnialaisten tilanherrojen, Dorrerien, Bulatselien, Purishkevitchien) käsiin ja „parlamentarisilla muodoilla verhotun sotilaallisen absolutismin” ¹¹¹ käsiin.

Meidänkin menshevikkimme, jotka ovat tuon kadettien politiikan lumoissa ja matkivat sitä, olisi jo aika ymmärtää, että ainoata realipolitiikkaa tämän sanan hyvässä eikä pahassa mielessä on vallankumouksellisen marxilaisuuden politiikka. Taantumuksen vehkeilyihin ja käänteisiin ei ole vastattava mukautumalla oikealle-menoon, vaan syventämällä ja laajentamalla vallankumouksellista propagandaa proletaarijoukkojen keskuudessa, kehittämällä vallankumouksellisen luokkataistelun henkeä ja vallankumouksellisia luokkajärjestöjä. Siten ja vain siten te voimistatte niitä ainoita taistelijoita, jotka vastustavat taantumusta sen kaikissa ja kaikenlaisissa käänteissä ja vehkeilyissä. Mutta vastatessanne hallituksen mustasotnialaisiin edes-

ottamukseen mukauttamalla taktiikkaanne oikealle-menoon te hajoitatte ja heikennätte siten ainoata taisteluun kykenevää voimaa, vallankumouksellisten luokkien voimaa, turmellette niiden vallankumouksellista itsetietoisuutta politikoidis-„manööverien” valekoreudella.

Ensin menshevikit olivat sitä vastaan, että tehtäisiin sopimuksia kadettien kanssa. Martov tuomitsi sopimukset. J. Larin hylkäsi ne inhoten. Eikä niitä hyväksynyt edes Nik. J-skikaan¹¹². Senaatin selitysten (Genevessä ja Pietarissa olevien taantumuksellisten senaattiemme selitysten) vaikutuksesta Martov ja kumpp. ovat mukautuneet oikealle-menoon. He ovat sen puolesta, että tehtäisiin blokkeja kadettien kanssa, mutta, herra varjelkoon, ei niiden kanssa, jotka ovat enemmän oikealla kadeteista! „Demokraattisten oppositiopuolueiden” kanssa (Yleisvenäläisen konferenssin päätöslauselma, joka hyväksyttiin Keskuskomitean ehdotuksesta 18 äänellä 14 vastaan) — eikä sitä pitemmälle oikealle!

Mutta nyt kadetit kääntyvät rauhallisten uudistajain puoleen. Teettekö tekin niin, toverit menshevikit? Vastaukseksi senaatin selityksiin — tehdään blokkeja kadettien kanssa, vastaukseksi lomakkeiden eväämiseen — blokkeja rauhallisten uudistajain kanssa? Entä mitä te teette vastaukseksi valitsijamiesten vangitsemisiin??

Kieltäytymisenne todella vallankumouksellisen propagandan harjottamisesta joukkojen keskuudessa on jo tosiasia. Te ette enää taistele rauhallisen tien illuusioita ja näiden illusioiden levittäjiä, kadetteja, vastaan. Koko huomionne on keskittynyt mustasotnialaisvaaraan. Mutta teidän „hie-not manööverinne” yhteisten listojen laatimiseksi kadettien kanssa on rakennettu hiekalle. Te heikennätte joukkojen keskuudessa suoritettavan vallankumouksellisen sosialidemokraattisen työn reaalista sisältöä, mutta tuosta politi-koinnista koitua voitto ei ole joutuva teille, ehkei edes kadeteille, ehkei edes rauhallisille uudistajillekaan, vaan lokakuulaisille! Duuman väärentämiseen te vastaatte vallankumouksellisen sosialidemokraattisen taktiikan väärentämisellä — ette te sillä paranna Duumaa, ette lujita sosialismia etkä vie vallankumousta eteenpäin.

Periaatteettoman käytännöllisyyden politiikka on epäkäytännöllisintä politiikkaa.

Duuman väärentämiseen työväenluokan on vastattava siten, ettei se laimenna, vaan terästäää vallankumouksellista agitaatiotaan ja vetäytyy vaalikamppailussaan eroon kurjista kadettipettureista.

Kirjoitettu joulukuun 14 (27) pnä 1905

*Julkaistu joulukuun 20 pnä 1906
„Proletari“ lehdessä № 10*

*Julkaistaan
lehden tekstin mukaan*

POLIITTINEN TILANNE JA TYÖVÄENLUOKAN TEHTÄVÄT¹¹³

Duuman hajottamisen jälkeen hallitus sai hillityksi maassa vallinneen kiihtymyksen vain sotilaallisen terrorin avulla. Kovennettuja ja poikkeuksellisia toimenpiteitä, loputtomia vangitsemisia, kenttäoikeuksia, rankaisuretkikuntia — kaikki tuo yhteensä on sitä, jota ei voida sanoa muuksi kuin sotilaalliseksi terroriksi.

Hallitus pani voimansa koetukselle tuossa vapausliikkeen sotilaallisessa nujertamisessa. Jos voimaa riittää, niin emme lainkaan kutsu Duumaa koolle, tyydytämme kerralla Venäjän kansan liiton ja muiden samankaltaisten „aitovenäläisten” mustasotnialaispuolueiden toivomukset. Ellei voimaa riitä, niin kutsumme Duuman vielä kerran koolle, yritämme muuttaa vaalilakia, yritämme saada mustasotnialaisen Duuman tai kesyttää kadettilaisen Duuman. Näin päätteli hallitus.

Armottomaan nujertamiseen tarvittavaa sotilaallista voimaa on ainakin näihin saakka riittänyt vain siihen, että tuhansilta ja kymmeniltä tuhansilta työläisiltä, varattomilta talonpojilta sekä rautatieläisiltä on senaatin selitysten avulla, vastoin lakia, riistetty äänioikeus. Hallituksen finanssivaikeudet ovat tavattomasti suureneet. Lainaa se ei toistaiseksi ole onnistunut saamaan. Uhkaa kiertämätön vararikko. Hallitus ei voi nojautua mihinkään puolueeseen maassa ja horjuu huligaanijoukkioiden (aitovenäläinen väki) ja lokakuulaisten välillä. Se ei ole kyennyt pääsemään yhteisymmärrykseen edes lokakuulaistenkaan kanssa.

Tällaisissa oloissa alkaa toisen Duuman vaalikamppailu. Pieneläjä on säikähtänyt. Kenttäoikeudet ovat vaikuttaneet häneen masentavasti. Hän on sen vaikutelman vallassa,

jonka teki hallituksen kehuskelu, että Duumasta on tuleva kuulainen. Hän antautuu mielialan valtaan ja on valmis antamaan kadeteille anteeksi kaikki heidän virheensä, valmis heittäämään yli laidan kaiken sen, mitä ensimmäinen Duuma hänelle opetti, ja äänestämään kadettia, kunhan vain ei tulisi valituksi mustasotnialainen.

Tällainen pieneläjän käyttäytyminen on ymmärrettävää. Pieneläjä ei milloinkaan pidä ohjeenaan varmaa maailmankatsomusta eikä ehyen puoluetaktiikan periaatteita. Hän uf aina myötävirtaan antautuen sokeasti mielialojen valtaan. Hän ei voi ajatella muuten kuin asettamalla mustan sotnian vastapainoksi oppositiopuolueista vaatimattomimman. Hän ei kykene itsenäisesti harkitsemaan ensimmäisen Duuman antamaa kokemusta.

Mutta se, mikä on luonnollista pieneläjälle, on anteeksi-antamatonta puoluemiehelle ja jo kerrassaan sopimatonta sosialidemokraatille. Tosiaankin, kuunnelkaapa, mitä perusteluja esittävät ne sosialidemokraatit, jotka kehottavat työläissosialisteja *äänestämään kadetteja* (saman tekevää, yksistäänkö vain kadetteja siellä, missä sosialidemokraatit ovat kieltäytyneet yleensä asettamasta omaa ehdokastaan, vai kadettia yhdessä sosialidemokraatin kanssa siellä, missä on yhteinen lista). Perustelujen asemesta te kuulette vain loppukaneetin, vain kauhun- ja epätoivonhuudahduksen: kunpa vain mustasotnialaiset eivät menisi läpi! äänestäkää kaikki kadetteja! laatikaa yhteisiä listoja kadettien kanssa!

Socialidemokraatti, työväenpuolueen jäsen, ei voi alentua tuollaiseen poroporvarillisuuteen. Hänen on tehtävä itselleen täysin selväksi se, mitkä todelliset yhteiskunnalliset voimat käyvät taistelua, mikä todellinen merkitys on yleensä Duumalla ja varsinkin ensimmäisessä Duumassa määräävänä olleella kadettien puolueella. Ken puhuu proletariaatin nykyisestä politiikasta harkitsematta ensin kaikkia näitä kysymyksiä, hän ei voi milloinkaan päätyä vähääkään oikeihin johtopäätöksiin.

Mistä Venäjällä nyt taistellaan? Vapaudesta, s.o. sen puolesta, että valta valtiossa olisi kansanedustajilla eikä vanhalla hallituksella. Maasta talonpojille. Hallitus taistele kaikkein voimin näitä pyrkimyksiä vastaan, puolustaa omaa valtaansa, omia maitaan (sillä rikkaimmat tilanherrat kuuluvat valtion ylhäisimpien ja korkeimmassa asemassa olevien henkilöiden joukkoon). Hallituksella on vastassaan

ТЕРНИИ ТРУДА

24 декабря 1906 года

КОНТОРА и РЕДАКЦИЯ: Николаевская ул., № 34.

Приемъ по дѣламъ редакціи по средамъ и субботамъ отъ 3 до 5 часъ дня

Политическое положеніе и задачи рабочаго класса.

Послѣ разгона Думы правительство сдерживало возмущеніе страны только посредствомъ военнаго террора. Усиленные и чрезвычайныя охраны, аресты безъ конца, военно-полевые суды, карательныя экспедиціи, все это, вмѣстѣ взятое, нельзя назвать иначе, какъ военный терроръ.

Правительству испытывало свою силу на этомъ военномъ подавленіи освободительнаго движенія. Хватить силы, — вовсе не созрѣвъ Думы, сразу удовлетворимъ желанія союза русскаго народа и тому подобныхъ «истинно-русскихъ» партій черносотенцевъ. Не хватитъ силы, — созрѣемъ еще разъ, попытаемся переѣхать избирательный законъ, попытаемся обезпечить черносотенную Думу или укротить кадетскую Думу. Такъ рассуждало правительство.

Военной силы безпощаднаго подавленія хватило до сихъ поръ по крайней мѣрѣ, только на то, чтобы посредствомъ сенатскихъ разъясненій отнять, вопреки закону, избирательное право у тысячъ и десятковъ тысячъ рабочихъ, немущихъ крестьянъ, желѣзнодорожниковъ, Финансовыя затрудненія правительства чрезвычайно усилились. Займа пока не удается добыть. Грозитъ неминуемое банкротство. Внутри страны правительство не можетъ опереться ни на одну партію, колеблется между шайками хулигановъ (истинно-русские люди) и октябристами. Вполнѣ сълысь оно не могло даже и съ октябристами.

При такихъ условіяхъ начинается избирательная кампанія во вторую Думу. Обыватель зануғанъ. На него ударившее повліяніе военно-полевые суды. Онъ находится подъ впечатлѣніемъ правительственнаго хвастовства, что Дума будетъ послушной. Онъ поддается настроенію и готовъ простить всѣ ошибки кадетамъ, готовъ выбросить за бортъ все то, чему научила его перила Дума и голосовать за кадета, лишь бы по прошель черносотенцевъ.

Со стороны обывателя такое поведеніе понятнаго обывателя никогда не руководитъ твердымъ миро-созерцаніемъ, принципіи дѣльной партійной тактики. Онъ всегда плыветъ по теченію, сабою отда-

ваясь настроенію. Онъ не можетъ разсуждать иначе, какъ противопоставляя черной соотѣ самую громкую изъ оппозиціонныхъ партій. Онъ не въ состояніи самостоятельно обдумать опытъ первой Думы.

Но то что естественно для обывателя, неаристотельно для партійнаго человѣка и совсѣмъ уже неприлично для социалдемократа. Прислушайтесь, въ самомъ дѣлѣ, къ доводамъ тѣхъ социалдемократовъ, которые зовутъ социалистовъ рабочихъ *голосовать за кадета* (все равно, за одного изъ только кандидатовъ тамъ, гдѣ социалдемократы отказались вовсе выставлять свое кандидата, или за кадета выбѣстъ съ социалдемократами, гдѣ есть общій списокъ). Выбесто доводотъ вы услышите одинъ только припѣвъ, одинъ крикъ страха и отчаянія: какъ бы не прошли черносотенцы! Голосуйте всѣ за кадетами! Составляйте общіе списки съ кадетами!

Социалдемократъ, членъ рабочей партіи, не можетъ опускаться до такой обывательщины. Онъ долженъ дать себѣ ясный отчетъ въ томъ, какія дѣйствительныя общественныя силы ведутъ борьбу, какое дѣйствительно значеніе имѣтъ Дума вообще и господствовавшая въ первой Думѣ партія кадетовъ въ особенности. Кто разсуждаетъ о современной политикѣ бюрократіата, не обдумавъ всѣхъ этихъ явлений, тотъ никогда не можетъ прийти къ сколько-нибудь вѣрнымъ выводамъ.

За что идетъ теперь борьба въ Россіи? За свободу, т. е. за власть народныхъ представителей въ государствахъ, а не стараго правительства. За землю для крестьянъ, Правительство всѣми силами борется противъ этихъ стремленій, отстаиваетъ свою власть, свою землю (ибо самыя богатые помѣщики принадлежатъ къ числу самыхъ знатныхъ) и мѣлкоты высшесотенныхъ лицъ въ государствахъ. Правительство имѣетъ противъ себя рабочихъ и массу крестьянской бѣдноты, а также, разумѣется, и городской бѣдноты, о которой не къ чему говорить отдѣльно, ибо у нея нѣтъ особыхъ интересовъ въ отличіе отъ основныхъ интересовъ пролетаріата и крестьянства.

Какъ относятся къ борьбѣ высше классы, помещики и буржуазія? Сначала, до 17-го октября, большая часть ихъ была либеральныя, т. е. существовали свободѣ, даже помогали такъ или иначе борьбѣ рабочихъ. Буржуазія была недолго самодержавнымъ порядкомъ управления и требовала себѣ того

Etusivu „Ternii Truda“ viikkolehden 1 nrosta vuoden 1906 joulukuun 24 piltä ja siinä julkaistu V. I. Leninin johtava artikkeli „Poliittinen tilanne ja työväenluokan tehtävät“

työläiset ja suuret joukot talonpoikaisköyhälistöä ja luonnollisesti myös kaupunkiköyhälistöä, josta ei ole tarpeen puhua erikseen, koska sillä ei ole mitään proletariaatin ja talonpoikaiston peruseduista eriäviä erikoisetuja.

Miten yläluokat, tilanherrat ja porvaristo, suhtautuvat taisteluun? Ensin, lokakuun 17 päivään saakka, suuri osa heistä oli liberaalista, s.o. myötämielistä vapaudelle, vieläpä auttoikin tavalla tai toisella työläisten taistelua. Porvaristo oli tyytymätön itsevaltiudelliseen hallitusjärjestelmään ja vaati itselleen myös oikeutta osallistua valtion asioiden hoitoon. Porvaristo sanoi itseään demokraattiseksi, s.o. kansan vapauden kannattajaksi, hankkiakseen kansan keskuudessa kannatusta pyrkimyksilleen. Mutta lokakuun 17 päivän jälkeen porvaristo tyytyi siihen, mitä oli saatu, s.o. tilanherrojen ja kapitalistien osallistumiseen valtion asioiden hoitoon ja säilyneen vanhan vallan antamiin vapauslupauksiin. Porvaristo säikähti proletariaatin ja talonpoikaiston itsenäistä taistelua ja julisti: riittää vallankumousta!

Ennen lokakuun 17 päivää oli olemassa yksi laaja liberaalis-porvarillinen zemstvomiesten puolue, nämä pitivät kuuluisia puolilegaalisia edustajakokouksiaan ja julkaisivat ulkomailla „Osvobozhdenije” aikakauslehteä. Lokakuun 17 päivän jälkeen zemstvo-edustajakokousten osanottajien keskuudessa tapahtui hajaannus: yrittäjäkapitalistit ja suu-remmat tahi maaorjuusmaisesti talouttaan hoitavat tilanherrat menivät lokakuulaisten puolueeseen, s.o. siirtyivät suoranaisesti hallituksen puolelle. Toinen osa, erikoisesti asianajajat, professorit ja muu porvarillinen sivistyneistö, muodosti kadettien (perustuslaillisten demokraattien) puolueen. Tämä puolue on niin ikään kääntynyt vallankumousta vastaan, niin ikään säikähtänyt työväen taistelua, niin ikään julistanut: riittää! Mutta se on tahtonut ja tahtoo keskeyttää taistelun hienommin keinoin, pikku myönnytyksillä kansalle, maan lunastamisella talonpojille j.n.e. Kadettipuolue lupasi kansalle vapauden ja talonpojille maata, jos kansa valitsee kadetteja Duumaan. Sosialidemokraatit ymmärsivät sen olevan kansan pettämistä, ja siksi he boikotoivat Duumaa. Mutta tietämättömät talonpojat ja säikähtäneet pieneläjät äänestivät kuitenkin kadetit Duumaan. Vapaustaistelun asemesta kadetit alkoivat Duumasta käsin kehottaa kansaa tyyntymään ja itse tavoitella nimitystä tsaarin ministereiksi.

Ja niinpä Duuma hajotettiin sopimattomien puheiden vuoksi, sen vuoksi, että sosialidemokraatit ja rohkeammat edustajat kääntyivät Duuman puhujalavalta kansan puoleen ja kehottivat sitä taisteluun.

Nyt sokeimpienkin ja kehittymättömimpienkin ihmisten pitäisi käsittää, mikä on kadettien puolue. Se ei ole kansantaistelijain, vaan porvariston asian ajajien, välittäjä-kaupustelijain puolue. Työläiset ja tietoiset talonpojat pystyvät saavuttamaan päämääränsä vasta sitten, kun joukot lakkaavat uskomasta kadettien puolueeseen, kun joukot käsittävät itsenäisen taistelun välttämättömyyden. Siksi äänestäminen kadettien puolesta ja tällaisen äänestämisen propagoiminen merkitsee joukkojen tietoisuuden, niiden yhtenäisyyden ja taisteluvalmiuden heikentämistä.

Tietoisten työläisten ratkaistavaksi nousee nyt aivan toinen tehtävä. Vaalikamppailussa heidän tulee esiintyä poroporvarillista hämmentyneisyyttä ja aatteettomuutta vastaan johdonmukaisella, periaatteellisella, järjestelmällisellä sosialistisella propagandalla.

Tietoisten työläisten lähimpänä tehtävänä on selittää proletariaatin kaikille joukoille ja talonpoikaiston kaikille edistyneimmille edustajille, mikä on todellista taistelua, mikä on eri luokkien todellinen asema tässä taistelussa.

Vallankumouksemme aikana työläiset ovat edenneet muita luokkia pitemmälle. Kaikki he pyrkivät nyt joukolla sosialidemokratian puoleen. Tässä vaaditaan tietenkin entistä voimaperäisempää, entistä laajempaa työtä, mutta tälle työlle on ura jo uurrettu. Tärkeintä ja vaikeinta on työ talonpoikaiston keskuudessa. Talonpojat ovat pienisäntien luokka. Tällä luokalla on paljoa epäsuotuisimmat ehdot käydä taistelua vapauden ja sosialismin puolesta kuin työläisillä. Talonpoikia eivät ole yhdistämässä suuret tuotantolaitokset, vaan heitä pitää hajallaan erillisen pienitalouden hoito. Talonpojat eivät näe edessään sellaista julkista, ilmettyä yhteistä vihollista, jollaisen työläiset näkevät — kapitalistissa. Talonpojat itse ovat osaksi isäntiä ja omistajia; siksi he kulkevat aina porvariston perässä, haluavat jäljitellä sitä, haaveilevat pienomistuksensa kehittämisestä ja lujittamisesta eivätkä työväenluokan yhteisestä taistelusta kapitalistien luokkaa vastaan.

Juuri siksi talonpoikaisköyhälistön koko joukko on aina ja kaikissa maissa osoittautunut vähemmän lujaksi taiste-

lussa vapauden ja sosialismin puolesta kuin työläiset. Juuri siksi Duuman talonpoikaisedustajat, trudovikit, eivät ole myöskään meillä Venäjällä kyenneet vielä, kaikista kadettien petturuuden antamista opetuksista huolimatta, vapautumaan liberaalisen porvariston vaikutuksesta, sen katsoimuksista, sen ennakkoluuloista, sen menettelytavoista politiikassa — menettelytavoista, jotka ovat muka ovelia ja hienoja, kauniista „manöövereista” muodostuvia, mutta todellisuudessa typeriä, turhia ja jokaiselle tositaistelijalle häpeällisiä.

Tietoiset työläiset! Käyttäkää hyväksi vaalikamppailua avataksenne täydellisesti kansan silmät! Älkää uskoko niiden hyväätarkoittavien, mutta heikkojen ja horjuvien ihmisten vakuutteluja, jotka kehottavat teitä laatimaan yhteiset listat kadettien kanssa, sumentamaan joukkojen tietoisuutta esittämällä yhteisiä tunnuksia kadettien kanssa. Suhtautukaa arvostelevasti mustasotnialaisvaaraa koskeviin tavanomaisiin huutoihin, valituksiin ja kauhuihin. Venäjän vallankumousta uhkaavana todellisena ja pahimpana vaarana on talonpoikaisjoukkojen kehittymättömyys, niiden epävakaisuus taistelussa, se, että ne eivät ymmärrä porvarillisen liberalismiin koko tyhjyyttä ja petturuutta. Taistelkaa tätä vaaraa vastaan, sanokaa koko totuus avoimesti ja täydellisesti koko kansanjoukolle, siten te vieroitatte sen löpötteleistä kadeteista ja saatte sen tukemaan sosialidemokratiaa. Siten ja vain siten te saatatte voittaa todellisen mustasotnialaisvaaran. Ja mitkään senaatin selitykset, mitkään teloitukset, mitkään vangitsemiset eivät voi estää kansaa *sellaisesta* työstä, joukkojen kansalais- ja luokkatietoisuutta kohottavasta työstä, siitä työstä, jonka tarkoituksena on järjestää joukot silmällä pitäen niiden itsenäisiä eikä liberaalis-porvarillisia taistelutehtäviä.

Julkaistu joulukuun 24 p:nä 1906
viikkolehden „Ternii Truda” 1. n:ossa

Julkaistaan viikkolehden
tekstin mukaan

TYÖVÄENPUOLUEEN TEHTÄVÄT JA TALONPOIKAISTO ¹¹⁴

Volganvarsi on talonpoikaisliikkeen huomattavia keskuk-
sia. Volganvarrella työväenpuolueen eteen nousee erittäin
pakoittavana tehtävä: proletariaatin itsenäisen luokkapoli-
tiikan ajaminen selittämällä samalla alituisen talonpoi-
kaisjoukoille, että ne voivat saada maata ja vapauden vain
luopumalla tavanomaisista johtajistaan — liberaalisista
tilanherrakadeteista ja vain yhtymällä vallankumoukselli-
seen proletariaattiin.

Työväenpuolueen vaalikamppailukin tulee kokonaisuudes-
saan alistaa palvelemaan nimenomaan tätä tehtävää.
Nimenomaan tämän vuoksi Vonganvarrella on erittäin
vahingollista vaaliliittojen solmiminen kadettien kanssa,
mikä yleensä ei ole sallittavaa sosialidemokratialle, luokka-
taistelua käyvän proletariaatin puolueelle, sen koko peri-
aatteellisen kannan vuoksi. Osoittaaksemme tämän havain-
nollisemmin otamme esimerkiksi erään ensimmäisessä
Duumassa olleen Volganvarren talonpoikaisedustajan.
Tämä edustaja on Saratovin läänistä valittu hra I. Zhilkin,
trudovikki.

Nyt trudovikki Zhilkin kirjoittelee kadettien pietarilaiseen
„Tovarishtsh” lehteen ja puolustelee vaaliliittojen tekemistä
kadettien kanssa. Katsokaas, *miten* hän puolustelee noita
liittoja. „Tovarishtsh” lehden joulukuun 17 päivän nume-
rossa hän kertoo ensimmäisen Duuman vaaleista Saratovin
läänissä. Talonpojat valitsivat omia miehiä ollen vaistomai-
sesti — työtätekevien ja riistettyjen varman vaiston ohjaa-
mina — luottamatta liberaaliseen tilanherraan ja porvarilli-
seen asianajajaan. Kun kaikki valitsijamiehet olivat

(1

Управлением редакцией учеб. чертежи работ
и учебников забота. Прому инженерам саст
несколько инженеров, сего камералеми.
Задача работы режим и красочности.

Новая работа — одна из крупнейших, чужаков красоч-
ности гласности. В Новой работе перед работой ре-
мисии состоятся наставники высшего задача: внутри
самодружественно классово политич профессионал, подр
янно разрешает при этом красочности наст, что
она может готовится зуба и свободы ману ко
работы с своими объектами Содержим из материал
пери наставники каждого ману применяет ко ре
важно инженеру профессионал.

Учавшие этой задача графич работ важно каж
задача и подружественно каждому работы режим.
Учавшие внутри этой задача особенно важно
в Новой работе люди с каждым, недопустимой
вообще в суду всей промышленности инженер и г,
как режим ведущий классово богато профессионал.

Ensimmäinen sivu
V. I. Leninin artikkelin
„Työväenpuolueen tehtävät ja
talonpoikaisto” käsikirjoituk-
sesta.— 1906

Pienennetty

kokoontuneet läänin keskukseseen valitsemaan edustajia Duumaan, oli talonpoikia siellä miltei kaksi viidesosaa koko valitsijamiesten määrästä.

(Palautamme mieleen, että valitsijamiesten koko määrä Saratovin läänissä oli 150. Niistä 64 oli talonpoikien valitsemaa, 51 maanomistajien ja 35 kaupunkilaisväestön valitsemaa. Hra Zhilkin mainitsee valitsijamiesten luvuksi 152 lisäten kaiketi työväenkuurian.)

Läänin keskuksessa talonpoikain valitsijamiehet ottivat yhteen „huomattujen” kadettien, sellaisten kuin „kadetti-puolueen keskuskomiteaan kosketuksissa olevan” hra N. N. Lvovin kanssa. Kihlakuntakaupunkien valitsijamiesten joukossa oli kadetteja vasemmistolaisempia henkilöitä. Ja hyvin nopeasti, melkein itsestään muodostui vasemmistoblokki, „työtätekevien liitto”, Duuman tulevan Työryhmän alkio.

Alettiin tinkiä kadettien kanssa duumapaikoista. Kadetit vaativat $\frac{2}{3}$ paikoista kadettipuolueelle, „työtätekevät” itselleen. Ei päästy sopimukseen. Kadetit eivät uskoneet työtätekevien liiton voimaan ja yksimielisyyteen. Viimeisessä vaalikokouksessa kuitenkin osoittautui, että liiton ehdokkaat saivat 152 äänestä 78—89 ääntä. „Kadettien pääehdokkaat saivat 50—67 ääntä”.

Silloin kadetit antautuivat. He suostuivat siihen, että heidän puolueellaan tulee Duumassa olemaan vähemmistö. „Työtätekevien liiton komitea suostui viemään läpi kaksi kadettilipun ehdokasta: N. N. Lvovin ja S. A. Kotljarevskin. Ja kuvaavaa on”, kirjoittaa hra Zhilkin, „että nämä ehdokkaat, jotka olivat vastikään saaneet koeäänestyksessä 59 ja 67 ääntä, saivat äänestyksessä 111”.

Niin, tuo on hyvin kuvaavaa. Trudovikki Zhilkin vain ei valitettavasti käsitä näiden tiedottamiensa tosiasioiden *merkitystä*.

Ajatelkaas: vasemmistolainen työtätekevien liitto, jonka käytettävissä oli 78—89 ääntä 152:sta, t.s. *enemmistö*, valitsi Duumaan N. N. Lvovin. Ja siksi hra Zhilkin, trudovikki, puolustaa kadettien kanssa tehtäviä vaali-liittoja.

Tiedättekö te, työläiset ja talonpojat, mikä mies tuo N. N. Lvov on? Hän on tilanherra, „osvobozhdenije-liiton” perustajia, s.o. kadettipuolueen perustajia. Hän toimi seitsemän vuotta aatelismarsalkkana. Duumassa hän oli

oikeistolaisimpia kadetteja. Toisin sanoen hän ei ainoastaan taistellut sosialidemokraattisia työläisedustajia ja trudovikkeja vastaan, vaan oli jopa sitä mieltä, että koko kadettipuolue menee liian pitkälle vasemmalle! Hän oli sitä mieltä, että kokouksia ja lehdistöä koskevat kadettien draakoniset lait ovat liian liberaalisia ja että häviöönsaattava maanlunastus, jota kadettitilanherrat tyrkyttivät talonpojille, on liian hyvä reformi talonpojille. Kadetit halusivat myydä maan talonpojille oikeudenmukaisen hinnoittelun perusteella siten, että tämän oikeudenmukaisen hinnoittelun olisivat suorittaneet talonpoikien ja tilanherrojen edustajat, joita kumpiakin olisi ollut yhtä paljon, ja lisäksi hallituksen edustajat. Yksi talonpoika, yksi tilanherra, yksi poliisivirkailija — mainiota tuo kadettien oikeudenmukaisuus, eikö totta? Herra tilanomistaja Lvovista tuo tuntui liian liberaaliselta. Herra tilanomistaja olisi nähtävästi tahtonut, että paikallisissa maakomiteoissa olisi ollut enemmän poliiseja.

Ja sen vuoksi hra Lvov piti Duumassa puheita talonpoikien maavaatimusta *vastaan*. Duuman istuntokauden aikana hra Lvov juosta hilppasi takaoven kautta vallanpitäjäin luona hieromassa kauppoja ministeripaikkojen antamisesta liberaalisille tilanherroille ehdolla, että he „aisaavat” Duumassa trudovikit ja sosialidemokraatit. Sellainen on liberaalinen tilanherra Lvov, jonka trudovikit äänestivät Duumaan. Ja Duuman hajottamisen jälkeen tilanherra Lvov keskusteli Stolypinin kanssa menostaan tämän ministeristöön!!

Voidakseen jutella vapaammin Stolypinin kanssa Lvov erosi kadeteista ja perusti rauhallisen rosvoamisen puolueen. *Kadetit tekevät nyt blokkeja tämän puolueen kanssa.* „Tovarishtsh” lehti, johon hra Zhilkin kirjoittelee, nimittää tätä puoluetta progressiiviseksi eikä mustasotnia-laiseksi!

Mutta meistä on tähdellistä se, että Lvov oli silloin kadetti, kun hän pääsi Duumaan. Tähdellistä on se, että kadettitilanherra petti mitä konnamaisimmalla tavalla talonpojat taistelemalla Duumassa heidän vaatimuksiinsa vastaan ja hieromalla kauppoja ministeripaikasta vielä Duuman hajottamisen jälkeenkin sellaisten henkilöiden kanssa, jotka ovat ammuttaneet ja pieksättäneet talonpoikia joukoittain.

Sellaisia kadettitilanherroja trudovikit veivät Duumaan!

Olettakaamme, että hra Zhilkin ja muut trudovikit eivät *silloin* tienneet, mikä lintu Lvov on. Olettakaamme, että hra Zhilkin ja kumpp. *erehtyivät*. Erehdyksestä ei pidä tuomita.

Hyvä. Entäs nyt, voiko hra Zhilkin olla tietämättä sitä, miten Lvovin kaltaiset kadettitilanherrat loikkivat „kansanvapaudesta” Stolypinin kenttäoikeusministeristöön? Hra Zhilkin tietää sen ja *sittenkin* neuvoo trudovikkeja ja työläissosialidemokraatteja solmimaan blokkeja liberaalisten tilanherrain ja porvarillisten asianajajain puolueen, kadetti-puolueen kanssa.

Lvov on näyte petturikadetista, näyte liberaalien tilanherrapuolueesta.

Zhilkin on näyte tiedottomasta ja horjuvasta trudovikista, joka laahustaa „liberaalisten” tilanherrain perässä osamatta avata talonpojan silmiä, osamatta voittaa edes silloinkaan, kun on enemmistönä, osamatta kutsua talonpoikaa itsenäiseen taisteluun.

Kaikki Volganvarren tietoiset työläiset ja kaikki sosialidemokraatit opettakoot kansaa Lvovin ja Zhilkinin esimerkin pohjalla.

Työläiset! Tahdotteko olla apuna toimittamassa Duumaan sellaisia kadetteja kuin on tilanherra Lvov, joka tänään pitää puheita kansan vapaudesta, mutta huomenna loikkaa Stolypinin puolelle?

Ellette te sitä halua, niin kieltäytykää kaikista blokeista kadettien, tuon „liberaalisten” tilanherrain puolueen kanssa. Kutsukaa talonpoikia kannattamaan sosialidemokraattista työväenpuoluetta eikä kadettien puoluetta.

Talonpojat! Haluatteko vielä kerran toimittaa Duumaan sellaisia „liberaalisia” tilanherroja kuin kadetti Lvov, joka ennen Duumaa lupaili teille seitsemän hyvää ja kahdeksan kaunista, mutta Duumassa ehdotti oikeudenmukaista tilanherrain maiden hinnoittelua, jonka suorittaisivat tilanherrahallituksen määräämät virkamiehet? Haluatteko uskoa talonpoikain vaatimusten puoltamisen liberaalisille tilanherroille tai porvarillisille asianajajille?

Ellette sitä halua, niin äänestäkää sosialidemokraatteja, s.o. työväenpuoluetta. Sosialidemokraattinen työväenpuolue ei ole missään maailmassa kavaltanut häviöön saatetun, puutteenalaisen, työtätekevän ja riistetyn talonpoikaiston

etuja. Liberaalinen porvaristo on kaikkialla maailmassa pettänyt maan ja vapauden puolesta taistelevia talonpoikia samalla tavalla, kuin meillä heitä pettivät kadetti Lvovit.

Trudovikkien horjuvaisuutta vastaan ei ole eikä voikaan olla muuta keinoa kuin luja, tietoinen työväenpuolue, joka ei peräänny luokkakannastaan. Talonpojat voivat saada maata ja vapauden vain kulkemalla käsi kädessä tietoisten työläisten kanssa.

Joulukuun 28 pnä 1906

*Julkaistu ensi kerran tammikuun
21 pnä 1935
„Volzhskaja Kommuna” lehdessä
19. n:ossa
Allekirjoitus: N. L e n i n*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

ESIPUHE
KIRJASEN „W. LIEBKNECHT. EI MITÄÄN
KOMPROMISSEJA, EI MITÄÄN VAALISOPIMUKSIA!“
VENÄJÄNNÖKSEEN

Liebknechtin kirjanen, jota nyt käännöksenä tarjotaan venäläiselle lukijalle, on erikoisen mielenkiintoinen tällä haavaa, toisen Duuman vaalien aattona, jolloin kysymys vaalisopimuksista kiinnostaa suuresti sekä työväenpuoluetta että liberaalisia porvaristopiirejä.

Emme ryhdy puhumaan tässä Liebknechtin kirjasen yleisestä merkityksestä. Lukija tutustukoon Saksan sosialidemokratian historiaa käsittelevään Fr. Mehringin teokseen sekä useihin muihin saksalaisten tovereidemme teoksiin saadaksean selvän käsityksen tuosta merkityksestä ja ymmärtääkseen oikein kirjasen eräät kohdat, jotka voidaan tulkita väärin, jos ne otetaan irrallisina siitä tilanteesta, missä ja miten ne oli sanottu.

Tässä meidän on tärkeätä panna merkille Liebknechtin ajattelutavat. Tärkeätä on osoittaa, miten hän *suhtautui* sopimuksia koskevaan kysymykseen, auttaaksemme venäläistä lukijaa löytämään itsenäisesti ratkaisun meitä kiinnostavaan kysymykseen, joka koskee kadettien kanssa tehtäviä blokkeja.

Liebknecht ei laisinkaan kiellä sitä, että sopimukset porvarillisten oppositiopuolueiden kanssa ovat „hyödyllisiä” — niin „parlamenttimandaattien” kannalta kuin siltäkin kannalta, että saadaan „liittolainen” (muka liittolainen) yhteistä vihollista, taantumusta, vastaan. Mutta juuri siinä tulee ilmi Saksan sosialistiveteraanin todellakin poliittinen äly ja koettu sosialidemokraattisuus, että hän *ei rajoitu* näihin näkökohtiin. Hän analysoi, eikö „liittolainen” ole salainen vihollinen, jota on erittäin vaarallista päästää omiin riveihin? taisteleeko tämä liittolainen todella yhteistä

vihollista vastaan ja miten se taistelee? eikö siihen hyötyyn, mikä sopimuksista koituu parlamenttimandaattien lukumäärän lisäämisen kannalta, liity proletaarisen puolueen pitempiä aikaisten ja syvällisempien tehtävien vahingoittaminen?

Ottakaamme vaikkapa nämä kolme juuri mainitsemaani kysymystä ja tarkastelkaamme, *käsittääkö* niiden merkityksen esim. sellainen Venäjän sosialidemokraattien ja kadettien sopimusten puolustaja kuin Plehanov. Huomaamme Plehanovin asettavan kysymyksen sopimuksista uskomattoman suppeasti. Kadetit tahtovat taistella taantumusta vastaan, siis... sopimuksia kadettien kanssa! Sitä pitemmälle Plehanov ei mene, kysymyksen syvällisempi erittely tuntuu hänestä doktrinäärisyydeltä. Eipä ihme, jos sosialidemokraatti, joka siinä määrin on unohtanut sosialidemokraattisen politiikan vaatimukset, on joutunut sellaisten sosialidemokratian luopioiden kuin herrojen Prokopovitshien ja „Tovarishtshin” muiden lehtimiesten naapuriksi ja työ-kumppaniksi. Eipä ihme, jos tuollaisen sosialidemokraatin periaatteelliset aateveljetkin, menshevikit, joko ovat noloina vaiti rohkenevat sanoa kuuluvasti sitä, mitä he Plehanovista ajattelevat, ja sanoutuen hänestä irti työläisten kokouksissa tahi suorastaan nauravat hänelle, kuten bundilaiset „Volkszeitungissa” * ja „Nasha Tribunassa” ¹¹⁵.

Liebnecht opettaa meille, että sosialidemokraatin on osattava löytää jokaisen porvarillisen liittolaisensa vaaralliset puolet ja olla salaamatta niitä. Mutta meillä menshevikit kirkuvat, että pitää taistella mustasotniaalisvaaraa eikä kadetteja vastaan! Miten hyödyllistä sellaisen väen olisikaan syventyä miettimään Liebnechtin sanoja: „Poliisipoliitikkojen typerä ja julma väkivalta, kumousta propagoivia puolueita vastaan annetun sosialistivastaisen lain — drakonisen lain — hyökkäykset voivat herättää meissä halveksivan surkuttelun tunteen, mutta vihollista, joka ojentaa meille kätensä vaalisopimuksen solmimiseksi ja hivuttautuu joukkoomme muka ystävänä ja veljenä,— sellaista ja vain sellaista vihollista *meidän on kavahtettava*”.

Näettekös: Liebnechtikin ottaa huomioon poliisien väkivallanteot ja mustasotniaaliset lait. Ja silti hän sanoo

* — „Kansanlehti”. *Toim.*

rohkeasti työläisille: ei pidä kavahtaa tätä vihollista, vaan vaalisopimusta valeystävän kanssa. Miksi Liebknecht ajatteli näin? Siksi, että hän aina katsoi taistelijain voiman olevan todellista voimaa vain silloin, kun se on *tietoisten* työläisjoukkojen voimaa. Ja joukkojen tietoisuutta eivät turmele väkivalta eivätkä drakoniset lait, vaan työläisten *valeyvät*, liberaaliset porvarit, jotka *vieroittavat* joukkoja todellisesta taistelusta puhumalla sisällyksettömiä fraaseja taistelusta. Menshevikkimme ja Plehanov eivät ymmärrä, että taistelu kadetteja vastaan on taistelua työväenjoukkojen tietoisuuden vapauttamiseksi sellaisista valheellisista kadettalaisista ajatuksista ja ennakkoluuloista, että kansan vapaus on yhdistettävissä vanhan vallan kanssa.

Sitä, että valeystävät ovat vaarallisempia kuin suoranaiset viholliset, Liebknecht korosti niin jyrkästi, että sanoi: „uuden sosialistivastaisen lain voimaansaattaminen olisi pienempi paha kuin vaalisopimuksista aiheutuva luokkavastakohtaisuuden ja puolueiden välisten rajojen hämääminen”.

Kääntäkää tämä Liebknechtin lause Venäjän vuoden 1906 lopun politiikan kielelle: „mustasotnialainen Duuma olisi pienempi paha kuin kadettien kanssa tehtävistä vaalisopimuksista aiheutuva luokkavastakohtaisuuden ja puolueiden välisten rajojen hämääminen”. Minkä villin metelin nostaisivatkaan Liebknechtiä vastaan tuon sanonnan vuoksi „Tovaristshin” ja muiden samanlaisten lehtien kirjoittelijat, jotka ovat paenneet sosialismin puolelta liberaalien puolelle! Miten usein olemmekaan saaneet nähdä työläisten kokouksissa ja menshevististen julkaisujen palstoilla „tuomittavan” moisista ajatuksista bolshevikkeja samalla tavalla, kuin Liebknechtiä (tarjolla olevan kirjasein 54. sivu). Mutta bolshevikit säikkyvät tuota meteliä ja tuomitsemista yhtä vähän kuin Liebknecht niitä säikkyi. Vain huonot sosialidemokraatit voivat puhua ylimielisesti siitä vahingosta, jota työläisjoukoille aiheuttavat kansan vapauden liberaaliset petturit lyöttäytyessään niiden pariin vaalisopimusten välityksellä.

Sivumennen tuosta liberalismin petturuudesta. Meikäläiset opportunistit, Plehanov muiden muassa, kirkuvat; nykyäänkin meillä on tahditonta puhua liberalismin petturuudesta. Plehanov on kirjoittanut jopa kokonaisen

kirjasenkin opettaakseen tahdittomia sosialistityöläisiä käyttäytymään kohteliaasti kadetteja kohtaan. Missä määrin epäoriginelleja ovat Plehanovin ajatukset, missä määrin kuluja ovat Plehanovin fraasit jo saksalaisten liberaaliporvarien käyttäminä, sen osoittaa selvimmin Liebknechtin kirjanen. Osoittautuu, että Plehanov „on käyttänyt valttina” vallankumouksellisia sosialidemokraatteja vastaan *sitä samaa* lastensatua sudesta ja paimenesta, millä saksalaiset opportunistit yrittivät säikäyttää Liebknehtiäkin: te, nähkääs, totutate jokaisen siinä määrin huutoihinne: „sus! susi!”, että kun susi todella tulee, niin kukaan ei usko teitä. Nykyisen Plehanovin lukuisille saksalaisille aateveljille Liebknecht vastasi osuvasti: „varovaiset ihmiset suojelevat puolueen etuja joka tapauksessa yhtä hyvin kuin irvihampaat”.

Otamme toisen merkillepanemamme kysymyksen: taisteleeko liberaalinen porvaristomme, s.o. kadetit, todella mustasotniaalaisvaaraa vastaan ja miten se taistelee? Tätä kysymystä Plehanov ei osaa asettaa eikä myöskään ratkaista sitä erittelemällä tarkasti kadettien politiikkaa vallankumouksellisella Venäjällä. Plehanov, vastoin marxilaisuuden aapistotuuksia, johtaa porvarillisen vallankumouksen „yleiskäsitteestä” Venäjän sosialidemokraattien konkreettisen suhteen kadetteihin, sen sijaan, että johtaisi Venäjän porvarillisen vallankumouksen reaalisten erikoisuuksien tutkimisesta yleiskäsitteen porvariston, proletariaatin ja talonpoikaiston keskinäisuuhteista nykyajan Venäjällä.

Liebknecht opettaa meitä ajattelemaan toisin. Kun hänelle puhuttiin liberaalisen porvariston taistelusta taantumusta vastaan, hän vastasi siihen analysoimalla, *miten* liberaalinen porvaristo taisteli. Ja hän osoitti — sekä tarjolla olevassa kirjassessa että monissa muissa artikkeleissa —, että saksalaiset liberaalit (aivan niinkuin kadettimme) „pettävät vapauden”, että he lähenevät „jukkereita (tilanherroja) ja papistoa”, että he eivät kyenneet olemaan vallankumouksellisia vallankumouskaudella.

„Siitä hetkestä lähtien”, sanoo Liebknecht, „kun proletariaatti alkaa esiintyä porvaristosta eristäytyneenä ja etujensa kannalta sille vihamielisenä luokkana, *porvaristo lakkaa olemasta demokraattinen*”.

Mutta meikäläiset opportunistit, ikään kuin totuutta pilkaten, nimittävät kadetteja (vieläpä sosialidemokraattisten

puoluekonferenssien päätöslauselmissakin) kunnioittavasti demokraateiksi, vaikka kadetit ohjelmassaan kieltävät demokratismin, tunnustavat ylähuoneen j.n.e. ja vaikka he ovat ehdottaneet Valtakunnanduumassa drakonisia lakeja kokouksia vastaan ja taistelleet sitä vastaan, että paikalliset maakomiteat muodostettaisiin esivallan luvatta yleisen, välittömän ja yhtäläisen äänioikeuden perusteella salaisella äänestyksellä!

Liebkecht oli aivan oikeassa tuomitessaan vallankumous-sanan käyttämisen pelkästään fraasina. Kun hän puhui vallankumouksesta, niin hän todella uskoi siihen,— hän todella eritteli kaikki kysymykset ja kaikki taktilliset askeleet koko vallankumouksen perusetujen kannalta eikä vain hetken etujen kannalta. Liebkecht, samoin kuin Venäjänkin vallankumoukselliset sosialidemokraatit, joutui kokemaan raskaita aikoja siirryttäessä välittömästi vallankumouksellisesta taistelusta viheliäiseen, iljettävään, halpamaiseen mustasotnialaiseen perustuslakiin. Liebkecht osasi mukautua näihin raskaisiin siirtymisaikoihin, osasi toimia proletariaatin hyväksi kaikissa, huonoimmissakin oloissa. Mutta tällöin, siirtyessään halpamaista perustuslakia vastaan käydystä taistelusta toimimaan tämän perustuslain oloissa, hän ei ollut vahingoniloinen eikä nauraa hihittänyt niille, jotka olivat tehneet *kaikkensa* estääkseen moisen „perustuslain” *ilmaantumisen* maailmaan. Liebkechtistä „varovaisuus” ei ollut sitä, että kiirehditään potkaisemaan heikkenevää (vaikkapa tilapäisesti heikkenevää) vallankumousta, jotta sitten voitaisiin nopeammin mukautua tynkäperustuslakiin. Ei, vanhasta vallankumousveteraanista proletaarisen johtajan „varovaisuutta” oli se, että hän siirtyy kaikkia heikkotahtoisia ja pelkurimaisia porvareita myöhemmin „mukautumaan” niihin oloihin, mitkä syntyvät vallankumouksen väliaikaisten tappioiden seurauksena. „Käytännöllinen politiikka”, sanoo Liebkecht, „on pakoittanut meidät mukautumaan sen yhteiskunnan laitoksiin, jossa me elämme; mutta jokainen uusi askel nykyiseen yhteiskuntajärjestelmään mukautumisen tiellä on ollut meille työläs ja se on otettu *vain suurta varovaisuutta noudattaen*. Tämä on aiheuttanut paljonkin pilkantekoa eri tahoilla. *Mutta se, ken pelkää astua tälle kaltevalle pinnalle, on joka tapauksessa luotettavampi toveri kuin se, joka naureskelee varovaisuudellemme*”.

Painakaa mieleenne nämä kultaiset sanat, te Witten Duumaa boikotoineet työläistoverit. Muistelkaa useammin näitä sanoja silloin, kun surkeat pedantit alkavat nauraa teille Duuman boikotin vuoksi, unohtaen sen, että Bulyginin Duuman boikotin lipun alla syntyi ensimmäinen (ja tähän mennessä ainoa, mutta uskomme, ettei viimeinen) kansan liike *moisia* laitoksia vastaan. Ylpeilkööt petturikadetit sillä, että he ennen muita suostuivat vapaaehtoisesti ryömimään mahallaan vastavallankumouksen lakien edessä. Tietoinen proletariaatti on ylpeilevä sillä, että se pysyi muita kauemmin lujana lippunsa korkealle kohottaen ja kävi avoimeen taisteluun,— se on ylpeilevä sillä, että se kaatui vasta raskaiden iskujen alla taistelussa, että se yritti muita kauemmin ja kutsui kansaa nousemaan vielä kerran, hyökkäämään massana eteenpäin ja kuristamaan vihollisen.

* * *

Siirtykäämme lopuksi kolmanteen ja viimeiseen merkillepanemaamme kysymykseen. Eivätkö vaalisopimukset vahingoita sitä, mikä on meille erittäin kallista: sosialidemokratismiin „periaatteiden puhtautta”? Siinäpä se! Venäjän poliittinen todellisuus on jo vastannut tähän kysymykseen — vastannut tosiasioilla, jotka saavat tietoiset työläiset punastumaan häpeästä.

Menshevikit ovat vakuutelleet päätöslauselmissaan, vanoneet ja luvanneet pyhästi kokouksissa, että he tekevät vain teknillisiä sopimuksia, että he jatkavat aatteellista taistelua kadetteja vastaan, että he eivät millään, eivät millään peräänny edes hiuskarvan vertaa sosialidemokraattisesta kannastaan, aito proletaarisista tunnuksistaan.

Entä miten on käynyt? Plehanov eikä kukaan muu lähti kadettilehtien eteiseen tarjotakseen kansalle „keskitien” tunnusta, joka ei ole kadettilainen eikä sosialidemokraattinen, vaan kaikille mieluinen, ja joka ei loukkaa ketään: „täysivaltainen Duma”. Mitäpä siitä, vaikka tuolla tunnuksella suorastaan petetään kansaa, sokaistaan sen silmiä, kunhan vain saadaan aikaan sopimus liberaalisten tilanherrain kanssa! Mutta kadetit häätivät Plehanovin halveksuen pois, sosialidemokraatit ovat kääntäneet hänelle selkensä, toiset hämillään, toiset suuttuneina. Hän on jäänyt nyt yksin ja purkaa kiukkuaan haukkumalla bolshevikkeja

„blanquilaisuudesta”, „Tovarishtshin” sanomalehtimiehiä „julkeudesta”, menshevikkejä epädiplomaattisuudesta — haukkumalla kaikkia paitsi itseään! Plehanov parka, miten armottomasti häneen nähden ovat osoittautuneet oikeiksi Liebknechtin suorat ja selvät, ylväät ja jyrkät sanat sopimusten periaatteellisesta vahingollisuudesta!

„Toveri” Vasiljev (joka myös on vilkaissut sveitsiläisestä kyökistä vallankumousta) kehotti „Tovarishtsh” lehdessä (joulukuun 17 pnä), vedoten välittömästi Plehanoviin, laskemaan ilman muuta hajalle sosialidemokraattisen puolueen ja yhdistymään väliaikaisesti — vain väliaikaisesti! — liberaalien kanssa. Niin, Liebknecht ei suotta sanonut, että tuskinpa heidänkään puolueessa kukaan halusi poikettavan „puolueen periaatteista”. Kysymys ei ole haluamisesta, vaan siitä, mihin *asiainkulku* johtaa puolueen harha-askeleen vuoksi. Plehanovinkin halut olivat mitä parhaimpia: mustasotniaisvaaran vastustaminen sulassa sovussa ja ystävyydessä kadettien kanssa, — mutta tulokseksi saatiin vain häpeää ja skandaali sosialidemokratialle.

Työläistoverit, lukekaa hyvin tarkkaavaisesti Wilhelm Liebknechtin kirjanen ja tarkastakaa ankarammin niitä, jotka neuvovat teitä tekemään proletariaatille ja vapausasialle turmiollisia sopimuksia kadettien kanssa!

Joulukuu v. 1906

N. Lenin

*Julkaistu v. 1907
kirjasessa: W. Liebknecht,
„Ei mitään kompromisseja,
ei mitään vaalisopimuksia!”
„Novaja Duman” julk.*

*Julkaistaan kirjasen
tekstin mukaan*

ESIPUHE
KIRJASEN „K. KAUTSKY. VENÄJÄN
VALLANKUMOUKSEN LIIKKEELLEPANEVAT
VOIMAT JA PERSPEKTIIVIT“ VENÄJÄNNÖKSEEN

Venäjän eturivin työläiset ovat jo kauan tunteneet K. Kautskyn *omaksi* kirjailijakseen, joka ei ainoastaan osaa perustella ja selittää vallankumouksellisen marxilaisuuden teoreettista oppia, vaan myös soveltaa sitä asiantuntemuksella ja erittelemällä vakavasti tosiasiat Venäjän vallankumouksen mutkallisiin ja sekaviin kysymyksiin. Ja nyt, kun liberaalisten sätkyäijäin ja näiden tahallisten ja tahattomien säästäjien aatteeton suunsoitto nielee väliin miltei kokonaan sosialidemokraattien huomion, kun „parlamentti“-tekniikan pikkuseikat saattavat monilta varjoon proletaarisen luokkataistelun periaatteelliset kysymykset, kun alakuloinen mieliala saa tuon tuostakin valtaansa jopa kunnan ihmisetkin heikentäen heidän älyllisiä ja poliittisia kykyjään, — nyt Venäjän kaikille sosialidemokraateille on erittäin tärkeää kuunnella tarkkaavaisesti Kautskyn mielipidettä Venäjän vallankumouksen peruskysymyksistä. Eikä niinkään kuunnella Kautskyn mielipidettä kuin syventyä hänen kysymyksenasetteluunsa, — sillä Kautsky ei ole niin kevytmielinen, että jaarittelisi venäläisen taktiikan konkreettisista kysymyksistä, joita hän tuntee huonosti, eikä niin tietämätön Venäjän asioista, että rajoittuisi banaali-suuksiin tai muodikkaaimman huudahduksen epäkriittilliseen toistamiseen.

Kautsky vastaa kysymyksiin, jotka Plehanov on esittänyt useille ulkolaisille sosialisteille. Ja vastatessaan näihin kysymyksiin — oikeamminkin, valitessaan näistä epäviisaasti asetetuista kysymyksistä sen, mistä kaikkien maiden sosialistien kesken *voidaan* käydä asialle hyödyksi koituvaa keskustelua — Kautsky aloittaa vaatimattomasta varauk-

sesta. „*Venäläisten* tovereiden suhteen tunnen olevani *oppilaan* asemassa, kun on puhe Venäjän asioista”. Tämä vaatimattomuus ei ole mitään sosialidemokratian „kenraalin” teeskenneltyä vaatimattomuutta, „kenraalin”, joka aloittaa poroporvarillisista eleistä lopettaakseen johonkin bourbonin tempaukseen. Ei Kautsky on *todellakin* rajoittunut vastaamaan vain sellaisiin kysymyksiin, jotka tuntien hän voi *auttaa* Venäjän ajattelevia sosialidemokraatteja analysoimaan itsenäisesti konkreettisia tehtäviä ja päivän tunnuksia. Kautsky on kieltäytynyt olemasta kenraali, joka komentaa: oikeaan tai vasempaan! Hän on katsonut paremmaksi pysyä etäällä olevan, mutta sen sijaan vakavasti ajattelevan toverin asemassa, osoittaen, mitä tietä meidän tulee itse etsiä vastausta.

Plehanov tiedusteli Kautskylta ensinnäkin Venäjän vallankumouksen „yleistä luonnetta”: onko se porvarillinen vai sosialistinen? Toiseksi, mikä on sosialidemokratian suhde porvarilliseen demokratiaan. Kolmanneksi, onko sosialidemokraattisen puolueen tuettava oppositiopuolueita Duuman vaaleissa.

Nämä kysymykset on ensi näkemältä valittu hyvin „hienosti”. Mutta sananparsi ei suotta sano: „Ohuesta paikasta repeää”. Asianlaita on niin, että vähänkin näitä asioita tunteva ja tarkkaavainen ihminen huomaa heti hienon... *väärennyksen*. Se on väärennystä ensinnäkin siinä mielessä, että meillä on tässä pieni näyte metafysiikasta, jota vastaan Plehanov mielellään mahtipontisesti deklamoi, osaamatta karkottaa sitä omista, konkreettista historiaa koskevista päätelmistään. Toiseksi se on väärennystä siinä mielessä, että kyseltävä ahdistetaan tahallisesti yhteen pieneen ja kurjan ahtaaseen soppeen. Vain siinä tapauksessa, jos ollaan aivan, sanoisimmeko neitseellisen naiiveja politiikan kysymyksissä, voidaan olla huomaamatta sitä, miten Plehanov tahallaan alkaa kaukaa, kevyesti sysien kyseltävää puolustelemaan... blokkeja kadettien kanssa!

Kun vähän yksinkertaista keskustelukumppania sysätään puolustelemaan jonkin tietyn puolueen kanssa tehtäviä blokkeja eikä mainita tuon puolueen nimeä; — kun puhutaan vallankumouksellisesta liikkeestä eikä tehdä eroa vallankumouksellisen ja oppositiossa olevan porvarillisen demokratian välillä; — kun vihjataan siihen, että porvaristo „taistelee” *omalla tavallaan*, s.o. toisin kuin proletariaatti,

eikä sanota suoraan ja selvästi, missä tuo ero todellisuudessa on; — kun keskustelukumppania pyydystetään kuin naakanpoikasta käyttämällä syöttinä Amsterdamin päätöslauselmaa, jolla *peitetään* ulkomaalaiselta Venäjän sosialidemokratian kiistakysymysten todellinen sisältö; — kun konkreettiset väittämät, jotka koskevat tiettyä taktiikkaa tietyssä tapauksessa sekä suhtaantumista porvarillisen demokratian erilaisiin puolueisiin, johdetaan yleisestä *fraasista*, vallankumouksen „yleisluonteesta”, sen sijaan, että johdettaisiin tämä „Venäjän vallankumouksen yleisluonne” niiden konkreettisten tietojen tarkasta erittelystä, jotka koskevat eri luokkien etuja ja asemaa Venäjän vallankumouksessa, — niin eikö se ole väärentämistä? eikö se ole Marxin dialektisen materialismin ilmeistä pilkkaamista?

Joko jaa tai ei, kaikki muu on pahasta! Joko porvarillinen tai sosialistinen vallankumous, muun voi „johtaa” perus-„ratkaisusta” tavallisten syllogismien avulla!

Kautskyn valtava ansio on se, että vastatessaan tällaisiin kysymyksiin hän käsitti heti asian olemuksen ja jo itse kysymysten sanamuotoon sisältyvän virheen olemuksen. *Oleellisesti* Kautsky vastasi Plehanovin kysymyksiin *siten*, että *hylkäsi* Plehanovin kysymyksenasettelun! Kautsky vastasi Plehanoville *siten*, että *oikaisi* Plehanovin kysymyksenasettelua. Kautskyn antama Plehanovin kysymyksenasettelun arvostelu muodostui samalla sitä murhaavamaksi, mitä helläkätisemmin ja varovaisemmin hän oikoi kyselyn alkuunpanijaa. „Teemme hyvin”, kirjoittaa Kautsky, „jos omaksumme sen ajatuksen, että edessämme on aivan uusi tilanne ja uudet probleemit, joihin yksikään vanha kaava ei ole sovellettavissa”.

Tuo on osuva isku Plehanovin kysymykselle — onko vallankumouksemme yleisen luonteensa puolesta porvarillinen vai sosialistinen? Tuo on vanha kaava, sanoo Kautsky. Kysymystä ei saa asettaa noin, se ei ole marxilaista. Venäjän vallankumous ei ole porvarillinen, sillä porvaristo ei kuulu Venäjän nykyisen vallankumousliikkeen liikkeellepaneviin voimiin. Eikä Venäjän vallankumous ole sosialistinenkaan, sillä se ei *millään muotoa* voi johtaa proletariaatin *yksinomaiseen* herruuteen eli diktatuuriin. Sosialidemokratia voi voittaa Venäjän vallankumouksessa ja sen *pitää* pyrkiä siihen. Mutta nykyisen vallankumouksen voittona ei voi olla yksinomaan proletariaatin voitto

ilman muiden luokkien apua. Entä mikä luokka, nykyisen vallankumouksen objektiivisten ehtojen vaikutuksesta, on proletariaatin liittolainen? *Talonpoikaisto*: „luja etujen yhteisyys koko vallankumoustaistelun ajan on olemassa vain proletariaatin ja talonpoikaiston välillä”.

Kaikki nämä Kautskyn väittämät vahvistavat mitä loistavimmin Venäjän sosialidemokratian vallankumouksellisen siiven taktiikan, s.o. bolshevikkien taktiikan. Ja tämä vahvistus on sitäkin arvokkaampi siksi, että Kautsky, jättäen syrjään konkreettiset ja käytännölliset kysymykset, on keskittänyt koko huomionsa vallankumouksessamme noudatettavan sosialistisen taktiikan *yleisten perusteiden* systemaattiseen esitykseen. Hän osoitti, että Plehanovin banaalilla ajattelutavalla: „vallankumous on porvarillinen — pitää tukea porvaristoa” ei ole mitään yhteistä marxilaisuuden kanssa. Näin ollen hän on tunnustanut meikäläisen sosialidemokraattisen opportunistin, s.o. menshevismen, perusvirheen, jota vastaan bolshevikit ovat taistelleet jo vuoden 1905 alusta lähtien.

Edelleen, Kautsky, joka ei lähtenyt yleisistä fraaseista, vaan tiettyjen luokkien aseman ja etujen erittelystä, vahvisti analyysillaan sen johtopäätöksen, jota meikäläiset kadettien säestäjät ovat pitäneet „tahdittomana”, nimittäin: että porvaristo pelkää Venäjällä enemmän vallankumousta kuin taantumusta, että se vihaa absolutismia siksi, kun tämä on synnyttänyt vallankumouksen, että se haluaa poliittista vapautta lopettaakseen vallankumouksen. Verratkaa tätä siihen naiiviuteen, jolla Plehanovimme luottaa kadettiin samaistaen huomaamatta kysymyksissään toisaalta opposition taistelun vanhaa järjestystä vastaan ja toisaalta taistelun niitä yrityksiä vastaan, joita hallitus tekee nujertaakseen vallankumouksellisen liikkeen! Erotukseksi menshevikkien kaavamaisesta kannasta „porvarilliseen demokratiaan” nähden Kautsky osoitti tuon demokratian vallankumoukselliset sekä ei-vallankumoukselliset ainekset, osoitti liberalismiin vararikkoutumisen, sen, että liberaalit väistämättömästi kääntyvät sitä nopeammin oikealle, mitä itsenäisemmäksi ja tietoisemmäksi käy talonpoikaisto. Porvarillisen vallankumouksen suorittavat proletariaatti ja talonpoikaisto porvariston horjuvaisuudesta huolimatta, — Kautsky on vahvistanut täydellisesti tämän bolshevistisen taktiikan perusväitteen.

Kautsky osoittaa, että vallankumouksen kulussa voiton voi hyvinkin saada sosialidemokraattinen puolue ja että tämän puolueen pitää juurruttaa kannattajiinsa voitonvarmuutta. Kautskyn johtopäätös torjuu taaskin täydelleen sen pelon, jota sosialidemokratian voitto kyseisessä vallankumouksessa herättää menshevikeissä. Plehanovin naurettavat pinnistykset vallankumouksemme tehtävien „mukauttamiseksi” „Amsterdamin päätöslauselmaa vastaaviksi” ovat erittäin koomillisia Kautskyn yksinkertaisen ja selvän väittämän rinnalla: „ei voida taistella menestyksellisesti, jos etukäteen kieltäydytään voitosta”.

Vieläkin havainnollisemmin tulee näkyviin perinpohjainen ero Kautskyn ja nykyisten opportunistiemme johtajan Plehanovin *metodien* välillä, kun luemme ensin mainitulta: jos luullaan, että „kaikkien niiden luokkien ja puolueiden, jotka pyrkivät poliittiseen vapauteen, on sen saavuttamiseksi ilman muuta toimittava yhdessä”, niin se merkitsee, että „pidetään silmällä vain tapahtumassa olevan poliittista pintapuolta”. Tuo kuulostaa siltä kuin Kautsky tarkoittaisi suoranaisesti sitä liberaalien puolelle karanteiden sosialidemokraattien sakkia, herroja Portugaloveja, Prokopovitsheja, Kuskoveja, Bogutsharskeja, Izgojeveja, Strujeja y.m., jotka tekevätkin juuri Kautskyn osoittaman virheen (taluttaen samalla perässään Plehanovia). Se seikka, että Kautsky ei tunne näiden herrojen sepustuksia, vain voimistaa hänen *teoreettisen* johtopäätöksensä merkitystä.

On turhaa mainitakin Kautskyn olevan *täydellisesti* samaa mieltä *kaikista* niistä Venäjän sosialidemokraattien perusväittämistä, että talonpoikaissiike on luonteeltaan *epäsosialistista* ja että sosialismin syntyminen talonpoikaisesta pientuotannosta on mahdotonta j.n.e. Sosialistivallankumouksellisten, jotka mielellään vakuuttelevat, että he „myös ovat samaa mieltä Marxin kanssa”, on varsin opettavaista miettiä näitä Kautskyn sanoja.

Lopuksi muutama sana „auktoriteeteista”. Marxilaiset eivät voi olla tavanomaisella intelligenttiradikaalin ja hänen muka vallankumouksellisen abstraktionsa kannalla: „ei mitään auktoriteetteja”.

Ei. Työväenluokka, joka koko maailmassa käy vaikeaa ja sitkeää taistelua täydellisen vapautuksen puolesta, tarvitsee auktoriteetteja,— mutta tietysti vain siinä mielessä

kuin nuorille työläisille on tarpeen sortoa ja riistoa vastaan taistelleiden vanhojen *sotureiden* kokemus, sotureiden, jotka ovat käyneet monta lakkotaistelua ja osallistuneet useihin vallankumouksiin ja jotka ovat vallankumouksellisten perinteiden ja laajan poliittisen näköpiirin viisastuttamia. Joka maan proletaareille on tarpeen proletariaatin yleismaailmallisen taistelun auktoriteetti. Maailman sosialidemokratian teoreetikkojen auktoriteettia me tarvitsemme selvittääksemme puolueemme ohjelmaa ja taktiikkaa. Mutta tällä auktoriteetilla ei tietenkään ole mitään yhteistä porvarillisen tieteen ja poliisipolitiikan virallisten auktoriteettien kanssa. Tämä auktoriteetti on auktoriteettia, jonka antaa monipuolisempi taistelu samoissa yleismaailmallisen sosialistisen armeijan riveissä. Yhtä tärkeätä kuin se on taistelujain näköpiirin laajentamiseksi, yhtä sallimatonta olisi työväenpuolueessa pyrkiä ratkaisemaan lähimmän politiikan käytännöllisiä ja konkreettisia kysymyksiä sivustakäsin, etäältä. Suurimpana auktoriteettina kaikissa tällaisissa kysymyksissä on aina oleva joka maan edistyneimpien tietoisten, välitöntä taistelua käyvien työläisten kollektiivisuus.

Tällainen on katsomuksemme sekä Kautskyn että Plehanovin mielipiteiden auktoriteettisuudesta. Viimeksi mainitun teoreettiset työt — pääasiassa narodnikkien ja opportunistien arvostelu — jäävät koko Venäjän sosialidemokratian pysyväksi aikaansaannokseksi, eikä mikään „ryhmäkuntalaisuus” voi sokaista niin pahasti miestä, jolla on vähänkin „fyysillistä järjen voimaa”, että hän unohtaa tai kieltää näiden aikaansaannosten tärkeyden. Mutta Venäjän sosialidemokraattien poliittisena johtajana Venäjän porvarillisessa vallankumouksessa ja taktiikkona Plehanov on osoittanut olevansa kaiken arvostelun alapuolella. Tällä alalla hän on osoittanut sellaista opportunistia, joka on aiheuttanut Venäjän sosialidemokraattisille työläisille vahinkoa sata kertaa enemmän kuin Bernsteinin opportunisti saksalaisille. Ja meidän on käytävä mitä armottominta sotaa tuota Plehanovin kadettimaista politiikkaa vastaan, Plehanovin, joka on palannut hänen itsensä vuosina 1899—1900 sosialidemokraattisesta puolueesta karkottamien herrojen Prokopovitshien ja kumpp. syliin.

Sen, että tämä Plehanovin taktillinen opportunismi on marxilaisen metodin perusteiden täydellistä kieltämistä, todistaa parhaiten tutustuminen Kautskyn *ajatusten kulkuun* lukijalle tarjotussa artikkelissa.

Kirjoitettu joulukuussa 1906

*Julkaistu v. 1907 kirjasessa:
K. Kautsky, „Venäjän vallankumouksen
liikeellepanevat voimat
ja perspektiivit”,
kust. „Novaja Epoha”*

*Julkaistaan kirjasen
tekstin mukaan*

MITEN SUHTAANTUVAT DUUMAN VAALEIHIN PORVARILLISET PUOLUEET JA TYÖVÄENPUOLUE?

Sanomalehdet ovat tulvillaan tiedotuksia vaalivalmisteluista. Miltei joka päivä saamme kuulla milloin hallituksen uudesta „selityksestä”, joka pyyhkii pois valitsijain luettelosta vielä ja vielä yhden epäluotettujen kansalaisten kategorian, milloin uusista vainotoimenpiteistä, kokousten kieltämisestä, sanomalehtien lakkauttamisesta, valitsijamiehiksi ja ehdokkaiksi aiottujen henkilöiden vangitsemisista. Mustasotnialaiset ovat nostaneet päänsä. He hihkuvat ja huikkaavat häikäilemättömämmin kuin koskaan ennen.

Hallituksen epäsuosiossa olevat puolueet myös valmistautuvat vaaleihin. Nämä puolueet ovat varmoja ja täysin oikeutetusti varmoja siitä, että valitsijain *joukot* pystyvät sanomaan sanansa, ilmaisemaan vaalien välityksellä todellisen vakaumuksensa välittämättä mistään valitsijaa vastaan suunnatuista vehkeilyistä, konnankoukuista sekä pienistä ja suurista rajoituksista. Tämä varmuus perustuu siihen, että julmimmatkin ajolahdit, sietämättömimmätkin konnankoukut riistävät pois joukoista enintään satoja, tuhansia, olettakaamme kymmeniä tuhansia valitsijoita koko Venäjällä. Mutta eihän *joukkojen* mieliala ja niiden suhde hallitukseen siitä muutu. Luetteloista voidaan kyllä jättää pois 10—20 tuhatta valitsijaa, sanokaamme vaikkapa Pietarissa, mutta pääkaupungin 150-tuhantinen valitsijain joukko vain supistuu siitä, sulkeutuu itseensä, piiloutuu, hiljenee joksikin aikaa, mutta ei katoa, eikä sen joukkomieliala siitä muutu, ja jos muuttuukin, niin ei tietenkään hallituksen eduksi. Ja senpä vuoksi niin kauan, kun vaalilakia ei ole perinpohjin muutettu eikä kaikkia vaalien julkisuuden rippeitä lopullisesti poljettu maahan (ne voidaan vielä polkea maahan valitsijamiesten

systemaattisen vangitsemisen avulla: Stolypinilta saa odottaa pahinta!), niin kauan pysyy eittämättömänä, että joukkojen mieliala ratkaisee vaalien tulokset — ei tietenkään hallituksen ja sen mustasotnialaisten eduksi.

Ja kaikki, jotka eivät ole hallituksen puolella, luottavat valitsijajoukkoihin. Mutta jos tarkastelette tarkemmin sitä, mitä oikeastaan tuo joukkoihin luottaminen on, *miten* nämä tai nuo puolueet suhtautuvat joukkoihin, niin huomaa porvarillisten puolueiden ja proletariaatin puolueen välillä tavattoman suuren eron.

Kadetit ovat liberaalisen porvariston puolueiden johdossa. Ensimmäisen Duuman vaaleissa he kavalsivat häpeällisesti taistelun asian, kieltäytyivät boikotista, lähtivät nöyrästi vaaleihin vieden mukanaan kehittymättömät joukot. Nyt he luottavat noiden joukkojen piintyneisyyteen, siihen, että vasemmistopuolueiden agitaatiota ja vaalikamppailua on rajoitettu. Kadettien luottamus joukkoihin on luottamista joukkojen kehittymättömyyteen ja poljettuun asemaan: joukot eivät muka saa selvää ohjelmastamme ja taktiikastamme, ne eivät mene rauhallista ja julkista, rauhallisinta ja arinta protestia pitemmälle — ei siksi, etteivätkö ne haluaisi, vaan siksi, ettei niitä päästetä. Ne äänes-tävät meitä, sillä vasemmistolaisilla ei ole sanomalehtiä, ei yhdistyksiä, ei lentolehtisiä, ei mitään takeita mielivaltaisia vangitsemisia ja ajojahteja vastaan, — kas siten ajattelee kadetti. Ja hän luo ylpeänä katseensa korkeuksiin: kiitän sinua, herra, etten ole noiden „äärimmäisten” kaltainen! en ole vallankumouksellinen, osaan mukautua, osaan mukautua mitä nöyrimmin ja alentuvaisimmin kaikkiin toimenpiteisiin, saan yksinpä vaalilomakkeetkin * rauhallsilta uudistajilta.

Sen vuoksi koko kadettien vaalikamppailun suuntana on joukkojen säilyttely mustasotnialaisvaaralla, joukkojen säilyttely äärimmäisten vasemmistolaisten puolueiden taholta uhkaavalla vaaralla, mukautuminen pikkuporvarin poroporvarillisuuteen, pelkuruuteen ja selkärangattomuuteen, se, että uskotellaan tälle kadettien olevan kaikkein vaarattomimpia, vaatimattomimpia, maltillisimpia ja täsmällisimpiä. Oletko säikähtänyt, pieneläjä? — kysyvät kadettilehdet joka päivä lukijalta. — Luota meihin! Me

* Ks. tätä osaa, s. 370. *Toim.*

emme rupea pelottelemaan sinua, me olemme väkivaltaa vastaan ja nöyriä hallitukselle, luota vain meihin, ja me järjestämme sinulle kaikkea „mahdollisuuksien mukaan”! Ja säilytettyjen pieneläjien selän takana kadetit turvautuvat kaikenlaisiin juoniin saadakseen hallituksen uskomaan heidän lojaalisuuteensa, vasemmistolaiset varmistumaan heidän vapaudenrakkaudesta ja rauhalliset uudistajat vakuuttumaan siitä, että he ovat läheisiä näiden puolueelle ja näiden lomakkeille.

Ei mitään joukkojen tietoisuuden valistamista, ei mitään joukkoja nostattavaa agitaatiota, ei mitään johdonmukaisesti demokraattisten tunnusten selittämistä, vaan mandaattikauppaa säilytetyn pieneläjän selän takana — sellaista vaalikamppailua käyvät kaikki liberaalisen porvariston puolueet alkaen puolueettomista („Tovarishtsh” lehdestä) ja päätyen demokraattisten reformien puolueeseen.

Työväenpuolueen suhde joukkoihin on aivan päinvastainen. Meille ei ole tärkeätä se, että turvaisimme itsellemme lehmäkaupoin duumapaikan. Päinvastoin, nuo paikat sinänsä ovat tärkeitä vain siksi ja sikäli, mikäli ne voivat palvella joukkojen *tietoisuuden* kehittämistä, niiden poliittisen tason *kohottamista*, niiden *järjestämistä* ei poroparvarillisen hyvinvoinnin nimessä, ei „rauhan”, „järjestyksen” ja „rauhallisen (porvarillisen) onnen” nimessä, vaan *taistelun* nimessä, taistelun, jota käydään työn vapauttamiseksi täydellisesti kaikesta riistosta ja kaikesta sorrosta. Vain siksi ja sikäli meille ovat tärkeitä niin duumapaikat kuin *koko* vaalikamppailukin. Työväenpuolue panee kaiken toivonsa joukkoihin, mutta ei säilytettyihin, passiivisesti alistuviin, nöyrästi iestään kantaviin joukkoihin, vaan tietoiisiin, vaativaisiin, taisteleviin joukkoihin. Työväenpuolueen tulee suhtaantua halveksivasti liberaalien tavanomaiseen menettelyyn: pieneläjän pelottelemiseen mustasotnialaisvaaran aaveilla. Sosialidemokratian koko tehtävä on saada joukot *tietoisiksi* siitä, missä on todellinen vaara ja mikä on niiden voimien todellinen taistelutehtävä, joiden lähde ei ole Duumassa, jotka eivät saa täydellistä ilmaisuun Duuma-puheissa ja jotka eivät ratkaise Venäjän tulevaisuutta koskevaa kysymystä Duumassa.

Sen vuoksi työväenpuolue varottaa joukkoja kadettiporvariston kulussientakaisista vaalivehkeilyistä ja tietoisuutta

tylsistävästä huudosta: uskokaa mustasotnialaisvaaraa vastaan käytävän taistelun asia meille, asianajajille, professoreille ja valistuneille tilanherroille!

Luottakaa yksinomaan sosialistiseen tietoisuuteenne ja sosialistiseen organisaatioonne, — sanoo työväenpuolue joukoille. Jos etusija taistelussa ja oikeus johtaa taistelua luovutetaan liberaalisille porvareille, niin se merkitsee vapausasian myymistä korulauseiden helinästä, muodikkaiden ja värikkäiden kylttien katinkullasta. Mikään mustasotnialaisvaara Duumassa ei aiheuta sellaista vahinkoa kuin liberaalista porvaristoa, sen tunnuksia, sen ehdokaslistoja, sen politiikkaa sokeasti seuraavien joukkojen tietoisuuden turmeleminen.

Niiden joukkojen keskuudessa, joiden puoleen työväenpuolue kääntyy, ovat määrällisesti vallitsevina talonpoikaisto ja kaikenlaiset pikkuporvariston kerrokset. Ne ovat kadetteja päättäväisempiä, kadetteja rehellisempiä, tuhat kertaa taistelukykyisempiä, mutta politiikassa ne kulkevat liian usein kadettilavertelijain talutusnuorassa. Nytkin ne horjuvat taistelevan proletariaatin ja sovittelevan porvariston välillä.

Ne, jotka kehottavat solmimaan blokkeja kadettien kanssa, eivät aiheuta vahinkoa vain proletariaatille ja koko vapausasialle. He vahingoittavat kaupungin pikkuporvariston köyhälistökerrosten ja talonpoikaisköyhälistön tietoisuuden kehittymistä. He eivät täytä suoranaista velvollisuuttaan: vapauta niitä liberaalisen porvariston vaikutuksen alaisuudesta. Katsokaapa trudovikkeja, „kansansosialisteja” ja eserriä. He horjuvat ja niin ikään suunnittelevat etupäässä lehmäkauppoja kadettien kanssa. Trudovikkien johtajat, jotka eivät ole kyenneet muodostamaan omaa puoluettaan, kymmenkertaistavat duuma-virheensä kehottaessaan joukkoja äänestämään kadetteja (Anikin lehtireportterien välityksellä, Zhilkin „Tovarishtsh” lehdessä y.m.). Tuo on talonpoikain taistelun suoranaista kavaltaamista, talonpojan suoranaista luovuttamista liberaalisen tilanherran käsiin, joka „oikeudenmukaiseen” hinnoitteluun perustuvan lunastuksen avulla rosvoaa talonpoikia samalla tavalla kuin hänen esi-isänsä rosvosivat talonpoikaa vuonna 1861. Entä „kansansosialistit”? Yksinpä kadetitkin nimittävät heitä naureskellen „toisen kutsunnan kadeteiksi” (Miljukov „Retsh” lehdessä). Heidänkin johtajansa

(Annenski y.m.) kehottavat tekemään blokkeja kadettien kanssa. Heidän piskuinen puolueensa (joka heihin suosiolisesti suhtautuvan „Tovarishtshin” tietojen mukaan on yksinpä rauhallisen rosvouksen puolueettakin heikompi,— noin parisen tuhatta jäsentä koko Venäjällä!) — on pelkkä kadettien lisäke. Eserrät myös käyttäytyvät kaksimielisesti: sekä lokakuun kaudella että ensimmäisen Duuman kaudella he salasivat erkaantumisensa kansansosialisteista, kulkiivat yhdessä näiden kanssa ja julkaisivat samoja sanomalehtiä. Nykyään he eivät käy mitään avointa ja itsenäistä taistelua, eivät esiinny riittävän laajasti, julkisesti ja jyrkästi „toisen kutsunnan kadetteja” vastaan, eivät anna joukoille mitään tyhjentävää aineistoa tämän puolueen arvostelemista varten eivätkä esitä mitään periaatteellista mielipidettä koko vaalikamppailusta eikä mistään vaalisopimuksista yleensä.

Työväenpuolueen suuri historiallinen velvollisuus on auttaa työväenluokan *itsenäisen* poliittisen puolueen luomista. Tätä asiaa vahingoittavat ne, jotka kehottavat tekemään blokkeja kadettien kanssa.

Toisena suurena velvollisuutena on vapauttaa häviötilassa, hädässä ja tuhoutumassa olevan kaupunkilaisen pikkuporvariston ja talonpoikaiston joukot liberaalisen porvariston aatteiden ja ennakkoluulojen vaikutuksen alta. Tätäkin asiaa vahingoittavat ne, jotka kehottavat tekemään blokkeja kadettien kanssa. He eivät vieroita talonpoikaa liberaalista, vaan lujittavat tuota luonnonvastaista yhteyttä, joka on tuhoisa sekä vapausasialle että proletariaatin asialle. He eivät varoita talonpoikaisjoukkoja kulissientakaisesta liberaalisesta politiikasta (eli oikeammin sanoen politikoinnista ja siihen liittyvästä duumapaikkojen jaosta), vaan siunaavat tuon politikoinnin osallistumalla itse siihen.

Alas kaikenlaiset blokit! Työväenpuolueen pitää olla vaalikamppailussaan itsenäinen käytännössä eikä vain sanoissa. Sen on annettava koko kansalle ja varsinkin kaikille proletaarijoukoille näyte aatteellisesta, järkkymättömästä, rohkeasta arvostelusta. Siten ja vain siten me saamme joukot todella osallistumaan vapaustaisteluun eikä vapauden kadettikavaltajain leikkiliberalismiin.

PLEHANOV JA VASILJEV

Menshevistisen sosialidemokraattisen lehdistön suhde Plehanovin tunnettuihin herostraattisiin esiintymisiin „Tovarishtsh” lehdessä ansaitsee koko työväenluokan puolueen huomion. Menshevistisen suunnan huomatuin edustaja, menshevikkien johtaja, kuten kaikki liberaaliset lehdet häntä avoimesti ja vakituisesti nimittävät, esiintyy julkisesti ehdottaen sosialidemokraattien ja kadettien *yhteistä vaaliohjelmaa*.

Ja menshevikit ovat vaiti!

Ikään kuin heillä ei olisi sanomalehtiä, ei kokoelmia, ei lentolehtisiä, ei laitoksia, ei kollegioita eikä ainoatakaan puoluejärjestöä. Ikään kuin heitä ei liikuttaisi lainkaan se, mitä *heidän* johtajansa puhuu koko Venäjän nähden *heidän* politiikastaan...

Mutta me kaikki tiedämme varsin hyvin, että mensheveikeillä on sekä järjestöjä — vieläpä niinkin vaikutusvaltaisia kuin Keskuskomitea — että kaikenlaisia äänenkannattajia. Siksi heidän vaitiolonsa on vain lisätodistuksena heidän kantansa koko valheellisuudesta. Vain bundilaiset eriävät menshevistisestä massasta. He ovat nousseet vastustamaan „täysivaltainen Duuma”-tunnusta omassa, ikävä kyllä venäläisille miltei tuntemattomassa „Volkszeitung” * lehdesään. He ovat ivanneet Plehanovia myös venäjän kielellä julkaisemassaan „Nasha Tribuna” lehdessä. Tällä he ovat ainakin todistaneet sen, että heillä on rohkeutta omata oma mielipide, tunnustaa teoissa eikä vain sanoissa *oma* puoluejärjestönsä, joka on *velvollinen* lausumaan avoimesti ja suoraan mielipiteensä kaikista poliittisista kysymyksistä, joka on velvollinen asettamaan poliittisen velvollisuutensa proletariaattia kohtaan henkilökohtaisen ystävyuden, kum-

* — „Kansanlehti”. *Toim.*

misukulaisuuden ja persoonallisuuksien kunnioittamisen yläpuolelle...*

Mikä häpeällinen ilmiö työväenpuolueessa! Puolueessa vallitsevana oleva suunta, jolla on käsissään Keskuskomitea, ei rohkene puhua *yhden* jäsenensä virheistä. Kaikissa kokouksissa, jokaisessa kiistassa työläisten edessä, jokaisessa väittelyssä bolshevikkien kanssa menshevikit vannovat ja vakuuttavat, että he eivät ole samaa mieltä Plehanovin kanssa. Mutta lehdistössä he ovat vaiti: ei ainoatakaan yhdenkään puoluesolun *virallista* lausuntoa. Mitä tämä tällainen on? Kieltäydytään salassa ja vahvistetaan virallisella vaitiololla? Haukutaan selän takana ja vaietaan... herran läsnä ollessa. Siten menettelevät vain... arvattaa itse, arvoisat herrat, ketkä menettelevät siten.

Mutta työläisille ja koko puolueelle me sanomme: ei saa luottaa niihin poliittisiin johtajiin, jotka kaikkine kollegioinneen häviävät näkyvistä kenen tahansa tehdessä äkkylläkön. Ei saa luottaa. Silloin kun on ratkaistava lopullisesti, kukaan näistä „johtajista” ei tule menettelemään *siten*, kuin puhuu, vaan siten, kuin joku kolmas *sanoo heidän edestään*.

Sivumennen sanoen. Plehanovin ja menshevikkien käyttäytyminen kyseisessä välikohtauksessa on puolueemme intelligenttiluonteesta kiertävien kulkupuheiden mainiota illustroimista. Niin, ei-proletaarisen intelligenssin vaikutus proletariaattiin on meillä liian suuri, se on totta. Ellei sitä olisi, niin voisiko proletaaripuolue sietää edes viikon verran Plehanovin edesottamuksia ja menshevikkien suhdetta niihin? Miten havainnollisesti tässä tuleekaan näkyviin *puolueetonta* työväen edustajakokousta koskevien puheiden todellinen luonne. Jos puolueemme tilalle tulisi legaalinen työväen- (pelkästään työväen- eikä

* Saimme vastikään otteen Tiflisiin *menshevikkien* gruusialaisen sosialidemokraattisen äänenkannattajan „Tsinin” („Eteenpäin”) joulukuun 8 päivän numerosta. Tiflisiin menshevikit väittävät päättäväisesti Plehanovia vastaan sanoen, että hänen mielipiteensä „täysivaltainen Duuma”-tunnuksen puolesta ovat erheellisiä ja että sosialidemokraatit *eivät voi* tarkoittaa tuolla tunnuksella perustavaa kokousta. „Täysivaltainen Duuma”-tunnus, kirjoittavat he, „ollisi ohjelmamme tyypistämistä”. Edelleen todistellaan, etteivät kadetitkaan voi hyväksyä tuota tunnusta ja ettei yleensä voi olla edes puhuttakaan sosialidemokraattien ja kadettien yhteisestä vaaliohjelmasta. Yhteinen vaaliohjelma „on puolueemme itsenäisyyden siipien katkaisemista, sosialidemokratian ja porvaripuolueiden mielipide-eriäväisyyksien hämäämistä”.

Oikein, toverit Tiflisiin menshevikit! Toteamme tyydytyksellä, että Keskuskomiteasta ja venäläisten menshevikkien enemmistöstä huolimatta bundilaiset ja kaukasialaiset eivät ole jättäneet täyttämättä velvollisuuttaan sanoa avoimesti virheeksi Plehanovin mielipidettä ja koko hänen esiintymistään.

socialidemokraattinen) puolue — niin kuin sitä toivovat Larin sekä „Nashe Delon” ja „Sovremennaja Zhiznin” lehtimiehet —, niin silloin sellaisiin esiintymisiin, kuin Plehanovin, olisi täysi vapaus. Kirjoittele mihin lehtiin hyvänsä, tee jos jonkinlaisia yleispoliittisia tai kirjailijaliittoja kenen kanssa hyvänsä, ehdota omissa nimissäsi *omia* tunnuksiasi mistään puoluejärjestöstä piittaamatta! Täydellinen vapaus individualistiselle intelligenttiluonteelle ja samalla puolueen ulkopuolella olevien työläisjoukkojen täydellinen muotoutumattomuus. Eikö tämä ole vanhan prokopovitshilaisen „Credon” * (jonka johdosta me Plehanovin kanssa vuonna 1899—1900 karkasimme Prokopovitshin kimppuun ja karkotimme hänet kaikkinne aateveljineen socialidemokraattisesta puolueesta) ihanne? „Credo” — tuo socialidemokraattisen opportunistin kvintessenssi — propagoi epäpoliittisia, puolueettomia työväenliittoja taloudellisen taistelun käymiseksi ja liberaalien poliittista taistelua. Blokit kadettien kanssa ja puolueeton työväen edustajakokous — tuo ei ole mitään muuta kuin vuonna 1906—1907 uudestaan julkaistu vuoden 1899 „Credo”.

Plehanovin esiintymiset „Tovarishtsh” lehdessä eivät ole mitään muuta kuin Larinin ehdotuksen toteuttamista käytännössä: kaikkien ja kaikenlaisten „socialistien” — luvallanne sanoen socialistien — vapaat propagandayhdistykset, joiden taustana ovat puolueettomat työväenjärjestöt. *Todellisuudessa* Plehanov ei esiintynyt „Tovarishtsh” lehdessä kuin puolueen jäsen, kuin erään puoluejärjestön jäsen. Se on tosiasia, jota ei voida tehdä olemattomaksi millään sofismeilla ja jolta mikään menshevistisen Keskuskomitean „vaitiolo” ei pelasta puolueemme tiettyä fraktiota. *Todellisuudessa* Plehanov on esiintynyt nimenomaan larinilaisesti, kuten *puolueen ulkopuolella oleva* socialisti puolueen ulkopuolella olevassa „socialistisessa” äänenkannattajassa puolueesta riippumatta tehdyllä *epäsosialistisella* ja vieläpä *socialistivastaisellakin* ehdotuksella.

Vasiljev on seurannut Plehanovin jälkiä. Sveitsi, sen vuoksi että se on vapaa Venäjän vallankumouksellisen proletariaatin perinteistä, antaa meille yhä „edistyksellisempiä” opportunisteja.

* — uskontunnustus, ohjelma, maailmankatsomuksen esitys. *Toim.*

Vasiljev on huomattava menshevikki. Hän on toiminut yhdessä menshevikkien kanssa, ei suinkaan minkäänlaisten satunnaisten menshevikkien kanssa jossain syrjäseudulla, vaan huomatuimpien ja vastuunalaisimpien menshevikkien kanssa. Siksi menshevikeillä *ei ole oikeutta* suhtautua Vasiljeviin ylimielisesti.

Ja Vasiljev vetoaa suoraan Plehanoviin. Enemmänkin. Hän suorastaan *nojautuu* tähän. Sosialidemokraattista puoluetta häpäisevää Plehanovin esiintymistä kadettilehdissä, jossa tämä ehdotti yhteistä vaaliohjelmaa kadettien kanssa, hän sanoo — „miehuulliseksi huudahdukseksi”. Hän „valittaa” sitä, että „muilla puolueilla ei ole Plehanoveja”.

Intoa Vasiljevillä on viljalti, mutta älyä niukalti. Hän tahtoi kehaista Plehanovia ja kehaisuksi sanoa pamautti: „muilla puolueilla ei valitettavasti ole Plehanoveja”. Tuo on verratonta! Kunnon Vasiljev, hän alkoi käyttää „Plehanovit”-sanaa *kielteisessä* merkityksessä, niitä poliitikkoja tarkoittavana, jotka toimivat omin päin, puolueestaan riippumattomina. Tästä pitäen alettaneen sanoa: „Plehanovit tämän sanan *vasiljevilaisessa* mielessä”...

Taputtamalla „Plehanoveja” olalle Vasiljevit panevat i:n pilkut paikoilleen. Vuonna 1899 „Credon” laatijat, herrat Prokopovitshit ja kumpp., puhuivat puhtaasta työväenliikkeestä, jossa ei ole vallankumouksen basillia. Vasiljevit puhuvat vallankumouksesta, jonka tulee synnyttää „perustuslaki” eikä muuta, synnyttää se ilman *mitään* kättilöitä, ilman vallankumousmiehiä. *Ilman* kättilöitä, ilman vallankumousmiehiä, ilman vallankumouksellista kansaa — siinä Vasiljevin tunnus.

Ranskaa, joka ammutti kommunardeja, Venäjän tyrannien edessä matelevien pankkiirien Ranskaa Shtshedrin ivasi aikoinaan klassillisesti, sanoen sitä tasavallaksi ilman tasavaltalaisia¹¹⁶. Saisi syntyä uusi Shtshedrin ivaamaan Vasiljevia ja menshevikkejä, jotka puolustavat vallankumousta tunnuksella: „ilman” vallankumousmiehiä, „ilman” vallankumousta.

Onko meillä oikeutta tulkita Vasiljevin „esiintyminen” *tällä tavalla*? Onko meillä oikeutta asettaa menshevikit hänen rinnalleen?

Tietysti on! Vasiljevin koko artikkeli, kaikki hänen ajatuksensa ja ehdotuksensa on läpeensä kyllästetty „suunitelmalla”, että autetaan perustuslain synnyttämistä

tappamalla vallankumous. „On jätettävä tilapäisesti syrjään” yleensä kaikki ohjelmat, yhdistettävä kaikki sosialidemokraatit ja eserrät y.m. kadettien kanssa yhdeksi liberaaliseksi puolueeksi, liitettävä kaikki yhteen taistelussa „poliittisen perustuslain” puolesta „ratkaisematta samanaikaisesti taloudellisia ohjelmia” (niin juuri kirjeessä seisoo: ratkaisematta ohjelmia. Venäjän proletariaatin sveitsiläiset neuvonantajat eivät aina osaa puhua venäjää) — eikö tuo ole sitä, että halutaan pelastaa perustuslaki kieltäytymällä vallankumouksesta?

Todellisessa, vakavassa mielessä vallankumous on *mahdoton* ilman „taloudellisten ohjelmien ratkaisemista”. Vallankumouksen voivat suorittaa vain joukot, joita liikkeellepanemassa ovat syvälliset *taloudelliset* tarpeet. Absolutismin kukistuminen, *todellinen* kukistuminen, Venäjällä olisi *kiertämättömästi taloudellinen* kumous. Vain ihmiset, jotka ovat aivan neitseellisen naiiveja sosialismi-kysymyksessä, voivat olla käsittämättä tätä. Taloudellisten ohjelmien syrjäänjättäminen merkitsee vallankumouksen taloudellisten perussyiden syrjäänjättämistä, se merkitsee niiden taloudellisten intressien syrjäänjättämistä, jotka sysäävät kiusatun, säikäytetyn ja kehittymättömän kansan joukkoja suureen, ennennäkemättömän uhrautuvaiseen taisteluun. Se merkitsee joukkojen syrjäänjättämistä, intelligenttikielenpieksäjain koplan säilyttämistä ja sosialistisen politiikan vaihtamista liberaaliseen kielenpieksäntään.

„Mitä hyödyttää talonpoikia se, että heidän asiansa esitti Duuma, joka sitten hajotettiinkin pääasiallisesti agraarikysymyksen vuoksi”? Eikö tästä päätelmästä kannattaisi pystyttää Vasiljeville hänen eläessään muistopatsasta tunnustukseksi sosialistisesta opportunistista, jonka veroista ei ole ollut missään maailmassa?

Ja eikö tuo ole (siirrymme jälkimmäiseen kahdesta ylläesitetystä kysymyksestä) — menshevistinen päätelmä?

Matkustettakoon kadettien kanssa samassa vaunussa Tveriin saakka toisiaan häiritsemättä, sanoo Plehanov. Matkustettakoon yhdessä kadettien kanssa Duumaan, liittoutuen ei-vallankumouksellisen puolueen kanssa (joksi-kin aikaa! „lyhyeksi ajaksi!” täydentää menshevikkejä Vasiljev) vallankumouksellisten päämäärien hyväksi, sanovat menshevikit. Matkustettakoon yhdessä kadetti-ministeristöön saakka, sanoi hiljan Keskuskomiteamme.

Kun on matkustettava, niin matkustakaamme, myöntelee Vasiljev, „*toisiamme tönimättä ja toisiamme pelottelematta*”. „Mutta nyt, tällä haavaa, se (luokkien ja ryhmien taistelu) on turmiollista ja rikollista”.

Luokkataistelu on rikollista, perustuslain vahingoittaminen vallankumouksellisilla vaatimuksilla (sellaisilla kuin täysivaltainen Duuma, perustava kokous j.n.e.) on rikollista. Sanoutukootpa menshevikit irti Vasiljevistä miten hyvänsä (tähän mennessä he eivät luullaksemme ole vielä sanoutuneet hänestä irti), koskaan he eivät tee olemattomaksi sitä, että *nimenomaan tämä ajatus* on pohjana niin blokkien tekemisessä kadettien kanssa ja duumaministeristö-vaatimuksen tukemisessa kuin myös kaikissa yhteisissä Tverin-matkoissa y.m. y.m.

Vasiljev on tietenkin unicum*. Mutta niinhän ainutlaatuisia luonnonilmiöitäkin on vain tiettyssä ympäristössä ja syntyy vain tiettyssä tilanteessa. Vasiljev on tietenkin opportunistin Mont Blanc. Mutta eihän Mont Blanceja ole arojen keskellä. Mont Blanceja on vain alppivuorten joukossa. Vasiljeveja ilmaantuu maailmaan vain sellaisten rinnalla kuin ovat „Plehanovit”, Tsherevaninit ja tutti quanti** aina Prokopovitshia myöten.

Sen ansiosta, että on „Plehanoveja vasiljevilaisessa mielessä”, hra Struve saa tilaisuuden sanoa, niin kuin hän sanoi Soljanoi Gorodokissa joulukuun 27 p:nä („Tovarishtsh” joulukuun 28 p:tä) pidetyssä kokouksessa, että „kaikista nykyisistä kadettien vastustajista tulee lähitulevaisuudessa kadetteja. „Tovarishtshia” sanotaan jo kadettilehdeksi. Kansansosialisteja sanotaan sosialikadeteiksi, menshevikkejä puolikadeteiksi. Monet pitävät G. V. Plehanovia kadettina, ja kadetit todellakin voivat hyväksyä paljon siitä, mitä Plehanov nykyään puhuu. Sääli vain, ettei hän sanonut sitä silloin, kun kadetit olivat yksin. Parantumattomiksi voivat osoittautua vain bolshevikit, ja siksi heidän kohtalonaan on joutua historian museoon”.

Kiitämme kohteliaisuudesta, taitamaton hra Struve! Niin, me joudumme siihen historian museoon, jonka nimenä on: „Venäjän vallankumouksen historia”. Meidän bolshevistiset

* — ainutlaatuinen. *Toim.*

** — ynnä muut. *Toim.*

tunnuksemme, Bulyginin Duuman bolshevistinen boikotti, bolshevistiset joukkolakko- ja kapinakehotukset (jo III edustajakokouksessa) ovat *erottamattomassa ja ikuisessa* yhteydessä Venäjän lokakuun vallankumoukseen. Ja tuota paikkaamme *museossa* me käytämme hyväksi pisimpienkin (jos niin pahasti käy) taantumusvuosien tai vuosikymmenten kuluessa, käytämme sitä kasvattaaksemme proletariaatissa vihaa lokakuulais-kadettilaista petturiporvaristoa kohtaan, kasvattaaksemme sitä halveksimaan intelligenttien fraseologiaa, pikkuporvarillista selkärangattomuutta. Tätä paikkaa *museossa* me käytämme propagoidaksemme työläisille kaikenlaisissa, huonoimmisakin poliittisissa olosuhteissa leppymätöntä luokkataistelua, opettaaksemme heitä valmistautumaan *uuteen* vallankumoukseen, joka on vähemmän riippuvainen porvariston puolinaisuudesta ja velttoudesta ja lähempänä proletariaatin sosialistista vallankumousta.

Mutta teidän paikkanne *museossa*, kunnianarvoisa hra Struve, on vastavallankumouksen voiton hetkinä riemuitsevien ja joutavia jaarittelevien paikka. Sellaisina hetkinä teillä tulee aina olemaan aihetta riemuun — riemuun sen johdosta, että vallankumousmiehet ovat kaatuneet taistelussa ja näyttämö kuuluu liberaaleille, jotka ovat kaatuneet vapaaehtoisesti, heittäytyneet maahan vihollisen edessä ryömiäkseen ryörimällä „halpamaisuutta vastaan”.

Jos vastoin odotuksiamme vallankumouksen ei ole suotu nousta vielä kerran, jos sen ei ole suotu riistää valtaa tsaristiselta koplalta, niin te tulette olemaan kauan vastavallankumouksen sankarina, kun taas meillä tulee olemaan *yksi* „paikka *museossa*”, mutta hyvä paikka: *lokakuun kansantaistelun* paikka. Mutta jos vallankumous, niin kuin me uskomme, nousee vielä kerran, ei kadettiraukoista jää viikon kuluttua jälkeäkään, proletariaatin ja häviötilaan saatetun talonpoikaiston joukkojen taistelua tullaan jälleen käymään bolshevistisin tunnuksin. Kadettien ollessa hegemonina vallankumous voi vain maata vainajana. Se voi voittaa vain silloin, kun hegemonina on bolshevistinen sosialidemokratia.

TYÖVÄENPUOLUEEN VAALITAISTELU PIETARISSA ¹¹⁷

On pidetty Venäjän sosialidemokraattisen työväenpuolueen koko Pietarin järjestön kolmas — kuluneen vuoden aikana — konferenssi ¹¹⁸. Ensimmäinen konferenssi käsiteli Witten Duuman vaaleja koskevaa kysymystä helmikuussa 1906, toinen — duumaministeristö-vaatimuksen kannattamista koskevaa kysymystä kesäkuussa 1906, kolmas — toisen Duuman vaalikampanjaa tammikuussa 1907.

Porvarilliset puolueet ratkaisevat tärkeät politiikan kysymykset milloin sattuu ja yksinkertaisesti päätöksellä, minkä tekee tämä tai tuo puolue-„instanssi”, joka kulissien takana valmisteleo kansaa varten erilaisia politikoitsijain reseptejä. Ainoastaan sosialidemokraattinen työväenpuolue noudattaa todellisuudessa järjestödemokratismia huolimatta niistä kaikista suurista vaikeuksista — vieläpä raskaista uhreistakin, joita se vaatii illegaaliselta puolueelta. Vain sosialidemokraattinen työväenpuolue harkitsee ennen jokaista huomattavaa poliittista askelta tuon askeleen *periaatteellista* merkitystä ajamatta takaa pelkästään hetkellistä menestystä ja alistaa käytännön politiikkansa palvelemaan lopullista päämäärää — työn täydellistä vapauttamista kaikesta riistosta. Vain työväenpuolue vaatii taisteluun lähtiessään kaikilta jäseniltään harkittua, suoraa ja selvää vastausta kysymykseen, otetaanko jokin tietty askel ja nimenomaan miten se otetaan.

Myös viimeksi pidetty Pietarin järjestön konferenssi pohjautui kaikkien puolueen jäsenten demokraattiseen edustukseen. Sitä paitsi edustajanvaalien piti tapahtua sillä pohjalla, että tiedusteltiin kaikilta valitsijoilta, mitä mieltä

he ovat sopimuksen tekemisestä kadettien kanssa. Ilman tietoista vastausta päivänpolttavaan taktiikkakysymykseen demokratismi konferenssin edustajain vaaleissa olisi ollut tyhjää ja proletariaatille sopimatonta leikittelyä.

Tässä konferenssin hyväksymä päätöslauselma:

Ottaen huomioon, että 1) sosialidemokratialle proletariaatin luokkapolueena on itsenäisyys vaalikamppailussa ehdottoman välttämätön kaikissa tapauksissa, kun ei ole olemassa erikoisia ja poikkeuksellisia olosuhteita; 2) että tähän asti Pietarin sosialidemokratia on Pietarin komitean johdolla käynyt täysin itsenäisesti vaalikamppailua vaikuttaen kaikkiin työväestön kerroksiin, niin niihin, jotka ovat vankasti proletarisella katsantokannalla, kuin myös niihin, jotka eivät ole omaksuneet sitä vielä täydellisesti; 3) että tällä haavaa, kahta viikkoa ennen vaaleja, on jo selvää, että oikeistopuolueiden menestysmahdollisuudet Pietarissa ovat vähäiset, kun sen sijaan kadettien menestysmahdollisuuksia pidetään (pääasiallisesti tottumuksesta) huomattavina; sen vuoksi käy ehdottoman välttämättömäksi, että VSDTP tekee kaikkensa murtaakseen kadettien hegemonian keskuksessa, johon on keskittynyt koko Venäjän huomio; 4) että työtätekevän kaupunkiköyhälistön laajojen kerrosten keskuudessa, jotka eivät ole vielä proletariaatin katsantokannalla ja jotka voivat vaikuttaa vaalien lopputulokseen kaupunkikuuriassa, on havaittavissa horjuntaa — toisaalta pyritään äänestämään vasemmistolaisempia kuin kadetit, s.o. vapautumaan liberaalimonarkistisen petturiporvariston johdon alaisuudesta, ja toisaalta pyritään turvaamaan itselle vaikkapa pienikin määrä trudovikkiedustajia Duumaan tekemällä vaaliliitto kadettien kanssa; 5) että horjuvien työpuolueiden keskuudessa on havaittavissa pyrkimystä puolustella vaaliliittoa kadettien kanssa sillä, että ehtona on yhden tai joka tapauksessa enintään kahden paikan saaminen pääkaupungin kuudesta paikasta, puolustella sillä, että sosialidemokraatit eivät suostu millään ehdoilla tekemään sopimusta kaupunkiköyhälistön ei-sosialidemokraattisten kerrosten kanssa liberaalista porvaristoa vastaan, konferenssi päättää: 1) ilmoittaa viipymättä eserrien puolueen Pietarin komitealle ja Työryhmän komitealle, että VSDTP:n Pietarin komitea on valmis tekemään niiden kanssa sopimuksen ehdolla, että ne eivät tee mitään sopimuksia kadettien kanssa; 2) sopimusehdot: sopimuksen tekevien puolueiden täydellinen itsenäisyys tunnusten, ohjelmien ja taktiikan suhteen yleensä. Duuman kuuden edustajapaikan jako seuraavalla tavalla: kaksi paikkaa työväenkuurialle, kaksi sosialidemokraateille, yksi sosialivallankumouksellisille ja yksi trudovikeille; 3) konferenssi jättää neuvottelujen käynnin Toimeenpanevan elimensä huoleksi; 4) samojen periaatteellisten näkökohtien perusteella sallitaan tehtävän sopimuksia eserrien ja trudovikkien kanssa myös eri paikkakunnilla läänissä.

Huomautus. Kansansosialistisen puolueen (työ- eli kansansosialistinen puolue) suhteen päätetään: Lähtien siitä tosiasiasta, että tämän puolueen asenne Duuman ulkopuolisen taistelun peruskysymyksissä on välttelevä, konferenssi pitää sallittavana sopimusten teon sosialistivallankumouksellisten ja trudovikkien kanssa vain siinä tapauksessa, jos näiden ja kansansosialistien puolueen kesken ei ole tehty sopimusta.

Tätä päätöslauselmaa tarkasteltaessa pistää silmään kolme peruskohtaa. Ensinnäkin kieltäydytään ehdottomasti kaikista sopimuksista kadettien kanssa. Toiseksi sosialidemokratia on järkähtämättömästi päättänyt esiintyä omine ehdokaslistoineen, olkoot olosuhteet millaiset hyvänsä, ja kolmanneksi sallitaan tehdä sopimuksia sosialistivallankumouksellisten ja trudovikkien kanssa.

Työväenpuolueen suoranainen velvollisuus oli kieltäytyä tekemästä sopimuksia kadettien kanssa. Heti kun Pietarissa alettiin pitää vaalikokouksia, selvisi kaikille, että vallankumoukselliset sosialidemokraatit olivat olleet oikeassa sanoessaan: huutamalla mustasotnialaisvaarasta meikäläiset liberaalit ovat petkuttaneet typeriä ja periaatteettomia ihmisiä torjuakseen luotaan vaaran, joka todella uhkaa heitä vasemmalta. Hallituksen pienet poliisivehkeilyt, köyhälistöön kuuluvain valitsijain kuppeaminen senaatin selitysten avulla — mikään ei ole voinut muuttaa valitsijajoukkojen (saman tekevää, onko valitsijoita 100, 120 tahi 150 tuhatta) mielialaa. Ja tämä joukkojen mieliala tulee selvästi ilmi kokouksissa — niiden mieliala on kadetteja vasemmistolaisempi.

Mustasotnialaisvaara ei tietenkään voi olla siinä, että valitsijain joukot äänestävät mustasotnialaisia, vaan siinä, että mustasotnialaisten ja poliisin toimesta vangitaan vasemmistolaisia valitsijoita ja valitsijamiehiä. Puhutaanhan ja itsepintaisesti puhutaankin sellaista, että nykyinen suhteellinen vaalikokous-„vapaus” (annettiin henkäistä — ja Venäjällä sitä sanotaan jo vapaudeksi!) on hallituksen provokaatiota, se kun aikoo vangituttaa huomattavat puhujat ja valitsijamiehet. Mutta on helppo käsittää, että *tuollaisen* mustasotnialaisvaaran vastustamiseksi ei suinkaan tarvita blokkeja kadettien kanssa, vaan joukkojen valmeutta taisteluun, joka ei sovi niin sanotun parlamentarismiin puitteisiin.

Toinen: konferenssi päätti, niin kuin oli odotettavissakin, että pääkaupungissa sosialidemokraatit joka tapauksessa käyvät itsenäistä kamppailua. He voivat ehdottaa toiselle puolueelle yhtä tai toista sopimusta, mutta me olemme valmistautuneet etukäteen ja olemme nyt valmiit täydelliseen itsenäisyyteen. Näissä oloissa sopimus on todellisuudessa koko vaalikamppailun kannalta katsoen — poikkeus; sosialidemokratian itsenäisyys on sääntö.

Kolmas. Konferenssi ehdotti eserrille ja trudovikeille sopimusta, asettaen ehdoksi, että nämä erkanevat kadeteista ja kadettihenkisistä kansansosialisteista, ja edelleen ehdolla, että työväenkuurialle annetaan kaksi paikkaa ja loput neljä paikkaa jaetaan puoliksi.

Tällaisen ehdotuksen pohjana on tiettyjen puolueiden periaatteellinen erottaminen toisista sen perusteella, miten ne suhtautuvat Duuman ulkopuoliseen taisteluun, joka voi jo huomenna tulla päiväjärjestykseen. Asettamalla periaatteellisia ehtoja muiden puolueiden kanssa tehtävien sopimusten perustaksi sosialidemokratia antaa siten eri puolueiden todellista luonnetta koskevaa aineistoa joukko-propagandaa ja -agitaatiota varten. Sosialidemokratia ottaa huomioon ne Pietarissa muodostuneen tilanteen erikoisuudet, kun kadetit kuljettavat talutusnuorassa perässään kaupungin „trudovikkilais”-mielisen pikkuporvariston joukkoja. Näissä oloissa me emme voi hyljeksiä tehtävää: murtaa tämä kadettien hegemonia, auttaa työväkeä ottamaan *askel* — joka tosin on lyhyt, mutta jolla epäilemättä on poliittista merkitystä — askel päättäväisempää taistelua, selvempiä poliittisia aatteita, määrätymppää luokkatietoisuutta kohti.

Ja *tämän* tuloksen me saavutamme agitaatiollamme, koko vaalikamppailumme järjestämisellä, saavutamme sen joka tapauksessa, olkoon trudovikkien ja eserrien vastaus ehdotukseemme millainen hyvänsä. Meidän on tarpeetonta ryhtyä tekemään niitä tai näitä laskelmia määritelläksemme, kumpi on luultavampaa, myönteinen vaiko kielteinen vastaus. Emme voi suunnata huomiotamme siihen. Meistä on tärkeää proletariaatin peruspolitiikka, joka ei muutu niiden eikä näiden erinäisten mahdollisuuksien aikana: rauhallisen taistelun ja perustuslakilelujen pettevien illuusioiden vastapainoksi me asetamme Duuman ulkopuolisen, tapahtumainkulun pakosta lähenevän taistelun tehtävien selvän analyysin. Me sanomme kaupungin ja maaseudun työväestön pikkuporvarillisille kerroksille: on olemassa vain yksi keino, joka estää pienisännän epävakaisuuden ja horjumiset. Tämä keino on vallankumouksellisen proletariaatin itsenäisen luokkapuolue.

**SOSIALIDEMOKRATIA
JA DUUMAN VAALIT**¹¹⁹

*Kirjoitettu tammikuun 13—14
(26—27) pnä 1907*

*Julkaistu tammikuussa 1907
erillisenä kirjasena
„Novaja Duma“ kustantamossa*

*Julkaistaan kirjasen
tekstin mukaan*

SOSIALIDEMOKRATIA JA VAALIT PIETARISSA

Pietarin sosialidemokraattisen järjestön konferenssi teki päätöksen, ettei tehdä blokkia kadettien kanssa, vaan ehdotetaan sopimusta trudovikeille ja sosialistivallankumouksellisille. Menshevikit esittivät muodollisin perustein useita vastalauseita ja jäätyään vähemmistöksi lähtivät pois konferenssista.

Liberaaliset sanomalehdet ovat jo nostaneet ison melun tämän tapahtuman johdosta. Heidän ennakkonäkemyksensä on sosialidemokraattisen puolueen kahtiajakaantuminen, ja he kiiruhtavat tekemään koko joukon poliittisia johtopäätöksiä. Kaiken tämän vuoksi on erittäin tärkeätä, että jokainen tietoinen työläinen olisi täysin selvillä siitä, mitä Pietarin sosialidemokraattisessa järjestössä oikeastaan tapahtuu ja miten näihin tapahtumiin on suhtauduttava.

Siksi aiomme tarkastella tämän tapahtuman johdosta herääviä peruskysymyksiä, nimittäin: 1) konferenssin kokoonpanoa; 2) menshevikkien poislähdön välitöntä syytä — Keskuskomitean yritystä jakaa konferenssi kahteen osaan, kaupungin ja läänin konferenssiksi; ja 3) *koko tapahtuman merkitystä*, varsinkin Pietarissa käytävää vaalikamppailua silmälläpitäen.

I

SOSIALIDEMOKRAATTISEN KONFERENSSIN KOOLLEKUTSUMISEHDOT JA KOKOONPANO

Pietarin järjestön konferenssin piti tehdä lopullinen päätös nykyhetken tärkeimmistä poliittisesta kysymyksestä, nimittäin: solmitaanko Duuman vaalien ensi vaiheessa sopimuksia kadettien kanssa vai ei?

Venäjän sosialidemokraattinen työväenpuolue on järjestetty demokraattisesti. Se merkitsee, että kaikkia puolueen asioita hoitavat välittömästi tai edustajien välityksellä kaikki puolueen jäsenet yhtäläisin oikeuksin ja ilman mitään poikkeuksia; sitä paitsi puolueen kaikki toimihenkilöt, kaikki johtavat kollegiot, kaikki elimet ovat valinnallisia, tilivelvollisia ja vaihdettavia. Pietarin järjestön asioita hoitaa valinnallinen VSDTP:n Pietarin komitea. Mutta Pietarin järjestön ylimpänä elimenä on *järjestön edustajain konferenssi*, koska kaikkia puolueen jäseniä (noin 6.000 henkeä) on mahdotonta saada koolle. *Kaikilla* järjestön jäsenillä on oikeus lähettää edustajia tähän konferenssiin: yksi edustaja määrättyä puoluejäsenmäärää kohti, esim. 1 edustaja jokaista 50 puolueen jäsentä kohti, niinkuin oli säädetty viimeksi pidetyn konferenssin suhteen. Näiden edustajien pitää olla kaikkien puolueen jäsenten *valitsemia*, ja edustajain päätös kysymyksestä on koko paikallisjärjestöön nähden ylin ja lopullinen päätös.

Mutta ei siinä vielä kaikki. Jotta kysymyksen ratkaiseminen olisi todella demokraattista, siihen ei riitä järjestön valinnallisten edustajain koollekutsuminen. On välttämätöntä, että edustajia valitessaan järjestön *kaikki* jäsenet sanovat samalla *itsenäisesti ja kukin puolestaan* sanansa koko järjestöä kiinnostavasta kiistakysymyksestä. Demokraattisesti organisoidut puolueet ja liitot eivät voi periaatteellisesti kieltäytyä kysymästä tätä poikkeuksetta kaikilta jäseniltä, ei ainakaan tärkeimmissä tapauksissa ja varsinkin silloin, kun on puhe sellaisesta poliittisesta toiminnasta, jossa *joukot* esiintyvät itsenäisesti, esim.: lakko, vaalit, jonkin suuren paikallisen laitoksen boikotointi j.n.e.

Miksi edustajain lähettämistä pidetään näissä tapauksissa riittämättömänä? Miksi puolueen *kaikkien* jäsenten keskuudessa on suoritettava kysely eli niin sanottu „kansanäänestys”? Juuri siksi, että joukkotoimintojen menestymiseksi on välttämätöntä, että jokainen työläinen osallistuu niihin tietoisesti ja vapaaehtoisesti. Lakko ei voi olla yksimielinen eikä vaaleja voida toimittaa tietoisesti, ellei *jokainen työläinen* ole ratkaissut omalta kohdaltaan täysin tietoisesti ja vapaaehtoisesti kysymystä: tehdäänkö lakko vai ei? äänestetäänkö kadetteja vai ei? Kaikkia poliittisia kysymyksiä on mahdoton ratkaista kysymällä asiaa puolueen kaikilta jäseniltä; se olisi ainaista, väsyttävää, hyödytöntä äänestämistä.

Mutta tärkeimmät kysymykset ja eritoten sellaiset, jotka ovat suoranaisesti yhteydessä *itse joukkojen* tiettyyn toimintaan, on demokratismen nimessä ratkaistava siten, ettei ainoastaan lähetetä edustajia, vaan myös kysytään asiaa puolueen kaikilta jäseniltä.

Juuri sen vuoksi Pietarin komitea päätti, että konferenssin edustajain vaalit toimitetaan ehdottomasti *sen jälkeen*, kun puolueen jäsenet ovat pohtineet kysymystä, pitääkö kadettien kanssa solmia sopimuksia, *sen jälkeen*, kun kaikki puolueen jäsenet ovat äänestäneet tästä kysymyksestä. Vaalit ovat sellainen toimenpide, johon joukot osallistuvat välittömästi. Sosialistit pitävät perusvoimana joukkojen tietoisuutta. Siis *jokaisen* puolueenjäsenen on ratkaistava tietoisesti kysymys, pitääkö vaaleissa äänestää kadetteja vai ei. Tämän tai tuon tietoisin ja lujan päätöksen tekeminen käy kullekin mahdolliseksi vasta *sen jälkeen*, kun kaikki koolla olevat puolueen jäsenet ovat käsitelleet avoimesti tätä kysymystä. Vain silloin, kun päätös tehdään tällä pohjalla, konferenssin edustajain vaaleja ei tulla enää toimittamaan kummisukulaisuuden, mielisuosion tahi tottumuksen perusteella („me muka valitsemme *oman* Nikolai Nikolajevitshimme tai Ivan Ivanovitshimme!”), vaan siten, että „alakerrokset” (s.o. *kaikki* puolueen jäsenet) *itse* määrittelevät tietoisesti poliittisen menettelynsä*.

Duuman vaaleja, s.o. ensimmäistä ja perusäänestystä, jolloin valitaan valtuusmiehet eli valitsijamiehet, ei toimiteta edustajain välityksellä, vaan sen tekee kukin valitsija erikseen. Jos me siis haluamme olla käytännössä eikä vain sanoissa todella *demokraattiseksi työväenpuolueeksi* järjestäytyneitä sosialisteja, niin meidän on pyrittävä siihen, että *jokainen työläinen* tekisi itselleen selväksi kysymyksen, äänestetäänkö kadetteja vai ei. Edustuksen uskominen tutulle Ivan Ivanovitshille tahi kelpo Sidor Sidorovitshille ei riitä, vaan on kiistakysymyksen *olemusta* käsiteltävä *tietoisesti* „alakerroksissa”. Vain silloin demokraattinen päätös tulee olemaan tietoinen ja demokraattinen *joukkojen*

* Eräät sanovat, että valitsijat voivat itse kysymyksestä äänestämättäkin valita edustajan ottamalla perustaksi edustajan *katsomusten* tuntemuksen. Mutta tämä pitää paikkansa vain silloin, kun kysymyksessä on edustajan katsomukset *kokonaisuudessaan* eikä jokin erikoiskysymys, joka on sidottu itse joukkojen toimintaan. Kieltäytyminen äänestämästä vaaliohjelmasta (joko kadettien kanssa tehtävän blokin puolesta tai sitä vastaan) olisi näin ollen merkinä valitsijan katsomusten epäselvyydestä, hänen epäroinnistään, siitä, että hän ei ole täysin yhtä mieltä edustajansa kanssa.

päätös eikä yksinomaan „tuttavuuskaupalla” lähetettyjen edustajain päätös.

Pietarin komitea on *koko* Pietarin ja Pietarin läänin sosialidemokraattisen järjestön valittu johtaja. Voidakseen johtaa *joukkoja* sellaisessa asiassa kuin Duuman vaaleissa sen velvollisuutena (jos se tunnustaa demokratismin muutenkin eikä vain sanoissa) oli saada *joukot kokonaisuudessaan* osallistumaan tietoisesti vaaleihin. Ja jotta koko joukon osanotto vaaleihin olisi tietoista ja yksimielistä, on välttämätöntä, etteivät ainoastaan puolueen edustajat, vaan myös jokainen puolueen jäsen vastaisi selvästi omalle Pietarin komitealleen: kannattaako hän vai ei sitä, että tehdään sopimuksia kadettien kanssa.

Sellainen on „väittelyn”, s.o. edustajanvaalien edellä heränneen pahimman kiistakysymyksen *käsittelyn* merkitys. Jokaisessa puolueen jäsenten kokouksessa oli ennen edustajain valitsemista konferenssiin *käsiteltävä* ensin poliittinen kiistakysymys, kuultava Pietarin komitean, s.o. johtavan paikallisjärjestön, selostajan selostus ja annettava puheenvuoro myös muiden mielipiteiden kannattajille. Käsittelyn jälkeen *kaikki* puolueen jäsenet äänestävät siitä, kannattavatko he vai eivät sitä, että tehdään sopimuksia kadettien kanssa. Äänestyksen tuloksen tarkastavat kummankin suunnan (jos järjestössä on kaksi suuntaa tässä kysymyksessä) edustajista muodostetun kontrollikomission jäsenet. Vain silloin, kun noudatetaan näitä ehtoja, Pietarin komitea voi todella tietää *koko* puoluejäsenjoukon *tietoisien* mielipiteen eikä sen siis tarvitse johtaa summamutikassa, vaan se voi nojautua siihen, että joukot ovat täysin selvillä kysymyksestä.

Meidän piti antaa tämä selitys sen vuoksi, kun konferenssissa syntyi kinaa „väittelyn” ja kaikkien puolueen jäsenten keskuudessa suoritetun kyselyn johdosta.

Tuollaisten kinastelujen perusteettomuus on puolueen jäsenille sitäkin ilmeisempää, koska marraskuun 10. päivätyssä kirjeessään, joka koskee kysymyksen (tehdäänkö sopimuksia) ratkaisemista paikallisjärjestöissä, Keskuskomitea itse suorastaan suosittelee, että kaikki puolueen jäsenet „*käsittelisivät alustavasti*” kysymystä.

Tarkastelkaamme nyt itse konferenssin kokoonpanoa. Ensin siihen annettiin osallistua kaikkien edustajien, jotka oli valittu jossakin järjestössä, vaalien tuloksia

tarkastamatta (s.o. „mandaatteja” eli valtuuksia tarkastamatta). Valtuutettuja eli edustajia oli kaikkiaan 71, joista 40 bolshevikkia ja 31 menshevikkiä. Tässä tuon määrän jakautuminen piireittäin:

Vasiljevski Ostrovin.....	7	bolshevikkia,	6	menshevikkiä.	Yhteensä	13
Viipurin	2	„	5	„	„	7
Kaupungin	5	„	7	„	„	12
Rautatien	1	„	2	„	„	3
Latvialaisten	2	„	—	„	„	2
Moskovan	4	„	5	„	„	9
Narvan	—	„	—	„	„	—
Nevskin	2	„	1	„	„	3
Piirikunnan.....	9	„	2	„	„	11
Käsityöläisten (kauppa- apulaisten)	4	„	1	„	„	5
Pietarin	3	„	2	„	„	5
Eestiläisten.....	—	„	—	„	„	—
Sotilasjärjestö	1	„	—	„	„	1
Yhteensä	40	„	31	„	„	71

Sitä paitsi poissa oli kaksi eestiläisten edustajaa (kumpikin bolshevikkeja) ja yksi latvialaisten edustaja (menshevikki). Heidät mukaanlukien olisi ollut 42 bolshevikkia ja 32 menshevikkiä.

Tästä näkee, että jo *alunperin*, ennen valtuuksien tarkastamistakin, bolshevikit olivat enemmistönä. Kaikki ja kaikenlaiset puheet siitä, että bolshevikkien ylivoima oli „keinotekoista”, raukeavat siis itsestään. Menshevikit ovat nyt alkaneet valittaa jopa porvarilehdistöissäkin sitä, että bolshevikit eivät vahvistaneet kaikkia valtuuksia. He ovat vain unohtaneet ilmoittaa tuolle lehdistölle, että *myös ennen* mandaattien tarkastusta, *ennen* uutta valtuuksien tarkastusta, enemmistö oli *kuitenkin* bolshevikeilla!

Ratkaistaksemme vieläkin selvemmin ja samalla lopullisesti tämän kysymyksen, joka koskee ylivoimaa konferenssissa, otamme *puolueen jäsenten antamien äänten kokonaismäärän* emmekä mandaattien (valtuuksien) määrää.

Saamme silloin tällaisen kuvan:

Kiistämättömiä ääniä	1.848	bolshevikk. puolesta ja	787	menshevikk. puol.
Kiistettyjä	300*	„	946	„
Kaikkiaan ääniä	2.148	„	1.733	„

* Tähän kuuluvat myös ne 185 ääntä, jotka konferenssin päätöksellä on tunnustettu täysin oikein kootuiksi. Ilman niitä kiistämättömiä ääniä on 1.663.

Siis äänestykseen osallistui kaikkiaan lähes 4.000 puolueen jäsentä (3.881 henk.). Bolshevikkien ylivoima *tekee yli 400 ääntä*.

Näin ollen on epäilemätöntä, että siinäkin tapauksessa, jos *kaikki* kiistetytkin äänet tunnustetaan laillisiksi, jää bolshevikeille sittenkin huomattava ylivoima. Siis tämän tai tuon äänierän laillisuudesta tai epälaillisuudesta käydyt kiistat eivät lainkaan koskeneet kysymystä bolshevikkien ylivoimasta; kiisteltiin siitä, miten saataisiin noudatetuksi täydelleen demokraattisen edustuksen periaatetta.

Minkä vuoksi bolshevikit kuitenkin jääväisivät osan valtuuksista (mandaateista)? Sen vuoksi, että *kiistettyjä* mandaatteja ei voitu tunnustaa laillisiksi. Ja väärää mandaatteja ei saa panna samalle laudalle oikeiden kanssa, joita kukaan ei ole kiistänyt.

Millaiset mandaatit kiistettiin? Sellaiset, joita annettaessa oli tehty virheitä, esimerkiksi oli puuttunut valvonta kontrollikomission jäsenten taholta, ennen äänestystä ei ollut ollut väittelyä (käsittelyä), ei oltu äänestetty „vaali-ohjelmista” (s.o. ei oltu kysytty *kaikilta* äänestäjiltä, kannattavatko he sopimuksia kadettien kanssa vai vastustavatko he niitä). Väärää mandaatteja ei voida tunnustaa demokraattisesti saaduiksi.

Nyt herää kysymys, miten tuli menetellä kiistettyjen mandaattien suhteen? Mahdotonta oli käsitellä jokaista tapausta erikseen. Sitä varten olisi pitänyt istua päivä liikaa, mutta konferenssilla oli aikaa *täpärästi*: hädin tuskin ehdittiin pitää se siihen mennessä, kun työläisten *piti* lähteä valitsemaan valtuusmiehiä (tammikuun 7 p:nä).

Ei ollut muuta ulospääsyä kuin „edustusnormin” korottaminen *kaikkien kiistettyjen* mandaattien osalta, s.o. ottaa niihin nähden laskuperustaksi yksi mandaatti jokaista 75 eikä jokaista 50 ääntä kohden. Tähän keinoon turvauduttiin kolmesta syystä: 1) se teki lopun mielivallasta ja molemminpuolisesta ärtyneisyydestä arvioitaessa erillisiä kiistanalaisia mandaatteja; 2) se asetti samanlaisten ehtojen alaisiksi kummankin osapuolen kiistämät mandaatit; 3) se pohjautui päätökseen, jonka Pietarin komitea oli hyväksynyt jo kauan ennen konferenssia,— nimittäin: Pietarin komitea oli päättänyt, että niissä tapauksissa, kun on kerrassaan mahdotonta valita edustajia konferenssiin demokraattisesti (kun esim. poliisiolojen vuoksi ei voida kutsua koolle

kokousta), edustajiksi päästettäköön nekin, joita ei ole valittu täysin demokraattisesti, mutta tällöin *korotettakoon* edustusnormia, s.o. päästettäköön 1 edustamaan jokaista 75, 100 j.n.e. eikä 50:tä.

Ottakaapa nyt kiistettyjen ja kiistämättömien äänten määrä. Kun laskemme 1 edustajan 50 ääntä kohti, niin kiistämättömistä on bolshevikkeja 37 ja menshevikkejä 16. Kun laskemme 1 edustajan 75 ääntä kohti, niin kiistetyistä on bolshevikkeja 4 ja menshevikkejä 12. Yhteensä 41 bolshevikkia (ynnä 1 sotilasjärjestöstä, jossa demokraattiset vaalit eivät ole mahdolliset) ja 28 menshevikkiä.

Piireittäin nämä lopullisesti vahvistetut 70 mandaattia jakautuivat seuraavasti:

Vasiljevski Ostrovin.....	7	bolshevikkia,	6	menshevikkiä.	Yhteensä	13
Viipurin	2	"	4	"	"	6
Kaupungin	5	"	7	"	"	12
Rautatien.....	1	"	2	"	"	3
Latvialaisten.....	2	"	1	"	"	3
Moskovan	4	"	4	"	"	8
Narvan	—	"	—	"	"	—
Neyskin	2	"	1	"	"	3
Piirikunnan	9	"	1	"	"	10
Käsityöläisten (kauppa- apulaisten)	4	"	—	"	"	4
Pietarin	3	"	2	"	"	5
Eestiläisten.....	2	"	—	"	"	2
Sotilasjärjestö	1	"	—	"	"	1
<i>Yhteensä</i>	<i>42</i>	"	<i>28</i>	"	"	<i>70</i>

Tästä nähdään, että konferenssin kokoonpanoa koskevat valitukset ovat aivan perusteettomia. Tietysti, jos väelle, joka ei ole selvillä asioista, mennään huutamaan, että sen ja sen edustajan mandaatti on jääväty, sen ja sen valtuuksia ei ole tunnustettu, niin se voi tehdä hetkellisen vaikutuksen, ellei väki syvenny miettimään asiaa paremmin. Mutta sehän ei ole kiistaa, vaan tyhjää toraa.

Ei tarvitse muuta kuin tutustua konferenssin kokoonpanoa koskeviin tietoihin, niin käy heti selväksi, ettei edustusnormin korottamisessa *kaikkiin* kiistettyihin ääniin nähden ollut *mitään* mielivaltaista. Eihän se ollut sattuma, että jääväämättömiä ääniä, joita kukaan ei kiistänyt, osoitautui olevan 2.635 ja kiistettyjä ääniä vain 1.246! Ja eihän voida väittää vakavasti, että kiistettyjen äänien *valtaosa* oli kiistetty sattumalta, aivan perusteettomasti!

Ajatelkaapa esimerkiksi sitä, mitä merkitsee „vaaliohjelman” äänestäminen, jonka menshevikit toimittivat niin usein (vain sen vuoksi heille kertyikin miltei tuhat kiistettyä ääntä). Se merkitsee, ettei *kaikilta* puolueen jäseniltä kysytä, ovatko he sen kannalla, että tehdään sopimuksia kadettien kanssa vai ovatko he kadetteja vastaan. Edustajain vaalit tapahtuvat ilman tällaista kyselyä eli vaaliohjelmitta. Konferenssi ei siis voi tietää *tarkalleen* itse puolueen jäsenten mielipidettä! Siis kiistakysymyksestä (joka koskee joukkojen toimintaa) ei kysytä *itse joukkojen* mieltä. Voidaanko tällöin välttää virheitä?

Voiko järjestödemokratismiin *vilpitön* kannattaja puolustaa sellaisia äänestyksiä? Demokratismi ei ole sitä, että joukot tuttavuuden pohjalla luottavat erinäisiin edustajiinsa, vaan sitä, että koko joukko itse äänestää tietoisesti tärkeimpien kysymysten olemuksesta.

Ja lopuksi, konferenssin kokoonpanoa koskevat valitukset on tunnustettava aivan perusteettomiksi vielä senkin vuoksi, että viime aikoina Pietarissa on pidetty *useita* samantapaisia konferensseja. Vuosi sitten pidettiin konferenssi boikottikysymyksestä. Yliotteen saivat bolshevikit. Ensimmäisen Duuman aikana pidettiin konferenssi kysymyksestä, joka koski duuma- (s.o. kadetti-) ministeristö -vaatimuksen kannattamista. Yliotteen saivat bolshevikit.

Eikö nyt ole naurettavaa kuulla, että bolshevikkien saama yliote kysymyksessä, joka koskee kadettien kanssa tehtäviä vaalisopimuksia, olisi satunnainen?

II

KYSYMYS KONFERENSSIN JAKAANTUMISESTA

Puolueen Keskuskomitea, jossa menshevikit ovat lukumäärältään enemmistönä, vaati Pietarin konferenssia jakaantumaan kaupungin ja läänin konferensseiksi. Poislähtönsä puolustukseksi menshevikit yrittävät vedota siihen, ettei tätä vaatimusta täytetty.

Katsotaanpa, oliko tuo vaatimus puolueen sääntöjen mukaan laillinen, oliko se konferenssille velvoittava, oliko se toteutettavissa.

Puolueemme säännöt määrittelevät täysin tarkasti sen demokraattisen järjestörakenteen. Koko järjestö rakentuu alhaalta ylös ja valinnallisuuden pohjalle. Puolueen sään-

töjen mukaisesti paikallisjärjestöt on julistettu itsenäisiksi (autonomisiksi) paikallisessa toiminnassaan. Sääntöjen mukaan Keskuskomitea yhdistää ja suuntaa koko puolueen työtä. Sen vuoksi on selvää, että sillä ei ole oikeutta sekaantua paikallisjärjestöjen *kokoonpanon* määrittelemiseen. Kun kerran järjestö rakentuu alhaalta ylös, niin sekaantuminen sen kokoonpanoon ylhäältäkin olisi koko demokratismiin ja kaikkien puoluesääntöjen mitä täydellisintä rikkomista. Olettakaamme, että järjestö syystä tai toisesta yhdistää erilaisia osia, se yhdistää esimerkiksi kaupungin ja läänin. Demokraattisen rakenteen vallitessa tätä yhdistymistä ei voida estää (tai määrätä toimitettavaksi) yläportaan käsystä. Siis jakaantuminen on mahdollista vain alaportaan sitä halutessa: kaupunki voi erota läänistä, eikä kukaan voi kieltää sitä sellaisesta. Lääni voi erota kaupungista, eikä kukaan voi kieltää sitä sellaisesta. Kun ei alhaaltakäsin järjestön yksikään jossain määrin suurempi, jossain määrin itsenäisempi osa ole vaatinut erkaantumista, niin se merkitsee, ettei Keskuskomitea ole voinut saada *yhtäkään* järjestön vaikutusvaltaista osaa *vakuuttumaan* eroamisen välttämättömyydestä! Kun tällaisissa oloissa yritetään ylhäältäkin pakottaa jakaantumaan, niin se on demokratismiin pilkkaamista, puolueen sääntöjen pilkkaamista. Se ei merkitse mitään muuta kuin sitä, että Keskuskomitean valtaa yritetään käyttää vahingoksi, s.o. ei puolueen yhtenäisyyden eduksi, vaan puolueen yhden osan (menshevikkien) eduksi, käyttää sitä paikallisten työntekijäin tahdon ja päätöksen väärentämiseksi.

Keskuskomitea käsitti niin hyvin vaatimuksensa perusteettomuuden, että käytti *yleisessä kirjallisessa* päätöksessään hyvin varovaista sanontaa. Keskuskomitean yleinen päätös *kehottaa* kaikkia puoluejärjestöjä mukauttamaan „*mikäli mahdollista*” (kirjaimellinen sanonta!) järjestöjen puitteet vaalipiirien puitteita vastaaviksi. Tällaisen neuvon velvoittavuudesta ei voinut olla puhuttakaan — *eikä siitä puhuttukaan*. Se, että Keskuskomitealla oli joitakin erikoisia tarkoitusperiä nimenomaan Pietarin suhteen, näkyy siitä, että Keskuskomitea ei ole vaatinut konferenssin jakamista *missään muussa Venäjän kaupungissa*. Esimerkiksi Vilnossa kaupunkikonferenssiin osallistuvat myös *kaupunkipiirin* ulkopuolella, s.o. *toisessa* vaalipiirissä sijaitsevien laitosten sosialidemokraattien edustajat. Keskuskomitea ei

ole edes aikunut herättää kysymystä Vilnon konferenssin jakamisesta!

Odessassa myös pidettiin yksi yhteinen konferenssi, vaikka sielläkin osa laitoksista on poliisihallinnollisten kaupunginrajojen ulkopuolella. Ja voitaneenkohan mainita ainoatakaan suurta kaupunkia, jossa järjestön puitteet vastaisivat kaupungin ja lääniosan poliisihallinnollista jakoa? Voitaneenkohan puhua vakavasti sellaista, että suurkaupungeissa, sosialidemokraattisen työväenliikkeen keskuksissa, olisi erotettava erikseen *etukaupunki*, useinkin kaikkein suurimmat tehtaot, *proletaarisimmat „esikaupungit“*? Se on niin karkeaa terveän järjen pilkkaamista, että tuollaiseen syyhyyn ovat voineet turvautua vain sellaiset ihmiset, jotka ovat kerrassaan kursailemattomia etsiskellessään syytä kahtiajakaantumista varten.

Tarkastelkaapa Pietarin piirejä saadaksenne varmuuden siitä, että vaatimus konferenssin jakamisesta ei ollut toteutettavissa. Jotta voitaisiin jakaa järjestö yleensä tai muun muassa konferenssi kaupungin- ja lääninkonferenssiksi, on joko tiedettävä jokaisen puolueen jäsenen osoite, asuinpaikka, tahi omattava valmiit puoluesolut, osatot, piirit, jotka on muodostettu *alueperusteen* mukaan, s.o. piirit, jotka on muodostettu sen perusteella, missä *poliisipiirissä* puolueen jäsenet asuvat tahi missä tehtaot sijaitsevat.

Huomaamme oitis, että Pietarissa (kuten luultavasti useimmissa Venäjän kaupungeissa) piirejä, alapiirejä ja alimpia soluja ei ole muodostettu yksinomaan alue- (paikkakunta-) perusteen mukaan, vaan *myös ammatillisen* perusteen (se tai tämä käsityöala, työläisten ja yleensä väestön elinkeinot) ja *kansallisen* perusteen mukaan (eri kansallisuus, toinen kieli).

Esimerkiksi Pietarissa on *rautatien* piiri. Se on muodostettu ammatillisen perusteen mukaan. Miten sen voi jakaa kaupunki- ja lääniosaan? Jok'ikisen rautatietyöläisen asuinpaikanko mukaan: Pietari, Kolpino, muut asemat? Vaiko sen mukaan, missä sijaitsevat junat, joilla Keskuskomiteamme onnettomuudeksi on tapana liikkua Pietarin „kaupungista“ „läänin“ ja vieläpä eri lääneihinkin?

Yrittäkääpä jakaa *latvialainen* piiri! Ja sitten seuraavat vielä eestiläinen piiri ja sotilasjärjestö.

Eikä alueellisiakaan piirejä voida jakaa. Työläiset itse puhuivat siitä konferenssissa. Eräs Moskovan piirin työläi-

nen nousi seisomaan ja sanoi: tiedän piirissämme olevan tehtaita, jotka sijaitsevat lähellä kaupungin rajaa. Heti töiden päätyttyä näet osan työläisistä suuntaavan kulkunsa „kaupunkiin” ja toisen osan — „lääniin”. Miten me tässä sitten jaamme? Ja työläiset suorastaan nauroivat Keskuskomitean ehdotukselle.

Vain hyvin naiiveilta ihmisiltä voi jäädä huomaamatta koko tämän tapahtuman varsin läpinäkyvä alkusyy. Vain hyvin naiivit ihmiset voivat sanoa: sittenkin olisi pitänyt yrittää jakaantua „likipitäen”, „mikäli mahdollista”.

Jos jaetaan likipitäen, niin pitää siis sallia jossain määrin *mielivaltaisuutta*, sillä *mahdotonta* on jakaa tarkasti latvialaisten, rautatien y.m. piirejä. Ja kaikenlainen mielivalta aiheuttaisi uusia, loputtomia vastalauseita, valituksia, uusia Keskuskomitean päätöksiä ja antaisi äärettömän paljon uusia syitä kahtiajakaantumiseen. Katsokaa piirilueteloa (joka on esitetty ylempänä) — huomaatte, että voi löytyä ihmisiä, jotka julistavat puhtaasti kaupunkipiireiksi, epäilemättömästi kaupunkipiireiksi, vain neljä: Vasiljevski Ostrovin, Kaupungin, Viipurin ja Pietarin piirin. Miksi vain nämä? Siksi, että niissä *menshevikeillä olisi ylivoima*. Entä millä tavalla tuollaista mielivaltaisuutta voitaisiin puolustella?

Entä millä tavalla Keskuskomitea on puolustanut sitä mielivaltaisuutta, että Vilnoa se ei ole edes aikonutkaan jakaa, mutta Pietarilta vaati jakaantumista? Jos käynte väittämään mielivaltaisuutta vastaan, niin kuka on lopullisesti ratkaiseva väittelyynne? Se sama Keskuskomitea...

Naiiveimmatkin ihmiset käsittävät nyt, että valitukset, jotka koskevat konferenssin kokoonpanoa ja sen kieltäytymistä jakaantumisesta, ovat pelkkää silmäin lumetta. Mutta asian ydin on siinä, että menshevikit ovat päättäneet olla alistumatta Pietarin järjestön enemmistön tahtoon ja panna vaalien aattona toimeen kahtiajaon loikatakseen sosialistityöläisten puolelta kadettien puolelle.

III

MITÄ MERKITSEE MENSHEVIKKIEN POISTUMINEN KONFERENSSISTA?

Tekemämme johtopäätös saattaa tuntua jostakusta lukijasta liian jyrkältä. Mutta totuuden salaaminen, sen hämäriminen vakavassa poliittisessä asiassa ei mielestämme ole

soveliasta sosialistille. Asioita pitää nimittää niiden omalla nimellä. On paljastettava kaikenlaiset verukkeet ja silmäkääntötemput, jotta työläisjoukot käsittäisivät täysin selvästi asian olemuksen. Ainoastaan porvaripuolueet pitävät vaaleja kulussientakaisena pelinä ja saaliinjakona. Työväenpuolueen sitä vastoin on pyrittävä ennen kaikkea siihen, että kansa ymmärtäisi oikein puolueiden väliset suhteet, käsittäisi oikein omat etunsa ja taistelutehtävänsä, käsittäisi oikein kulussientakaisten tapahtumain olemuksen.

Olemme nähneet, että valitukset VSDTP:n Pietarin järjestön konferenssin kokoonpanosta ja siitä, että se ei halunnut jakaantua, ovat pelkkiä verukkeita. Tiedämme asian olemuksen olevan hyvin yksinkertaisen. Menshevikit halusivat hinnalla millä hyvänsä saada aikaan sopimuksen kadettien kanssa. Menshevikit tiesivät, että Pietarin järjestön jäsenten enemmistö ei ole samaa mieltä. Yleisvenäläisessä konferenssissa menshevikit päättivät alistua joka paikkakunnalla paikallisen järjestön päätökseen. Nyt he *ovat rikkoneet* lupauksensa, yrittäen *kahtiajakaantumisella* saavuttaa tarkoitusperänsä.

31 konferenssista poistunutta menshevikkiä ovat jo tänään (tammikuun 13 pnä) ilmoittaneet Pietarin lehdissä, että he ehdottavat blokkia sekä kadeteille että kaikille työpuolueille, ei yksinomaan sosialistivallankumouksellisille ja trudovikeille (joille konferenssi ehdotti sopimusta), vaan „kansansosialisteillekin”.

Asia on siis aivan selvä. Tietoinen proletariaatti on päättänyt käydä itsenäistä vaalikamppailua. Pikkuporvaristo (trudovikit muun muassa) horjuu, poukkoilee puoleen ja toiseen, se saattaa pitää sopimuksen tekoa kadettien kanssa parempana kuin periaatteellista taistelua. Menshevikit ovat työväenpuolueen pikkuporvarillinen osa. Viime tingassa he, turvautuen mitä jonninjoutavimpiin verukkeisiin, hylkäävät vallankumouksellisen proletariaatin ja siirtyvät kadettien puolelle.

Sen, että tämä johtopäätös pitää paikkansa, vahvistavat parhaiten kadettilehdet. Kadetteja ainakaan ei kukaan voi enää epäillä myötätuntoisiksi Pietarin, s.o. bolshevistisen sosialidemokratian katsomuksia kohtaan!

Vilkaiskaapa kadettipuolueen pää-äänenkannattajaa „Retsh” lehteä. Kaikki tietävät mainiosti, että yhdessä

„Tovarishtsh” lehden kanssa se on jatkuvasti sysinyt menshevikkejä kahtiajakaantumiseen ja yrittänyt kaikin tavoin kehua heitä, erottaen heidät visusti bolshevikeista. Heti kun saatiin tietää, että menshevikit olivat poistuneet sosialidemokraattien konferenssista, „Retsch” julkaisi viipymättä (tammikuun 11 pnä) toimituksen artikkelin „Sosialidemokraattien konferenssi ja sopimukset”. Tässä artikkelissa *tervehditään* avoimesti menshevikkien „päätäväisyyttä”, *tervehditään kahtiajakaantumista*, jonka nämä ovat panneet alulle. Tässä artikkelissa sanotaan suoraan, että „*varsinaisten vallankumouksellisten puolueiden blokin ulkopuolelle*” (s.o. Pietarin sosialidemokraattien ja niiden ulkopuolelle, joille he ovat ehdottaneet sopimusta, s.o. sosialistivallankumouksellisten ja Työryhmän komitean ulkopuolelle) jäävät *menshevikit ja kansansosialistit* (pikkuporvarillisista työpuolueista maltillisin, puolikadettilainen puolue).

Ja kadetit sanovat avoimesti, että he ovat valmiit „*aloittamaan uudestaan*” neuvottelut „kummankin maltillisen sosialistisen puolueen kanssa”. He sanovat avoimesti, että „socialistipuolueiden keskuudessa tapahtunut differentiaatio (jakaantuminen) lupaa jossain määrin lähentää maltillisten sosialistien duumataktiikkakäsityksiäkin meidän omiin (s.o. kadettien) käsityksiimme”.

Nämä johtavan kadettilehden sanat ovat erittäin merkittäviä. Kadetit eivät rajoitu menshevikkien käänteeseen käytännöllisten tulosten arviointiin. Kadetit näkevät selvästi, että menshevikkien järjestelemällä kahtiajakaantumisella on periaatteellinen merkitys, t.s. että tämä kahtiajakaantuminen tosiasiallisesti muuttaa menshevikkien suhtautumista poliittista taistelua ja työväenluokan tehtäviä koskeviin peruskatsomuksiin. Kadetit ovat käsittäneet mainiosti, että menshevikit eivät ole tehneet käännöstä yksinomaan siinä, että he sallivat käytännössä sopimustenteon, vaan he ovat tehneet käännöksen myös porvariston peruskatsomusten puoleen, loitonneet proletaarisesta politiikasta ja lähenneet porvarillista politiikkaa. „Retsch” sanoo suoraan, että *maltilliset sosialistit* (s.o. menshevikit) lähenevät kadettien taktiikkaa, tunnustavat tosiasiallisesti kadettien ensisijaisuuden ja johtavan osuuden. Tietämättä vielä, hyväksyvätkö eserrät ja trudovikit sosialidemokraattisen konferenssin ehdotuksen, kadetit ottavat jo huomioon poliittisten voimien

täysin selvän keskinäisen suhteen: liberaalinen porvaristo johtaa maltillista pikkuporvaristoa ja proletariaatin pikkuporvarillista osaa; vallankumouksellinen proletariaatti kulkee itsenäisesti, temmaten parhaassa (meille parhaassa ja kadeteille pahimmassa) tapauksessa mukaansa vain osan pikkuporvaristosta.

Nimenomaan näin kuvaavat asiaa kadetit. Eikä voida olla tunnustamatta kadettien olevan siinä aivan oikeassa. Liberaalisen porvariston, työväenluokan ja pikkuporvariston politiikan ainainen keskinäinen suhde, joka on kiertämättömästi ominainen kaikille kapitalistisille maille, kuvastuu Pietarin pikku tapahtumassa kuin aurinko pienessä vesipisarassa. Liberaalinen porvaristo pyrkii aina ja kaikkialla lahjomaan kehittymättömiä joukkoja edustajapaikoilla vieroittaakseen ne vallankumouksellisesta sosialidemokratiasta. Kadetit alkavat soveltaa Venäjällä porvariston „englantilaisista” tapaa taistella proletariaattia vastaan, ei väkivaltaa käyttämällä, vaan lahjomalla, imartelemalla, hajottamalla, hyvittelemällä „maltillisia”, tekemällä heistä ministereitä, edustajia, valitsijamiehiä y.m.s.

Kadettilaisen „Retshin” maininta neuvottelujen „aloittamisesta uudestaan” on myös täysin selvä. Niin kauan kun sosialidemokraatit olivat yhdessä ja sosialidemokraattiset vallankumousmiehet olivat enemmistönä heidän keskuudessaan, neuvottelut olivat keskeytyksissä. Nyt, kun „kumpikin maltillinen sosialistinen puolue” on erkaantunut vallankumouksesta, nyt kadetit ilmoittavat: „neuvottelut voitaisiin aloittaa uudestaan”.

Ellei näiden sanojen käytännöllinen merkitys ole lukijalle täysin selvä, niin selitämme ne hänelle. Kadetit tarjosivat vasemmistolaisille kahta paikkaa (kuudesta), nimittäin: yhden paikan työväenkuurialle ja yhden yleensä sosialisteille. Neuvottelut keskeytyivät. Nyt kadetit jälleen kutsuvat „maltillisia sosialisteja”: ostaja, tule takaisin, voidaanhan sitä sopia! Nyt annamme joko paikan menshevikille ja toisen „kansansosialistille” tahi jopa kerrassaan kolmekin paikkaa.

Juuri sitä merkitsevät kadettien sanat neuvottelujen „aloittamisesta uudestaan”: *vasemmistolaisille me emme antaneet periksi, mutta maltillisille vasemmistolaisille me annamme periksi!*

Naiivi tahi politiikan alalla kokematon henkilö voi pyörittää päättään miten paljon tahansa, ilmaista epäilyksensä, olla osaaottavainen j.n.e.,— asia ei siitä muutu. Eihän ole tärkeää se, *nimenomaan miten* on tietty tulos saatu, tärkeää on itse tulos (s.o. kadeteille se ei ole tärkeää, mutta työväenjoukoille, jotka haluavat suhtautua *tietoisesti* politiikkaan, se on hyvin tärkeää).

Emme tiedä, miten nimenomaan noita menshevikkien ja kadettien neuvotteluja käytiin — kirjallisesti, suullisesti vaiko pelkästään vihjauksin. Ehkä huomattavat maltilliset menshevikit *olivat* vain *vihjailleet* kadettijohtajien kuullen mahdollisesta kahtiajakaantumisesta sosialidemokraattien keskuudessa, vihjailleet, että *piirien mitassa* sopimukset ovat mahdollisia. Ja kadetit tietenkin oivalsivat siinä samassa tuon vihjeen: „he” aiheuttavat kahtiajakaantumisen Pietarin sosialidemokraattien keskuudessa, ja me viemme „heidät” piirin ehdokaslistalle! „He” meille ja me „heille”. Onkohan tuo vähemmässä määrässä reaalinen, asiallinen ja kestävä sopimus kuin se, jos „he” olisivat menneet suoraa päätä Kutlerin, Miljukovin tahi Nabokovin luo ja sanoneet ilman muuta: me jaamme teille kahtia Pietarin sosialidemokraattien konferenssin, mutta viekää te läpi ehdokkaamme jonkin piirin ehdokaslistalla?

Se on tosiasia, että *juuri tuollaista* on liberaalisten porvarien ja sosialidemokratian opportunistien politiikka *kaikissa* perustuslaillisissa maissa. Venäjän työläisten *on opittava ymmärtämään* tuota politiikkaa, elleivät he halua olla helposti narrattavissa. Jo Tshernyshevski sanoi: se, joka pelkää liata käsiään, älköön ryhtykö poliittiseen toimintaan¹²⁰. Se, ken osallistuu vaaleihin ja pelkää liata kätensä porvarillisen politikoinnin lokaa penkoessaan, menköön matkoihinsa. Naiivit hienokätiset herrastelijat aiheuttavat vain vahinkoa politiikassa pelkäämällä katsoa suoraan asian ytimeen.

Toisena porvarillisen lehdistön lausuntona, joka täydellisesti vahvistaa *meidän* antamamme arvion kahtiajakaantumisesta, on „Tovarishth” lehdessä (tammikuun 10 pnä) julkaistu rva Kuskovan lausunto. Hän tervehtii menshevikkejä aivan samalla tavalla, yllyttää heitä lopulliseen kahtiajakaantumiseen, neuvoa heitä olemaan tekemättä

„kompromisseja” bolshevikkien kanssa ja lupaa heille apua „rabotshejedelolaisten” nimissä.

Jotta voitaisiin ymmärtää tämä rva Kuskovan artikkeli, pitää tietää, kuka hän on. Kerromme siitä, sillä suurin osa työläisistä ei sitä tiedä.

Venäjän sosialidemokraattinen työväenpuolue perustettiin vuonna 1898. Vuonna 1899 rva Kuskova ja hra Prokopovitsh olivat puolueen jäseniä, nimittäin sen ulkomaisen järjestön jäseniä, ja järjestön johdossa oli siihen aikaan Plehanov, joka oli *silloin* vallankumouksellinen sosialidemokraatti. Rva Kuskova sen sijaan oli jo silloin niin kuin nykyäänkin opportunisti, puolusti pikkuporvarillisia katsomuksia sosialidemokratiassa, puolusti bernsteiniläisyyttä, s.o. viime kädessä työväenluokan alistamista liberaalisen politiikan alaiseksi. Selvimmin rva Kuskova ilmaisi katsantokantansa kuuluisassa „Credossa” (luetaan: kredo, se merkitsee: uskontunnustus, ohjelma, maailmankatsomuksen esitys). Tässä „Credossa” sanottiin: työläisten tulee käydä taloudellista taistelua ja liberaalien — poliittista taistelua. „Rabotshejedelolaiset” (socialidemokratian opportunistien silloinen nimitys) kallistuivat oikeastaan samanlaiseen katsomukseen. Plehanov julisti noille katsomuksille sodan elämästä ja kuolemasta (jossa häntä auttoivat venäläiset vallankumoukselliset sosialidemokraatit) ja jakoi tällä pohjalla *kahtia* VSDTP:n ulkomaisen järjestön. Hän julkaisi opportunisteja ja varsinkin rva Kuskovaa vastaan suunnatun kirjasen „Vademecum” („Matkaopas” rabotshejedelolaisille).

Silloin rva Kuskova ajettiin pois sosialidemokraattisesta puolueesta. Yhdessä hra Prokopovitshin kanssa hän siirtyi liberaalien, kadettien, puolelle. Sitten hän hylkäsi kadettien, ja hänestä tuli „puolueettoman” kadettilaisen „Tovarishitsh” lehden „puolueeton” kynäilijä.

Rva Kuskova ei ole yksilö. Hän on *tyypillinen* näyte pikkuporvarillisesta intelligenssistä, joka tuo opportunistia työväenpuolueeseen ja vaeltaa sosialidemokraattien luota kadettien luo, kadettien luota menshevikkien luo j.n.e.

Tällainen väki se nyt lyö rumpua ja huutaa hurraata tervehtien kahtiajakaantumista, jota menshevikit järjestelivät Pietarin sosialidemokraattien keskuudessa.

Sellaiselle väelle luovuttavat proletariaatin asian ne työläiset, jotka seuraavat menshevikkejä.

IV

POLIITTISET PUOLUEET
JA EDESSÄOLEVAT VAALIT PIETARISSA

Millä tolalla ovat vaaliasiat Pietarissa tällä haavaa?

Nyt on jo selvää, että vaaleissa tulee olemaan kolme tärkeintä ehdokaslistaa: mustasotnialaisten lista, kadettien lista ja sosialidemokraattien lista.

Ensimmäistä yhtyvät kannattamaan lokakuulaiset, toista kaiketi menshevikit ja kansansosialistit, kolmatta ehkä trudovikit ja eserrät, vaikka on varsin mahdollista, että nämä horjuvat puolueet, jotka eivät tähän mennessä ole antaneet lopullista vastausta, myös seuraavat (osittain sosialidemokraattien keskuudessa tapahtuneen kahtiajakaantumisen vuoksi) kadetteja.

Onko Pietarissa mustasotnialaisvaaraa, s.o. vaaraa, että mustasotnialaiset voittavat vaaleissa? Menshevikit, jotka ovat siirtymässä nyt sosialistien puolelta kadettien puolelle, sanovat, että on.

He puhuvat silkkaa valhetta.

Yksinpä kadettien „Retsh” lehdestäkin, joka on varovainen, diplomaattinen ja suojelee liberaalien etuja jok’ikisessä pikkuseikassakin, yksinpä tuosta „Retsh” lehdestäkin hra Vergezshskin kirjoituksesta saamme lukea, että vaalikokouksissa lokakuulainen on kerrassaan syrjityssä asemassa, että valitsija horjuu kadettien ja sosialistien välillä.

Kaikki tiedot vaalikokouksista ja niistä vaikutelmista, joita ovat aiheuttaneet lidvaliadi ¹²¹, Herzensteinin murhaajain oikeusjuttu ¹²², mustasotnialaisten urotekoja koskevat paljastukset j.n.e., osoittavat selvästi, että oikeistopuolueet eivät nauti minkäänlaista arvonantoa valitsijain keskuudessa.

Se, ken nyt vielä puhuu mustasotnialaisvaarasta vaaleissa, pettää itseään ja pettää työväenjoukkoja. Nyt nähdään jo selvästi, että huutamalla mustasotnialaisvaarasta kadetit yrittävät houkutella puolelleen vähätietoiset joukot.

Mustasotnialaisvaarana ei ole mustasotnialainen äänestämisen, vaan mahdolliset hallituksen väkivallanteot, mahdolliset valitsijamiesten vangitsemiset y.m. Tätä vaaraa vastaan ei ole etsittävä keinoja siitä, että tehdään sopimuksia kadettien kanssa, vaan siitä, että kehitetään joukkojen vallankumouksellista tietoisuutta ja

vallankumouksellista päättäväisyyttä. Mutta kadetitpa ovatkin eniten jarruttamassa tämän tietoisuuden ja päättäväisyyden kehittämistä.

Todella vakavaa taistelua Pietarissa käydään kadettien ja sosialidemokraattien kesken. Työpuolueet ovat todistaneet heikkoutensa, todistaneet sen sillä, että seuraavat maltillisinta ja puolikadettilaista „kansansosialistista” puoluetta, ja sillä, että ne eivät yleensä osoita minkäänlaista itsenäisyyttä eivätkä lujuttua.

Elleivät menshevikit olisi pettäneet sosialisteja vaalien aattona, trudovikit ja eserrät epäilemättä *hyväksyisivät meidän* ehtomme. On epäilemätöntä, että valitsijain *joukot*, jotka Pietarissa niin kuin muuallakin muodostuvat köyhälistöstä, seuraisivat sosialisteja ja trudovikkeja eivätkä kadetteja. Siinä tapauksessa Pietarin vaalit tulisivat merkitsemään vakavaa taistelua, joka selvässä ja näkyvässä muodossa asettaa koko Venäjän ratkaistavaksi Venäjän vallankumouksen tulevaisuutta koskevat *peruskysymykset* *.

Menshevikkien petturuus vaikeuttaa meidän osaltamme vaaliasiaa, mutta sen vuoksi *sosialidemokratian itsenäisen kamppailun* periaatteellinen merkitys käy *entistä tärkeämmäksi*. Proletariaatilla ei ole eikä voikaan olla pikkuporvariston horjumista vastaan muita keinoja kuin joukkojen luokkatietoisuuden ja -yhtenäisyyden kehittäminen, niiden opettaminen poliittisen kehityksen antaman *kokemuksen* pohjalla.

Sillä aikaa kun trudovikit horjuvat, sillä aikaa kun menshevikit hierovat kauppoja, meidän on kaikin voimin harjoitettava itsenäistä agitaatiota. Tietäkööt kaikki, että sosialidemokraatit esittävät joka tapauksessa ja ehdottomasti oman ehdokaslistansa. Ja tietäkööt kaikki valitsijain köyhälistökerrokset, että ne joutuvat tekemään valinnan kadettien ja sosialistien välillä.

Valitsijat ajatelkoot tätä valintaa. Tästä ajattelusta on joka tapauksessa suurta hyötyä joukkojen *tietoisuuden*

* Tässä suhteessa on mielenkiintoinen äskettäin pidetty Koloman valitsijain kokous. „Trudovikki” Vodovozov (joka lienee muuttanut trudovikiksi vain saadakseen trudovikit hilatuksi kadettien hännille) panee äänestykseen ja vie läpi päätöksen: kadeteille annettakoon kaksi paikkaa yhteisen vasemmistoblokin kuudesta paikasta. Oi pyhä yksinkertaisuus! Jotta voitaisiin antaa pienempi osa paikoista, on *ensin* voitettava, hra Vodovozov, eikä laahustettava kadettien jäljessä! Ja silti *tuollainenkin* kokous, jolla oli *tuollainen* esilaulaja, osoitti äänestyksellään, että joukot ovat mielialaltaan kadetteja vasemmistoisempia. Velvoittisautemme on panna tuollaiset joukot tekemään valintansa: liberaalisen porvariston vaiko vallankumouksellisen proletariaatin puolesta?

kehittämisen asialle — asialle, joka on tärkeämpi kuin on edustajanpaikan saanti Iksille tahi Igrekille kadeteilta. Jos kaupunkiköyhälistön joukot vielä kerran haksahtavat uskomaan kadettien lupauksia, vielä kerran viehättyvät herrojen Gurkojen, herrojen Kutlerovien ja Miljukovien meluaviin liberaalisiin fraaseihin ja liberaalisiin „rauhallisen” edistyksen ja „rauhallisen” lainsäädännän lupailuihin, niin tapahtumat kyllä paljastavat pian viimeisetkin harhakuvitelmat.

Vallankumouksellisen sosialidemokratian on sanottava joukoille koko totuus ja kuljettava järkähtämättä omaa tietään. Se, joka pitää arvossa proletariaatin taistelussa hankittuja Venäjän vallankumouksen todellisia saavutuksia ja jolla on työtätekevän ja riistetyn ihmisen vaisto,— seuraa proletariaatin puoluetta. Ja se, että tämän puolueen katsomukset ovat oikeita, käy joukoille yhä selvemmäksi ja selvemmäksi Venäjän vallankumouksen joka kehitysvaiheessa.

JÄLKISANAT

„Retsh” lehden pääkirjoitus tammikuun 14 päivältä antaa uutta vahvistusta sille, mitä olemme edellä sanoneet siitä, mikä merkitys on menshevikkien siirtymisellä sosialistien puolelta porvariston puolelle. „Retsh” on voitonriemuinen sen johdosta, että sen ennakkonäkemyks on käynyt toteen, että Pietarissa menshevikit ovat erkanemassa ja puuhaavat omaa erikoista järjestöään. „Niin on tapahtunutkin”, sanoo lehti vedoten aikaisempiin numeroihinsa. „Osa sosialidemokratista, joskaan ei vaikutusvaltaisain, mutta sen sijaan taipuvaisin parlamenttitoimintaan, on alkanut kannattaa ehdotuksiamme”.

Niin, se on totta. Menshevikit *ovat alkaneet kannattaa liberaalisia porvareita* niiden pyrkiessä erottamaan työväenpuolueen opportunistista osaa ja alistamaan se kadettien johdettavaksi. Edellä näimme, että „Retsh” on jo erottanut menshevikit ja kansansosialistit vallankumouksellisista puolueista sanomalla niitä „maltillisiksi sosialisteiksi”. Nyt „Retsh” ottaa seuraavan askeleen. Se sanoo, että sosialinarodnikitkin (kansansosialistit) pitänevät parempana blokkia kadettien kanssa. Se sanoo: „menshevikit ovat päättäväisesti alkaneet myöntyä *yhteisen oppositioblokin muodostamiseen*”. „Täytyy tunnustaa, että kadettien, menshevikkien ja sosialinarodnikkien oppositioblokin mahdollisuus on tullut huomattavasti suuremmaksi bolshevikkien kieltäytymisen jälkeen”.

Siis kadetit ovat nyt itse tunnustaneet, että vaaleissa tulee olemaan kolme blokkia tai joka tapauksessa kolme poliittista perusvoimaa: hallitusblokki, oppositioblokki ja vallankumouksellinen blokki. Tämä jako on aivan oikea. Huomaamme, että kadetit joutuvat olosuhteiden pakottamina

tunnustamaan sen, johon olemme kauan sitten ja hellittä-mättä viitanneet. Ja huomaamme niin ikään, että vallan-kumouksellisessa „blokissa” seisoo täysin lujalla kannalla *toistaiseksi* ainoastaan vallankumouksellinen sosialidemo-kratia. Muut ainekset ja muun muassa vallankumoukselli-nen pikkuporvaristo („socialistivallankumoukselliset”) yhä vieläkin horjuvat.

Se periaatteellinen merkitys, joka on menshevikkien siirtymisellä kadettien puolelle, käy yhä selvemmäksi. Men-shevikkien vaaliohjelmien ja periaatteellisten päätöslausel-mien (esim. yleisvenäläisessä sosialidemokraattisessa konfe-renssissa) hyvät sanat, sanat siitä, että he tulevat paljasta-maan rauhallisen tien harhakuvitelmat, että he neuvovat valitsemaan Duumaan taistelijoita eikä anojia j.n.e. y.m. j.n.e.,— kaikki nuo sanat ovat osoittautuneet *vain sanoiksi*. Todellisuudessa menshevikit ovat menetelleet siten, että kadetit ovat alkaneet taluttaa heitä perässään, *oman poli-tiikkansa perässä*. Todellisuudessa menshevikit *ovat joutu-neet* „oppositioblokkiin”, s.o. heistä on tullut pelkkä kadet-tien lisäke.

Eikä siinä kaikki. „Retshin” pääkirjoitus tammikuun 14 päivältä paljastaa senkin, *minkä hinnan* kadetit aikovat maksaa menshevikeille kadettien kannattamisesta ja oppo-sitioblokkiin liittymisestä. Tuona hintana on yksi duuma-paikka, joka *riistetään työväenkuurialta*. Kuulkaa:

„Koska samalla (s.o. samalla, kun on muodostunut kadettien, menshevikkien ja kansansosialistien oppositio-blokki) on vähentynyt duumapaikkoja tavoittelevien määrä, niin ehkä uuden yhdistelmän vallitessa osoittautuu mah-dolliseksi hyväksyä kansanvapauden puolueen ehdotus ja rajoittua kahteen paikkaan kuudesta. Tietenkin luultavaa on, että nyt tähän ehdotukseen joudutaan tekemään jokin muutos. *Työväenkuurian valitsemalle henkilölle suunnitel-tua paikkaa ei konferenssin päätöksen jälkeen nähtävästi enää voida antaa bolshevikkityöläiselle*. Blokin uuden kokoonpanon vuoksi *menshevikit voinevat katsoa tuon pai-kan kuuluvan laillisesti heille*. Toinen niistä kahdesta pai-kasta, jotka kansanvapauden puolue luovuttaa pois, jäisi siinä tapauksessa kansansosialistien blokille”.

Mainio lehmäkauppa! Kadetteja voidaan onnitella huo-kean ostoksen johdosta! He ovat ostaneet noilla samai-silla kahdella „luovutettavalla” paikalla sekä kaikki

pikkuporvarilliset puolueet että työväenpuolueen pikkuporvarillisen osan — ja lisäksi *työläisten laskuun!*

Työläisten pitää menettää oikeus valita oma edustajansa työväenkuuriasta *sen vuoksi*, että menshevikit ovat kieltäytyneet sosialidemokraateista ja muuttuneet maltilliseksi sosialistiseksi puolueeksi („Retsh” lehden arvion mukaan) liittyen oppositioblokkiin. Pietarin työläiset menettävät kadettien heille suoman oikeuden määrätä omasta edustajanpaikastaan *sen tähden*, kun menshevikit ovat lähteneet kadettien eikä vallankumouksellisten sosialidemokraattien mukaan. Kadettien kanssa tekemästään pikku „lehmäkaupasta” menshevikit saavat pikku „myönnytyksen” työläisten eikä kadettien laskuun... Mikä mainio näyte niistä myönnytyksistä, joita porvaristo tekee „kansalle”! Porvaristo on valmis antamaan edustajanpaikan „kansan” puolustajille, jos nämä puolustajat siirtyvät porvariston puolelle...

Luultavasti työväenkuurian valtuutetut ja valitsijamiehet näkevät nyt, mitä *hyötyä* — ei vain periaatteellista, vaan käytännöllistäkin — heille on tuottava sopimus kadettien kanssa. Eikö ole selvää, että kadetit ovat luvanneet antaa (eivät ole antaneet, vaan ovat luvanneet antaa) työväenkuurialle yhden paikan sen vilpittömän myötätunnon vuoksi, jota he tuntevat todellisen kansan todellisen vapauden etuja kohtaan, eivätkä suinkaan sen vuoksi, että saisivat tietämättömät, puutteenalaiset joukot siirtymään porvariston puolelle?

„KUN KUULET TYHMYRIN TUOMION“...

(SOSIALIDEMOKRAATTISEN LEHTIMIIEHEN MUISTIINPANOISTA)

Pietari, tammikuun 15 pnä 1907.

Porvarillinen lehdistö puntaroi ja pohtii Pietarin sosialidemokraattisen konferenssin päätöstä. Liberaalit — alkaen peräti virallisesta „Retshistä” ja päätyen „Segodnja” katulehteen — pauhaavat kuorossa, riemuitaan menshevikien suorittaman kahtiajakamisen johdosta, juhlitaan noiden „yhteiskuntapiirien” tuhlaajapoikien palaamista takaisin „oppositioblokin” helmaan ja heidän vapautumistaan „vallankumouksellisten illuusioiden” vaikutuksesta.

Sosialidemokraateille, jotka todella ovat vallankumouksellisen proletariaatin puolella, ei ole haitaksi asettaa kysymystä:

Entä ketkä ovat tuomareina?

Ottakaamme miltei paras noista tuomareista — „Rodnaja Zemlja” lehti tammikuun 15 päivältä. Tämä lehti on suuntaukseltaan epäilemättä kadettilaista vasemmistolaisempi. Kaikkien seikkojen perusteella tuota suuntausta voidaan sanoa trudovikkilaiseksi. Tällaisen poliittisen luonnekuvan vahvistamiseksi dokumentaarisesti voidaan viitata siihen, että tuon lehden avustajana on hra Tan¹²³. Hra Tan on merkitty „työ- (kansansosialistisen) puolueen” organisaatiokomitean jäsenluetteloon, joka on julkaistu.

Sii s tuomareina ovat trudovikit.

He tuomitsevat bolshevikit ja hyväksyvät niin kuin kadetitkin menshevikien suunnitelman. Erotukseksi kadeteista he vain haluavat, ettei kaikkien vasemmistopuolueiden yhteisessä blokissa kadeteille annettaisi 2—3 paikkaa enemmän.

Sellainen on tuomio. Katsokaapa perusteita.

„Kiistan keskiönä on epäilemättä kysymys siitä, onko Pietarissa olemassa mustasotnialaisvaaraa vai ei”.

Se ei ole totta. Jos kerran ryhdytte arvostelemaan bolshevistista sosialidemokratiaa poliittisen lehden pääkirjoituksessa, niin *velvollisuutenne on* tietää se, mistä puhutte. Sanottehan itsekkin tuossa samassa pääkirjoituksessa: „kiista, joka nykyään on puhjennut (socialidemokraattien) konferenssin päätöslausemien johdosta, on epäilemättä yhteiskunnallisesti kiinnostava”. Se, joka ilmaisee halunsa osallistua julkisesti kaikkia kiinnostavaan kiistaan ja heti samassa osoittaa olevansa tietämätön kiistan „keskiöstä”, voi helposti saada päin kasvojaan vähemmän mairittelevan nimityksen...

Vallankumouksellinen sosialidemokratia on jo monet kerrat selittänyt ja tähdentänyt lukuisissa poliittisissa lausunnoissaan, että vaalitaktiikkakiistojen „keskiönä” *ei saa* pitää kysymystä niin sanotusta mustasotnialaisvaarasta.

Miksi ei saa? Siksi, että työväenpuolueen vaalitaktiikan tulee olla vain proletariaatin socialistisen taktiikan *yleisten perusteiden soveltamista* eräaseen yksityistapaukseen. Vaalit ovat vain muuan eikä läheskään tärkein, oleellisin (varsinkin vallankumouskaudella) arena taistelussa, jota socialistinen proletariaatti käy vapauden puolesta ja kaiken riiston hävittämiseksi. Vaalilippujen välityksellä käytävän taistelun ohella on olemassa vielä — ja *kiertämättömästi* syntyy vallankumouskausilla — muunlaista taistelua. Intelligentit, jotka pitävät itseään sivistyneinä ja joiden myötätunto vapautta kohtaan ei ole kielenkärkeä pitemmällä, ovat taipuvaisia unohtamaan tuon muun taistelun. Sen ovat taipuvaisia unohtamaan pienet yrittäjäsännät, jotka pysyttelevät poissa mitä kiihkeimmästä jokapäiväisestä taistelusta pääomaa ja sen käskyläisiä vastaan. Mutta proletaari ei unohta tuota taistelua.

Ja siksi tietoisien proletaarin vaalitaktiikka voi olla vain hänen yleisen taktiikkansa soveltamista erikoiseen taisteluun, nimittäin vaalitaisteluun, eikä missään tapauksessa hänen taktiikkansa perusteiden muuttamista, tämän taktiikan „painopisteen” siirtämistä toiseen kohtaan.

Vallankumouksen aikana on socialistisen taktiikan perusteena se, että edistyksellisin luokka, proletariaatti, kulkee

kansanvallankumouksen johdossa (Venäjällä nykyään tapahtuva vallankumous on porvarillinen vallankumous siinä mielessä, että täyden vapauden ja kaiken maan valtaaminen kansalle ei lainkaan vapauta meitä porvariston herruudesta; on selvää, että vallankumouksen tällainen yhteiskunnallis-taloudellinen luonne ei estä sitä olemasta kansanvallankumous). Edistyksellisen luokan on sen vuoksi alinomaan paljastettava kaikille joukoille, että kaikenlaiset toiveet neuvotteluista ja sopimuksista vanhan vallan kanssa yleensä ja tilanherrojen ja talonpoikien sopimuksesta maakysymyksessä erikoisesti ovat valhetta. Edistyksellisen luokan on itsenäisesti noudatettava järkähtämättömän taistelun linjaa ja tuettava vain niitä, jotka todella taistelevat, ja vain sikäli, mikäli ne taistelevat.

Sellaiset ovat sosialistisen taktiikan perusteet, jotka määräävät, että työväenpuolueen luokkaisenäisyys on sääntönä, yhteistoimintaa ja sopimuksia voi olla vain vallankumouksellisen porvariston kanssa ja vain poikkeuksena.

Liberaalit eivät käsitä näitä sosialidemokraattisen taktiikan perusteita. Luokkataistelun aate on heille vieras, ja heitä tympäisee se, että kaupanhieronnan ja neuvottelujen vastakohtaksi asetetaan — kansanvallankumous. Mutta *kaikki* sosialidemokraatit, sekä bolshevikit että vieläpä menshevikitkin, tunnustavat periaatteessa tämän taktiikan perusteet. Herrat trudovikit, jotka ottavat hoitaakseen poliittista äänenkannattajaa tuntematta sosialismin nykyisten taktiikkakysymysten aakkosiakaan, voivat lukea siitä vaikkapa sosialidemokraattisen puolueen vaaliohjelmasta — Keskuskomiteassa valta-asemassa olevien menshevikkien vaaliohjelmasta.

„Kansalaiset, sanoo tuo ohjelma, Duumaan pitää valita sellaisia ihmisiä, jotka eivät ainoastaan halua vapautta Venäjälle, vaan pyrkivät auttamaan kansanvallankumousta tämän vapauden saavuttamiseksi... „Kansanvapauden” puolueen johtama ensimmäisen Duuman enemmistö toivoi voitavansa hankkia vapauden ja maata hallituksen kanssa käytävien rauhallisten neuvottelujen tietä... Kansalaiset, valitkaa siis vallankumoustaistelijoita, jotka yhdessä teidän kansanne tulevat jatkamaan viime (1905) vuoden tammi-, loka- ja joulukuussa aloitettua suurta asiaa”.

„Kiistan keskiö”, josta trudovikkimme eivät ole ymmärtäneet mitään, on siinä, ovatko sopimukset kadettien kanssa

periaatteessa sallittavia *tältä kannalta katsoen*. Pietarin sosialidemokraattien konferenssi, seuraten (VSDTP:n) yleisvenäläisen konferenssin 14 edustajaa, vastasi tähän kysymykseen kieltävästi. Sellaisen puolueen kanssa, joka hieroo kauppoja ja neuvottelee vanhan vallan kanssa, sopimukset eivät ole sallittavia. Kadetit eivät voi olla liittolaisena „kansanvallankumouksessa”. Heidän liittymisensä „vallankumoustaistelijoihin” ei voimista, vaan heikentää taistelijoita, joiden toimintaa kadetit jarruttavat esiintyen nykyään avoimesti taistelua vastaan, *kaikkia* vallankumouksellisia tunnuksia vastaan.

Tuomareiltamme on jäänyt huomaamatta „norsu”, kun he eivät ole huomanneet tätä bolshevistisen sosialidemokratian *periaatteellista* suhtautumista kadetteihin.

Nämä trudovikit ovat kokonaan liberaalisen porvariston aatteellisen vaikutuksen alaisia. Vaalit ovat varjonneet heiltä kaiken, *joukkojen* valistaminen vaalikamppailun kulussa on jäänyt vaalitulosten varjoon. Heillä ei ole käsitystäkään siitä, että vaaliagitaation täydellinen selvyys, määrätietoisuus ja suoruus on tavattoman suurimerkityksellistä periaatteilleen uskolliselle sosialidemokraatille, joka pysyy uskollisena vallankumoukselliselle kannalleen, vaikka häntä vieteltäisiinkin duumapaikan saamisen näköaloilla, vaikka häntä peloteltaisiinkin sillä, että hän voi jäädä pääkaupungissa ilman duumanmandaattia. Trudovikit sitä vastoin ovat unohtaneet kaikki periaatteet, he ovat unohtaneet kaikki vallankumouksen perustehtävät ja antautuneet liberaaliseen torailuun: he eivät näe eivätkä käsitä mitään, he eivät huolehdi mistään ja hokevat vain — „yksi paikka, kaksi paikkaa, kolme paikkaa!”

„...Kysymyksen keskiö... onko Pietarissa olemassa mustasotnialaisvaaraa”...

Te siis rajoitatte mustasotnialaisvaaran sellaiseksi vaaraksi, että mustasotnialaiset voittavat hallituksen väärentämissä vaaleissa! Ymmärtäkää toki, hyvät herrat, että asettaessanne kysymyksen *tällä tavalla* te tunnustatte hallituksen jo lopullisesti voittaneen, ja vapausasian, josta te lörpöttelette, jo lopullisesti hävityksi! Te ette näe itse ja estätte kansanjoukkoja näkemästä *sitä reaalista* mustasotnialaisvaaraa, jonka ilmauksena eivät ole äänestykset, vaan äänestysehtojen määrääminen (senaatin selitykset ja

edessäoleva joulukuun 11 päivän vaalilain kumoaminen), äänestyksen tulosten hävittäminen (Duuman hajotus). Te asetutte täydellisesti liberaalin halpamaiselle katsantokannalle rajoittaessanne ajatuksenne — ja harhauttamanne kansanjoukkojen ajatukset — väärennelyn ja väärenneltävänä olevan lain pohjalla käytävään taisteluun. Te ette näe kaikkien valitsijamiesten mahdollisen vangitsemisen muodossa uhkaavaa mustasotnialaisvaaraa. Sen, mikä riippuu teistä ja kokonaan teistä, sen, mikä joka tapauksessa koituisi vallankumouksen pysyväksi ja oleelliseksi saavutukseksi, nimittäin: joukkojen vallankumouksellisen tietoisuuden kehittämisen täysin johdonmukaisella agitaatiolla, sen te menetätte. Mutta se, mitä te aiotte tavoitella, riippuu Stolypinin tempauksista, senaatin uudesta selityksestä, poliisin uudesta vaalilain rikkomisesta. Taistelette siis „mustasotnialaisvaaraa” vastaan aivan samalla tavalla, kuin Ranskan porvarilliset tasavaltalaiset taistelevat monarkian vaaraa vastaan: nimittäin — lujittamalla tasavallassa monarkkisia laitoksia ja monarkkista perustuslakia. Sillä juurruttamalla kansaan ajatusta, että mustasotnialaisvaarana on mustasotnialaisen äänestämisen vaara, te lujitate kehittymättömimpien joukkojen tietämättömyyttä sen suhteen, mikä on mustasotnialaisvaaran todellinen lähde ja todellinen luonne.

Mutta menkäämme edelleen. Olettakaamme, ettei enää julkaista uusia, vaaleja ja valitsijamiehiä koskevia senaatin selityksiä. Siirtykäämme tarkastelemaan kysymystä, mitä mahdollisuuksia on näillä tai noilla puolueilla voittaa Pietarin vaaleissa nykyisen vaalijärjestelmän vallitessa.

Trudovikit eivät voi kieltää sitä, että oikeistopuolueet on pahasti kompromettoitu, että lokakuun 17 päivän liitto kärsii toinen toistaan häpeällisempiä tappioita, että „viime aikoina lokakuulaiset ovat kerrassaan talttuneet vasemmaltakäsin saamiensa raskaiden iskujen huumamina”, että „yhteiskuntapiirit ovat vasemmistolaituneet”.

Mutta... Shtshedrin on jo aikoja sitten kääntänyt yleisesti ymmärrettävälle kielelle tämän liberaalisen Venäjän „muttan” — korvat eivät kasva otsaa korkeammalle, eivät kasva! — mutta „teknilliset vaikeudet”, „ei lähetetä kirjallisuutta”, „ei anneta vaalilippuja”, „poliisipainostus”...

Sellaista on venäläisen intelligentin psykologia: sanois-
saan hän on urhea radikaali, mutta teoissa halpamainen
virkamiespahanen.

Apuna poliisipainostusta vastaan pitäisi olla blokkien,
joita tehdään kadettien kanssa! Miksikäs ei lokakuulaisten
kanssa, jotka „haluavat” perustuslakia ja jotka ovat taattu-
ja „painostukselta”? Tosi venäläistä poliittista logiikkaa:
vaaliliitot taistelukeinona sitä vastaan, kun postitse ei lähe-
tetä kirjallisuutta, kun ei anneta vaalilippuja... Mitä vastaan
te taistelette, hyvät herrat?

— Niitä „lakeja” vastaan, joiden perusteella tehdään
poliisiruokottomuuksia ja julistetaan „laittomiksi” tiettyjä
puolueita, joille ei anneta vaalilippuja.— Entä miten te
taistelette?

— Tietenkin tekemällä sopimuksen sen puolueen kanssa,
joka joko saa vaalilippuja rauhallisen uudistuksen kannatta-
jilta tai tekee lisäksi kaupat Stolypinin kanssa ennen Duu-
maa tahi jää niin ikään ilman vaalilippuja!

Venäläinen virkamies (joka 20-vuotiaana on radikaali,
30-vuotiaana liberaali ja 40-vuotiaana pelkästään virka-
mies) on tottunut liberalisoimaan neljän seinän sisällä ja
puimaan nyrkkiä taskussa. Vaalikamppailuunkin hän suh-
taantuu nyrkki-taskussa-kannalta. Pitääkö vaikuttaa joukkoi-
hin? Joutavaa, eihän posti toimita perille kirjallisuuttamme.

Eiköhän pitäisi julkaista ja levittää kirjallisuutta
„postista” ja muista sen tapaisista laitoksista riippumatta?

— Joutavaa! Ne ovat vanhoja vallankumouksellisia
harhakuvitelmia, jotka eivät vastaa „laajaa” perustuslail-
lista työtä. Laajaa perustuslaillista työtä on se, kun pääl-
lystöä vedetään huulesta: „he” alkavat etsiä minua sociali-
demokraattien tahi eserrien parista, mutta minäpä piilou-
dunkin kadettien listalle niin, ettei minua löydetä! Hallitus
etsii minua, kuten vallankumousmiestä, mutta minäpä
vedän huulesta sekä hallitusta että vallankumouksellisia,
livistä „oppositioblockiin”. Niin viekas minä olen!

— Mutta eikö tästä seuraa, oi te kunnioitettu poliittinen
toimihenkilö, että vedätte huulesta myös joukkoja, jotka
lakkaavat erottamasta teitä põlvillaan ryömivien liberaalien
„oppositiosta”?

— Joutavaa! Mitä joukoista... no, annamme yhden pai-
kan työväenkuurialle... Ja sitten tietyltä kannalta katsoen
me kaikki olemme vapauden kannalla... vallankumous on

muodostunut yleiskansalliseksi... kadetit ovat niin ikään valmiit taistelemaan omalla tavallaan...

Kysytään, onko trudovikeillamme *poliisimieli*piteiden lisäksi poliittisia mielipiteitä? On. Ne ovat sellaisia, että pitää mukautua kotona-istuvaan, tietämättömään tahi uniiseen valitsijaan eikä tarmokkaaseen ja ripeään. Kuunnelkaa, miten „vasemmisto”-lehti järkeilee:

„Joukkokokousten mielialojen perusteella ei vielä voida päätellä, millainen on koko valitsijajoukon mieliala... Joukkokokouksissa käy korkeintaan $\frac{1}{10}$ kaikista valitsijoista — tietenkin tarmokkaimmat ja vireimmät, ripeimmät ihmiset”.

Siinä on todellakin riittävästi syytä, jotta voitaisiin laahustaa tarmottomimpien ja vireettömimpien, hidasliikkeisimpien kadettilaisvalitsijain perässä! Venäläisen radikaalin tragediata: vuosikymmeniä hän oli huokaillut kaivaten joukkokokouksia ja vapautta, uhkunut hillitöntä (sanoissa) vapausintoa, — mutta sitten hän joutui joukkokokoukseen, näki mielialan olevan vasemmistolaisemman kuin hänen omansa ja alkoi murehtia: „on vaikea päätellä”, „korkeintaan $\frac{1}{10}$ ”, „pitäisi varovaisemmin, herrat!” Aivan samalla tavalla kuin Turgenevin kiihkeä sankari, joka pakeni Asjan luota ja josta Tshernyshevski kirjoitti: „Venäläisen miehen rendez-vous” *.

Voi teitä, jotka nimitätte itseänne työtätekevien joukkojen puoltajiksi! Eihän teistä ole menijöiksi rendez-vous'hun vallankumouksen kanssa, — istukaa vain kotona; se on tosiaankin rauhallisempaa; eikä tarvitse olla tekemisissä noiden vaarallisten „tarmokkaimpien, vireimpien ja ripeimpien ihmisten” kanssa. Teille sopivat paraiten jäykkäliikkeiset poroporvarit!

Ehkäpä nyt älyätte tämän yksinkertaisen esimerkin perusteella, missä on kadettien kanssa tehtävistä sopimuksista käytävän „kiistan keskiö”?

Nimenomaan siinä, hyvä mies, että me haluamme ravisella poroporvarin hereille ja tehdä hänestä kansalaisen. Mutta sitä varten hänet on *pakoitettava tekemään valintansa* „perustuslain” (hyh! hyh!) edessä nöyristelevän kadetin pikkuporvarillisen politiikan ja sosialistisen proletariaatin vallankumouksellisen politiikan välillä.

* — kohta. *Toim.*

„Kaikkien vasemmistopuolueiden blokki” on „yhden kymmenesosan muodostavien tarmokkaimpien ja vireimpien, ripeimpien ihmisten” *hukuttamista* välinpitämättömien, rauhallisten, unisten ihmisten massaan. Se on niiden, jotka tahtovat taistella (ja kykenevät ratkaisevalla hetkellä vieämään *joukot* mukanaan), *alistamista* niiden tahtoon, jotka tahtovat olla lojaalisia yhtä sopimattomasti kuin kadetit ensimmäisessä Duumassa, samalla tavalla hieroa kauppoja Stolypinin kanssa ja livistää hänen puolelleen yhtä konna-maisesti kuin kadetti Lvov.

Taantumus hyökkää teitä vastaan, se on jo riistänyt runsaan kolmanneksen lokakuun saavutuksista, se uhkaa riistää loputkin kaksi kolmasosaa. Mutta te olette olevinanne järjestyksen kannattajia, puolustaudutte vetoamalla pieneläjän mielenlaatuun: ei mitään hyökkäyksiä, ei mitään vallankumousta, me menemme Duumaan säätämään lakeja, me rajoitumme *puolustukseen*, me olemme lain kannalla!

Milloin te käsitätte sen, että puolustukseen rajoittuminen jo on itsensä tunnustamista moraalisesti lyödyksi? Ja te olette todellakin moraalisesti lyötyä väkeä. Ei teistä muuhun olekaan kuin siihen, että annatte äänenne kadetille.

„Pieneläjä on *pakoitettava* tekemään valintansa”, olemme sanoneet. Nimenomaan *pakoitettava*. Yksikään sosialistinen puolue maailmassa ei ole voinut riuhtaista joukkoja pieneläjän mielenlaatuun perustuvain liberaalisten tai radikaalisten porvaripuolueiden vaikutuksesta ilman tiettyä sysäystä, ilman tiettyä vastarintaa, riskeeraamatta *ensimmäisessä* kokeessa: ketkä *todellisuudessa* puolustavat vapautta, kadetit vaiko me?

Kun on olemassa sopimus kadetin kanssa, niin pieneläjän *ei tarvitse* ajatella sitä. Hänen edestään ovat asian jo pohtineet radikaalisiin suunsoittajiin ja sosialidemokraattisiin opportunisteihin kuuluvat politikoitsijat, pohtineet ollessaan rendez-vous'ssa kadettien kanssa. Pieneläjä on vasemmistolaistunut (se ei ole meidän syytämme, se ei ole meidän *puoluepropagandamme* ansiota, vaan Stolypinin uutteruuden ansiota), pieneläjä on vasemmistolaistunut — ja se riittää meille. Se on vasemmistolaistunut ja on siis kannattava „kaikkien vasemmistolaisten blokki”! Ja sitä on kannattava *koko* pieneläjämässä, eikä se ole sitä kuin jokin yksi kymmenesosa rauhattomia... anteeksi, vireitä...

ihmisiä. Niin kokoukset kuin koko politiikkakin on mukautettava säikähtynyttä pieneläjää vastaavaksi, *juuri sitä merkitsee todellisuudessa blokki kadettien kanssa.*

Mutta me olemme sanoneet: eivät yksinomaan lentolehtiset ja vaaliohjelmat eivätkä yksinomaan päätöslauselmat ja puheet ole tarpeen, vaan koko politiikkaa ja vaalikamppailua on harjoitettava siten, että säikähtyneen pieneläjän *vastakohdaksi asetetaan* päättäväinen taistelija. Ja tämä vastakkainasettelu on mahdollista *vain* asettamalla vastakkain *kaksi erilaista* listaa: kadettien ja sosialidemokraattien. Pääkaupungissa, jonka lehdistö leviää kautta koko Venäjän, pääkaupungissa, jossa sijaitsevat kaikkien puolueiden keskusket, pääkaupungissa, joka johtaa aatteellisesti ja poliittisesti koko maata, on tuhat kertaa tärkeämpää antaa näyte lokakuun taistelijan arvolle sopivasta politiikasta, taistelijan, joka on riuhtaissut osasen vapautta, proletariaatin arvolle sopivasta politiikasta kuin poroporvarillisen sävyisästä politiikasta.

Sanamme siitä, että on välttämättömästi tajuttava „rauhaarakastavan” kadetti-Duuman virheet, että on välttämättömästi otettava askel eteenpäin, jäävät pelkiksi sanoiksi, ellemme *itse* ota poroporvarillista, oblomovilaista „kaikkien vasemmistopuolueiden blokki”-aatetta *pitemmälle menevää askelta.* Meidän *eteenpäin*-kehotuksemme kajahtavat valheellisilta eivätkä sytytä kansantaistelijain sydämiä, jos me „ohjaajat”, „johtajat” itse jäämme pääkaupungissa Venäjän kaikkien kansojen nähden *polkemaan paikallamme:* samaisten kadettien käsikynkässä, „*sovinnollisen*” paikkojen jakamisen perusteella, hyvällä, kaikki yhdessä, kaikki yksissä miehin, kaikki vapauden puolesta... Mitäs sitä tässä vielä selvittelemään? Ja hätäkös siinä, vaikka menshevikki Ivan Ivanovitsh olisikin sanonut kadetti Ivan Nikiforovitshia joskus hanheksi?

„...Joukkokokouksissa käy korkeintaan 1/10 kaikista valitsijoista”... Hyvä on, herra radikaali. Uskomme sanaanne, noin poikkeuksellisesti,— teemme teille tämän myönnytyksen siitä... siitä, että todistelette niin kömpelösti.

Kymmenesosa valitsijoista, se tekee 13.000 koko Pietarin 130.000:sta. Nämä kolmetoista tuhatta tarmokkainta ja vireintä, ripeintä valitsijaa ovat mielialaltaan kadetteja vasemmistolaisempia. Herää kysymys, voidaanko tervejärkisenä ja selvämuistisena väittää, että joukkokokousten

tarmokkaat osanottajat *eivät vie* muassaan tiettyä määrää vähemmän tarmokkaita valitsija-kotitonttuja? Jokainen käsittää, että sellaista *ei saa* olettaa ja että puolitoistamiljoonaisessa kaupungissa on kyllä lehdittä ja kokouksittakin tuhansia muita teitä ja kanaaleja, joiden kautta eturivin väen mieliala tunkeutuu koko joukon keskuuteen. Jokainen käsittää — ja kaikki vaalit kaikissa maissa vahvistavat sen —, että jokaisen tarmokkaan valitsijan, joukkokokousten osanottajan takana on montakin eikä vain yksi valitsija-kotitonttu.

Viime vaaleissa Pietarin 150.000 valitsijasta äänesti 60.000. Heistä noin 40.000 äänesti kadetteja ja noin 20.000 koko Pietarissa oikeistolaisia. Olemme kuulleet, itseltään hra radikaaliltamme, joka ei halua olla „optimisti”... (herra varjelkoon! radikaalimme tahtovat olla „kunnon” väkeä, ...senkaltaisia kuin viime vuosisadan 40-luvun saksalaiset radikaalit)... Olemme kuulleet häneltä, että lokakuulaiset ovat kerrassaan talttuneet, ja tiedämme *tosiasioiden perusteella*, että he ovat kärsineet täydellisen tappion. Nyt kuulemme 13.000 tarmokkaasta valitsijasta, jotka mielialaltaan ovat kadetteja vasemmistolaisempia. Ajatelkaahan sitä, että näiden lukujen suhteet vaihtelevat suuresti eri alueilla. Ajatelkaahan sitä, montako ääntä on tavallisesti sellaisen valitsijan takana, joka käy joukkokokouksissa.

Teille käy selväksi, että mustasotnialaisen äänestyksen vaara Pietarissa siinä mielessä, että oikeistolaiset pääsisivät Duumaan kadettien ja sosialistien äänten hajaantumisen vuoksi, on *joutavaa satua*. Sillä sitä varten, jotta oikeistolaiset pääsisivät Pietarissa Duumaan, äänten pitäisi *useimmilla* alueilla hajaantua ei vain yleensä, vaan nimenomaan siten, että *sekä* kadetit *että* sosialistit erikseen otettuina saisivat ääniä vähemmän kuin mustasotnialaisten lista. Se on ilmeistä pötyä.

Ja siksi sanommekin suoraan: ellei mustasotnialaisvaara ilmaannu „perustuslaillisuuden” *ulkopuolelta* (ja *tämän* puolen arvioinnissa onkin kadettien ja sosialistien erilaisen taktiikan painopiste), niin kadettien ja sosialistien äänten hajaantuminen *ei voi* antaa voittoa oikeistolaisille Pietarissa.

Pietarissa vaalien mustasotnialaisen lopputuloksen vaara on *kansan pettämistä*, jota harjoittavat kadetit, „radikaalit” ja kaikenlaiset opportunistit ja josta on etua poliittiselle

poroporvarillisuudelle. Tästä mustasotnialaisvaarasadusta on *todellisuudessa* etua kadeteille — joita se auttaa suojautumaan *vasemmalta uhkaavalta vaaralta* —, sillä *tylsistetään* joukkoja, joita ei panna itse äänestämistoimituksessa erottamaan „lakiasäätävää” kadettiporvaria sosialistista, joka johtaa kansaa taisteluun.

Ja siksi, kun liberaalit, trudovikit ja sosialidemokraatti-opportunistit julistavat kuorossa meille: teidät on eristetty! — me vastaamme tyynesti: olemme erittäin hyvillämme, että olemme eristäneet itsemme petoksesta. Olemme erittäin hyvillämme, että olemme eristäneet itsemme likaisesta teosta. Sillä Kutlerien, Nabokovien, Struvein ja kumpp. vieminen Duumaan 130-tuhantisen valitsijajoukon nähden Pietarissa vuoden 1905 tammikuun 9 päivän ja vuoden 1905 lokakuun jälkeen on ehdottomasti likainen teko.

Me sanomme ennakolta trudovikeille ja sosialidemokraattiopportunisteille, jotka etukäteen riemuitsevat siitä, että kadetit vievät Duumaan heidät eivätkä bolshevikkeja, — sanomme heille ennakolta, että jos toisesta Duumasta tulee kadettilainen, niin *häpeä* kadettien toimittamisesta Duumaan tulee heille, trudovikeille ja sosialidemokraattiopportunisteille. Nyt he tulevat *suoranaisesti* vastaamaan siitä. Kadetit menevät toisessa Duumassa niin kauas oikealle (se näkyy koko heidän käytöksestään ja heidän poliittisesta kirjallisuudestaan viime vuoden ajalta), että äärimmäisimmätkin opportunistit joutuvat heidät paljastamaan. Ensimmäisessä Duumassa kadetti Lvov pyörsi rauhallisen uudistuksen kannattajain puolelle ja alkoi puolustella Duuman mustasotnialaista hajottamista. Toisessa Duumassa (ellei historia tuo meille jyrkkää käännettä, joka tekee nuuskaa kaikista kadettien kanssa solmituista halpamaisista sopimuksista sekä kaikista kadeteista), II Duumassa kadetti Lvovit näyttävät voimansa alussa eivätkä lopussa.

Ottakaa siis, herrat, itsellenne duumapaikkoja kadeteilta! Emme kadehdi teitä. Me otamme varoittaaksemme pääkaupungin työläisjoukkoja ja pikkuporvarillisia joukkoja. Otamme kehittääksemme niissä sitä tietoisuutta — emme yksinomaan puheiden, vaan itse vaalienkin avulla —, että kadettien ja sosialistien välillä on *kuilu*.

Kullekin omansa, — mutta „on lukemattomasti sellaisia, jotka haluavat sotkea nämä kaksi ammattia, me emme kuulu heihin”¹²⁴.

„Ja heistä”, sanoo „Rodnaja Zemljan” pääkirjoitusten kirjoittaja bolshevikeista, „tulee nyt entistä yksinäisempiä, sillä entiset boikotinharjoittajat, eserrät, eivät nyt ainoastaan mene vaaleihin, vaan ovat jopa kadettien kanssa tehtävän blokin kannalla”.

Tuo on uutta ja mielenkiintoista. Tulimme jo kerran maininneeksi, että koko vaalisopimuskysymyksessä eserrät käyttäytyvät intelligenttikoplan eikä poliittisen puolueen tavoin, sillä heidän *järjestöjensä* julkisia poliittisia esiintymisiä tästä kysymyksestä emme ole nähneet. Ja nyt, ellei sanomalehti, johon hra Tan kirjoittelee, suorastaan valehtelee eikä kertaile tarkistamattomia huhupuheita, niin teemme seuraavan johtopäätöksen — nimittäin tämän: vaalisopimuskysymyksessä eserrien käyttäytyminen on *poliittisesti epärehellistä* tai ainakin sellaista horjumista, jota ei voida erottaa poliittisesta vaarasta.

Kaikille ja jokaiselle on tunnettua, että Pietarin sosiaalidemokraattisen järjestön konferenssi kieltäytyi tekemästä blokkia kadettien kanssa ja ehdotti trudovikeille ja eserrille vaalisopimuksen solmimista *kadetteja vastaan*. Päätöslauselmamme on julkaistu kaikissa lehdissä.

VSDTP:n Pietarin komitean ja eserräin ja Työryhmän komitean vastaavien elinten välillä *on jo käyty* neuvotteluja. Erimielisyydet ovat koskeneet meidän vaatimaamme enesään (n.-s.— „kansansosialistit”) jättämistä pois luvusta ja paikkojen määrää. Kun eserrät *kuitenkin, alettuaan* neuvottelut kanssamme sen *jälkeen*, kun olimme ilmoittaneet ehdottomasti päättäneemme ryhtyä otteluun kadetteja vastaan Pietarissa, *ovat aloittaneet* neuvottelut kadettien kanssa blokin solmimisesta tai *jatkaneet* niitä, niin on ilmeistä, että eserrät ovat menetelleet *poliittisesti epärehellisesti*.

Me sanomme avoimesti: lähdemme taisteluun kadetteja vastaan. Kuka kannattaa meitä?

Ja eserrät käyvät neuvotteluja *sekä* meidän *että* kadettien kanssa!

Toistamme: emme tiedä, onko „Rodnaja Zemljan” pääkirjoitusten kirjoittaja puhunut totta. Emme voi jättää tyyten huomioon ottamatta sitä suoranaista väitettä, minkä on esittänyt äänenkannattaja, johon kirjoittelee kansansosialistien puolueen organisaatiokomitean jäsen — hra Tan. Eserrien ja kansansosialistien blokista tiedämme sekä

sanomalehtien että sen perusteella, mitä eserrät ovat tiedottaneet neuvotellessaan kanssamme (vaikka emme tunnekaan tuon blokin ehtoja ja sen todellista luonnetta: siinäkin pelataan jotain kulissientakaista peliä).

Näin ollen velvollisuutemme on asettaa tämä kysymys julkisesti ja avoimesti, jotta *kaikki* olisivat tietoisia kunkin poliittisen puolueen menettelystä. Tähän asti on puolueiden keskinäissuhde määräytynyt meillä yksinomaan ohjelmien ja kirjallisuuden perusteella,— mutta nehan ovat loppukädessä vain pelkkiä sanoja. Ensimmäinen Duuma antoi kuvan *muutamista* puolueista niiden *toiminnan* perusteella. Nyt meidän on ehdottomasti käytettävä ja me käytämmekin hyväksi myös *vaaleja* valistaaksemme täydellisesti joukot siinä suhteessa, millainen on puolueiden *todellinen* luonne.

Että eserrät *salaavat* jotain suhteistaan kansansosialisteihin,— se on nyt poliittinen tosiasia. Ja sekini on tosiasia, että käytännössä eserrät laahustavat heistä erkaantuneen opportunistisen puolueen hännässä. Käytännössä eserrät ovat siis vallankumouksellisen itsenäisyyden ja päättäväisyyden kannalta paljoa huonompia kuin miltä näyttävät. Ja jos he tekevät blokin kadettien kanssa — ja semminkin saadakse paikan kansansosialisteille eikä itselleen —, niin me saamme loistavaa agitaatioainestoa pikkuporvarillisten (vaikkapa vallankumouksellistenkin) puolueiden täydellistä epävakaisuutta ja pettävää ulkonäköä koskevan marxilaisen väittämän selittämiseksi Pietarin työläisille.

Itsemme „eristämistä” *tuollaisista* puolueista me emme pidä ainoastaan sosialidemokraatin kunnia-asiana, vaan myös ainoana laskelmoituna politiikkana. Emme kuitenkaan tee laskelmia duumapaikkojen kannalta, vaan *koko* työväenliikkeen kannalta, sosialismin perusetujen kannalta.

Mutta palatkaamme „Rodnaja Zemljaan”. Seuraava lausuma osoittaa, miten pitkälle tuo lehti menee kevytmielisydessään:

„Bolshevikkien konferenssin päätökset on yleensä tehty nähtävästi hätköiden ja harkitsematta. Missä suhteessa trudovikit oikeastaan ovat parempia kuin kansansosialistit?”

Tämä on „oikeastaan” todella ennenkuulumatonta. Kirjoittaja on niin auttamaton moukka politiikassa, ettei edes huomaa kulkevansa alasti — ihan kuin austraaliaalainen villi-ihminen. Ja nuo ovat pikkuporvariston sivistyneitä politiikkoja!

Mutta mikäs auttaa, ryhtykäämme täyttämään sanoma-lehtimiehen „kirottua velvollisuutta”: märehtimään vanhaa ja opettamaan aakkosia.

Trudovikit, t.s. Työryhmän *komitea*, jonka puoleen Pietarin sosialidemokraattinen konferenssi kääntyi, ja kansansosialistit muodostuivat ensimmäisen Duuman Työryhmästä. Tuossa Työryhmässä oli 2 siipeä: opportunistinen ja vallankumouksellinen. Niiden välinen ero ilmeni havainnollisimmin Työryhmän *kahden* agraariehdotuksen: 104 ehdotuksen ja 33 ehdotuksen välisessä erossa.

Yhteistä näille ehdotuksille on 1) se, että ne kannattavat maan siirtämistä tilanherroilta talonpojille; 2) se, että ne ovat pikkuporvarillisen utopian hengen läpitunkemia, utopian, jona on pienisäntien „tasaaminen” (vaikkapa tietyssä suhteessa) tavaratuotannon yhteiskunnassa.

Nämä ehdotukset eroavat toisistaan siinä, että ensin mainitussa on läpikäyvänä se pienomistajan *pelko*, ettei tehtäisi liian jyrkkää mullistusta, vedettäisi liikkeeseen liian suuria ja liian köyhiä kansanjoukkoja. Tämän 104 ehdotuksen „hengen” ilmaisi mainiosti muuan sen laatijoista ja kansansosialistien johtomiestä, hra Peshehonov, joka vetosi Duumassa olleiden „yrittäjäsäntien” sanoihin: „meidät on lähetetty saamaan maata eikä luovuttamaan sitä”. Se merkitsee, että pikkuporvarillisen tasaamisutopian lisäksi trudovikkien *tämä* siipi ilmentää selvästi talonpoikaiston *varakkaamman* osan *voitonpyynteisiä* etuja, joka pelkää kunpa se vain ei joutuisi itse „luovuttamaan” (olettun yleisen „tasaamisen” yhteydessä, jollaiseksi pikkuporvari kuvittelee sosialismin). Tilanherralta otettakoon, mutta proletaarille ei luovuteta — sellainen on yrittäjäsäntien puolueen tunnus.

33:n ehdotus sitä vastoin ehdottaa maan yksityisomistuksen viipymätöntä ja täydellistä lakkauttamista. Tässäkin on „tasaamis”-utopiaa ja samassa mitassa, mutta ei ole „luovuttamis”-pelkoa. Tuo utopia ei ole opportunistisen, vaan vallankumouksellisen pikkuporvarin, ei yrittäjäsäntien, vaan häviöön saatetun talonpojan utopiaa, se ei ole tilanherran laskuun ja proletaarin kustannuksella tapahtuvan hyötymisen haaveilemista, vaan tasaamisen avulla tapahtuvan kaikkien, siinä luvussa proletaarienkin, onnellistamisen haaveilemista. Se ei ole mitä laajimpien ja köyhimpien joukkojen liikkeeseen vetämisen pelkoa, vaan halua

saada ne mukaan taisteluun (halua, johon ei liity taito ja asian ymmärtäminen)*.

Duuman jälkeen tuo trudovikkien kahden virtauksen eroavaisuus johti kahden erilaisen poliittisen järjestön: Työryhmän komitean ja kansansosialistien puolueen muodostumiseen. Ensin mainittu järjestö on hankkinut itselleen Venäjän vallankumouksen historiassa kunniakkaan paikan heinäkuun vetoamuksillaan. Tähän mennessä, sikäli kuin yleisö tietää, se ei ole vielä tahrannut tuota hyvää nimeään, se ei ole missään kieltäytynyt vetoamuksistaan eikä osallistunut ruikuttelijain, marisijain ja luopioiden kuoroon.

Viimeksi mainittu järjestö sitä vastoin käytti hyväkseen juuri Duuman hajottamiskautta legalisoituakseen Stolypinin valtakomennon aikana — „parjatakseen” yllä mainittuja vetoamuksia julkisessa lehdistössä, s.o. suojattuna arvostelulta vasemmalta, kehottaakseen kansaa olemaan „toistaiseksi” kajoamatta vanhan vallan tiettyihin laitoksiin ja niin edelleen. Pietarin sosialidemokraattisen järjestön konferenssi käytti sen vuoksi tästä puolueesta liiankin laimeata sanontaa mainitessaan „sen välttelevästä suhteesta Duuman ulkopuolisen taistelun peruskysymyksiin”.

Poliittiset *tosiasiat* ovat siis tähän saakka olleet sellaisia, että pikkuporvarilliset eli työpuolueet ovat jakaantuneet selvästi vallankumouksellisen pikkuporvariston puolueiksi (eserrät ja Työryhmän komitea) ja opportunistisen pikkuporvariston puolueeksi (kansansosialistit). Koska sosialidemokratia pitää vaalikamppailua eräänä joukkojen poliittisen valistamisen keinona, niin me olemme tässäkin, erottamalla kaksi trudovikkipuoluetta kolmannesta, *pakoittaneet* pieneläjän *miettimään* tämän jaottelun syitä. Ja mietittyään sitä ja saatuaan selville, mistä on kysymys, pieneläjä tekee *tietoisen* valintansa.

Lopuksi ei voida olla panematta merkille, että „Rodnaja Zemljan” naiivi ja typerä pääkirjoitusten kirjoittaja turvautuu samalla huvittaviin sofismeihin kantaansa puolustellakseen. Ei ole hyödytöntä ottaa selvää eräästä sofismista, joka näyttää sellaiselta, että se kerrassaan tyydyttää porovareita:

* Näille — ja muillekin — pikkuporvarillisille vallankumousmiehille voisimme sanoa samoin kuin muuan anarkistirunoilija sanoi meitä tarkoittaen: „Murskaamaan me tulemme yhdessä, mutta rakentamaan emme”.

„Bolshevikit ovat väärässä siinäkin tapauksessa, että mustasotnialaisvaaraa ei ole olemassa. Sillä siinä tapauksessa blokki eserrien ja trudovikkien kanssa ei ole välttämätön, ja sosialidemokraattinen puolue voi esiintyä vaaleissa täysin itsenäisesti suureksi hyödyksi luokkaolemukseensa puhtaudelle”.

Näettekös, millaisia me olemme — ajattelee tämä radikaali — voimme sanoa sanamme yksinpä luokkaolemukseen puhtaudestakin!

Niin, nykyajan sanomalehtimies „voi” sanoa sanansa kaikesta, mutta asioita hän ei ymmärrä, eikä hänellä ole tietoja. Ei ole totta, että luokkakannan puhtauden noudattamisen välttämättömyys tekee muka mahdottomaksi kaikenlaiset sopimukset. Tuohon tapaan ajatteleminen merkitsee marxilaisuuden katsomusten muuttamista absurdiksi, niiden muuttamista karikatyyriksi. Ja yhtä vähän pitää paikkansa se, että blokki eserrien kanssa on muka tarpeeton, ellei ole mustasotnialaisvaaraa.

Socialidemokraattisen työväenpuolueen täydellinen itsenäisyys vaalikamppailussa on yleinen sääntö. Jokainen elävä joukkopuolue joutuu kuitenkin tekemään poikkeuksia, — mutta vain järkevissä ja tiukasti rajoitetuissa puitteissa. Porvarillisen vallankumouksen kaudella *kaikki* sosialidemokraatit katsoivat mahdolliseksi tehdä poliittisia sopimuksia *vallankumouksellisen* porvariston kanssa niin silloin, kun toimittiin yhdessä työväen, talonpoikain, sotilaiden, rautatietyöläisten y.m. edustajain Neuvostoissa, kuin silloinkin kun allekirjoitettiin kuuluisa Työväen edustajain Neuvoston manifesti (joulukuu 1905) tahi heinäkuun vetoomukset (heinäkuu 1906). „Rodnaja Zemljan” pääkirjoitusten kirjoittaja ei ilmeisesti tiedä aivan yleisesti tunnettuja tosiasioita eri puolueiden osuudesta Venäjän vallankumouksessa. Vallankumouksellinen sosialidemokratia torjuu periaatteettomat sopimukset, se torjuu vahingolliset ja tarpeettomat sopimukset, mutta se ei edes ajattelekaan sitoa käsiään yleensä ja kaikkien tapausten varalta. Se olisi lapsellisuutta. Yleisvenäläisen sosialidemokraattien konferenssin 14:n edustajan vaaliohjelma on siitä asiakirjallinen todiste.

Edelleen. Eserrien ja trudovikkien kanssa tehtävän sopimuksen „välttämättömyys” johtuu Pietarissa *kadettilaisvaara*sta. Jos „Rodnaja Zemljan” pääkirjoitusten kirjoittaja

tuntisi asian, josta hän on ottanut puhuakseen, niin hän tietäisi, että niidenkin sosialidemokraattien joukossa, jotka ovat kadettien kanssa tehtävien sopimusten kannalla, on mitä vaikutusvaltaisimpia järjestöjä (esim. Bund), jotka tunnustavat tarpeelliseksi liittoutua vallankumouksellisen porvariston kanssa silloin, kun uhkaa kadettilaisvaara eikä ole mustasotnialaisvaaraa. Pietarissa olisi käynyt mahdolliseksi ei ainoastaan vaalikamppailun suorittaminen joukkojen vallankumouksellisen ja sosialistisen kasvattamisen hengessä (sen me sosialidemokraatit joka tapauksessa saamme aikaan), vaan myös kadettien *voittaminen*, jos menshevikit eivät olisi pettäneet sosialidemokraatteja ja *kaikki* vallankumoukselliset trudovikit olisivat seuranneet *kaikkia* sosialisteja. Koska kerran käymme vaalikamppailua, niin meillä ei ole oikeutta menettää ainoatakaan voiton mahdollisuutta, kunhan siinä yhteydessä ei vain loukata sosialistisen taktiikan periaatteita.

Että Pietarissa käydään vakavaa taistelua *vain* kadettien ja sosialidemokraattien välillä, sen *ovat todistaneet* vaalikokoukset (sama koskee Moskovaakin, ja voidaan vielä lisätä, että esim. „Vek” lehden tai kauppa-apulaisten ammattiliiton „Jedinenije i Sila” suorittamien *kaikkien* osittaisten kyselyjen tulokset ovat myös vahvistaneet tämän väitteen)¹²⁵.

Että sopimus kadettien kanssa on kadettien aatteellista ja poliittista hegemoniaa heidän liittolaistensa suhteen, sen todistavat niin koko poliittinen lehdistö kuin koko neuvotte-lujen luonnekin. Kadetit sanelevat ehdot. Kadetit määrittelevät julkisesti sopimusten *merkityksen* (palauttakaa mieleenne heidän lausuntonsa menshevikeistä ja kansansosialisteista, „maltilliset sosialistiset puolueet”, „oppositio-blokki”). Kadeteilta pyydetään suurimpana myönnytyksenä tasapuolisuutta paikkojen määrään nähden.

Ja yhtä epäilemätöntä on, että sosialidemokratian sopimus vallankumouksellis-demokraattisten puolueiden kanssa merkitsee sosialidemokratian hegemoniaa pikkuporvariston suhteen. Sosialidemokraattien lehdistö on esittänyt kaikki katsumuksensa avoimesti, selvästi ja kaikinpuolisesti, kun sitä vastoin eserrät ja Työryhmän komitea eivät yleensä ole esittäneet itsenäisesti mielipidettään sopimuksia koskevasta kysymyksestä. Sosialidemokraatit ovat ottaneet pohjäsävyn. Heidän sosialististen katsumustensa, heidän luokka-

kantansa työstä ei ole eikä voikaan olla puhetta. Eikä paikkojen jaossakaan kukaan aio ehdottaa heille pienintä osaa. Heidän kamppailunsa työväenkuuriassa tapahtuu ehdottomasti itsenäisesti ja osoittaa heillä olevan yli-voiman.

Olisi suorastaan naurettavaa pelätä tällaisten olosuhteiden vallitessa vallankumoukselliseen pikkuporvaristoon kuuluvien liittolaisten johdattamista muassamme taisteluun kadetteja vastaan. Näiden olosuhteiden vallitessa me voisimme viedä muassamme yksinpä kansansosialistitkin, jos se osoittautuisi asialle tarpeelliseksi. Puolueemme periaatteellisuus ei kärsisi siitä lainkaan: linja jää samaksi, taistelumme liberaalisten porvarisovittelijain johtavaa puoluetta vastaan pysyy yhtä tarmokkaana. Yksikään tervejärkinen ihminen ei sanoisi meidän lähteneen kansansosialistien perässä (antaessamme heille yhdessä eserrien ja Työryhmän komitean kanssa kaksi paikkaa kuudesta). Päinvastoin, se merkitsisi *käytännössä* sosialidemokratian itsenäistä kamppailua ja sitä, että *irroitamme* erään kadettilaisten lisäksi kadeteista. Eikö tosiaankaan ole selvää, ettei puolikadettien mobilisoiminen kadetteja vastaan, jos ensiksi mainitut tulevat meidän listalle, suinkaan ole ristiriidassa kadettivastaisen taistelun tehtävien kanssa, vaan päinvastoin suoranaisesti palvelee niitä?

Pietarin sosialidemokraattisen järjestön konferenssi menetteli oikein ilmoittaessaan *avoimesti* ja julkisesti kielteisestä suhteestaan kansansosialisteihin. Velvollisuutemme oli varoittaa vallankumouksellisia trudovikkeja *tuollaisesta* muka trudovikkilaisesta puolueesta. Jos vallankumoukselliset trudovikit osoittautuvat *olevan riippuvaisia* muodollisesti aivan itsenäisestä kansansosialistien puolueesta,— sanottakoon se julkisesti. Meille on hyvin tärkeää vetää tuo tosiasiapäivänvaloon, pakottaa tunnustamaan se, tehdä siitä *kaikki* johtopäätökset laajassa agitaatiotyössä työläisten edessä, koko kansan edessä.

Ja sitten sen kysymyksen, saammeko me liittolaisiksemme taistelemaan kadetteja vastaan Pietarissa parempi- vai huonompilaatuiset trudovikit,— sen kysymyksen ratkaisemme puhtaasti käytännöllisesti. Periaatteellisen linjan olemme määritelleet. Taisteluun me menemme *joka tapauksessa* itsenäisesti. Epäluotetuimmista trudovikeista lankea-

van vastuun me olemme julkisesti poistaneet itseltämme ja säilyttäneet sen toisille.

* * *

„Tovarishtsh” lehden vasemmistolaiset kadetit yrittivät pitää pilkkana bolshevikkeja, kun nämä jo marraskuussa julistivat: Pietarissa taistelee kolme peruspuoluetta — mustasotnialaiset, kadetit ja sosialidemokraatit.

- Rira bien qui rira le dernier (se parhaiten nauraa, joka viimeksi nauraa).

Ennakonäkemyksemme on käynyt toteen.

Pietarissa tulee olemaan *kolme* duumaehdokaalista: mustasotnialaisten, kadettien ja sosialidemokraattien.

Kansalaiset, valitkaa!

*Julkaistu tammikuussa 1907
erillisenä kirjasena
„Novaja Duma” kustantamossa*

*Julkaistaan kirjasen
tekstin mukaan*

HUOMAUTUKSIA

- ¹ Leninin kirjoitus „*Aattona*” välitettiin „*Rabotnik*” lehden toimitukseen lennättimellä.

„*Rabotnik*” („Työmies”) — julkinen bolshevistinen sanomalehti, jota julkaistiin Kieviissä; ilmestyi kaksi numeroa: kesäkuun 8 (21) ja 9 (22) pnä 1906. Lehden ensimmäinen numero takavarikoitiin. Toisen numeron ilmestyttyä lehti lakkautettiin.— 1.

- ² Valtakunnanduuman jäsenten „*juhlallinen lupaus*” otettiin käytäntöön Duumasta annetun asetuksen 13. pykälän nojalla. Al'lekirjoitettuaan tuon „lupauksen” ensimmäisen Valtakunnanduuman sosialidemokraattiset edustajat julkaisivat lehdissä kesäkuussa 1906 Leninin lainaaman julkilausuman.— 6.

- ³ „*Kurjer*” („*Kuriiri*”) — menshevikkien julkinen jokapäiväinen sanomalehti, ilmestyi Pietarissa touko—kesäkuussa 1906.— 7.

- ⁴ „*Tähtikamariksi*” nimitettiin Englannissa erikoista tribunaalia — poliittisia ja uskonnollisia asioita käsittelevää erikoistuumioistuinta, jonka XVII vuosisadalla ollut Englannin vallankumous hävitti.

Venäjällä vuosina 1905—1907 sai „tähtikamarin” nimen hoviklikki — taantumuksellisten, korkeimpien virkamiesten ryhmä, joka edusti maaorjuuttaja-tilanherrojen ja virkavallan korkeimpia piirejä.— 8.

- ⁵ *Trudovikit*, „*Työryhmä*” — pikkuporvarillisten demokraattien ryhmä; muodostui huhtikuussa 1906 I Valtakunnanduuman talonpoikaisedustajista.

Trudovikit esittivät vaatimuksia kaikkien sääty- ja kansallisuusrajoitusten poistamisesta, zemstvojen ja kaupunkien itsehallintojen demokratisoinnista ja yleisen äänioikeuden voimaansaattamisesta Valtakunnanduuman vaaleissa. Trudovikkien agrariohjelma piti lähtökohtana narodnikkilaisia tasasuhtaisen maankäytön periaatteita: yleiskansallisen maavarannon muodostaminen valtion, hal'itsijansuvun, kabinelin ja luostarien maista sekä yksityisomistajain maista niiden alan ylittäessä määrätyn työperusteisen normin; yksityisten

maiden ottamisesta yleiseen maavarantoon edellytettiin korvaus. Maareformin täytäntöönpaneminen jätettiin paikallisten talonpoikaiskomiteoiden tehtäväksi.— 9.

- ⁶ „Vperjod” („Eteenpäin”)— julkinen bolshevistinen jokapäiväinen sanomalehti; ilmestyi Pietarissa toukokuun 26 (kesäkuun 8) pstä 1906 alkaen hallituksen lakkauttaman „Volna” lehden asemesta. Leninillä oli lehdessä johtava osuus. Lehden julkaisemiseen ottivat osaa M. S. Olminski, V. V. Vorovski ja A. V. Lunatsharski. Poliisi vainosi lehteä; 17. numeron ilmestyttyä kesäkuun 14 (27) pñä 1906 se lakkautettiin. „Vperjod” lehden asemesta alkoi ilmestyä bolshevistinen „Eho” lehti.— 9.
- ⁷ *Bulyginin duuma*— neuvotteleva „edustuslaitos”, jonka tsaarin hallitus aikoi kutsua koolle vuonna 1905. Neuvottelevan Valtakunnanduuman muodostamista koskevan lakiluonnoksen ja asetuksen Duuman vaaleista oli laatinut valiokunta, jonka puheenjohtajana oli sisäasiain ministeri Bulygin, ja ne julkaistiin yhdessä tsaarin manifestin kanssa elokuun 6 (19) pñä 1905. Bolshevikit julistivat Bulyginin duuman aktiivisen boikotin. Hallitus ei onnistunut kutsumaan Duumaa koolle: vallankumouksen voima pyyhkäisi sen pois.— 15.
- ⁸ *Witten duuma*— ensimmäinen Valtakunnanduuma, joka kutsuttiin koolle huhtikuun 27 (toukokuun 10) pñä 1906 ministerineuvoston puheenjohtajan S. J. Witten laatiman asetuksen mukaan. Heinäkuun 8 (21) pñä 1906 tsaarin hallitus hajotti Duuman.— 15.
- ⁹ Artikkelin on kirjoitettu sosialidemokraattisen duumaryhmän julkilausuman johdosta, jonka S. Dzhaparidze esitti Duumalle kesäkuun 16 (29) pñä 1906 käsiteltäessä lakiluonnosta kokoontumisvapaudesta. Julkilausumaa laatiessaan sosialidemokraattinen duumaryhmä hylkäsi Leninin kirjoittaman bolshevistisen julkilausumaluonnoksen (tämän luonnoksen Lenin on ottanut kirjoitukseensa eräin lyhennyksin) ja hyväksyi menshevistisen KK:n vahvistaman luonnoksen.— 18.
- ¹⁰ Päätöslauselman Belostokin pogromin johdosta esitti S. Dzhaparidze sosialidemokraattisen ryhmän nimessä Duuman 35. istunnossa kesäkuun 29 (heinäkuun 12) pñä 1906 (ks. „Valtakunnanduuma. Pika-kirjoituspöytäkirjat. 1906”, II nide, s. 1825).— 18.
- ¹¹ Kesäkuun 12 (25) pñä 1906 sisäasiain ministeri Stolypin vastasi Duuman istunnossa Duuman kyselyyn toimenpiteistä, joihin hallitus oli ryhtynyt nälänhädän torjumiseksi. Puheen pitänyt trudovikki Aladjin vaati, että hallitukselle „ei pidä antaa yhtään kopeekkaa”. Mutta kadetti Nabokov onnistui viemään läpi omassa nimessään ja Aladjinin nimessä kadettilaisen esityksen siirtymisestä päiväjärjestykseen. Sosialidemokraattiset edustajat eivät panneet vastalauseetta eivätkä esittäneet omaa päätösehdotustaan. Lenin käsittelee tätä kysymystä yksityiskohtaisesti kirjoituksissa „Nälkääkärsivien auttaminen ja Duuman taktiikka” ja „Kadettiduumaa myöntänyt rahaa pogromimiesten hallitukselle” (ks. tätä osaa, ss. 29—33 ja 46—49).— 18.

¹² „*Nasha Zhizn*” („Meidän Elämämme”) — kadettipuolueen vasemmistosiivelle läheinen jokapäiväinen sanomalehti; ilmestyi Pietarissa väliajoin marraskuun 6 (19) päivästä 1904 heinäkuun 11 (24) päivään 1906.

„*Mysl*” („Ajatus”) — eserrien puolueen julkinen jokapäiväinen sanomalehti; ilmestyi Pietarissa kesä—heinäkuussa 1906.— 24.

¹³ *Oikeusjärjestyspuolue* („*n.n.n.*” — *партия правового порядка*) — kauppa- ja teollisuus-suurporvariston, tilanherrojen ja virkavallan ylimpien kerrosten vastavallankumouksellinen puolue; perustettiin syksyllä v. 1905. Puolue hajosi v. 1907.— 24.

¹⁴ Kansankokouksen Pietarissa järjesti sosiaalipoliittinen klubi kreivitär Paninan talossa toukokuun 9 (22) pnä 1906 Duuman työskentelyn ja tsaarin valtaistuinpuheeseen Duuman esittämän vastausadressin johdosta.

Kokouksessa oli läsnä kolmisen tuhatta henkeä, joista puolet työläisiä. Lenin puhui (Karpovin nimellä) „kansansosialistia” Mjakotinia ja menshevikki F. Dania vastaan, jotka puolustivat liittoa kadettien kanssa. Kokous hyväksyi Leninin esittämän päätöslauselman (ks. Teokset, 10. osa, ss. 409—410) melkein yksimielisesti. Selostus Leninin puheesta julkaistiin bolshevistisessä „*Volna*” lehdessä ja menshevistisessä „*Nevskaja Gazetassa*” (ks. Teokset, 10. osa, ss. 407—408).— 24.

¹⁵ *Yleisvenäläinen talonpoikaisliitto* — vallankumouksellis-demokraattinen järjestö; perustettiin vuonna 1905. Talonpoikaisliitto vaati poliittista vapautta ja perustavan kokouksen viipymätöntä koollekutsumista; kannatti I Valtakunnanduuman boikotointitaktiikkaa. Liiton agrariohjelmaan kuului vaatimus maan yksityisomistuksen lakkauttamisesta sekä luostarien, kirkon, hallitsijansuvun, kabinetin ja valtion maiden luovuttamisesta talonpojille ilman korvausta. Poliitikassaan Liitto osoittautui hataraksi ja horjuvaksi. Vaatiessaan tilanherrojen maanomistuksen lakkauttamista Liitto oli suostuvainen siihen, että tilanherroille annetaan osittainen korvaus. Aivan toimintansa ensi askeleista alkaen Talonpoikaisliitto sai kärsiä poliisivai- noa. Vuoden 1906 loppuun mennessä Yleisvenäläinen talonpoikaisliitto hajosi.— 26.

¹⁶ „*Retsh*” („Puhe”) — jokapäiväinen sanomalehti, kadettipuolueen pää-äänenkannattaja; ilmestyi Pietarissa vuoden 1906 helmikuusta lähtien. Lehti lakkautettiin Sotilaallisen Vallankumouskomitean toimesta lokakuun 26 (marraskuun 8) pnä 1917.— 29.

¹⁷ „*Golos Truda*” („Työn Ääni”) — menshevikkien jokapäiväinen sanomalehti, ilmestyi Pietarissa kesä—heinäkuussa 1906.— 36.

¹⁸ „*Svetotsh*” („Soihtu”) — bolshevikkien julkinen jokapäiväinen sanomalehti, ilmestyi Moskovassa toukokuun 11 (24) päivästä toukokuun 31 (kesäkuun 13) päivään 1906. Ilmestyi 17 numeroa. Lehden julkaisemiseen osallistui I. I. Skvortsov-Stepanov, M. N. Pokrovski ynnä muut. Lehti lakkautettiin Moskovan oikeuskamarin päätöksellä.— 37.

- ¹⁹ *Demokraattisten reformien puolue* — eräs liberaalis-monarkistisen porvariston poliittinen ryhmittymä. Muodostui vuonna 1906 I Valtakunnanduuman vaalien aikana; sen asemat olivat oikealla kadetti-puolueesta, se oli todellisuudessa kadettipuolueen vähäpätöinen haarautuma. — 40.
- ²⁰ *Puolan ja Liettuan sosialidemokratian viides edustajakokous* pidettiin kesäkuun 18—25 pnä (uutta lukua) vuonna 1906 Zakopanessa (Galitsia). Edustajakokouksessa oli läsnä 52 ratkaisevan äänioikeuden omaavaa edustajaa ja 8 neuvottelu-oikeuden omaavaa edustajaa. Edustajakokoukseen osallistui V. V. Vorovski — „Vperjod” lehden toimituksen edustajana. Puolueen Päätoimikunnan toimintaselostuksen teki F. E. Dzierzhynski (edustajakokouksessa Frankovski). Edustajakokouksen tärkeimmät päätökset julkaistiin „Eho” lehdessä n:o 4 kesäkuun 25 (heinäkuun 8) pnä 1906. — 50.
- ²¹ *VSDTP:n Pietarin järjestön piirien yhteinen konferenssi* pidettiin Terijoella Suomessa kesäkuun 11—12 (24—25) pnä 1906. Konferenssin kutsui koolle Pietarin komitea pohtimaan Pietarin proletariaatin taktiikkaa Valtakunnanduuman suhteen. Konferenssin vaalien edellä käytiin väittely kahdesta taktillisesta suunnitelmasta: Keskuskomitean menshevistisestä päätöslauselmasta, jossa vaadittiin „kadettilainen duumaministeristö”-tunnuksen tukemista, ja Pietarin komitean bolshevistisesta päätöslauselmasta (ks. Teokset, 10. osa, ss. 485—486).
- Konferenssiin osallistui lähes 80 edustajaa, jotka edustivat noin 4 tuhatta puolueen jäsentä. Pietarin komitean puolesta teki selostuksen Lenin. Hänen vastaväittelijänään, joka puolusti KK:n katsantokantaa, esiintyi Dan. Äänten enemmistöllä hyväksyttiin päätöslauselma, jossa Pietarin komitean linja todettiin oikeaksi.
- Leninin selostuksen pohjalla puolueen yhtenäisyydestä hyväksytyssä päätöslauselmassa konferenssi totesi, että KK ilmaisee vain puolueen vähemmistön mielipidettä, ja vaati puolueen uuden edustajakokouksen koollekutsumista puolueessa muodostuneen tilanteen selvittämiseksi. Konferenssi hyväksyi päätöksen vakituisten yhteyden pitämisestä Pietarin puoluejärjestön ja sosialidemokraattisen duumaryhmän välillä. — 50.
- ²² *VSDTP:n Moskovan aluekonferenssi* (pohjoisten komiteain konferenssi) pidettiin kesäkuun alkupuoliskolla vuonna 1906. Konferenssiin osallistui Moskovan, Moskovan piirikunnan, Vologdan, Jaroslavin, Kineshman, Kostroman, Vladimirin piirikunnan, Ivanovo-Voznesenskin, Borisoglebskin, Nizhni-Novgorodin, Orelin ja Kozlovin komiteoiden sekä Shujan kaupungin sosialidemokraattisen ryhmän edustajat, jotka edustivat 14 tuhatta järjestynyttä työläistä.
- Konferenssi tuomitsi menshevistisen Keskuskomitean taktiikan suhteessa Valtakunnanduumaan ja hyväksyi seuraavan päätöslauselman: „Pohjoinen Liitto ilmoittaa, ettei se hyväksy Keskuskomitean asennetta, sillä pitää sitä puolueen edustajakokouksen ohjeista poikkeavana, ja kehottaa tukemaan Duuman äärimmäistä vasemmistoa”. — 50.

- ²³ „Slovo” („Sana”)— Pietarissa vuosina 1904—1909 ilmestynyt jokapäiväinen sanomalehti. Vuoden 1905 marraskuusta vuoden 1906 heinäkuuhun saakka lehti oli lokakuulaisten puolueen äänenkannattaja ja myöhemmin perustuslaillis-monarkistisen „rauhallisten uudistajien” puolueen äänenkannattaja, jota puoluetta Lenin nimitti „rauhallisen ryöväyksen puolueeksi”.— 60.
- ²⁴ „Eho” („Kaiku”)— bolshevikkien julkinen jokapäiväinen sanomalehti, ilmestyi Pietarissa kesäkuun 22 (heinäkuun 5) päivästä heinäkuun 7 (20) päivään 1906 hallituksen lakkauttaman „Vperjod” lehden asemesta. Ilmestyi 14 numeroa. Lehden todellisenä toimittajana oli Lenin. Joka numerossa julkaistiin Leninin kirjoituksia. Lenin osallistui välittömästi „Sanoma- ja aikakauslehtien parissa” nimisen osaston työhön.
Melkein kaikki „Eho” lehden numerot joutuivat rankaisutoimenpiteiden kohteeksi. I Valtakunnanduuman hajottamisen aattona lehti lakkautettiin.— 61.
- ²⁵ K. P—v — K. A. Popov.— 61.
- ²⁶ Tarkoitetaan tsaarin asetusta maaliskuun 8 (21) päivältä (julkaistiin maaliskuun 11 (24) päivänä) vuonna 1906. Tämän asetuksen nojalla oli vaalien boikotoinnin puolesta agitativat henkilöt tuomitettava vankeusrangaistukseen neljästä kahdeksaan kuukauteen.— 65.
- ²⁷ 33:n agraariluonnos — „Perustavan maalaan luonnos”, joka jätettiin 33:n edustajan — suurimmalta osalta trudovikkeja — allekirjoittamana I Valtakunnanduuman istunnossa kesäkuun 6 (19) pñä 1906. Erotuksena „104:n” luonnoksesta 33:n luonnos asetti perusvaatimukseksi maan yksityisomistuksen viipymättömän ja täydellisen lakkauttamisen. Kesäkuun 8 (21) pñä kadettiduumaa hylkäsi lakiluonnoksen.
Trudovikkien agrariiohjelmain eroavaisuuksista ks. tätä osaa, ss. 454—455.— 72.
- ²⁸ A. L—i — A. V. Lunatsharski. „Ehon” 8. numerossa julkaistu vastaus Izgojevin kirjoitukseen, joka oli tähdätty Leninin kirjoittamaa „Kadettien säestäjät” nimistä artikkelia vastaan, oli Lunatsharskin laatima.— 75.
- ²⁹ Kesäkuussa 1906 eserrien puolueen Pietarin järjestö aloitti agitaation työväen edustajain Neuvoston ennalleen palauttamiseksi. Eserrien agitaatiota tuki menshevikki Hrustaljov, eräs entisistä Pietarin työväen edustajain Neuvoston puheenjohtajista loka—marraskuussa 1905. VSDTP:n Pietarin komitea totesi, ettei Neuvoston perustaminen ole ajankohtaista, ja paljasti eserrien agitaation provokatorisen luonteen. Pietarin komitean päätös julkaistiin „Eho” lehdessä № 5 kesäkuun 27 (heinäkuun 10) pñä 1906.— 76.
- ³⁰ Kirjanen „Duuman hajottaminen ja proletariaatin tehtävät”, jonka Lenin oli kirjoittanut ennen Viaporin kapinan alkamista, ilmestyi vasta kapinan jälkeen. Elokuun 12 (25) pñä 1906 kirjanen julistettiin

- Moskovassa takavarikkoon ja sen tekijää vastaan nostettiin oikeusjuttu. Siitä huolimatta kirjasta levisi paitsi Moskovassa ja Pietarissa myös maaseudullakin.— 95.
- 31 Lenin tarkoittaa I Valtakunnanduuman jäsenten julistusta, joka tunnetaan „Viipurin julistuksen” nimellä. Julistus hyväksyttiin heinäkuun 9—10 (22—23) p:nä 1906 Viipurissa pidetyssä neuvottelukokouksessa, minne I Duuman hajottamisen jälkeen oli kokoontunut lähes 200 edustajaa, etupäässä kadetteja. Julistus kehotti kansaa tekemään hallitukselle „passiivista vastarintaa” — kieltäytymään verojen maksusta ja rekryyttien antamisesta niin kauan, kunnes tsaari määrää uudet Duuman vaalit. Syyskuussa 1906 kadettipuolueen edustajakokous myönsi avoimesti, että „passiivinen vastarinta” on „todellisuudessa mahdoton toteuttaa”.— 98.
- 32 *Suvorin A. S.*— taantumuksellisen „Novoje Vremja” lehden toimittaja vuodesta 1876 vuoteen 1912.— 98.
- 33 „*Moskovskije Vedomosti*” („Moskovan Sanomat”) — sanomalehti, jota alettiin julkaista vuonna 1756; XIX vuosisadan 60-luvulta lähtien se edusti tilanherrojen ja papiston taantumuksellisimpien kerrostien katsantokantoja; vuodesta 1905 lähtien eräs mustasotnialaisten pää-äänenkannattaja. Lakkautettiin kohta vuoden 1917 Lokakuun vallankumouksen jälkeen.— 98.
- 34 „*Grazhdanin*” („Kansalainen”) — taantumuksellinen sanomalehti, ilmestyi Pietarissa vuodesta 1872 vuoteen 1914. XIX vuosisadan 80-luvulta lähtien se oli äärimmäisten monarkistien äänenkannattaja. Lehti pysyi pystyssä pääasiallisesti tsaarihallituksen antamien apurahojen turvin.— 98.
- 35 *Ledru-Rollin* (1807—1874) — ranskalainen poliittinen toimihenkilö, pikkuporvarillisten demokraattien edustaja.— 105.
- 36 *Kapina Viaporin linnassa* (lähellä Helsinkiä) puhkesi valtoimesti heinäkuun 17 (30) p:nä; sitten sen johtoon asettuivat VSDTP:n sotilasjärjestön jäsenet — aliluutnantti A. Jemeljanov ja J. Kohanski. Saatuaan tiedon tilanteesta Viaporissa ja aseellisen kapinan mahdollisuudesta puolueen Pietarin komitea teki päätöksen pikaisesta valtuuskunnan lähettämisestä Viaporiin. Päätöksen tekstin kirjoitti Lenin (ks. tätä osaa, s. 117).
- Kapina kesti kolme päivää. Heinäkuun 20 (elokuun 2) päivänä, kun sotalaivat olivat tulittaneet linnaa, kapina saatiin kukistetuksi. Samana päivänä tukahdutettiin kapina Kronstadtissa.— 116.
- 37 Leninin käsikirjoituksessa on kaupungin nimen (Viapori) paikalle konspiraatiivisista syistä vedetty viiva.— 117.
- 38 Lenin tarkoittaa vetoimuksia, jotka julkaistiin heinäkuussa vuonna 1906 I Duuman hajottamisen jälkeen: „Armeijalle ja laivastolle”, „Manifesti koko Venäjän talonpoikaistolle” ja „Koko kansalle”. Vetoimuksissa korostettiin aseellisen kapinan välttämättömyyttä.— 123.

- ³⁹ Leninin lainaamat sanat ovat M. Gorkilta, „Laulu myrskylinnusta”.— 125.
- ⁴⁰ „*Proletari*” („Proletaari”) — illegaalinen bolshevistinen viikkolehti, VSDTP:n pää-äänenkannattaja, joka perustettiin puolueen III edustajakokouksen päätöksen nojalla. Puolueen Keskuskomitean täysistunnon päätöksellä huhtikuun 27 (toukokuun 10) pnä 1905 pää-äänenkannattajan vastaavaksi toimittajaksi nimitettiin V. I. Lenin.
- „Proletaria” julkaistiin Genevessä toukokuun 14 (27) päivästä marraskuun 12 (25) päivään 1905. Ilmestyi 26 numeroa. Toimituksen työhön osallistuivat vakituisesti V. V. Vorovski, A. V. Lunatsharski ja M. S. Olminski. „Proletari” jatkoi vanhan, leniniläisen „Iskran” linjaa ja säilytti täydellisesti bolshevistisen „Vperjod” lehden perinteet. Lenin kirjoitti lehteen yli 50 artikkelia ja pienempää kirjoitusta. „Proletari” lehdestä otettuja Leninin artikkeleita julkaistiin paikallisissa bolshevistisissä sanomalehdissä ja niitä painettiin erillisinä lentolehtisinä.
- Leninin matkustettua Venäjälle, marraskuussa 1905, „Proletari” lehden julkaiseminen pian lopetettiin. Lehden viimeiset kaksi numeroa (25. ja 26.) ilmestyivät V. V. Vorovskin toimittamina.— 126.
- ⁴¹ „*Partinyje Izvestija*” („Puolueen Tiedonantoja”) — sanomalehti, VSDTP:n Yhdistetyn Keskuskomitean äänenkannattaja, ilmestyi Pietarissa illegaalisesti puolueen IV (Yhdistävän) edustajakokouksen edellä. Ilmestyi kaksi numeroa: helmikuun 7 (20) pnä ja maaliskuun 20 (huhtikuun 2) pnä 1906. „Partinyje Izvestijan” toimitus muodostettiin tasavertaisuusperustalla bolshevistisen („Proletari”) ja menshevistisen (uusi „Iskra”) äänenkannattajan toimittajista. Bolshevikkien puolesta toimitukseen kuuluivat Lenin, Lunatsharski y.m.
- „Partinyje Izvestijassa” julkaistiin V. I. Leninin kirjoitukset: „Nykyinen tilanne Venäjällä ja työväenpuolueen taktiikka”, „Venäjän vallankumous ja proletariaatin tehtävät” allekirjoituksella „Bolshevik” (ks. Teokset, 10. osa, ss. 103—110, 127—138). Edustajakokouksen jälkeen lehden julkaiseminen lopetettiin.— 126.
- ⁴² *Vuoden 1905 joulukuun 11 (24) päivän laki* — Valtakunnanduuman vaalilaki. Tämän lain mukaan valitsijat jaettiin neljään kuuriaan: maanomistajien (tilanherrojen), kaupunkilaiseen (porvariston), talonpoikaiston ja työväen kuuriaan. Yksi tilanherran ääni vastasi 3 kaupunkiporvarin ääntä, 15 talonpojan ja 45 työläisen ääntä. Laki turvasi pienelle tilanherran- ja kapitalistijoukolle valtavan enemmistön Duumassa.— 127.
- ⁴³ „*Tovarishsh*” („Toveri”) — porvarillinen jokapäiväinen sanomalehti, ilmestyi Pietarissa vuoden 1906 maaliskuusta vuoden 1908 tammi-kuuhun; muodollisesti se ei ollut minkään puolueen äänenkannattaja, mutta tosiasiallisesti se oli vasemmistokadettien äänenkannattaja. Lehden avustajina oli menshevikkejäkin.— 129.

- ⁴⁴ Lenin puhuu Keskuskomitean bolshevistisen osan ilmoituksesta heinäkuun 20 (elokuun 2) päivältä 1906, mikä julkaistiin erillisenä lehtisenä otsikolla „VSDTP:n Keskuskomitean 3:n jäsenen ilmoitus VSDTP:n Keskuskomitealle” ja kirjassessa „Oliko puolueella Keskuskomitea vuosina 1906—1907?” — 136.
- ⁴⁵ Lenin tarkoittaa toista pykälää bolshevistisesta päätöslauselmaluonnoksesta, joka esitettiin VSDTP:n Yhdistävälle edustajakokoukselle „Väliaikaisesta vallankumouhallituksesta ja vallankumouksellisen vallan paikalliselimistä” (ks. V. I. Lenin, Teokset, 10. osa, ss. 147—148). — 139.
- ⁴⁶ „*Osvobozhdenije*” („Vapautus”) — porvarillisten liberaalien aikakauslehti, ilmestyi ulkomailla kerran kahdessa viikossa vuosina 1902—1905 P. B. Struven toimittamana. Vuoden 1904 tammikuusta lähtien se oli liberaalis-monarkistisen „Vapautusliiton” äänenkannattaja. „Osvobozhdenijelaiset” muodostivat myöhemmin kadettipuolueen, Venäjän tärkeimmän porvarillisen puolueen — perustavan ydinosan. — 141.
- ⁴⁷ „*Poljarnaja Zvezda*” („Pohjantähti”) — kerran viikossa ilmestynyt aikakauslehti, kadettipuolueen oikeistosiiven äänenkannattaja; ilmestyi Pietarissa vuosina 1905—1906 P. B. Struven toimittamana. — 141.
- ⁴⁸ Puhe on VSDTP:n Kurskin, Kalugan ja Moskovan piirikunnan komiteain, Keskusalueen Aluebyroon sekä heinäkuun 25 (elokuun 7) pnä 1906 pidetyn Kostroman komitean puoluekonferenssin päätöslauselmista. — 144.
- ⁴⁹ Tarkoitetaan rautatieläisten konferenssia, joka kutsuttiin koolle elokuussa 1906 käsittelemään kysymystä yleislakosta ensimmäisen Valtakunnanduuman hajottamisen yhteydessä.
Konferenssiin osallistuivat rautatietyöläisten ja -toimitsijain edustajat 23 rautatieltä sekä Yleisvenäläisen rautatieliiton keskusbyroon, Työryhmän, VSDTP:n Keskuskomitean, Bundin, eserrien KK:n y.m. järjestöjen edustajat. Konferenssin hyväksymässä päätöslauselmassa sanottiin: „Edessäoleva yleislakko tulee olemaan sellainen kansanvoimien rynnistys, joka on tempaava itsevaltiudellisen hallituksen käsistä vallan”. — 144.
- ⁵⁰ „*Verinen päivä*” — elokuun 2 (15) päivä 1906, jolloin Varsovassa, Lodzissa, Radomissa, Plockissa ja muissa Puolan kaupungeissa tehtiin hyökkäyksiä poliisiin kimppuun. Esiintymisen oli järjestänyt Puolan sosialistinen puolue (PPS) (ks. Leninin kirjoitusta „Puolan sosialistisen puolueen sissiesiintymisestä” — tämä osa, s. 177). — 150.
- ⁵¹ Murhayrityksen Stolypinia vastaan tekivät eserrä-maksimalistit elokuun 12 (25) pnä 1906.
Joulukuun aseellisen kapinan tukahduttamista Moskovassa johtaneen kenraali Minin murhasi eräs eserrien puolueen jäsen elokuun 13 (26) pnä 1906. — 150.

- ⁶² Taisteluosastojen kokoomusneuvosto oli kokoonpantu VSDTP:n Moskovan komitean puolue-taisteluosastojen, sosialidemokraattien Moskovan ryhmän, eserrien puolueen Moskovan komitean sekä „Piirin vapaajoukkue”, „Yliopistolainen”, „Kirjapainolainen” ja „Kaukasialainen” nimisten taisteluosastojen edustajista.— 154.
- ⁶³ Ks. K. Marx ja F. Engels, Valitut teokset kahdessa osassa, I osa, 1952, s. 111.— 155.
- ⁶⁴ Ks. K. Marx ja F. Engels, „Vallankumous ja vastavallankumous Saksassa”, 1940, ss. 99—100.— 159.
- ⁶⁵ Tätä väittämää on F. Engels kehittänyt monessa yhteydessä useissa teoksissaan, muun muassa teoksessaan „Anti-Dühring”.— 159.
- ⁶⁶ Lenin tarkoittaa F. Engelsin „Johdantoa” K. Marxin teokseen „Luokkataistelu Ranskassa vuosina 1848—1850”. Julkaistessaan „Johdannon” vuonna 1895 saksalaiset sosialidemokraatit vääristelivät sitä ja sitten tulkittivat sen kieltäytymiseksi aseellisesta kapinasta ja barrikaditaistelusta. „Johdannon” teksti julkaistiin täydellisesti Engelsin käsikirjoituksen mukaan ensimmäisen kerran vasta Neuvostoliitossa (ks. K. Marx ja F. Engels, Valitut teokset kahdessa osassa, I osa, 1952, ss. 91—110).— 159.
- ⁶⁷ Lenin tarkoittaa tsaarin hallituksen kahta asetusta: elokuun 12 (25) päivältä 1906 — hallitsijansuvulle kuuluvien maiden erään osan myymisestä — ja elokuun 27 (syyskuun 9) päivältä 1906 — valtion maiden myynnistä Talonpoikaispankin kautta.— 170.
- ⁶⁸ Kysymys on sanomalehdestä „*Izvestija Moskovskogo Soveta Rabotshih Deputatov*” (Työväen Edustajain Moskovan Neuvoston Tiedonantaja), jokapäiväinen sanomalehti, joka ilmestyi joulukuun 7 (20) päivästä 12 (25) päivään 1905 Moskovan yleislakon ja aseellisen kapinan aikana. Moskovan Neuvoston „Izvestijaa”, samoin kuin Pietarinkin Neuvoston „Izvestijaa”, painettiin omavaltaisesti taisteluosastojen jäsenten suojelemana eri kirjapainoissa (Sytinin, Mamontovin, Kushnerevin ja Tshitsherinin kirjapainoissa). „Izvestijan” painosmäärä oli 5—10 tuhatta. Viimeinen, kuudes „Izvestijan” numero ilmestyi joulukuun 12 (25) päivänä.— 173.
- ⁶⁹ Kirjoitus „*Puolan sosialistisen puolueen sissiesiintymisestä*” liittyy Leninin huomautuksena artikkeliin „Puolasta”, joka julkaistiin „Proletarin” 3. numerossa syyskuun 8 (21) p:nä 1906.— 177.
- ⁶⁰ „*Tver*” — teehuone, joka sijaitsi Pietarissa Nevan tulliportin takana. Teehuone oli mustasotnialaisten kokoontumispaikkana.— 177.
- ⁶¹ *Tag-in* — eserrä-maksimalisti A. G. Troitskin salanimi.— 181.
- ⁶² „*Golos*” („Ääni”) — eserräpuolueen jokapäiväinen sanomalehti, ilmestyi Pietarissa huhti—kesäkuussa 1906.
- „*Delo Naroda*” („Kansan asia”) — eserräpuolueen jokapäiväinen sanomalehti, ilmestyi Pietarissa toukokuussa 1906.— 181.

- 63 V. V. (V. P. Vorontsovin nimimerkki) ja *Nikolai —on* (N. F. Danielsonin nimimerkki)—liberaalisen narodnikkilaisuuden ideologeja XIX vuosisadan 80—90-luvulla.— 182.
- 64 „*Ruskoje Bogatstvo*” („Venäjän Rikkaus”) — kuukausijulkaisu, ilmestyi Pietarissa vuodesta 1876 vuoden 1918 puoliväliin. 90-luvun alusta se oli liberaalisten narodnikkien äänenkannattaja. Vuodesta 1906 lähtien „*Ruskoje Bogatstvosta*” tuli tosiasiallisesti puolittain kadettilaisen enessien („kansansosialistien”) puolueen äänenkannattaja.— 182.
- 65 *Ushakov* — Zubatovin asiamies; perusti syksyllä vuonna 1905 „Riippumattoman sosiaalisen työväenpuolueen” ja julkaisi hallituksen varoilla „*Raboshaja Gazetaa*” („Työväen Lehteä”). „Riippumattomien” puolue yritti käydä taistelua sosialidemokraatteja vastaan, mutta sillä ei ollut menestystä työväen keskuudessa.— 188.
- 66 „*Otkliki Sovremennosti*” („Nykyajan Kaikuja”) — menshevistinen aikakauslehti, ilmestyi Pietarissa julkisesti maaliskuusta kesäkuuhun 1906. Ilmestyi 5 numeroa.— 189.
- 67 Helmikuun 20 (maaliskuun 5) pnä 1906 annettiin laki ja kaksi asetusta senaatille Valtakunnanduumasta ja Valtakunnanneuvostosta. Antamalla tämän lain tsarain hallitus tosiasiallisesti kumosi lokaan 17 päivän manifestin.
- Uuden lain mukaan Valtakunnanneuvosto, jonka kokoonpanosta puolet nimitti korkein vallanpitäjä ja puolet valittiin aateliston, suurkapitalistien ja papiston mustasotnialaisten kerrosten keskuudesta, muutettiin neuvottelevasta lakiasäättäväksi elimeksi. Valtakunnanneuvosto saattoi hyljätä Duuman jokaisen päätöksen.— 193.
- 68 *Bezzaglavijalaiset* — puolittain kadettilainen ryhmä (S. Prokopovitsh, J. Kuskova, V. Bogutsharski y.m.), joka julkaisi vuonna 1906 Pietarissa aikakauslehteä „*Bez Zaglavija*” („Ilman Otsikkoo”). Julistaen itsensä länsieurooppalaisen sosialidemokratian revisionistisen siiven (Bernsteinin y.m.) kannattajiksi „bezzaglavijalaiset” esiintyivät proletariaatin itsenäistä luokkapolitiikkaa vastaan. Lenin nimitti „bezzaglavijalaisia” „menshevistismielisiksi kadeteiksi” eli „kadettimielisiksi menshevikeiksi”.— 198.
- 69 Kirjoitus on julkaistu huomautuksena „Toimitukselta” VSDTP:n Moskovan komitean päätöslauselmaan sissisodasta. Moskovan komitea oli hyväksynyt päätöslauselman syyskuussa 1906. Päätöslauselman perustelevan osan 3 kohdassa sanotaan, että „vallankumous, vaikka se ei pystykään samanaikaisena kansan esiintymisenä murtamaan valtaa, on kuitenkin siksi voimakas, ettei se voi jäädä passiiviseksi, vaan ryhtyy vaistonvaraisesti sissihyökkäyksiin vihollista vastaan, mitä voidaan erikoisesti odottaa maaseudulla, kun tulee rekryyttien kutsunnan aika”.— 208.
- 70 „*Amsterdamin päätöslauselma*” — „Sosialistisen taktiikan kansainväliset säännöt” — hyväksyttiin II Internationalen kongressissa, joka pidettiin Amsterdamissa elokuun 14—20 pnä (uutta lukua) 1904.

Päätöslauselmassa kiellettiin sosialistien osallistuminen porvarillisiin hallituksiin ja evättiin sosialististen puolueiden yhteistyö porvarillisten puolueiden kanssa.— 209.

⁷¹ „Disk” („демократический союз конституционалистов”)— perustusaillaisten demokraattinen liitto — vastavallankumouksellinen järjestö, perustettiin syksyllä vuonna 1905; liittoon kuului suuraateliston, teollisuusporvariston vanhoillisten kerrosten ja korkeimman virkavallan edustajia. Vuoden 1905 lopulla „disk” liittyi lokakuulaisten puolueeseen.— 210.

⁷² „Sotsial-Demokrat” („Sosialidemokraatti”)— sanomalehti, VSDTP:n Keskuskomitean illegaalinen äänenkannattaja, ilmestyi Pietarissa syyskuun 17 (30) päivästä marraskuun 18 (joulukuun 1) päivään 1906. Lehti oli todellisuudessa menshevikkien äänenkannattaja, sillä KK oli siihen aikaan menshevikkien käsissä.— 216.

⁷³ *Tkatshevilaisuus* — venäläinen blanquilaisuus; sai nimensä Auguste Blanquin seuraajan, XIX vuosisadan 60—70-luvun vallankumousmiehen P. N. Tkatshevin nimen mukaan.— 216.

⁷⁴ Artikkelin „Venäläinen radikaali on jälkiviisas!” julkaistiin „Vestnik Zhizni” 12. numerossa.

„Vestnik Zhizni” („Elämän Sanomia”)— kerran viikossa ilmestynyt tieteellinen, kirjallinen ja poliittinen aikakauslehti, bolshevikkien legaalinen äänenkannattaja; ilmestyi Pietarissa epäsäännöllisesti maaliskuun 30 (huhtikuun 12) päivästä 1906 syyskuuhun 1907; vuoden 1906 marraskuun 19 (joulukuun 2) päivään mennessä ilmestyi 13 numeroa. Vuoden 1907 tammikuusta lähtien „Vestnik Zhizni” muutettiin kuukausijulkaisuksi; ilmestyi 7 numeroa. Aikakauslehteä avustivat V. I. Lenin, M. S. Olminski, V. V. Vorovski, A. V. Lunatsharski, A. M. Gorki y.m. Yllämainitun artikkelin lisäksi aikakauslehdessä (№ 6) julkaistiin Leninin kirjoitus „Kautsky Valtakunnanduumasta” (ks. Teokset, 10. osa, ss. 455—458).— 221.

⁷⁵ V. V. H—ov — V. V. Hizhnjakov.— 221.

⁷⁶ „Stolitschnaja Potshat” („Pääkaupungin Posti”)— vasemmistokadettien jokapäiväinen sanomalehti, ilmestyi Pietarissa lokakuusta 1906 helmikuuhun 1908.— 226.

⁷⁷ „Proletari” („Proletaari”)— illegaalinen sanomalehti, jonka bolshevikit perustivat puolueen IV (Yhdistävän) edustajakokouksen jälkeen; ilmestyi vuoden 1906 elokuun 21 (syyskuun 3) päivästä vuoden 1909 marraskuun 28 (joulukuun 11) päivään; toimittajana oli Lenin. „Proletari” kantoj Moskovan ja Pietarin komiteoiden ja jonkin aikaa myös Moskovan piirikunnan, Permin, Kurskin ja Kasanin komiteain äänenkannattajan nimeä. Todellisuudessa „Proletari” oli bolshevikkien pää-äänenkannattaja. Sitä ilmestyi 50 numeroa; ensimmäiset 20 numeroa julkaistiin Suomessa. Helmikuun 13 (26) päivästä joulukuun 1 (14) päivään 1908 „Proletari” ilmestyi Genevessä ja vuoden 1909 tammikuun 8 (21) päivästä lähtien Pariisissa.

Lehdessä julkaistiin yli 100 Leninin kirjoitusta. Stolypinilaisen taantumuksen vuosina „Proletarilla” oli erittäin suuri merkitys bolshevististen järjestöjen säilyttämisessä ja lujittamisessa. Tammi-kuussa 1910 „sovitelijoiden” onnistui VSDTP:n Keskuskomitean täysistunnossa ajaa läpi päätös „Proletarin” julkaisun lopettamisesta.— 232.

- ⁷⁸ Kirjanen „*Martovin ja Tsherevaninin esiintymisestä porvarillisessa lehdistössä*” julkaistiin Pietarissa lokakuussa 1906. Vuonna 1912 painoasiain komitea julisti kirjasen takavarikkoon, ja Pietarin oikeuskamari teki päätöksen sen hävittämisestä; siihen mennessä kirjanen oli jo ehtinyt levitä.— 242.
- ⁷⁹ „*Novyi Putj*” („Uusi Tie”)—suuntaukseltaan vasemmistokadettilainen jokapäiväinen sanomalehti, ilmestyi Moskovassa elo—marraskuussa 1906.— 242.
- ⁸⁰ Elokuussa 1906, sen jälkeen, kun Viaporin kapinan aikana KK:n määräämä lakko oli epäonnistunut, VSDTP:n Pietarin komitea teki päätöksen ylimääräisen edustajakokouksen kiireellisestä koollekutsumisesta. Pietarin komitea päätti tiedottaa tästä päätöksestään paikallisille komiteoille kehottaen niitä esittämään mielipiteensä tästä kysymyksestä.
Edustajakokouksen koollekutsumista kannattivat useat suuret järjestöt, muun muassa Moskovan ja Pietarin komiteat, Puolan ja Liettuan Sosialidemokratian Päähallinto, Keski-Venäjän sosialidemokraattisten järjestöjen Aluebyroo sekä Latvian Sosialidemokratian Keskuskomitea. Edustajakokouksen puolesta esiintyivät myös Uralin, Nizhni-Novgorodin, Brjanskin, Minskin, Kurganin y.m. komiteat. VSDTP:n Yleisvenäläinen marraskuun konferenssi päätti kutsua edustajakokouksen koolle maaliskuun 15 (28) p:nä 1907.— 250.
- ⁸¹ Kirjasen „*Sosialidemokratia ja vaaliliitot*” painatti marraskuussa 1906 kustannusliike „Vperjod” Pietarissa. Viiden vuoden kuluttua, vuonna 1912, painoasiain komitea julisti kirjasen takavarikkoon ja oikeuskamari vahvisti takavarikon. Vuoden 1912 tammikuun 30 (helmikuun 12) päivänä jäljellejääneet kappaleet kirjasta hävitettiin Pietarin kaupunginpäällikön kirjapainossa.— 261.
- ⁸² *Nelikanta* — lyhennetty nimitys demokraattisesta vaalijärjestelmästä, johon kuului neljä vaatimusta: yleinen, yhtäläinen, välitön ja salainen äänioikeus.— 268.
- ⁸³ „*Vestnik Partii Narodnoi Svobody*” („Kansan Vapauden Puolueen Tiedonantaja”)—viikkolehti, kadettipuolueen äänenkannattaja, ilmestyi Pietarissa vuoden 1906 helmikuun 22 (maaliskuun 7) päivästä alkaen, väliajoin. Vuoden 1917 Lokakuun vallankumouksen jälkeen lehti lakkautettiin.— 271.
- ⁸⁴ „*Soznatelnaja Rossija*” („Valveutunut Venäjä”)—eseräläinen kirjoituskokoelma, julkaistiin Pietarissa syksyllä vuonna 1906. Kolmannesta julkaisusta lähtien ilmestyi alaotsikkonaan „Kokoelma aikamme aiheista”.— 278.

⁸⁵ *VSDTP:n* Toinen konferenssi („Ensimmäinen yleisvenäläinen”) pidettiin Tampereella marraskuun 3—7 (16—20) päivinä vuonna 1906. Konferenssiin osallistui 32 edustajaa.

Toisen Valtakunnanduuman vaalikamppailua koskevasta kysymyksestä konferenssi kuuli neljä selostusta. Lenin esiintyi puolustuen bolshevistista vaaliohjelmaa ja vastustaen blokin tekemistä kadettien kanssa. Menshevikit ja bundilaiset puolustivat blokin solmimista kadettien kanssa. Enemmistö hyväksyi 18 äänellä 14 vastaan menshevistisen päätöslauselman. Tämän päätöslauselman vastapainoksi Lenin esitti „Eriävän mielipiteen”—14 edustajan (6 bolshevikin, 5 puolalaisen ja 3 latvialaisen sosialidemokraatin) allekirjoittaman bolshevistisen vaaliohjelman.

Marraskuun 6 päivänä Lenin esiintyi konferenssissa arvostellen menshevististä vaaliohjelman luonnosta, jonka KK oli esittänyt konferenssin hyväksyttäväksi (luonnos oli julkaistu „Sotsial-Demokrat” lehden 6. n:ossa marraskuun 3 (16) päivänä). Konferenssi hyväksyi päätöslauselman muutosten tekemisestä vaaliohjelman luonnokseen. Samana päivänä Lenin käytti konferenssissa puheenvuoron esiintyen puolueen ylimääräisen edustajakokouksen koollekutsumisen puolesta ja vaati käsiteltäväksi „työväen edustajakokouksen” agitoimista puoluekurin rikkomiskysymyksenä.

Vahvistaessaan päätöslauselmaa „Vaalikamppailun yhtenäisyydestä paikkakunnilla” konferenssi hyväksyi Leninin muutosehdotuksen. Päätöslauselman teksti ja siihen tehty muutos on esitetty Leninin artikkelissa „Taistelu kadettilaismielisiä sosialidemokraatteja vastaan ja puoluekuri” (ks. tätä osaa, s. 307). Konferenssi antoi KK:n tehtäväksi julkaista konferenssia koskevassa selostuksessa kaikki päätöslauselmaehdotukset ja eriävät mielipiteet. Menshevistinen KK julkaisi kuitenkin vain konferenssin päätöslauselmat jättäen pois bolshevikien eriävän mielipiteen (ks. „Sotsial-Demokrat” n:o 7).

Konferenssin työtä Lenin arvosteli artikkelissa (yllämainitun lisäksi) „Kadettien kanssa tehtävistä blokeista” (ks. tätä osaa, ss. 291—303).—284.

⁸⁶ *Sionisti-sosialistit* („Sionistinen sosialistinen työväenpuolue”)—juutalainen kansalliskiihkoinen pikkuporvarillinen järjestö, perustettiin vuonna 1904 Odessassa.—285.

⁸⁷ Duumajulistuksen bolshevistinen luonnos oli Leninin kirjoittama; hän esitti sen artikkelissa „Duumaryhmämme julkilausuman johdosta” (ks. tätä osaa, ss. 19—23).—296.

⁸⁸ Kysymys on Plehanovin kirjeestä (ks. tätä osaa, ss. 257—259).—305.

⁸⁹ „*Volna*” („Aalto”)—jokapäiväinen julkinen bolshevistinen lehti; ilmestyi Pietarissa huhtikuun 26 (toukokuun 9) päivästä toukokuun 24 (kesäkuun 6) päivään vuonna 1906. Ilmestyi 25 numeroa. Vuoden 1906 toukokuun 5 (18) pnä ilmestyneestä 9. n:osta alkaen (IV edustajakokouksen päätyttyä ja Leninin saavuttua Tukholmasta) lehden todellisena toimittajana oli Lenin. Lehdessä julkaistiin yli 20 Leninin artikkelia. Toimituksen työhön osallistuivat V. V. Vorovski

- ja M. S. Olminski. „Volna” joutui moneen otteeseen poliisivainon kohteeksi; lakkautettiin tsaarihallituksen toimesta. „Volnan” asemesta alkoi ilmestyä julkinen bolshevistinen lehti „Vperjod”.— 308.
- ⁹⁰ „*Russkije Vedomosti*” („Venäläiset Sanomat”) — jokapäiväinen sanomalehti, ilmestyi vuodesta 1863 alkaen Moskovassa Moskovan yliopiston liberaalisten professorien ja zemstvotoimihenkilöiden julkaisemana; se ilmensi liberaalisten tilanherrojen ja porvariston etuja; vuodesta 1905 lähtien oikeistokadettien äänenkannattaja; lakkautettiin vuoden 1917 Lokakuun vallankumouksen jälkeen.— 309.
- ⁹¹ Juliste „*Ketä on valittava Valtakunnanduumaan?*” on kirjoitettu toisen Duuman vaalien edellä. Artikkelissaan „Hallitus Duumaa vääräntämässä ja sosialidemokratian tehtävät” (ks. tätä osaa, s. 371) Lenin nimitti tätä julistetta Duuman vaaleihin osallistuvaa „kolmea johtavinta puoluetta koskevaksi julisteeksi”. Juliste ilmestyi Pietarissa kolmena painoksena: kahtena lyhennettynä ja yhtenä täydellisenä. Lyhennettynä sen julkaisivat Harkovin, Kostroman, Ivanovo-Voznesenskin komiteat ja VSDTP:n Obin ryhmä sekä Lätinmaan sosialidemokraattien keskuskomitea.— 310.
- ⁹² Lenin vertaa ironisesti Plehanovin opportunistista kirjettä „Julkinen vastaus eräälle „Tovarishtsh” lehden lukijalle” F. Lassallen kirjaseen „Julkinen vastaus Yleissaksalaisen työväenkongressin Leipzigin Keskuskomitealle” (v. 1863).— 317.
- ⁹³ Ks. K. Marx ja F. Engels, Valitut teokset kahdessa osassa, I osa, 1952, s. 479.— 320.
- ⁹⁴ „*Kuuluissa Pariisin sopimus*” — sopimus itsevaltiuden vastaisen taistelun „peruseriaatteista ja -vaatimuksista”; tehtiin vuoden 1904 marraskuussa Pariisin konferenssissa, johon osallistui eserrien puolueen, Puolan sosialistisen puolueen (PPS), Gruusian porvarillis-natsionalistisen sosialistifederalistien puolueen („Sakartvelo”) y.m. edustajia. VSDTP:n Neuvoston koollekutsuma VSDTP:n ja kansallisten sosialidemokraattisten järjestöjen edustajain neuvottelukokous kieltäytyi osallistumasta Pariisin konferenssiin.— 323.
- ⁹⁵ Bolshevikkien päätöslauselmaehdotusta „Demokraattisen vallankumouksen nykyinen ajankohta”, jonka he laativat Yhdistävälle edustajakokoukselle, ks. V. I. Lenin, Teokset, 10. osa, ss. 142—143.— 325.
- ⁹⁶ Ks. V. I. Lenin, Teokset, 8. osa, ss. 363—364.— 328.
- ⁹⁷ Puhe on Yhdistävälle edustajakokoukselle laaditusta aseellista kapinaa koskevasta päätöslauselmaehdotuksesta (ks. V. I. Lenin, Teokset, 10. osa, ss. 144—145).— 329.
- ⁹⁸ „*Narodnaja Svoboda*” („Kansan Vapaus”)— sanomalehti, kadetti-puolueen äänenkannattaja, ilmestyi Pietarissa vuoden 1905 joulukuussa.— 330.

⁹⁹ Lenin tarkoittaa vuoden 1849 kapinoita etelä- ja länsi-Saksassa. Pikkuporvarillisten johtajain epäröinnin ja pelkuruuden seurauksena preussilainen sotaväki tukahdutti kapinat.

Vuonna 1902 olleen Belgian yleislakon oli valmistellut Belgian työväenpuolue liitossa liberaalien kanssa, ja sen tunnuksena oli taistelu yleisen äänioikeuden puolesta. Työväenpuoluetta johtaneet opportunistit — Vandervelde y.m. — säikähtivät lakkoliikkeen laajuutta ja antautuivat täydellisesti hallituksen edessä. — 334.

¹⁰⁰ *Rabotshajamysliläiset* — „ekonomistien” „Rabotshaja Mysl” („Työväen Ajatus”) lehden (ilmestyi vuosina 1897—1902) kannattajia. Useissa teoksissaan, varsinkin „Iskrassa” julkaistuissa kirjoituksissaan sekä kirjassa „Mitä on tehtävä?”, Lenin arvosteli „Rabotshaja Myslin” katsomuksia pitäen niitä kansainvälisen opportunistin venäläisenä muunnoksena.

Akimovilaiset — V. P. Akimovin (Mahnovetsin), „ekonomismin” erään edustajan, aateveljiä. — 338.

¹⁰¹ *Valko-Venäjän sosialistinen gromada* — narodnikkilaistyypinen pikkuporvarillinen natsionalistinen järjestö, muodostui edustajakokouksessa vuonna 1903. — 340.

¹⁰² Lenin tarkoittaa työväen edustajakokousta koskevaa päätöslauselmaa, joka hyväksyttiin Pietarin eri kaupunkipiirien työläisten kokouksessa vuoden 1906 syyskuun alussa. Kokouksen oli kutsunut koolle VSDTP:n Pietarin komitea. — 342.

¹⁰³ „*Vperjod*” („Eteenpäin”) — illegaalinen bolshevistinen sanomalehti, julkaistiin Genevessä vuoden 1904 joulukuun 22 päivästä (vuoden 1905 tammikuun 4 päivästä) vuoden 1905 toukokuun 5 (18) päivään saakka; ilmestyi 18 numeroa. Lehden järjestäjänä, aatteellisena innoittajana ja johtajana oli V. I. Lenin. Toimituskuntaan kuuluivat myös V. V. Vorovski, M. S. Olminski ja A. V. Lunatsharski.

Erikoisessa päätöslauselmassaan VSDTP:n III edustajakokous pani merkille „*Vperjod*” lehden suuren merkityksen taistelussa menševismistä vastaan, puoluekantaisuuden entistämisen puolesta, vallankumousliikkeen esiinnostamien taktiikkakysymysten asettamisessa ja valaisemisessa ja lausui kiitoksensa lehden toimitukselle. — 344.

¹⁰⁴ „*Novaja Zhizn*” („Uusi Elämä”) — ensimmäinen legaalinen bolshevistinen jokapäiväinen sanomalehti, ilmestyi vuoden 1905 lokakuun 27 (marraskuun 9) päivästä joulukuun 3 (16) päivään Pietarissa. Leninin palattua maanpaosta Pietariin marraskuun alussa lehti alkoi ilmestyä hänen välittömällä johdolla. „*Novaja Zhizn*” oli tosiasiallisesti VSDTP:n Pää-äänenkannattaja. Lehden lähimpiä avustajia olivat V. V. Vorovski, M. S. Olminski, A. V. Lunatsharski y.m. „*Novaja Zhizniin*” kirjoitteli aktiivisesti A. M. Gorki, joka antoi lehdelle myös suurta aineellista apua.

„*Novaja Zhiznin*” 9. numerossa vuoden 1905 marraskuun 10 (23) pnä ilmestyi Leninin ensimmäinen artikkeli „Puolueen reorganisomisesta”. Sen jälkeen julkaistiin vielä toistakymmentä hänen kirjoittamaansa artikkelia. Lehden päivittäinen painosmäärä nousi

- 80 tuhanteen kappaleeseen. „Novaja Zhizn” joutui monien vainotienpiteiden kohteeksi. Lehden 27 numerosta takavarikoitiin ja hävitettiin 15. Hallitus lakkautti „Novaja Zhizn” lehden sen 27. numeron ilmestymisen jälkeen joulukuun 2 (15) pnä. Viimeinen, 28:s, numero ilmestyi illegaalisesti.— 346.
- ¹⁰⁵ „Die Neue Zeit” („Uusi Aika”)— Saksan sosialidemokratian aikakauslehti, ilmestyi Stuttgartissa vuodesta 1883 vuoteen 1923. Alkaen 90-luvun toiselta puoliskolta, F. Engelsin kuoleman jälkeen, aikakauslehti julkaisi säännöllisesti revisionistien kirjoituksia. Imperialistisen maailmansodan vuosina (1914—1918) sillä oli keskustalainen, kautskylainen asenne, se tuki sosialishovinisteja.— 349.
- ¹⁰⁶ „Narodno-Sotsialistitsheskoje Obozrenije” („Kansansosialistinen Katsaus”) — puolikadettilaisen „kansansosialistisen” puolueen äänenkannattaja; ilmestyi Pietarissa vuosina 1906—1907.— 352.
- ¹⁰⁷ „Sovremennaja Zhizn” („Nykyajan Elämä”)— menshevikkien aikakauslehti, julkaistiin Moskovassa vuoden 1906 huhtikuusta vuoden 1907 maaliskuuhun saakka.— 353.
- ¹⁰⁸ Lenin tarkoittaa Marxin artikkelia „Kriisi ja vastavallankumous”, joka julkaistiin „Uudessa Reinin Lehdessä” vuoden 1848 syyskuun 14 pnä (ks. K. Marx ja F. Engels, Teokset, VI osa, 1930, s. 444).— 359.
- ¹⁰⁹ Tarkoitetaan VSDTP:n Toisen („Ensimmäisen yleisvenäläisen”) konferenssin päätöslauselmaa — „Korjaus Keskuskomitean ehdottamaan vaaliohjelmaluonnokseen” (ks. „NKP edustajakokousten, konferenssien ja Keskuskomitean täysistuntojen päätöslauselmissa ja päätöksissä”, 7. painos, I osa, 1953, ss. 142—143).— 363.
- ¹¹⁰ Puhe on maaliskuun vallankumouksen jälkeen vuoden 1848 toukuussa koollekutsutun Frankfurtin parlamentin — Saksan kansalliskokouksen edustajista.
Kansallisliberaalit — poliittinen puolue Saksassa, erkani v. 1866 preussilaisten progressivistien puolueesta, edusti vastavallankumouksellisen teollisen suurporvariston etuja.— 372.
- ¹¹¹ Lenin esittää katsantokannan K. Marxin teoksesta „Gothan ohjelman arvostelua” (ks. K. Marx ja F. Engels, Valitut teokset kahdessa osassa, II osa, 1952, s. 24).— 372.
- ¹¹² Nik. J-ski — N. I. Jordanski, oli siihen aikaan hyvin lähellä menshevikkejä.— 373.
- ¹¹³ Artikkelin „Poliittinen tilanne ja työväenluokan tehtävät” julkaistiin bolshevikkien äänenkannattaja „Ternii Truda” ensimmäisessä numerossa.
„Ternii Truda” („Työn Okaita”)— bolshevistinen legaalinen viikkolehti, jota julkaistiin Pietarissa vuoden 1906 joulukuun 24 (vuoden 1907 tammikuun 6) päivästä vuoden 1907 tammikuun 6 (19) päivään. Ilmestyi 3 numeroa. Paitsi mainittua artikkelia viikkoleh-

dessä (n:o 2) julkaistiin Leninin kirjoitus „Miten suhtaantuvat Duuman vaaleihin porvarilliset puolueet ja työväenpuolue?” (ks. tätä osaa, ss. 401—405). Hallitus lakkautti viikkolehden.— 375.

- 114 Artikkelin *„Työväenpuolueen tehtävät ja talonpoikaisto”* oli kirjoitettu samaralaista bolshevistista legaalista „Samarškaja Luka” („Samaran Mutka”) lehteä varten. Lenin lähetti artikkelin käsikirjoituksen Pietarista Samaraan, lehden toimituksen osoitteella, mutta santarmit kaappasivat sen. Käsikirjoitus löydettiin vasta vuonna 1929 Samaralan läänin santarmihallinnon arkistomateriaalien joukosta.— 382.
- 115 *„Nasha Tribuna”* („Tribunimme”) — Bundin viikkolehti, joka ilmestyi Vlnossa vuoden 1906 joulukuusta vuoden 1907 maaliskuuhun. Ilmestyi 12 numeroa.— 388.
- 116 Lenin tarkoittaa N. Shtshedrinin kuvauksia „Rajan takana”, jotka julkaistiin vuoden 1881 „Otshestvennyje Zapiski” aikakauslehden tammikuun niteessä (ks. N. Shtshedrin (M. J. Saltykov), Kootut teokset, XIV osa, 1936, ss. 161—208).— 409.
- 117 Artikkelin *„Työväenpuolueen vaalikamppailu Pietarissa”* julkaistiin bolshevistisen äänenkannattajan „Prostyje Retshin” 1. numeron johdavana kirjoituksena.
„Prostyje Retshi” („Koruttomia puheita”) — bolshevistinen legaalinen viikkolehti, julkaistiin Pietarissa vuonna 1907. Ilmestyi 3 numeroa: tammikuun 14 (27) pnä, tammikuun 21 (helmikuun 3) pnä ja tammikuun 30 (helmikuun 12) pnä. Paitsi mainittua artikkeleita lehdessä julkaistiin Leninin artikkelit „Sosialidemokratian vaalikamppailu Pietarissa”, „Vaalit Pietarin työväenkuuriassa” ja „Sosialidemokraattien ja sosialistivallankumouksellisten vaalitaistelu Pietarin työväenkuuriassa”. Hallitus lakkautti lehden julkaisemisen.— 413.
- 118 VSDTP:n Pietarin järjestön konferenssi, joka käsitteli II Valtakunnanduuman vaaleissa noudatettavaa vaalitaktiikkaa koskevaa kysymystä, pidettiin vuoden 1907 tammikuun 6 (19) pnä. Lenin teki alustuksen vaalisopimuksista. Leninin alustuksesta julkaistiin lehtiselostus tammikuun 25 (helmikuun 7) pnä vuonna 1907 bolshevistisen „Proletari” lehden 12. numerossa.
 Alustuksen käsitellyn jälkeen konferenssi vahvisti VSDTP:n Yleisvenäläisen marraskuun konferenssin 14 edustajan päätöslauselman („Eriävä mielipide”). Lenin on valaissut yksityiskohtaisesti Pietarin konferenssin työtä ja sen koollekutsumisen ehtoja kirjassaan „Sosialidemokratia ja Duuman vaalit”, „„Kun kuulet tyhmyrin tuomion”... (Sosialidemokraattisen lehtimiehen muistiinpanoista)” (ks. tätä osaa, ss. 417—440, 441—459).— 413.
- 119 Kirjassen *„Sosialidemokratia ja Duuman vaalit”* julkaisi vuoden 1907 tammikuussa „Novaja Duma” kirjakustantamo Pietarissa „Delo” osuusliikkeen kirjapainossa. Siellä painettiin samaan aikaan Leninin kirjanen „„Kun kuulet tyhmyrin tuomion”... (Sosialidemokraattisen lehtimiehen muistiinpanoista)”. Vuonna 1912 hallitus kielsi kummankin kirjassen.— 417.

- ¹²⁰ Lenin tarkoittaa N. G. Tshernyshevskin teosta „H. Ch. Carey'n taloustieteellisiä kirjeitä Amerikan Yhdysvaltojen presidentille” (ks. N. G. Tshernyshevski, Valitut teokset viidessä osassa, II osa, II nide, 1935, s. 458).— 433.
- ¹²¹ „Lidvaliadi” — vuonna 1906 nälänhätää kärsineisiin lääneihin elintarvikkeita toimittaneen suurkeinottelija Lidvalin ja sisäasiain apulaisministerin Gurkon oikeusjuttu. Kruununvarkauksia ja nälänhädällä keinottelua koskevat paljastukset pakoittivat tsaarihallituksen antamaan asian oikeuteen. Gurkolle tästä jutusta ei virkaeroa lukuunottamatta koitunut mitään jälkiseurauksia.— 435.
- ¹²² Puhe on mustasotnialaisten järjestämästä I Valtakunnanduuman jäsenen kadetti M. J. Herzensteinin murhasta heinäkuun 18 (31) pñä 1906 Suomessa.— 435.
- ¹²³ Tan (V. G. Bogorazin salanimi)—eräs puolikadettilaisen „kansansosialistisen puolueen” järjestäjä.— 441.
- ¹²⁴ Lenin lainaa Tshatskin, A. S. Gribojedovin „Vastus viisaudesta” komedian päähenkilön, sanoja.— 451.
- ¹²⁵ Lenin tarkoittaa vasemmistokadettilaisen „Vek” („Vuosisata”) lehden yritystä koota valitsijain mielialaa koskevaa aineistoa. Lehden 5. numerossa tammikuun 9 (22) pñä 1907 julkaistiin lukijakunnan keskuudessa toimeenpannun ennakköäänestyksen yhteenvedot: osoittautui, että kadetteja äänesti 765 henkeä ja sosialidemokraatteja 407. Muut puolueet saivat mitättömän äänimäärän.— 457.
-

TIETOJA
V. I. LENININ
ELÄMÄSTÄ JA TOIMINNASTA

(Kesäkuu 1906 — tammikuu 1907)

1906

- Kesäkuu, 6 (19).* Lenin tekee Karpov-nimisenä alustuksen ja esittää loppulausunnon agraarikysymyksestä Kansakoulunopettajien yleisvenäläisen edustajakokouksen edustajille Pietarissa.
- Kesäkuu, 8 (21).* Leninin artikkeli „Aattona”, joka välitettiin lennättimise Pietarista Kieviin, julkaistiin kieviläisen bolshevistisen „Rabotnik” lehden 1. numerossa.
- Lenin kirjoittaa artikkelin „Ylhäällä horjuntaa, alhaalla päättäväisyyttä”. Artikkelin julkaistiin „Vperjod” lehden 13. numerossa kesäkuun 9 (22) pnä (pääkirjoitus).
- Kesäkuu, 9 (22).* Lenin kirjoittaa artikkelin „Yhtenäisyyteen!”. Artikkelin julkaistiin „Vperjod” lehden 14. numeron pääkirjoituksena kesäkuun 10 (23) pnä.
- Kesäkuu, 10 (23).* Lenin kirjoittaa artikkelin „Duuma ja kansa”. Artikkelin julkaistiin „Vperjod” lehden 15. numeron pääkirjoituksena kesäkuun 11 (24) pnä.
- Kesäkuun alku-puolisko.* Lenin arvostelee Baltian tehtaan sosialidemokraattisen järjestön kokouksessa menshevikkejä, jotka kannattavat kadettilaista „vastuunalainen duumaministeristö”-tunnusta.
- Kesäkuu, 11—12 (24—25).* Lenin saapuu Terijoelle (Suomi) osallistuakseen VSDTP:n Pietarin järjestön piirienväliseen konferenssiin.
- Lenin on konferenssissa puheenjohtajana. Hän ehdottaa, että konferenssin työ aloitettaisiin taktiikkakysymyksen käsittelystä. Leninin ehdotus hyväksyttiin. Lenin tekee alustukset „Puolueen taktikka Valtakunnanduuman suhteen” ja „Puolueen yhtenäisyydestä”.

- Kesäkuu, ennen
14 (27) päivää.* Lenin laatii sosialidemokraattien duumaryhmän julistuksen luonnoksen. Luonnos julkaistiin „Eho” lehden 1. numerossa kesäkuun 22 (heinäkuun 5) pnä.
- Kesäkuu,
14 (27).* Leninin artikkeli „Taistelu vallasta ja „taistelu” almuista” julkaistiin „Vperjod” lehden 17. numeron pääkirjoituksena.
- Kesäkuu, 22
(heinäkuu, 5).* Leninin artikkelit „Duumaryhmämme julkilausuman johdosta”, „Minkä teet, tee pian!” ja „Hyödyllistä polemiikka” julkaistiin „Eho” lehden 1. numerossa.
- Lenin kirjoittaa artikkelit „Nälkääkärsivien auttaminen ja Duuman taktiikka” ja „Neuvottelut ministeristöstä”. Artikkelit julkaistiin „Eho” lehden 2. numerossa kesäkuun 23 (heinäkuun 6) pnä.
- Kesäkuu, 23
(heinäkuu, 6).* Lenin kirjoittaa artikkelin „Kuka kannattaa liittoja kadettien kanssa?”. Artikkelit julkaistiin „Eho” lehden 3. numeron pääkirjoituksena kesäkuun 24 (heinäkuun 7) pnä.
- Kesäkuu, 24
(heinäkuu, 7).* Lenin kirjoittaa artikkelin „Kadettiduma myöntänyt rahaa pogromimiesten hallitukselle”. Artikkelit julkaistiin „Eho” lehden 4. numeron pääkirjoituksena kesäkuun 25 (heinäkuun 8) pnä.
- Kesäkuu, 25
(heinäkuu, 8).* Lenin tekee alustuksen ja esittää loppulausunnon agraarikysymyksestä VSDTP:n Pietarin piirikomitean järjestämässä työläisten kokouksessa.
- Kesäkuu, 26
(heinäkuu, 9)* Lenin kirjoittaa artikkelin „Kadettien säestäjät”. Artikkelit julkaistiin „Eho” lehden 5. numeron pääkirjoituksena kesäkuun 27 (heinäkuun 10) pnä.
- Kesäkuu, 28
(heinäkuu, 11).* Leninin artikkeli „Vieläkin duumaministeristöstä” julkaistiin „Eho” lehden 6. numerossa (pääkirjoitus).
- Lenin on puheenjohtajana Pietarin Narvan piirin työläissosialidemokraattien kokouksessa. Hän tekee alustuksen agraarikysymyksestä. Kokous hyväksyy Leninin ehdottaman päätöslauselman, jossa hyväksytään VSDTP:n Pietarin piirienvälisen konferenssin päätökset.
- Kesäkuun loppu
(heinäkuun
alku).* Lenin osallistuu Pietarissa puolueen johtavien bolshevikkityöntekijäin kokoukseen, jossa käsitellään kysymystä puolueen taktiikasta.
- Heinäkuu,
1 (14).* Leninin artikkelit „„Puolueettomien” boikotinkannattajien virheellisiä mielipiteitä” ja „Porvariston muistutukset ja proletariaatin taistelukutsu” julkaistaan „Eho” lehden 9. numerossa.

- Heinäkuu,*
2 (15). Leninin artikkeli „Armeija ja kansa” julkaistaan „Eho” lehden 10. numeron pääkirjoituksena.
- Heinäkuun alku.* Lenin esiintyy Shapshalin tupakkatehtaan työläis-naisten kokouksessa Pietarissa; hän kannattaa työläisten aloitetta lakon alkamisesta vastaukseksi siihen, kun johtokunta oli kieltäytynyt tyydyttämästä heidän taloudellisia vaatimuksiaan.
- Heinäkuu,*
4 (17). Leninin artikkelit „Joukkojen järjestämisestä ja taisteluhetken valinnasta” ja „Sanoma- ja aikakauslehtien parissa” julkaistaan „Eho” lehden 11. numerossa.
- Heinäkuu,*
5 (18). Leninin artikkeli „Rohkea rynnistys ja arka puolustus” julkaistaan „Eho” lehden 12. numeron pääkirjoituksena.
- Lenin kirjoittaa artikkelin „Duumapuolueet ja kansa”. Artikkelin julkaistiin „Eho” lehden 13. numeron pääkirjoituksena heinäkuun 6 (19) pnä.
- Heinäkuu,*
6 (19). Lenin kirjoittaa artikkelin „Taantumuksen salaliitot ja pogromimiesten uhkaukset”. Artikkelin julkaistiin „Eho” lehden 14. numerossa heinäkuun 7 (20) pnä (pääkirjoitus).
- Heinäkuu,*
7 (20). Lenin tekee Karpov-nimisenä VSDTP:n Pietarin järjestön puolueyöntekijäin kokouksessa alustuksen ja esittää päätöslausemaehdotuksen Valtakunnanduuman sosialidemokraattisen ryhmän taktiikasta.
- Heinäkuu,*
9 tai 10
(22 tai 23). Lenin pitää Kuokkalassa (Suomi) puolueyöntekijäin kanssa neuvottelukokouksen, jossa kysymyksenä on puolueen tehtävät Duuman hajottamisen yhteydessä.
- Heinäkuun*
13 ja 17
(26 ja 30) päivän välillä. Lenin kirjoittaa kirjasen „Duuman hajottaminen ja proletariaatin tehtävät”.
- Heinäkuu,*
16 (29). Lenin kirjoittaa VSDTP:n Pietarin komitean toimeenpanevan komission päätösehdotuksen valtuuskunnan lähettämisestä Viaporiin johtamaan kapinaa.
- Heinäkuu.* 20
(elokuu, 2). Lenin antaa bolshevikeille, Pietarin komitean jäsenille, ohjeen lakkoon ryhtymisestä Kronstadtin kapinan tukemiseksi.
- Elokuun alku-*
puolisko. Lenin oleskelee kaksi viikkoa Viipurissa ja johtaa „Proletari” lehden 1. numeron valmistamistyötä ja julkaisemista.

- Elokuu, 12 (25).* Lenin kirjoittaa artikkelin „Boikotista”.
- Elokuu, 21 (syyskuu, 3).* Leninin artikkelit: „Myrskyn edellä” (pääkirjoitus), „Boikotista”, „Poliittinen kriisi ja opportunistisen taktiikan epäonnistuminen” ja „Päivän tapahtumien johdosta” julkaistaan „Proletari” lehden 1. numerossa.
- Elokuu, 27 (syyskuu, 9).* Lenin on puheenjohtajana ja pitää puheen Terijoella pidetyssä puoluekokouksessa menshevististä „työväen edustajakokous”-tunnusta vastaan ja vaatii välttämättömästi kutsumaan koolle VSDTP:n V edustajakokouksen. Kokous hyväksyy yksimielisesti Leninin ehdottaman päätöslauselman.
- Elokuu, 29 (syyskuu, 11).* Leninin artikkelit „Moskovan kapinan opetukset” (pääkirjoitus) ja „Horjuntaa taktiikan kysymyksissä” julkaistaan „Proletari” lehden 2. numerossa.
- Kesä.* Lenin kirjoittaa „Tavallisen marxilaisen huomautuksia filosofiasta” A. Bogdanovin „Empiriomoniemi” kirjan (III nide) johdosta.
- Loppukesä.* Lenin muuttaa Suomeen Kuokkalaan „Vaasan” huvilaan.
- Syyskuu, 8 (21).* Leninin artikkelit „Hallituksen politiikka ja edessäoleva taistelu” (pääkirjoitus) ja „Kädet irti!” julkaistaan „Proletari” lehden 3. numerossa.
- Syyskuun alku-puolisko.* Lenin kirjoittaa kirjoituksen „Bundin ja Venäjän sosialidemokraattisen työväenpuolueen yhteenliittyminen”.
- Syyskuu, 19 (lokakuu, 2).* Leninin artikkeli „Eserräläiset menshevikit” julkaistaan „Proletari” lehden 4. numerossa.
- Syyskuu, 30 (lokakuu, 13).* Leninin artikkelit: „Uutta valtiokaappausta valmistellaan!” (pääkirjoitus), „Sissisota” ja „Venäjän poliittisten puolueiden luokittelun yritys” julkaistaan „Proletari” lehden 5. numerossa.
- Lokakuun alku.* Lenin kirjoittaa „Huomautuksia „Sotsial-Demokratin” 1. numeron johdosta”.
- Lokakuu, 13 (26) pn jälkeen.* Lenin kirjoittaa kirjasen „Martovin ja Tsherevaninin esiintymisestä porvarillisessa lehdistössä”; kirjasen julkaisi „Proletarskoje delo” kustantamo vuoden 1906 lokakuussa.
- Lokakuu, 18 (31).* Leninin artikkeli „Venäläinen radikaali on jälkiviisas!” julkaistaan „Vestnik Zhizni” aikakauslehden 12. numerossa.

- Lokakuu, 29*
(marraskuu, 11). Leninin artikkelit „Kadettien edustajakokouksen tuloksista” (pääkirjoitus) ja „Poroporvarillisuutta vallankumouksellisten keskuudessa” julkaistaan „Proletari” lehden 6. numerossa.
- Lokakuu, 31*
(marraskuu, 13). Lenin lopettaa „Sosialidemokratia ja vaaliliitot” kirjaseen kirjoittamisen.
- Marraskuu,*
3 (16). VSDTP:n toisessa („Ensimmäisessä Yleisvenäläisessä”) konferenssissa Tampereella Lenin valitaan puhemiehistöön.
- Lenin käyttää puheenvuoron konferenssin päiväjärjestystä koskevasta kysymyksestä.
- Lenin ehdottaa käsiteltäväksi kysymyksen, miten paikallisissa puoluejärjestöissä sujuu yhteenliittyminen Bundin kanssa.
- Marraskuu,*
4 (17). Lenin tekee konferenssissa alustuksen ja esittää loppulausunnon kysymyksestä, joka koskee vaaliosimuksia Duuman vaaleissa; hän esittää „Eriävän mielipiteen” VSDTP:n taktiikasta duumakamppailussa. („Eriävän mielipiteen” allekirjoitti 14 konferenssin edustajaa).
- Marraskuu,*
6 (19). Lenin arvostelee konferenssissa VSDTP:n Keskuskomitean ehdottamaa menshevististä vaaliohjelmaluonnosta.
- Lenin käyttää puheenvuoron kannattaen puolueen ylimääräisen edustajakokouksen koollekutsumista.
- Marraskuu,*
7 (20). Lenin vaatii konferenssia käsittelemään „työväen edustajakokouksen” agitoimista puoluekurinrikkomiskysymyksenä. Konferenssi hyväksyy Leninin korjaus ehdotuksen päätöslauselmaan „Vaalikamppailun yhtenäisyydestä paikkakunnilla”.
- Marraskuu,*
10 (23). Leninin artikkelit: „Puolueen ylimääräisen edustajakokouksen koollekutsumisesta”, „Miten historiaa kirjoitetaan...”, „Postscriptum artikkeliin „Sosialidemokratia ja vaalikampanja”” julkaistaan „Proletari” lehden 7. numerossa.
- Marraskuu,*
ennen 16 (29)
päivää. Lenin antaa ohjeita (suullisesti ja erikoiskirjeessä) Tampereella pidettävän VSDTP:n sotilas- ja taistelujärjestöjen ensimmäisen bolshevistisen konferenssin koollekutsumisen järjestäjille.
- Marraskuu, 22*
(joulukuu, 5). Lenin keskustelee VSDTP:n sotilas- ja taistelujärjestöjen ensimmäisen konferenssin osanottajain kanssa konferenssin tuloksista.

- Marraskuu, 23*
(*joulukuu, 6*). Leninin artikkelit: „Vetoamus valitsijoille. Luonnos” (pääkirjoitus), „Kadettien kanssa tehtävistä blokeista”, „Taistelu kadettilaismielisiä sosialidemokraatteja vastaan ja puoluekuri” ja „Miten Armavirin sosialidemokraatit käyvät vaalikamppailua?” julkaistaan „Proletari” lehden 8. numerossa.
- Leninin kirjoittama lentolehtinen „Ketä on valittava Valtakunnanduumaan?” julkaistaan „Proletari” lehden 8. numeron liitteenä.
- Vuoden 1906 marraskuun 15. ja vuoden 1907 tammikuun 15. välillä.* Lenin pitää Pietarissa Nevan piirin Semjannikovin alapiirin työläisille luennon aiheesta „Vaalisopimukset lännessä ja meillä”.
- Joulukuu, 7 (20).* Leninin artikkelit „Uusi senaatin selitys” (pääkirjoitus) ja „Menshevismmin kriisi” julkaistaan „Proletari” lehden 9. numerossa.
- Joulukuu, 10 (23).* Lenin kirjoittaa artikkelin „Proletariaatti ja sen liittolainen Venäjän vallankumouksessa”. Artikkelin julkaistiin „Proletari” lehden 10. numerossa joulukuun 20 p:nä 1906 (tammikuun 2 p:nä 1907).
- Joulukuu, 14 (27).* Lenin kirjoittaa artikkelin „Hallitus Duumaa väerentämässä ja sosialidemokratian tehtävät”. Artikkelin julkaistiin „Proletari” lehden 10. numerossa joulukuun 20 p:nä 1906 (tammikuun 2 p:nä 1907).
- Joulukuu, 20*
(*tammikuun 2. v. 1907*). Leninin artikkeli „Erästä Bundin äänenkannattajassa julkaistusta artikkelista” julkaistiin „Proletari” lehden 10. numerossa.
- Joulukuu, 24*
(*tammikuun 6. v. 1907*). Leninin artikkeli „Poliittinen tilanne ja työväenluokan tehtävät” julkaistaan pääkirjoituksena bolshevistisen „Ternii Truda” viikkolehden 1. numerossa.
- Joulukuun 27*
(*vuoden 1907 tammikuun 9*)
päivän jälkeen. Lenin kirjoittaa esipuheen kirjaseen „W. Liebknecht. Ei mitään kompromisseja, ei mitään vaalisopimuksia!” venäjännökseen.
- Joulukuu, 28*
(*tammikuun 10. v. 1907*). Lenin kirjoittaa artikkelin „Työväenpuolueen tehtävät ja talonpoikaisto” ja lähettää sen Pietarista Samaraan bolshevistisen „Samarskaja Luka” lehden toimitukseen.
- Joulukuu, 31*
(*tammikuun 13. v. 1907*). Leninin artikkeli „Miten suhtaantuvat Duuman vaaleihin porvarilliset puolueet ja työväenpuolue?” julkaistaan „Ternii Truda” viikkolehden 2. numeron pääkirjoituksena.

Joulukuu. Lenin toimittaa K. Kautskyn kirjasen „Venäjän vallankumouksen liikkeellepanevat voimat ja perspektiivit” venäjännöstä ja kirjoittaa kirjaseen esipuheen.

1907

Tammikuu, 6 (19). Lenin osallistuu Pietarin järjestön konferenssiin Moskovan piirin Obvodnyi- ja Sapozhnyi-alapiirien edustajana.

Lenin valitaan konferenssin puhemiehistöön.

Lenin tekee alustuksen aiheenaan vaalisopimukset edessäolevissa Duuman vaaleissa.

Tammikuu, 7 (20). Leninin artikkeli „Plehanov ja Vasiljev” julkaistaan „Proletari” lehden 11. numerossa.

Tammikuu, 14 (27). Leninin artikkeli „Työväenpuolueen vaalitaistelu Pietarissa” julkaistaan bolshevistisen „Prostyje Retshi” viikkolehden 1. numeron pääkirjoituksena.

Tammikuu, 13—14 (26—27). Lenin kirjoittaa kirjasen „Sosialidemokratia ja Duuman vaalit”.

Tammikuu, 15 (28). Lenin kirjoittaa kirjasen „„Kun kuulet tyhmyrin tuomion”... (Sosialidemokraattisen lehtimiehen muistiinpanoista)”.

SISÄLTÖ

Esipuhe	IX
---------------	----

1906

AATTONA	1—2
YLHÄÄLLÄ HORJUNTA, ALHÄÄLLÄ PÄÄTTÄVAISYYTTÄ	3—5
YHTENÄISYYTEENI	6—9
DUUMA JA KANSA	10—12
TAISTELU VALLASTA JA „TAISTELU” ALMUISTA	13—17
DUUMARYHMÄMME JULKILAUSUMAN JOHDOSTA	18—23
„MINKÄ TEET, TEE PIANI”	24—25
HYÖDYLLISTÄ POLEMIIKKIA	26—28
NÄLKÄÄKÄRSIVIEN AUTTAMINEN JA DUUMAN TAKTIikka	29—33
NEUVOTTELUT MINISTERISTÖSTÄ	34—35
SANOMA- JA AIKAKAUSLEHTIEN PARISSA	36—38
KUKA KANNATTAA LIITTOJA KADETTIEN KANSSA?	39—45
KADETTIDUUMA MYÖNTÄNYT RAHAA POGROMIMIESTEN HALLITUKSELLE	46—49
KADETTIEN SAESTAJAT	50—54
VIELÄKIN DUUMAMINISTERISTÖSTÄ	55—59
SANOMA- JA AIKAKAUSLEHTIEN PARISSA	60—62

„PUOLUEETTOMIEN” BOIKOTINKANNATAJIEN VIRHEELLISIÄ MIELIPITEITÄ	63—68
PORVARISTON MUISTUTUKSET JA PROLETARIAATIN TAISTELU- KUTSU	69—70
ARMEIJA JA KANSA	71—73
SANOMA- JA AIKAKAUSLEHTIEN PARISSA	74—75
JOUKKOJEN JÄRJESTÄMISESTÄ JA TAISTELUHETKEN VALINNASTA	76—79
SANOMA- JA AIKAKAUSLEHTIEN PARISSA	80—81
ROHKEA RYNNISTYS JA ARKA PUOLUSTUS	82—86
DUUMAPUOLUEET JA KANSA	87—90
TAANTUMUKSEN SALALIITOT JA POGROMIMIESTEN UHKAUKSET	91—94
DUUMAN HAJOTTAMINEN JA PROLETARIAATIN TEHTÄVÄT	95—116
I	97
II	101
III	104
IV	109
V	114
VI	115
VALTUUSKUNNAN LAHETTAMISESTÄ VIAPORIIN. <i>VSDTP:n Pie- tarin komitean Toimeenpaneuvan komission päätös</i>	117
MYRSKYN EDELLÄ	118—125
BOIKOTISTA	126—133
POLIITTINEN KRIISI JA OPPORTUNISTISEN TAKTIIKAN EPAON- NISTUMINEN	134—149
I	134
II	135
III	138
IV	143
V	146
PAIVÄN TAPAHTUMIEN JOHDOSTA	150—152
„TYÖVÄEN EDUSTAJAKOKOUKSESTA”. <i>Lyhyt huomautus</i>	153
MOSKOVAN KAPINAN OPETUKSET	154—161
HORJUNTA TAKTIIKAN KYSYMYKSISSÄ	162—166
HALLITUKSEN POLITIIKKA JA EDESSÄOLEVA TAISTELU	167—171
KÄDET IRTII	172—176

PUOLAN SOSIALISTISEN PUOLUEEN SISSIESIINTYMISESTÄ	177
BUNDIN JA VENÄJÄN SOSIALIDEMOKRAATTISEN TYÖVAEN- PUOLUEEN YHTEENLIITTYMINEN	178—179
ESERRÄLÄISET MENSHEVIKIT	180—189
UUTTA VALTIOKAAPPAUSTA VALMISTELLAAN!	190—196
SISSISOTA	197—207
I	197
II	199
III	200
IV	206
KYSYMYKSEEN SISSISODASTA	208
VENÄJÄN POLIITTISTEN PUOLUEIDEN LUOKITTELUN YRITYS	209—215
HUOMAUTUKSIA „SOTSIAL-DEMOKRATIN” 1. NUMERON JOH- DOSTA	216—220
VENÄLÄINEN RADIKAALI ON JÄLKIVIISASI	221—225
KADETTIEN EDUSTAJAKOKOUKSEN TULOKSISTA	226—230
POROPORVARILLISUUTTA VALLANKUMOUKSELLISTEN KESKUU- DESSA	231—241
MARTOVIN JA TSHEREVANININ ESIINTYMISESTÄ PORVARILLI- SSESSÄ LEHDISTÖSSÄ	242—249
Valhe, jota L. Martov levittää porvarillisen lehdistön välityksellä	242
Martov ja Tsherevanin	245
Sosialidemokraatit porvarillisissa lehdissä	247
PUOLUEEN YLIMÄÄRÄISEN EDUSTAJAKOKOUKSEN KOOLLE- KUTSUMISESTA	250—252
MITEN HISTORIAA KIRJOITETAAN... ..	253—256
POSTSCRIPTUM ARTIKKELIIN „SOSIALIDEMOKRATIA JA VAALI- KAMPANJA”	257—259
SOSIALIDEMOKRATIA JA VAALILIITOT	261—283
I	263
II	264
III	267
IV	270
V	273
VI	276
VII	281

PUOLAN, LÄTINMAAN, PIETÄRIN, MOSKOVAN, KESKISEN TEOLLISUUSALUEEN JA VOLGANVARREN SOSIALIDEMOKRAAT- TISTEN EDUSTAJIEN NIMESSÄ VSDTP:n YLEISVENÄLÄISELLE KONFERENSSILLE ESITETTY ERIÄVÄ MIELIPIDE	284—285
VETOOMUS VALITSIJOILLE. LUONNOS	286—290
KADETTIEN KANSSA TEHTÄVISTÄ BLOKEISTA	291—303
TAISTELU KADETTILAISMIELISIÄ SOSIALIDEMOKRAATTEJA VAS- TAAAN JA PUOLUEKURI	304—307
MITEN ARMAVIRIN SOSIALIDEMOKRAATIT KÄYVÄT VAALI- KAMPPAILUA?	308—309
KETÄ ON VALITTAVA VALTAKUNNANDUUMAAN?	310—315
Mitkä ovat kolme tärkeintä puoluetta?	310
Kenen etuja nämä kolme tärkeintä puoluetta puolus- tavat?	310
Mihin nämä kolme tärkeintä puoluetta pyrkivät?	311
Minkälaisen vapauden nämä kolme tärkeintä puoluetta haluavat antaa kansalle?	311
Miten nämä kolme tärkeintä puoluetta suhtautuvat talonpoikien maavaatimukseen?	312
Mitä nuo kolme tärkeintä puoluetta voivat saada aikaan, jos ne voittavat taistelun?	312
Sosialidemokratia ja työväenpuolueet	313
Mitkä puolueet ottavat puolustaakseen työväenluokan ja kaikkien työtätekevien etuja?	313
Kenen etuja nämä puolueet todellisuudessa puolustavat? Kuinka järkähtämättömiä ovat nämä puolueet suuressa yleismaailmallisessa työn ja pääoman välisessä taiste- lussa?	314
Mitä nämä puolueet voivat saada aikaan, jos ne saa- vuttavat lopulliset päämääränsä?	314
Minkälaista vapautta nämä puolueet tahtovat kansalle nykyisessä vallankumouksessa?	315
Miten nämä puolueet suhtautuvat talonpoikien maa- vaatimukseen?	315
UUSI SENAATIN SELITYS	316—324
MENSHEVISMIN KRIISI	325—348
I	325
II	331
III	338
IV	343

PROLETARIAATTI JA SEN LIITTOLAINEN VENÄJÄN VALLANKUMOUKSESSA	349—359
ERÄÄSTÄ BUNDIN ÄÄNENKANNATAJASSA JULKAISTUSTA ARTIKKELISTA	360—367
HALLITUS DUUMAA VÄÄRENTÄMÄSSÄ JA SOSIALIDEMOKRATIAN TEHTÄVÄT	368—374
POLIITTINEN TILANNE JA TYÖVÄENLUOKAN TEHTÄVÄT	375—381
TYÖVÄENPUOLUEEN TEHTÄVÄT JA TALONPOIKAISTO	382—386
ESIPUHE KIRJASEN „W. LIEBKNECHT. EI MITÄÄN KOMPROMISSIEJA, EI MITÄÄN VAALISOPIMUKSIAI” VENÄJÄNNÖKSEEN	387—393
ESIPUHE KIRJASEN „K. KAUTSKY. VENÄJÄN VALLANKUMOUKSEN LIIKKEELLEPAINEVAT VOIMAT JA PERSPEKTIIVIT” VENÄJÄNNÖKSEEN	394—400
MITEN SUHTAANTUVAT DUUMAN VAALEIHIN PORVARILLISET PUOLUEET JA TYÖVÄENPUOLUE?	401—405

1907

PLEHANOV JA VASILJEV	406—412
TYÖVÄENPUOLUEEN VAALITAISTELU PIETARISSA	413—416
SOSIALIDEMOKRATIA JA DUUMAN VAALIT	417—440
Sosialidemokratia ja vaalit Pietarissa	419
I Sosialidemokraattisen konferenssin koollekutsumisehdot ja kokoonpano	419
II Kysymys konferenssin jakaantumisesta	426
III Mitä merkitsee menshevikkien poistuminen konferenssista?	429
IV Poliittiset puolueet ja edessäolevat vaalit Pietarissa	435
Jälkisanat	438
„KUN KUULET TYHMYRIN TUOMION”... (Sosialidemokraattisen lehtimiehen muistiinpanoista)	441—459
<i>Huomautuksia</i>	461—480
<i>Tietoja V. I. Leninin elämästä ja toiminnasta</i>	481—489

K U V A T

Kesäkuun 24 pnä 1906 ilmestyneen „Eho” lehden 3. numeron etusivu, jossa on V. I. Leninin pääkirjoitus „Kuka kannattaa liittoja kadettien kanssa?”	41
Etusivu elokuun 21 pnä 1906 ilmestyneen „Proletari” lehden 1. numerosta, jossa julkaistiin V. I. Leninin kirjoitukset „Myrskyn edellä”, „Boikotista” ym.	119
Etusivu „Ternii Truda” viikkolehden 1. n:osta vuoden 1906 joulukuun 24 pltä ja siinä julkaistu V. I. Leninin johtava artikkeli „Poliittinen tilanne ja työväenluokan tehtävät”	377
Ensimmäinen sivu V. I. Leninin artikkelin „Työväenpuolueen tehtävät ja talonpoikaisto” käsikirjoituksesta.— 1906	382—383

Karjalan ASNT
Kulttuuriasiain ministeriön
Poligrafizdatin
Sortavalan kirjapaino

Sortavala, Karjalankatu, 32
